

Учителя Петър Дънов

*Лъчи
на Живота*

*съборно слово
1937-1938*

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ

ЛЪЧИ НА ЖИВОТА

СЪБОРНО СЛОВО

1937–1938

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ

ЛЪЧИ НА ЖИВОТА

**СЪБОРНО СЛОВО
1937–1938**

ИЗДАТЕЛСТВО „БЯЛО БРАТСТВО“
София, 2010

Настоящото издание включва беседи, публикувани в сборниците:

ЛЪЧИ НА ЖИВОТА

беседи от Учителя, държани на Седемте рилски езера през лятото на 1937 г.

ДВИГАТЕЛИ В ЖИВОТА

беседи от Учителя, държани на Седемте рилски езера през лятото на 1938 г.

© Издателство „Бяло Братство“, 2010

ISBN 978-954-744-140-8

Съдържание

ЛЪЧИ НА ЖИВОТА

Седемте рилски езера, 1937

Лъчи на живота, 18.07.	9
Опитано е, 19.07.	13
Ценности и възможности, 21.07.	21
Стани!, 23.07.	33
Основни тонове, 25.07.	43
Правилна обхода, 25.07.	53
Реално и идеално, 28.07.	67
Планини и долини, 30.07.	83
Червен и светъл, 1.08.	91
Разбиране и съзнание, 1.08.	104
Предназначението на човека, 4.08.	116
Светилник на ръцете и на нозете, 6.08.	128
Качества на ума, на сърцето и на тялото, 8.08.	137
Двете състезания, 8.08.	146
Път и възможности, 11.08.	152
Хармонични и дисхармонични съпоставяния, 11.08.	165
Четирите правила, 13.08.	171
Да познават, 15.08.	179

София, Изгрев, 1937

Свободно даване, 22.08., 5 ч.	188
Съществени връзки, 22.08., 10 ч.	204
Трите ухания, 23.08.	222
Път за освобождаване, 24.08.	234
Закон за вечната младост, 22.09.	249

ДВИГАТЕЛИ В ЖИВОТА

Седемте рилски езера, 1938

Двигатели в живота, 12.07.	264
Видове храни, 13.07.	270
Вътрешна просвета, 15.07.	282
Качества на езика, 17.07.	292
От пръстите на ръцете, 17.07.	303
Основи на здравето, 20.07.	309
Късият и дългият път, 22.07.	321
Азбука на разбирането, 24.07.	330
Резултати и последствия, 24.07.	344
Ценности на Любовта, 27.07.	352
Първо и последно място, 31.07.	367
Възможни условия, 31.07.	381
Който има уши, нека слуша, 3.08.	391
Трудни задачи, 5.08.	405
Нови пътища, 7.08.	417
Здравословни и болезнени състояния, 10.08.	432
Милосърдие, 12.08.	442
Азбука на Божествения език, 14.08.	450
Всяко растение, 17.08.	458
Силен и слаб, 19.08.	464
Степени на съзнанието, 21.08.	471
Великият подтик, 26.08.	479
Под слънчевите лъчи, 27.08.	488

София, Изгрев, 1938

Проява и постижение на Любовта, 28.08.	499
Желаният мир, 28.08.	511
Отче наш, 22.09.	520
Речник на чужди и остарели думи	530
Обяснителни бележки	532

ЛЪЧИ НА ЖИВОТА

**Беседи,
държани на Седемте рилски езера**

1937

18 юли – 22 септември

ЛЪЧИ НА ЖИВОТА

Великото в живота – това е пробуждането на човешката душа. Като символ пробуждането на човешката душа представлява разпукване на пъпките на цветята, разцъфтяване на пъпките на растенията. От Божествено гледище душата може да се уподоби на пъпка, която очаква момента на своето разпукване. Пробуждането на човешката душа подразбира запознаването ѝ с Божията Любов. Само пробудената душа познава Бога. Само пробудената душа познава качествата на Божията Любов. Туй е изразил Христос със стиха: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единяго, Истиннаго Бога.“ От този стих стават ясни думите Христови: „Иди, продай всичко и ела да Ме последваш.“

Пробуждането на човешката душа е велико явление в Битието. То не е произволен процес. Както раждането на детето е велико събитие в дома, така и пробуждането на човешката душа е велико събитие в Божествения свят. Всички ангели, всички възвишени, разумни същества, се радват на това събитие. Пробуждането на човешката душа не подразбира обръщане на грешника към Бога, но освобождаване на Божественото в човека от всички криви разбирания, от всички заблуждения, в които е бил потопен той през Вечността. Пробуждането на човешката душа, на нейното разцъфтяване, подразбира събличане на човека от старото, от кривото, от неговите вековни заблуждения. В пробуждането на човешката душа се вижда величието на Божията Любов. Пробуждането на човешката душа се придружава с възприемане на първия Божествен лъч, на топлината на Любовта. Този лъч представлява подтик на душата към нов живот. Подтиктът на душата към нов живот се изразява в нейното разцъфтяване. На този подтик именно ангелите се радват. В него те виждат проява на Битието, проява на Божия Дух. Този момент в живота на човека е начало на истинска радост, начало на пълна свобода.

Когато душите се пробуждат, ангелите на Небето пеят и възхваляват Господа. Когато цветята цъфтят, пчелите пеят, весело бръмчат. Те пеят за цъфналите цветя, за проявения живот. Пчелите пеят, радостно хвърчат от цвят на цвят и събират сладък сок за своя мед. Каквото са цветята за пчелите, такова нещо представляват пробудените човешки души за ангелите. От тия души ангелите събират мед за своите кошери и се радват и на малките придобивки. Който се осмели да разруши живота на една от тия души, той разваля работата на ангелите, които са в Небесата. Всякога дръжте тази мисъл в ума си, за да осмислите своя земен живот. Разцъфтяването на човешката душа осмисля живота на човека. Докато човек очаква този момент, земният му живот има смисъл. Престане ли да го очаква, изгуби ли надежда в него, земният му живот абсолютно се обезсмисля. Когато настъпи моментът на разцъфтяването на някоя душа, цялото Небе се радва на това велико събитие и отправя погледа си към тази душа. Щом Небето се радва на пробудената душа, радвайте се и вие.

Радвайте се на своята пробудена душа. Радвайте се на всички пробудени души, както цветята се радват, когато цъфтят. Не се запитвайте кой как е цъфнал и как е облечен. Безбройни са краските и цветовете, с които човешките души се обличат. Никъде няма да срещнете две души, облечени по един и същ начин – в еднаква форма и с еднакъв цвят. Цветът, формата на дрехата представлява външна страна на живота. Външната страна на живота не е още същественото. Който се занимава само с външната страна на живота, в края на краищата той ще изгуби същественото, той ще изгуби смисъла и съдържанието на живота. Какво се ползва конят от златото на своя господар? И стотици килограми злато да пренесе, конят си остава кон, нищо не се ползва. Трева, вода и въздух са нужни за коня, а не злато. При днешното развитие на човека златото му е потребно само за физическия живот, но не за неговия умствен живот. При това златото е потребно за физическия живот на човека дотолкова, доколкото той може да го превърне в дреха на своята душа.

Не може ли човек да превърне физическото злато в дреха на своята душа, т.е. във велики добродетели, с които да се облече, това злато е безпредметно. Облече ли човек душата си в златна дреха от велики добродетели, златото е изиграло своята роля на Земята. И тогава бъдещата разменна монета ще се изразява чрез проявите на Божията Любов.

Радвайте се на пробуждането на своята душа! Радвайте се на пробуждането на всички души! Радвайте се, че можете да вкусите от хляба, който държите в ръката си! Първата хапка хляб в устата ви представлява пробуждане на човешката душа. Първият дъх на живота – това е пробуждане на човешката душа. От първата хапка хляб, от първия дъх на живота зависи храненето и дишането на душата. От първия лъч на топлината, като от първа хапка, като от първи дъх на Любовта, душата започва да расте и да се развива, да богатеет – злато да събира. В този смисъл златото представлява придобиване на светлина и знание, придобиване на красота и доброта. Светлината и знанието, красотата и доброта са необходими елементи за развиване на човешката душа.

Христос казва: „Не презирайте нито едно от тези, малките.“ Това значи: не презирайте малките Божествени мисли, които проникват във вашия ум, не презирайте малките Божествени чувства, които проникват във вашето сърце. Който презира малките Божествени мисли и чувства, той нарушава Божествената хармония в себе си. Наруши ли вътрешната хармония в себе си, той ще наруши и външната. Мислите и чувствата излизат от Божествения извор и минават през всички човешки умове и сърца. Без тях човешките души не могат да цъфтят, не могат да се пробудят.

Поздравявам ви с приятната сутрин, с чистото небе и с красивия изгрев. Хубавото време днес показва, че през тази година големите страдания могат да се избегнат. Слънцето носи своето благословение.

Пожелавам ви да придобиете първия лъч на топлината, който иде от Божията Любов.

Пожелавам ви да придобиете първия лъч на светлината, който иде от Божията Мъдрост.

Пожелавам ви да придобиете първите крепки Божии лъч на Истината, които носят свобода за вашия дух.

Пожелавам ви да бъдете топли, светли и крепки през цялата година.

18 юли, 5 ч.

ОПИТАНО Е

Всяко Божие Слово е опитано.

Притчи 30:5

Всяко Божие Слово е опитано. Само онзи човек може да напише този стих, който действително е опитал това Слово. Значи разумното Слово е опитано хиляди години преди вас. Веднъж щом е опитано Словото Божие, и вие ще го опитате. Опитано е още, че Бог е щит за тези, които упоават на Него. Някои мислят, че когато разумното Слово влезе в човека, няма да произведе никакво действие. Точно обратно: когато влезе в човека, разумното Слово ще произведе коренна промяна в него – всичко старо, нечисто, неценно ще постави на съответното за него място, и то само ще заеме своето определено място. Това е неизбежен процес. Ценните неща сами по себе си заемат видно място. Къде поставя човек своя скъпоценен пръстен? – На видно място – на един от пръстите си. Като се движи, от време на време той хвърля поглед към пръстена си, доволен го поглежда. Защо? – Ценен е този пръстен.

Божиято Слово е опитано. Опитано е, че когато влезе в човека, разумното Слово извършва такива промени в него, каквито той никога не е очаквал. Словото Божие внася в човека топлина и мекота. Топлината стопява твърдите тела, прави ги меки. Обаче топлината същевременно и разединява. Поставете ли едно сложно тяло на действието на топлината, то веднага ще се разложи на съставните си части. Следователно и Любовта, като носителка на топлина, от една страна смекчава твърдите тела, а от друга ги разлага, т.е. разединява ги, ако те са сложни по състав. Любовта пренася нещата от едно място на друго. Под влияние на Любовта детето излиза от утробата на майка си и възприема живота. Когато Любовта посети младата мома, тя напуска дома на майка си и тръгва след нея. Когато Любовта посети младия момък, той напуска

дома на баща си и тръгва след нея. Когато Любовта посети човека, тя изкарва навън всички негови мисли и чувства.

И тъй, Любовта изкарва навън всичко скрито в човека. Който не разбира законите, с които Любовта работи, той се смущава. Няма защо да се смущава. Любовта поставя всяко нещо на неговото място. Тя поставя сина, дъщерята, майката, бащата на техните места. Щом види, че нещо не е на мястото си, тя го изкарва оттам и го поставя на мястото му. Къде е мястото на малкото дете? – При майка му. Детето е предметно учение за майката. Майката е ученичка, на която е даден един предмет за обучение. Като плаче, детето иска да каже на майка си, че е гладно, че е нечие то и не може само да си помогне. Щом разбере езика на детето си, майката веднага стопля вода, сипва я в корито и започва да го къпе: обръща го на една, на друга страна, докато го изчисти. В това време детето плаче, пее своята миньорна песен, с която изказва недоволството си. Майката е умна – тя знае как да разположи детето си, за да не плаче. Тя размесва горещата вода със студена, докато водата стане приятно топла, близка до телесната топлина. Тази топлина на водата разполага детето и то престава да плаче. Първата баня за новороденото дете е необикновено явление в неговия живот. То се учудва на порядките на новия за него живот, но постепенно привиква към тях. Щом майката постъпва съобразно законите на Природата, детето е доволно. Природата не търпи студени души, студени бани. Топлите бани са за предпочитане пред студените. Като къпе детето си, същевременно майката го магнетизира: тя му разтрива тялото, обръща го на една, на друга страна, докато напълно се успокои. Чрез тези разтривки между майката и детето става правилна обмяна. Майката внася в детето си част от своя магнетизъм, който го успокоява.

Следователно както магнетизмът на майката успокоява детето, така и топлината внася нещо ново в човека. Докато топлината не влезе в човека, той се намира в противоречие със себе си и с окръжаващите, както детето – при първата баня. Топлината стопява, смекчава твърдите тела, а някои

от тях разединява, като същевременно ги поставя на местата им. Два порядъка съществуват в света: човешки и Божествен. Човешкият порядък събира нещата на едно място или ги поставя там, дето не им е мястото, вследствие на което те се втвърдяват. Когато много хора се събират на едно място, те се лишават от необходимото за тях пространство, вследствие на което стават инертни. Инертността е състояние, присъщо на човека. Инертният човек е мързелив. За да се освободи от това състояние, разумният свят го подлага на действието на топлината и по този начин го въвежда в Божествения порядък на нещата. Когато изгуби смисъла на живота, човек излиза от Божествения порядък и влиза в преходния, в човешкия. По този начин той се излага на студ, на втвърдяване.

Когато нещата се втвърдяват, те изгубват своята свобода, своята пластичност. При студа хората стават стабилни, но изгубват същественото – свободата на своите мисли и чувства. Да изгубиш свободата на своите мисли и чувства, това значи да изгубиш красотата на своя живот. Какво се ползва войникът от своите упражнения с пушката? Този войник е завършил два факултета, правил е ред упражнения с пушката и след това се връща у дома си. Какво приложение имат неговите упражнения с пушката между братята и сестрите му, между майка му и баща му? – Никакво. Какво приложение има сабята му в неговия дом? – Никакво. Или какво приложение ще има ораторството на бащата между неговите четири-пет малки деца? – Никакво приложение. Външно погледнато, придобивките на човека в различните школи като че нямат особено приложение, но като вътрешна работа, като условия за растене, за повдигане, те допринасят нещо.

И тъй, смисълът на нещата не седи в тяхната външна страна, но в онова, което той вътрешно придобива. Виждате, че някой човек се качва на един висок планински връх. Защо се качва? Като гледате усилията, които този човек прави, намирате, че това изкачване на върха е безпредметно. Не, всяко изкачване по планините има свой вътрешен смисъл, своя добра страна. Когато някой се качва по планинските

върхове, в това той вижда нещо добро, към което се стреми. Тъй щото, когато човек се качва по планинските върхове, той живее добре, стреми се към доброто – той е добър човек. Добрите хора са планинци, те се катерят по планинските върхове. Лошите хора ходят по отъпкани, по огладени пътища. Огладените, отъпкани пътища се отличават с много прах, а планинските – с простор. Когато се качват по планински върхове, хората вървят на разстояние един от друг, а в низините се събират на едно място. Животът в низините е живот на човешкия порядък.

Когато не разбират нещата, когато не съпоставят фактите, хората изпадат в заблуждения, изгубват мярката и мястото на нещата и задават въпроси, които нямат никакъв смисъл. Например някой пита има ли Господ в света, или няма. Да се задава такъв въпрос, това е все едно да питате някого има ли майка и баща. Този въпрос не е на място. Това показва, че този човек, вследствие на някаква катастрофа в живота си, е забравил същественото. Изобщо могат да се отричат само ония неща, които не съществуват, могат да се твърдят ония неща, които съществуват. Обаче да се отрича това, което съществува, и да се доказва онова, което не съществува, в това няма никакъв смисъл. Тъй щото безпредметно е да се доказва или отрича съществуването на Бога. Ако се доказва или отрича съществуването Му като форма, това е друг въпрос, но и това доказване или отричане няма да доведе човека до някакъв край.

Един американски професор заболял от някаква сериозна болест и временно изгубил паметта си. Един ден отишъл на пощата да получи препоръчано писмо от свой познат. Чинovníкът на пощата го попитал за името му, но той не могъл да отговори – забравил името си. Професорът веднага излязъл от пощата и тръгнал за дома си, за да попита своята жена как се казва. По пътя срещнал един свой приятел, който се обърнал към него с думите: „О, мистър Смит!“ Професорът бързо се ръкувал с него и се върнал обратно в пощата, за да получи писмото си. Да забрави човек името си – това значи да забрави нещо съществено в своя живот. Да забрави човек

съществуването на Бога и да пита има ли Господ в света, или няма, това значи да забрави всичко в своя живот. При това положение човек се намира в състоянието на професора, който отивал да пита своята жена за името си. Следователно когато човек отива да пита Любовта има ли Бог в света, или няма, той все ще срещне на пътя си някой приятел, който ще му докаже, че щом Любовта съществува, и Господ съществува. „Бог е Любов“ – е казано в Писанието.

Сега помнете следното нещо: любов, която не дава свобода на човека и не го поощрява да се качва по високи места, не е любов. Докато човек ходи само по ниски места и дига прах наоколо си, той не е влязъл още в Любовта. Който се страхува от високите места, той е извън Любовта. Любовта е пробният камък за добрия живот, за добродетелите на човека. Всички добродетели се изпитват чрез Любовта. Тя служи като велик подтик на човешката душа. Човек се качва по високите върхове, за да усили любовта си. Когато се качвате на камъните с цел да ги изучавате, вие ще изучите човешкия егоизъм, човешката алчност. Камъните символизират егоизма, алчността в човека. Като слушат какво се говори тук, камъните изказват желанието си да станат подобни на вас, свободно да се местят. Обаче те не могат да се качат по-горе от мястото, до което днес са стигнали. На тях предстои слизване в долината, за да научат великия закон на смирението, на жертвата. Всяко изкачване по върховете е малък опит за постигане на Любовта. Щом се качите на някой връх, вземете си едно малко камъче и напишете върху него деня, часа и мястото, отдето сте го взели. Същевременно запишете си и мисълта, която е минала през ума ви, когато сте взели камъчето. Както естественикът изучава състава на камъните, местонахождението и образуването им, така и вие като естествоизпитатели спирайте вниманието си върху всеки човек като върху душа, която носи в себе си нещо велико и красиво.

Следователно, като срещнете един човек, вижте до каква степен са развити в него съвестта, разумността, смирението, търпението и др. Щом изучавате добродетелите на хората и ги държите в съзнанието си, вие принасяте полза и на тях, и

на себе си. Всяка добродетел, с която дохождате в съприкосновение, ви придава част от своето благо. Някой казва, че хората не го интересуват. Този човек е на крив път. Вие трябва да се интересувате от хората, защото като души те са излезли от Бога. Щом са излезли от Бога, те носят своето благо за всички живи същества. Цялата Природа – светлината, въздухът, водата, Слънцето, звездите, камъните, растенията и животните – носят в себе си частици от Божествения свят. И най-малкото цвете носи нещо хубаво в себе си. То търпи, радва се на малкото благо, което Природата му е дала.

Съвременните хора лесно се обезсърчават. Щом се натъкнат на известна мъчнотия, те се обезсърчават. И вие лесно се обезсърчавате. Щом се намерите пред някой висок планински връх, вие веднага се обезсърчавате и се страхувате да не паднете от тази височина и да се осакатите. Не се страхувайте! Колкото и каквито страшни и неприятни неща да преживеете, в края на краищата все ще придобиете някакво благо. Когато домакинята чисти къщата си, тя първо изнася всички вещи навън, измазва, изчиства я и после влиза в чиста, наредена къща и се радва на благото, което чистотата носи със себе си. Безпорядъкът се превръща в порядък. Същото прави и Природата. Като хване никого, тя изнася навън всичко старо, всичко нечисто, и започва да работи със своята четка. Като изчисти и измие всичко, като обнови старите неща, тя поставя нов ред и порядък, нови условия за живот. Който не разбира законите, с които Природата си служи, той се смущава, че къщата му е разхвърляна, че са паднали частици от вар и са изцапали дъските и мебелите. Не се смущавайте! Природата всичко ще изчисти, ще внесе във вас нов ред и порядък – нов живот. Днес всички хора са изложени на такова пречистване. Ангелите слизат от Небето да извършат това пречистване. Страданията, които хората преживяват, не са нищо друго, освен пречистване на техните домове, след което те ще бъдат поставени при нови, по-добри условия.

Сега, като се движите по върховете, вие правите снимки на красивите изгледи. И без това вие сте фотографи, но още не сте се научили да правите добри снимки. Добър фотограф

е този, който може да дава добро и правилно положение на своите мисли и чувства. Ако мислите и чувствата на човека са прави, и отраженията, които ще се отпечата на фотографията, ще бъдат прави. Щом отраженията във фотографията са прави, човек може да се учи от тях, да придобива знания. Силата на човешката памет се определя от неговите прави мисли, чувства и постъпки. Правата мисъл довежда ума в такова положение, при което предметите могат да се отпечата в техния естествен вид. Следователно, искате ли да имате добри снимки, всякога дръжте в ума си прави мисли. Правата мисъл не подразбира неподвижност. Не, правата мисъл е подвижна, пластична. Тя всеки момент се мени, за да могат впечатленията, които идат от Божествения свят, да се възприемат правилно. Правата мисъл е екран, върху който Божествените мисли се отпечатват в своята последователност и чистота. Затова е казано в Писанието: „Божие Слово е опитано.“

Днес е понеделник – ден на Луната. Затова мислете върху среброто. Колкото и да мислите за предназначението на среброто, за мястото му в Природата и в живота, няма да го разрешите, но опитайте се поне да фотографирате среброто в себе си, за да запазите едно впечатление за него. Среброто се намира в човешката кръв и в човешката мисъл. Същевременно среброто се намира и във водата, във въздуха, в Слънцето, в Луната, в звездите – почти навсякъде, но в различни количества. Като добри проводници на топлината и на електричеството, златото и среброто могат да се използват като лечебни средства. Дайте един грам чисто злато на някой неразположен човек и ще видите, че след известно време неразположението му ще изчезне. По същия начин действа и среброто. Среброто и златото осмислят живота на човека. Те оправят обърканите му работи. Среброто чисти, както Луната, а златото се счита като емблема на живота. Чрез него животът дохожда. В този смисъл златото и среброто идат като помощници в живота на хората, а не като идоли, като кумири, на които да се уповава.

Благодарете на златото и на среброто за онова, което носят в себе си и което възприемате от тях. Среброто вади нечистотиите, а златото носи живот на обезсърчения, на падналия духом.

Бог е Дух, и които Му се кланят, да Му се кланят в Дух и Истина.

19 юли, 5 ч.

ЦЕННОСТИ И ВЪЗМОЖНОСТИ

Сега всички очаквате да чуете нещо, както когато отивате на концерт и очаквате да чуете някой велик певец. Ако песните, които слушате, задоволяват слуха ви, ще излезете от концерта доволни и ще кажете, че си заслужава парите, които сте дали за билет. Не ви ли задоволи, ще кажете, че не заслужава да харчите парите си. Днес ще говоря върху ценностите и възможностите на нещата. Аз свързвам въпроса за ценностите с възможностите, защото между тях има известна зависимост. Всяка ценност дава възможност за нещо. Например едно ценно нещо за човека е неговият говор. Ако знае правилно да говори, човек може да бъде щастлив. Ако не знае правилно да говори, той никога не може да бъде щастлив.

Друго ценно нещо за човека е неговата душа. Какво представлява душата? За да си състави известно понятие за душата, човек си я представя в някаква красива форма. Всички форми в света са произлезли все от формата на душата, но същевременно те представляват възможности за нея, за да има с какво да се забавлява и какво да учи. Не само душата, но и духът на човека трябва да учи, да се развива и да укрепва. Що е Дух? – Това начало в човека, което създава нещата отвън. Що е душа? – Това начало, което урежда нещата отвътре. Значи всичко, което тече навън, е дело на Духа. Душата пък възприема нещата навътре. Всичко, което Бог е създал през Вечността, е складирано в душата. В това отношение тя представлява грамадна библиотека, пълна с най-хубавите книги в света. Който иска да учи, той може да вземе една от книгите на тази обширна библиотека и да чете. Ако търсите някакъв скъпоценен камък, ще го намерите в склада на душата. Ако търсите някакъв хубав, сладък плод, ще го намерите в градината на душата. Каквото потърсите, ще го намерите в скривалището на душата.

Съвременните хора имат съвсем изопачено понятие за душата. Христос казва: „Скръбна е душата Ми до смърт.“ Защо е била скръбна душата на Христа? – Понеже Той се е виждал обиколан от затворени души. Където и да хлопал, нищо не получавал – всички складове били затворени: никой не могъл сладка дума да Му каже, светла мисъл да Му изпрати. Гладен и жаден бил Христос. Тъй щото, когато човек скърби, ние разбираме, че нисшата душа в него скърби. Тя скърби, че работите не стават, както е очаквала. Тя скърби, понеже не разбира великите Божии пътища. За да разбере тия пътища, за да се просвети, в помощ на човека иде висшата му душа, т.е. Божественото начало в него, и тогава скръбта му се превръща в радост. Работите на човека никога не се нареждат, както той мисли. Някой гледа картината на един художник и я одобрява, ако тя отговаря на това, което той мисли и разбира, или не я одобрява, ако не отговаря на неговата мисъл и разбиране.

Изобщо, по естество хората са критици и са склонни да критикуват не само човешките работи, но и Божиите. Те гледат на света и се произнасят, че не е създаден, както трябва. Днес всички хора са критици: и синът, и дъщерята, и майката, и бащата, и ученикът, и учителят, и свещеникът. Достатъчно е да отвори човек устата си, за да започне да критикува. Той ще каже, че нещата не ставали, както трябва, или че хората не живеели добре. Наистина, хората не живеят добре, но и той, който критикува, също не живее добре. „Еди-кой си писател не пише добре.“ – Но и ти, който критикуваш, не пишеш добре. – „Еди-кой си певец не пее добре.“ – И ти, който критикуваш, не пееш добре.

Сега не е въпрос за критикуване. Важният въпрос е за ценностите и за възможностите на нещата. За да дойде до правилно разбиране на тия неща, човек трябва да проникне в техния дълбок смисъл. Щом проникне в смисъла на нещата, човек няма да се отвращава от нищо, няма да дели нещата на разумни и глупави. Той знае, че разумните неща са завършени картини, а глупавите – незавършени. Следователно всяка работа, гледана в началото си, е глупава. Дълго време трябва

да се работи върху нея, за да се завърши тя, да стане разумна. Като знаете това, не се произнасяйте преждевременно върху работите. Кажете ли, че някоя работа е глупава, трябва да знаете, че тя не е завършена още. Кажете ли, че някоя работа е разумна, това показва, че тя е завършена картина. Злото е незавършена картина, а доброто – завършена. Омразата е незавършена картина, а Любовта – завършена. Лъжата е незавършена картина, а Истината – завършена. Всяка завършена картина представлява облекло на душата. Докога слугата може да лъже господаря си? – Докато господарят му е богат. Щом господарят ликвидира, слугата престава да лъже. Не само това, но слугата може да започне да се разкайва за всичко, което е вършил с господаря си, и да се изправи.

Представете си, че всички сте слуги в едно учреждение, но един ден това учреждение ликвидира. Какво ще правите тогава? – Всеки трябва да изложи картината си, от която ще се види работата, която е свършил през време на служенето си. От картината ви всеки ще има представа за вашата работа. Като гледат картината ви, ще започнат да я критикуват. По отношение на критиката кокошката и петелът са големи критици. Сложете една крина жито пред кокошката и се отдалечете, за да гледате какво ще прави. Тя веднага ще влезе в крината и ще започне да рови с краката си. Няма да мине много време, и житото ще бъде въвн от крината. Като рови, петелът мисли за кокошките. Щом изрови едно зрънце от земята, той веднага вика кокошките около себе си и им казва: „Опитайте това зрънце. Аз изрових от земята нещо особено, за което вие трябва да се произнесете.“ Петелът е голям кавалер. Той е готов да се жертва за своите дами – кокошките. Казвате: „Какво особено има в неговото кавалерство? По цели дни рови с краката си.“ Наистина, петелът и кокошката ровят с краката си, а човек – с езика си. Кое е за предпочитане? Срещате един човек и виждате как рови между хората: кой от какво произхождение е, какви са майка му и баща му, какви погрешки е направил в живота си, и т.н.

Щом се заговори за погрешките на хората, ще ги чуете да се оправдават, че докато не сгреши, човек не може да стане

учен. Тази мисъл е права, но умният се учи не само от своите погрешки, но и от погрешките на окръжаващите. Какво представляват погрешките? – Незавършени картини. Красивите, правилни работи са завършени картини, направени от разумни хора. На всички хора е дадена задача да нарисуват по една хубава картина в себе си. Щом е така, не остава нищо друго, освен всеки от вас да вземе пример от великите художници: да види как те рисуват и да им подражава. Работете с постоянство, за да създадете в себе си добър навик. Срещате един човек и казвате, че е щедър. За друг пък се произнасяте, че е скъперник. Отде познавате кой човек какъв е? – По картината, която работи. Казват за някого: „Този човек е типичен скъперник.“ Защо един човек е скъперник, а друг – щедър? Щом се каже, че някой човек е скъперник, това показва, че той носи със себе си малко шише с вода и пътува през дълъг пращен път. Той не може да дава от водата си на никого, защото и за него няма да стигне. Щедрият човек пък се намира при самия извор. Той е готов да дава вода на всички. Скъперникът носи в джоба си малко парче хляб и го пази само за себе си. Щедрият се намира във фурна със сто-тици килограми хляб и затова е готов да раздава на всички. Когато скъперникът влезе във фурната или отиде при извора, и той става щедър, готов на всички да дава хляб и вода.

Следователно, който е при извора, той е щедър; който е далече от извора, той е скъперник. Който е при извора, той е умен; който е далече от извора, той е глупав. „Как да стана умен?“ – Иди при извора. За да стане учен, умният трябва да влезе в Божественото училище да учи. Който влезе в Божественото училище, той ще използва възможностите, които му са дадени. За да използва тия възможности, човек трябва да започва с малките величини. Когато започвате някаква работа, облечете се с най-скромните си дрехи. Щом свършите работата си и всички се произнесат за нея, че е добре извършена, тогава облечете най-хубавите си дрехи.

Това правило виждаме и в самия живот. С идването си на Земята човек се облича в проста, скромна дреха – неговата плът. Един ден, когато завърши земния си живот, т.е.

когато възкръсне, той ще се облече в най-красивата си дреха. Като не разбират този закон, хората се стремят, докато са на Земята още, да се обличат в красиви дрехи, за да се харесат. Те трябва да знаят, че не дрехата прави човека красив, но работата му, която той е свършил добре. Докато не свърши работата си добре, човек никога не може да има красиви дрехи. Щом свърши работата си, както трябва, той непременно ще облече най-красивата си дреха – дрехата на възкресението. Дрехата на човека е неговото тяло. От работата, която човек върши, и от начина, по който я върши, зависи неговото здраве. Условието за извършване на тази работа – това са правата мисъл, правите чувства и правите постъпки. Това са възможности, с които човек разполага на Земята.

Сега, като се говори за условия и за възможности за работа, религиозните и учените препоръчват свое някакво учение като най-право, като учение, което повдига човека. Според мене право учение е това, което включва в себе си Божествени мисли, чувства и постъпки. Те служат като мярка за определяне на нещата. Всеки човек трябва да носи в себе си по една Божествена мисъл, по едно Божествено чувство и по една Божествена постъпка като мерки, с които да сравнява своите мисли, чувства и постъпки. Само Божественото е в състояние да повдигне човека. Бог минава покрай всички живи същества, от най-малките до най-големите, и на всички прави услуга. Той вижда страданията, мъчнотиите им, и на всички помага. Човек обаче помага само на близките си. Мине ли покрай някой чужд за него човек, той го отминава, без да обърне внимание на неговата скръб или мъчнотия. Той погледне към него и си казва: „Господ ще му помогне, няма защо аз да се спирам.“

Сега, при изгрева на Слънцето, някои станаха прави, а други продължаваха да седят по местата си, докато аз не станах. Първите станаха прави по свое разбиране, а останалите – по подражаване. Аз пък разсъждавам: ако пред мене е поставена картината на някой велик художник, аз няма да стана. Обаче ако в стаята влиза самият художник и носи картината си, аз непременно ще стана. В дадения случай аз ставам за

художника, а не за картината. Следователно, когато Слънцето изгрява и гледам на него като на запалена свещ, аз няма да стана. Защо? – Защото аз седя по-високо от тази свещ. Обаче ако зад свещта, зад Слънцето виждам Бога, Който държи в ръка тази запалена свещ, аз непременно ще стана прав.

И тъй, когато се намираш пред великото, стани прав. Когато се намираш пред малкото, отдай му своето внимание. Това значи последователност в постъпките на човека. Пред великото, като пред благо на своя живот, всякога ставай прав. В това отношение Слънцето е благо за човека – велик извор на благословения. На малките неща човек трябва да обръща внимание, защото от тях може да се учи. Съветвам ви още днес да отидете при извора на Живота. Как ще познаете, че сте при извора? – Ако мислите, чувствата и постъпките ви са прави, вие сте при извора. Не сте ли добре разположени, вие сте далече от извора. Всяко отклоняване от правите мисли, чувства и действия, отдалечава човека от извора. Правите мисли, чувства и постъпки са завършени картини.

Като се говори за ценности и възможности, ние имаме предвид много ценности. Всяка ценност крие в себе си известни възможности. Любовта е една от великите ценности. Тя има две възможности: или дава, или взема. Когато човек дава според закона на Любовта, той трябва да знае кога да дава. И като взема, той пак трябва да знае кога да взема. Който дава навреме и взема навреме, той е умен човек. Който не дава навреме и не взема навреме, той не е умен човек. Следователно, когато любиш, навреме трябва да любиш. И когато те любят, навреме трябва да те любят. На едно малко момиченце дали едно цвете. Момиченцето погледнало цветето и казало: „Аз не мога да приема това цвете.“ Защо не го приело? – С отказване на цветето момиченцето искало да каже, че е по-малко от сестра си и не може да го вземе. На сестра му, като на по-голяма, се пада това цвете. Тя има право да го вземе и да се закичи с него. Добре разсъждава това момиченце.

Всеки човек съзнава в себе си, че за едно откъснато цвете той носи отговорност. Кога и да е, той трябва да върне неговия живот. Не може ли да върне живота му, той ще страда.

Младите булки, които се кичат с откъснати цветя, трябва да възстановят живота на тия цветя. Докато го възстановят обаче, те страдат. Щом възстановят живота на откъснатите цветя, страданията им престават. Тъй щото страданията на хората се дължат все на откъснатите цветя, с които са били накичени във време на тяхната женитба. В дадения случай аз вземам думата *женитба* в широк смисъл. Когато се е решил да слезе на Земята и да се облече в плът, още тогава човек се е оженил. Всеки въплътен човек е женен. Щом се е облякъл в плът, човек е почувствал ограничението си, и след това е поискал да се освободи, но се е видял в невъзможност. Единствената възможност за освобождаване на човешкия дух от материята, в която е облечен, е смъртта.

Смъртта е развод, който освобождава духа от материята. Когато женитбата между духа и материята е неправилна, човек трябва да умре. Щом умре, веднага неправилната връзка между духа и материята се разкъсва. Значи смъртта иде в помощ на човека, за да разруши неправилния съюз между духа и плътта. Докато духът и плътта са в постоянна борба и противоречие помежду си, човек е изложен на големи страдания. Коя е причината за тази вечна борба? – Несъответствието между духа и плътта. Духът е разумното начало в човека, вследствие на това процесите, които стават в духа, са завършени. Плътта представлява своенравно, недоволено дете. Каквито процеси и да се извършват в плътта, в края на краищата те остават незавършени. Какво трябва да прави човек със своенравното си дете? – Каквото бащата прави със своето упорито, своенравно дете, това всеки човек трябва да прави със своята плът – своенравното си дете. Той трябва да го възпитава – нищо повече. На всеки човек е дадено по едно такова дете, по отношение на което той трябва да прояви своите педагогически способности. Да познае човек себе си – това значи да познае своето упорито дете и да знае как да го възпитава. Майката ли трябва да се подчини на детето, или детето – на майката? – Ако детето е разумно и възпитано, майката може да го послуша за нещо. Обаче ако не е разумно, нито възпитано, непременно детето трябва да слуша майка

си. С други думи казано: всяка права мисъл, всяко право чувство и всяко право действие, от когото и да излизат, приемете ги. Намерите ли нещо криво в дадена мисъл, в дадено чувство или в дадена постъпка, не ги приемайте, макар и да са излезли от учени, от видни хора. Затова е казано в Писанието: „Всичко опитвайте, доброто дръжете!“

Кои неща считаме за ценни? – Всяко нещо, което Бог е създал, представлява известна ценност. Ценностите, които виждаме в Разумната Природа, са представлявали и представляват велики блага за нас както в миналото, така и днес. Такова нещо ще представляват те и в далечното бъдеще. Ако можете да се ползвате правилно от тия блага, те ще носят щастие за вас. Не можете ли правилно да ги използвате, те ще ви създадат ред нещастия. Например който стъпва внимателно по камъните, той ще се ползва от тяхната енергия и ще бъде щастлив. Който стъпва невнимателно, той може да падне, да се осакати по някакъв начин и да се чувства нещастен. Стъпвайте внимателно по камъните, като опитвате с краката си тяхната устойчивост. Най-малката неустойчивост на камъните може да ви изненада, да паднете и да си счупите глава, ръка или крак. Освен това сутрин и вечер не сядайте на голи камъни. Винаги носете със себе си по една малка възглавничка, която да туряте върху студения камък. На обед, когато Слънцето грее силно, можете да седате направо на камъните. Те са приели много слънчева енергия и действат лечебно върху човека.

Сега ще направя една аналогия между човека и камъните. Както камъните са студени сутрин, така и човек е студен сутрин. Искате ли да влезете във връзка с такъв човек, носете със себе си своята мека, топла възглавничка. Меката възглавничка представлява човешкия език. Срещнеш ли някой човек сутрин и желаеш ли да се разговаряш с него, приложи в действие своя мек език. Ти ще му говориш меко, и той ще ти отговаря меко. Срещате ли се по обед, тогава можете да не носите възглавничките си. Когато са разумни и се разбират, хората могат да се разговарят по всякакъв начин – и с възглавнички, и без възглавнички. Те могат да

си казват нещата тъй, както са в действителност. Кое време през човешкия живот е сутрин, кое – обед, и кое – вечер? Когато хората се запознават и между тях се създават приятелски отношения, те са в сутринта на своя живот. Когато се обичат, те са на обед, в зенита на своя живот, когато Слънцето най-силно грее. Когато не се обичат, те са в залеза на своя живот. Залезът на човешкия живот – това е вечер, нощ, когато предметите започват да изстиват.

Следователно да обичаш човека, това са възможности в неговия живот да разбере царския път, по който душата се движи в Битието. Това значи да обичаш човека. Не го ли обичаш, този път остава за тебе неизвестен. Единственият път, чрез който човек може да постигне и разбере онова, което Бог е определил за него, е Любовта. За да намери този път, човек трябва да обича. Като обича хората, той ще вземе от тях това, което е необходимо за неговото растение. А като го обичат хората, той ще им предаде това, което е необходимо за тяхното повдигане. Правилна обмяна трябва да има между хората. Ти ще обичаш и тебе ще обичат. В сегашния живот Любовта е метод за постижения. Без любов човек не може да има никакви постижения. Исква ли човек да постигне онова, което Бог му е определил, той трябва да следва царския път на душата.

Сега, като се говори за възможности на нещата, мнозина си задават въпроса: „Какво е необходимо, за да може човек добре да пее, да свири или да рисува?“ – Едно нещо липсва на певеца. За да пее добре, певецът трябва да мисли, да чувства и да постъпва добре. Същото се отнася и за музиканта, и за художника – за всички хора на изкуството. Човек не може да бъде здрав, нито красив, ако също така не мисли, не чувства и не постъпва добре. Това са три правила, които човек трябва да спазва, ако иска да има никакви постижения. Който иска да се подмлади, и той трябва да мисли, да чувства и да постъпва право. За да мисли право, човек трябва да стане като малките деца. Да станеш като малките деца, това значи да внесеш в себе си мекота.

Мекотата прави човека млад. Когато старият човек легне да спи, той свива ръцете си на юмруци, стяга мускулите си и започва да мисли как ще се наредят работите му, какво ще стане в бъдеще с него, и т.н. Тази е причината, дето той не може да си почине. Иска ли добре да почива, старият човек трябва да вземе пример от детето. Като легне да спи, детето отпуска мускулите си, широко отваря ръцете си и веднага заспива. То не се интересува нито за утрешния ден, нито за това, което е преживяло през деня. Старият не може спокойно да спи, защото мисли какъв човек е бил едно време и до какво положение е дошъл днес. Да мисли за миналото си, това значи да преживява историята на едно съзнание от деня на неговото пробуждане до днес. Какво знание е това? – Това е история на един живот. Този човек трябва да се смири, да види, че нищо не знае. Ако мисли, че много знае, нека се запита какво помни от времето, което е прекарал в утробата на майка си. Деветмесечният живот в утробата на майката е история на 18 000 000-годишен живот, през което време се е създавал човешкият организъм. За да дойде до тази форма, в която го виждаме, човек е минавал през много форми, за които нищо още не знае. Много време човек трябва да учи, докато дойде до истинското знание, в което няма старост, няма обезсърчаване.

Съвременните хора са недоволни от живота, защото не знаят как да се справят помежду си. Двама души се карат, не могат да се примирят. Защо? – Единият е взел пари назаем от другия и не може да му ги върне. Трети иска да ги примири, но не знае как да направи това. Много просто! Нека разбере колко пари дължи първият на втория и да ги плати вместо него. Обаче оказва се, че кредиторът е честолюбив човек и не иска да вземе парите от третия, но от своя длъжник. Който иска да примирява, той трябва да се наложи, да даде парите вместо длъжника, като каже, че се наема сам той да ги вземе от него. Следователно причината за спора, за недоразумението между двама души се дължи на факта, че и на двамата липсва нещо. Някой е взел нещо съществено от тях. Искате ли да ги примирите, дайте им това, което им

липсва. Кога се карат хората? – Хората се карат, когато има недоимък, когато им липсва нещо. Обаче в богатата Природа те не могат да се карат. Тя предлага всичките си блага в изобилие.

Богата е Природата! Тя щедро е дарила всеки човек, и ако някой се оплаква, че не е даровит, причината е в самия него. Той не е работил достатъчно, за да развие ония свои дарби и способности, които Природата му е дала. Много скъпоценни камъни са вложени в човека, но той трябва да копае, за да ги извади от земята, да ги шлифова и да ги тури в употребление. На същото основание и във вас са вложени дарби, които сте изоставили. И днес не е късно да работите върху себе си, да развивате дарбите си. Някои от вас биха могли да станат добри певци, други – добри музиканти, трети могат да станат учени, архитекти и т.н. Ще кажете, че времето ви е минало вече, и ще оставите тази работа за друг живот. Не, колкото и да е късно, щом сте се родили, работете още този живот върху себе си. Развивайте дарбите си! Ще кажете, че сте стари. Старият човек може да работи по-добре от младия.

И тъй, докато е на Земята, човек непрерывно трябва да работи, да прави опити. Правете опити с времето, когато е облачно и ветровито, за да видите можете ли да го подобрите. Ето, днес има борба в Природата, за да се развали времето. Както виждате, мъглите се движат – ту слизат, ту се разпръсват. После, ако искате да разберете имате ли мекота в своя говор, произнесете няколко пъти изреченията: „Бог е Любов. Бог е милосърден.“ Ако имате мекота в говора си, от произнасянето на тия думи облаците ще се разнесат и вятърът ще престане. Нямате ли мекота, вместо да се подобрите времето, още повече ще се развали.

Като правите различни опити, вие ще дойдете до познаване на себе си, ще знаете какво можете да направите и какво не можете – ще знаете докъде сте дошли в своето развитие. Например ако някой фотограф прави снимки и не поставя светлината, както трябва, образите излизат черни. Той изкарва черни картини. Бъдещата фотография трябва да снима образите в естествените им цветове. Не само фотогра-

фите изкарват черни картини, но и човек, като каже някоя дума не на място, създава черен образ. За да не създавате черни образи, възпитавайте езика си така, че всяка дума, изказана от вас, да създаде цветен образ, според естествените цветове на предмета, за който говорите.

И тъй, за да постигнете това, което душата ви желае, използвайте възможностите, които ви се дават. Любовта, Мъдростта и Истината са възможности. Чистотата, знанието, светлината и свободата са възможности. Истината е възможност за децата, знанието – за възрастните, а Любовта – за младите. Младите продават на възрастните онова, което са придобили от Любовта. Те пък приемат нещо от знанието на старите. После отиват при децата да приемат нещо от Истината. По този начин става правилна обмяна между децата, младите и възрастните. Това става и в семействата – между майката, бащата и децата. Значи Любовта, Мъдростта и Истината живеят заедно и обменят онова, което носят в себе си като придобивка от живота.

Днес размишлявайте върху изреченията:

Чрез Любовта, Мъдростта и Истината всичко може да се постигне.

Чрез живота, знанието и свободата всичко е постижимо.

Приложете тия неща в себе си, за да бъдете радостни и весели. Щом сте радостни и весели, Господ ще се весели във вас и вие ще се веселите в Господа.

Пътят на праведния е път на зазоряване.

21 юли, 5 ч.

СТАНИ!

*Мъдростта съгради дома си,
издяла седемте свои стълбове.*

Притчи 9:1

Мъдростта съгради дома си, издяла седемте свои стълбове. Този стих не е преведен точно според оригинала, а всяко изречение и всяка дума губи или придобива нещо от себе си в зависимост от точността на превода, от една страна, и от произношението – от друга. „Мъдростта съгради дома си.“ Съграждането на дома подразбира раждане на човека – начало на неговия живот. Поставянето на седемте стълбове представлява учението на човека. Това е едно от обясненията на дадения стих. Обаче има още много форми, образи, начини, чрез които този стих може да се обясни. Той се разглежда като формула, която крие в себе си известно съдържание. Следователно да съградиш своя дом, това значи да съградиш тялото си със своите седем стълба: два крака и две ръце – четири стълба; очи, уши и уста – три стълба. На тези седем стълба се крепи великото здание – човешкото тяло.

Мнозина се спират върху устата на човека като на важен уд, който изпълнява две главни функции: чрез устата човек се храни и чрез устата говори. Според нас това, което се отваря и затваря, за да приеме храната и да я сдъвче, още не може да се нарече уста, но врата. Устата е онзи уд в човека, който предава разумното Слово. В този смисъл за човека е важно разумното Слово, което излиза от него, а не самата врата. На същото основание за човека не са важни толкова неговите очи, които чрез клепачите се отварят и затварят и възприемат впечатления от външния свят, но разумното виждане на нещата, разумното съзнание, което възприема само красивото и възвишеното в света. Под думата *уши* човек не трябва да разбира само тяхната външна форма, но

красивите и чисти възприятия, които те долавят от външния и от вътрешния свят.

Мъдростта съгради дома си, издяла седемте свои стълбове. Без да разбира дълбокия смисъл на този стих, българинът си е съградил кола с четири колела, в която е впрегнал два вола. На края на колата е турил опашка. Всичко това представлява неговите седем стълба. Опашката на колата служи за равновесие. Тя може да се скъсява и продължава: когато колата е много натоварена, опашката се скъсява; когато товарът е малък, опашката се продължава. Следователно късата опашка на заека показва, че товарът му е голям. Колкото и да е голям товарът на заека, жабата е много по-натоварена от него. Когато уподобяват някого на жаба, подразбират човек, натоварен с непостижими мисли и желания. Заекът и жабата са големи търговци, понеже носят голям товар.

Един ден лисицата срещнала заека и му каза: „Ти си голям търговец, но не успяваш в търговията по единствената причина, че задните ти крака са дълги. Това нещастие се дължи на вашите прадеди, които обичаха да се състезават с конете. Конете имаха опитността да хвърлят камъни със задните си крака, за да се защитават. В желанието си да се състезават с тях, и зайците правеха същото. Обаче резултатите не бяха еднакви: конят порасна, стана голям, а заекът се смали – само задните му крака се продължиха.“ По-нататък лисицата продължила: „Ако искаш да скъсиш краката си, аз ще ти дам един добър съвет: пращай децата си в нашите училища. Ние ще ги научим какво трябва да направят, за да скъсят краката си. Ето, едно време и орелът имаше дълги крака. Ние му дадохме съвет какво да прави, за да скъси краката си. Той изпълни нашия съвет и краката му се скъсиха. Вместо тях му израснаха криле. Тази е причината, дето и до днес орелът лети във въздуха.“

Как мислите, какви резултати се получиха от съвета на лисицата? Придобиха ли зайците нещо от учението си в школата на лисицата? Скъсиха ли се краката им? Заекът и до днес носи своя голям товар. И до днес продължава да упражнява своите дълги крака. Товарът на заека е неговият голям страх.

Докато носи страха в себе си, той никога няма да престане да упражнява своите дълги крака. Най-слабото шумолене на храстите го заставя да бяга, да се крие между тях. Следователно и човек, ако се плаши от нищо и никакво, не е ли подобен на заека? Какво представляват краката изобщо? – Те представляват добродетелите, т.е. капитала, който трябва да се пусне в обръщение. Наистина, това, с което човек трябва да започне живота, са неговите добродетели. Ръцете и краката са капиталът, с който човек разполага в своя живот. Като погледне ръцете си, човек казва: „Трябва да се работи!“ Като погледне краката си, той казва: „Трябва да се ходи!“ Да ходи човек правилно – това значи да прилага своите добродетели в живота си. Като погледна ръцете на човека, аз виждам, че той носи щастието в себе си. Който разбира значението на ръцете си, той ще придобие щастието. Който не разбира значението на ръцете си, никакво щастие той не може да придобие.

За онзи, който прилага ръцете си в работа, щастието ще дойде по магически начин. „Възможно ли е това?“ – Възможно е. Представете си, че един ваш благодетел ви подарява един хубав роял и ви праща при най-добрия учител в света да учите. Ако вие сте способен, мислите ли, че положението ви няма да се подобри? Човек може да свири не само на външен роял, но и на своя вътрешен роял. Всеки човек има един роял в себе си, с 25 хиляди клавиша. Ако знае да свири на вътрешния си роял, работите му се нареждат магически. Ако не знае да свири, той ще копае, ще оре – и всякога сиромаш ще си остане; той ще плаче, ще страда, ще боледува, ще пада, ще става – и все недоволен ще бъде. Ако искате да не страдате, научете се да свирите на вашия роял. „Как и къде ще го намерим?“ – Вземете пример от младите моми и момци. Кой учи младата мома как и къде да търси младия момък? Кой учи младия момък как и къде да търси младата мома? Както по благоуханието на цветята пчелата знае къде да кацне, така и младите сами се намират. По същия начин и вие сами можете да се домогнете до вътрешния роял, който Бог ви е дал, и да започнете усърдно да свирите на него.

Младата мома е подобна на цвете, което благоухае. Младият момък пък представлява пчела, която ходи от цвят на цвят да събира сладък сок. Опасна е тази пчела. Докоснеш ли се до нея, тя изважда жилото си и те ужилва. Сладък е медът на пчелата, но жилото ѝ е отровно.

Всички хора говорят за млади и за стари, но никой не знае с какво се характеризира младият и с какво – старият. Младият се характеризира със сила, а старият – със знание. Ако сте били млади, без да сте имали сила, вие нищо не сте разбрали от младостта. И ако сте били стари, без да сте придобили знание, вие нищо не сте разбрали от старостта. „Е, като отидем на онзи свят, тогава ще научим всичко, което не сме разбрали на Земята.“ – Докато разсъждавате така, вие се намирате в положението на вола, който пожелал да поживее между хората. Той се оплаквал от подобните си, че постоянно го мушкали с рогата си. Той казвал: „Достатъчно е да се доближа до някой от моите братя, за да ме мушне с рогата си. Ще отида при хората, за да науча нещо.“ Като отишъл между хората, човекът го впрегнал на работа. Закарал го на нивата да я разоре. После го впрегнал в кола да пренесе житото. Всеки ден човекът впрягал вола на работа, докато един ден пак го завел на нивата, за да пренесе новото жито в хамбара. Човекът му казал: „Както занесе житото на нивата, така ще го отнесеш в хамбара.“ Наистина, като дошъл между хората, волът научил що е остен, що е рало, що е вършитба. Той разбрал, че в живота на хората има ред практически пособия, без които не може.

Животът на хората може да се уподоби на оране. Човек оре, посява своята нива и каквото придобие от нея, нарича го карма. Значи кармата не е нищо друго, освен жетва на човешката нива. Когато човек овършее житото си, учениците му го пренасят в неговите хамбари. Който не разбира живота като оране, като сеене и вършитба на посятото, той мисли, че е свободен, самостоятелен човек. Живот без Любов не може да съществува. Знание и светлина без Мъдрост не могат да се проявят. Свобода без Истина не може да има. „Аз трябва да живея!“ – Как ще живееш, ако нямаш живот? За да живееш,

все трябва някой да те кредитира. Първата банка, която може да кредитира човека, да му даде живот, това е Божествената Любов. Втората банка, която може да даде знание и светлина на човека, това е Божествената Мъдрост. Третата банка, която може да кредитира свободата на човека, това е Божествената Истина.

Любовта, Мъдростта и Истината, т.е. устата, ушите и очите, са трите стълба в живота на човека. Това, което човек яде, е любов. Това, което чува, е мъдрост. Това, което вижда, е истина. Ако с устата си човек не може да намери Любовта, устата му не е на място. Ако с ушите си не може да намери Мъдростта, те не са на място. Ако с очите си не може да намери Истината, и те не са на място. Когато някой казва, че няма Любов, причината за това е, че устата му не е на място. „Глупав човек съм.“ – Ушите ти не са на място. „Какво нещо е Истината?“ – Ти не познаваш Истината, понеже очите ти не са на място. – „Кажи ми нещо за Любовта!“ – Какво да ти кажа за Любовта, когато устата ти не е на място. – „Кажи ми нещо за Мъдростта!“ – Какво да ти кажа за Мъдростта, когато ушите ти не са на място. – „Кажи ми нещо за Истината!“ – Какво да ти кажа за Истината, когато очите ти не са на място. Преди да ти говоря за тия неща, първо трябва да те заведа при Бога, да постави устата, ушите и очите ти на място. Щом ги намести, тогава мога да ти говоря върху всички въпроси, които те интересуват.

Сега и на вас желая Господ да постави устата, ушите и очите ви на местата им. Радвайте се на всяко благо, което влиза в устата ви – то е любов. Радвайте се на всичко, което чувате – то е мъдрост. Радвайте се на всичко, което виждате – то е истина. Не се смущавайте, че виждате лоши образи или че чувате лоши думи. Лошото е неразбраното в живота, а доброто – разбраното. Когато лошото влезе в човека и той го проучи, то ще се превърне в добро. Писанието казва, че всичко ще се превърне в добро за онези, които любят Господа. Къде е силата на човека, ако той не може да превърне една лоша мисъл в добра? Лошата мисъл може да се уподоби на златна монета, която с години е била посипана с нечис-

тотии. Ако някой ви даде тази златна монета, какво трябва да направите с нея? – Ще вземете монетата, ще я турите в чиста вода и ще я измиете няколко пъти. Като я извадите от водата, тя ще бъде чиста, светла, каквато първоначално е била. Кой не би взел тази монета, щом така лесно може да я изчисти от нечистотиите, полепени по нея? „Защо се е оцапала тази монета?“ – Защото иде отвън, от света, дето е била в обръщение. Всяко нещо, което иде от света, непременно ще се оцапа. Обаче както се е оцапало, така може и да се изчисти. Някои неща могат да не се цапат – зависи от мястото, през което са минали. Има извори, които се цапат, но има извори, които никога не се цапат. Щом видите някой нечист извор, изчистете го, без да се сърдите на външните условия, без да търсите виновника за неговата нечистота.

Приложение се изисква от съвременните хора. Те не обръщат внимание на ближните си, не влизат в положението им, но се произнасят, че този човек е добър, а онзи – лош. Не се занимавайте с доброто и със злото в човека. Ако се занимавате с доброто и злото на хората, вие ще изпаднете в ред грешки и заблуждения, без да придобиете нещо съществено. Да се занимава човек само с доброто и злото на хората, това значи постоянно да ближе като децата един бонбон и да се радва на неговата сладчина. Какво ще придобие от тази сладчина? – Нищо няма да придобие. Това е все едно момата да гледа един красив момък и да му се радва. Това значи само да ближе сладкия бонбон и да се радва на сладчината му. Човек не може да се храни само със сладки неща. Те забавляват човека, но не могат да го нахранят. Момата трябва да се разговаря с младия момък, да влезе в духовна връзка с него, да разбере какви са неговите умствени и духовни стремежи.

Следователно докато разглеждате и опитвате живота повърхностно, както детето опитва сладкия бонбон, и младата мома – красивия момък, вие всякога ще се произнасяте, че светът не е добре създаден, че животът няма смисъл. Да гледате така на нещата, това значи да изкривите очите си. Това показва, че очите ви не са на място. Защо Господ изпраща страдания на хората? – Той им е дал най-голямото благо –

живота, който те сами са оцапали. Щом са го оцапали, те сами трябва да го изчистят. Животът е златна монета, която хората са оцапали. От тях се изисква едно: да се заемат да изчистят живота и да го видят в неговия естествен блясък и чистота, както Бог го е дал. Като го изчистят, те сами ще се ползват от него. Всяко нещо, което човек сам е изчистил, остава за него, той да се ползва. Във всяка опитност, колкото горчива и да е тя, се крие нещо ценно. Като минете през тази опитност и се освободите от горчивината ѝ, вие ще задържите скъпоценното за себе си, като скъпоценен камък.

Като ученици на вас предстои задачата да изучавате твърдите тела, минералите и скъпоценните камъни като малки живи същества, за да придобиете нещо от тях. Изучавайте растенията, цветята, като живи същества с по-високо съзнание. Изучавайте животните и най-после човека. Щом изучите твърдите тела правилно, ще можете правилно да изучавате растенията и животните – и ще дойдете до човека. Човек се отличава от животните по своите живи скъпоценни камъни – по своите добродетели. Искате ли да познаете какъв е даден човек, погледнете дрехите, с които е облечен. Каквито са неговите външни и вътрешни дрехи, такъв е и самият човек. Някои се обличат небрежно, ходят със скъсани дрехи, разхвърляно, за да покажат на хората, че са светии. Човек се познава по начина на своето хранене, по начина на своето обличане. Когато видите, че някой човек се храни добре, ще знаете, че той изучава добре растенията, особено плодните дървета. Като изучава правилно животните, човек поставя своята мисъл на логична основа. Ако той не поставя мисълта си в своя полза и в полза на другите, той не е проучил човека правилно.

Сега, като се изучавате, не се спирайте върху погрешките и глупостите, които сте правили в миналото си. В това отношение бъдете като децата. Когато три пъти наред направи една погрешка, детето я съзнава и повече не я върши. Като види запалена свещ, детето проточва ръцете си напред, иска да я хване. Майка му казва: *гъи!* – предпазва го да не се изгори. Детето обаче не разбира значението на тази дума. То иска да

хване пламъка на свещта. Колкото и да го предпазва майката, детето успява да се докосне до пламъка, но бързо оттегля ръцете си настрана и заплаква. Рече ли втори път да посегне към свещта и чуе думата *гъш*, то разбира вече значението ѝ. Детето знае, че всяко докосване до пламъка на свещта причинява болка. Кой от вас не разбира значението на думата *гъш*? Няма човек в света, който да не се е парил. За да научи един велик урок в живота, човек все трябва да се опари, да се поизгори малко. Като не разбира работата, която огънят върши, детето иска да се докосне до пламъка, да го обсеби. Но пламъкът, огънят не позволява да го бутат. Той не обича целувките. Който се осмели да целуне пламъка, той ще опита любовта му. Дълго време устата му ще носи следи от неговата целувка. Някога човек може да употреби въглена като средство за лекуване, но само след като го залее с вода. Топлина е нужна за човека, а не огън. Чувство без топлина, мисъл без светлина и постъпка без мекота не са на мястото си.

Мъдростта съгради дома си, издяла седемте свои стълбове. Какво означават тия седем стълба? От какво са издялани? Ще кажете, че са издялани от мрамор или от друг някакъв камък, но това обяснение не е достатъчно. За човека е важно не само да обяснява кой автор каква музика е създал, но той сам трябва да свири. Като седне пред своя вътрешен роял, човек трябва да изсвири първото класическо парче на Любовта, първото класическо парче на Мъдростта и първото класическо парче на Истината.

Срещам един добър музикант, но виждам, че е в голямо противоречие със себе си. Защо? – Защото не е в приятелски отношения с трите тона на гамата: със *sol*, с *la* и със *si*. В това се заключава неговото нещастие. Щом подобри отношенията си с тия три тона, всичките му работи ще се уредят. От всички тонове той обича най-много *fa*. Това показва, че е българин. Действително, погрешките на българина изобщо се дължат на това, че той обича повече материалното от духовното и Божественото. Когато говоря за музикалните тонове, аз имам предвид естествените тонове в музиката, а не техните отражения. Ако вземете правилно един от основ-

ните тонове на Природата, вие ще бъдете радостни и весели. Можете ли да вземете правилно всичките седем естествени тонове в Природата, вие ще изпитате в себе си необикновена вътрешна радост и дълбок вътрешен мир. Който е успял да вземе правилно първия основен тон на Любовта, той владее вече не само физическата, но и духовната музика. Който е успял да вземе правилно първия основен тон на Мъдростта, той е разбрал какво нещо е истинското знание и светлина. Който е успял да вземе правилно първия основен тон на Истината, той е разбрал какво нещо са великите добродетели на живота. Той е придобил истинската свобода.

Съвременните хора говорят за музика, за изкуство, но не разбират естествената, природна музика, която болни лекува, обезсърчени насърчава, отчаяни повдига. Като кажеш на болния с твърд, сигурен, но музикален език, че ще оздравее, той се обижда, че му се говори грубо. Обаче след това грубо говорене той оздравява и се връща да благодари, че тия думи са му помогнали. Кажеш ли на болния с мек, привидно нежен, но немусикален тон да си отиде у дома си, да не се страхува, че ще оздравее, болният се връща у дома си, но не става от леглото си. Силата на думите не се заключава във външното меко или грубо изговаряне, но в тяхната музикалност. Всяка дума, изговорена музикално, произвежда велики резултати: тя лекува, насърчава – живот носи в себе си. Мекушавият говор, мекушавите тонове представляват мочурлаци, в които затънеш ли веднъж, не можеш повече да излезеш. Твърдият, сигурен говор е твърда почва, на която свободно можеш да стъпваш. На такава почва човек се чувства устойчив и може да пази равновесие.

Човек трябва да спира вниманието си върху същината на нещата, а не върху тяхната външна форма. Когато искат да накарат човека да работи, да излезе от своята инертност, от Невидимия свят му казват грубо, стегнато: „Хайде, иди на работа!“ Започнат ли да му говорят меко, деликатно, от него нищо няма да излезе. Това е залъгване. Само децата се залъгват. Като искате да накарате някое дете на работа, вие ще му дадете бонбонче, шоколадче и т.н. Тия неща развалят човека.

Искате ли да направите нещо, ще си кажете грубо, строго: „Стани, облечи се, обуй обувката си и се помоли!“ После ще продължите: „Хайде, иди сега за вода, наклади огъня и започни да учиш!“ Като научиш урока си, ще можеш да ядеш сладко и с любов. Тъй щото към себе си трябва да бъдете строги, повелителни, но не жестоки. Като видят ближните ви как постъпвате, и те ще приложат същата педагогика към себе си.

Приложете този метод първо към себе си, и докато нямате резултати, на другите нищо не говорете. Щом се събудиш, кажи си: „Стани!“ – „Ама още не се е зазорило, не зная колко е часът, не зная какво е времето вън.“ – Не, събудиш ли се, стани! Стани, облечи се и излез вън! Събудиш ли се, никакво философстване, никакво колебание. Стани – нищо повече. В това отношение ученикът трябва да бъде като войник. Щом отвори очите си и се събуди, да махне юргана си настрани и да стъпи на краката си. Стани! – това е положителна дума. Господ казва на пророк Йона: „Стани, иди в Ниневия да проповядваш! Кажи на жителите на този град, че ако не изпълнят Волята Ми, ще ги погубя.“ Йона чу тази заповед, но не я изпълни. Той си взе билет за Испания и не послуша Господа.

Новата заповед, която всеки трябва да даде на себе си, е:
Стани!

Стани и в Истината крепък бъди!

Стани и в Любовта топъл бъди!

Стани и в Мъдростта светъл бъди!

В начало бе Словото. И Словото бе у Бога.

23 юли, 5 ч.

ОСНОВНИ ТОНОВЕ

Размишление

Аз съм лозата, вие – пръчките.

Йоан 15:5

Аз съм лозата, вие – пръчките. В този стих Христос взема лозата като символ на нещо. Човек дълго време трябва да изучава живота на лозата, за да разбере дълбокия символ, който Христос е вложил в нея. Човек дълго трябва да изучава хляба, за да разбере какви енергии се крият в него. Без вътрешен опит на нещата човек никога не би разбрал техния смисъл, нито би могъл да си състави истинско понятие за тях. Христос казва още: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето.“ Тази идея е напълно разбрана за човека, защото той сам си прави хляб и знае каква е цената му. Той знае, че без хляб няма живот.

Съвременните хора казват, че разбират живота, че разбират нещата. Как ги разбират? – Едни ще кажат, че те мислят за живота, за явленията в Природата по един или по друг начин. Други пък ще кажат, че чувстват нещата. Трети ще кажат, че разбират нещата само когато ги приложат. Според мене обаче не е вярно това, което човек само мисли, само чувства или само върши. Ако човек мисли нещо и счита, че така и Бог мисли, той не е прав. Ако човек чувства нещо и счита, че и Бог чувства по същия начин, той не е прав. Ако човек върши нещо и мисли, че и Бог върши същото, той не е прав. Абсолютно верни и истинни неща са ония, които и по мисъл, и по чувство, и по действие са съгласни с мислите, чувствата и постъпките на Първата Причина, на Великия принцип на Живота. Не е вярно например, когато бащата казва на сина си, че го е хранил. Ако бащата наистина е хранил сина си, тогава кой е хранил бащата? Ако учителят казва, че е учил учениците си, тогава кой е учил самия учител? Един е Този,

Който храни хората и Който ги учи. Като разсъждавам по този начин, това не значи, че трябва да отхвърлите вашите разбирания. Докато не дойдете до същината на нещата, до новите разбирания, дръжте старите си разбирания.

Всяка дума, всяко изречение, което човек изговаря, трябва да бъде напълно разбрано. Разбрано е онова нещо, което изразява не само формата, но и съдържанието, и смисъла си. Например ако кажете на един болен човек да стане, а той не става, разбрал ли е тази дума? – Не я е разбрал. Ако кажете на друг болен да стане и той веднага става, това показва, че е разбрал смисъла и силата на тази дума. Кажете ли на човека да стане, той непременно трябва да стане. Кажете ли на човека да мисли, да люби, той непременно трябва да мисли, да люби. Това значи разбиране смисъла на думите и използване на тяхната сила.

Когато се натъкват на неуспехи в живота си, хората започват да се оправдават с това, че са грешни, че имат големи дългове, и т.н. Ние не се занимаваме с дълговете на хората. Неприятно е да се занимаваш с дълговете на човека. Неприятно е да кажеш на човека, че той ти дължи и трябва да плати дълга си. Обаче няма по-голяма радост в живота на човека от тази, когато дойде при него един от приятелите му в момента, когато той се вижда объркан, на всички задлъжнял, и му каже: „Приятелю, днес получих голямо наследство. Искам да споделя радостта си с тебе. Давам ти една голяма сума, с която да изплатиш всички свои дългове.“ Каква по-голяма радост можете да очаквате? И двамата се радват: единият се радва, че взема, а другият се радва, че дава.

Следователно две правила трябва да има човек предвид. Те са следните: вземай, когато Бог ти дава; давай, когато Бог ти казва да дадеш. „Ама аз не съм достоен.“ – Щом ти се дава нещо, вземай, складирай го и мълчи. Ти искаш да бъдеш опашка, а Господ иска да те направи глава. Опашката е стражар. Тя пъди мухите да не безпокоят великия господар – главата. В големите горещини модерните дами си служат с ветрила във вид на опашка. И Природата си служи с ветрило – вятъра. Това ветрило обаче носи благословение

за хората, за животните и за растенията: всичко сухо, всичко старо събаря, а растенията разклаща, препраща соковете им от корените към клоните и ги застава да работят. Вятърът подтиква човека към мисъл, кара го да мисли за благословието, което всеки ден получава. Кара го да мисли, да търси начин как по-разумно да употреби благословието, което е получил. На човека е дадена светлина, за да се научи да мисли. На човека е даден живот, за да се научи да цени чистотата. Човек не може правилно да расте и да се развива, докато не разбере и не проучи пътищата на Светлината. Светлината разкрива цялото Битие, както и всичко онова, което се крие в човека и което му предстои да учи не само в бъдеще, но още днес. Миналото, настоящето и бъдещето са все настояще – начало на нещата. От човешко гледище миналото може да се разглежда като начало на нещата, настоящето – като зенит, а бъдещето – като край.

Изучавайте светлината със седемте $\tilde{A}$ краски. Седемте краски на светлината представляват седем пътища, през които човешкият ум е вървял в развитието си. Тия седем цвята са седем правила, които умът трябва да прилага за своите постижения. Червеният цвят е врата, през която животът влиза. Същевременно червеният цвят е основен тон в музиката. Когато слухът на човека се развие силно, той може да чуе тона на червения цвят. Най-много червеният цвят се вижда по лицето на младите. Когато младата мома съзнае, че е красива, веднага червеният цвят се явява на лицето $\tilde{A}$. Червеният цвят е израз на съзнателния живот на човека. Когато се разболе, човек постепенно губи червения цвят на лицето си, което показва отсъствие на здраве. На главите на младите булки турят венец от бели и червени цветя. Белите цветя символизират чистота, а червените – здраве и живот.

Сега, като говоря за червения цвят като за символ на живота, аз имам предвид Целокупния живот, а не този, който хората разбират. Хората имат представа за частичния, а не за Целокупния живот, вследствие на което те нямат реално понятие за живота. Може ли да се нарече реалност

онова, което се представя на сцената? Всичко, което се представя на сцената, е предметно учение, но не е реалност. На сцената се разрешават разни случаи из живота на хората. Там ще видите любовни сцени, семейни недоразумения, разрешения на научни и социални въпроси и т.н. Някой актьор играе роля на крадец, но като слезе от сцената, всички го поздравяват, че е изиграл ролята си добре. Докато е на сцената, актьорът минава с чуждо име, дадено му от автора на пиесата. Щом слезе от сцената, той е известен на всички със собственото си име.

Днес аз ви говоря като на актьори, защото и без това всички хора на Земята са актьори. Във великата световна драма на всеки човек предстои да изиграе някаква роля. В тази драма няма място за апаши, за крадци, за разбойници. Когато се разгневи на някого, Невидимият свят се справя лесно с него — разкъсва старите му дрехи, съблича ги и го облича в нови, като му казва: „Хайде, иди сега на работа!“ Ако недоволството на Невидимия свят е отправено към някой сиромас, ще заповядат да му хвърлят старата кесия и да му дадат нова, пълна със злато. Като видят, че сиромасът е радостен, ще му кажат: „Хайде, иди сега да работиш и да не грешиш!“ На други пък Невидимият свят дава угощение. Тъй щото радвайте се, когато гневът на Невидимия свят е върху вас, защото ще имате нова дреха, нова кесия, угощение и т.н. Ако гневът на Невидимия свят не е върху вас, нищо няма да получите: нито пари, нито дрехи, нито угощения. Правете и вие същото с онези, които ви обиждат, които ви хулят и огорчават. Обиди ли ви някой, поканете го в дома си, за да се запознаете с него. После го нахранете, облечете го с нова дреха, дайте му пари и кажете: „Благодаря, че ме обиди, за да се запознаем, та да разбера, че си добър човек. Иди сега и бъди благословен!“

Сега, като ме слушате, мнозина се запитват вярно ли е всичко това. Може ли човек да постъпва така с онзи, който го е обидил? За да разберете защо на мнозина това се вижда невъзможно, ще ви дам следния пример. Представете си, че един здрав човек влиза в болница, между болни хора, на

които са счупени крак, ръка, или страдат от гърди, от стомах, от глава. Той започва да им разказва за живота на здравите хора. Те го гледат учудено и не му вярват. Един след друг му задават въпроси: „С патерици ли ходят тия хора?“ – „Не, те не ходят с патерици като вас. Те ходят свободно, без никаква чужда помощ.“ – „Ами ръцете си движат ли свободно?“ – „Да, свободно ги движат.“ – „Кой ги храни? Дават ли им храна с лъжичка в уста, както на нас?“ – „Не, те сами се хранят.“ – „Сестри милосърдни помагат ли им да се обличат и събличат?“ – „Никой не им помага. Те сами се обличат и събличат.“ Болните слушат всичко това и не могат да повярват, че съществуват здрави хора в света. Обаче щом оздравеят, те ще разберат нещата, както здравите ги разбират. Те ще могат сами всичко да си правят, както здравите.

И тъй, болният трябва да оздравее напълно, да излезе от болницата и да влезе между здрави хора, за да разбере техния живот. Щом разбере живота на здравите, той ще разбере и Божествения живот. Докато е в болницата, човек вижда, че околните му помагат, но това не го задоволява. Той намира, че не го обичат, и се чуди защо е така. Като оздравее, вижда, че хората го обичат, и пак се запитва: „Защо хората ме обичат?“ Защо човек обича крушата, която има плодове? – Защото има какво да вземе от нея. Той ще си откъсне от нея една-две зрели сладки круши и ще бъде доволен. Ако крушата не е родила, той няма да отиде при нея – не я обича. Ще знаеш тогава, че ако хората не те обичат, причината за това е, че нищо не си родил. Щом те обичат, това показва, че нещо си родил. Когато човек роди една светла мисъл, едно светло чувство и една светла постъпка, хората непременно ще го обичат.

Сега, като говоря по този въпрос, желая да не влезете в противоречие с вашата любов, нито с вашите разбирания. Колкото и да държите за вашата любов, трябва да знаете, че тя още не е стигнала до най-високата си степен. Докато дойдете до най-високата степен на Любовта, вие трябва да минете през личната любов, през приятелската, през семейната, през майчината, през любовта към обществото, към

цялото човечество, докато стигнете до Любовта към Бога. Значи първо човек започва с най-малката любов – любов към себе си, и най-после дохожда до най-великата – Любов към Бога. Който иска да се качва успешно по стълбата на Любовта, той трябва да бъде ученик на новото. За да бъде ученик и за да го приемат в света на новите идеи, той трябва да пее и да свири. Музиката е необходима за ученика. Без нея той не може да пристъпи прага на Царството Божие.

И тъй, който не може да пее и не иска да пее, той не може да влезе в Новото учение. Който не може да оценява краските, цветовете на светлината, той не може да влезе в Новото учение. Който не може правилно да възприема основния тон на червения цвят, той не може да разбере Любовта. Който не може да възприема портокаления цвят, той не може правилно да развива своя индивидуален живот. Ако не взема правилно тона на зеления цвят, човек не може да бъде здрав, не може да бъде и богат. Някой иска да бъде умен, учен, да стане художник, музикант и т.н. Докато човек не дойде до положение правилно да възприема основния тон на жълтия цвят, той никога не може да бъде учен, философ, музикант, художник или поет. Той ще си остане обикновен човек, който тъпче земята, както всички живи същества. Докато не може да възприема правилно основния тон на синия цвят, човек не може да бъде религиозен. Който не може правилно да възприема основния тон на тъмносиния цвят, той никога няма да разбере дълбокия смисъл на живота. Който не може правилно да възприема основния тон на виолетовия цвят, той никога няма да бъде господар на себе си.

Това са ред изречения, които трябва да се превърнат в положителни сили. За да стане това, нужно им е само една запетая. Вместо да се казва *не може*, ще турим запетая след отрицателната частица *не* и ще излезе *не, може*. Човек може да постигне всичко. Запетаята представлява буквата *йот* в еврейския език. Тя е буква, с която нещата се създават. Най-малкото нещо, което човек може да напише, е точката. После ще кривне натук-натам, ще излезе запетая. Значи той започва да създава.

Съвременните хора са недоволни от живота по единствената причина, че искат другите хора да направят заради тях това, което те сами трябва да направят. Един виртуоз може да ви покаже как се свири, но вие сами трябва да свирите, да се упражнявате. И най-хубавата цигулка да ви дадат, ако не се упражнявате, нищо няма да излезе от тази цигулка. Човек не е нищо друго, освен цигулка с четири струни: струната *sol* представлява духа в човека, *re* – сърцето, *la* – ума, а *mi* – душата. Следователно който иска да работи върху духа си, той ще се упражнява на струната *sol*. Който иска да работи върху сърцето си, той ще се упражнява на струната *re*. Ако човек иска да работи върху ума си, ще се упражнява на струната *la*. И най-последно, ако иска да работи върху душата си, ще се упражнява на струната *mi*. Човешкият дух може да се уподоби на зрял плод. Защо? – Защото всеки зрял плод е плод на Духа. Приятността, която човек изпитва при вкусване на всеки сладък зрял плод, това е основният тон на Духа – тонът *sol*. Тонът *re* е тон на сърцето.

И тъй, да взема човек правилно тона *re*, това значи да върви из пътя си, без да се спъва, без да удря краката си, без да се наранява. Всяко най-малко отклоняване от правия път, всяко спъване, всяко охлузване на кожата някъде подразбира неправилно вземане на тона *re*. Да взема човек правилно тона *la* – основния тон на ума, това значи да е придобил такова самообладание, че дето и да седне, да се чувства разположен. Дали е седнал при някой извор, или на някой висок връх, той изпитва приятност и разположение. Че имал дългове, че не е свършил работите си, както трябва, това не го смущава. Той знае, че има достатъчно време на разположение и може всичко да изправи. За дадения момент той се чувства така спокоен и разположен, като че всичко е разрешил. Да взема човек правилно тона *mi* – тона на своята душа, това значи да съзнава, че разполага с едно вътрешно богатство, което никой не може да му отнеме. Душата е обширна, голяма като Вселената. Кой може да я вземе? Къде може да се скрие? Ако душата на човека може да се открадне, това показва, че тя е малка. Щом душата на някого е толкова малка, че може да се

краде, това не е душа. Душата е велико, мощно нещо, което нито се краде, нито може да се скрие някъде. Кой може да открадне една планина и да я скрие у дома си?

Сега, щом сте дошли на Земята, свирете на своята четириструнна цигулка, състояща се от тоновете на духа, на душата, на сърцето и на ума. Вземете своя естествен камертон, образуван от двата пръста на ръката – показалеца и средния, дайте тон, нагласете цигулката си и започнете да свирите. Нищо друго не се иска от вас, освен да учите. Вашето положение е подобно на положението на някое бедно дете, сираче, осиновено от някой милионер. Милионерът обиква детето и му казва: „Ако ме слушаш и учиш добре, всичко, каквото имам, ще бъде твое. Аз ще ти дам възможност да следваш в училище, да учиш музика, пеене, само да ме слушаш и да изпълняваш волята ми. Един ден моето богатство ще бъде твое.“ Каква мъчнотия има в това? Ако е въпрос за мъчнотия, тя може да се яви само ако това дете не учи. Ако не учи, ако не слуша баща си, никакво богатство то не може да получи. Същото може да се каже и за вас. Ако учите, каквото пожелаете, ще ви се даде. Не учите ли, нищо не можете да получите. И вие, като чада Божии, трябва да учите. Като чада Божии именно от вас се изисква работа.

Съвременните хора очакват Христа, но когато дойде на Земята, Той ще ги пита: „Какво работихте досега?“ Ето, Христос дойде на Земята при най-неблагоприятни условия. Той работи при тези условия и доказва, че който иска да върши Волята Божия, той може да работи при всякакви условия. Христос не дойде на Земята да благува, но да изпълни Волята Божия. Докато беше на Небето, Христос се ползваше с големи почести, но въпреки това Той слезе на Земята да изпълни Волята Божия. Тук Той беше подиграван, хулен, докато най-после Го разпнаха. Той се моли на Бога да се отмени горчивата чаша, но молитвата Му не се чу. Какво по-голямо противоречие за Него от това – Син Божий да бъде поруган и разпнат на кръст? Но Христос понесе всичко от Любов към Бога. Той знаеше защо е дошъл на Земята. Христос дойде на Земята да научи четири неща: да взема правилно тона *sol*,

тона *re*, тона *la* и тона *mi*. Като научи тези неща, Той стана Спасител на човечеството. С други думи казано: Христос научи законите на Духа, на душата, на сърцето и на ума.

Това, което Христос научи на Земята, и вие трябва да го научите. Като научи тия закони, човек ще придобие нужното смирение. Смиреният човек е деятелен, трудолюбив. Той лесно се справя с мъчнотиите на своя живот. За да придобие смирение, човек трябва да мине през големи изпитания и страдания. Обикновеният човек не може да си представи изпитанията, през които светията минава. „Аз съм лозата, вие – пръчките.“ С това Христос иска да каже, че онова, което Той е учил, и вие ще го учите. С онова, с което Той се е хранил, и вие ще се храните. Любовта, която Христос е приел от Отца Си, и вие ще я приемете. За вас това са незавършени процеси, през които трябва да минете. Радвайте се, че се намирате пред незавършени процеси, защото има какво да работите. Някои хора се считат нещастни, защото мислят, че няма какво да работят. Като говорят за Любов, те мислят, че са я придобили. Те не разбират живота, не знаят, че нито Любовта са придобили, нито са свършили работата си на Земята. Само онзи човек е придобил Любовта, който може да влезе в положението на всички страдащи хора на Земята и да им се притече на помощ. Когато детето е научило само буквата *a*, това не значи, че е научило цялата азбука. Много време има още да учи то, докато научи цялата азбука, докато започне красиво и правилно да пише.

Съвременните хора като децата се намират едва в началото на азбуката на Любовта. Много време има още да учат, докато научат цялата азбука. Някой говори за любов, а от очите му излиза тъмночервен цвят, какъвто често съм виждал да излиза от очите на куче, което носи в устата си кост и мисли, че който се приближи към него, има намерение да му я вземе. Не, човек не може да се бори с кучето за неговата кост. Следователно който има Любов в себе си, той не може да се сърди на хората, нито да се плаши от тях. От очите на такъв човек излиза приятна, бяла светлина. Трябва ли красивата мома да се плаши от такъв човек? Тя трябва

да знае, че човекът на Любовта никога не си позволява да пипа красивите картини. Красивата мома, красивият момък или всеки красив човек изобщо е Божествена картина, която носи радост и веселие на всеки дух, на всяка душа, на всеки ум и на всяко сърце.

Сега и на вас желая да бъдете красиви Божествени картини, на които всички да се радват и от които всички хора да се учат. „Да бъдем богати!“ – Не, това не ви пожелавам. Да бъдете богати, това значи да бъдете картини, намазани с мед. Тогава пчелите и мухите ще кацат върху вас и ще ви цапат, но и хората ще се изкушават – ще искат да близнат малко от вашия мед. Ето защо, когато ви съветвам да носите сиромашията с радост, аз имам предвид вашата чистота, да се запазите чисти. Сиромашията е картина, върху която няма никакъв мед.

Всички хора се стремят към новото. Новото се заключава в това, че Бог е призовал всички хора на работа, за което е вложил велик живот в техните духове, в техните души, в техните умове и в техните сърца. Той е приготвил за тях такива богатства, каквито те никога не са очаквали.

Радвайте се на онова, което Бог е приготвил за вас от началото на Битието!

Радвайте се, че Христос е лозата, а вие – пръчките на тази лоза!

Христос е казал още: „Пребъдвайте в Моята любов, както Аз пребъдвам в любовта на Отца Си!“

*Бог е Любов, която Христос е приел.
Христос е Любов, която ние сме приели.
Ние сме любов, която сега проявяваме.
Да бъде благословен Господ!*

25 юли, 5 ч.

ПРАВИЛНА ОБХОДА

Днес ще говоря върху обходата. За да придобие правилна обхода, човек трябва да слезе на Земята да се учи. В това отношение Земята е училище, в което всички души, които слизат от Невидимия свят, идат на Земята да научат правилно да се обхождат. Да се обхождаш правилно, това не значи, че трябва да мълчиш. Ако мълчанието подразбира добра обхода, трябва да се извади заключение, че немият има по-добра обхода от този, който говори. Може ли да се счита, че немият е добър и свят човек, понеже всякога мълчи и на никого лоша дума не казва? – По-скоро може да се предполага, че устата на немия е вързана по причина на това, че той е лош човек или в миналото си е направил някакво голямо престъпление. Ако слепият не вижда грозните работи, това не показва, че очите му са затворени, за да не вижда лошото и грозното в света и за да се запази в известна чистота. Ако очите му са затворени за злото, едновременно те са затворени и за доброто. Може би този сляп човек е слаб и чрез слепотата му Невидимият свят иска да го запази от изкушения. Като вижда красивите неща в света, в него ще се родят много желания, които ще го съблазнят. Благодарете, че не сте неми и глухи. Благодарете, че Невидимият свят разчита на вас, че като говорите, ще въздържате езика си, и като гледате с очите си, съзнателно ще се пазите от съблазните в света.

Следователно като хора, които искат да учат, пазете следните правила:

Не подражавайте на водата!

Не подражавайте на въздуха!

Не подражавайте на растенията!

Не подражавайте на животните!

Защо да не подражавате на водата? – Защото тя не познава никакъв морал. Тя е кротка само когато е в твърдо състояние, във вид на сняг и лед. В това състояние, дето и

да я турите, тя седи мирно. Обаче щом се влюби, тя се разтопява и дето мине, всичко руши и събаря. Някой човек си направил чист път за минаване, но щом водата дойде, всичко превръща в кал. Друг пък, тъкмо измазал къщата си с вар и се радва на белината ѝ, не се минава много, завали дъжд и водата разкаля улиците. От калта стените на къщите се изцапват, изгубват чистотата си. Като облечеш нова дреха, дъждът разваля краските ѝ.

Защо да не подражавате на въздуха? – Защото, като се раздвижи той, образува се вятър. Всеки е изпитал силата на вятъра. Като излезе силен вятър, нищо не иска да знае той: дигне прах навсякъде и който върви по улиците, току се спира да търка очите си – пълнят се с прах. После сграбчва шапката на човека, хвърля я далече някъде и той тръгва да я гони. Палтото му развява на една, на друга страна – пред нищо не се спира. Дали си цар, или обикновен човек, вятърът не се интересува. Той си вее, бучи, дървета изкъртва, камъни събаря.

Защо да не подражавате на растенията? – Защото, като са по много на едно място, образуват големи сенки и така лишават по-слабите същества от светлина. С това те искат да кажат: „Който смее да се подслони под нашия покрив, той трябва да плаща. Ако не иска да плаща, нека се качи на върха. Само онзи има право да живее, който се качва по върховете. Остане ли да живее под нашата сянка, той трябва да умре.“

Човек не трябва да подражава и на животните, защото дето и да ги пусне, те всичко наоколо изцапват. Те не познават никаква хигиена. Те нямат никаква представа за чистота. Какво може да очаквате от почтения професор Волон – професор вол? Или какво можете да очаквате от почтената професорка Кравова и от почтената професорка Овцова? Какво можете да очаквате от почтения професор Петлов или от почтената проповедничка Кокошкова?

Сега, колкото и отрицателни черти да изнасям на водата, на въздуха, на растенията и на животните, въпреки това те имат и свои добри черти, с които се гордеят. Като съзнава

това, водата има високо мнение за себе си. Едва ли ще срещнете друго същество с по-високо мнение за себе си от водата. Водата казва: „Аз съм носителка на живота. Ако не съм аз, живот нямаше да има. Дето мина, всичко оросявам, всичко поя и разхлаждам. От моите капки, от моите струи всичко расте и се развива.“ И вятърът е голям честолобец. Той казва: „Ако аз не идвам от време на време да разнасям облаците, да разклащам дърветата и по този начин да препращам соковете им от корените към клоните, не зная какво би станало с хората на Земята.“ Растенията, дърветата казват: „Какво щеше да стане с човека, ако ние бихме изчезнали? Без нас животът е немислим.“ Най-после и животните се провикват: „Какво да кажем ние, когато на всяка стъпка хората се нуждаят от нас? Орат ли, вършеят ли, все ние сме им нужни. Хранят ли се, все нашата кожа отива. Имат ли някаква работа, все ние опъваме кайша – всичко се иска от нас.“ Наистина, в живота си човек няма по-добри помощници от животните.

Съвременните хора говорят за минералите, за растенията, за животните, за човека, без да разбират какво всъщност те представляват. Най-после дохождат и до въпроса за Бога, без да знаят какво е Той всъщност. Единственият, Който има предвид крайното благо на всички живи същества, това е Бог. Крайната Негова цел е да задоволи всички същества, на всички да е добре. За да се постигне това, Той се грижи за тяхното възпитание, учи ги да се обхождат правилно. Когато сгрешите, вслушвайте се в тихия глас на Бога, Който ви нашепва: „Обхождайте се с всички души така, както Аз се обхождам с вас.“ Не се обхождайте като водата, която образува кал, порои и влачи всичко, каквото срещне на пътя си. Не се обхождайте нито като вятъра, нито като растенията, нито като животните. Те са безотговорни. На тях всичко е позволено, но не и на вас. Те са колективитет, една голяма армия. Когато една армия претърпи поражение, отговорността се пада на нейния генерал или на нейния водител, бил той полковник, майор или капитан, а не на цялата армия. Войниците са безотговорни за поражението, но водителят им не може да избегне отговорността. Всички хора са все генерали,

и то на големи армии, но трябва да бъдат внимателни, за да не претърпят някакво поражение. Претърпят ли поражение, отговорността им е неизбежна. Помнете: докато е на Земята, човек не може да се освободи от отговорности. Майката носи един род отговорност, бащата – друг род. Учителят носи един род отговорност, ученикът – друг род. Духовният носи едни отговорности, светският – други.

Представете си, че двама вярващи в Бога, в Христа, срещнат една млада красива мома и се влюбват в нея. Единият иска да се ожени за нея, и другият иска същото. Преди да бяха я срещнали, те бяха готови да следват Христа, да прилагат Любовта. Щом я срещнат, и двамата се борят за нея – никой от тях не отстъпва. Къде остава Любовта, готовността им за жертва? Защо поне единият от тях не е готов да отстъпи? В същото положение могат да изпаднат и две сестри – последователки на Христа. Щом срещнат някой красив момък, и двете се влюбват в него и започват да спорят помежду си коя има по-голямо право над него. Това е изпит и за братята, и за сестрите, за да видят докъде е стигнала тяхната любов, докъде са готови на отстъпки, на жертви. Донякъде циганите са разрешили този въпрос. Когато някой циганин се влюби в две циганки, той дава и на едната, и на другата по една торба и по една тояга и ги праща да просят. Тъй щото, когато един млад момък се влюби в две млади моми, те започват да прилагат циганската философия. В края на краищата и двете ще ги пратят да просят.

Сега, като говоря за правилна обхода, мнозина ще се натъкнат на противоречия. Момите не са доволни от обходата на момците. Момците пък не са доволни от обходата на момите. И едните, и другите трябва да знаят, че най-красивите моми и момци не са слезли още на Земята. Засега на Земята живеят ония моми и момци, които имат още да работят върху себе си. Те са много неодялани. Дълго време още чукът на Великия скулптор трябва да работи върху тях, докато ги одяла. Като погледнете една съвременна мома или един съвременен момък, виждате, че те се представят такива, каквито не са. Те искат да изразят своя идеал, но не

могат. Не само обикновените хора искат да се представят такива, каквито не са, но даже и светията има същите желания. Външно той изглежда смирен, свят човек, но всъщност не е толкова смирен. И той иска да бъде в положението на цар: да заповядва, да управлява, да бъде обичан и уважаван от всички, но не може да постигне това.

На хората не се угажда лесно. Каквото и да прави, човек все не може да мине за божество. В лицето на някои хора той е добър, свят човек, но за други не е добър. Не е лесно при всички условия на живота си човек да е добър. И най-смиреният човек, като падне върху някого, ще го удари. Не е виновен човекът, други са го блъснали. Пострадалият веднага ще започне да говори лошо за него. Обаче няма да се мине много време, и за последния ще започнат да говорят лоши работи. Защо? – И него ще блъснат. И той, като падне върху друг някой, все ще го удари някъде. Така ще се говори лошо за всички хора. Обаче никой не е виновен, че е ударил някого. Като се блъскат едни други, хората сами си причиняват пакости. Тъй щото, когато някой човек казва за себе си, че не е добър, това подразбира, че той не е толкова добър да даде един от своите удове назаем, други да си служат с него. В това отношение аз никога не бих заложил нито носа, нито очите, нито ушите, нито сърцето, нито ума си.

Често религиозните хора говорят за самоотричането. Те казват, че човек трябва да се отрече от всичко. Самоотричането се отнася до ония неща, които не са вложени в човека, а са дошли отвън. Човек може да се отрече от онова, което не му е дадено от Бога, а да притежава и владее това, което Бог му е дал. С други думи казано: разполагай с духа си, с душата си, със сърцето си, с волята си, с тялото си, защото Бог ти ги е дал. Те представляват Божественото начало в тебе. Следователно от човешкото можеш да се отречеш, но от Божественото – никога. Който се осмели да се отрече от някой свой уд, той е осъден на вечни страдания. Как ще се отречете от окото си? – Отречете ли се от окото си и го заместите с изкуствено, цял живот ще носите последствията на това отричане. Каквото и да правите, не можете да скриете изкуственото си око.

Един млад красив момък с хубави сини очи се влюбил в една млада черноока мома и се оженил за нея. Момъкът имал само един недостатък: дясното му око било изкуствено. И момата имала същия недостатък, само че у нея лявото око било изкуствено. Обаче като се оженили, и двамата скрили недостатъка си и грижливо се пазели да не се издадат. Така живели цели десет години. Една вечер те отишли на театър и се върнали у дома си късно. Понеже били уморени и искали по-скоро да си легнат, те даже не запалили лампа. Мъжът извадил изкуственото си око и го турил на масата. И жената направила същото: извадила изкуственото си око и го турила на масата, близо до окото на мъжа си. Като станали сутринта, в бързината те объркали очите си: тя взела синьото око на мъжа си, а той – черното око на жена си. Като се погледнали в очите, той запитал жена си: „Защо едното ти око е синьо?“ – „Ами защо твоето е черно?“

Изкуственото око е наследственост, която хората са придобили от деди и прадеди. Наследствените черти не са Божествени. Някой човек е придобил навик да говори безсмислени работи, да краде, да лъже, да бие. Това са изкуствени неща, които човек е придобил в пътя на своето отклоняване. Те не са присъщи на неговото естество. Силният, благородният човек обаче не бие. Когато иска да даде един добър урок на някого, той го хваща, обръща го с главата надолу и му казва: „Ако продължаваш да се занимаваш с мене, още сега ще те пусна в някой кладенец или ще те занеса на един планински връх и оттам ще те хвърля надолу.“ – „Моля ти се, не ме мъчи!“ – Щом започне да се моли, това показва, че той е разбрал с какъв човек има работа. Едно трябва да имате предвид: каквото лошо и да кажете за някого, той знае това преди вас. Ще кажете, че някой имал изкуствено око. Този човек знае това преди вас, още когато са извадили окото му.

Следователно не се занимавайте с погрешките на хората. Всеки знае погрешките си и добродетелите си по-добре от всички други. Вие знаете своите погрешки и добродетели по-добре от мене. Всеки знае колко е добър и колко е лош. Добротата и лошотата на хората са относителни. И за Христа

казвах, че е благ, но после се усъмниха в Неговата благодетелност. Когато се обърнаха към Него с думите: „Учителю благи“, Той им каза: „Никой не е благ, освен Господ.“ С това Той искаше да им каже, че е човек, облечен в плът. Когато влезе в храма и видя търговците да продават гълъби и други стоки, Христос взе камшик и ги изгони навън. Като видяха това, мнозина от евреите се усъмниха. Те си казаха: „Как е възможно този човек да бие, да си служи с камшик? Какво мислехме ние, а какво излезе?“ След това Христос каза: „Ревността на Твоя дом Ме погуби.“

От отношението на евреите към Христа преди и след тази Негова постъпка мога да направя аналогия с отношенията на влюбените преди и след женитбата им. Като се влюби в някой момък, момата се обръща към него с думите: „Учителю благи, готова съм да направя за тебе всичко, каквото пожелаеш.“ Обаче щом се ожени за него и забележи, че той гледа други жени, тя веднага оплита първия камшик на ревността и започва да си служи с него: „Как смееш да гледаш чуждите жени? Аз те мислех за съвсем друг човек, но изглежда, че съм се лъгала.“ Той започва да се оправдава, че им проповядва Учението на Христа, че иска да ги въведе в новия живот. Както и да се оправдава, тя има правото на своя страна – камшик държи в ръката си.

Това са неща, които стават с всеки човек. Колкото и да се пази човек, подозрението, съмнението, ревността все ще проникнат в него. Ревността, подозрението не са нищо друго, освен мътна вода, която човек в пътя на своето развитие все ще опита. В началото или на края, той ще пие мътна вода, но желателно е да не пие от нея, след като е бил при чистия извор. Дойде ли до чистия извор и пие ли само от неговата вода, човек е на прав път. Обаче след като е пил чиста вода и отиде да пие мътна, нечиста, той ще си причини голяма вреда. Ако не яде, както трябва, човек ще повреди стомаха си; ако не диша правилно, човек ще повреди дробовете си; ако не слуша, както трябва, човек ще повреди ушите си; ако не говори, както трябва, човек ще повреди устата си; ако не мисли правилно, човек ще повреди мозъка си; ако не чувства правилно, човек ще повреди сърцето си.

Мнозина казват, че могат да мислят и да чувстват, както искат. Не, всяка мисъл, която не допринася никакво благо нито за самия човек, нито за неговите близки, тя е чуждица в неговия мисловен свят. Тя е царица, която произвежда само търтеи. Такава царица не е за кошера. Истинска, добра царица е онази, която произвежда работници. Добрата царица представлява доброто в човека. Следователно царица е човешката душа, но само когато произвежда работници – добри мисли, чувства и постъпки. Почне ли душата във формата, в която живее, да произвежда търтеи, тя е изгубила своето предназначение. И тогава няма да мине много време, тази царица ще се замени с нова. Новата царица представлява Бога в човека. Човек е подобен на кошер, в който Бог ще влезе да види колко мед е събрал. Ако види, че даден кошер е пълен с търтеи, Той веднага ще излезе вън. Такъв кошер е осъден на израждане, на запустяване. Обаче ако види, че кошерът е пълен с мед и хиляди работници бръмчат в него, Той ще го благослови стократно повече мед да даде. Това е доброто в човека, което Христос изразява със стиха: „Аз съм лозата, а вие – пръчките.“ Използвайте доброто, което е вложено отначало във вас. Използвайте доброто и на вашите близки. Учете се от себе си, учете се от окръжаващите. Приемайте доброто от всички и посаддайте го в душата си като благотворно семе на живота.

Векът, в който сегашните хора живеят, трябва да бъде век на Любовта. И тогава, ако любовта ви надделява над вашата ревност, вие сте силен човек; ако любовта ви надделява над вашия страх, вие сте силен човек; ако любовта ви надделява над вашата алчност, вие сте силен човек; ако любовта ви надделява над вашата гордост, над вашия егоизъм, над всичко отрицателно във вас, вие сте силен човек. Отрицателните качества на човека са присъщи на неговата личност, и то само на една страна на личността, но по никой начин на душата. Съществуват две личности: едната е създадена изключително от слабости, а другата – от добродетели. Дайте място в себе си на онази личност, която е създадена от добродетели.

Какво трябва да прави човек, за да даде възможност на личността на добродетелите да се прояви в него? – Той трябва да постави за основа на живота си трите главни стълбове – стълба на Любовта, стълба на Мъдростта и стълба на Истината. Върху тези три стълба той ще съгради личността на добродетелите – великото благо на неговия живот. Щом съгради тази личност в себе си, веднага той трябва да се заеме с разрушаване на старата личност – личността на отрицателното в човека. Колкото по-скоро ликвидира с нея, толкова по-добре за него. Не се страхувайте да ликвидирате със старото. „Ама да не останем голи!“ – Христос донесе в света Любовта, за да облече всички хора с нея като с нова, здрава дреха на живота. „Каква любов донесе Христос?“ – Христос донесе на Земята онази Любов, която всичко вижда, всичко слуша, всичко обонява, всичко пипа, всичко вкусува, всичко обновява, всичко пресъздава. Облечете се в Любовта на Христа! В Писанието е казано: „Не следвайте пътя на плътта, но облечете се в Христа.“ В този смисъл обличането представлява вътрешен, а не външен процес. Значи човек трябва вътрешно да се облече в Любовта. Така облечен, той ще излезе от мъчнотиите и нескгодите на живота. Без тази дреха човек всякога ще бъде изложен на мъчнотии, на страдания, на големи разочарования.

На какво се дължат разочарованията на съвременните хора? – Една от причините на разочарованията на хората се дължи на неиздържане на обещанията. Един обещава, друг обещава, но в края на краищата малцина изпълняват обещанията си. Въпреки това хората пак вярват на обещания. Това показва доколко те са суеверни. Днес всички хора по лицето на Земята са повече или по-малко суеверни. Ще ви дам един пример за суеверието на съвременните хора. Един турчин отишъл при един богат турски ходжа да му иска пари назаем. „Колко искаш?“ – „Двеста лири. Ако ми послужиш, ще ти дам 100% лихва.“ Ходжата повярвал и веднага дал двеста лири на просителя. Последният плащал редовно лихвите няколко месеца наред. Като платил сума, равна на стоте лири, той запитал ходжата: „Доволен ли си от мене?“ – „Доволен съм,

но какво ще стане с майката на парите?“ – „Майката остави настрана. Лесна работа, всичко ще се нареди.“ – Лесна работа, но ходжата не получил останалите сто лири.

Тъй щото срещнете ли човек, който дава обещания за 100%, знайте, че първо той ще вземе нещо от вас, после половината ще ви върне, а другата половина ще задържи за себе си. Това значи да изпаднете в положението на онзи българин, Стоян, който тръгнал един ден с магарето си за града, за да се срещне с владиката, да си поприказва с него. Той натоварил магарето си с подаръци за владиката. Денят бил горещ, Слънцето силно греело, вследствие на което Стоян се спрял под сянката на едно дърво да си почине и там заспал. Наблизо имало деца, които си играели, но като видели магарето на Стоян, натоварено с подаръци, отвързали го и го завели в града да го продават. Като се събудил, Стоян видял, че магарето му го няма, а едно дете близо до него държи на главата си юлара на магарето. „Къде е магарето ми?“ – „Аз съм твоето магаре. Едно време бях непослушно дете, но баща ми ме прокле и аз се превърнах на магаре. Срокът на наказанието ми изтече и днес съм пак човек.“ Детето ударило Стоян с юлара и избягало. Стоян отишъл на пазара, видял магарето си, но си казал: „Не те искам вече, да ми правиш пакости. Не искам такова магаре, което се превръща ту в човек, ту в магаре.“

Много примери още могат да се наведат, от които да се види, че ако няма правилна обхода, човек може да изгуби своите скъпоценни камъни. Има опасност за човека да изгуби своите скъпоценни мисли, чувства и постъпки. Изгуби ли ги, той ще се почувства като в пустиня. Човек трябва да пази това, което Природата му е дала. Христос казва: „Всичко, което Отец Ми даде, опазих.“ Той изгуби само един от учениците Си – Юда. Юда беше лъжлив ученик. За да се изпълни законът, Христос не можа да му помогне, не можа да го опази. Следователно всеки човек има в себе си по един лъжлив ученик като Юда, когото неизбежно ще изгуби. В човека Юда представлява всяко негово лъжливо чувство, лъжлива мисъл и лъжлива постъпка. Обаче Любовта изисква от хората да бъдат свършени във всяко отношение.

Обходата, за която ви говоря, не е само външна. Има хора, които отвън имат правилна обхода, а отвътре нямат. Външно са добри, а вътрешно са обикновени хора. Човек трябва да бъде добър и външно, и вътрешно. И тъй, човек всякога трябва да бъде добър. Дали съм разположен, или не, когато дойде някой човек при мене и ми се оплаква, ще го изслушам, ще му дам някакъв съвет и ще го изпратя доволен. Ако дойде някой при мене и се оплаква от жена си, ще му препоръчам да ѝ дава всеки ден по няколко грама чиста планинска вода и всякога да ѝ говори с мек любовен език. Постъпва ли така с нея, и двамата ще бъдат доволни един от друг. След това дохожда при мене един търговец, който се оплаква, че работите му не вървят добре. И на него давам едно шишенце с вода и му казвам да взема по три пъти на ден по няколко капки от тази вода и да казва в себе си: „Работите ми ще се оправят.“ Като прави това десетина дена наред, ще забележи, че работите му започват по малко да се оправят. Най-после дохожда при мене една млада мома, която е влюбена в един момък, но не е щастлива. Не знае какво да прави, за да бъде щастлива. И на нея давам едно малко шишенце с чиста вода и ѝ казвам да взема от него по три пъти на ден – сутрин, на обед и вечер, по няколко капки и да казва: „Аз ще се ожения за онзи, който ми е определен от Бога.“ – „Как ще позная кой ще бъде този момък?“ – „Ще го познаеш по това, че колкото момци и да дохождат при тебе, всички ще си отидат, а той единствен ще ти остане верен.“ – „Ама аз искам да ми кажеш нещо по астрология, под какви планетни съчетания се намирам.“ – „Това не е важно за тебе, а за мене е изгубено време. Затова приложи този метод, който ти давам, и не мисли повече.“

Сега и на вас ще дам един метод за оправяне на работите ви, който можете да приложите още сега, докато сте на планината. Вземете си по едно шишенце от сто грама и го напълнете с вода. Всеки ден пийте по един грам от тази вода – сутрин, на обед и вечер, като си казвате: „Всичките ми работи ще се оправят.“ Няма да мине много време, и ще видите, че работите ви започват да се оправят. Който вярва,

само той да се наеме с опита. „Буквално ли да изпълним този опит, или по дух?“ – Буквално – по мисъл, по чувство и по постъпка. Онези от вас, които нямат грамове и не могат да теглят водата, нека броят капките – девет капки сутрин, девет на обяд и девет вечер. Ако мислите, че ще губите много време, можете да вземате по три или по шест капки. Ще сипват най-много до девет капки: три, шест или девет. Повече от девет капки не може. „Дали ще ни помогне този опит?“ – Ако го изпълните, ще ви помогне. Ако не го изпълните, пак ще се наредят работите ви, но след сто години. Който мисли правилно, работите му ще се наредят още на младини. Който не мисли правилно, и неговите работи ще се наредят, но на старини и с големи пертурбации.

Опитът, който ви давам с водата, има отношение към чувствата ви. Значи ще вземете една капка вода за чувствата, втора – за мислите, а трета – за вашите постъпки. Ако направите опита с шест капки, тогава ще употребите по две капки за мислите, за чувствата и за постъпките си. Ако пък го правите с девет капки, за всяка област – за мисли, чувства и постъпки, ще употребявате по три капки. Всеки да направи опита така, както той го е разбрал, без да очаква обяснения от други. Ако опитът ви излезе несполучлив, аз съм готов да ви помогна. Ще видим къде е погрешката – в мене или във вас. Ако погрешката е в мене, аз веднага ще я изправам. Ако е във вас, и вие трябва да имате готовността да я изправите. Обаче най-малкото разколебаване от ваша страна е в състояние да ви попречи. Всяко съмнение, всяко колебание, всяко отлагане спира реализирането на нещата. Духовният свят не търпи никакво колебание, никакво отлагане. Имайте вярата на малкото дете. Проникнете се от онази пълна любов, при която нещата стават моментално. Едно малко дете тръгнало с майка си на молебен, да се молят за дъжд. Детето взело със себе си чадър, а майката не взела. Като видяла, че детето носи чадър, майката го запитала: „Защо носиш чадър?“ – „Нали ще вали дъжд, ще ни потрябва.“ Значи вярата на детето била по-голяма от вярата на майката.

Казано е в Писанието: „Без вяра не може да се угоди на Бога.“ С други думи казано: без вяра нищо не може да се реализира. Вярата е стълб, който крепи човешкия ум, човешкото сърце и човешката воля. Вярата е помощник на Любовта за реализиране на ония желания, които са вложени в неговата душа. Всички хора трябва да се проникнат от Любов и вяра, за да се подмладят, да дойдат щастливи дни в техния живот. Старите трябва да се подмладяват, а младите – да поумняват. Лошите трябва да станат добри, а добрите – да запазят това, което са постигнали, и да дадат нов подтик на своя живот. Който не може да даде на себе си подтик, той никога не може да даде подтик на другите.

Сега искам да стане някой от вас да изпее една песен, с която да задоволи всички. Ако това не стане днес, може да стане друг път, защото днешният ден е дълъг, той има начало, няма край. Ще кажете, че не сте добри певци. Ако човек дълго време мисли за пеенето, той най-после ще стане отличен певец. Ако някой е осъден на смърт и му кажат, че животът ще му бъде подарен при условие да се научи добре да пее, мислите ли, че този човек няма да стане отличен певец?

В древността имало един много способен, даровит човек. По невнимание той извършил едно престъпление, за което бил осъден на смърт. В деня, когато трябвало да се чете смъртната присъда, съдията му казал, че по царска милост животът ще му бъде подарен, ако той се наеме да обиколи града с гърне на главата си, догоре пълно с мляко, без да изсипе капка от млякото. При това през всичкото време той трябва да мълчи и да мисли. След това ще се яви при царя да му изпее една песен. Ако изпълни всичко това, както трябва, той ще бъде свободен. Този човек се наел да изпълни желанието на царя. Турил на главата си гърне, догоре пълно с мляко, и така обиколил града, че капка мляко не разлял на земята. През всичкото време той бил толкова съсредоточен, че за нищо друго не мислел, освен за млякото и за пеенето. След това се явил при царя и му изпял една много хубава песен. Така той се освободил от смъртта и заживял нов, смислен живот.

Сега и на вас желая да се научите да пеете хубаво, както този даровит човек. Между вас има хора, надарени с хубав глас, но трябва да работите, да развивате гласа си. Ако бихте развили гласа си, всеки ще ви слуша. Така са слушали и Паганини¹. Един ден Паганини вървял из града и на един ъгъл на улиците видял старец с цигулка в треперещата ръка да свири и да събира милостиня. Всички минавали и заминавали покрай него, но малцина се спирали да хвърлят нещо в чинийката му. Като видял това, Паганини се спрял пред стареца, взел цигулката му и започнал да свири. Като чули да се свири толкова хубаво, всички минавачи започнали да се спират пред стареца – и в скоро време чинийката му се напълнила с пари. С просълзени очи старецът се обърнал към Паганини и му казал: „Синко, защо не дойде по-рано?“

Какво представляват великият цигулар и великият певец за човека? – Те са голямо поощрение за него. Те могат да му дадат подтик да пее, да свири, да учи. Любовта може да послужи за велик подтик в живота на човека, но без музика, без пеене тя всякога остава неразбрана. С музика Любовта събужда красивото и възвишеното в човека. Обичайте музиката и пеенето, за да придобиете и разберете Божията Любов. Като разберете тази Любов, вие ще можете правилно да предадете всичко онова, което сте видели и чули в онзи свят.

*Бог е Любов, която Христос е приел.
Христос е Любов, която ние сме приели.
Ние сме любов, която сега проявяваме.*

25 юли, 10 ч.

РЕАЛНО И ИДЕАЛНО

Съвременните хора говорят за реалното и за идеалното. Кое наричаме реално и кое – идеално? Реално е това, което човек всеки момент може да опита. Идеално е това, към което човек се стреми. Нещата са реални или идеални от гледището на сегашния живот. От това гледище именно известни положения внасят смут в съзнанието на човека, в зависимост от дисхармонията, която съществува в тях. Например един певец излиза на сцената да пее, но чувства, че публиката е недоволна от него. Недоволството на публиката внася смущение в неговото съзнание. Публиката е недоволна от неговото пеене. Тя не се спира нито върху произхождението, нито върху образованието, нито върху красотата му. Едно нещо иска тя от него – да пее хубаво. Не пее ли хубаво, тя има основание да е недоволна. За да се освободи от смущението си, певецът трябва да пее добре. Певецът се запитва: „Мога ли да се науча да пея толкова хубаво, че да задоволя публиката?“ – Щом е излязъл на сцената, щом е направил първата крачка, той може и трябва да пее хубаво. Ако не пее хубаво, как се е решил да излезе на сцената и да очаква уважението и одобрението на публиката?

Много от съвременните хора са певци, излезли на сцената на живота да пеят – и се запитват може ли да излезе нещо от тях. Щом са излезли на сцената на живота, ако пеят, ще излезе нещо от тях; ако не пеят, нищо няма да излезе. Един от видните руски певци на съвременния век, Шаляпин², разправял една своя опитност. Първата роля, която му била дадена да играе на сцената, била ролята на стражар. Обаче той играл много несполучливо, вследствие на което бил изпъден от театъра. Защо не изиграл ролята си добре? – Понеже не могъл да я преживее. Артистът трябва да преживява ролята, която играе на сцената. Не я ли преживява, той не е истински артист. Да подражаваш, това не е прежи-

вяване. Реалността на нещата е в преживяването им, а не в тяхното подражаване.

Кое е реално в света? – Това, което човек в даден момент чувства, е реално. Това, което мисли само, е идеално. Реалното има отношение към сегашния момент, към настоящето, а идеалното – към бъдещето. Земята, върху която стъпваме, представлява реалното в живота. Както растенията черпят сокове от земята, така човек черпи сокове от сърцето си. Както човек чувства, така и мисли. Животът на сърцето представлява реалното, а животът на ума – идеалното. Реалното дава възможност на идеалното да се отрази. Следователно идеалното се изучава чрез закона на отражението. Всички говорят за реалното и за идеалното, но за да го изучат, те трябва да бъдат ученици. Само ученикът има възможност да изучава реалното и идеалното. Реалното е той самият, а идеалното – Бог, към Когото се стреми. Ученикът е в самия човек, а учителят му е вън от него. Учителят и ученикът имат предвид Природата, която те изучават. Ако Природата не съществуваше, какво би могъл учителят да преподава на своя ученик?

Ето, пред вас сега се разкриват ред картини от Природата. За едни съзнания тези картини изглеждат разхвърляни, за други – събрани, добре наредени. Това зависи от положението, отдето се разглеждат. Ако изучавате нещата от гледището на съзнанието, вие ще имате един образ; ако ги изучавате от гледището на самосъзнанието, ще имате друг образ; ако ги изучавате от гледището на подсъзнанието или на свръхсъзнанието, ще имате съвършено различни образи. Значи ако изучавате нещата от гледището на четирите съзнания, вие ще имате четири различни образа за тях. Когато се фотографира един предмет, и за него има два образа: отрицателен, който не отговаря на истинския образ, и положителен, който представя образа такъв, какъвто е в действителност. Следователно за всяко нещо ние имаме най-малко два образа: реален образ, който представя нещата такива, каквито са в действителност, и идеален, който представя нещата такива, каквито не са в действителност. Виж-

дате например на картина един локомотив. Тази картина представлява идеален образ на машината. За да се движи, тази машина се нуждае от вода, от въглища – необходимата за нея храна, и от огняр, който я управлява. Сама по себе си машината не съзнава дали храната А – въглищата и водата, са достатъчни. Това знае само огнярят. Между тази машина и между човешкото сърце и човешкия ум има известна аналогия. Материалите, с които сърцето си служи, са неговите въглища. Водата, необходима за сърцето, това е човешкият ум. Разумното начало в човека е самият огняр.

Сегашните хора искат бързо да се развиват, да научат всичко изведнъж. Те не подозират, че бързото развитие, бързото движение е свързано с известни опасности. С каква бързина ще пътува една железница, това не е произволно. Също така не е произволна и бързината на човешкото развитие. Релсите са така направени, че да могат да издържат известна бързина на машината. Увеличи ли се бързината на машината повече, отколкото е определено, релсите се развалят, но и машината може да дерайлира. Както машината дерайлира, така и човек може да дерайлира. За да не стане това, той трябва да се движи с бързина, която отговаря на неговия организъм. В този смисъл неврастенията, от които страдат много от съвременните хора, не е нищо друго, освен дерайлиране от правия път на живота. Много от болестите на хората се дължат именно на стремежа им към преждевременно развитие. Те искат да постигнат всичко изведнъж. Постигнат ли всичко изведнъж, те ще увеличат товара си чрезмерно, не по силите си.

За изяснение на мисълта си ще си послужи със следния пример. Някой човек иска да стане богат, без да мисли на какви опасности се излага с това богатство. Богатият човек е подобен на красива мома, подир която вървят десетки момци, всеки от които я желае за себе си. Красивата мома е богат banker, след когото вървят десетки и стотици апаши. Всеки апаш желае това богатство за себе си и се стреми да го присвои. Какво трябва да прави този banker? – Той трябва да има на разположение хора, които да го пазят. Американ-

ските милионери имат на разположение по няколко детективи, за да пазят децата им, защото всеки момент едно от децата им може да изчезне. Много красиви и възвишени чувства на хората са изчезнали, както изчезват децата на американските милионери, и те трябва да ги откупват. Кой ги е задигнал? – Апаша. Някой човек седи в стаята си разположен, вдъхновен, с някакво красиво чувство в сърцето си. Изведнъж нещо става в него и той изгубва красивото си чувство. Къде е отишло това чувство? – Сменило се е с някое лошо чувство в низходящо състояние. Значи от едно реално положение – във възходяща степен, този човек е минал в друго реално положение – в низходяща степен. Както има реално положение във възходяща и низходяща степен, така има и идеално положение във възходяща и низходяща степен. Банкерът, който седи пред своята каса, пълна с пари, е доволен, щастлив, защото мисли, че е осигурен. Но ако секретарят му дойде и каже, че крадци са разбили касата му и са я обрили, той веднага изгубва разположението си. Един час преди това той е бил горд, самонадеян, а сега е скръбен, загубен в живота. Защо? – Парите му, в които е вярвал, са изчезнали. Къде отидоха? – В ръцете на крадците. И сега банкерът трябва да ги търси. Как ще ги намери?

Сега ще направя една аналогия между парите на банкера и човешките мисли и чувства. Както банкерът губи парите си, така и човек може да изгуби своите красиви мисли и чувства. И каквото банкерът изпитва при загуба на парите си, същото изпитва всеки човек, когато изгуби едно свое красиво чувство или една своя светла мисъл. Няма по-страшно нещо в живота на човека от това, когато той се усъмни и изгуби вяра в своя най-добър приятел. Страшно е човек да изгуби вярата си! Докато е вярвал в Бога, докато е уповавал на Него, един ден той се намира пред пълно обезверяване – не вярва в Бога, не вярва в хората – в нищо не вярва. Страшното е не само в това, че човек губи вярата си в Бога, но и Бог вече не му вярва. Как ще му вярва, когато той преставя да върши Неговата воля? Може ли при това положение да го считат за свят човек? Не само Бог не му вярва, но и хората

престават да му вярват. Да мисли човек, че при всички пресъплнения, които върши, Бог не трябва да изменя мнението Си за него, той е на крив път. Бог държи в ума Си мисълта, че ние сме излезли от Него, че по естество сме добри, но когато не вършим Волята Му, когато се отклоняваме от Него, ние внасяме нещо чуждо в нашето естество, което Бог не признава за Свое.

Следователно като ученици имайте предвид, че ученикът не може да се учи при учител, в когото се съмнява и на когото не вярва. Щом не вярва в учителя си, той не може да учи. За да се освободи от безверието си, нека опитва нещата. Реалното всякога се опитва. За да се произнесе човек за реалността на нещата, той предварително трябва да ги е опитал. Човек не може да се съмнява в това, което е опитал. Щом го опита, то става вече реално. Докато не го е опитал, той може да се съмнява в него. Тогава то е идеално. Опита ли го обаче, излезе ли опитът му сполучлив, той не може вече да се съмнява в него. Значи в идеалното човек може да се съмнява, но в реалното – никога. Много реални и идеални неща остават необяснени по единствената причина, че не могат да се подложат на опит.

Съвременната наука се натъква на много явления, които не може да обясни. Не само официалната наука, но и окултната не може да ги обясни. Защо? – Те не се поддават на опит – и колкото и да се обясняват, все необяснени остават. Големи знания се изискват, за да могат да се обяснят. Например според окултистите единицата представлява мъжки, творчески принцип, а двойката – женски, съграждащ принцип. Значи единицата е бащата, двойката – майката, а тройката – детето. Казваме, че $2 + 2 = 4$. Две жени, събрани с още две, дават числото четири – мъжко число. Как е възможно това? Възможно или невъзможно, това е факт. Факт е също така, че човек може да гледа и без очи. Очите са пособие на човека, придобито отпосле. Първоначално в човека се е явило желанието да гледа, т.е. явило се е зрението като сетиво, а после са създадени очите като орган.

Често хората се спират върху маловажни неща в света и там губят времето си. Например, като си направят нов костюм или като си купят нова шапка, те турят огледалото пред себе си и с часове се оглеждат. Какво са придобили с новия костюм и с новата си шапка? – Нищо особено. Обаче със създаването на техните слушалки – ушите, за тях се разкрива нов свят. Те чуват различни звукове, били те хармонични или дисхармонични. С отварянето на вход в организма им, т.е. със създаването на устата им, те се запознаха с богатата, които съществуват на Земята. С отварянето на прозорци на лицето им – техните очи, пред тях се разкри цял свят със своята красота и необятност. Който не съзнава цената на тия придобивки, той ще каже: „Защо ни е устата, защо ни са очите, ушите, сърцето?“ – Влезте в положението на камъните, за да разберете с какви блага човек разполага. Камъните са лишени от очи, от уши, от уста, от сърце и от хиляди години насам чакат търпеливо да им се дадат тия неща. И те имат желание да опитат реалното в света. При това всеки уд в човешкия организъм има не само една функция, но няколко. Например устата на човека има три главни функции: тя приема храна отвън и я препраща във вътрешните органи; после тя опитва вкуса на приетата храна и се произнася за нея; и най-после устата говори. От устата излизат благи, нежни думи. С ушите си човек чува думите, които излизат от устата му, а с очите си той вижда последствията, които те произвеждат. Казвате на някого: „Ела у дома да те нагостя.“ Тези думи произвеждат разположение в човека, когото сте поканили на угощение. Казвате на друг човек: „Чакай, само да те срещна още един път! Тъй ще те набия, че ще ме помниш!“ Като чуе тези думи от устата ви, той бяга от вас, не иска втори път да ви среща.

Всички хора се оплакват от противоречията на живота. Например голямо противоречие е, че от устата, от един и същи уд, едновременно излизат два вида думи: отрицателни и положителни. Разумният човек, ученикът, приема противоречията като условия за растене. Ако ученикът разреши известно противоречие правилно, той се повдига; не го ли

разреша правилно, той се понижава. Мнозина се обезсърчават и казват, че нищо не са придобили, нищо не са научили в живота си. От тях зависи да научат нещо или да не научат. Който учи, той все ще научи нещо. При всеки обяд човек все научава нещо. Той съзнава, че е задоволил нуждата на своя организъм и е придобил нещо реално. Но с един обяд не се свършва. Храненето е непреривен процес. Чрез храната човек се запознава с реалното и с идеалното в живота. При всяко хранене човек придобива само толкова, колкото живот е влязъл в него.

И тъй, реалното в света – това е Любовта и добродетелите, които произтичат от нея. Идеалното – това е Мъдростта и знанието, което произтича от нея. Значи чрез сърцето си човек се запознава с реалното, а чрез ума – с идеалното. Чрез сърцето си човек се запознава с радостта и скръбта. Чрез ума си той се запознава с външния свят, със законите и явленията в Природата. Чрез ума си той се запознава с великото в света. Следователно, когато ви се говори за реалното, вие трябва да слушате и възприемате чрез сърцето си. Когато ви се говори за идеалното, вие трябва да слушате и възприемате чрез ума си. Когато между учителя и ученика съществува разногласие, причината за това е, че те се намират в различни области: ако учителят е в областта на идеалното, ученикът е в областта на реалното. И обратно, ако учителят е в реалното – ученикът е в идеалното. Учителят преподава на ученика урок, а последният не е доволен от него и намира, че не му преподава, както трябва. Защо се явява това неразбиране? – Защото ученикът е в реалното. Друг път учителят разправя нещо на ученика, а последният не го разбира и е недоволен от него. Защо ученикът е недоволен? – Защото е в идеалното, а учителят му говори за реалното. За да бъде в хармония с учителя си, ученикът трябва да бъде в положението на дете, което има готовност да слуша, да възприема и да се учи. Тъй щото не заставяйте учителя си той да дойде в областта, в която сте вие, но бъдете готови вие да влезете в областта, дето е учителят ви, и оттам да го слушате.

Като не разбират законите на Разумната Природа, мнозина казват: „Не сме ли свободни да се движим, дето искаме?“ – Не сте свободни. Има места, по които човек няма право да се движи. Например може ли човек да върви по релсите, по които трен минава? Един милионер, човек с голямо достойнство, по някаква случайност попада на железопътните релси и се спира там да разглежда местността. Пазачът му извиква: „Господине, отстрани се от пътя!“ – „Как смееш да ми заповядваш? Аз съм човек с достойнство, всички хора ми се подчиняват, всички ми правят път, а ти се осмеляваш да ми показваш накъде да вървя. Аз съм свободен човек и ще стоя, ще ходя, дето искам.“ – „Да, господине, ти можеш да стоиш, дето искаш, но не и на релсите, по които тренът минава. Ти нямаш право да спъваш движението на треновете. Ако останеш на това място още малко, тренът ще пристигне и ще те прегази.“

Следователно, който иска да бъде свободен, той няма право да стои на пътя, дето стават големи движения. На този път могат да седят или да се движат свободно само ония предмети, на които е определено от по-високо място. Много от страданията на окултните ученици се дължат на това, че те спират на пътища, дето тренове се движат. Който не разбира законите, той мисли, че има право да ходи, да седи, дето иска, и казва: „Аз съм свободен човек и мога да правя, каквото искам.“ – Ще опиташ колко си свободен.

Преди години, когато била прокарана железницата от Варна за София, първото пътуване по тази линия било отбелязано със смазването на един бивол. Като наближил тренът към Гебедже, един бивол бил изненадан от шума и се затичал към локомотива, дигнал рогата си нагоре, искал да се бори, да му препречи пътя. Локомотивът му се виждал като някакво голямо чудовище. Биволът решил да го спре, да препятства на движението му. Машинистът изсвирил няколко пъти, за да отстрани бивола от релсите, но той продължавал да се заканва на локомотива. В края на краищата борбата на бивола с локомотива се свършила в ущърб на първия. Биволът се намерил под колелата на локомотива, но свършено

смазан, превърнат на каша. Няма защо да се бори с машината. Държавата $\bar{A}$ е дала право да минава по този път.

Това е един несполучлив опит, в който биволът станал жертва. Често и хората правят такива опити, за които плащат скъпо. Някой човек намислил да прави нещо. Ти излизаш срещу него, искаш да му препятстваш. Защо? – Защото работата му била необмислена. Остави го да прави, каквото иска. Не му препятствай. Някой обича някого, но окръжаващите започват да го разубеждават, да му казват, че този човек не заслужава неговата любов. Чудни са хората! Според мене никой няма право да се меси в любовта, в чувствата на другия. Кой кого обича, това е негова работа. Да питате защо даден човек обича еди-кого си, това значи да питате защо той се е заел да обработва тази нива. Защо този човек обработва една нива, а не друга, това е негова работа. Той е избрал тази нива и нея иска да обработва. Никой няма право да му противодейства.

Да обичате човека, това значи да се запознаете с реалното и с идеалното в него, т.е. да се запознаете с неговия ум и с неговото сърце. Методите, с които човек изучава сърцето, са едни, а методите, с които изучава ума, са други. Тези методи коренно се различават едни от други. Един от методите за изучаване на човешкото сърце е подобен на изучаване вкуса на ябълката. Да изучиш вкуса на ябълката, това значи свършено да измениш формата $\bar{A}$ – и така изменена, да я приемеш в себе си. Положението на ябълката вън и вътре в човека е едно и също – в смисъл, че тя продължава да съществува, но с видоизменена форма.

Следователно да приложиш към човека метода на сърцето, това значи да опиташ всички негови вътрешни качества. Това е пътят на реалното. Да обичаш човека, това значи още да изучаваш неговия ум. Методът за изучаване на човешкия ум може да се уподоби на посадване на ябълчна семка. Вземате една ябълчна семка и я посадвате в земята. След известно време семката покарва и от нея се образуват малко крехко стъбълце и нежни листенца. Ябълката расте, развива се, укрепва и се превръща в голямо дърво, което започва да

цъфти и да връзва плод. Докато изучавате процесите, през които ябълката минава, вие сте в областта на идеалното, което лесно може да се превърне в реално. Как ще се превърне? – Като узреят ябълките, вие ще изберете една от най-хубавите, ще я разгледате, ще ѝ се порадвате, докато я турите в устата си, за да опитате нейния вкус, нейните вътрешни качества. Щом опитате вкуса ѝ и измените нейната форма, вие сте си послужили с метода на реалното. Значи човек може да започва с реалното и да свършва с идеалното, или да започва с идеалното и да свършва с реалното.

Пазете следното правило в живота си: никога не оставяйте ума си да се занимава с работите на сърцето. Никога не оставяйте сърцето си да се занимава с работите на ума. Сърцето трябва да се занимава с всичко онова, което се отнася до неговата област. Умът трябва да се занимава с всичко онова, което се отнася до неговата област. Когато сърцето изучава реалните работи, а умът – идеалните, тогава човек среща малко противоречия в живота си. И при това положение човек ще среща противоречия, но поне лесно ще ги разрешава. Например съмнението е едно противоречие. То е най-слабото обезверяване, което човек може да преживее. Как се справя човек със съмнението? – За да се справи със съмнението си, човек трябва да има вяра, която да почива на законите на реалното и на идеалното, т.е. на законите на ума и на сърцето. Човек може да се справи със съмнението само когато се движи в тия два свята. Вън от ума и от сърцето си човек нищо не може да разреши. Съмнението неизбежно ще дойде в човека, но за да се справи с него, той трябва да разбира законите на своето сърце и на своя ум.

Как влиза съмнението в човешкия ум? – Много просто! Един човек влиза в една банка, отива при касиера да вземе известна сума. Касиерът му предава исканата сума. Обаче има възможност касиерът да направи грешка, да даде повече или по-малко от определената сума. В първия случай съмнението няма да дойде, но във втория случай ще дойде. Този човек ще каже: „Защо касиерът ми даде по-малко от исканата сума?“ Защо в първия случай човек не се съмнява, а

във втория се съмнява? За да даде касиерът по-малко пари, погрешката може да е в него, но в повечето случаи е в онзи, който взема парите. Защо? – Ако той е скъперник, като се приближи до касиера, в последния се събужда желание да вземе от него нещо. Значи каквито чувства и желания живеят в човека, който взема пари от касиера, такива чувства и желания се събуждат и в касиера. Ако е човек, който не може да се владее, той започва да прави грешки и престъпления в службата си. Ако при касиера отиде някой щедър човек, с желание да дава от себе си, същите чувства и желания ще се събудят и в касиера.

Този закон се среща и в реалния, и в идеалния свят. Обичта събужда обич, омразата – омраза. Обичта е щедрост, а омразата – скъперничество. Човек обича някого, защото той му дава нещо; не го обича, мрази го, защото му е взел нещо ценно или защото не му дава това, което той иска. Омразата се дължи на факта, че някой те е онеправдал, взел ти е нещо или ти е причинил някаква пакост. Обичта пък се дължи на факта, че някой ти е дал нещо. Ти не можеш да дадеш нещо на човека, ако не го обичаш. И той не може да те обича, ако не му дадеш нещо. Да обичаш някого, това значи да посадиш нивата му. Да те обича някой, това значи нивата му да е родила добро жито, на което той се радва. Обичта подразбира взаимна обмяна. Обичта подразбира отношение на даване. Като обичаш някого, своята обич – твоите добри мисли и чувства, раждат в него плодове, които ти имаш право да пожънеш. Тези плодове събуждат в любимия ти човек любов, обич към тебе. Мнозина искат да бъдат обичани, без те да са обичали. Това е невъзможно. На същото основание Бог изисква от вас добри плодове. Това, което някога Той е посял на вашата нива – добър живот, добри мисли, чувства и желания – трябва да израсте, да цъфне, да завърже и да узрее. Ние не живеем за себе си, но за Онзи, Който пръв ни е възлюбил, Който е създал всичко за нас, за да работим, да учим, да бъдем подобни на Него. Величието на човека се заключава в това – да бъде подобен на своя Създател. Каквото Бог върши, и човек може да го върши, макар и в малък размер.

И тъй, ако сте обичали, очаквайте да ви обичат! Ако са ви обичали, и вие трябва да обичате, за да се отплатите. Обмяна трябва да има в любовта. Обмяна трябва да има навсякъде в Природата. Дето обмяната не е правилна, там има страдания и нещастия. Страданията показват, че обмяната между реалното и идеалното не е правилна. Правилната обмяна подразбира следното: каквато е моята любов към даден човек, такава ще бъде и неговата любов към мене. Следователно каквато Любов Бог е показал към нас, такава трябва и ние да покажем към Него. Казано е в Писанието, че Христос дойде на Земята да ни покаже Любовта, която Бог Му е дал. Ние трябва да покажем оная Любов, която Христос ни е дал. Ония пък, които са приели нашата любов, трябва да я предадат на по-долните от тях. Така ще се образува едно кръгообразно движение. Ако човек не може да прояви Христовата Любов, как ще прояви Божията? За да покаже Божията Любов, Христос трябваше да понесе греховете на човечеството. Той мина през такива страдания, каквито човек не би могъл да понесе.

Мнозина мислят, че в Любовта няма страдания. Големи страдания, големи задължения има в Любовта. Тя много дава, много взема; всичко дава, всичко взема. Ако дава малко, малко ще вземе. Не мислете, че с малко пари ще можете да купите много неща. Не, с малко пари малко неща ще купите. С малко боя малко прежда ще боядисате. За боядисване на много прежда е нужно много боя. Голямото богатство подразбира много работа. Много знание изисква голям труд.

Сега вие искате да бъдете окултни ученици. Обаче аз бих желал да бъдете ученици на Любовта, да изучавате реалното и идеалното, т.е. със сърцето си да изучавате реалното, а с ума си – идеалното. При това положение няма опасност от преплитане между сърцето и ума, между реалното и идеалното. Докато човек не може едновременно да изучава реалното и идеалното, новият живот не може да дойде в него. Казано е в Писанието: „Това е живот Вечен, да позная Тебе, Единаго, Истиннаго Бога и Господа Исуса Христа, Когото си изпратил на земята.“ Христос е реалното, а Бог – идеалното. Със сър-

цето си ще изучавате Христа, а с ума си – Бога. Ако не сте опитали Христа със сърцето си, как ще опитате Бога с ума си? Това значи да изучавате света така, както Бог го е създал.

Съвременните хора не знаят какво е великото предназначение на сърцето и на ума. Те не подозират даже, че предназначението на сърцето е изучаване на реалното, а предназначението на ума – изучаване на идеалното. Това е смисълът на живота. От правилното изучаване на реалното и на идеалното зависи придобиването на свободата. Свободата пък води към Истината. Само свободният човек може да намери Истината. Да намери човек Истината – това значи да реализира живота в неговата пълнота.

Мнозина се стремят към постигане на идеалния живот, към живота на светите. За да придобие идеалното, човек трябва да слезе в областта на реалното, да мине през големи страдания, като Христовите, да се смири. След това Бог ще го извади от смъртта и ще го постави в областта на идеалното. Обаче това е възможно само в далечното бъдеще. Без страдания човек нищо не може да постигне. Всъщност страдания няма. Страданията са условия само, за да изпитат човека доколко е убеден в реалното. Като казвам, че страдания не съществуват, имам предвид мисълта, че страданията не се предизвикват от Бога, а от хората. Човек сам е причина за страданията. Ако човек върви и ритам камъните с краката си, разбира се, че ще страда. Като ритам камъните, той непременно ще се нарани и после ще страда. Видите ли, че някой камък се е изпречил на пътя ви, не го ритайте, но наведете се, хванете го отгук-оттам и го турете настрана. Ако камъкът е много тежък, за да не се пресекнете, извикайте няколко другари да ви помогнат заедно да го преместите. Мъчно се дигат големи камъни. Когато искате да станете богати, трябва да знаете, че богатството е голям камък. Речете ли сам да дигнете този камък, вие непременно ще се осакатите. Големите знания представляват големи камъни. Който се опита сам да дигне камъка на знанието, той непременно ще се осакати. Изобщо мъчните задачи на живота не са нищо друго, освен големи камъни, които човек сам не може да дига.

Вчера наблюдавах как двама братя се бяха заели с един опит не по силите им. Те видели, че един голям камък, тежък около седем-осем хиляди килограма, стои точно на пътя, дето се правят гимнастическите упражнения, и решили да го махнат от мястото му, да не пречи. Питам ги какво мислят да правят с този камък. Те казаха, че искат да го дигнат от мястото му и да го хвърлят в езерото. Като видях колко е голям камъкът, разбрах, че сами нищо не могат да направят, но премълчах, не исках да ги обезсърчавам. Те започнаха работата, но нищо не можаха да направят. Като ги видяха другите братя, веднага им се притекоха на помощ. Събраха се около 20 души и започнаха да работят: поставиха лостове, дигаха, слагаха и след четиричасова упорита работа те можаха да преместят камъка само на един метър от мястото му. Какво придобиха с този метър? – Нищо особено. И без този метър място можеше да мине. При това този камък можеше да затисне някого, да причини голямо нещастие. Но всички искаха да преместят камъка. От този пример можем да извадим заключението: срещнете ли на пътя на вашия индивидуален, семеен или обществен живот големи камъни, не по силата ви, не се стремете да ги дигате. Правете опити да дигате малки камъни, тежки по 10–20 килограма най-много.

Съществената мисъл, която трябва да остане в ума ви, е следната: сърцето трябва да се занимава с изучаване на реалното – на Любовта. Умът трябва да се занимава с изучаване на идеалното – на Мъдростта. Като съедините тези два процеса в едно, вие ще дойдете до изучаване на Истината и нейното приложение в живота. Когато приложите тия три метода в живота си, вие ще постигнете съвършенството, към което се стремите. Това е въпрос на далечното бъдеще. Това е новото, към което всеки човек се стреми. Досега хората не са успявали в живота си, защото са изучавали реалното с ума си, а идеалното – със сърцето си. Това е невъзможно. Реалното се изучава със сърцето, а идеалното – с ума.

Защо идат страданията? Защо хората трябва да страдат? – За да се научат да любят. Който люби, той трябва да страда.

Който никога не е страдал, той не знае какво нещо е любов. Любовта се проявява само чрез страданията. Страданието е почва, върху която Любовта расте. Страданието е условие, за да се прояви радостта. Радостта е плод на страданието. Колкото повече е страдал човек, толкова по-сладки плодове ще има. Който не е страдал, той не може да има плодове. Плодовете на реалното и на идеалното израснаха от страданията на Христа. Христовите страдания донесоха новата култура на човечеството. Големи са били страданията на Христа! Кръв е излизало от Неговите пори. Това показва, че Той е разрешавал трудни задачи. И най-после трябваше да Го разпнат на кръста. Когато не обичаме някого, ние го приковаваме реално на кръста, а когато не мислим добре за него, ние го приковаваме идеално на кръста. Значи съществуват два вида приковаване на кръста: реално, когато не обичаме някого, и идеално, когато не мислим добре за някого.

Сега аз желая на всички да слезете от реалния и от идеалния си кръст! Никой не може да слезе сам от кръста си. Все трябва да дойде Никодим, да ви свали от кръста, да ви завие в плащаница и да ви постави в гроба. След това двама ангели трябва да слязат от Небето и да ви извадят от пещерата на вашия живот. Страданията съдържат една добра страна, която всякога трябва да се има предвид. Страданията носят в себе си велики Божии благословения за онези, които искат да се запознаят с реалното и с идеалното в живота. Страданията са временни. Те траят около секунда, две, три, най-много една минута. Те не достигат даже и до един час. Това, което продължава повече от час, е отражение на страданието. Гневът на Бога може да продължи най-много сто години, а Божието благословение продължава хиляди години. Недоволството на Бога от хората може да продължава най-много сто години, а Любовта Му – 25 000 години. Значи недоволството на Бога към нас може да продължава най-много една секунда, а Любовта Му – 25 000 секунди. Тъй щото, ако изучавате правилно реалното и идеалното, Бог ще бъде недоволен от вас една секунда, а доволен – 25 000 секунди. Ако не изучавате правилно реалното и идеалното, Бог ще бъде

доволен от вас една секунда, а недоволен – 25 000 секунди. Кое от двете положения е за предпочитане? Мимолетен е гневът на Бога. В този гняв вие ще опитате какво нещо е страданието. В доволството и в разположението на Бога ще опитвате радостта.

И тъй, сърцето ви трябва постоянно да се занимава с Любовта, а умът ви – с Мъдростта. А вие, като ученици, всякога трябва да се занимавате с Истината.

Божията Любов носи пълния живот.

28 юли, 5 ч.

ПЛАНИНИ И ДОЛИНИ

Представете си, че пред вас стои един виден цигулар с цигулка „Страдивариус“³ в ръка и с ноти на един от забележителните автори музиканти. Всичко това ще ви задоволи ли? За да останете доволни, цигуларят трябва да свири, цигулката да издава тонове, а нотите да предават онова, което музикантът е вложил в тях. Цигулката представлява човешкото тяло, нотите – храненето, дишането, а цигуларят – човешката мисъл. Следователно ако между цигулката, нотите и цигуларя, т.е. ако между мисълта на човека, неговото тяло, храненето и дишането му няма известно отношение, сами по себе си те нямат никакъв смисъл. При това положение музиката, както и животът на човека, остават неразбрани.

Целокупният живот не е нищо друго освен музика, песен. И най-ограниченият живот е музика. Наистина, където и да отидете, ще чуете, че всеки народ има своя любима песен, свой химн. Англичаните имат свой химн, германците имат свой химн, французите имат свой химн, русите имат свой химн, българите имат свой химн и т.н. Не само отделните народи, но и всеки човек има свой химн. Кой е химнът на майката? – Детето. Кой е химнът на човека? – Главата. Кой е химнът на Любовта? – Сърцето. Кой е химнът на добрия човек? – Краката. Кой е химнът на справедливия човек? – Ръцете. Кой е химнът на разумния човек? – Разумността. Химнът е мярка, която определя нещата.

Всички хора говорят за Любовта, но трябва да знаят, че докато Божественото дихание не проникне в тях, те не могат да придобият Любовта. Погрешката на съвременните хора се заключава в това, че те искат да бъдат щастливи, да се обичат, без да е вдъхнал Бог в тях. Каква любов е тази, ако някой ви нахрани с лед или с някакъв разтопен метал? Какво ще научите от любовта на вашия приятел, който ще ви впрегне като вол да орете цял ден нивата му или ще ви натовари със

стотици килограми товар на гърба ви? Хората са изгубили истинска представа за Любовта, вследствие на което наричат любов това, което не е. Те не знаят, че сърцето пее песента на Любовта. Като върши своята работа, то изпраща кръвта по цялото тяло. Кръвта е велико благо, което сърцето изпраща по цялото тяло, за да храни всички негови удове. Сърцето мисли за всички клетки на тялото – навреме да им изпрати храна, за да не страдат. Докато сърцето мисли само за службата, която му е дадена, целият организъм е доволен и щастлив. Понякога обаче и сърцето се отклонява от задачата си. И то започва да мисли за други неща, които го разсейват. Щом изпадне в такова състояние, организмът започва да страда, в него настава известна дисхармония. Тогава сърцето се намира в положението на слугиня, която прегаря яденето на господарката си. Една слугиня имала обичай всеки ден да гледа от прозореца кога ще мине нейният възлюбен. Той минавал по едно и също време. Щом го види, слугинята продължавала работата си и цял ден била доволна. Обаче един ден нейният възлюбен закъснял, не минал на определеното време. Слугинята го чакала да мине и не забелязала как прегорила яденето.

Вашият възлюбен е Бог, Когото вие чакате да мине пред вашите прозорци, пред вашите очи. Когато редовно минава пред прозорците ви, вие Го посрещате и след това започвате работата си. През целия ден вие сте доволни и работите ви вървят добре. Случи ли се нещо особено, че или Бог не мине навреме, или вие Го изпуснете, целият ден сте недоволни и работите ви остават назад, а яденето ви всякога прегаря. „Може ли Бог да минава пред нашите прозорци?“ – Може, разбира се. Като Слънцето Той всеки ден минава пред нашите очи: понякога проговаря, понякога минава покрай нас, без да каже дума. Като види своя възлюбен, момата някога го спира, каже му две-три думи и си заминава, а някога му хвърли цвете или писъмце от прозореца и гледа какво ще направи. Той се навежда, взема цветето, закичва се с него, а писъмцето туря в джоба си и радостно продължава своя път.

Като не разбират Любовта, мнозина считат тия работи за неестествени и се срамуват да говорят за любов. Какъв срам има в това, майката да люби детето си? Какъв срам има в това, човек да гледа Слънцето или да стъпва по земята? Радвайте се, когато можете да гледате Слънцето. Радвайте се, когато свободно ходите по земята. Радвайте се, когато любите. Това трябва да ви подтиква към мисъл, към правилно разбиране на живота. За да разберете физическия живот, вие трябва да имате здрав стомах, да можете правилно да се храните. За да разберете Духовния свят, вие трябва да имате добре развити дробове, да дишате и да чувствате правилно. За да разберете Божествения свят, вие трябва да имате добре оформена глава, добре развит мозък, да мислите правилно. На какво могат да се уподобят главата, дробовете и стомахът на човека? – Главата представлява вложения капитал, с който човек работи в живота си. Ако главата е добре оформена и мозъкът е правилно развит, вие имате достатъчно капитал за работа. Дробовете представляват капитал, който се намира в постоянно обръщение. Който има здрави гърди, всичките му работи вървят добре. Стомахът представлява приходи от вложения капитал. Който има здрав стомах, и приходите му ще бъдат добри. Правилното хранене дава добри приходи, а неправилното изразходва вложения капитал.

Един обеднял руски княз, добър поет, се оженил за една красива мома. Поласкана от неговата титла, тя мислела, че той е богат човек, и се надявала, че ще живее с него добре. Като се оженили, той ѝ давал на ден по сто целувки. Три дена наред се целували, но най-после тя огладняла и поискала да яде. „Ну, поцелуемся!“ – казал той. – „Поцелуемся, но кушать надо!“ Наистина, добро нещо е целувката, но ако човек не яде, целувката нищо не дава. Най-хубавата целувка в живота на човека е мисълта. Сегашните хора се срамуват от целувките, защото те не се дават правилно. Само онзи човек има право да целува, който се храни добре, който мисли и чувства правилно, който диша правилно. Ако стомахът, дробовете и мозъкът на човека не функционират правилно, той не трябва да целува. Да целуваш някого, това значи да внесеш в него

живот, светли мисли и възвишени чувства. Такава целувка не може да се забрави нито в този, нито в онзи живот. Ето, и Юда целуна Христа, но тази целувка Го предаде. Христос го запита: „С целувка ли предаваш Сина Человечески?“ Като се заговори за Юда, хората започват да го обвиняват, че той предал Христа. Питам: ако човек се отрича от истината в себе си и я продава, не е ли той Юда, един от учениците, които не са разбрали смисъла на живота?

Следователно дойдете ли до Истината, до Мъдростта и до Любовта, бъдете крепки, устойчиви. Никакво колебание по отношение на Любовта, Мъдростта и Истината! Какво правят хората днес? Ако ближните им не ги обичат, те се сърдят на Господа. Ако ближните им не мислят добре за тях, те пак на Господа се сърдят. Хората трябва да знаят, че не са пратени на Земята да ги обичат, но те трябва да обичат. Милиони години Бог е носил човека в утробата Си, докато един ден го застави да излезе оттам и го прати в света, за да покаже на всички страдащи Божията Любов и Неговите добродетели. Всеки човек трябва да разбере тази истина и да не очаква повече да го гаят. Земята е място за работа, а Небето – за възнаграждение. Там ще отдадат всекому заслуженото. Само болният човек се нуждае от галене, от утеха, от служене. Само болният се нуждае от сестри и братя милосърдни. Той е аристократ, очаква слуги да му помагат. Здравият обаче е демократ: той е готов на труд, на работа. Следователно човек е дошъл на Земята да работи и да учи.

Единственото нещо, върху което човек трябва да спре вниманието си, това е неговото лице. Той трябва да изучава чертите на своето лице, както и тия на другите хора, и да чете по тях. Казват за някого, че е двуличен. Какво се разбира под думата *двуличен*? – Човек с две лица. За Бога пък казват, че е троеличен – с три лица. Кои са трите лица на Бога? – Трите лица на Бога са трите добродетели – Любов, Мъдрост и Истина. Значи едното лице на Бога е Любовта, чрез която Той изпраща живот в света. Второто лице е Мъдростта, чрез която Той изпраща светлина. Третото лице е Истината, чрез която Той изпраща свобода. В този смисъл и човек е троели-

чен, а не двуличен. Първото лице на човека е неговото чело – разумното, Божественото начало. Второто лице, това са Неговите очи и неговият нос, чрез които е свързан с ангелския свят. Третото лице на човека са неговата брада и уста. Мъжете крият третото си лице. У тях то е обрасло с косми. В това отношение жените са по-искрени от мъжете. У тях и трите лица са открити, а у мъжете – двете. Жената казва: „Каквото направих, няма да го крия. Нека всички видят какво съм направила.“

И Адам съгреша заедно с Ева, но за свое оправдание той казва: „Ако Ева не беше с мене, аз нямаше да съгреша, нямаше да изляза от рая.“ Но същевременно той показва любовта си към Ева. Адам предпочете да напусне рая, но да не остави Ева сама да скита по света. Обаче като се намери в трудни условия, той казва: „Ако не беше Ева, и досега щях да бъда в рая.“ Първоначално Адам мислеше, че Ева не може да направи никаква погрешка, защото е излязла от него. Адам казваше за Ева: „Тази е плът от плътта ми и кост от костта ми.“ Обаче като съгрешиха и двамата, Адам отдаде всичката вина на Ева. Наистина, докато беше в Адам, Ева не можеше да греши, но щом излезе вън от него, тя имаше възможност вече да греши. Защо? – Защото той не ѝ предаде законите, които Бог му беше дал. Той се държеше към Ева като неин баща и мислеше, че тя не трябва да знае това, което той знае. Адам мислеше, че дъщеря му е толкова целомъдрена, че никога няма да си позволи да яде от забраненото Дърво за познаване на доброто и на злото. Кое е забраненото дърво? – Когато господарят забрани на слугата си да пипа неговата каса, а въпреки това той пипа, слугата е ял от плодовете на забраненото дърво. Когато яде без позволение от яденето, приготвено за високи гости, детето е яло от плодовете на забраненото дърво. Следователно всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка, които произвеждат страдание в човека, представляват забраненото дърво. За да не страда, той не трябва да яде от плодовете на тия мисли, чувства и постъпки.

Сега вие не сте дошли на планината за удоволствие, но за да научите нещо. Тук вие сте на училище. Ще изучавате растенията, както ботаникът ги изучава. Ще ги изучавате като лекаря, за да научите какви лечебни свойства се крият в тях. От друга страна вие трябва да изучавате минералите, както минералогът ги изучава. Ако не можете да изучавате външния свят, как ще изучавате вътрешния? Как ще изучавате свойствата на своите мисли и чувства? Как ще изучавате качествата на говора? Ученикът трябва да изучава тия неща, за да има ясна представа за себе си.

Като окултни ученици вие трябва да учите с любов. Без Любов окултизмът остава неразбран. Без Любов никакво знание не можете да придобиете. Грешката, която Адам направи, седи в това, че той пристъпи към знанието, без да беше придобил Любовта. Най-красив е езикът на Любовта. Тя разполага с най-избрани думи. Няма по-красив език от този на Любовта. Който иска да възкръсне, той трябва да прилага Любовта. Ако работите ви не се нареждат добре, приложете Любовта. Ако сте болни, приложете Любовта. Ако страдате, приложете Любовта. Любовта всичко нарежда, всичко оправя. Пазете следните правила: не влизайте в Училището, докато не придобиете Любовта. Не влизайте в Живота, докато Любовта не ви озари. Не започвайте никаква работа без любов. Любовта ражда всички неща. Роденото от Любовта носи живот в себе си. Казано е в Писанието: „Любовта е безпристрастна.“ Когато проявяват любовта си, хората грешат именно в това отношение. Те са пристрастни в любовта си: едного обичат повече, друго – по-малко. Или един обича някого, но той не му обръща внимание. Защо? – Той обича друг някого. Последният пък обича трети. Той от своя страна обича четвърти, и т.н. Като погледнете към тях, виждате, че всички се мъчат, всички страдат. Мъченията, страданията на хората се дължат на неразбраната любов. Един ден, когато хората разберат Любовта, страданията им ще се смъкнат от тях, както змията съблича кожата си.

Следователно искате ли да не страдате, да не се мъчите, приложете Любовта в живота си. Да приложите Любовта,

това значи да служите на Бога. Не служите ли на Бога, вие всякога ще грешите. Ще срещнете един човек и ще кажете: „Дебела глава е този човек!“ Защо е дебела главата му? – От много работа. Ръцете на работника задебеляват. Сърцето на алчния човек задебелява. Умът на алчния човек също задебелява. Ако човек не иска нито главата, нито сърцето, нито умът му да задебеляват, той трябва да бъде смирен, да се стреми към живота, към Любовта, към знанието, без да иска да ги завладява, да ги прави своя собственост. Единственото нещо, върху което човек има право на собственост, това са неговият дух, неговата душа, неговият ум и неговото сърце. Вън от тия неща човек не може да притежава нищо друго. Съзнае ли човек това нещо, между неговия дух и духа на всички хора става правилна обмяна. Не само това, но и между душите, умовете и сърцата на всички хора трябва да става правилна обмяна. Стане ли тази пълна обмяна между хората, Любовта ще ги посети. Любовта свързва всички хора, всички души.

И тъй, обичайте и тези, които досега не сте обичали. Засега на някои хора вие сте отпуснали по-голям кредит, отколкото на други. Изправете погрешката си! Намалете малко кредита на онези, на които сте дали много, и от този кредит дайте още малко на ония, към които сте се показали скъперници. С други думи казано: вземете малко от кредита на онези, които обичате, и дайте от него на онези, които не обичате.

Сега колкото и да ви говоря за Любовта, все пак страданията няма да ви оставят. Вие страдате по единствената причина, че не сте свършили ония работи, които ви са дадени още в миналото. Цялата човешка карма не е нищо друго, освен сбор от недовършени работи. В този живот човек трябва да ликвидира със своята карма. Дали съзнава това, или не съзнава, всеки човек се стреми да развива дарбите и способностите си, да се прояви като даровит музикант, художник, поет. И ако не може да постигне това, той страда. Като сте дошли на планината, възпявайте високите върхове, възпявайте долините! Упражнявайте се във всички направления.

Когато младият момък се упражнява в поезия, той започва да възпява планините и долините: „Планини високи! Долини дълбоки!“ Той мисли, че като напише два-три реда, станал е поет. За да стане поет, работа се иска от него.

Какво представлява планината и какво – долината? – Всяко високо място, от което човек може да падне, е планина. Всяко дълбоко място, в което човек може да се удави, е долина. Тъй щото, когато хората падат, това показва, че те са на планински места. Когато се давят, това показва, че те са в долини. Планините са места, дето човешкият ум се възпитава. Долините са места, дето човешкото сърце се възпитава. Като знаете това, впрегнете три-четири чифта волове и идете да орете в долината на вашето сърце. Посейте там най-хубавите плодни дървета, най-хубавата пшеница. След това прекарайте удобни пътища и съобщения, че който пътник мине покрай вас, посрещайте го и кажете му една-две сладки думи. Като се уморите от живота в долината, качете се на планината, да фантазирате и песни да пеете. Планинските песни се отразяват в долините. Красив е животът на сърцето, но когато умът мисли. Умът е вашият възлюбен, а сърцето – вашата възлюбена. Каквото лошо и да ви говорят за вашия възлюбен и за вашата възлюбена, не вярвайте. Ако вярвате, вие ще ги спънете в техния път. Вярвайте, че вашият възлюбен е на планината, а вашата възлюбена – в долината. Тя отдолу ще казва: „Планини високи!“ Той отгоре ще отговаря: „Долини дълбоки!“ Това е израз на истинска Любов.

Желая ви да чуете гласа на вашия възлюбен от планината и гласа на вашата възлюбена от долината!

30 юни, 5 ч.

ЧЕРВЕН И СВЕТЪЛ

Противоречията на хората се крият главно във физическия живот. Защо? – Защото съвременните хора търсят удобства. Няма ли удобства в живота им, лишени ли са от някои свои нужди, те се натъкват вече на големи противоречия. Изобщо всички млекопитаещи, между които е и човекът, са същества на удобствата. Животното например мисли само за ядене. Щом се наяде, то веднага се обтяга на сянка под някое дърво или под някой храст и заспива. Така живеят и хората, особено богатите. Като се наядат добре, те ще си хапнат някакъв десерт, нещо сладко, ще си пийнат и ще легнат да почиват. Невидимият свят, като вижда, че хората и животните са будни само когато се отнася до техните физически нужди, изпраща им ред страдания с цел да пробуди съзнанието им за живот, по-висок от физическия.

Сега злото не се заключава в начина, по който човек живее, но в това, че той не познава себе си, не знае с какви сили работи. Например някой човек гладува и гладът го заставя да търси храна, но отде произтича гладът, той не знае. Какъв е произходът на глада? – Науката е намерила, че гладът в човека се дължи на чувството на охотливост в него. Центърът на това чувство се намира около слепоочната област на мозъка. Колкото по-силно е развит този център в човека, толкова по-голямо е желанието му да яде. Следователно колкото по-малко храна възприема той, толкова по-голям глад ще изпитва. Ако по някакъв начин тази част от мозъка на човека се извади, той няма да се стреми към ядене, няма да изпитва глад. Събуди ли се този център, човек усеща глад. За да уталожим глада си, той започва усилено да мисли как да си достави храна. За да задоволят глада си, хората са създали цяла наука – готварството. Дали ще ядат месна, или вегетарианска храна, те са измислили ред ястия, с които да събудят апетита си, повече да ядат. Ако отидете в Европа

или в Америка, ще видите много начини за приготвяне на месни яденета: някога месото е добре опечено, пържено или варено, а някога го оставят доста сурово, с повече кръв. Същевременно се създават различни теории за предимството на единия начин на готвене пред другия или за предимството на растителната храна пред месната и обратно – на месната пред растителната.

В пътя на своето развитие човек се отличава от животните по своя интелект, по своя ум. Когато трябва да се произнесе по някакъв въпрос, човек мисли и дава мнението си. В това отношение животните си служат повече с инстинкта. У тях инстинктът е силно развит. Когато вълкът се намери всред някое стадо, той започва да души овцете с носа си. Така той познава коя овца е слаба, мършава, и коя е тлъста. Като бутне овцата няколко пъти с носа си по корема, той разбира вече има ли смисъл да се занимава с нея, или не. Ако е тлъста, той я хваща за врата, занася я далече от стадото и я изяжда. Ако е слаба, оставя я настрана, не се интересува от нея. И тревопасните животни си служат с носа си. Като искат да знаят коя трева е добра за ядене, те я миришат с носа си и веднага се произнасят. В млекопитаещите животни носът е играл и продължава да играе важна роля. Той замества интелекта на хората. Понякога и човек си служи с носа, за да познае коя храна е добра и коя – не. От благоуханието, което се разнася от храната, той може да каже дали дадена храна е добра. Обаче не всякога от благоуханието на храната може да се съди за нейното качество. Ако в някое ястие се турят ароматни приправки, те могат да маскират преснотата и доброкачествеността на материалите и да го представят за добро. Всъщност такова ядене може да разстрои стомаха на човека. В това отношение човек лесно може да се заблуди.

Хората се натъкват на заблуждения не само във физическия, но и в Духовния, и в Умствения свят. Например ако слушате една цветиста реч, в която се изнася някакъв велик идеал, вие можете да я приемете като абсолютно искрена, но след време ще се разочаровате и от проповедника, и от неговата реч. Тази реч не е била изпитана. Всяко нещо се познава

само тогава, когато се постави на опит. Лесно е да се говорят нещата, но те трябва да са опитани. Лесно се говори за Любовта, но постави ли се на опит, тя изчезва. Преди всичко хората не знаят къде е мястото на Любовта. Според някои мястото на Любовта е в душата. Любовта иде от духа, влиза в душата, отдето през ума слиза в сърцето. Оттук тя обхваща цялото тяло. Други пък казват, че Любовта е движение. Любовта произвежда движение, но не е движение. Любовта произвежда не само движение, но и разширяване, растене и т.н. Трети пък казват, че Любовта е чувстване. Любовта произвежда чувстване, но чувстването не е любов. Деятелността на човешкия дух и на човешката душа се дължи на Любовта. Казват още, че Любовта е първият подтик в живота. Любовта е първият подтик наистина, но не и последният. Последното нещо в света, това е Истината.

По отношение на Любовта съвременните хора правят ред погрешки. Те започват с Любовта и се стремят да свършат с Любовта. Коя майка е започнала с любов и е свършила с любов? Който започва с Любовта, той непременно трябва да свърши с Истината. Ако не започне с Любовта и не свърши с Истината, върху главата му ще се изсипят такива страдания, каквито не е очаквал. Човек може да оцени Любовта само тогава, когато започва с нея и свършва с Истината. Истината трябва да бъде тил в човешкия живот. Когато Любовта действа в човека, на лицето му се явява червеният цвят. Той е признак на Любовта. Когато Истината действа в човека, лицето му става светло, защото Истината е синтез на всички лъчи на светлината. Следователно ако лицето на човека не е червено и светло, той не е познал нито Любовта, нито Истината.

Казваме за някого, че се е опекар, изгорял е. Защо? – Почервенял е човекът. Значи в червения цвят хората се пекат. Червеният цвят е начало на чувстванията. Без този цвят хората не могат да чувстват. Докато не започне да чувства, човек не може да има представа за Любовта. Любовта започва с малък подтик, с най-малкото чувство. Истината пък е синтез на нещата. Ако в пътя на своето развитие човек

не познае себе си, не разбере с какви дарби и способности разполага, той не може да придобие Истината. Сега като казваме, че Любовта е начало, а Истината – край, разбираме, че Любовта е начало на живота, а Истината – край на недоразуменията в живота. Докато хората не се обичат, животът им няма нито начало, нито край. Щом се обикнат, животът започва и върви към своя край – към реализиране на самия живот. Днес всички хора се стремят към края на живота, към неговото реализиране, към освобождаване от страданията. Когато човек придобие Истината, страданията му ще престанат. Любовта носи страдания, а Истината ги прекратява. Когато човек се влюби, страданията тръгват след него като войници. Те кацат върху него като мухи. Къде има мухи? – Дето има ядене. Дето няма ядене, и мухи няма. В това отношение Любовта представлява богата трапеза, върху която са сложени различни ястия. Дето има сложена трапеза с ястия, там и мухи ще има.

Страданията в живота на хората не са нищо друго, освен хапливи мухи, които ги хапят и насилствено, като с остен, ги заставят да работят, да мислят. Достатъчно е човек да направи една погрешка, за да дойде една хаплива муха да го ухапе. Всяка погрешка се придружава с ухапване, т.е. със страдание. Колкото вида мухи съществуват, толкова вида страдания има по света. Например завистта, злобата в човека произвеждат един вид страдание, омразата – друг вид. Мястото на злобата в човека е над ушите. Когато този център е силно развит, човек е много завистлив. Този център е силно развит във вълка, вследствие на което той е много жесток, свиреп. В овцата този център е слабо развит и затова тя минава за миролюбива. Завистта е във връзка с личните чувства на човека. Ако се измери областта на центъра на злобата, ще се види, че тя заема пространство от 1 до 20 сантиметра най-много. Повече от 20 см не може да заеме. Това е крайният ъгел.

Като говоря за злобата, вие не трябва да се смущавате. И в най-слаба степен да се яви, тя все ще покаже на човека своето съществуване. Щом Любовта посети човека, и зло-

бата, като верен неин спътник, ще проговори. И гълъбът, или кроткото същество, при известни случаи проявява злоба. Когато има две-три малки гълъбчета, а същевременно мъти нови яйца, гълъбицата се озлобява срещу малките и едно по едно ги изхвърля вън от гнездото. Те крякат, пискат вън, докато дойде бащата да ги утешава. Той им казва: „Ще извините майка си, тя е неразположена, има много работа, но пак ще ви приеме.“ Като ги успокои, той ги качва в гнездото. На другия ден майката пак ги хвърля навън. Същото става и с хората. Срещате един човек разположен, готов на услуги, на жертви. Защо? – Той е проникнат от някакво благородно чувство. В този момент в него се промъква едно чуждо чувство на користолюбие, на недоволство. Какво става с него? – Веднага Любовта пристига и изхвърля навън чуждото яйце – користолюбието. Любовта не търпи никакво користолюбие, съмнение, своенравие, нетърпение. Дойде ли нещо подобно в човека, тя го хваща за врата и го изхвърля вън от гнездото. Който не разбира отрицателните прояви на своя характер, той казва: „Нямам ли право да се проявя? Не съм ли човек и аз като всички?“ – Човек има право да се проявява, но не в отрицателното. Истински човек е онзи, който проявява положителното в себе си, а отрицателното възпитава и облагородява.

Човек трябва да помни, че не е той сам виновен за отрицателните черти в себе си. Той не е снесъл яйцата на користолюбието, на упоритостта, на злобата и т.н. Това са яйца, с които други някои са го насадили, той да ги мъти. Така правят и българите. Те обичат да турят под някоя квачка различни яйца: кокоши, пачи и други. Без да знае с какви яйца е насадена, кокошката ги мъти. Като се излюпят всички яйца, тя вижда, че след нея тръгва цял народ пиленца, патенца, юрдечета. Някои от тях приличат на нея, а други съвсем не приличат. Чуди се кокошката тя ли ги е измътила всички, или не. Както и да е, тя тръгва пред тях да им търси храна. Като дойде до някоя река, патенцата и юрдечетата влизат във водата, а пиленцата обикалят около нея. Като вижда това несъответствие между едните и другите малки, тя се чуди

как е станала тази работа, но стои на брега, чака да излязат патенцата и юридечетата от водата.

Страшно е положението на човека, когато се види като кокошката, заобиколен с подозрение, съмнение, злоба, омраза и т.н. Той седи и се чуди отде са дошли тия лоши чувства в него. Знае, че по естество е добър човек, но отде дойде подозрението в него? Знае, че е добър човек, но отде дойде омразата в него? Стои той и мисли какво да прави с тия отрицателни чувства в себе си, как да се освободи от тях. Няма защо да се смущавате от отрицателното в себе си, но пазете се от него да не ви завлече във водата и да се удавите. Не считайте, че всички отрицателни мисли и чувства са все ваши. Не вземайте стоката на дявола за ваша. Не продавайте стоката му. И в новия живот да влезете, изпитанията пак ще ви следват. Като влезете в новия живот, ще видите, че и там има области, в които можете да се спънете. Млади и стари могат да се спънат. Учени и прости могат да се спънат. Философът може да се спъне в своята философия, моралистът – в правилата на своя морал. Затова ние казваме, че някои неща са морални, а други не са морални.

Кои неща са морални и кои – неморални? Всеки подтик, колкото малък и да е, който произтича от Любов, Мъдрост и Истина, е морален. Не произтича ли от Любовта, Мъдростта и Истината, той не е морален. Щом подтиците на човека са морални, и животът му ще бъде морален. Когато човек греши, причината на това се крие в неотзивчивостта му към неговите морални подтици. Бог влага тия подтици в човешката душа, в човешкия дух, в човешкия ум и в човешкото сърце. Щом вложи един подтик в човека, Той веднага се оттегля и го гледа как ще постъпи. Хората се стремят към Любовта, а въпреки това се карат, бият. Майката обича детето си, но от време на време го бие. Момък и мома се обичат, наричат се божества, а като се оженят, започват да се бият. Братче и сестриче седят мирно и си играят. После се гаят, милват, целуват. Щом седнат да ядат, братчето удари сестричето или го хване за косата. После сестричето хваща братчето за главата и го разтърсва. Защо става това?

Една жена разправяше накратко своя живот. Оженила се млада за едного, когото обичала. Цели десет години живяла с него, но той постоянно я биел. Тя търпяла, нищо не казвала. Един ден той ударил една плесница и в нея се събудил такъв гняв, че тя моментално се хвърлила върху него и му ударила две силни плесници. От този момент той не посмял да дигне ръка върху нея. Поправил ли се е с това? – Не, след две-три години той умрял. Мъж, който бие жена си, умира преди нея. Жена, която бие мъжа си, умира преди него. Това показва, че въпросите не се разрешават с насилие. Силата на човека седи във въздържанието, в самообладанието. Въздържанието не подразбира мълчание. Външното мълчание не е и вътрешно. Когато иска да говори, човек трябва да пита Бога в себе си да говори ли, или не. На кого трябва човек да говори? – Човек първо трябва да говори на себе си, после на ангелите – да се научи да разсъждава, и най-после – на Господа: да се научи да се моли и да върши само онова, което Бог му е казал. Щом знае да говори на себе си, на ангелите и на Бога, той ще може да говори на ближните си и ще им бъде полезен.

Каква е вашата опитност в това отношение? По колко пъти на ден се обръщате към Бога с молба да ви каже какво да правите? Не зная колцина от вас се обръщат към Бога за съвет. Щом намислите да правите нещо, вие веднага пристъпвате към действие – никого не питате. В Невидимия свят има разумни същества, които всеки момент са готови да услужват на хората. За онзи, който се обръща за съвет към тях, всяка дума е благословение. Всяка тяхна дума може да се използва за градеж.

Съвременните хора избягват съветите даже и на разумните същества, понеже са минали през школите на различни учители, които са ги учили на неща, от които и днес още не могат да се освободят. Някои от тия учители са ги учили, че трябва да бъдат горди, да пазят достойнството си; други са ги учили, че трябва да бъдат силни, да се борят с всичко в живота; трети са ги учили, че трябва да бъдат богати и да се осигуряват. Вие сте опитали всичко това и сте дошли до убеждението, че и горди да бъдете, и богати, и силни да сте,

все пак сте нещастни. Вследствие на това вие сте изгубили вярата си и днес не вярвате на никого. Мойсей е учил: „Око за око, зъб за зъб.“ След него иде Христос и казва: „Ако те ударят от едната страна, обърни и другата.“ Опитвали сте Мойсей и повече не искате да го следвате. Христа още не сте опитали, но не се решавате да Го следвате – не вярвате в Него.

Какво разбирате от стиха, който Христос е казал, че ако те ударят от едната страна, да обърнеш и другата? Ако го разберете буквално, вие ще изпаднете в противоречие. Ще кажете: „Защо човек трябва да бъде толкова мекушав, да се оставя да го бият?“ За да разберете дълбокия смисъл на този стих, трябва да знаете, че само разумният, добрият човек има право да бие. Само приятелят има право да бие. Защо? – Защото той бие с любов. Ако приятелят те удари от едната страна с Любовта, дай и другата си страна – да те удари с Мъдростта. Какво по-голямо благословение можете да очаквате от това? Казано е в Писанието: „Когато Бог обича, наказва го.“ С какво? – С Любовта, Мъдростта и Истината. Какво по-голямо благословение от това? Радвайте се, когато съвършеният ви наказва. Бог е съвършен. В Него няма противоположни чувства, както в хората. Всичките Му постъпки са пълни с Любов. Дръжте в ума си мисълта: каквато плесница ударите на брата си, такава и вие ще получите. Ако го ударите с любов, и вас ще ударят с любов; ако го ударите с мъдрост, и вас ще ударят с мъдрост. Ако ударите ближния си без любов и без мъдрост, и вас ще ударят по същия начин. Всяка плесница, нанесена на човека без любов и без мъдрост, кости чупи, мускули разкъсва. С една дума, плесница без любов и мъдрост може да умъртви човека. Всяка плесница, нанесена върху човека с любов и мъдрост, внася в него живот, знание и светлина.

Сега желая на всички да получавате плесниците на Любовта. Ако тези плесници идеха от ръката на човека, те щяха да бъдат физически. Те идат от добрия ум, от доброто сърце, от добрата воля на човека. Те идат от неговия дух и от неговата душа. Следователно всяка такава плесница

носи за човека голямо благословение. Такива плесници Бог постоянно ни дава. Поетите възпяват лъхането на въздуха, лъхането на светлината. В този смисъл лъхането на светлината не е ли една плесница, т.е. милване, галене с ръката? Светлината слиза с такава голяма бързина, че удря право в лицето на човека. В тази плесница има любов и знание. Като се докосне до лицето на човека, тя започва да го милва. Ако светлината не носи любов и знание в себе си, с бързината си тя би махнала човека от своя път. Ако нямаше любов и знание в себе си, светлината би умъртвила човека, но понеже иде с любов и знание, тя го прави енергичен. Аз бих желал и вие да бъдете енергични, но като се пригответе отдалече да ударите на някого плесница, щом дойдете до това място, веднага да спрете. Тогава енергията ви ще се превърне в любов и знание. Това значи да има човек самообладание. Мъчно е човек да се владее, но той трябва да придобие самообладание. Както се е засилил да удари плесница, веднага да спре. Не е лесно да мисли човек правилно. Не е лесно да обича човек хората правилно. Не е лесно да говори човек Истината. Не е лесно всичко това, но не е и много мъчно. Понеже е мъчно сами да го постигнете, затова сте дошли в Школата да учите.

Сега, като наблюдавахте изгрева на Слънцето, вие видяхте, че имаше червен цвят. Защо? – Защото то започва с Любовта. После Слънцето стана светло. Защо? – Защото свършва с Истината. С тези два цвята Слънцето казва: „Започни с Любовта и свърши с Истината.“ Като видите, че Слънцето е червено, кажете си: „Желая сърцето ми да бъде пълно с Любов.“ Като го видите светло, кажете си: „Желая умът ми да бъде пълен с Истина.“ Желаете ли тия две неща за себе си, вие ще имате Божието благословение. Всеки ден при изгрева на Слънцето пожелавайте да имате Любов в сърцето си и Истина в ума си. Да посрещате всеки ден изгрева на Слънцето с тази мисъл – това значи да бъдете през целия ден радостни и весели. Не можете ли да придобиете нищо от Слънцето, вие не сте разбрали какво значи изгрев на Слънцето.

И тъй, понеже живеем в свят на противоречия, ние трябва да се свържем с Божествената Любов, с Божествената Истина и с Божия Дух. Казано е в Писанието: „Не огорчавайте Божия Дух, с Който сте запечатани.“ Бог е дълготърпелив и милостив, но всякога бъдете будни, за да не огорчавате Божия Дух в себе си. Кажете ли една дума не на място, веднага се коригирайте. Направите ли една погрешка, веднага я изправете. Ако в сърцето ви проникне едно лошо чувство, трансформирайте го веднага. Каквото изкушение и да ви сполети, стремете се да устоите срещу него. За да се справите с противоречията и изкушенията в света, сърцето, умът, душата и духът ви трябва да бъдат будни. Само по този начин вие можете да се самовъзпитавате. Освен вие сами, никой друг не може да ви възпитава. Рече ли друг някой да ви възпитава, това значи да ви дресира. Обаче дресират се само коне, кучета, но не и хора. Аз мога да ви поставя ред ограничения, но това не е възпитание, това е робство. Да възпитам един човек, това значи да го отхраня, да стане като ангел. Ако аз нямам Любов и вие нямате Любов, нито аз мога да ви възпитавам, нито вие можете да се възпитавате. За да ви възпитавам, аз трябва да имам любов към вас и вие трябва да имате любов към мене. За да ви възпитавам, аз трябва да приложам Истината към вас, както и вие – към мене. Като ви възпитавам с Любов и Истина, мога да ви оставя да живеете при ангелите. Иначе не бихте могли да живеете при тях. Едно трябва да знаете: докато сте при хората, първо вие трябва да ги обичате, а после те да ви обичат. Ако сте при ангелите, първо те трябва да ви обичат, а после – вие. Ако сте при лошите хора, първо вие трябва да ги обичате, а после – те. Обичат ли ви първо лошите хора, те ще ви причиняват големи пакости. Ако добрите хора първо ви обичат, те ще ви правят добро.

И тъй, като ставате сутрин, започвайте с червения цвят и си кажете: „Господи, днес ще покажа Твоята Любов към всичко – към камъните, към растенията, към животните.“ Като дойдете до човека, там ще покажете любовта си в най-голям размер. Като дойдете до човека, там ще проявите двата цвята – червения и светлия. Това е новото, което трябва да

приложите в живота си. Вие имате много знания, много опитности, но приложете и новото, което сега ви се дава. Някои казват, че са прости, а всъщност не са. Като видят някой учен, те турят своите чувствителни везни и започват да го теглят. Те виждат и най-малката му погрешка. Това показва, че са умни хора. В това отношение и мене са ме теглили. Само ме следят какво ще кажа и как ще постъпя.

Преди години дойде при мене един български светия. Той си турил кръст на челото и току се кръсти. От време на време ме поглежда. Аз седя, гледам го, но не се кръстя. „Защо не се кръстиш?“ – „Аз имам една слабост – кръстя се само когато имам мъчнотии. Когато съм радостен, забравям да се кръстя. Щом дойде мъчнотията, веднага започвам да се кръстя и да се уча.“ Да се кръстиш, това значи да те бият. Щом видя, че бият някого, питам го: „Ти носиш ли кръст?“ Като погледна към него, виждам, че носи кръст на челото си. Когато бият някого, а той търпи, това показва, че се е нагърбил с кръста на търпението. Не се опълчвайте против кръста, защото бой ще има. И Христос опита кръста. Какво направи, като Го заковаха? – Той се моли, вика да Го отковат, но най-после се убеди, че това е Волята Божия, и се остави да Го заковат.

Какво представлява кръстът? – Кръстът представлява две сили, които действат в противоположни посоки. Едната сила е пасивна – хоризонталната линия в кръста. Другата е активна – вертикалната линия. Тя представлява човешката мисъл. Тази сила показва, че човек трябва да расте нагоре, а не да се удоволства. Както семенцата излизат от земята, така и човек трябва да расте нагоре. Всичко, което расте, е Божествено, а което не расте, не е Божествено. Следователно, ако растете и побеждавате почвата, това показва, че противодействията, които срещате на пътя си, са по-малки от силите, които са вложени във вас. Ако не растете, противоречията са по-големи от силите ви. С други думи казано: когато лесно се справяте с препятствията, които срещате на пътя си, вие имате в себе си Любов, която ви помага. Тогава и вие се радвате, и Бог се радва на вашия успех. Когато вие побеждавате,

Бог се наслаждава. Намирате на пътя си торба с пари. Вие сте беден човек, нямате стотинка в джоба си, но отвътре нещо ви казва: „Бягай, не се изкушавай!“ Вие поглеждате торбата с пари, усмихвате се и заминавате. Ако някой види, че бягате от парите, ще мисли, че сте глупав човек. Невидимият свят обаче ще ви похвали. По-добре е да спечелите сърцето на един човек, отколкото неговите пари. По-добре е да спечелите доброто мнение на своя приятел, отколкото да използвате неговата сила. За предпочитане е човек да има на страната си Божията Любов, Мъдрост и Истина, отколкото всички блага, всички удоволствия на света. Лишени ли сте от Любовта, от Мъдростта и от Знанието, каквито други богатства и блага да имате, вие сте изгубени.

Сега желая ви да придобиете новото, което е необходимо за съграждане на бъдещия ви живот. Сегашният ви живот трябва коренно да се преустрои. Дълго време трябва да работите, за да преустроите живота си. Погрешката на съвременните хора се състои в това, че те искат едновременно да свършат много работи. Всеки човек трябва да започне една работа, да я свърши добре, и тогава да пристъпи към втора. Великият художник започва само една работа. Като я свърши, както трябва, тогава започва втора. Видният поет ще напише само един-два стиха за любовта и върху тях ще работи дълго време. Като четете поезията на някой поет, вие трябва да правите превод, да ѝ дадете друг смисъл. Например какъв превод ще направите на думите, изказани от П.Славейков⁴ за парите? Той е казал: „Парице, парице, всесилна царице! С тебе в рая, без тебе в ада.“ Вие можете да преведете тази поезия в следния смисъл: „Парице, парице, всесилна царице, все за тебе питах и по света скитах. Но като скитах по света, най-последно огулях. Като се видях в това положение, реших вече за тебе да не питам.“ Като се научите да правите верни преводи, вие ще станете истински поети. Като съзнае заблудението си, човек може вече да пише. Той няма да възпява парата като всесилна царица, без която не може да живее, но ще пише: „Парице, парице, дълго време по тебе скитах и всякога лъган оставах. Ти ми казваше, че само мене обичаш, но видях, че

на всички едно и също казваш, с всички работиш.“ Питам: какъв характер може да има човек, който като парата навсякъде се движи, на всички обещава? Парата не предпочита никого: тя еднакво услужва и на праведния, и на грешния.

Съвременните хора се нуждаят от чиста храна, чиста вода, чист въздух и чиста светлина. Те се нуждаят още от чисти мисли и чувства. Това представлява Божественото начало в човека. Бог не търпи и най-малкото несъвършенство. Това, което мъчи човека, е неговото несъвършенство. Дойде ли въпрос до Любовта, там човек трябва да бъде абсолютно чист. Някой се оплаква, че като отишъл на гости при приятеля си, той легнал на мекото си легло, а него оставил да спи на пода. Любов ли е това? – Не е любов, но и обратното да стане, гостът да спи на леглото, а домакинът на пода, и това не е любов. Тогава какво трябва да направи домакинът? Или двамата да спят на пода, или домакинът да купи още едно легло с чисти нови завивки. Справедливостта изисква да давам на ближния си такава храна, каквато и аз употребявам; да му давам такава вода, каквато и аз пия; да му купувам такива дрехи, обувци, каквито и аз нося.

Така постъпва и Бог с нас. Той ни е дал Своята Любов, Своята Мъдрост и Своята Истина. Повече от това какво можем да желаем? И ние трябва да бъдем подобни на Него. За да постигнете това, проучвайте Любовта в нейната чистота! Проучвайте Знанието в неговата светлина! Проучвайте Свободата в нейната пълнота! Пожелайте както за себе си, така и за ближния си, онази Свобода, която освобождава душите от вътрешното им ограничаване. Приложете Любовта и Истината като граници на живота и Божието благословение ще бъде винаги с вас.

1 август, 5 ч.

РАЗБИРАНЕ И СЪЗНАНИЕ

Съвременните хора живеят в реалния свят, вследствие на което засега те не могат да го изучават идейно. Всички погрешки на хората стават по причина на несъответствието, което съществува между идейния и реалния свят. Като знаете това, не се сърдете на сърцето си, а на реалния свят, който ви заставя да се храните. Мнозина казват, че животът щял да бъде по-добър, ако яденето не съществувало. Ако яденето не съществуваше, с какво бихте го заместили? Наистина, от яденето произтичат ред несъответствия в живота, но с какво може да го заместите? Засега яденето е най-голямото добро на Земята, а за Невидимия свят – най-голямото зло. Без ядене животът на Земята щеше да бъде по-лош, отколкото е сега. Чрез яденето ние се възпитаваме, пресъздаваме се. Без ядене физическият живот на хората щеше да се прекрати, а с това заедно щеше да спре и тяхната духовна еволюция. Значи човек трябва да яде, но той трябва да знае как да яде и защо да яде. Той трябва да яде, за да обича хората. Ако яде добре, той ще ги обича правилно; ако не яде добре, той не може да ги обича правилно. Ако храносмилателната система на човека не е в пълен порядък, той няма да се храни добре. Щом не се храни добре, той всякога ще бъде неразположен към хората, към всичко, което го заобикаля. Той няма да се интересува от наука, от изкуство, от музика – всичко ще му се вижда наопаки. И като не се интересува от нищо, той ще философства само защо светът е създаден така, а не по друг начин.

По въпроса защо светът е създаден по този начин само философите могат да разискват, но досега никой философ не си е отговорил на този въпрос. Каквито теории и да изнасят философите за обяснение на този въпрос, те не могат да задоволят всички умове. Като четат техните теории, мнозина казват: „Това са идеи на неколцина философи, но не на

всички.“ И децата рисуват гарги, гълъби и казват на майка си, че са нарисували една гарга или един гълъб. Майката не може да се съгласи с тях. Достатъчно е да погледне рисунката, за да види, че нито гаргата прилича на гарга, нито гълъбът – на гълъб. Следователно, искате ли да нарисувате нещо, не вземайте пример от рисунките на децата, но ползвайте се от работите на великите художници. Понякога и техните работи не могат да минат за съвършени. И детето рисува гарга, и великият художник рисува гарга, но грамадна е разликата между едната и другата. Като разглеждате двете рисунки, вие ще дойдете до положение да схващате добрата, красивата страна на нещата. От вас се иска именно това – винаги да гледате на добрата страна на нещата. Срещате един човек и казвате, че е грозен, че не можете да го търпите. Ако грозният не дойде, красивият никога не може да се яви. Грозният е сянка на красивия. Ако грозният не съществува, красивият никога не би се проявил. Следователно, за да се прояви доброто в живота, първо трябва да се явят сенките на нещата.

Сега ние говорим за злото в човека, за неговото недоволство. Човек е недоволен от живота си. Защо? – Недоволен е, че не е добър. Не се смущавайте! Бъдете доволни от себе си за даден момент и се стремете в следния момент да се изправите. Проявявайте се такива, каквито сте. Някой е разгневен, започва да вика, да се сърди. Нека се гневи, нека изразходва излишната енергия в себе си. На всеки човек е определено колко време може да се гневи. Някой може да се гневи една, две, десет секунди или десет минути, най-много – половин час. Той е като фотограф. Фотографът отваря апарата си и цъка секунда, две или повече. Определено е колко секунди трябва да трае цъкането според осветлението, при което става фотографирането. Недоволството на човека се заключава именно в това – защо е цъкал дълго време или защо е цъкал толкова кратко време. Колкото време и да е цъкал, за случая е достатъчно.

Едно нещо трябва да знаете: в нещастieto или в скръбта на един човек се крие щастието или радостта на друг. Значи

благодарение на нашата скръб и нещастие други същества се радват и веселят. Когато един боледува, друг оздравява. Навсякъде в Природата става обмяна. Не мислете, че болестите са нещо излишно в живота на хората. Чрез болестите човек добива ценни качества в себе си. Толстой⁵ разправя, че след всяко боледуване съзнанието му се е разширявало. Той придобивал нещо ново. Всяко боледуване било свързано с красиви преживявания. Ако не беше минал през болезнени състояния, Толстой не би дошъл до това просветление на съзнанието си.

Та когато видите, че някой човек се гневи и сърди, знайте, че той не се сърди, но се учи да разсъждава. Той не се сърди на никого, но се приспособява към лошите условия. Оставете го свободен, да учи. Ако видите как каменарят троши с чук камъни, трябва ли да се чудите защо ги троши. Трябва ли да мислите, че не е човешко, дето чука и троши камъните? Оставете го свободен. Той има работа, знае защо трябва да троши камъни. Тези камъни са нужни за градене на къщи. Те са необходими за физическия живот.

Мнозина искат да живеят на Земята като ангели. Това е невъзможно. За да живее като ангел, човек трябва да има ангелски условия. И най-добрият певец на Земята не би могъл да пее като ангел. Преди всичко той няма такъв ларинкс, какъвто ангелите имат, той няма среда като тяхната. Хората са недоволни, неблагодарни на това, което им е дадено, те искат повече. Ако не са разработили малките таланти, малките дарби, които Бог им е дал, как ще се справят с голямото богатство, към което се стремят? Много неща има, които човек не знае, които не е придобил, а се стреми към нови, големи постижения. Например вие сте забелязвали, че когато ще ви се случи някаква неприятност, носът ви сърби. Защо? – Не знаете. Колко обикновени неща още не знаете, а търсите нови, големи знания. Всички се стремят към здраве, но не знаят как да го придобият. Особено младите моми искат да имат червени устни, червени страни, да изглеждат здрави. Естествено е това желание, защото червеният цвят на лицето показва добро храносмилане и пра-

вилно дишане. За да придобият този цвят, светските дами си мажат устните и страните с червена боя. По този начин те сами се лъжат, че имат червен цвят, че са здрави.

В това отношение аз поддържам вътрешната, а не външната козметика. За да придобие червен цвят на лицето си, човек трябва да си представя този цвят във въображението си, да се свърже с всички тонове на червената краска. Като се упражнява така, той няма да забележи как ще се яви червена краска на лицето му. Щом придобие тази краска, той ще се почувства по-здрав, по-люболюбив. Неговата призма ще започне правилно да пречупва светлината и той ще придобие истинско понятие за Любавта. Докато не придобие червения цвят, човек все ще бъде изложен на ред болезнени състояния. Ако не възприема правилно портокаловия цвят, човек ще изгуби своето индивидуално състояние. Ако не възприема правилно зеления цвят, той ще спре своето растение. Ако не възприема правилно жълтия цвят, той ще спре своето умствено развитие. Ако не възприема правилно синия цвят, той ще започне да се изражда в религиозно отношение. Ако не възприема правилно виолетовия цвят, човек постепенно ще почне да губи силата на своята воля.

И тъй, когато светлината се пречупва, явяват се седем цвята, т.е. седем велики добродетели. Когато видите небесната дъга, вие си спомнете за Стария Завет, дето е казано, че Бог е поставил дъгата за знак на човечеството, че втори път потоп няма да става. Това значи, че когато човек живее съобразно седемте велики добродетели на дъгата, в неговия живот потоп няма да стане и мъчнотиите му лесно ще се разрешат. Щом види дъгата в своя мистически живот, всичките му работи ще се оправят. Засега пред нас са разкрити главно три цвята: червен, жълт и син. Любавта поддържа червения цвят, Мъдростта – жълтия, а Истината – синия. Когато тези три основни цвята се съединят в едно, образува се четвърти, произведен цвят.

Следователно достатъчно е човек да схване правилно основните тонове на цветовете, за да може правилно да прогресира в своето физическо и духовно развитие. Тъй както

сега се развиват религиозните хора, вместо да прогресират, те се спъват в развитието си. Когато пости, човек трябва да добие хубави черти на лицето си. Всъщност не става така. Вместо да придобие нещо красиво, лицето му се обезобразява. Това показва, че човек не знае как да пости. Когато устните на човека са дебели, това е лошо, но ако и много изтънеят, пак е лошо. Някои стискат устните си, но с това те реагират неправилно на своите чувства. Устата на човека не трябва да бъде нито много затворена, нито много отворена. Устните трябва слабо да прилепват. Устата трябва да бъде толкова слабо отворена, че от външния ѝ вид да се вижда каква е любовта на човека. Устата на мнозина не показва никаква любов. Някои моми умират от любов, но това е театър само, никаква любов не е. В това отношение те приличат на младите булки, които, като излизат от бащиния си дом, навеждат главата си, уж плачат за майка си и за баща си. Като вижда това, деверът казва на брата си: „Братко, булката плаче много, да я върнем назад!“ Но тя казва: „И да плача, водете ме напред!“

Има една аналогия между положението на младата булка и вашето. Когато ви изваждаме от света, за да ви въведем в Царството Божие, вие плачете, давате вид, че искате да се върнете назад. Речем ли да ви върнем назад, вие искате да вървите напред. Обичайте света, но не ходете по неговите пътища. И Бог обича света. Казано е в Писанието: „Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син в жертва, за да не погине всеки, който вярва в Него.“ Светът е училище. Щом завършим това училище, ние трябва да се радваме, че го напускаме и влизаме в Царството Божие. Светът черпи силата си от Царството Божие, от Божествения свят. Казва се в *Битие*: „В начало Бог създаде небето и земята.“ Това значи: в начало още Бог създаде физическия и Божествения свят.

Мнозина могат да кажат, че са ходили на онзи свят, при Господа. Никой от вас не може да откаже, че е ходил на онзи свят. Ние всички благодарим на разумните братя, че са работили безкористно върху нас. Но какво правят съвременните

хора? Като ги хванат от Невидимия свят, те не могат вече да се върнат назад. Дали сте ходили на онзи свят, или не сте ходили, няма защо да спорим върху това. Да спорите по този въпрос, то е все едно да спорите по въпроса добър ли е човек, или лош. Няма защо да спорите, няма защо и да се критикувате, понеже устройството на сегашния човек не се дължи на самия него. Хиляди поколения преди него са работили по един неестествен път. Работата на човека днес се заключава в доброволното ремонтиране и преустройство на неговия организъм. Човек носи ред наследствени черти, които не са негови, но той трябва да се освободи от тях. Те му са дадени за работа. Като работи върху тях, за да ги преобрази, той ще преустрои своя организъм.

Бог не съди човека за неговите лоши наследствени черти, но ако не работи да ги изправи, тогава Той ще го съди. Някой брат иска да говори. Изслушайте го спокойно, не му възразявайте. Като отидете при някой водопад, трябва ли да му кажете да млъкне? Ще го послушате малко и ще се отдалечите. Тъй щото говори ли някой, изслушайте го, не го спирайте. „Ама не говори умно.“ – Оставете го да се изкаже. Не бързайте да давате мнението си. Вие трябва да проявите търпението си, да дадете свобода на всички. Недоразуменията в живота на хората се дължат единствено на тяхното нетърпение. Доколко една реч е разумна, зависи от резултата, който тя произвежда върху слушателите. Някой може да е насадил стотина-двеста декара земя, без да има големи резултати. Значи ползата, която нещата принасят, определя тяхното значение, тяхната цена.

Съвременните хора бързат в заключенията си. Като не им вървят работите добре, те казват за себе си, че са лоши хора. Щом работите им тръгнат напред, казват, че са добри хора. Кое е по-добре: да казват, че са лоши хора, или да казват, че са добри? Кажете: „Ние сме добри хора, но сме се нацапали малко. Ще отидем на извора да се измием и като се върнем, ще бъдем чисти и красиви.“ Не държете ли тази положителна мисъл в ума си, вие се обявявате против Господа. По този начин вие хвърляте петно върху Него.

И тъй, помагайте си едни на други. Някой иска да прояви любовта си – съдействайте му. Друг иска да прояви знанието си – съдействайте му. Помагайте си, поощрявайте се във всички направления. Кой каквото иска да направи, не се бъркайте в работата му. Оставете го свободен. Ако изкара нещо криво, той сам ще го изправи. Като развалите едно нещо, друго ще направите. На Земята нищо не остава постоянно. Това не значи, че на Земята няма нищо. Животът на Земята е реален, но от реалния живот ние ще минем към ценностите на идеалния живот. Изобщо най-хубавите неща от реалния живот ще ги пренесем в идейния, на Небето. Не мислете, че на Небето ще бъдете по-добре, отколкото на Земята. Разликата седи само в това, че условията и обстановката на Небето са по-добри от тези на Земята, вследствие на което там нещата изглеждат по-добри. Бог е еднакъв и на Небето, и на Земята. Ако ние не Го познаваме и не можем да Го проявим, Той не е причината за това. Причина сме ние, че не можем да Го възприемем правилно.

Когато казвате, че сте лоши хора, вие се намирате в положението на онзи светия, който казвал, че дяволът бил много лош. Дяволът има една добра черта – постоянството. Ти го пъдиш от вратата, а той намира най-малките дупчици и оттам влиза. Като влезе някъде, настани се и започва да работи – от нищо не се стеснява. Той е трудолюбив, никога не се обезсърчава. Той никога не казва за себе си, че върши зло. Като влезе в някой мъж, той заема положението на професор, а жена му става негова ученичка – и започва да преподава. Понеже не е научила урока си, мъжът я набива добре. Боят служи като предметно учение за млади и за стари, за прости и за учени.

Какво разбираме под думата *млад*? Според мене млад е онзи, който има възприятия за Любовта, за Мъдростта и за Истината. Той всичко възприема и лесно се ориентира. Той не съжaliaва, че има зло в света, и казва: „Да проявим доброто!“ Като види, че някой се е окалял, той взема вода, измива го, а след това му дава чиста риза да се преоблече. Тъй щото добри хора са онези, които са готови да помагат

на бедни, на страдащи, на паднали. Те не се занимават с критика. И критиците имат своето място, но те сами оставят дрехите си неопрани. Защо? – За да бъдат свободни да критикуват. Те си оставят надзиратели, на които поръчват да изперат дрехите им добре, никаква нечистотия да не остане по тях. Като се върнат от работа, отиват да видят добре ли са изпрани дрехите им, и тогава си турят подписа.

Светът се нуждае от критици. Кой ще пази нечистите дрехи? Кой ще дава отчет за всичко останало? Аз не съм против критиката, но не бързайте да давате мнението си. Не правете прибързани заключения. Критиката е потребна, лошите мисли и чувства са необходими, гневът, сприхавостта са необходими. Обаче всичко това трябва да дойде на своето време и място. И болестите са необходими, защото чрез тях болният усилва вярата си. Първоначално той е суеверен. Каквото му се каже, всичко изпълнява. От суеверие отива към вяра. Докато е здрав, каквото му се каже, не го възприема, все на особено мнение остава. Щом се разболее, няма вече особено мнение – готов е всичко да изпълни.

Сега от всичко, казано днес, най-важното за вас е да поправите устните, носа, очите, веждите, брадата си. Брадата не трябва да бъде като кочан, но да има малка вдлъбнатина. Добре е често да се оглеждате в огледало, за да видите при какви състояния какви промени стават с носа, очите, устата ви. Очите и устата на човека винаги се нагласяват според неговите мисли. Когато човек намисли да прави добро, ще забележи, че около устата и очите му се явяват известни гънки. Когато намисли да върши зло, около устата и очите му се явяват друг род гънки. Забелязано е, че в твърдия човек устата придобива права линия. В бъдеще от това положение на устата ще се родят известни несъобразности. Човек трябва да държи устата си спокойна, без никакво мърдане. Ако има някакво мърдане, то трябва да бъде напълно хармонично. Когато линията на устата увисва надолу, това е признак на песимистично състояние. Когато се повдига нагоре, това е признак на оптимистично състояние в човека. В това отношение младите момци са големи оптимисти. Срещате млад

момък, който върви и суче мустаците си, завива ги нагоре, във вид на котва. С това той иска да каже: „Който се качи на моя параход, той трябва да бъде напълно спокоен, че никога няма да потъне.“ Момъкът държи кормилото отзад, а момата – греблата, и лодката върви напред.

Сега аз говоря за човека. Човешкото съзнание държи котвата, а човешкият ум – лопатите – и лодката върви напред. За човека е важно лодката му да върви напред. Учени, философи, писатели препоръчват на човека много работи, но повечето от тях не са му нужни. Кое е по-важно за болния – нови дрехи или да го лекуват? Здравият се нуждае от нови дрехи, а болният – от лекарства. Всеки здрав човек трябва да бъде добре облечен. Да бъде човек добре облечен, това не значи да следва модата. Модерните дрехи на мъжете и на жените нямат линия. Днес в Париж хиляди хора работят върху модата, но те не могат да дадат ония линии, които да отговарят на човешкото тяло. Ние се нуждаем от мода и на мисълта – от правата мисъл. Следователно всеки човек, какъвто и да е той, щом изнася прави мисли, трябва да го слушате. Всяка мисъл, всеки извор, колкото малки и да са те, излизат от Бога. Малкото изворче в безводно място принася голяма полза. Малките изворчета се губят пред големите извори, но все пак и те помагат за образуване на големи реки.

Като ученици вие трябва да си поставите задачата да благодарите на Бога за сърцето и за ума, които ви е дал. Благодарете за дарбите, за способностите и добродетелите, с които ви е надарил. Пред вас стои една велика задача. Цялата Вселена със своите слънца и планети е една велика школа, през която трябва да минете. Вие трябва да изучавате всички предмети на тази школа и да се възпитавате от тях. Докато сте на Земята, стремете се да учите добре. Който говори малко, да се научи да говори повече. Даже и жабата, която е много мълчалива, в два случая започва силно да кряка: през лятото, когато се влюби, и когато я хване змия за крачето. Ако човек я хване за крачето, тя мълчи, не кряка. Хване ли я змия, тя започва силно да кряка.

Тъй щото, когато в живота на човека дойдат ред неприятности и страдания, и той като жабата започва да кряска, да вика. Щом чуете, че някой кряска като жаба, притечете му се на помощ. Защо? – Змия го е хванала за крачето. Богатството, което обсебва човешката душа, не е ли такава змия? Голямото тщеславие, което обсебва човека, не е ли една змия? Гордостта, която завладява човека, не е ли една змия? Като чуя, че някоя жаба кряка силно, зная вече, че змия е хванала крачето ѝ. Вземам тогава бастуна си, отивам при змията и ѝ заповядвам да пусне жабата. Питам я кой ѝ е дал право да хваща жабата за крачето.

И тъй, когато едно ваше красиво чувство страда, притечете му се на помощ. Когато една ваша мисъл страда, притечете ѝ се на помощ. Човешкият дух казва на човека, че трябва да бъде смел и решителен и на всички да помага. Страда ли някое ваше чувство, помагайте му да се повдигне. Този е пътът, по който трябва да работите. Срещате една сестра, но не ви е приятна, защото много говори. Какво разбирам под думите *много говори*? Да говори човек много, това значи да яде много. Той отива на две-три места на гости и навсякъде го канят да си хапне. На първото място се наядва добре. Отива на второто място, и там не отказва да си хапне – иска да угоди на всички. Как трябва да постъпва човек, за да не преяжда? – Като знае, че ще отива на две-три места на гости, той трябва да вземе със себе си двама свои приятели. Като отиде на първото място и го поканят да яде, той ще се нахрани добре, а за приятелите си ще каже, че са в пост. Като отиде на второто място и го поканят да яде, ще каже, че той с един от приятелите му са в пост – третият от тях само може да яде. На третото място пък ще се храни онзи, който не е ял, а другите двама ще постят. При това разрешение на въпроса всички ще бъдат доволни.

Следователно, където и да ходите, водете със себе си своите приятели. Всеки човек има на разположение трима приятели. Единият му приятел е Любовта, вторият – Мъдростта, а третият – Истината. Като отидете на първото място, ще вземете Любовта със себе си. Като отидете на второто

място, ще вземете Мъдростта със себе си. Отидете ли на третото място, ще вземете Истината със себе си. Ако навсякъде водите със себе си своите приятели, всичките ви работи ще се наредят. Съветвам ви да не се отделяте от тримата си приятели. Те са много изправни. Те са в състояние да оправят всички объркани работи на хората. Като видя, че някой е обърнал работите си, казвам на един от тримата му приятели да оправи работите на този човек. Той веднага му се притича на помощ. После му казвам: „Благодари на приятелите си, че оправиха работите ти. Ако не бях ги довел, работите ти нямаше да се оправят.“ На себе си отдавам дотолкова значение, доколкото ставам причина да доведе вашите приятели, за да оправят обърканите ви работи. Без тях нищо не можеше да стане. По отношение на тях нашата заслуга седи в това, че ние им даваме възможност да дойдат на Земята да работят. Аз съм напълно убеден, че вие всички имате добро желание Божията Любов, Мъдрост и Истина да работят във вашите сърца.

Сега ще приведа един от стиховете на Писанието: „Призовете Ме в деня на вашите изпитания и Аз ще ви помогна. И ще Ме прославите.“ Ще ви дам следните мисли: огънят е за металите и за скъпоценните камъни, водата – за рибите, въздухът – за птиците, земята – за животните, а мисълта – за човека. Значи господари на водата са рибите, на въздуха – птиците, на земята – животните, а на мисълта – човекът. Огънят пък е господар на металите и на скъпоценните камъни. Кой са духовете на водата? – Ундините. На въздуха? – Силфите. На земята? – Гномите. На огъня? – Саламандрите. На човека, който мисли? – Словото.

Казал е Бог: „Да направим човека по образ и подобие Свое.“ И каквото е казал, това е станало. „По образ и подобие“ – разбирам по ум и по сърце. Наистина, по ум и по сърце човек е направен точно като Бога. Бог се възмущава от всяка неправда. Лошото в света седи в това, че хората се възмущават от доброто. Да се възмущава човек, това е право, но не от доброто. От злото трябва да се възмущава той. Нашите мисли и чувства се проявяват точно по образ и подобие Божие.

Ако не се проявяват, както трябва, ние никога не можем да познаем Божественото. Човек познава Божественото начало в себе си само чрез образа на своите мисли и чувства.

Какво се иска от съвременния човек? – Право разбиране за нещата и високо съзнание. Без тези два елемента той нищо не може да постигне. Без тези два елемента Природата и Животът остават за него затворени.

1 август, 10 ч.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЧОВЕКА

Животът на човека не се заключава в неговото положение: дали той е майка, баща или дете, нито дали е цар или обикновен човек. Това са служби, служебни отношения, които човек временно заема, за да научи от тях нещо. Като живее, човек трябва да има отношения към нещата. Той трябва да има отношения първо към Бога, после към своя ближен – майка, баща, брат, сестра, приятел, и най-после към себе си. Той трябва да има отношения към храната, към водата, към въздуха и към светлината. Без тия отношения той не може да съществува. Как ще живее човек без въздух? Или как ще живее без храна, без вода и без светлина? Колкото и да е учен, без тези четири елемента той не може да живее. Няма ли тези елементи на разположение, знанието му нищо не струва. Той не може да се ползва от своето знание, от науката, която е придобил. Без отношения животът нищо не представлява. Без отношения животът носи големи разочарования за човека. Какво виждаме в живота? – Щом дойде на Земята като малко дете, човек бива приет като царски син, а щом напусне Земята, изпращат го като последен бедняк. Така и кръчмарят приема своите посетители. В първо време той ги кани любезно, учтиво, но като се напият, изпъжда ги навън. Когато се роди дете в някой дом, майката и бащата се радват, дават угощение в чест на детето си, носят го на ръце, пеят му, грижат се за него. Щом умре, сковават няколко дъски, турят го вътре, заравят го в земята и го засипват с пръст. Да посрещнете човека тържествено, а да го изпратите безславно – това не е разрешаване на задачите на живота. Който е посрещнат на Земята славно, а е изпратен безславно, той нищо не е научил.

Какво представлява детето, което иде на Земята? – Детето символизира душата на човека, затова всички му се радват. Душата слиза от Невидимия свят във форма на

малко дете, но тя носи знания в себе си, които постепенно проявява. Като срещне млад момък и млада мома, душата ще ги запознае, ще ги сближи, ще създаде красиви отношения помежду им и след време ще ги повдигне в чин майка и баща, ще им даде сериозни задачи за разрешаване. Тя ще следи отгоре как те разрешават задачите си. От правилното или неправилно разрешаване на задачите им зависи как ще ги изпратят от Земята. Може някой да плаче за тях, а може и никой да не плаче.

Като слушате да говоря така, ще се запитате какъв смисъл има тогава животът. Велик е смисълът на живота, но той трябва правилно да се разбере. Смисълът на живота не може да се разбере в кръчмата. Там човек добива лоши навици. Смисълът на живота не може да се разбере в богатството, дето човек развива гордост и тщеславие. Смисълът на живота не може да се разбере и в силата, защото силният човек без светлина на съзнанието става насилник. Богатият, силният човек без светлина на съзнанието мяза на онзи богаташ, който срещнал своя беден съсед на пазара, спрял го и му казал: „Почакай малко да купя нещо за децата ти.“ Той купил парче бял дроб с червата заедно, дал ги на съседа си и тръгнал пред него. И двамата отивали в домовете си. Де кого срещал, богатият го спирал и казвал: „Купих бял дроб и черва на своя беден съсед, да сготви чорба за децата.“ Как мислите, кой прави добро в дадения случай – агнето, което е станало жертва, или чорбаджията, който е дал два-три лева за парче дроб и няколко черва?

Не правите ли и вие същото с парите, които давате на някой беден? Вие минавате за благодетел, а за тия пари е станало жертва друго някое същество. Не правите ли и вие същата погрешка, като отивате да проповядвате на хората Божията Любов, без сами да сте я придобили? И тогава, вместо да ги учите какво нещо е Любовта, вие ще ги учите на тщеславие. Как ще покажете на хората Любовта, когато се занимавате с техните слабости? Казвате, че еди-кой си човек е сприхав, че друг е груб, а в трети не виждате никакво благородство, никаква щедрост, и т.н. Щом намерите, че някой

човек не е добър, направете го добър. Как часовникарят може да поправя развалени часовници, а вие не можете да изправите един грешен човек? Ако искате да обърнете една душа към Бога, а не знаете как да постигнете това, по-добре не я пипайте. Оставете да дойде при нея опитният часовникар, да бутне тук-там неговите развалени части и да го накара да върви напред, да се обърне към Бога.

Следователно, докато не се научите добре да поправяте развалените часовници, много глоби ще плащате. Много оплаквания ще има срещу вас, задето не само че не сте поправили часовниците на хората, но още повече сте ги развалили. Един религиозен човек обърнал един грешник към Бога. Доволен от това, което направил, той завел обърнатия грешник в дома на проповедника и му казал: „Водя ти една обърната душа, един разкаян грешник. Понеже тази вечер няма къде да ношува, ако е възможно, нека прекара в твоя дом.“ Проповедникът го приел в дома си. На сутринта гледа: стаята празна. Обърнатият изчезнал, но заедно с това обърнал и кесията на проповедника. Такива случаи се срещат във всички религиозни общества. Дойде някой отвън и пита: „Мога ли да вляза във вашето общество?“ Защо иска да влезе в нашето общество? – Да прекара живота си между добри хора. Навсякъде има добри хора, не само в религиозните общества. Според мене всяко шише е добро, докато е здраво. Щом се счупи, то става опасно. Значи докато в едно общество има разногласия, шишетата му са счупени. Щом едно от шишетата на известно общество се счупи, най-умният от обществото трябва да стопи счупеното шише и да направи от него ново. Когато от вашата среда излезе човек, който говори лоши думи или прави клюки, извикайте го при себе си и му дайте кръст за храброст или известна сума. Кажете му, че го възнаграждавате, понеже до това време не сте слушали такива хубави думи. Ще кажете, че това не е морално. Морално ли е, когато бесят някого? Въжето, с което бесят човека, виновно ли е за това деяние? Въжето не е виновно за престъплението, което човек върши, но хората са недоволни от него. Въжето казва: „Аз не съм виновно, че на мене могат

да закачат разни предмети. На мене закачат дрехи да съхнат, круши – да зреят, и хора – да ги бесят. Щом крушите ги закачат на мене, за да доузряват, тогава и хората ги бесят, за да доузряват.“

Защо разпнаха Христа? – За да покаже на хората Своята вяра, Своего търпение и упование в Бога. В това седи величието на Христа. Велико е търпението на Христа! Ако на едного от вас засегнат честолюбието, той ще се разтревожи, цяла нощ няма да спи. Защо се е разтревожил? – Че някой го е нарекъл невежа. Какво лошо има в думата *невежа*? Отделете частицата *не* със запетая, и той ще стане *вежа*. Какво е значението на думата *невежа*? Буквата *Н* в думата *невежа* означава закон на противоречие. Буквата *Е* означава закон на размножаване. Буквата *В* – закон на посаждане. Човек трябва да научи тия закони, за да се справя с мъчнотиите си. „Как трябва да обичаме?“ – Вие знаете това по-добре от мене. Какви любовни писма, какви излияния сте писали на своите възлюбени! Ако искате да знаете какви писма сте писали, още сега мога да възпроизведа едно от тях: „О, моя възлюбена, откакто те видях, слънцето на моята душа изгря. От този момент нещо велико се събуди в мен и моят живот коренно се промени. Всички неща около мене се осмислиха и придобиха своята цена. Сърцето ми трепти като сърцето на ангел. Достатъчно е за един момент само да те зърна, за да се почувствам доволен и щастлив.“

Красиви са писмата на Любовта, но въпреки това хората страдат. Защо страдат? – Защото не разбират Любовта. Човек трябва да се учи, да придобива вътрешно богатство, за да бъде обичан. Всеки обича богатия, но малцина обичат сиромаха. Всеки обича учения, но малцина – невежия. Всеки обича добрия, но никой не обича лошия. Всеки обича любещия, но малцина обичат онзи, на когото сърцето не е изпълнено с любов. „Тогава как да разберем Любовта?“ – Много просто! Иди край запаленото огнище, погрей се малко и ще разбереш Любовта. Щом усетиш лъха на топлината, ти си попаднал вече в областта на Любовта. Целунеш ли огъня, той ще изгори устата ти. Тъй щото, когато някой казва, че се е изго-

рил от Любовта, това показва, че той е целунал разгорените въглини на Любовта.

Това са символи, които трябва да разбирате. Слънцето е главният въглен на Любовта. Който би се опитал да целуне този въглен, той за вечни времена ще носи върху устата си последствията на изгарянето от този въглен. Като знае това, Бог е поставил Слънцето на 92 милиона мили разстояние от Земята, отдалече да изпраща своите целувки. И от това разстояние даже Слънцето изгаря, прави кожата на хората черна. Това се дължи на черните лъчи на светлината. За да не става пълно изгаряне от черните слънчеви лъчи, срещу тяхната енергия е поставена предпазителна мрежа. Когато някой се оплаква, че сърцето му е изгоряло от човешката любов, това показва, че той е попаднал в черните лъчи на земната любов. Тези лъчи изгарят човека, а някога могат да го умъртвят. Който изучава земната любов, той непременно трябва да се бронира.

И тъй, човек не може да разбере Любовта, докато идеята за Бога в него не стане ясна. Как ще познаете дали сте разбрали Любовта, или не сте я разбрали? Ако една неприятна мисъл или едно неприятно чувство са в състояние да нарушат вашия вътрешен мир, вие не сте разбрали Любовта. Нищо в света не може да смути онзи, който е разбрал Любовта. Който се смущава от най-малката неприятност, той няма никаква представа за Любовта. Ако може да се говори за някаква любов във вас, тя е онази любов, която носи недоволство, страдание, смърт. Това е човешката любов. Често слушате да се говори, че две добри приятелки или двама приятели се скарали. Защо? – Приятелките са се скарали за един момък, а приятелите – за една мома. Каква любов е тази, която може да скара две приятелки или двама приятели? Това не е любов, това е търговска сделка. Каква любов е тази, която се дели, която създава противоречия? Често майките обичат едни от децата си повече от другите. Ревека обичаше Яков повече от Исав. Яков пък обичаше Рахила повече от Лия. За да вземе Рахила за своя жена, Яков трябваше да работи на чичо си Лаван цели седем години. Като изминаха седемте

години, Лаван му даде по-голямата си дъщеря, Лия, като му каза, че според техния обичай младата сестра не може да пре- жени старата. След това Яков трябваше да работи още седем години на чичо си, за да вземе по-малката сестра – Рахила.

Колко жени трябва да има един мъж? – Две жени. Колко мъже трябва да има една жена? – Двама. Това е неразбрано за вас, но факт е, че докато мъжът не намери две жени, той не може да познае истинската си жена. И докато жената не намери двама мъже, тя не може да познае истинския си мъж. Докато не разбере съдържанието на числото две, човек никога не би намерил своята приятелка и своя приятел. Чис- лото две е творчески принцип. С него е започнало създава- нето на света. Значи мъжът трябва да има две жени, защото едната никога не се жени. Тя заедно с мъжа съставя едно цяло, а едното никога не се жени. И жената трябва да има двама мъже, защото единият от тях не се жени. Заедно с жената той съставя едно цяло, единица. Единицата никога не се жени. Двойката само се жени и като мъж, и като жена.

Следователно жена, която иска да се жени, трябва да намери онзи мъж, който никога не се жени, за да ѝ даде съвет за кого да се ожени. Мъж, който иска да се жени, трябва да намери онази жена, която никога не се жени. Тя ще му даде съвет за коя да се ожени. Тази жена или този мъж, които никога не се женят, представляват Бога в човека. Каквата работа и да започвате, идете при Него. Той ще ви даде най- добър съвет и ще ви покаже правия път. Обърнете ли се към друг някой за съвет, вие непременно ще сгрешите.

Сега за една седмица бих желал да станете слепи за погрешките на хората. Кой какво казал, какво направил – туй да не ви интересува. Какво от това, че някой казал една лоша дума? Лошата дума не е нищо друго, освен слабо раздвижване на въздуха. Като чуя една лоша дума, аз я хващам с щипците си, подлагам я на филтриране. С това изменям трептенията ѝ. Лоши думи в света няма, но човек внася в тях лошо съдържа- ние. Той им придава лошо значение. Бог е Разумното Слово. Как може тогава думата да бъде лоша? Казвате за някого, че ви е омразен. Защо? – Защото ви е събудил преждевременно,

не ви е оставил да си доспите. Значи можете да мразите онзи, който ви е дал това, което не искате, или ви е отнел това, което искате. Сричката *ра* в думата *омраза* означава изгряващото Слънце. Значи когато човек мрази, Слънцето започва да действа в него. Чрез омразата човек научава Любовта. Омразата е най-хубавата дреха, с която Любовта се облича. Когато Любовта облече дрехата на омразата, хората започват да се обличат модерно. Когато някой ви мрази, кажете си: „Любовта е облечена с най-хубавата си дреха.“ Кажете ли така, омразата ще ви стане приятна.

Като ученици вие трябва да анализирате думите, да прониквате в техния вътрешен смисъл. Например какъв е произходът и съдържанието на думата *лъжа*? Лъжата произлиза от думата *лиже*. Човек лиже, облизва нещата, за да ги опита сладки ли са, или горчиви. Като лизне едно, второ, трето нещо, човек се произнася кое от тях е сладко и го задържа за себе си. Казвате, че някой ви е нарекъл лъжец. Да лъжеш, значи да близваш нещата. В този смисъл кой човек не е лъжец? Кой не е лизвал нещата поне с крайчеца на езика си? Противоречието, което се явява в живота ви, не седи в това, че някой е казал нещо обидно за вас, но в това, че не преценявате нещата правилно. Докато не се научите правилно да ги преценявате, вие не можете да имате правилни отношения към тях. Едно се иска от вас: като срещнете един човек, да му отдадете тази цена, която Бог му е определил. Вие трябва да познавате ценното, което Бог е вложил във всяка душа, и заради него да му отдадете нужното място в себе си. Ако и той познава ценното във вашата душа, между вас ще се създадат правилни отношения.

И тъй, искате ли да поставите здрава основа в отношенията си, вие трябва правилно да преценявате онова, което Бог е вложил във всяка човешка душа. Това, което хората наричат съвест в човека, не е нищо друго, освен онзи вътрешен глас, който съди човека, задето правилно не е преценил онова, което Бог е вложил в дадена душа. Когато някой ви посети, знайте, че той не е дошъл да иска от вас знание или богатство. Той е дошъл при вас да му направите една малка

услуга – ако трън е влязъл в крака му, да го извадите; ако пращинка е влязла в окото му, да я извадите. „Ама защо да се убоде?“ – Нищо от това. Благословение е и за вас, и за него, че се е убоил.

Преди години една група братя отидохме в Юндола, Родопите, да прекараме един месец на чист въздух. Взехме една стая в бичкиджийницата на един стар българин, голям чорбаджия. Той ни гледаше отвисоко, считаше ни за извешани хора. Синът му имаше друг характер, противоположен на бащата. Братята се чудеха как ще се справим с бащата. Един ден, като работел в бичкиджийницата си, едно малко парченце дърво отскочило и влязло в окото му. Като не могло веднага да излезе, окото му се възпалило и подуло. Бащата се уплашил, чудел се какво да прави. Синът ходи разтревожен, безпокой се за баща си да не ослепее. Казвам на сина: „Не се безпокой, нека дойде баща ти при мене.“ Бащата дохожда, но смирен, едва говори. Поглеждам: окото му надут, силно възпалено. Казвам му: „Сега каквото ти кажа, ще слушаш. Ако ме слушаш, добре ще ти бъде. Не ме ли слушаш, окото ти ще отиде.“ Той седи, гледа право в очите ми. Взех една чиста кърпа и внимателно дигнах горния клепач. Там видях една малка тресчица. Духнах леко в окото и помогнах с кърпичката си. Тресчицата излезе и от окото бликнаха сълзи, които го измиха добре. Намазах след това окото с чисто дървено масло и го превързах. Оттам насетне този човек се измени. Той беше вече на наше разположение. Даде ни колата си в услуга. С една дума, разположи се към нас и навсякъде разправяше, че сме Божи хора.

И тъй, срещнете ли такъв човек, ще знаете, че той е поставен от Невидимия свят на пътя ви като препятствие, като задача – да видят как ще се справите с него. Вие можете да му услужите, а можете да го оставите да понесе последиците си. Но какво ви коства да направите една малка услуга на човека? Когато Провидението иска да смекчи човека, ще тури в окото му една малка тресчица, за да поиска помощта на ония, които е пренебрегнал. Като му услужихме, сърцето му се стопли и той се разположи към нас – беше готов на

всякакви жертви. Когато от нас срещаше, все поздравяваше. Сега и вие сте дошли тук да извадите всички тресчици от себе си. Къде каквато треска имате, да излезе навън, да се подмладите. И като се върнете у дома си, да сте доволни, че сте постигнали нещо. Планината е място за проява на Любовта. За онзи, който не разбира нещата, планината е опасно място. Но за онзи, който разбира, планината крие всички блага в себе си.

Изучавайте законите на Любовта, че като дойде някой при вас, да проявите любовта си към него. Как ще проявите любовта си към даден човек? – Цял ще се облечете в червено, от горе до долу, а при случай и него ще облечете в червена дреха. Който разбере това буквално, ще се смее, ще си представи, че вижда палячо. Който го разбере вътрешно, мистически, ще прослави Бога. Той ще каже: „Блажен е часът, в който срещнах човека на Любовта, защото ме облече в дреха – щит срещу мъчнотиите.“ Такава е червената магнетична дреха на Любовта. Направете следния опит, за да се уверите в истинността на думите ми. Купете си една обикновена дреха и турете върху нея парче от магнетичната обвивка на Любовта. Излезте с тази дреха в най-големия студ, оставете я незакопчана и ще забележите, че няма да усетите никакъв студ, като че е лятно време. Това показва, че не е физическата материя само, която запазва човека от студ. Не е само физическата ръка, от която приемате нещата. Има друга една ръка, от която човек може да приема богатата на живота. Освен двете очи на човека, има и трето око, от което излиза Божествена светлина и което показва на човека как трябва да гледа. Физическите очи на човека са необходими, но ако третото око не е зад тях, човек нищо не би могъл да предаде на ближния си, на своя брат.

Сега вие сте дошли на планината да научите великите Божии закони. Много неща са научили хората, но още много има да учат. От хиляди години насам човек диша въздух, но днешният въздух ще внесе в него нещо ново. Вие не знаете още какво нещо е дишането. Миналите вдишки са дали своето, а сегашните вдишки ще внесат в човека това, което

днес му се дава. Не само вдишките, но и всяка днешна мисъл, всяко днешно чувство трябва да внесат в човека нещо ново, което още сега да се приложи. Това, което днес разберете и приложите, е Божествено. Всички останали неща са спомагателни.

Следователно най-важното за човека е това, което днес става. Важното за сегашната епоха е пробуждането на човешкото съзнание. Някога човек е живял в Бога – период, за който нищо не знаем. След това той е излязъл от Него като дихание, пробудил се е и е започнал самостоятелно да живее и да се развива. Тъй щото ние знаем за съществуването на човека само от момента, когато той е излязъл от утробата на своята велика Майка и е влязъл в света на промените, в неотъпкания път. В този път срещате ред противоречия, на които трябва да се радвате. Те показват, че вие живеете в областта на Божественото. Не само вие, но и камъните имат противоречия. Обаче те не чувстват противоречията си. Те ли седят по-високо от вас, или вие седите по-високо от тях? – Вие, които чувствате противоречията на живота, седите по-високо от камъните, които не ги чувстват. Когато почне да чувства противоречията, камъкът ще се издигне.

И тъй, колкото повече противоречия има човек, толкова по-добре за неговата душа. Противоречията са възможности за постижения. Около противоречията на хората обикалят множество разумни същества, търсят случай да им услужат, да ги извадят от техните мъчнотии. На какво се дължат противоречията? – Много от противоречията на съвременните хора се дължат на техните нетрезви мисли. Двама американци, млади хора, отишли да се поразходят около Ниагарския водопад. Те се отбили в един от близките хотели, за да хапнат и пийнат малко, да се повеселят. След това се качили на една лодка да се разходят по реката над водопада. Понеже пийнали повече, отколкото трябвало, те се унесли по течението на водопада и неусетно дошли до самия водопад, дето водата ги поела и повлякла със себе си. В това бързо движение лодката се ударила в една кана. Единият от тях отскочил от лодката и паднал върху кана-

рата, всред водата, а другият останал в лодката и продължил пътуването си. Много от присъстващите на това място американци започнали да мислят как да помогнат на онзи, който бил върху канарата. След дълго мислене те решили да вземат едно телено въже, на единия му край да закачат една граната и по изкуствен начин да го хвърлят на канарата. Както намислили, така и направили. Когато въжето паднало на канарата, младият американец се хванал за него и така го изтеглили благополучно на брега.

Както виждате, много американци се притекли на помощ на пострадалия, за да го извадят от трудното положение, в което се намирал. По същия начин хиляди разумни същества седят около вас, грижат се, мислят по какъв най-лек начин да ви извадят от мъчнотията, в която се намирате. Когато човек изпадне в известно затруднение, това показва, че не е бил трезв. Човек не съзнава грешките, които прави, вследствие на което често изпада в противоречия. Въпреки всичко това разумните същества не се отвращават от човека, но изпълнени с Любов, всякога му помагат. Те искат да го научат да живее правилно. Тъй щото, на каквито противоречия и да се натъквате, всякога се обръщайте към Бога с любов. Вие не търсите Бога, не уповавате на Неговата Любов. Вие не познавате Този, Който ви е дал всичко и Който се грижи за вас, а познавате и търсите ония, които не ви обичат, нито пък се грижат за вас. В тях вие се влюбвате и към тях прилепвате, както малките птички се полепват по лепливите пръчки, поставени от немирни деца по плетищата. Като се залепят птичките за тия лепливи пръчки, децата им отскубват главите, пекат ги и ги изяждат. Ние наричаме лепливите пръчки любовни пръчки. Обаче любовните неща не представляват още истинска любов.

Любовта освобождава човека от всички окови и ограничения. Любовта облича душата с дрехата на светлия, на новия живот. Дето е Любовта, там има живот, свобода, светлина и знание. Търсете Любовта в себе си, а не отвън. Знайте, че когато сте недоволни, вие сте заобиколены от разумни братя, които искат да ви помогнат. Щом сте доволни и радостни,

вие сте на банкет. Радостта ви се дължи на радостта на разумните същества. Те са доволни, че са могли да ви помогнат. Следвайте техния пример. Като видите, че някой е на опасно място, помогнете му. Като излезе от това място, нагостете го и се радвайте с него заедно. Не съдете хората, заедто са попаднали на опасни места, но помагайте им. Това е предназначението на човека.

Днес времето е облачно. Това показва какво е разбирането на сегашните хора. Каквото е разбирането им, такава е и светлината им. Който има правилни разбирания, той ще види, че в противоречията има красота. Когато Божествените ветрове духат и разнасят облаците, тогава само човек разбира с каква любов е обкръжен.

Сега пожелавам ви две неща: старите да се оженят за Любовта, а младите – за Мъдростта. Старият брат и старата сестра да се оженят за Любовта, младият брат и младата сестра да се оженят за Мъдростта. Всички хора, млади и стари, трябва да бъдат женени – нищо повече. Децата на младите и на старите трябва да се оженят за Истината и за Свободата. Само при това положение можем да очакваме семейства, в които и майките, и бащите, и децата да бъдат безсмъртни. За такива семейства е казано в Писанието: „Ще се вселя между тях и ще им бъде Баща, а те ще Ми бъдат синове и дъщери.“

Да приложим Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина в живота си и винаги да изпълняваме Волята Божия.

В Божията Любов и в Божията Мъдрост е скрит животът.

4 август, 5 ч.

СВЕТИЛНИК НА РЪЦЕТЕ И НА НОЗЕТЕ

Съвременните хора се нуждаят от правилно разбиране на нещата. Правилното разбиране носи обновяване. Човешкият дух трябва да се обновява. За тази цел всеки ден човек трябва да прибавя по нещо ново към своите разбирания. Ето, откак светът съществува, хората говорят за Любовта, но ако ги запитате какво представлява Любовта, ще получите толкова отговори, колкото хора има на Земята. В разбиранията на хората за Любовта няма единство. И за вярата те нямат еднакви разбирания. И за надеждата също така нямат еднакви разбирания. Изобщо хората страдат от липса на единство в техните разбирания. Това се дължи на факта, че всеки иска да наложи своите разбирания за меродавни. Когато отваря очите си, човек не създава света, но го вижда такъв, какъвто е в действителност. При това положение на нещата в разбиранията на хората ще има единство. Обаче когато художникът започва да рисува една местност, той я представя в такива краски, които не отговарят на действителността. Когато се произнасяте за даден човек, вие казвате, че той е много добър или много лош. И това не е вярно. Защо? – Защото го сравнявате по отношение на човека. Сравнявате ли го по отношение на някой ангел, вие не можете да кажете, че е добър или лош човек.

Какво представлява думата *добър* в конкретен смисъл? – Доброто е съществена храна на душата. Доброто има отношение към злото. Обаче ако човек едновременно приема и доброто, и злото като храна, той ще се разстрои. Например докато пие чиста балканска вода, човек е в естественото си състояние. Започне ли от време на време да употребява ракия, вино, ром и други спиртни напитки, естественото му състояние се нарушава. Човек трябва да бъде трезв, да пази своето естествено състояние на духа, на мислите и на чувствата си. Имате приятел, с когото добре се разбирате. Вие сте в естест-

веното състояние на вашите чувства. Приятелят ви иска да му услужите с известна сума, като ви обещава да я върне в скоро време. Вие му услужвате, но той не връща парите ви. Защо? – По две причини: първо, той мисли, че като ваш приятел може да ги върне, когато пожелае. Второ, той мисли, че е все едно дали парите ще бъдат във вас, или при него. Това обаче разваля естественото състояние на вашите чувства към него. В края на краищата вие се скарвате. Какво печелите от това скарване? – Едно ново чувство – неприязненост, омраза. Значи старото е заместено с ново нещо – нова снаха е дошла. Доброто е първата жена на човека, а злото – втората, лошата жена. Доброто е първият, добрият мъж, а злото – вторият, лошият мъж. Значи доброто се жени за злото. В този смисъл човек се жени по няколко пъти на ден ту за доброто, ту за злото.

Какво представлява женитбата? – Женитбата е закон на съчетание. Това съчетание трябва да става непрекъснато. Както животът е непрекъснат процес, така и женитбата е непрекъсната. Като се ожени за доброто, човек трябва да изключи злото от своя живот. Защо? – Защото доброто изключва злото от себе си. Но и злото изключва доброто. Значи доброто и злото са две неща, които взаимно се изключват. Понякога човек е недоволен от доброто. В помощ му иде злото – тонира го. Злото казва на доброто: „Има един човек, който не е доволен от тебе. Моля ти се, прати го при мене.“ Доброто веднага изпраща недоволния при злото. Щом той почне да въздиша, да страда, доброто казва: „Прати този човек при мене.“ Злото го изпраща, защото знае, че в случая доброто ще го тонира. Две школи има в света – школа на Доброто и школа на злото. Когато някой ученик от школата на Доброто е недоволен, веднага го изпращат в школата на злото. И обратно, когато някой ученик от школата на злото е недоволен, веднага го изпращат в школата на Доброто. Двете школи си услужват взаимно.

Като ученици вие трябва да имате правилни разбирания. „Кои са правилните разбирания?“ – Много просто! Да разбира човек една дума правилно, това значи да влага в нея

само онова съдържание, което тя има. Например някой казва: „Аз съм господар.“ Това значи: „Всеки, който иде при мене, трябва да ми слугува и точно да изпълнява моите заповеди.“ „Аз съм слуга.“ Това значи: „Аз съм човек, който изпълнява всичко, което му се каже. Аз нямам свое мнение.“ Следователно кажете ли в себе си, че сте господар, запитайте се слуша ли се думата ви. „Ама аз съм слуга.“ – Щом си слуга, запитай се на кого служиш.

Прави разбирания се искат от хората. Кривите разбирания развалят добрите работи. Един английски археолог намерил една монета, върху която имало ценни надписи, но понеже била зацапана, не могло да се прочете какво е било написано. Като човек на удобствата той не си направил труд сам да я изчисти, но я дал на слугата си, той да свърши тази работа. Слугата взел монетата, погледнал я от едната и от другата страна и си казал: „Навярно господарят иска така да я изчистя, че да светне, за да види каква е монетата.“ Той се заел грижливо да я чисти и като видял, че монетата светнала, понеже била златна, радостно я занесъл на господаря си и казал: „Господарю, много добре изчистих монетата, цяла свети.“ Археологът погледнал монетата и със съжаление казал: „Да, ти си я изчистил повече, отколкото трябва – изтрил си и написаното върху нея. Монетата беше ценна не толкова като чисто злато, но като написана. Писаното върху нея я правеше ценна.“

Съвременните хора правят същата погрешка, каквато слугата на археолога е направил. Като искат да изправят една своя характерна черта, те усилено търкат своя характер, докато светне. Като светне, те се радват, че са чисто злато, но с туй заедно те са изтрили онова, което Бог от създанието им още е написал върху тях. След това, радостни и доволни, те отиват при Господа да покажат, че са чисти и светли. Но за Господа не е важно да види, че сте направени от чисто злато. Той знае това. За Него е важно написаното върху златото. По-добре е за човека да отиде при Господа като грешник, със своите слабости, отколкото да се яви чист, светнал, без никакво съдържание в себе си, без нищо написано. Щом е

дошъл на Земята, човек трябва да бъде доволен от написаното върху него. Това не значи, че той сам трябва да пише върху себе си, но трябва да запази онова, което първоначално Бог е написал в душата му. Човек представлява археологическа монета, върху която Бог в началото още е писал. В процеса на своето растене и развитие той се е цапал и чистил, но все пак са останали полепени непотребни частици, които говорят за терена, през който е пътувал. Днес му предстои да се чисти, но не и да се изтърка, да заличи написаното върху себе си. Красиви неща има написани върху вас. Не ги заличавайте. Трябва ли ученикът да заличи знанието, което е придобил от своя учител? Ако рече да заличи знанието, което учителят му е предал с любов, това показва, че той е дал място на гордостта в себе си. Гордостта е една от непотребните частици върху неговата монета. Тя трябва да се заличи, а не знанието.

Момък обича една мома. Пише ѝ любовни писма, нарича я ангел, божество, но щом се ожени за нея, нарича я дявол. Как стана дявол? Защо по-рано беше написал върху нея думата *ангел*, а след известно време заличи тази дума и я замести с думата *дявол*? Защо мъжът, като се ожени, не вярва на своята възлюбена? Той ѝ приписва ред отрицателни качества, цапа я отгоре, докато най-после тя реши да го напусне. При това положение и тя е недоволна от него, и той – от нея. Защо се ожениха един за друг и защо се разделят? Вие и досега още се чудите как е възможно мъж и жена, които са се обичали, да са недоволни един от друг. Няма защо да се чудите. И вие се намирате в същото положение по отношение на Първата Причина. Излезли сте от Първата Причина, слезли сте на Земята да работите, да изпълнявате Нейната воля, но щом нещата не стават според вашето желание, вие сте недоволни от себе си, от живота си, от окръжаващите. Щом сте недоволни от себе си, вие сте недоволни и от Бога. При това положение и Той не може да бъде доволен от вас.

Какво трябва да прави жената, когато мъжът ѝ приписва ред отрицателни качества? Или какво трябва да прави мъжът, ако жената му приписва отрицателни качества? Щом се наме-

рят в това положение, и мъжът, и жената трябва да постъпят като Сократ⁶, при когото отишъл един физиогномист и му изнесъл много отрицателни черти от неговия характер. Като го слушали така да говори, учениците на Сократ се възмутили от поведението му. Обаче Сократ отговорил спокойно, без възмущение: „Всичко това е вярно. Едно време аз бях такъв, но с усилия на волята си преодолях своите слабости. Днес аз живея нов, чист живот.“ – Този е правият начин за разрешаване на въпроса. Така трябва да каже жената на своя мъж, или мъжът – на своята жена.

Често между религиозните се повдига въпросът за кръста – какво нещо е кръстът и трябва ли да се почита. Да се повдига този въпрос, това значи той да не се разбира. Кръстът символизира вярата, котвата – надеждата, а сърцето – Любовта. Който има вяра, той носи кръста в себе си. Кръстът разрешава мъчнотиите в живота. Кръстът подтиква човека към придобиване на знание, на мъдрост. Хората се страхуват от кръста, защото го свързват със страданието. Те не знаят, че страданието е светът – област, която няма нищо общо с кръста. Страданието отваря пътя на човека към Божествената Мъдрост, към познаване на тайните на Живота и на Природата. В този смисъл страданието носи велики блага за човека. На Земята страданията са временни. И грехът е временен. Лошото в греха се заключава в това, че заличава красивото, великото, което е написано в човешката душа. Грехът заличава Божественото в човека. Радвайте се, че грехът, престъплението са временни. Те минават-заминават, напускат човека – и той остава чист, какъвто първоначално е бил.

Трябва ли да се носи кръст? Като наблюдавам хората, виждам, че те носят не един, а много кръстове. Човек може да носи много кръстове, важно е обаче да има вяра. Кръстът е символ на вярата, която човек има в себе си. Следователно всеки човек е жив кръст. Като не разбира това, той казва, че кръстът не трябва да се почита. Значи той въстава против себе си. Той сам цапа кръста и той сам го чисти. Като не живее добре, цапа го, като живее добре, чисти го. Кръстът е

в самия човек. Той не е вън от него. Човекът е, който вярва, който се надява и който люби.

Съвременните хора трябва да се различават от тия на миналото, от езическите времена. Днес те не са деца, както са били някога. Те са порасли малко, вследствие на което и разбиранията им трябва да се различават от тия на миналите епохи. Тъй щото, дойдете ли до въпроса за кръста, вие трябва да разбирате и външния, и вътрешния му смисъл. Външно той символизира вярата, а вътрешно – Мъдростта. Вътрешното разбиране на кръста обхваща разбиранията на всички хора, на всички народности. Кръстът е потребен навсякъде в живота. Апостол Павел казва: „Ще се похваля с Христовия кръст.“ Който разбира смисъла на този кръст, той трябва да обича Христа. Който разбира кръста, той трябва да има мек, чист език, като чистата планинска вода, като първия лъч на светлината. Хората спорят върху кръста, защото разбират своя кръст – човешкия, от който произтичат недоразуменията в живота. Има и друг един кръст – Божествен кръст. Греховете, престъпленията, кривите разбирания на хората – това е човешкият кръст, от който те трябва да се освободят. Когато човек се стреми към богатство, към сила, за да господства над другите, с това той си създава кръст, с който мъчно може да се справи. По този начин човек сам се разпъва и страда. За този кръст е казано в Писанието: „Проклет е онзи, който виси на кръст, направен от дърво!“ Когато не се обичат, хората сами създават кръста, на който се разпъват. При това всички говорят за любов. Щом се обичат, къде е любовта, вярата и надеждата им? Христос казва: „Който вдигне кръста си и Ме последва, той може да се нарече Мой ученик.“

Като ученици вие трябва да работите върху себе си, за да се освободите от кръста, който дяволът е турил на гърба ви. Като не мислите правилно, вие считате, че този кръст е турен от Бога, и се хвалите с него. Така и убиецът се хвали със своя кръст. Като убие някого, скрива ножа си и казва: „Юнак съм! Победих неприятеля си със своя кръст.“ Наистина, и ножът е кръст, но дяволски. Докато вярва в своя нож, човек носи

кръста, който дяволът е турил на гърба му. Освободете се от този кръст и приемоте Христовия. За този кръст Христос е казал: „Моето бремене е леко.“

Правете всеки ден опити, за да видите с каква сила и разумност разполагате. Като дойде някой при вас и ви каже, че сте лош човек, невежа, скъперник, не му се сърдете, нито се обиждайте. Изслушайте го спокойно и кажете: „Благодаря ти за сладките и красиви думи, които ми казваш. Не бях слушал досега такъв мек език. Като говориш тези думи, мед тече от устата ти.“ Ще кажете, че това не е вярно. Верността на тия думи се крие в ефекта, който те произвеждат. Като говорите на този човек така, вие му давате от себе си сладкото, меда, а вземате от него горчивото. По този начин вие трансформирате отрицателните сили в положителни. Няма да мине много време, и същият човек ще се смекчи, ще започне да говори сладко. Това значи да предизвикате от устата на човека да потече мед.

Този е начинът, по който човек може да трансформира състоянията на хората. Речете ли да отговорите на човека с неговия език, това значи да си навлечете голяма пакост. И без това вие възприемате състоянията и на добрите, и на лошите хора. Като дойде някой лош, грешен човек при вас, и вие се чувствате грешен. Като дойде някой добър, и вие ставате добър. Дойде някой неразположен, и вие ставате неразположени. Дойде някой разположен, и вие ставате разположени. И едното състояние, и другото са чужди. Вие трябва да различавате тия състояния – да знаете кое е ваше и кое не е. Що се отнася до извора, никой в нищо не може да го обвини. Изворът си тече, никой нищо не може да му придаде, нито да му отнеме. Ще каже някой, че е наливал едно шише вода от извора и му е придал нещо от себе си. Нищо не му е придал. Тази вода той е взел от същия извор. Значи никакво престъпление не може да се припише на извора. Изворът е глава на нещата.

Следователно главата не върши престъпления. В този смисъл нито бащата, нито майката могат да вършат престъпления; и богатият, и сиромасът не вършат престъпления.

Когато богатият греши и осиромашава, той може да направи някакво престъпление. И сиромашът, като греши и започва да забогатява, също може да направи някакво престъпление. Например ако богатият баща раздаде богатството си на бедни и лиши синовете и дъщерите си от наследство, в техните очи той минава за престъпник, за глупав баща. Ако сиромашът краде, за да достави средства на децата си, да ги осигури, пред тях той минава за добър и умен човек. Това са положения, които срещаме в човешкия живот, но те нямат нищо общо с положенията на Божествения порядък.

Божественият порядък на нещата изключва личните въпроси. „Добър ли съм?“ – Това е личен въпрос. „Лош ли съм?“ – И това е личен въпрос. Щом се учите, вие сте добри. Щом сте се качили в тази мъгла на планината, да слушате Словото, вие сте добри. Пък и аз съм добър, защото съм дошъл да ви уча. Едно се иска от нас: и аз, и вие да бъдем добри, да изпълняваме Волята Божия. „Кога може да стане това?“ – Още сега, без никакво отлагане. Да живеем в Бога и Той в нас! Да прославим Името Му! Да бъде Волята Божия, да дойде Царството Божие на Земята! Това трябва да пожелаем всички. Както Бог е признал в Себе Си, че сме добри, така и ние трябва да признаем Неговата доброта и съвършенство и да пожертваме всичко в себе си, за да изпълним Волята Му. В изпълнението волята на Бога се крие вашето усъвършенстване, спасението на душите ви и придобиването на велики Божии блага.

И тъй, да поставим всяко нещо на неговото място! Кръстът представлява човешките ръце, котвата – човешките крака, а сърцето – човешката глава. С ръцете си човек вярва, с краката си се надява, а с главата си люби. С ръцете си човек работи, с краката си ходи, а с главата си мисли. Главата е произлязла от сърцето. Затова е казано, че сърцето е майка на човешкия ум. Тази е причината, дето умът и сърцето на човека са свързани. Умът е възлюбеният син на сърцето. Сърцето е Божествената майка, която ражда всичко в света. Когато човек дигне ръката си нагоре, с това той изразява онзи принцип в себе си, който го подтиква да мисли, да работи,

да твори. Ръцете представляват кръста, който създава както добрите неща, така и скърбите и страданията. Страданията произлизат от творческия принцип в човека. Който твори, той непременно ще страда. Като сътвори света, Бог едновременно създаде и кръста.

Сега впрегнете сърцето си на работа, за да служи на вашата душа, а не на вашия ум. Краката ви нека служат на вашия дух. Ръцете и краката ви заедно нека служат на Великия, от Когото сте произлезли и към Когото отивате. Впрегнете на работа сърцето и ума, ръцете и краката, духа и душата, за да извършите Волята Божия, да дойде Царството Божие както на Небето, така и на Земята.

И тъй, както сме добри, вярващи, любещи и пълни с надежда, да тръгнем в един път, да изпълним Волята Божия.

Сега желая ви, като слезете от върха, от устата ви да потече толкова мед, че всички пчели да се съберат около вас, да вземат част от меда ви за своите кошери. Всяка пчела ще пише на своя кошер: „Това е медът, който потече от устата на вярващите.“

Желая ви да потече мед не само от устата ви, но и от вашите сърца, умове и души. Желая да потече мед и от вашия дух и да се разнесе навсякъде като велик балсам за изцеляване на човечеството!

Бог е Дух, и които Му се кланят, с дух и истина да Му се кланят!

6 август, 5 ч.

КАЧЕСТВА НА УМА, НА СЪРЦЕТО И НА ТЯЛОТО

Ще прочета пет стиха от Евангелието на Йоан – 10-а глава, от 7-и до 11-и стих. Много пъти сте чели тези стихове, но още не сте проникнали в техния вътрешен смисъл. Инструментът се познава не само по външната си форма, но и по своя тон. Има една зависимост между тона на цигулката, материала, от който е направена, и начина, по който е изработена. Ето защо по никой начин не можете да сравнявате цигулка „Страдивариус“ с цигулка, направена от обикновен работник.

Следователно както цигулката се цени по тона, по материала, от който е направена, и по начина на изработката, така и човекът се цени по три неща: по качествата на своя ум, на своето сърце и на своето тяло. Едно от качествата на добрия ум е, че и в най-мрачната нощ той носи светлина. Едно от качествата на доброто сърце е, че и в най-големия студ то носи топлина. Едно от качествата на тялото е, че носи в себе си здраве и сила. С такова тяло човек може да се справя с всички мъчнотии в живота си. Има ли човек тия три качества в себе си, той може да се нарече човек в пълния смисъл на думата. Без тези три качества нито любовта му е Любов, нито мъдростта му е Мъдрост, нито истината в него е Истина. Ако доброто едновременно не съдържа светлина, топлина и сила, не е Добро. Ако и правото едновременно не съдържа светлина, топлина и сила, никакво Право не е. Човек е дошъл на Земята да придобие именно тези качества – светлина за ума, топлина за сърцето и сила за тялото. За да придобие тези качества, той трябва да служи на Бога, а не на себе си. Който служи на себе си, в края на краищата той ще се превърне на пръст. Такъв човек няма никакво бъдеще. Оттук можем да извадим заключението: хората умират, защото служат на себе си.

Мъглата, която днес ви заобикаля, е дошла, за да изпита вътрешната ви сила. В това отношение този ден за вас е пробен. Днес искат да ви изпитат какво можете сами да направите. Досега вие сте уповавали на баща, на майка, на братя, на сестри, на приятели. Жената уповава на мъжа си, мъжът – на жена си, децата – на родителите си, патриотът – на народа си. Докъде стига това уповаване? – До гроба. Ако отидете на гробищата, ще видите, че те са пълни с паметници на майки, на бащи, на деца, на приятели, на възлюбени, на патриоти и т.н. Обаче какво ще правят тия хора, които упоават едни на други, ако един ден се намерят изолирани от всички свои близки, както вие сте изолирани от мъглата за външния свят?

Това се отнася до физическия свят. Влезете ли в трикачествения свят – в света на светлината, на топлината и на силата, там няма да намерите нито един паметник. Там няма паметници, няма надгробни плочи, няма и плачове. Там всичко върви добре, според както казва българската поговорка: „По мед и масло.“ Какво трябва да направят хората, за да излязат от света на паметниците, от света на страданията? – Те трябва да влязат в трикачествения свят. Когато умът е светъл, човек никога не се спъва. Трябва ли човек да се смущава, да губи мира си от това, че в двора му е влязло едно животно и го е нацапало? – Няма защо да се смущава. Той трябва да вземе прът и да го изгони навън. Естеството на животното е такова, че дето влезе, то носи своите нечистотии. Колкото и чисто да пазите, животното все ще ви остави един неприятен спомен. Ако крадецът влезе в дома ви, и той ще остави някакъв неприятен спомен – все ще задигне нещо. Не правят ли същото и лошите мисли и чувства, които ви посещават от време на време? И те оставят в ума и в сърцето ви по един лош спомен. „Реални ли са лошите мисли, чувства и постъпки на хората?“ – Щом ги виждате и чувствате, те са реални. Не виждате ли своите постъпки? Какво трябва да правите с лошите мисли, чувства и постъпки? Като дойде някоя лоша мисъл в ума ви и някое лошо чувство в сърцето ви, изпъдете ги навън, затворете вратата след тях и

ги забравете. Като направите една лоша постъпка, изправете я, изчистете нечистотиите, които е оставила, и не мислете за нея. Как се ограждат съвременните хора срещу добитъка? – Те правят на къщите си здрави врати и прозорци, здрави и високи огради, за да не може никакъв добитък да влезе в двора или в къщата им. Ако искате и вие да се запазите от влиянието на лошите мисли и чувства, оградете се по същия начин с влиянието на добри, на положителни мисли и чувства. Няма по-здрава ограда от положителните мисли и чувства на човека. Те са щит срещу злото.

Преди стотина години в един от американските университети се случило нещо, от което се виждат причините, поради които лошите мисли и чувства посещават човека. По това време студентите на този университет били недоволни от председателя на университета и решили по някакъв начин да го подражат. Председателят имал красив, строен кон, с който идвал понякога до университета. Един ден група студенти от недоволните, като видели коня на председателя пред вратата на университета, вкарали го вътре и го изкачили на третия етаж. Председателят потърсил коня си, но не го намерил. Тръгнал за дома си пеш с надеждата, че конят му сам се е върнал в дома си. Обаче той останал излъган – конят не се върнал. На другия ден, като отишъл в университета и обиколил всички етажи, видял, че конят му се разхожда на третия етаж. С голяма мъка той успял да го свали долу. Кой качи коня горе? – Недоволството. Не прави ли същото и вашето недоволство? Не качвате ли коня на вашия председател на третия етаж на вашия университет и не го ли оставяте там да цапа? Недоволството в човека отваря вратата на човешкия ум и на човешкото сърце за всички лоши мисли и чувства. Щом влязат в човека, те започват да цапат. Като знаете това, пазете се от недоволството. Недоволството на студентите обаче не се ограничило дотук. Един ден председателят на университета спрял със своя лек кабриолет пред университета и влязъл вътре. В това време недоволниците разместили колелата на кабриолета – предните турили отзад, а задните – отпред. Председателят излязъл от уни-

верситета, качил се на кабриолета си и тръгнал за дома си. Двама студенти го спрели и му казали: „Господине, някакво разместване е станало с колелата на вашия кабриолет.“ Той слязъл от кабриолета си и видял, че наистина местата на колелата били разместени. Много време изгубил той, докато ги постави в първото им положение, но освен това трябвало да плати на ония, които му помогнали в работата.

Студентите решили да устроят на професора си още една шега, с която да го изложат пред външния свят. В околността, дето било лятното имение на професора, имало голям бостан с хубави дини. Една вечер те задигнали кабриолета на професора си и отишли с него да крадат дини. Като взели, колкото дини искали, те оставили кабриолета отвън, за да мислят хората, че професорът е влизал в бостана. По този начин те искали да го компрометират. Така направили два пъти, но на третия път професорът ги уловил. Той се преоблякъл в студентски дрехи и от никого незабелязан, влязъл с тях заедно да краде дини. Като откъснали няколко дини, той се обърнал към тях и казал: „Момчета!“ Те веднага го познали и силно смутени, останали вкаменени на местата си. От този момент те престанали да се шегуват с професора си.

И тъй, стремете се да уловите онези, които качват коня ви на третия етаж на университета. Стремете се да уловите онези, които разместват колелата на вашия кабриолет. И най-после, хванете онези, които вземат кабриолета ви и отиват с него да крадат дини. Има един закон в Природата, който определя пътя на човешкото развитие. Човек не може да има светлина в ума, топлина в сърцето и сила в тялото си, ако не е разположен, ако не е отворен към Бога. Искате ли да се развивате правилно, вие трябва да бъдете отворени към Бога. Това е, което в окултизма наричат инфлюкс – влияние на Духа върху човека, т.е. връзка между Божественото и човешкото.

Следователно когато човек е недоволен от живота, когато е неразположен духом, той е затворен за горния свят – за Небето, а отворен за долния свят – за злото. Когато е доволен от живота и разположен духом, той е отворен за горния

свят – за Небето, а затворен за долния свят – за злото. И в Писанието е казано, че който има вяра и Любов към Бога, той ще бъде във връзка с възвишения свят, отдето ще получава всичко необходимо за своето развитие. Не е въпрос да ви убеждаваме в това – вие сте го опитвали и ще го опитате. За вас е важно каквито опитности сте придобили, да ги помните, та когато изгубите равновесието си, да знаете, че Бог е Единственият, Който помага и оправя света. Ако светът е лош, ние не можем да го изправим. Когато някъде настане суша, колкото и да е добро желанието на човека да помогне, той не е в сила да изпрати дъжд. От Бога зависи да вали или да не вали дъжд. Колкото и да желаем да изпратим на растенията светлина, топлина и влага, това не зависи от нас. Ние не сме фактори в света. Един е факторът в света, Който полива, осветява и стопля всички жадни, гладни и страдащи души. Щом Той пожелае, всички души ще бъдат задоволени.

Когато Бог изпрати светлина във вашите умове, топлина във вашите сърца и сила във вашите тела, вие ще възкръснете и отново ще се родите. Като говоря за тялото на човека, аз не разбирам сегашното, немощното му тяло, в което днес живее. Бог ще вложи Своята сила в духовното тяло на човека, а не във физическото му тяло. В духовното тяло на човека се крият великите блага на живота – бъдещото богатство на човека. Казано е в Писанието: „Ако не се роди човек изново, не може да влезе в Царството Божие.“ Това значи: ако не стане духовно възрастен и не влезе да живее в духовното си тяло, човек не може да бъде наследник на Царството Божие. Както човек не може да живее без физическо тяло, така не може и без духовно. Човек се нуждае от ум, от сърце и от тяло. Това са три елемента, с които Битието се разбира.

Досега се е проповядвало на хората, че без вяра не може да се угоди на Бога. Значи вярата се е поставяла като основа на живота. Новото учение обаче казва: „Приложете Любова за основа на своя живот.“ Христовото учение е Учение на Любова. Апостол Павел казва: „Три велики добродетели има – вяра, надежда и любов, но от трите най-голяма е Любо-

вта.“ В придобиване на вярата човек различава доброто от злото и започва да живее разумно. В придобиване на Любовта човек реализира Божествените блага. Любещият човек е подобен на плодно дърво, което е вързало и плодовете му са узрели. Това дърво е Дървото на живота, от което всички се хранят. Докато не започне да се храни от плодовете на Любовта, човек никога няма да възкръсне. Затова е казано, че Любовта е сила, която възкресява. Христос казва: „Аз съм вратата на кошарата.“ Който влезе през тази врата, той ще разбере Любовта. Вън от тази врата Любовта остава неразбрана. „Ще влезе, ще излезе и паша ще намери.“ Наистина, когато влезе и излезе през вратата на Любовта, човек ще намери изобилието на живота.

Казано е още, че Любовта изпъжда навън всякакъв страх. Докато Любовта не е посетила човека, той се страхува. Щом се страхува, той е в закона на вярата. Досега вярата е възпитавала човека. Тя го е научила да различава доброто от злото. Съвременната култура се дължи на вярата. Когато изведе евреите от Египет, Мойсей им даде няколко закона, които те не можаха напълно да разберат и приложат. Първият и най-силен закон, който се запечата дълбоко в умовете и сърцата им, беше следният: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила, и ближния си като себе си.“ И Христос постави тия два закона за основа на Своего учение.

Сега приложете тия закони в живота си. От вярата си не се отказвайте, но турете я да служи на Любовта. Вярата, надеждата и любов са трите сили в човека, които взаимно си услужват. Апостол Павел казва: „От трите най-голяма е любовта.“ Аз уподобявам Любовта на човешкото тяло. Тяло и Любов са едно и също нещо. Вярата представлява ръцете на човека, а надеждата – неговите крака. Главата пък символизира Духа. Човек живее в тялото си, т.е. в Любовта, без да я познава. С вярата, т.е. с ръцете си, той работи. С надеждата, т.е. с краката си, се движи напред, мести се от едно положение в друго. Хората мислят, че сърцето е място на Любовта. Не, сърцето е само едно от жилищата на Любовта. Много жилища има тя,

но чрез цялото тяло Любовта служи на всички страдащи, на всички бедни и угнетени, на всички, които се обръщат към нея. Казано е за тялото, че е Храм Божий. Защо? – Защото в него живее Любовта.

Съществената мисъл, която трябва да остане в ума ви, е следната: чрез Любовта човек може да постигне всичко, което желае. Любовта е в състояние да реализира всички желания на човека. Без любов човек нищо не може да постигне. Вярата и надеждата са удове на Любовта. Когато Любовта действа в човека, вярата и надеждата се съединяват – и трите заедно образуват едно цяло. Човек не може да люби, без да вярва; човек не може да люби, без да се надява. От друга страна, умът и сърцето са сили, които работят за придобиване благата на Любовта. Любовта пък е проява на Божия Дух. Без нея Духът Божий не би могъл да стане понятен за човека. Казано е в Писанието: „Бог е Любов.“

Човек търси Любовта в живота си, а въпреки това живее в нея. Щом живее в Любовта, т.е. в Бога, трябва ли да се безпокои? Някой казва, че е влюбен, а при това е недоволен. Защо? – Защото влюбването не е Любов. Любовта прави човека щастлив и доволен, но влюбването носи страдания, които не го повдигат. На турски език думата *бен* означава личното местоимение *аз* – влюбен. Значи влюбеният обича себе си. От памтивека досега всички хора са били влюбени само в себе си, но тази любов нищо друго не им е донесла, освен страдания и смърт. Влюбеният е много чувствителен, лесно се обижда. Най-малкото нещо е в състояние да го изкара вън от релсите на неговото равновесие. Като знае това, човек трябва да люби не себе си, но Бога. Тази Любов ще осмисли живота му, ще го освободи от всички ограничения. Божията Любов е огън, който и водата на океана не може да изгаси.

За да придобие Великата Любов, човек трябва да има светлина в ума си, топлина в сърцето си и сила в тялото си. Който не разбира Любовта, той постоянно се оплаква, че сърцето му са откраднали, че любовта му е изчезнала, че умът му се е помрачил. Да мисли човек така, това значи да се самозаблуждава. Колкото е възможно някой да открадне

Земята и Слънцето, толкова е възможно да се открадне сърцето на човека. Никой не е в състояние да затъмни светлината на Любовта. Никой не е в състояние да намали топлината на Любовта. Никой не е в състояние да унищожи силата на човешкото тяло. Това трябва да се приеме като аксиома в живота.

Сега, като говоря за огъня на Великата Любов, мъглата бърза да ви посети, за да ви охлади малко, да не изгорите. Тя се е превърнала в пара, с която ви обгръща. Дребните капчици на мъглата се запознават с вас, поздравяват ви и ви целуват. Желаете ли техните целувки, или не, това не ги интересува. Това са Божествени целувки, които слизат от горния свят. Някои се оплакват, че са се навасили от тази мъгла. Няма защо да се оплакват. Това са нежни целувки, които крият в себе си известно благословение. Без тях няма растене, няма живот. Слабият ветреца, който сега полъхва, също така носи своята любов. Той ви завива в своята мека магнетична дреха. Ако ви запитат какво време бихте желали да имате, ще кажете, че искате да бъде топло, Слънцето да грее силно, да няма мъгла, дъжд, нито вятър. Досега вие сте виждали все външното Слънце, но не и вътрешното. Днес външното Слънце е вътре във вас, а вътрешното ви слънце – отвън. Светлината, която проблясва сега в ума ви, топлината, която се разгаря в сърцето ви, и силата, която туря тялото ви в движение, представляват вътрешното слънце на човека. При светлината на това слънце човек може да се движи и в най-голямата тъмнина, без никакви спънки и съпротивления. Благодарете на Бога за благата, които всеки момент ви изпраща. Благодарете за разположението, което Той има към вас.

Мъглата, влагата, чистият въздух, в които сте потопени днес, не могат да се сравнят с най-топлия слънчев ден. Те носят велики блага за човешката душа. Житното зърно расте при влага, а не при суша. Дървото расте при влага, а не при суша. Добродетелите и способностите на човека се развиват при влага, а не при суша. Следователно радвайте се и благодарете за този ден, за мъглата и влагата, които ви посетиха.

За грешника този ден е опасен. Като се намери на планината, всред мъгла и дъжд, той бяга долу, в града, за да се скрие на завет. За светията обаче мъглата и вятърът са благословение.

Сега, като слезете долу, започнете да работите с Любовта – единствената реална сила. Само при Любовта човек действа. Тя го подтиква към мисъл, към чувства и към действия. Дето има мисъл, чувства и действия, само там нещата се реализират. Дето Любовта, мисълта и волята отсъстват, там нещата остават нереализирани. Всяко нещо, което се върши с любов, с мисъл и с воля, с постижимо. Всяко нещо, което не се върши с любов, с мисъл и с воля, е непостижимо. Ако искате да имате резултати, вършете всичко с Любов. Бог живее в умовете, в сърцата и в телата на хората, т.е. в тяхната сила. Умът, сърцето и волята представляват три връзки на човека с Първата Причина. Те са трите допирни точки на човешката душа с Великия Пулс на Живота. Искате ли да чувствате този Пулс, отворете умовете, сърцата и телата си за Него. „Приложете тялото си в жертва жива и благоугодна на Бога“ – е казано в Писанието. И Христос казва: „Отец е в Мене, и Аз съм в Отца.“ Това значи: „Отец Ми живее в Моя ум, в Моето сърце и в Моето духовно тяло.“ Всякога дръжте тази мисъл в ума си и служете на Бога с любов, с мисъл и с воля, с добро желание.

Всички религиозни хора говорят за Бога, за Христа. Какво можете да кажете за Христа? За Христа ще знаете, че е Човек на изобилната сила, на изобилната вяра и на изобилната Любов. Значи Христос е Човекът на изобилната сила. Христос е Човекът на изобилната вяра. Христос е Човекът на изобилната Любов. Тъй щото, когато служи на Бога със сила, с вяра и с любов, човек ще разбере смисъла на стиха: „Бог е Дух, и които Му се кланят, в Дух и Истина да Му се кланят!“ Служете на Бога със сила, с вяра и с любов!

Желая и на вас да бъдете хора на силата, на вярата и на Любовта! Желая ви да бъдете като Христа: едно с Отца, едно с Бога!

8 август, 5 ч.

ДВЕТЕ СЪСТЕЗАНИЯ

Съвременните хора се обиждат лесно и по този начин развалят отношенията си. „Как трябва да се справя човек с обидата?“ – Обиди ли те някой, не повтаряй думите, които са те засегнали. Не разказвай на никого за обидата, която са ти нанесли. „Как да се справяме с недоволството си?“ – Недоволството не е ваше. Дяволът е недоволен, а не човекът. Щом влезе в човека, дяволът му предава своето недоволство. Без да знае това, човек приема недоволството на дявола като свое и започва да роптае, да мърмори защо Господ е направил нещата така, а не иначе; защо съществуват страданията в света, и т.н. „Как трябва да се оправдаваме, когато ни обвиняват, че сме направили някаква пакост?“ – Няма защо да се оправдавате. Щом ви обвинят, че сте счутили стомната на някого, ще му купите нова стомна и ще мълчите. След това, ако причината за счупването на стомната се дължи на вашето неразположение, ще се погрижите да трансформирате състоянието си. Човек трябва да има будно съзнание, за да разбира отгде идат изпитанията и изкушенията в живота му. Със слизането си на Земята Христос свали юларите на дявола от главите на хората и ги направи свободни. Щом е така, бъдете будни, за да не оставяте дявола отново да туря юларите си върху вашите глави.

„Кое е по-силно в живота: доброто или злото?“ – Доброто е по-силно. В борбата между злото и доброто злото всякога губи, а доброто печели. В първо време злото е силно, а доброто е слабо. В края на борбата доброто става силно и побеждава, а злото отслабва и всичко изгубва. Доброто винаги печели, понеже Бог е на негова страна. След всяко страдание, което човек преживява, доброто в него се усилва, взема надмощие над злото. Щом доброто победи злото, последното престава да мъчи човека. В края на борбата доброто пита злото: „Познаваш ли сега кой от двамата е по-силен? Искаш ли да

продължаваш още борбата?“ Когато злото признае своето безсилие, доброто се ръкува с него приятелски и продължава своя път. Човек усилва доброто в себе си чрез страдания. В това отношение страданието е път, през който човек неизбежно трябва да мине. Доброто трябва да вземе надмощие пред злото.

Когато хората се обиждат, трябва да си зададат въпроса справедлива ли е обидата, или не. Ако е справедлива, трябва ли да се обиждат? Някой взел пари назаем от някого и обещал да ги върне след три месеца, но не изпълнил обещанието си. Кредиторът му го среща и го нарича безчестен човек. С една дума, той го обижда. На място ли е тази обида? – На място е. Длъжникът не трябва да се обижда, но да си даде отчет за погрешките, които е направил, и да се стреми да ги изправи. Той е направил две погрешки: първата погрешка е, че е взел пари назаем, а втората, че не е издържал на обещанието си. Следователно той трябва да научи следния урок: трябва ли му пари, нека отиде в Божествената банка, оттам да изтегли, колкото му са нужни. От човешка банка обаче никога да не взема пари назаем. Това не значи, че злото се крие в човешкото. Не, законите, на които човешкото се подчинява, коренно се различават от законите на Божественото. Следователно при човешкото ще постъпваш по човешки, при Божественото – по Божествен начин.

Съвременните хора трябва коренно да изменят своите възгледи, за да не поставят доброто и злото за основа на своя живот, но Любовта да бъде основа на техния живот. Поставят ли Любовта за основа на своя живот, те влизат в бъдещата култура, в културата на Новия живот. Падналите духове вършат зло от любов към него. Понякога и човек върши зло, без да има любов към него. Той върши зло и се отвращава от него. Това именно показва, че човек може да се излекува от злото. Който върши зло, без да го обича, той се поддава на лекуване. Който върши зло от любов към него, той е неизлечим. Стремете се към Доброто, към Любовта, за да се освободите от бацилите на злото. Човекът на Любовта нито се обижда, нито се свързва със злото. Той знае, че всичко, което

става в света, е за добро. Казано е в Писанието: „Всичко ще се обърне на добро за онези, които любят Господа.“ Кога? – Когато се свърши борбата. „Праведните ще просветнат.“ Кога? – Когато Доброто победи.

„Какво да правим с ония хора, които не живеят съобразно великите закони на Живота?“ – Това не е ваша работа. Преди всичко вие не знаете кой как живее. Коя е мярката, с която определяте правилния живот? За вас е важно да знаете какво Бог изисква от ония, които Го познават. За човека е важно да знае, че не е той, който може да обърне някого към Бога, да го изучи, да го нахрани или да го роди. Никой никого не е обърнал към Бога. Никой никого не е родил, отхранил или изучил. Сам Христос казва: „Тия овце Твои бяха и на Мене ги даде.“ Значи Той признава, че всичко принадлежи на Бога, и каквото е получил, от Него Му е дадено. „Кои са отличителните белези на злото и на доброто?“ – Злото не може да расте, но постепенно се смаява и изгубва. Доброто постоянно расте и се увеличава. Който прави зло, той всичко губи и се смаява. Който прави добро, той постоянно печели и израства. Който мрази, той постепенно отслабва. Който люби, той силен става. Правиш ли зло, ти се смаяваш. Правиш ли добро, ти растеш. Мразиш ли, ти отслабваш. Любиш ли, ти силен ставаш. Злото заробва човека, Доброто го освобождава. Доброто, Любовта са огън, който побеждава.

Сеганеви казвам, четрябдавярвате, но казвам: живеете в Любовта! Животът е добър. Животът е чист, защото излиза от Любовта. „Как да придобием щастieto?“ – Щастieto се придобива при изпълнение на Волята Божия. Да изпълняваш Волята Божия, това значи да придобиваш Царството Божие в себе си. „Как ще се оправи светът?“ – Според мене Божественият свят е оправен, а човешкият трябва да расте, да се развива. Той ще претърпи такива промени, каквито никога не сте очаквали. И външната Природа, в която сте потопени, ще мине през големи промени, през големи пертурбации. „Кое е условието за правилно растене?“ – За да расте правилно, човек никога не трябва да се сравнява с другите, да се поставя по-горе или по-долу от тях. Той трябва да

върши добро, да изпълнява Волята Божия и за нищо друго да не мисли. Онзи, Който е създал света, Той е промислил за всички същества, малки и големи.

Сега от вас, като от ученици, се иска съзнателна работа. Хранете се всеки ден с плодовете на Любовта. Като ставате сутрин от сън, веднага си откъснете една ябълка от Дървото на Любовта и закусете с нея. Към обяд си откъснете две-три ябълки от същото дърво, а вечер – три-четири ябълки. Изобщо хранете се от плодовете на Любовта. Светът се нуждае от хора, готови на жертва. Пожертвайте своите лични удоволствия за придобиване на висшите блага на живота. Пожертвайте своя личен живот за живота на човечеството. Светът се нуждае от истински работници, които работят безкористно и с любов. Това изисква Новото учение – Учението на Любовта. Който следва пътя на Любовта, той расте и се увеличава. Който не следва този път, той се смалява и губи всичко. В Божията Любов седи разрешаването на всички въпроси. Животът на вярата е опитан вече. Там хората са изучавали сладкото и горчивото и днес могат вече да ги различават. Влязат ли в Любовта, те ще придобият новото – живот, пълен със светлина и знание, със свобода и простор. Животът на Любовта носи безсмъртие за човека. И в огън да влезе, любещият човек пак жив ще остане. Светиите са влизали в огъня с песни. Те не се плашат от огъня. Светът трябва да мине през огъня на Любовта, да се стопи и да светне. Вън от живота на Любовта всичко е илюзия. Смисълът на живота обаче е в Любовта. В Любовта всичко е постижимо. Човекът на Любовта не умира, но заминава. Обикновеният човек умира, като прекарва ред разочарования, съмнения, страх. Щом се намери вън от тялото си, той преживява необикновен страх. От всички страни го преследват, гонят го, и за да се спаси от преследването на злите духове, той се принуждава да се смалява, да стане почти невидим. В това положение той остава само с едно съзнание, че някога е бил нещо, а сега е нищо.

Мнозина мислят, че като отидат на онзи свят, ще влязат между ангелите. И това е възможно, но за ония, които са

живели в Любовта. Всички останали ще живеят с илюзиите на земния живот. Ако на Земята са били търговци, и на онзи свят ще живеят с илюзиите на своята търговия. Казано е, че с вяра може да се угоди на Бога. С вяра можете само да угодите на Бога, но с вяра не можете да примирите противоречията в живота си, не можете да се свържете с Бога. Само в Любовта вие можете да се свържете с Божиите мисли, чувства и постъпки.

„Къде е разумният свят? Къде са разумните същества?“ – Около вас. Ако очите на човека се отворят, той ще види около себе си много възвишени същества: светии, праведни, добри хора. Той ще види около себе си такива светове, каквито никога не си е представял. „Какво да направим, за да се отворят очите ни?“ – Влезте в живота на Любовта. Любовта отваря очите на човека. Който иска да влезе в по-висок живот от този, в който днес се намира, той трябва да приеме Любовта. Не иска ли да излезе от обикновения живот, никой не може да му помогне. Докато човек сам не пожелае да възстанови отношенията си с Бога, отвън никой не може да го застави да направи това. Щом възстанови отношенията си с Първата Причина, едновременно с това той възстановява отношенията си и със своите ближни. Човек не може да има правилни отношения към ближните си, ако няма правилни отношения към Първата Причина на нещата.

Често религиозните хора се страхуват от света. Те считат, че светът е място на изкушение. Те казват, че Бог не живее в света. Странно нещо! Щом Бог живее в умовете и сърцата на хората, Той живее и в света. Не изключвайте Бога от света. Той е в света. Само Той е в състояние да го оправи, Той е навсякъде: между камъните, между растенията, между животните и между хората. Достатъчно е да погледнете през очите на Любовта, за да видите красотата, която съществува навсякъде.

Христос е Човекът на изобилната сила.

Христос е Човекът на изобилната вяра.

Христос е Човекът на изобилната Любов.

Проникнете се и вие от Христовата сила, вяра и Любов, за да се ползвате от помощта на разумните същества. Обичате ли Бога, те са готови да ви помагат. Не Го ли обичате, те ви оставят свободни. Те не искат да ограничават човека, но тихо му нашепват: „Това, което вършиш, не е добро. Коригирай се и постъпвай според Волята Божия.“ Защото е казано: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е определил за онези, които Го любят.“ – „Къде можем да намерим Бога?“ – В ума, в сърцето и във волята на всеки човек. Срещнете ли някой човек, първо говорете с Бога в него, а после със самия човек. Когато обичате човека, вие обичате Бога в него, а не физическия човек. „Потърси Ме в ден скърбен“ – е казано в Писанието. Потърсете Великия в света, когато умът и сърцето ви са угнетени.

И тъй, Бог живее в ума, в сърцето, в душата и в духа на човека. Ще знаете тогава, че Любовта е от Бога, а безлюбието – от хората. За грешния Той е огън пояждащ, а за праведния – огън възрастващ. Живейте прочее като праведните, за да се ползвате от огъня на Любовта.

8 август, 10 ч.

ПЪТ И ВЪЗМОЖНОСТИ

Човек си задава въпроса: „Защо съм роден?“ При един тържествен момент в живота Си Христос е отговорил на този въпрос, без да Го е запитал някой. Той казва: „Аз затова се родих – да свидетелствам за истината.“ Той е знаел за коя Истина е дошъл да свидетелства. Обикновените хора обаче разискват върху въпросите защо са се родили, какво нещо е Истината, без да имат ясна представа за тях. Ако попитате вълка защо се е родил, той ще ви каже, че се е родил, за да яде овце. Овцата пък ще ви отговори, че се е родила, за да пасе трева. Ако попитате водата защо е дошла на Земята, ще ви каже, че е дошла, за да се плъзга по земята, да я полива и пои. Защо е дошъл вятърът? – Да духа, да издуха ония работи, които по друг начин не могат да се премахнат.

Ако зададете същия въпрос на човека, той ще отговори: „Дошъл съм на Земята да ям и да пия.“ – Такава е философията и на вълка. След като човек е живял 60 години на Земята и през всичкото време е ял и пил, какво особено е спечелил? – Каквото е придобил вълкът. След 25-годишен живот на Земята убиват вълка, вземат кожата му и направят от нея хубава яка, с която някой благородник се гордее. Който погледне кожата на палтото на благородника, той веднага казва: „Това е остатък от кожата на един герой, който някога е ял и пил, но сега се учи да не яде и да не пие.“ Кожата на вълка има едно ценно качество, че паразити в нея не се въдят. Понеже вълкът обича да се ползва от живота на другите, както паразитите, затова самите паразити не го обичат и бягат от него.

Всеки човек трябва да каже като Христа: „Дошъл съм на Земята да свидетелствам за Истината.“ Само онзи може да свидетелства за Истината, който се е освободил от недоволството, от съмнението, от омразата – от всичко отрицателно. Някой е недоволен, че хората не го разбират. Как ще го раз-

бират другите, когато той сам себе си не разбира? Да се разбира, да се познава човек, това значи да е преодолял всички мъчнотии в живота си. Докато не се познава, човек мисли, че много знае. Това значи, че той се намира още в първи клас на училището. Той лесно решава задачите на първи клас. Щом влезе във втори клас, той среща известни мъчнотии. Като усвои материала за втори клас, той лесно решава задачите си. Влезе ли в трети клас, в първо време пак среща известни мъчнотии. Следователно при всяко ново положение хората се намират в трудности, но не са в безизходен път. Щом усвоят това положение, работите им вървят добре. Като минават от един клас на гимназията или на живота в друг, най-после те дохождат до опитността, че това, което днес не знаят, е възможност още утре да придобият това знание.

И тъй, незнанието е възможност за придобиване на знание, а знанието – възможност за изпълнение. Значи когато не знае, човек има възможност да придобие знание, а когато знае, той има възможност да направи нещо. Докато не мине от невежество към знание, човек никога не може да стигне до изпълнение. Цигуларят трябва да знае как да държи инструмента си, за да свири на него. Певецът трябва да взема вярно тоновете, за да пее добре. Не взема ли тоновете правилно, той не може да се нарече певец. Ако с такова пеене излезе на сцената, публиката ще го освирка и ще го изпъди вън. Вземел ли човек няколко трептения по-малко, отколкото даден тон има, той не е взел тона правилно. Музиката е велик закон, според който се определя посоката на човешките мисли, чувства и постъпки. Музиката определя възможността за постигане на красивите и възвишени желания на човека. Ако не е музикален, човек може да има само постиженията на вълка, на овцата, на водата, на въздуха, но не и постиженията на човека. Музикален ли е, човек може да постигне всичко, каквото душата му желае.

Сега, като ученици на Велика Школа, вие сте дошли само до първи клас. За този клас вие сте много способни, имате отлични бележки, но не сте готови още за втори клас. Вторият клас е най-мъчният клас в живота на човека. По-мъчен клас

от него няма. Не е лесно човек да ходи на два крака. Когато левият и десният крак на човека се съгласуват, обичат се и си помагат взаимно, тогава лесно се ходи. Но ако единият или и двата крака на човека остават на особено мнение и всеки от тях иска да се движи, където пожелае, тогава човек не може да ходи. Той е принуден да вземе участие в спора на двата крака и да ги убеждава кое е право и накъде трябва да вървят. Не само физическият човек има два крака, но и мисълта му има два крака. Когато краката на мисълта не са в съгласие, човек не може да мисли правилно. Щом не мисли правилно, и работите му не вървят добре. Това е фигуративен израз, а не буквален.

На какво се дължи спорът на човешките крака? – Те спорят за първенство, кой от тях да бъде пръв. Някога левият крак е бил пръв, а сега десният крак е пръв. Човек стъпва първо с десния крак, а после с левия. Като се умори десният крак, левият го замества. Като се умори левият, десният го замества. Така се сменят ту десният, ту левият крак – и човек ходи, върви напред. В бъдеще пак левият крак ще има първенство над десния. Ако краката не спазват закона за движението, те ще станат причина за заболяването на техния господар. Когато се почувства сам в живота си, човек е с един крак. Мома и момък, които искат да се женят, са ученици в първи клас на училището. Те имат само по един крак и искат да се оженят, т.е. да влязат във втори клас. Във втори клас не приемат ученици с един крак. Който иска да влезе във втори клас, той непременно трябва да има два крака. Тази е причината, дето момата и момъкът се търсят. Момата за момъка и момъкът за момата представляват храна, вода, въздух и светлина, без които те не могат да съществуват. Храната, водата, въздухът и светлината внасят нещо ново в човека. Мислите и чувствата също внасят нещо ново. Най-после и животът внася нещо ново в човека. За да внесат новото в човека, мислите и чувствата му трябва да имат по два крака, т.е. да бъдат положителни – здрави мисли и здрави чувства.

Когато ученикът има два крака, той е влязъл вече във втори клас и се готви да мине в трети. За трети клас той

трябва да има два крака и една ръка. И тук той не спира. Какво може да направи с една ръка? Той трябва да влезе в четвърти клас, да си създаде още една ръка. Значи в първи и втори клас ученикът създаде двата си крака, а в трети и четвърти – двете си ръце. Следователно каквото е отношението между първи и втори клас, такова е отношението между трети и четвърти. Двата крака на човека представляват две велики добродетели, с които той трябва да функционира. Двете ръце представляват други две велики добродетели. Младата мома е ученичка в първи клас, тя е с един крак. Младият момък също е ученик в първи клас. И той има един крак. Понеже с един крак човек не може да ходи, момата и момъкът съединяват своите капитали, стават съдружници и започват заедно да търгуват. Дървото, колът, камъкът, гредата имат само по един крак, но с един крак, т.е. с една добродетел, човек по който начин не може да остане. Два капитала, два крака, две добродетели трябва да се съединят в едно, за да подемат движението напред. Най-малко две добродетели са нужни на човека, за да бъде силен. Човек не се нуждае само от майка или само от баща, но едновременно трябва да има и майка, и баща – и да ги познава.

Съвременните хора не познават майка си и баща си, които са ги родили. Те не познават Бога, от Когото първоначално са излезли. Мнозина искат да имат конкретна представа за Бога. Чудно нещо! Те живеят в Него, и Той в тях, и въпреки това търсят някаква конкретност. Да търси човек Слънцето при неговата ярка светлина, това значи да е сляп. Каква по-голяма конкретност искате за Слънцето от неговата светлина и топлина? Това значи да има човек очи и да не вижда. Причината за слепотата на съвременните хора се дължи на факта, че те се раждат с някакво лепливо вещество на очите си, което бабите акушерки поради невежеството си не измиват. Докато детето е в утробата на майка си, това лепливо вещество е на място, но излезе ли то вън от майчината си утроба, акушерката трябва да го измие, да не остане за цял живот сляпо. Когато видя слепия, Христос плю на земята, направи кашлица, намаза с нея очите му, и той прогледа. В

слюнката на Христа имаше такова вещество, което можеше да отваря очите на слепи. В слюнката и в езика на хората има такова вещество, което освен че не отваря очите на слепите, но още повече ги затваря.

Сега аз говоря на ония от вас, които искат да изпълняват Волята Божия. Волята Божия се изпълнява по Божествен начин, а не по човешки. Искате ли да живеете по човешки и да се осигурявате, вие ще имате само разочарования, мъчности и страдания: раждания, умирения, прераждания и т.н. Искате ли да излезете от човешкия живот, вие трябва да учите. В какво вярват хората, за вас това не е важно. В какво вие вярвате, това трябва да ви интересува. Вие трябва да вярвате, че имате два крака, с които можете да ходите; вие трябва да вярвате, че имате две ръце, с които можете да работите и да си изкарвате прехраната; вие трябва да вярвате, че имате един език, натоварен с три служби: да опитва храните и да се произнася коя може да влезе в стомаха и коя не може, да премията сдъвканата храна, за да слиза по пищепровода; да говори, да изпълнява ролята на оратор. Като излезе на сцената, с помощта на езика си човек изразява разумни слова. Щом свърши работата си, езикът се прибира и казва: „Няма уд в човешкото тяло, подобен на мене!“ Прав е езикът. Никой уд от човешкото тяло не може да свърши работата на езика. Носът може само да помирисва нещата, очите – да виждат, ушите – да чуват. Езикът е посланик, изпратен на Земята, между своя народ – тялото на човека, да изпълни една велика мисия. Ако думите, които излизат от него, са разумни и на място, те носят щастие и благоденствие за целия народ. Не са ли разумни, те могат да предизвикат някаква дипломатическа погрешка и да изложат целия народ на страдания.

Сега, като говоря за класовете, през които човек минава, вие искате да знаете в кой клас следвате. На това сами можете да си отговорите. Всеки от вас има по два крака, с които ходи. Значи свършили сте втори клас. Имате и по две ръце – свършили сте и четвърти клас. Тъй щото всички сте завършили прогимназия и сте влезли в гимназията. Понеже сте завършили четвърти клас, сега сте в пети клас, дето се изу-

чават методите за сформирание на човешкото сърце, за възпитание на неговите чувства. Щом свършите този клас, вие ще влезете в шести клас – изучаване законите на мисълта. При изучаване на тия закони ученикът ще се домогне до двете страни на мисълта: светлата и тъмната. При светлата страна на мисълта човек вижда нещата ясно и определено. При тъмната страна на мисълта човек вижда предметите в сянка, в тъмнина. Дето се докосне, той неизбежно ще се спъне. За да не се спъва, той трябва да носи със себе си по една, две или три лампички, та да осветява пътя си. Правата мисъл има за цел да въведе човека в светлата, в Божествената страна на мисълта.

Каква е задачата на шестия клас? – Като изучи законите на мисълта, човек трябва да почива. Значи след свършване на шести клас се предвижда почивка. Щом почива, ученикът има право да се забавлява. Човек е създаден в шестия ден – деня на мисълта. След това иде седмият ден – ден на почивка, на развлечение. Когато съществата от Невидимия свят завършат своята работа – създаване на слънца и на планети, те слизат на Земята за почивка, за развлечение. Като се докоснат до някой човек, те го бутнат тук-там и се чудят как е възможно толкова малко същество да има такива грандиозни планове и амбиции.

В един от разказите си Волтер⁷ описва в духовита форма какво представлява сегашният човек в сравнение с възвишените същества от другите слънца и планети. Едно възвишено същество, жител на Сириус, решило да слезе на Земята, за да види какво представлява тя, с какви същества е населена. Като направило няколко крачки, то се намерило на Слънцето. Оттам то слязло в един от океаните на Земята. Водата на океана едва стигала до глезените му – толкова високо било то. Като продължило пътуването си по Земята, то се намерило в Европа. Там видяло един параход, в който една французка експедиция пътувала за Северния полюс. Приближило се до парахода и с двата си пръста само го дигнало във въздуха. После то видяло, че един от французите правел някакви изчисления. То го хванало с щипците си и францу-

зинът започнал да говори. Като чул това малко същество да говори, жителят на Сириус се учудил. Нищо не го учудило толкова много, колкото това малко същество – човекът, и способността му разумно да говори.

Това се отнася до външната страна на нещата. Човешката интелигентност не зависи от външността на човека, от неговата големина. Външният свят е резултат на друг разумен свят; Земята е резултат на друг свят, по-възвишен от нея. Разумността може да измени резултата, но тя не зависи от резултатите на нещата. Резултатът зависи от разумното, а разумното отчасти само зависи от резултата. Човешкото тяло е резултат на неговата разумност. След като живее 60-70 години на Земята, човек може да провери докъде е достигнал в своите разбирания. Например някой говори за музиката, без да я разбира. Защо? – Защото не е построен музикално. Човешката мисъл е построена според законите на музиката. Докато не познава законите на музиката, човек не може да мисли правилно. Любовта е най-великата музикална симфония. В живота по-велика симфония от Любовта не съществува. В Мъдростта по-велика симфония от знанието не съществува. И в Истината по-велика симфония от свободата не съществува. Музиката разрешава мъчнотиите в живота. Тя превръща студа в топлина, скръбта в радост, сиромашията в богатство. За всяка мъчнотия има специален тон. Ако знае този тон и го вземе правилно, човек моментално ще смени състоянието си.

В музиката съществува следният закон: докато не се научи да обича, човек не може да бъде щастлив. Той винаги ще живее в закона на необходимостта, в закона на зависимостта. Който иска да бъде щастлив, той трябва да живее в Любовта. Любовта е път за придобиване на щастие. Това е един музикален закон, който всеки трябва да познава. Любовта изключва всякаква философия. Дойдете ли до нея, няма защо да питате какво нещо е Любовта. Трябва ли да питате какво нещо е плодът? Щом получите един плод, вкусете го, без да философствате върху неговия произход, върху начина на образуването му. Създаването на плодовете е свър-

зано с много проблеми. Човек не е изпратен на Земята да прониква в тайната, която е скрита в плода. Тази тайна не е достъпна още за човека. Първият човек искаше да проникне в тайната на доброто и на злото, но вместо да я реши, той изгуби и това, което знаеше.

И тъй, не питайте за тайната, която плодът крие в себе си, но опитайте живота, който плодът носи. Не питайте какво нещо е музиката, но опитайте живота, който музиката носи. Достатъчно е да изпеете на умрелия един тон от тия, които носят живот в себе си, за да стане той и да оживее. Възлюбеният на една млада мома умрял. Тя отишла в дома му и започнала да плаче и да нарежда: „Защо, миличък, умря? Защо ме оставяш сама? Къде останаха твоите обещания? Нали казваше, че щастлива ще ме направиш? Какво да правя с твоите любовни писма, които останаха нереализирани? Докажи сега, че ме обичаш!“ Като чул последните А думи, момъкът направил усилие, отворил очите си и я погледнал. Като почувствал Любовта в себе си, той станал от гроба – Любовта го възкресила.

Следователно ще знаете, че хората умират от безлюбие, а възкръсват от Любов. Днес вече сте свободни от мъглата. Тя ви арестува цели шест дена. Аз намирам, че любовта на водните капки в мъглата беше много егоистична. Такава любов уморява хората. От тази любов те умират. Водните капчици закриха Слънцето от вашия поглед, лишиха ви от Божествената светлина. Човек може да се разговаря с водата, защото тя има освен външна, още и вътрешна, съзнателна страна. Външно водата е съставена от два атома водород и един атом кислород. Водородът има два крака, а кислородът – един. Ще дойде ден, когато и кислородът ще придобие още един крак. Където мине, кислородът все пакости върши. Когато виждаме, че двама души се карат и започват да се възпламеняват, трябва да знаем, че причина за възпламеняването между тях е кислородът. Вътрешно водата крие в себе си два живи елемента: една дева и един момък. Девата е облечена в дрехата на водорода, а момъкът – в дрехата на кислорода.

И тъй, когато сте недоволни, вие сте човек с един крак; щом сте доволни, вие сте човек с два крака. Ако недоволството ви още продължава, вие сте човек с два крака и с една ръка. Станете ли напълно доволен, вие сте човек с два крака и с две ръце. Да имате два крака и две ръце, това значи да работите с четири добродетели: две добродетели, които на физическия свят представляват краката, и две добродетели, които представляват ръцете. Следователно на Земята човек живее активно – живот на движение и живот на работа. Земният живот на човека се изразява в движение, труд и работа. В геометрическо отношение четирите добродетели представляват великия квадрат, върху който Земята е построена.

Като ученици вие искате да знаете какво ще правите, като минавате от един клас в друг. Много просто! Ако сте ученик в първи клас, ще минете във втори. Ако сте във втори клас, ще минете в трети. Ако сте в трети клас, ще минете в четвърти. Ако сте в четвърти клас, ще минете в пети. От пети клас ще минете в шести, в седми, в осми клас – и ще повторите всичко, което сте минали в седемте класа на гимназията. Като завършите последния клас на гимназията, ще напуснете Земята. „Къде ще отидем след това?“ – По този въпрос няма какво да ви се отговаря. Какво ще стане с вас след завършване на университета, не трябва да ви интересува. „Като умре човек, къде отива?“ – В другия свят. „Къде е другият свят?“ – Дето е Светлината, там е другият свят. „Защо не я виждам?“ – Защото очите ти са замазани. Измий добре очите си и ще видиш Светлината. Щом видиш Светлината, ще видиш и другия свят.

Светлината се проявява на Земята, но тя не иде от Земята. Светлината, която виждаме, е отражение на Слънцето. Слънчевата светлина пък е отражение на друго едно слънце. Между нашето слънце и истинското слънце има едно тъмно слънце, което поглъща всичката светлина. Нашето слънце черпи силата си от тъмното слънце, а тъмното слънце черпи сила от истинското слънце. Значи докато дойде на Земята, светлината претърпява няколко превръщания: светлината на истинското слънце се поглъща от тъмното; светлината на

тъмното слънце се поглъща от нашето и от нашето се предава на Земята.

Сега, щом сте дошли на Земята, считайте, че се намирате в училище, дето се учите. Интересувайте се от живота конкретно, както ученикът изучава всеки предмет поотделно. Ученикът по музика се интересува от музиката. Когато учителят му предаде първия тон – *do*, ученикът започва да го повтаря много пъти, докато тонът зазвучи вече в ухото му. Дето чуе тона *do*, той го познава и различава от всички останали тонове. Да разбира човек музиката, това значи да превежда всички думи в езика си в музикални тонове. Когато някой ви каже, че е скръбен, че пари му трябва, че е болен, че е пропаднал на изпит, вие трябва да превеждате тия оплаквания в музикални гами. Който може да превежда състоянията на хората в музикални гами, той познава слабата им страна. Щом познава слабата им страна, той лесно може да им помага. Човек трябва да познава музиката. Без музика той нищо не може да постигне. Ще кажете, че днес парите управляват света. Понеже хората се стремят към парите, нека кажат кой музикален тон отговаря на среброто и кой – на златото. Те даже не знаят, че среброто е в сила да трансформира известни разстройства в човешкия организъм, а златото – да дава направление на човешкия живот. Те обичат среброто и златото, без да познават техните свойства.

Като говоря за свойствата на златото, аз имам предвид първичното злато, което е излязло заедно с първия лъч на светлината и е минало през истинското слънце, после – през тъмното, след това – през нашето, и с него заедно е дошло на Земята. Това злато съдържа четири ценни свойства в себе си, които носи от слънцата, през които е минало. За това злато може да се каже, че е носител на живота. Ако някой се домогне до златото, когато минава през тъмното слънце, той е в състояние да убие човека. После може да дойде разкаяние в него, но първо ще извърши престъплението. Когато някой иска да живее добър, свят живот, това показва, че той се е домогнал до злато, което е минало през четири превръщания. Този човек разбира свойствата на златото и ги използва

за своите велики стремежи и постижения. Когато придобива такова злато, човек трябва да разбере доброто, което се крие в него, да го възприеме и внесе в организма си.

Като знаете свойствата на златото, вие можете да се лекувате с него по хомеопатичен начин. Вземете един грам чисто, самородно злато, турете го в десет грама вода и я оставете да стои няколко дена на слънце. Щом сте неразположени или затруднени, вземете десет капки от тази вода и неразположението ви ще мине. Ако сте скарани с някого, вземете десет капки от същата вода – и примиряването ще стане. Болен сте – вземете десет капки от тази вода. Изобщо каквото и да преживявате, лекувайте се с водата, в която сте поставили един грам злато. „Магия ли е това?“ – Магия е, разбира се. Какво нещо е магията? – Магията е знание, разбиране на елементите в техния първичен вид, а не в сегашното им състояние, както съвременните химици ги познават. В света, в целия Космос, съществува един-единствен елемент – Любовта. Любовта е първичният елемент, от който са произлезли всички останали, на брой повече от милиард, а не както съвременните химици познават днес – само около 90 елемента.

Следователно първият елемент в света е Любовта. От нея произлиза Животът. Вторият елемент е Мъдростта, от която произлиза знанието. Третият елемент е Истината, от която произлиза свободата. От живота, от знанието и от свободата произлизат още три сили. Тъй щото имаме три групи елементи, всяка от които е съставена от други три:

Любов, Мъдрост, Истина.

Живот, знание, свобода.

На вас оставям да намерите третата тройка – триада от елементи. И тук делението не спира. То продължава по-нататък – до безконечност. Това деление представлява проява на елементи, които функционират в различните области на Божествения живот. В живота на съвременните хора вземат участие само ония елементи, които отговарят на тяхното развитие. Колкото повече се развиват хората, толкова по-голям брой и по-разнообразни елементи ще влязат в живота им. В

духовно отношение всеки дух, всяка душа, всеки ум и всяко сърце представляват отделни елементи. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка на човека също представляват отделни елементи. Една ваша постъпка може да не е важна за вас, но за друго някое същество тя представлява някаква възможност. Сега запомнете следното: пътят за придобиване на щастието е Добродетелта. Възможността за Добродетелта е Божията Любов. Значи Добродетелта е път за постигане на щастието, а Любовта дава възможност за постигане на това щастие. По какъв път? – По пътя на Добродетелта. Нямате ли възможност, няма да имате път, понеже Добродетелта е произлязла от Любовта.

Като ученици всеки от вас трябва да знае върви ли по пътя на Добродетелта. И като върви по този път, дали възможността му се определя от Любовта. Отговорите ли положително на тези въпроси, вие можете да придобиете щастието. Да бъдете щастлив, това значи да придобиете ония блага, към които душата ви се стреми. И тогава, ако искате да станете музикант, художник или поет, ще станете. Ако искате да станете красив, богат или силен, и това ще постигнете. Човек може да постигне всичко, каквото желае, но само по пътя на Добродетелта и чрез възможностите на Любовта.

Мнозина ще се обезсърчат, ще мислят, че са изпаднали в тъмна зона, в област на неразбиране на нещата. Не се смущавайте от тъмнината. Светлината, която излиза от първото слънце, минава през тъмнина и там се поглъща; после тя минава през нашето слънце; след това се отразява на Земята и се явява отново като светлина. Нещата не могат да се разберат, да станат ясни, докато не потъмнеят. Невежеството дава възможност за придобиване на знание. Знанието дава възможност за приложение. Щом дойде приложението, ние имаме възможност да влезем в пътя на Добродетелта и на Любовта, чрез които щастието се постига. Крайният идеал на земния живот е придобиване на щастието. Докато дойдете до щастието, вие ще бъдете и невежи, и болни, и бедни, и нещастни. Нещастният е кандидат за щастие, бедният – кандидат за богатство, невежият – кандидат за знание, влю-

беният – кандидат за Любовта. Изобщо във всички противоречия на живота вие трябва да виждате възможностите, които Бог е вложил в душите ви за придобиване на вашето щастие.

Христос казва: „Каквото попросите в Мое име, ще ви се даде.“ В кое име на Христа трябва да проси човек? – В името на Любовта, в името на Доброто. Сега и на вас казвам: просете в името на Любовта и в името на Доброто!

Сега желая ви да вървите в пътя на Добродетелта. Щом вървите в този път, всичко ще постигнете: и учени, и богати, и добри ще станете. Едно се иска от вас: приложение.

11 август, 5 ч.

ХАРМОНИЧНИ И ДИСХАРМОНИЧНИ СЪПОСТАВЯНИЯ

Сега, като сте дошли на планината, трябва да се учите. Планината иска от вас чиста мисъл. Ако мисълта ви не е чиста, ще дойдат бури, ветрове, дъжд, гръмотевици. Планината не търпи нечисти мисли и чувства. Тя не търпи нечист живот. Лошият живот на хората, които посещават планините, разваля времето. Щом времето се развали, те напускат планината. По този начин тя се освобождава от тях. Планината е единственото място, дето хората могат да научат какво нещо е Чистотата.

Съвременните хора търсят удоволствия, разнообразие по кина, по театри. Няма по-красиви картини, по-реални филми от тия на Природата. Излизайте сред Природата и любувайте се на това, което виждате в нея. При това нейните картини са чисти, възвишени. Те подтикват човека към наука, към изучаване на законите, които управляват Живата Природа. Един закон има в Природата – закон на единство; има една мярка – единицата, една причина – Първопричината на нещата. В закона на единството е и законът на множеството. В единицата мярка се включват всички останали мерки. В Първата Причина се крият всички причини.

Планината дава на човека, а не взема от него. Тя го учи на безкористие. Болният се нуждае от слуги, от превозни средства, за да отиде от едно място на друго. Здравият обаче няма нужда от слуги. Без превозни средства той обикаля планините и се ползва от техните богатства. Кой от двамата печели повече? – Здравият. Ще дойде ден, когато и болни, и слаби ще ходят на планината. И до най-високите върхове хората ще отиват с автомобили, с аероплани. Докато сте здрави, ползвайте се от планината, без да очаквате никакви съобщителни средства.

Запишете си следното правило: никога не обличайте нови дрехи върху стари. Хората често грешат, понеже не спазват това правило. Те бързат, искат час по-скоро да облекат новите си дрехи, и затова ги обличат върху старите. Като сте дошли на планината, учете се на търпение. Съблечете спокойно старите си дрехи и облечете новите. Вземете пример за търпение от камъните. Има камъни, които от хиляди години насам чакат да дойде някоя голяма буря, ураган, да ги изкърти от голямата канара и да се подвижат малко. Това малко подвижване представлява за тях нов живот. Те се усещат свободни и благодарят за великото благословение, което им се е дало. И вие като камъните благодарете за бурите и ветровете във вашия живот. Те са условия за вас да се подвижите малко. Като не разбират тия неща, хората считат бурите в своя живот за голямо нещастие. Знайте, че всичко, което става в живота на човека, е добро. Някой е невежа – добро е това. Ако беше учен, още по-добре. Еди-кой си е лош човек. – Добро е това. Ако беше добър, още по-добре за него. Ако някой се ожени, добре е направил. По-добре щеше да бъде, ако не беше се оженил. Защо? – Защото сегашната форма на женитбите на хората представлява човешко учреждение, а не Божествено. Любовта между хората е Божествена проява, но женитбата е човешки порядък на нещата. Що се отнася до любовта на двама млади, тя е Божествена. Там човек няма право да се бърка. Рече ли да се меси в любовта, той може да се натъкне на някое взривно вещество, на някоя бомба, и кракът или ръката му да изчезне. Щом сте влезли в любовта на хората, имате право да дишате техния въздух, да пиете от тяхната вода, да ядете от техния хляб, но по никой начин не се месете в работите им. Любовта не търпи никакъв човешки порядък.

„Как да си представим конкретно Бога?“ – Много лесно! Обикни някой човек и ще видиш Бога в него. Когато двама души се обичат, те не седят на едно място само да приказват, но хващат се за ръка и отиват да работят. Към тях се присъединяват още двама и заедно отиват на работа. Към тия четирима се присъединяват още четирима – стават осем. Към осемте се присъединяват още осем, и т.н. Всички заедно

отиват да работят. Чрез взаимната любов, чрез общата работа те познават Бога в Неговите конкретни прояви. Докато работят, хората се намират в Божествения порядък на нещата. Щом престанат да работят, те са в човешкия порядък на нещата, дето има застой. Водата в океаните, в моретата, в реките и в езерата се подчинява на Божествения порядък, затова там има втичане и изтичане. Там има двоен живот – от вътре на вън и от вън на вътре. Водата в локвите и блатата се подчинява на човешкия порядък. Там има застой, гниене. За да се излезе от този порядък, на помощ иде дъждът. Той носи благословение за тях.

Като ученици, вие трябва да изучавате закона на различаването, да знаете кой ви говори. Понякога ви говорят отвътре и вие мислите, че някое възвишено същество ви говори. Чувате то да ви говори: „Благодари на мене, че те вкарах в пътя. Благодарни на мене за богатството, за знанието, за силата, които придоби. Благодарни на мене, че позна любовта.“ Чувате ли да ви се говори по този начин, знайте, че това не изхожда от някое възвишено същество. Това е гласът на изкушението. А вие знаете, че дяволът изкушава човека. Всичко, което той ви говори, е лъжа. Бог внася светлина и знание в ума на човека. Той му дава сила и богатство. Той изявява Любовта Си към човека и му дава възможност да я познае. Любовта е абсолютно неизвестна област за дявола. По отношение на Любовта той е първокласен невежа. Каквито престъпления и да направи, дяволът всякога успява да се освободи от отговорност. Единственото престъпление, от отговорността на което той не може да избяга, това е осъждането на Христа. От две хиляди години насам го съдят и той търси начин как да се оправдае, как да се защити, но и досега още не е намерил. Престъплението му е толкова голямо, че никакви доводи не могат да го спасят. Който има опитността да е чувал съветите на дявола, той не може да не различава кога кой му говори. Възвишените същества говорят по съвсем друг начин от този на дявола. В думите им няма насилие, нито ограничаване, нито ласки или хвалби. Те даже и съвети не дават. Те следят постъпките на човека и тихо му нашепват: „Това не е добро, коригирай се.“

В една стара легенда се говори за обезсърчаването на дявола. Като видял, че хората не го слушат вече, той се уединил в една планина. Спрял се до една канара, обезсърчен и разочарован от хората, и размишлявал в себе си: „Чудно нещо, защо днес никой не ме слуша? Едно време аз помагах на хората, направих ги самостоятелни, а днес, каквото им кажа, не изпълняват.“ Отдалече някъде се задал Христос. Като Го видял, дяволът Му казал: „Късно идеш. Едно време аз разполагах с власт, и царства можех да давам, но днес никой вече не ме слуша.“ Сега, като знаете това, помнете, че обезсърчаването, недоволството, гневът, тъгата не са ваши. Те имат дяволски произход. Всички отрицателни прояви на човека са дяволски. Доброто, положителното в човека е на Христа. То има Божествен произход. Човек живее едновременно два живота: на дявола и на Христа. Дяволът всеки ден скърца със зъби и си казва: „Свърши се моят живот! Изгубих властта си, силата си, и днес никой не ме зачита, никой не ме слуша.“ Така и човек говори в себе си: „Свърши се моята работа! Остарях, станах за присмех. Никой не ме слуша. Като бях млад, всички ми се радваха, слушаха ме; като остарях, никой не иска да ме знае.“ – Щом разсъждавате така, ще знаете, че дяволът във вас се пържи. Слушайте го какво говори и мълчете. Речете ли да го утешавате, да вземете неговата страна, вие сте изгубени. Запитайте го как е изпаднал в това положение. Щом му зададете този въпрос, той ще престане да се оплаква. Дяволът не обича да разправя историята на своя живот.

Едно трябва да знаете: каквото и да ви говори дяволът, каквито съвети и да ви дава, не го слушайте. За да бъде по-убедителен, ще ви каже, че някога и той като вас е бил идеалист, но е закъсал. Също така и вие един ден ще закъсате в живота си. „Защо е закъсал?“ – Защото не е вървял в правия път. Бъдете будни, за да различавате неговите думи, защото той ще ви говори и отвън, и отвътре. От вас зависи да му дадете ли прием в себе си, или не. Ако не го пуснете да влезе във вас, той ще седи отвън, ще обикаля и нищо няма да чуе и да разбере. Услужите ли му с вашите слушалки, той

може да чува и да разбира. Иначе не му е позволено. Невидимият свят държи отговорен всеки човек, който е дал слушалките си в услуга на дявола. Тази е причината за страданията на хората. Щом чуе някъде нещо, дяволът все ще направи някаква пакост. Като влезе в райската градина, и там направи една пакост – наруши правилата, които съществуваша там. Дяволът извърши едно голямо престъпление – открадна Ева, дъщерята на Адам. За да я спаси от неговите ръце, Адам трябваше да напусне рая.

Окултните ученици изучават окултизма, за да различават нещата, да познават свойствата на езика, на думите, с които си служат. Всяка дума съдържа в себе си взривни елементи, каквито има и в химията. Ако не знае свойствата им, човек може да си причини големи пакости. В това отношение магията е опасна наука. Има думи в магията, които съдържат динамическа сила в себе си. Не знае ли кога и къде да ги употребява, човек може да причини ред злини както на себе си, така и на окръжаващите. За да не се излага на опасности, човек трябва да избере най-безопасния път. Най-безопасният път е пътят на Любовта. За всички останали пътища, по които човек иска да върви, е нужно знание, но не обикновено, а такова, с което боговете са разполагали.

Изучавайте ония науки, които повдигат човека и не му причиняват пакости. Такава е науката за цветовете. Като изучавате седемте цвята на спектъра, вие трябва последователно да минавате през тях, да придобивате по нещо от свойствата им. Не минете ли през всички цветове на дъгата, вие нищо не сте разбрали от живота. Когато човек се облича с бели дрехи, с цвета на еднообразието, това показва, че той иска да излезе от еднообразието, да го изнесе навън и да придобие разнообразието. Той ще разложи белия цвят в себе си и ще получи седемте различни цвята. Всеки, който се облича с дрехи, които имат син цвят, това показва, че той се е обезверил, иска да придобие цвета на вярата. Новото в човека се познава по цвета на дрехите, с които е облечен. Това виждаме и в птиците, някои от които са облечени с великолепни дрехи. Със своите краски, с движението на крилцата си, птиците произ-

веждат във въздуха особени трептения, които се предават на километри. Чувствителният човек възприема тия трептения. Например райската птица е облечена с такава красива дреха, каквато и цариците на земните държави не носят.

Човек не може да разбере Любовта, докато не научи външните и вътрешните свойства на червения цвят във всички негови нюанси. Всеки цвят на спектъра има своя специфична аура, която за обикновеното око е невидима. Под думата *аура* на един цвят разбираме проявата на този цвят във всички негови нюанси, видими и невидими. Червеният цвят символизира от една страна живота, а от друга – борбата в живота. Комунистите обичат червения цвят. Комунизмът представлява религия в най-ниска степен на проявите ѝ. За домовете се изисква друга религия. За семейните хора пък трябва да има друга религия. Те не могат да се ползват от религията на обикновените хора. За да живеят добре, жената трябва да счита мъжа си за даровит, гениален човек, но и мъжът трябва да счита жена си за гениална. Престанат ли да се считат гении, техният живот се разваля. Жената трябва да грее като слънце, да не напуска своя свят, а мъжът трябва да работи и отдалече да се разговаря с жена си. Отношението между мъжа и жената трябва да бъде такова, каквото е отношението между Слънцето и Земята. Ако Земята напусне мястото си и отиде на Слънцето, тя ще се стопи. Земята отдалече обича Слънцето, но и Слънцето я обича. Също така се обичат и жителите на Земята и Слънцето.

Мнозина искат Господ да слезе на Земята и да оправи света. Те искат да имат конкретна представа за Бога. Ако едно ловджийско куче изгуби господаря си, чрез обонянието си то ще го намери между хиляди хора. Щом едно куче само чрез обонянието си може да намери господаря си, да определи точно посоката на неговото движение, колко повече чрез светлината на своя ум човек може да познае Господа и да проследи пътя на Неговото движение. Лесно е човек да намери Този, в Когото живее и Който живее в него.

11 август, 10 ч.

ЧЕТИРИТЕ ПРАВИЛА

Всички хора искат да имат успех в живота си, но въпреки това нямат. Защо? – Защото не спазват съществените правила, без които животът им се обезсмисля. За да имате успех в живота си, прилагайте следните четири правила:

Пази свободата на душата си!

Пази силата на духа си!

Пази светлината на ума си!

Пази доброто на сърцето си!

Тия четири правила представляват музика, изкуство, богатство и сила в човешкия живот. Без тях човек не може да прояви нито Любовта, нито знанието, нито богатството, нито разумността си. За да бъде добър, човек трябва да пази свободата на душата си, силата на духа си, светлината на ума си и доброто на сърцето си. Мнозина отричат душата и духа. Няма защо да ги отричат. Те трябва да знаят, че само свободният има душа. Щом не е свободен, той няма душа. Който е силен, той има дух. Щом не е силен, той няма дух. Докато отрича светлината, човек няма ум. Щом признае, че има светлина, той има ум. Докато отрича доброто в света, човек няма сърце. Щом признае доброто, той признава и съществуването на сърцето си. Какъв човек е този, който няма душа, дух, ум и сърце? – Истински човек е онзи, който има душа, дух, ум и сърце. Когато изгуби свободата на душата си, човек става мрачен, неразположен. Като се види в трудно положение, човек обвинява дявола. Какво нещо е дяволът? – Дяволът е дух. Като дух той издухва всичко онова, което човек държи в ръката си. След това човек се оплаква, че са го ограбили. Кой е виновен, че са те ограбили? Ако беше държал ръката си затворена, никой нямаше да те ограби. Щом си я държал отворена, вината е в самия тебе. Ако изнесете някоя леснолетлива ароматна течност на въздуха, вятърът ще я издуха. Кой е виновен в случая: вятърът или човекът, който е отво-

рил шишенцето, в което се е намирала тази течност? Човек трябва да знае свойствата на ценните неща и внимателно да ги пази.

Човек трябва да разсъждава върху нещата и право да мисли. Правата мисъл се нуждае от няколко условия: от свобода, която може да ѝ даде простор, много земя; от сила, която я прави подвижна. Без сила мисълта е лишена от движение. Правата мисъл се нуждае от светлина, чрез която да обхваща, да завладява нещата. Предназначението на ума е да завладява. Предназначението на сърцето пък седи във възстановяване реда и порядъка на нещата. Сърцето подразбира доброто в света. Казват за някого: „Сърце има този човек!“

„Защо страдат хората?“ – Защото не са свободни. „Защо са слаби?“ – Защото са изгубили силата на духа си. „Защо се спъват?“ – Защото са изгубили светлината на ума си. „Защо са бедни?“ – Защото са изгубили добротата на сърцето си. Който е изгубил радостта си, той е изгасил светлината на своя ум. Болният пък е изгубил силата на своя дух. Който е станал роб на какъвто и да е лош навик, той е изгубил свободата на душата си. Бог е дал на човека четири неща, които той трябва грижливо да пази: свобода на душата, сила на духа, светлина на ума и доброта на сърцето. При това голямо богатство човек е пак недоволен от живота и очаква нещо повече. Какво трябва да очаква ученикът от своя учител? Може ли учителят да му даде друга глава, други очи, уши, уста, нос, ръце и крака? Каквото и да очаква ученикът от учителя си, последният не може да направи за него нищо друго, освен да раздвижи въздуха наоколо му. От раздвижването на въздуха около себе си ученикът ще долови някакви звуци, чрез които учителят му го запознава с външния свят: говори му за буквите, за сричките, от които образува думи и изречения. После започва да пише на дъската, да му разправя за някакви невидими елементи – водород, кислород и т.н. След това ученикът ще се върне у дома си и ще каже, че е научил нещо.

Изкуството на учителя седи в преподаването му. Ако умее да преподава, той ще хвърли светлина в умовете на своите ученици. Изкуството на художника седи в линиите, които

той поставя на място. Който не разбира от това изкуство, той ще каже, че художеството не е нищо друго, освен цапане с бои върху платно. Изкуството на музиканта и на певеца седи в точното определяне трептенията на тоновете. Истинският музикант може да определя броя, силата и качеството на трептенията не само на тоновете, но и на думите по форма, по съдържание и по смисъл. Например свободата, силата, светлината, доброто имат свой специфичен тон. Свободата е най-високият тон в гамата. Тя се изразява чрез тона *si*. Тонът *si* се отнася до музиката, а като част на речта представлява спомагателния глагол *си*: ти си. Какво си ти? – Ти си богат, ти си силен, ти си учен човек. Като кажа *си*, разбирам, че аз зная работите, проникнал съм в тях. За да дойда до тона *si*, минал съм през шест тона *si*. Всеки човек, който има нещо на разположение, може да се уподоби на тона *si*. Следователно, когато имам свобода, аз съм тона *si*. Когато имам сила, аз съм тона *si*. Когато имам светлина, аз съм тона *si*. Когато съм добър, аз съм тона *si*.

Следователно свободата се отнася за душата, силата – за духа, светлината – за ума, и доброто – за сърцето. Без душа човек не може да бъде свободен, без дух не може да бъде силен, без ум не може да има светлина и без сърце не може да бъде добър. Още тази сутрин вие трябва да прегледате състоянието си, да видите имате ли свобода на душата си, сила на духа си, светлина на ума си и добро в сърцето си. Както виждате, числото четири играе важна роля в човешкия живот. По тази причина именно Питагор⁸ е преподавал на учениците си свойствата на числата едно, две, три и четири. В понятието *единица* Питагор е внесъл твърдост. С това той е искал да каже, че човек трябва да бъде толкова твърд, щото никой да не може да го мръдне от мястото му. Хване ли нещо в ръката си, цял свят да се бори с него, да не може да му го отнеме. Твърдостта е качество на земята, на твърдата материя. В понятието *две* Питагор е внесъл качеството движение, присъщо на водата. При най-малкия наклон водата започва да слиза надолу. При новата си обстановка тя се запознава с окръжаващата среда. Човек трябва да бъде

подвижен като водата, да има готовност да се запознава с хората, които среща на пътя си, и да ги изучава. Това значи жив човек, който може сам да се движи и да бъде господар на себе си. В числото три Питагор е вложил понятието разширяване, което е свойствено на въздуха. В числото четири Питагор е внесъл понятието проникване, което е свойство на светлината. Значи твърдата материя има едно напрежение – надолу, дето е тежестта ѝ. Течната материя има две напрежения – надолу и настрани. Въздухообразната материя има три напрежения: надолу, нагоре и настрани. Светлината, т.е. лъчистата материя, има четири посоки на движения, четири посоки на напрежения. Тъй щото човек не може да разбере живота, ако не е устойчив като твърдата материя, ако не е подвижен като водата, ако не се разширява като въздуха и ако не прониква като светлината. Да проникнеш през даден предмет, това значи да го осветиш.

Съвременните хора спорят по въпроса има ли Бог в света, или няма. Само онзи може да отрича съществуването на Бога, който е лишен от светлина в ума си. Може ли такъв човек да предава и приема знанието? Да се отрича Бог, това значи да се дава гражданство на невежеството, на робството в света. Да поддържа човек безбожието в себе си, това значи да поддържа невежеството, робството, говедарството. В далечното минало, когато нямал още светлина в ума си, човек бил говедар, но след създаването му, когато Бог вдъхнал в него живо дихание, той получил светлина в ума си и излязъл от говедарството. От този момент той познал, че има Баща, че е роден от някого. Кое е първото качество, което определя дъщерята и сина? – Първото качество на дъщерята е да познава майка си. Дъщеря, която не познава майка си, е говедарка. Първото качество на сина е да познава баща си. Син, който не познава баща си, е говедар. Под думата *говедар* разбирам човек, лишен от светлина на ума си. Този човек е сляп. От него нищо не може да се очаква. Той няма ум в главата си.

Следователно, преди да разисква човек върху въпроса има ли Бог в света, или няма, той трябва сам да се запита има ли ум, или няма. Ако има ум, и Бог съществува. Ако няма ум,

и Бог не съществува. „Рече безумният в сърцето си, че Бог не съществува.“ Безбожникът се отличава по това, че няма светлина в ума си, вследствие на което се намира в тъмнина, в затвор. Безбожникът не може да мисли право, понеже е лишен от светлина на ума си, от свобода на своята мисъл. Който не може да мисли, той е затворник, лишен от светлина. Какво трябва да направи, за да може да мисли? – Да запали една свещ в ума си, за да има светлина. Учениците от гимназиите не вярват в Бога, но като започнат да държат матура, отиват на църква и палят свещи. Те разбират, че все трябва да се обърнат към някого за помощ, за да им светне, да разбират и възприемат добре. Щом се намерят в трудно положение, тогава вече има Господ, признават Го. Паленето на свещи показва, че човек се нуждае от светлина. Щом се намери в някакво противоречие, човек казва: „Няма добри хора, няма добро в света.“ – Не е въпрос има ли добро в света, или няма. Важно е човек да се запита и да си отговори: „Има ли добро в моето сърце? Ако има добро в моето сърце, има добро и в света. Няма ли добро в моето сърце, няма добро и в света.“ Настрадаин Ходжа е казал: „Когато жена ми умре, половината свят се свършва; когато аз умра, целият свят се свършва.“ Наистина, когато човек изгуби свободата на душата си, силата на духа си, светлината на ума си и доброто на сърцето си, животът няма вече смисъл за него, той е мъртъв човек. Той трябва да възкръсне!

Какво означава думата *възкресение*? – Да възкръснеш, значи да оживееш. Кой може да възкръсне? – Всеки, който придобие свобода на душата си, той е възкръснал. Който придобие сила на духа си, той е възкръснал. Който придобие светлина на ума си, той е възкръснал. Който придобие доброто в сърцето си, той е възкръснал, той е оживял. Достатъчно е човек да придобие свобода, сила, светлина и доброта, за да възкръсне, да оживее. Кога може да стане това? – Още днес. Човек умира четири пъти, но и четири пъти възкръсва. Когато изгуби свободата си само, той умира един път; когато изгуби и силата си, той умира втори път; когато изгуби и светлината си, той умира трети път; когато изгуби и доброто

в себе си, той умира четвърти път. Умре ли четири пъти, той вече не е за никъде, и говедар не може да стане. Като изгуби свободата си, човек става роб. Като изгуби силата си, той става за подигравка на хората. Като изгуби светлината си, говедар става. Какво става с човека, като изгуби доброто на сърцето си? – На това вие сами ще си отговорите.

И тъй, бъдете твърди, но и пъргави като Земята, вашата майка, която ви носи на гърба си. Земята се движи с голяма бързина, отива към своя идеал. По бързина тя надминава и най-бързолетящите аероплани на днешния век. Бъдете подвижни като водата и като нея се размножавайте. Когато се изпарява, водата се вдига нагоре в пространството и се размножава, превръща се в безброй капчици, които отново падат като роса, като мъгла, като дъжд и галят хората, поят и освежават растенията и на всички живи същества жаждата утоляват. Водата чисти, измива праха. Недоволството на човека не е нищо друго, освен нечистотии, прах, които се полепват в съзнанието му и го дразнят. За да се освободи от нечистотиите на физическото, на духовното си тяло, както и от нечистотиите на съзнанието си, човек трябва постоянно да се мие. За тази цел той ще си послужи и с видимата, и с невидимата вода. Кажете ли, че сте грешни, лоши, несправедливи хора, това показва, че сте се оцапали. Вземете чиста вода и се измийте. Не, добри, справедливи хора сте. „Вярно ли е това?“ – Колкото е вярно, че някой човек е лош, толкова е вярно, че е добър. Тогава за предпочитане е човек да държи в ума си положителни мисли, отколкото отрицателни. По-добре е да мисли за себе си, че е добър, справедлив човек, и да стане такъв, отколкото да си въздейства отрицателно. По-добре е човек да мисли, че може да вярва в Бога, отколкото, че не може да вярва. „Ама умът ми не може да приеме мисълта за съществуването на Бога.“ – Как можеш да вмъкнеш в главата си безверието? Преди всичко безверието е произлязло от вярата. То е втората жена на човека. Като не могъл да живее добре с първата си жена – с вярата, човек се оженил за втора – за безверието. Щом с първата си жена – добра, спретната и чиста, не е могъл да живее, с втората още

по-малко ще живее. Тя е разсеяна, разсипница, небрежна. Падането на човека е започнало от момента, когато безверието се е вмъкнало в него. Когато е бил в рая, още тогава в човека е проникнало безверието и той казал: „Може да се живее и по друг начин, а не само така, както Бог казва.“

Искате ли да се освободите от безверието, пазете четирите неща, които Бог ви е дал. Пазете свободата на душата си, пазете силата на духа си, пазете светлината на ума си, пазете доброто на сърцето си. От тия четири неща зависят постиженията на човека. Става ли въпрос за свобода, за сила, за светлина и за добро в човека, имайте само едно мнение. В свободата на душата, в силата на духа, в светлината на ума и в доброто на сърцето седи смисълът на живота. Това е Божественото, към което човек се стреми. Това е Новото учение, което днес се проповядва.

Всички хора искат да имат конкретна идея за Бога. Свободата, силата, светлината и доброто, които човек има, не са нищо друго, освен пътища за придобиване на Божественото. Какво по-конкретно разбиране можете да искате от това? Това са четири сили в човека, чрез които Великият се проявява. Те са творчески принципи. Чрез тях светът е създаден. Човек има простор в движенията си, докато е свободен. Той може да извърши нещо, докато е силен. Той може да прониква в нещата, докато има светлина в ума си. Той може да задържа нещата в себе си, докато е добър.

Сега желая ви, като отидете по домовете си, да извадите ножчетата и да изрежете нишките на паяжините, с които сте били обвити досега. Само по този начин ще бъдете свободни. После, колкото нечисти съдове имате, да ги измиете с чиста свежа вода. Това показва, че сте силни хора. След това запалете свещите в четирите си стаи и ги оставете да горят цял ден. Какво ще стане със свещите, не се безпокойте! Нека свещите ви горят! Най-после, като видите, че огънят и на четирите ви огнища не гори, турете дърва, въглища, драснете една клечка кибрит и ги оставете да горят, да отопляват стаите ви. От всички хора се искат тия четири неща. Съсайте паяжината, в която сте обвити, измийте нечистите си

съдове, запалете свещите си и накладете огъня на огнищата си.

Това, което днес ви казах, е от Господа. Той казва:

Деца Мои, пазете Свободата, която ви дадох!

Деца Мои, пазете Силата, която ви дадох!

Деца Мои, пазете Светлината, която ви дадох!

Деца Мои, пазете Доброто, което ви дадох!

13 август, 5 ч.

ДА ПОЗНАВАТ

Христос казва: „Да имате любов помежду си.“ Както виждате, отдавна се говори за Любовта, но въпреки това тя пак остава неразбрана. И преди Христа се е говорило на хората за Любовта, но и тогава тя е била неразбрана. И днес се говори за Любовта, но тя пак не се разбира. Казано е в Писанието, че първият плод на Духа е Любовта. Тя е първият реален образ, с който е започнало създаването на света. От нея излизат всички останали реални образи. Ако човек не може да разбере Любовта, колко по-мъчно ще разбере образите, които са произлезли от нея. Нещастията на съвременните хора се дължат на това, че те не разбират, нито познават Любовта. Любовта трябва да се познава? Защо? – Защото само чрез Любовта можем да познаем Бога. Любовта е път за познаване на Бога. Щом Го познаем, ние сме вече придобили Вечния живот. Тогава ни става ясен стихът: „Това е живот вечен, да познай Тебе, Единнаго, Истиннаго Бога.“ Истинен Бог е Този, Който ни обича. Щом не ни обича, той не е истинен.

Кой е истинският човек? – Истински човек пък е този, който обича Бога. Значи истински Бог е Този, Който всички обича. Истински човек е този, който обича Бога. Дето има обич, там има познаване. „Кой е твоят баща?“ – Мой Баща е Онзи, Когото познавам, Който ми е дал живот – най-голямото богатство в света.

Мнозина са се заели усилено да търсят Бога. Това е остатък от езическите времена. Ако човек иска отсега нататък да намери Бога, той е закъснял. Това е все едно, след като човек е живял хиляди години на Земята, изложен на благодатното действие на Слънцето, той да излезе вън и да каже: „Искам да намеря Слънцето, да видя какво нещо представлява то.“ Ние имаме възможност всеки ден да виждаме Слънцето – едно от великите Божии творения. Слънцето е създадено за нас. Ако Слънцето не съществуваше, ние не бихме могли да

се проявим. Велик и мъдър е Господ! Велики са Неговите творения! Като е създал това грамадно слънце, за да не ни уплаши от него, Той го е поставил на такова далечно разстояние от нас, че да изглежда малко, като диня. Като погледне към това малко слънце, детето се радва, че и то може да го вдигне, да си поиграе с него като с топка. Величието на Бога се заключава в това, че като е представил големите неща в умален вид, Той е имал предвид нашето съзнание. За да ни поучи, да не започнем да се кланяме на великите Му творения, Той ги е намалил. Те седят на небето като малки светулки, изпращат ни светлината си и ни заставят да мислим и да ги изучаваме. Мъчнотията на съвременните хора не седи нито в Слънцето, нито в звездите, но в Земята, върху която те живеят. Земята им се представя толкова голяма, че ги е заблудила, объркала е отношенията им към нещата. Вследствие на това объркване те днес не знаят на кого трябва да служат.

И тъй, Земята – майката на хората, е внесла в децата си такъв ужас, такъв страх, че те не смеят спокойно да предприемат нещо. Тръгнат ли на планината, страхуват се от камъните – да не падне някой камък върху тях, да ги убие. Тръгнат ли с параход по вода, страх ги е да не се удавят. Те се страхуват от смъртта, която на всяка крачка ги дебне. Поради този страх, който Земята е внушила на своите деца, те са в постоянно разногласие помежду си. Навсякъде чувате само разправии, спорове, недоразумения, престъпления, побоища. Не само хората се карат и бият, но и говедата, които живеят между тях. Те постоянно упражняват рогата и копитата си. Като дойде на Земята да види как живеят хората, Бог се обръща към нея с въпроса: „Защо си напуснала децата си? Защо не ги възпитааш малко?“ – „Не мога вече да ги нося, дотегна ми.“ Не само това, но както виждаме, и Земята има свои желания, за реализирането на които иждивява достатъчно време. Тази е причината, поради която е напуснала децата си. Зимно време тя се облича със снежнобяла дреха и излиза да се покаже пред света. Пролет, когато Слънцето започва да грее силно, бялата дреха на Земята се стопява и тя облича

нова дреха, пъстро накитена – със зелени, бели, жълти, сини цветенца. Като я видят с тази пъстра и красива дреха, децата А започват да скачат, да се радват и веселят с нея заедно. Те казват: „Колко е красива нашата майка!“ – Как мислите, естествено ли е това, което Земята прави? – Естествено е, разбира се. Земята има много възлюбени, пред които тя иска да се докара, да им се хареса. Голяма е любовта на Земята към Слънцето. От ранна пролет до късна есен тя се облича в различни дрехи, все по-пъстри и красиви, за да задоволи своя възлюбен. Щом я види в белоснежната А рокля, той веднага я застава да се съблече. Като вземате пример от Земята и Слънцето, и вие им подражавате. През деня се обличате с разноцветни дрехи като Земята, а вечер и зиме, когато Слънцето се скрива, палите свещи, за да се осветявате, и огньове – за да се отоплявате.

Това са фигури, които изразяват фази на развитие, през които минават както Земята, така и хората, които живеят на Земята. Обаче за човека на Земята има две важни неща: да го обичат и да обича. „Кой го обича и кого той трябва да обича?“ – Онзи, Който е създал човека, Той пръв го обича. И после, човек трябва да обича Онзи, Който го е създал. Затова е казано в Писанието: „Бог толкова възлюби света, т.е. хората, че даде в жертва Своя единороден Син, за да не погине всеки, който вярва в Него, но да има живот вечен.“

Днешният неделен ден е точно противоположен на миналия. Колкото миналият неделен ден беше затворен, толкова днешният е отворен: небето е чисто, ясно, Слънцето грее силно. Какво показват тия два един на друг противоположни дни? – Те изразяват две противоположни състояния на човека. Когато е тъжен, скръбен, недоволен, човек се затваря в себе си. Той не иска да се среща с хора, с никого не иска да говори. Той прекарва в пълно мълчание. Щом работите му се наредят добре, той се облича хубаво и излиза вън. Когато срещне, поздравява го и започва да се разговаря с него. Той се отваря за всички. Щом отвътре му е добре, и отвън му е добре. Днес небето е отворено, изобилно излива любов. Днес всичко говори за Любовта на Бога към

хората. И хората от своя страна трябва да отговорят на Бога с любов.

Като не разбират Бога като източник на живот, на сила, на светлина и знание, мнозина се спират върху Слънцето, радват му се, защото от него получават живот, светлина и топлина. Наистина, Слънцето е мъдро, защото широко простира светлината и топлината си. То е умно, защото кара хората да мислят. То е добро, защото болни лекува. То е велика книга на Божествения свят. Сутрин, като излиза да посреща Слънцето, човек може да определи за себе си как ще прекара деня. През деня човек ще мине онова, за което съзнанието му се е пробудило в момента на изгряване на Слънцето. Всяка светла мисъл или всяко възвишено чувство, които човек е преживял в този момент, ще внесат радост в душата му, понеже няма сила в света, която може да се противопостави на Божественото.

Съвременните хора се стремят към доброто в света. Защо? – Защото Доброто е цел в живота. Доброто дава възможност за проява на всички неща. Силата дава възможност за постижения. Свободата пък прави всички неща реални. Без свобода Любовта не е реална. Без сила Любовта не е възможна. Без светлина Любовта е непонятна. Без доброта Любовта е неприложима. За да проявите Любовта, вие трябва да знаете правилата и законите, които я регулират. Любовта на съвременните хора може да се уподоби на сакат човек, който ходи с две патерици. Вземел ли някой патериците му, той се залюлява и пада на земята. Човешката любов представлява инвалид с две патерици. Божията Любов представлява здрав човек, който се движи свободно, без никакви патерици. *Патерица* е чужда дума. Тя произтича от гръцката дума *pater* – баща. Когато остарее, бащата носи бастун, който играе роля на трети крак. Дойде ли човек до положение да разчита на третия крак, на бастуна си, неговата работа е свършена. Не разчитайте на вашата стара любов. Нова, истинска Любов е тази, която днес се проявява. Това, което днес ни се дава и ни се говори – то представлява същественото за човека. Миналото е станало вече, настоящето днес става, а бъдещето пред-

стои да стане. Интересувайте се от това, което днес става. Как са живели хората в миналото, не е важно за вас. Как днес живеят, това е важно. Възрастният не може да живее, както е живял като дете. Животът му като дете е бил добър, но днешният живот изисква от него съвсем други неща.

И тъй, човек не може да познае Любовта, ако не е свободен, ако не е силен, ако няма Светлина и ако не е добър. Казано е в Писанието, че Любовта е плод на Духа. Като знаете условията за проява на Любовта, вие разбирате защо хората се стремят към свободата. Мъже, жени и деца се борят за свобода. Животни и растения се борят за свобода. Всичко живо се бори за свобода. Душата на човека се стреми към свобода, но за да я постигне, на помощ трябва да дойде Духът със своята сила. Бог желае нашата свобода. Следователно това движение в света за свобода се дължи именно на Божественото, което се бори вместо нас.

Стремежът на човека за свобода е Божествен. Щом знаете това, пазете се да не осакатите в себе си този стремеж. Воювайте не само за своята свобода, но и за свободата на всички живи същества. Свободен е само онзи, който се радва на свободата на всички. Следователно абсолютно свободен е само Бог. Той иска всички да бъдем свободни и ни дава начини, по които можем да придобием свободата си. Първото условие за придобиване на свободата е Любовта. Който не е приел Любовта в себе си, той не може да бъде свободен. Свобода без Любов не съществува. За онзи, когото обичате, вие сте готови да жертвате всичко. За онзи, когото не обичате, не сте готови да жертвате нищо. Когато Любовта действа в човека, той дава много. Щом Любовта отсъства, той нищо не дава.

Много е говорено за Любовта, но почти нищо още не е казано за нея. И аз съм говорил много за Любовта, но още не съм дошъл до встъплението в Любовта. Защо? – Защото има елементарни работи, които предшестват Любовта, а те трябва да се знаят. Ако влезете между говеда, първата ви работа е да следите да не се мушкат, да не тъпчат храната си, да не цапат около себе си. Като научат тия неща, тогава само може да се говори за възпитанието им. „Не може ли

волът изведнъж да хвърли рогата си?“ – Не може. За да създаде рогата си, чрез които се брани, волът е мислил хиляди години. Конят е създал задните си крака, за да рита. Кучето е създало зъбите си, за да хапе. Това са оръжия на животните, с които се бранят. „Не може ли без оръжия в света?“ – Засега не може. Един ден, когато волът се повдигне по-високо, отколкото е днес, той сам ще хвърли рогата си. Щом съзнанието му се повдигне, той ще излезе от положението, в което днес се намира.

Любовта, за която сега ви говоря, подразбира вечно подмладяване. Ако всеки ден човек не се подмладява, животът му изгубва смисъл. Подмладява ли се, и животът му се осмисля. В Писанието е казано: „Силата на онези, които обичат Господа, ще се обнови.“ Как? – По разни начини. Видите ли, че кожата на лицето ви се е малко сбръчкала, вземете чиста планинска вода и се измийте с нея. Ако очите ви са се замрежили малко и не виждат, приемоте повече светлина. Ако сърцето ви е изстинало, запалете малко вашия огън, да се стопли сърцето ви. Да светнат очите на човека, това значи да се ползва той от светлината на своя ум. Ако очите ти не са замъждали, ти имаш светлина в ума си. Човешкият ум свети, за да знае човек как и какво знание за светлината да придобие. Чрез светлината той проверява знанието си.

Днес млади и стари се стремят към онова знание, което е придобито чрез светлината на ума. На Небето обаче стари и възрастни хора няма. Там всички са млади. Ако влезете между ангелите, ще видите, че всички са около 30-годишни – млади, красиви, спретнати. Дойде ли един от тия ангели между хората, всички ще се влюбят в него. Моми ще напуснат родителите си, жени – децата и мъжете си, и ще тръгнат след него, както гладният – след хляба. Ангелите носят в себе си велик живот. На Небето има само двадесет и четирима старци. Всеки старец представлява една минала епоха. В този смисъл старият представлява човек на знанието, на Светлината. От лицето му излиза светлина. Младият човек пък разполага със сила. Следователно старият носи в себе си светлина и доброта, а младият – свобода и сила.

И тъй, младият се стреми към придобиване на свобода. Старият – към придобиване на доброто. Докато е млад, човек търси свободата. Като придобие свободата, той става стар и започва да търси доброто. Щом придобие свободата и доброто, той влиза в царството на Любовта и става неин гражданин. Влезе ли в царството на Любовта, човек е влязъл вече в Божествения свят. Това може да стане още днес, а може да стане и след хиляди години – от човека зависи. Човек не знае какво крие в себе си. Той е затворено богатство, затворен извор, свещ, турена под шиник. Той е запечатана книга. Велико съдържание има тази книга в себе си, но като е седяла дълго време неотваряна, тя се е изцапала малко. И днес човек се страхува да отвори книгата на своя живот, да прочете писаното в нея и да се поучи.

Отворете книгите на вашата душа, на вашия дух, на вашия ум и на вашето сърце, и ги прочетете. Те са най-хубавите книги, които трябва да четете. Новото, което днес ви казвам, е да прочетете тия четири книги, в които е описан целият ви живот – от създаването ви досега. По-хубави книги от тях не съществуват. Досега сте чели много книги, оригинални и преводни, но всички се нуждаят от корекция. Четете книгите на вашата душа, на вашия дух, на вашия ум и на вашето сърце, за да видите какво Бог е писал в тях. Те представляват истински оригинал на нещата. Каквото друго и да четете, вие ще се объркате. От всичко четено задържайте в себе си само онова, което е вярно с оригинала. Кое не е съгласно с оригинала, туряйте настрана. В *Откровение* се говори за една книга, затворена със седем печата. Йоан казва, че нямало кой да отвори тази книга. Най-после се явило едно Агне, което разпечатало тази книга. Днес тази книга е отворена и всеки е свободен да чете от нея. Тази книга е пред вас и вие трябва да я четете. „Коя е тази книга?“ – Тя е книгата на вашата душа, на вашия дух, на вашия ум и на вашето сърце.

Мнозина се запитват какво ще правят след прочитането на тези книги. Много просто! Щом прочетат тия книги и придобият свобода и сила, те ще помагат на хората. Щом

станат умни и добри, те ще помагат на слаби, на страдащи, на угнетени. Смисълът на живота седи в помагане на ближните ни. Оттук трябва да започне човек. Този е пътят на познаване на себе си и на нашия ближен. Само свободните, силните, умните и добрите хора могат взаимно да се познават. Не са ли свободни, силни, умни и добри, те всякога ще остават чужди един за друг. Младият казва: „Аз искам да бъда свободен, силен, умен и добър.“ – Как ще постигнеш това? Работа се иска от тебе. И младата булка може да каже, че иска да бъде като майка си, но за да дойде до положението, в което майка ѝ се намира, тя трябва да мине през нейния път. Майка ѝ е родила четири-пет деца, отгледала ги е, възпитала ги е, дала им е образование. Докато младата булка не роди четири-пет деца, тя не може да стигне майка си. И ученикът иска да бъде като учителя си, но той трябва да работи, да роди всичко онова, към което се стреми. Раждали ли сте вие, за да знаете как се ражда?

Мнозина искат да бъдат свободни, силни, умни, добри, без да работят. Човек трябва да зачене в себе си тия неща и да ги роди. Как може да бъде свободен онзи, който не е заченал свободата в себе си и не я е родил? Как може да бъде силен онзи, който не е заченал и не е родил силата? Как може да бъде мъдър онзи, който не е заченал и не е родил светлината? Как може да бъде добър онзи, който не е заченал и не е родил доброто? Човек трябва да роди свободата, силата, светлината и доброто! Думата *раждам*, *раждане* е санскритска и означава работа. Следователно човек трябва да работи с любов, за да роди свободата, силата, светлината и доброто в себе си. Роди ли тия неща, той е придобил четири велики условия за себе си и за своите ближни.

Христос казва: „Ако се не родите изново от вода и Дух, не можете да влезете в Царството Божие.“ Това значи: ако се не родите изново от свобода и Дух, от сила и Дух, от светлина и Дух, от добро и Дух, вие не можете да влезете в Царството Божие.

Поздравете вашата душа с благите думи на Свободата!

Поздравете вашия дух с благите думи на Силата!

Поздравете вашия ум с благите думи на Светлината!

Поздравете вашето сърце с благите думи на Доброто!

15 август, 5 ч.

СВОБОДНО ДАВАНЕ

Йоан 6: 1–9

Животът на хората се определя от проявите на техния ум и на тяхното сърце. От стремежите на ума и на сърцето на човека зависи и животът му. Всеки човек се стреми да постигне нещо и мисли, че каквото постигне, то ще остане с него през целия му живот. В края на краищата не излиза така и той се разочарова. Срещате един млад учен човек, завършил философия с докторат, иска да стане професор. След няколко години виждате го вече професор, домогнал се е до професорската катедра. Сега той е щастлив и мисли, че ще задържи това положение до края на живота си, но не излиза така. Едва достигнал до най-приятната, до най-съзнателната си работа, и го уволняват. Защо? – Имало по-млади, по-способни от него, които трябва да го заместят. За да го залъжат, да не преживее голямо разочарование, пенсионираат го. Пенсioniрането не е нищо друго, освен залъгване, както майките дават нещо сладко на децата си, за да не плачат. Дето и да отидете, навсякъде чувате да се говори едно и също нещо: „Старите трябва да отстъпят местата си на младите като на по-способни, по-силни от тях.“ Така мислят старите, така мислят и младите. Младите гледат час по-скоро старите да умрат, за да им оставят, каквото са спечелили – те да разполагат с него.

Какво значи умиране? – Умирането не е произволен процес. Има закони, които определят умирането. Да умре човек, това значи да му дадат от Невидимия свят паспорт, заверен и подписан от държавата, в която е живял, и от тази, в която заминава. Щом вземе паспорта в ръката си, той заминава и се готви да мине през ред митници. На всяка митница ще го прегледат и ще му вземат по нещо. Щом му вземат всичко, пущат го съвършено гол, без нищо, със съзнанието

само, че някога е бил нещо, а сега е нищо. Въпреки това, докато е на Земята, човек се суети, бори се, кара се, търси правата си, иска слава, почести. Какво остава от всичко това? – Нищо. Къде отидоха всички човешки надежди? – „Е, няма какво да мислим за тия работи!“ – Как да не мислите? Вие се качвате на параход, който неизбежно ще потъне. Този параход не е здрав, той не може да издържи на морските вълни и бури. Тогава по-добре останете на сушата и чакайте друг параход – здрав, сигурен, на който напълно можете да разчитате. Ако човек слиза на Земята, за да потъне и да се удави, по-добре да не слиза.

Често светските и религиозните хора искат да се представят, че живеят добре, но външно само. Не е въпрос човек да се представя такъв, какъвто не е. Това няма да го спаси. За него е важно да знае, като се е качил на парахода, ще стигне ли другия бряг на океана, или ще потъне в дълбочините му. Ако потъне, по-добре да не се качва на парахода, да отложи пътуването си за по-благоприятно време. Ако стигне благополучно на другия бряг, има смисъл да се качва на парахода. Мнозина се хвалят с вярата си и казват, че разчитат на нея. Някой вярва в парахода, но ако той потъне, къде остава неговата вяра? Друг вярва в баща си и в майка си, но ако те умрат, къде остава неговата вяра? Трети вярва в свещените книги, в онзи свят, който те описват. Той сам ходил ли е в онзи свят? Не е ходил, но е чел за него. Това не е достатъчно. Човек трябва да знае отде е дошъл и къде отива. Ако той знае, че е слязъл на Земята да се учи, това слизание има смисъл. Каквото научи, той ще го занесе със себе си. Никой не може да му го отнеме. Никаква митница не е в сила да отнеме знанието, което човек е придобил на Земята като ученик. Обаче ако мисли, че е дошъл на Земята за развлечение, като на театър и на концерт, човек се лъже. Колко време прекарва човек на театър или на концерт? – Един, два, най-много три часа. Щом се свърши концертът, той отива у дома си, дето го чака работа. Следователно, ако човек слиза на Земята да се учи, каквото придобие, всичко остава за него. Слезе ли на Земята за развлечение и за удоволствие, каквото придобие,

всичко му вземат. Щом сте дошли на Земята, вие трябва да учите, да придобивате знания, които са ценни и за този, и за онзи свят.

Човек трябва да говори само за онова, което е опитал. Няма ли опитност за нещо, той не трябва да се произнася, да дава свое мнение. „Ама в ума на някого е дошла някаква мисъл.“ – Какво от това? В ума на всички хора влизат мисли, но важно е дали тия мисли са изпитани и преживяни. Всяка мисъл е вярна, когато е изпитана. В стаята ми влиза една лястовичка и започва да хвърчи около мене. Ако река да мисля защо е влязла в стаята, много мисли могат да минат през главата ми, но важно е дали те ще бъдат верни. За да влезе вътре, лястовичката е имала някакво намерение, но точно какво е намерението ѝ, не може да се каже. Когато децата влизат в една плодна градина, все имат някакво намерение – да си откъснат по една-две ябълки или круши. „Имат ли право да влизат в чужди градини без позволение?“ – Това е друг въпрос.

Като ученици вие трябва да имате трезви мисли. Не е достатъчно да мислите, че имате вяра. Вярата ви трябва да е изпитана. Всеки човек трябва да се изпита. Цигуларят мисли, че свири добре, но не се е изпитал. Като го поставят на изпит, той сам ще види докъде е стигнал в свиренето си. Поетът трябва да напише няколко стиха, да ги преживее, да ги подложи на опит, за да види докъде е достигнал в поезията си. Философът, ученият трябва да поставят на опит своята философия и наука, за да видят докъде са достигнали. Тъй щото, когато някой казва, че вярва в Бога, неговата вяра трябва да допринася нещо и на самия него, и на околните. Не допринася ли нищо, тя не е истинска вяра. „Ама вярвам в Слънцето.“ – Ако вярваш в Слънцето и се ползваш от неговата светлина и топлина, твоята вяра има смисъл.

Сега аз не искам да оспорвам вашата вяра и вашето знание, но не искам да се заблуждавате, да мислите, че това, което знаете и в което вярвате, е последната дума на знанието и на вярата. Вие сте едва в началото на вярата. Някой казва на едного: „Ако ми дадеш десет хиляди лева назаем, ще повяр-

вам в твоето приятелство.“ – Ако ти вярваш в човека, защото ти е дал десет хиляди лева, това не е вяра, това е факт. – „Аз не се осланям на празни думи.“ – Вярата пък почива на празни думи. Човек първо вярва, а после идат фактите. Кой не е мислил и не мисли в себе си, че ще стане велик музикант, поет, художник, учен или общественик. Във всеки човек има един скрит вътрешен стремеж към нещо. Добре е човек да се стреми и да вярва в реализирането на своя стремеж, но как може да провери, че това, в което вярва, е истинно?

Казвам: вярата се различава коренно от суеверието. В Природата съществуват едни точни везни, които определят теглото на всички неща, които могат да се реализират. Ако нещо не отговаря на определеното тегло, то не е постижимо и не може да му се вярва. Всеки човек има свое специфично тегло. Когато слиза на Земята, теглят го. Като се връща от Земята, пак го теглят. Ако се констатира микроскопическо увеличаване или намаляване на теглото му, по него съдят за живота, който е прекарал на Земята. При всички състояния, през които човек минава, теглото му ту се увеличава, ту намалява. Днес вярва в нещо – повдига се духът му, той печели – теглото му се увеличава. Утре изгуби нещо материално – с него заедно губи и вярата си. Като резултат на тази загуба той губи част от теглото си. Днес е доволен, печели нещо. Печалбата увеличава теглото му. На другия ден е недоволен, губи нещо. Със загубата заедно губи и част от теглото си. Това е живот на борсата. Някой започва да играе на борсата, печели милиони. На другия ден пак отива да играе, но се връща у дома си без пет пари в джоба си. Ако човек е дошъл на Земята като в борса: един ден да печели, а на другия ден да губи, и то не само спечеленото, но и онова, което е съществен елемент в живота му, какъв смисъл има този живот?

Разправят, че един ден Толстой взел участие в една хазартна игра, дето изгубил 12 000 рубли. Той се отчаял и започнал да мисли отде да намери пари да изплати дълга си. Той дошъл до такова отчаяние, че за пръв път в живота си се молил да му помогне Господ да излезе по някакъв начин

от тази каша. В това време един негов приятел му подарил една рубла. С тези пари той отишъл пак да играе. Като спечелил отново 12 000 рубли, той прекратил играта, излязъл вън, изплатил дълга си и престанал вече да играе.

Какво представлява животът на съвременните хора? – Борса. Сегашната женитба на хората е борса. Жената е хванала един мъж и мисли, че е уловила нещо, на което всякога може да разчита. Мъжът е уловил една жена и мисли, че може всякога да разчита на нея. Аз не съм против мъжете и жените, нито против женитбата, но какво ще кажете, като срещнете мъжа и жената, разочаровани един от друг, да търсят начин да се разделят? Първоначално жената е мислила, че като нейния мъж няма друг, но не е излязло така. И мъжът е мислил, че като неговата жена няма друга, но и той се е разочаровал. И двамата са се излъгали. Защо? – Защото са повярвали, че в женитбата се крие истинското щастие. Женитбата е човешко учреждение, а човешкото не носи щастие. Всички млади са се разочаровали в своите възлюбени, в иконите на своите сърца. Колкото и да се молят на своите икони, те няма да им помогнат.

Следователно човек не трябва да се моли и да вярва на образи вън от себе си. Той трябва да вярва в четири образа, които се намират в самия него. Човек трябва да вярва в образа на своята душа, в образа на своя дух, в образа на своя ум и в образа на своето сърце. Когато сърцето на човека е добро, той е щастлив. Доброто е храна за сърцето. Без доброто човек не може да бъде здрав. Без доброто той не може да бъде щастлив. Човешкото сърце се развива и усъвършенства само чрез доброто. Както хлябът е необходим за физическия живот на човека, така и доброто е необходимо за неговото сърце. „Защо ми е сърце? Ако нямах сърце, нямаше да страдам.“ – Не е така. Причина за страданията е самият човек. Те нямат нищо общо със сърцето. Обаче сърцето е необходим уд в човешкия живот. Без сърце живот не може да съществува. Животът минава през сърцето. „Как може човек сам да си причинява страдания?“ – Той взема една игла и започва да се боде. Щом се боде, ще страда, разбира се. Не си причиня-

вайте сами болки! Не оплитайте сърцата си със сърцата на другите хора! Не се влюбвайте! Любете, без да се влюбвате. Не залагайте сърцата си! Погрешката на съвременните хора се заключава в това, че още със слизането си на Земята те залагат сърцата си. Сърцето е капитал, който за нищо в света не трябва да се залага. Какво ще получите, ако заложите сърцето си? Ще кажете, че в замяна на вашето сърце ще получите сърцето на друг човек. Да, но с чуждо сърце не се живее. Казано е в Писанието: „Сине Мой, дай Ми сърцето си!“ Единственият, Който има право на нашето сърце, това е Бог. От време на време Той преглежда нашите сърца, гледа в какво състояние се намират, и ако има нужда, пречиства ги.

Често хората се оплакват, че никой не ги разбира. Някой се оплаква от приятеля си, че му е дал сърцето си и пак е останал неразбран. Там е грешката на човека. Никой никого не може да разбере. Човек трябва сам да се разбере, да не очаква хората да го разбират. Земята, Слънцето, звездите сами трябва да се разбират, да не очакват други да ги разбират. Животът може да се развива правилно само тогава, когато всеки сам се разбира. Това значи всеки да се занимава със себе си, със своите работи, а не с работите на другите хора. Слънцето се занимава със своите работи, но когато Земята отпрати към него своята молба, то ѝ отпуска по-голям или по-малък кредит, според нейните нужди. Слънцето никога няма да слезе на Земята, за да види какво правят хората. То гледа отдалече, но не слиза на Земята. Колкото и да викате към него, то няма да слезе при вас. Слънцето помага на хората, но не урежда живота им. И хората могат взаимно да си помагат, но не могат едни на други да уреждат живота си. Погрешката на хората седи в това, че те очакват други да редят живота им. Никой човек не е в състояние да уреди живота на другите. Всеки сам трябва да нарежда работите си. Не разваляйте в себе си онова, което Бог е наредил още от създаването ви. Той е вложил във вас един голям капитал – сърцето ви, и от време на време ви посещава, за да види в какво състояние се намира този капитал. „Защо ми е дадено сърцето?“ – За да видиш Господа! Ако нямаш сърце, ти не

можеш да видиш Господа. – „Защо ми е умът?“ – Да видиш Господа. Единствените места, дето човек може да види Господа, това са неговото сърце и неговият ум. Вън от ума и от сърцето си човек нищо не представлява. Без ум и без сърце човек е нула. Умът и сърцето на човека са единици. Поставете ли тия единици пред нулата, вие ще видите истинската цена на човека.

Човек трябва да разбира смисъла на нещата, за да ги постави на местата им. Като не ги разбират, хората постоянно се оплакват. Щом ги сполети някакво нещастие или страдание, те казват, че не им се живее вече, че им е дотегнало да страдат. Който се оплаква от страданията, той не е разбрал техния смисъл, той не е изучил съдържанието им. Във всяко страдание, във всяко чувство, във всяка мисъл е вложен известен капитал, който човек трябва да използва за градиво на своя живот. Човек трябва да се изпита, за да дойде до положение да познава качествата на нещата.

Всички говорят за Любовта, но не я познават. Те не знаят какви са качествата на Любовта. Като разискват върху Любовта, най-после те казват, че са готови да обичат, но ако и тях ги обичат. Не е въпрос да те обичат хората, за да ги обичаш и ти. Обичай, без да държиш сметка обича ли те някой, или не. Който обича, той е силен човек; който не обича, той е слаб. Добрият е силен човек, лошият е слаб. Силният човек има условия да прави всичко, каквото желае. Всички хора искат да бъдат силни, но не знаят, че за да бъдат силни, първо трябва да бъдат добри. Доброто е основа на разумния живот. По естество човек е добър, но доброто в него трябва непрекъснато да расте и да се развива. Ако човек не расте и не се развива в Доброто, животът му няма смисъл. За да използва живота си разумно, всеки ден човек трябва да прави поне по едно малко добро. Където и да е, при каквито условия и да се намира, човек има възможност да направи поне едно микроскопическо добро. В Доброто се крият придобивките на човешкия живот. Грешките на хората се заключават в това, че те не мислят за микроскопическото добро, което могат да правят, но искат да оправят света. Този, Който е създал

света, Той мисли за него. Казва се, че за да създаде сегашния свят, Бог е мислил толкова години, колкото е числото, получено от единица и 15 нули след нея. Той е предвидил всички противоречия, които могат да се явят, всички възможности за добро и за зло. Той е изчислил всичко това точно, според изчисленията на висшата Божествена математика.

Каквото и да стане в света, всичко е предвидено. В Божествения свят няма случайности. И за създаването на новия свят Бог продължава да мисли и ще мисли още повече, отколкото е мислил за създаването на сегашния свят. Човек може да изчисли кога какво ще му се случи в живота. Ако един баща има три дъщери и един син, чрез точни математически изчисления може да се предскаже какви изпитания го чакат. Това не е гадание, това е наука. Има гадали, които предсказват известни неща, но в края на краищата предсказанията им не се сбъдват. Гадателят трябва да бъде умен човек, да знае какво трябва и какво не трябва да се казва. Трябва ли да кажете на една бременна жена, че след раждането детето ѝ веднага ще умре? Вместо да внасяте такива мисли в ума ѝ, по-добре кажете ѝ да има вяра в доброто, надежда във всички свои предприятия и любов към Бога, към ближния си и към себе си. Върви ли в съгласие с тия закони, човек може да избегне лошото, което му е определено да мине.

Всеки човек е бременен с някаква мисъл, с някакво чувство, с някаква идея. Като знаете това, пазете себе си, пазете и ближните си, за да родите благополучно. Мнозина могат да ви нашепват, да внасят във вас отрицателни мисли и чувства, но вие трябва да се противопоставяте на тия нашепвания. Те са чужди мисли, които идат от извънземния свят. Това са мисли на ненапреднали същества, които искат да ви спънат. Вие трябва да бъдете смели и решителни, да не се поддавате на външни влияния. И дяволът мрази страхливите хора. Пред смелите и безстрашните той отстъпва: вижда, че те имат добродетели в себе си. Когато срещне някой богат човек, дяволът започва да го обикаля, да го ласкае, да му говори сладко, докато го спечели на своя страна. Щом спечели сърцето му, той започва да го обира. Обере ли го, повече

не го търси. Той внася отрицателни мисли в човека и го оставя да плаща, сам да се разправя. Човек плаща, а дяволът стои настрана и се смее. В това отношение той е неуязвим и безотговорен. Докато слуша дявола и греши, човек не е сам. Той има съдружник, в когото вярва. Обаче скоро съдружникът му го напуска и човек остава сам. На това се дължи голямото обезсърчение, което хората често преживяват. Някой казва: „От мене човек няма да стане.“ – Отде знаеш това? Ти ли си създал света? Онзи, Който е мислил хиляди години за създаването на света, Той знае какво може да излезе от тебе. Едно се иска от човека: да се откаже от своя стар съдружник, който го кара да греши, и да се свърже с Първата Причина на нещата. В това седи неговото спасение.

Сегашните хора са недоволни едни от други, те намират, че са лоши, а въпреки това държат за своето достойнство. Човек може да пази достойнството си, ако е добър. Не е ли добър, той няма никакво достойнство. Човек може да пази достойнството си, ако е умен. Не е ли умен, той няма никакво достойнство. Човек сам не може да пази достойнството си. Друг ще пази неговото достойнство. Да мислите, че човек сам може да запази своето достойнство, това значи да си правите илюзии. Не си правете никакви илюзии! Не допускайте никаква лъжа в себе си! Човек трябва да познава силите си, да знае какво може да направи, а не да ходи от един човек на друг, да иска тяхното мнение. Някой писател пише разкази и започва да ги чете на този, на онзи: да кажат мнението си дали ще ги приемат за печатане. Няма защо да търсите мнението на възрастните хора. Постъпвайте по начина, по който Толстой е постъпвал. Когато искал да знае мнението на някого за разказите си, той събирал няколко деца и започвал да им чете. Ако децата одобрявали разказите му, и възрастните ги одобрявали. Аз съм правил подобни опити със себе си и с близките си приятели. Щом внеса в ума си една светла мисъл, дето и да отида, всички ме приемат добре. Или щом внеса една светла мисъл в ума на някой човек и той грижливо пази тази мисъл в себе си, всички хора започват да го обикалят, да го кредитират. Щом

оттегля мисълта си, този човек веднага става обикновен и всички започват да го напушат.

Един виден американски професор по музика искал да направи опит: да вложи своята музикална мисъл в някой човек, който не е много музикален, за да види какъв ще бъде резултатът. Той срещнал една млада мома, която имала много хубав глас, но не била особено музикална. Той я поканил у дома си да направи първия опит. Тя започнала да пее, а в това време той силно концентрирал мисълта си към нея и забелязал, че тя пеела отлично. Като направил няколко опита с нея, тя започнала да дава концерти, но винаги придружавана от него. Когато излизала на сцената, професорът седял зад кулисите и оттам отправял своята музикална мисъл към нея. Един млад момък се влюбил в певицата, но като виждал, че старият професор я придружава навсякъде, той помислил, че може да е влюбен в нея, и решил да го премахне по някакъв начин. Един ден той издебнал професора и го убил. След смъртта на професора момата престанала вече да пее. Тя запазила гласа си, но изгубила онова възвишено музикално чувство, онази музикална мисъл, която професорът с присъствието си ѝ предавал.

Какво представлява музикалната мисъл в човека? – Музикалната мисъл в човека е неговата вяра. Какво ще стане с човека, ако той убие своята вяра? Изгуби ли вярата си, човек престава да пее и да свири. Следователно влюби ли се някой във вас, ще му кажете, че всичките ваши дарби и способности се дължат на вярата ви, на музикалната мисъл, която е вложена във вас. Докато Божията мисъл е отправена към нас, ние представляваме нещо. Прекъснем ли връзката с Божествената мисъл, със свободата, със силата, със светлината и с доброто, които са вложени в нас, всичко е свършено. Това е телепатическата страна на въпроса.

Всеки човек трябва да работи. „Ама аз вярвам!“ – Това не е достатъчно. Да вярва човек, това не значи, че не трябва да работи. И при най-голямата вяра човек пак ще преживее разочарования, но като работи, той ще трансформира състоянията си. Аз познавам хората, зная кой от тях ще ме излъже,

но все пак вярвам. Аз вярвам в доброто на човека. И при най-големите му слабости аз вярвам, че има нещо добро в него, че той може да се изправи. Колкото пъти и да ме излъже, аз пак вярвам, че ще излезе човек от него. Това е качество на Бога. Когато всички хора се откажат от някого и престанат да му вярват, Бог остава последен при него и му казва: „Не се страхувай, тази работа ще се оправи. Ти ще успееш, ще излезе човек от тебе.“ И наистина, както казва, така става.

Вярвайте в онзи, когото обичате! Вярвайте и в себе си, когато обичате! Любовта е мярка за нещата. Когато Бог ви любии, това е реалността в живота. Когато ние любим, и това е реалност. Вън от Любовта никаква реалност не съществува. Щастието се определя от Любовта. Без любов животът не е реален. Едно от качествата на Любовта е, че тя изключва всякакъв страх от себе си. „Какво ще стане с нас?“ – Каквото е определено. Има страдания в живота на човека, които по никой начин не могат да се избегнат. Където и да се скрие той, те ще го намерят. Бог всичко е предвидил и за всичко има грижа. Един ден Бог изпратил един ангел на Земята да вземе душата на една жена. Щом влязъл в дома ѝ, той видял, че тя била майка на три малки сирачета. Като погледнал към децата, ангелът се смилил над тях и си казал: „Какво ще стане с тия деца, ако взема душата на майка им?“ Той се върнал на Небето и казал на Бога, че не могъл да изпълни задачата, която му била дадена, защото съжалил децата. Ако взема майка им, те ще останат на пътя. Бог нищо не му казал, но го изпратил да слезе на дъното на океана и оттам да извади един камък. „Разчупи го сега!“ – казал Господ. Ангелът разчупил камъка. „Какво виждаш там?“ – „Едно малко червейче.“ – „Който се грижи за това малко червейче на дъното на океана, Той ще се погрижи и за сирачетата. Иди сега да изпълниш задачата, която ти дадох.“

Какво виждаме от този пример? – Този пример показва разбиранията на хората. Мнозина мислят, че душите на умрелите отиват далече някъде и те прекъсват връзката си със своите близки. Не, когато майката замине за другия свят, душата ѝ влиза в душите на децата и продължава да живее.

Докато е живяла на Земята, тя е била слугиня, а в онзи свят тя става господарка, оттам диктува и нарежда работите. Заминалият за онзи свят не остава там, а продължава да живее в сърцата, в умовете, в душите и в духовете на своите братя, останали на Земята. Вие мислите, че вашите заминали са на онзи свят, и устройвате сеанси да ги видите. Вие можете да видите само онзи, когото обичате. Вие можете да видите само свободния, силния, светлия и добрия. Единственото нещо, което се вижда, това е свободното, силното, светлото и доброто. Вън от него всичко е илюзия. Виждане има само в свободата, в силата, в светлината и в доброто.

Когато работите на човека не вървят добре, това се дължи на факта, че в дадения момент той не е свободен, не е силен, няма светлина в ума си и не е добър. Дойде ли при мене този човек, аз ще му дам по-малко, отколкото на друг. Степента на доброто в човека определя неговия кредит. На всеки човек ще дадете толкова, колкото е кредитът му. Не можете да дадете всичко само на един човек. След него идат още много негови братя, на които трябва да се даде нещо. Всеки има право на своя дял, но не и на дяла на другите хора. Всеки човек трябва да направи поне най-малката услуга на своя ближен. В това седи изпълнението на Волята Божия. Светът се нуждае от добри хора, от добри работници. Светът се нуждае от свободни, силни, здрави, умни и добри майки. Ако майката няма тия качества, тя не е майка. Какво дете ще възпита такава майка? Единственият ценен капитал, с който ние можем да оперираме в живота си, това са нашият ум, нашето сърце, нашата душа и нашият дух. Христос имаше този ценен капитал в Себе Си и затова можа лесно да се справи с петхилядния народ. Той взе няколко хляба, разчупи ги, благослови ги и нахрани с тях множеството. Христос имаше само едно мнение за Бога. Той никога не се колебаеше, никога не се съмняваше в Него.

Следователно и вие като Христа трябва да имате едно мнение за Бога. Знайте, че Бог никога не съизволява в страданията на хората. Той има желание да подобри условията на живота им, да ги направи радостни и весели, за да ценят

благата, които им са дадени. Хората знаят всичко това, но все пак роптаят, обезверяват се, обезсърчават се и т.н. Защо? – Има нещо упорито, стегнато, кораво в тях. Докато не се освободят от лошите наследствени черти, те всякога ще изпаднат в лоши състояния. Лесно се познават такива хора. Как? – Като дойде някой упорит човек при мене, и аз ставам упорит. Като дойде някой, който се е обезверил, аз приемам състоянието му и казвам: „Ти си се обезверил.“ – „Отде знаеш?“ – „Аз възприемам твоето състояние в себе си и отвътре те изучавам.“ – „В мене пък се събуди вярата.“ – „Да, аз приех от твоето безверие, а ти – от моята вяра.“ Като обичаш Бога, ще вярваш в Него. Вярата произтича от Любовта, а надеждата – от вярата.

Съвременните хора се нуждаят от ново разбиране на живота, на любовта, на знанието. Новото разбиране е това, което Христос донесе. Той не казваше да бъде Неговата воля, но казваше: „Господи, да бъде Твоята воля!“ Желайте и вие да бъде Волята Божия навсякъде в живота ви. Волята Божия ще работи за вашето сърце, за вашия ум, за вашата душа и за вашия дух. Волята Божия седи в това – да обичате хората, без да очаквате те да ви обичат. Обичайте Бога, защото Той пръв ви е обикнал. Заради Любовта Му към вас не очаквайте от Него богатство, къщи, имоти. Той ви е дал всичко, което ви е нужно, но вие не сте работили, както трябва. Ако хората биха работили съзнателно, Царството Божие отдавна би дошло на Земята. Хората, непослушните деца на Бога, са причина да закъснее идването на Царството Божие. За да научат урока си, Бог ги оставя да понесат последствията на тяхната небрежност, да опитат горчивините на живота. Те ще разберат, че няма изходен път от положението, в което се намират, освен чрез изпълнение Волята Божия.

Светът няма да се поправи, докато не мине през огън. Огънят, това са изпитанията, страданията, през които всички хора трябва да минат. Всички хора ще минат през този огън, за да се пречистят. В света съществува относителна чистота, а тя трябва да бъде абсолютна. Абсолютната чистота подразбира каквито богатства и да видиш, да не пожелаеш нищо

за себе си. Бъди доволен на това, което имаш. При закона на Любовта пък ти трябва да се радваш на това, което ближният ти е придобил. Ако той е силен, радвай се на неговата сила; ако е добър, радвай се на добротата му; ако е учен, радвай се на учеността му. Ти никога не можеш да бъдеш това, което е той. Ти можеш да бъдеш добър и учен, но по съвсем друг начин. Ценното за всеки човек се заключава в това, че той представлява една важна единица, поставена на специален пост и на специална служба. Ако всеки изгълни своята работа, той е постигнал нещо в живота си. Вие се стремите към придобиване на сила, на богатство, на щастие. Това са задачи, които отсега нататък ще разрешавате. Работете съзнателно, като внимавате да не изопачите своя характер, да не заложите сърцето и ума си, да не попарите душата и духа си. Някой иска да направи някакво добро, но се страхува от хората, да не го видят. Чудно нещо! От хората, които не виждат, се страхува, а от Бога, Който всичко вижда, не се страхува. Бог вижда всички погрешки на хората, но мълчи, чака те сами да се изправят. Човек греша, понеже не вижда богатството, което е вложено в него, и търси външно богатство. Той ходи тук-там да търси скъпоценни камъни, за да ги продава скъпо. И в стремежа си към външно забогатяване той губи вътрешното си богатство. Външното богатство може да е голямо, като предпотопния мамонт, но за предпочитане е малкото богатство. За предпочитане е човек да приеме малка, детска форма, в която са вложени условия за растене и развитие, отколкото да приеме голямата форма на стар 120-годишен дядо, който е изразходвал силите и възможностите си. Богатството е един мамонт. Какво ще придобие човек от тази голяма форма?

Казано е в Писанието: „Блажени кротките, защото те ще наследят земята.“ Обаче никъде не е казано: „Блажени богатите или учените, защото те ще наследят земята.“ Учеността на хората в света е относителна. Сегашните деца знаят повече от учените хора на миналото. И в бъдеще децата ще знаят повече от сегашните учени. Има една ученост, която никога не губи цената си. Отива един беден човек при един

от истинските учени и се оплаква от положението си. Той му казва: „Не се безпокой. Бръкни в джоба си!“ Бръква той в джоба си и намира две златни английски монети. Дохожда при този учен една майка и разправя, че детето ѝ е неизлечимо болно. „Иди у дома си, детето ти ще бъде здраво.“ Връща се майката у дома си и намира детето си здраво. Отива един ученик при него и му казва, че ще се явява на изпит, но мисли, че ще го скъсат. „Не се страхувай, непременно ще издържиш изпита си.“ Както казва, така става – ученикът завършва изпита си добре. Каква по-голяма ученост можете да очаквате от тази?

Вяра е нужна на хората. Мнозина се оплакват, че са неразположени, болни, нещастни, без да подозират, че неразположенията им се дължат на промяната на времето. Когато времето се разваля, те стават нервни, раздразнителни, неразположени духом. Като не правят връзка между времето и своето състояние, те мислят, че неразположението им се дължи на някакво болезнено състояние. Не се влияйте от вятъра, от влагата, от мислите на хората. Влияйте се от Божието добро, което е във вашето сърце. Влияйте се от Божествената светлина, която е във вашия ум. Влияйте се от Божествената сила, която е във вашия дух. Влияйте се от Божествената свобода, която е във вашата душа.

„Да просветнат делата ни пред Бога!“ Това значи: „Така да просветнат сърцата, умовете, душите и духовете ни пред Бога, че когато хората видят тази светлина, да прославят Господа Бога нашего, Който е на небеса.“

Сега препоръчвам ви следното:

Вярвайте в доброто на вашето сърце, както и в доброто у другите хора!

Вярвайте в светлината на вашия ум, както и в светлината, която е в умовете на другите хора!

Вярвайте в свободата на вашата душа, както и в свободата, която е в душите на другите хора!

Вярвайте в силата на вашия дух, както и в силата на духа, който е в другите хора!

Вярвайте в Бога, любете Го и приложете Неговия закон!

Когато се върнете у дома си, сложете богатата трапеза на вашите мисли, чувства и постъпки и ги нагостете добре. Така ще опитате силата, която Бог ви е дал.

Христос е Човекът на изобилната сила.

Христос е Човекът на изобилната вяра.

Христос е Човекът на изобилната Любов.

*22 август, 5 ч.
София – Изгрев*

СЪЩЕСТВЕНИ ВРЪЗКИ

Животът на съвременните хора се обуславя от четири вида отношения, математически определени. Те са отношения към сърцето, към ума, към душата и към духа. Досега хората са изучавали само отношенията към ума и към сърцето. Тази е причината, дето те признават само съществуването на ума и на сърцето. Що се отнася до отношенията към душата и към духа, хората едва сега започват да ги съзнават. Мнозина даже отричат съществуването на душата. Някои пък казват, че сърцето и душата са едно и също нещо. Те не правят разлика между душа и сърце. Под думата *душа* ние разбираме цялата Вселена, с всички светове, които влизат в нея. Душата включва всичко в себе си. Под думата *дух* ние разбираме силата, която работи в безграничното пространство. Под думата *ум* ние разбираме светлината, която прониква цялото пространство. Под думата *сърце* ние разбираме доброто, което работи в света.

Следователно човек трябва да има ясна представа за душата, за духа, за ума и за сърцето. Умът може да се уподоби на твърдата материя, а сърцето – на течната материя, на водата. Щом е дошъл на Земята, човек трябва да разбира законите на твърдата материя, върху която е основал живота си, и законите на течната материя, на сърцето. Който не разбира законите на твърдата материя, той не може да разбере и законите на ума. Който не разбира законите на течностите, на водата, той не разбира законите и на сърцето. В химията под понятието *твърда материя* в широк смисъл на думата разбират елемента въглерод, понеже главна съставна част на органическия свят е въглеродът. А под думата *вода* в широк смисъл разбират елемента водород – *hydrogenium* – *ражда вода*. Освен тези две състояния на материята ние трябва да разбираме законите на въздухообразната материя, на въздуха, който е съставен от кислород и азот, както и тия на светлината. Светлината е свързана със знанието.

Тъй щото, ако човек не знае законите, които управляват твърдата, течната, въздухообразната и светлинната материя, той никога няма да разбере Мъдростта. Мъдростта примирява всички противоречия в живота. Например когато коли и яде кокошки, човек намира, че това е в реда на нещата. Обаче ако някой посегне на неговия живот, той се намира в противоречие и се чуди как е възможно да посягат на живота му. Ако би живял в съгласие със законите на Мъдростта, той ще разбере, че колкото е право да посяга върху живота на кокошката, толкова е право да посягат и върху неговия живот. И тогава колкото му е приятно едното, толкова приятно ще му бъде и другото. Често мъжете се оплакват от жените си, а жените – от мъжете си. Някой мъж се оплаква от жена си и казва: „Голяма изедница е моята жена! Изяде ме, нищо не остана от мене.“ – „Напусни я тогава.“ – „Не, не я напускам. Нека ме яде, но да си бъде при мене – обичам я, не мога да живея без нея.“ Значи и като го яде, тя пак му дава нещо. Христос казва: „Който яде плътта Ми и пие кръвта Ми, има живот в себе си.“ Значи приятно е на човека да го ядат, но с любов. Обаче няма по-голямо страдание за човека от това, да го ядат без любов. Какво разбирам под думите „да ви ядат с любов“? Когато човек вземе едно яйце, счупи го, опържи го и го изяде без любов, яйцето не е доволно. Вземем ли човек това яйце и го тури под квачката да се измъти, той го е изял с любов. Той е дал на яйцето условия за нов живот. Има хора в света, които изяждат човека без любов и нищо не му дават. Има хора, които го изяждат с любов и внасят нов живот в него.

Знание е потребно на хората – правилно да разбират и да прилагат. Някои религиозни казват, че знанието възгордява. Това е криво разбиране на нещата. Възгордява се само невежият, който, като прочете една-две книги, мисли, че всичко знае, че е учен човек. Обаче който е придобил знанието си чрез труд, усилия и работа, той не може да се възгордява. Ето защо твърдението на мнозина, че светът страда от учени хора, не е вярно. Светът страда от глупави, а не от учени хора. Домът се разваля от глупави жени, а не от умни. Като изхож-

дам от това гледище за нещата, казвам: всеки човек, който работи изключително за себе си, е лош. Той иска да придобие богатата на живота само за себе си. Добър човек е онзи, който работи както за себе си, така и за своя ближен.

И тъй, Мъдростта примирява всички противоречия. Какво представлява Мъдростта? Мъдростта е съвкупност от разумни същества, които включват в себе си знание и сила. Тия същества са създали цялата Вселена. На тях се дължи всичко разумно, което става на Земята. Те постъпват с хората така, както учителите постъпват с учениците си: понякога ги разместват от едно място на друго, понякога изключват някои ученици от училището, а други приемат; понякога приближават някои ученици към себе си, а други отдалечават. Изобщо разумните същества постъпват с хората така, както учителите с учениците си, но винаги разумно и справедливо. Като не разбират методите на тяхната работа, хората често се натъкват на противоречия в живота си и се оплакват. Какво противоречие има в това, че някоя душа се е въплътила на Земята във вид на красива мома, подир която вървят десетина момци? Тя е изпратена на Земята като красива мома, за да възпитава момците със своята красота. За да ги възпитава, за да ги направи добри, тя трябва да бъде умна, справедлива. Тъй щото противоречието не седи в красотата, но в отсъствието на разумността. Ако момата е красива и разумна, в това няма никакво противоречие. Но ако е красива и глупава, тя неизбежно ще се натъква на противоречия.

При един богат американец от Ню Йорк, голям скъперник, отивали различни хора, мъже и жени от различни възрасти и положения, за да искат помощ за бедни, страдащи, но той отказвал на всички. Той бил около 50-60-годишен. Един ден в кантората му влязла една млада красива мома. Тя се поклонила учтиво и се обърнала към него с думите: „Господине, имам една молба към Вас.“ Като погледнал към момата, сърцето му трепнало, той се усмихнал и казал: „Какво обичате, госпожице? На Ваше разположение съм.“ – „Ще Ви моля да ми услужите с 25 000 долара. Ще Ви дам документ, с който се задължавам да изплатя дълга си в определен

срок.“ – „Не, никакъв документ не е нужен. Заповядайте, вземете парите и не се безпокойте. Минавайте по-често покрай мене, ще ми бъде приятно да се разговаряме. Когато имате някаква нужда, ще знаете, че всякога съм готов да Ви услужвам.“ Защо този скъперник изведнъж разтвори сърцето си за тази мома? – Сладък език има тя. Като отвори устата си и му заговори, той коренно се промени: в него се яви желание да послужи на тази мома, да задоволи нуждите ѝ. Той си казва: „Богат човек съм, с милиони разполагам, но какво представляват тия милиони без тази мома? Това, което тя внесе в душата ми, струва повече от 25 000 долара.“

Възможно ли е една мома да отвори сърцето на един скъперник? – Щом има сладък език и знае как да говори и да се моли, всичко е възможно. Не се ли случва това всеки ден в живота на хората? Един се моли на Господа, но не получава отговор на молитвата си. Друг се моли и получава отговор. Защо първият не получава отговор на молитвата си? – Защото не знае как да се моли. Той не знае как да говори на Господа. Сладко трябва да се говори на Господа! Говорите ли на Господа грубо, вие ще се намерите вън. Защо богатият осиромашава? – За да се научи сладко да говори. Сиромашът трябва да знае, че спасението му седи в неговия език. Спасението на всички хора, богати и бедни, учени и прости, седи не само в техния език, но и в техния ларинкс.

Ще ви приведа един пример, който показва, че наистина спасението на човека се крие в неговия ларинкс. Един ден прочутата певица Аделина Пати⁹ трябвало сама да отиде на пощата, за да си получи запис от 25 000 долара, изпратени на нейно име. Като се явила при началника на пощата да получи парите си, той ѝ казал: „Извинете, госпожо, не Ви познавам. Трябва да намерите някой познат, който да засвидетелства Вашата самоличност.“ Тя помислила малко и отишла в общото отделение на пощата. Изправила се на средата и започнала да пее. Като я чули да пее, веднага около нея се събрали всички чиновници на пощата и започнали да слушат. Началникът на пощата също дошъл да я слуша и разбрал, че това е самата Аделина Пати. „Дайте ѝ парите!“

– казал той на касиера на пощата. Какво по-голямо доказателство може да се иска за личността на Аделина Пати от нейния глас?

Следователно всеки човек трябва да пее! Ако не знае да пее, той ще се принуди с торба в ръка да тръгне от къща на къща да проси. Кое от двете е за предпочитане: да пее човек или да проси? Който не пее, той ще проси. Който не иска да бъде богат, той не иска да мисли, не иска да вложи ума си в работа. Не е достатъчно само да бъде човек богат, но той трябва да бъде умен, да знае как да употреби богатството си. Кажете ли човек, че не може да пее, това подразбира, че той иска да пее толкова хубаво, че да произведе ефект върху слушателите си. Най-добрата публика за певеца е самият той. Пее ли първо за себе си, а после за публиката, той е истински певец. Това пеене е Божествено.

И тъй, бъдете изразители на Божественото начало в себе си. Бог е вложил ред дарби в човека, които и до днес още стоят неразработени. И след всичко това човек очаква да дойде някой отвън да го спаси. Зеделец има на разположение 400-500 декара земя, която не обработва, но я оставя да обрасне с плевели и тръни, а той купува лотарийни билети – по лесен начин да спечели пари и да забогатее. Един наш познат, сега живее в Патагония, от 20 години насам купува лотарийни билети, за да спечели нещо, да се върне в България, но нищо още не е спечелил. Всеки човек не може да печели на лотария. И лотарията се подчинява на известни закони. Който знае тия закони, той всякога печели. Нищо в света не е произволно. Ако човек предприеме една работа и мисли, че сто на сто ще успее, всъщност няма да успее. Обаче ако в него се яви едно малко колебание, в този случай вероятността да спечели е по-голяма, отколкото в първия случай, когато е бил напълно уверен в печалбата.

И тъй, ако човек иска да разбере дали работите му ще се наредят, той трябва да уповава на интуицията в себе си, която никога не лъже. Някога човек е мрачен, неразположен, работите му не вървят добре. Той не вижда никакъв изход в положението си, но въпреки това интуицията му подсказва,

че всичко ще тръгне напред. Както му се подсказва отвътре, така става. На какво отдавате силата на младата мома, която запалва сърцето на младия момък, или силата на младия момък, който запалва сърцето на младата мома? – Знание имат те. Интуицията работи в тях. Казват, че младият момък се е влюбил в младата мома. Не, не се е влюбил той, но младата мома е запалила сърцето му и той гори. Тя му казва: „Ти трябва да ме слушаш. Ако не ме слушаш и не учиш, ще те изгоря, пепел няма да остане от тебе.“ – „Ще те слушам.“ – „Ако учиш, човек ще станеш.“ Когато момата се влюби в момъка, и той ѝ казва същото. Кое от двете положения предпочитате: да горите или да не горите? Казвате, че горенето е лошо нещо. Съгласен съм с вас. Лошо нещо е човек да гори, но ако не гори, и това е лошо. Представете си, че вън има студ 30 градуса. Какво ще правите при този студ, ако нямате огън? Значи лятно време може без горене, без огън, но зимно време не може. Човек непременно трябва да гори.

Съвременните хора са нещастни, защото не са намерили човек, който да ги запали, както трябва. Те говорят за любов, за знание, но тяхната любов и тяхното знание не издават пламък – те димят. Любов, която произвежда недоволство, не е истинска любов. Знание, което създава противоречия, не е истинско. Истинската Любов се придружава с Мъдрост. Тя включва в себе си всички добродетели. Който истински обича, той е прозорлив, вижда бъдещето на човека. Когато казваме, че Бог вижда нашето бъдеще, ние имаме предвид Неговата Любов към нас. Пред Неговия поглед всичко е открито. Ако хората имаха Любов към Бога, и те щяха да бъдат прозорливи, да виждат всичко.

Сега започнете със знанието. Да започнете със знанието, това значи да намерите неговия основен тон. Всяко нещо има свой специфичен основен тон. Основният тон на Любовта е началото на Живота. Основният тон на Живота е Истината. Човек не може да разбере Живота, нито Мъдростта, ако не е дошъл до основния тон на Истината. Казано е в Писанието: „Истината ще ви направи свободни.“ Когато се вземе основният тон на живота, тогава иде Любовта. Любовта подкрепя

живота, а Истината дава възможност на живота да се прояви. Ако човек не е придобил Истината в себе си, животът и мъдростта в него не могат да се проявят. Знание е нужно на човека.

Какво нещо е знанието? Дават на един човек едно змийско яйце. Той взема яйцето, държи го ту в едната, ту в другата си ръка, но не пострадва. Защо? – В това състояние яйцето е безопасно. Обаче тури ли това яйце при условия да се излюпи, то става опасно. Малкото змийче ще се обърне към него и ще го ухапе. Знанието е подобно на яйцето. Докато е в зародишно състояние, във вид на яйце, човек не знае какво може да излезе от него. Тури ли го да се измъти, само след това човек може да разбере какво е било знанието, с което по-рано си е играл и го е прехвърлял от една ръка в друга. Ако знанието, което сте държали в ръцете си, е змийско яйце, като се измъти, то ще ви ухапе и умъртви. Ако знанието е било яйце на някоя птица, като се измъти, то ще ви повдигне нагоре, ще даде полет на вашата мисъл. Какво може да се ползва човек от знанието, ако хипнотизира хората? Човек трябва да знае, че всички закони имат обратна реакция, защото в основата на Битието седи Бог и наблюдава постъпките на хората. Като види, че човек злоупотребява с великите закони, Той му дава първия урок. Какъв ще бъде първият урок на този човек? – Ако той си е служил с хипнотизиране, и него ще хипнотизират – ще му се роди син или дъщеря, които ще го хипнотизират.

Сегашните хора се страхуват от дявола, но техният страх е неоснователен. Преди всичко дяволът не живее в този свят, в който хората живеят. Той живее извън човешкия свят, и за да хване някого в мрежата си, нужни са му специални условия. Дяволът има особени куки, на които закачва хората и ги отнася в своя свят. На дяволските куки се закачват само ония хора, на които той може да влияе. Куките на дявола са дълги, затова той отдалече хваща хората. Тази е причината, задето дяволът е неуязвим. Вие трябва да знаете, че каквито хули и да отправяте към дявола, те няма да стигнат до него. В това отношение дяволът е непристъпен – нищо не го хваща.

Не говорете лошо за дявола, защото зле ще патите. Слушайте какво ви говори, но не се поддавайте на примките му. Един селянин обичал да говори лоши работи по адрес на дявола. Дяволът намислил да даде добър урок на селянина, за да го научи как да постъпва с него. Един пазарен ден селянинът казал на жена си: „Жена, ще отида на пазара да купя едно здраво силно магаре. Достатъчно вече сме се мъчили всичко сами да работим.“ Той отишъл на пазара и видял едно младо здраво магаре. Пазарил се с търговеца и купил магарето. – „Жена, ето, имаме си вече магаре. Работите ни ще тръгнат напред.“ – „Ще видим!“ Той турил съдовете за вода на магарето и отишъл с него на чешмата. Докато пълнел съдовете, магарето му изчезнало. Погледнал натук-натам, никъде не видял магарето си. Надзърнал в курната на чешмата, и какво било учудването му, когато видял, че само ушите на магарето се подават от курната, а цялото му тяло било скрито вътре. Как е могло да стане това? Той не знаел, че магарето, което купил на пазара, не бил никой друг, освен дяволът. Дяволът съзнателно се превърнал на магаре, за да му предаде замисления от него урок. Селянинът седнал пред курната и мислел как да извади оттам магарето си. В това време друг селянин дошъл на чешмата да пие вода. Като го видял, той му казал: „Братко, помогни ми да извадим магарето от курната.“ Селянинът погледнал към курната, но не видял никакво магаре. „Защо се подиграваш с мене? Чакай да те набия, че друг път да помниш! Ще се подиграваш ли втори път с хората?“ Набил го добре и си заминал. Магарето пак продължавало да маха с ушите си в курната. Ето, друг човек се задава. „Ще помоля този човек да ми помогне, дано можем да извадим магарето.“ И този човек не видял никакво магаре в курната. Той набил селянина добре и продължил пътя си. Като се обърнал към няколко души все със същата молба и от всички получил бой, най-после селянинът казал на магарето си: „Не мога да ти помогна. Не смея вече да казвам на хората, че те виждам в курната.“ След този урок от дявола селянинът тръгнал за дома си.

Често хората сами се поставят в такива трудни положения, както дяволът е поставил селянина. Един турчин отишъл при един турски ходжа, богат човек, но голям скъперник, да му иска пари назаем. „Колко искаш?“ – запитал ходжата. – „Двеста лири.“ – „Добре, ще ти дам двеста лири.“ Турчинът взел парите и обещал, че ще плати лихви сто на сто. Шест месеца наред той плащал лихвите за парите. Като изтекли шестте месеца, турчинът отишъл при ходжата и го запитал: „Доволен ли си от мене?“ – „Доволен съм, но какво ще стане с майката на парите?“ – „Майката остави настрана, няма защо да питаш за нея.“ Какво излязло от тази сметка? – Чрез лихвите турчинът изплатил само половината от парите, а другата половина изял.

Тъй щото, рече ли човек да има вземания – давания с дявола, сметката му ще излезе като тази на ходжата и турчина. Дяволът ще изплати само половината от парите, а другата половина ще задържи за себе си. Като се натъкват на противоречия в живота, мнозина казват, че хората се отнасят несправедливо към тях. От тяхно гледище те са прави, но от Божествено гледище не са прави. Всеки има свое специфично разбиране за нещата, и като постъпва според него, мисли, че е прав. Например съвременните хора имат свои възгледи за войната и никой не е в състояние да ги разубеди в техните възгледи. Как можете да ги заставите да не воюват? Както и да ги разубеждавате, каквито доводи и да им представяте, по никой начин вие не можете да ги накарате да не воюват. Един ден, когато хората се превъзпитат, само тогава войните ще престанат. Когато хората дойдат до убеждение, че в света съществува само един Бог, една Мъдрост и една Истина, войната сама по себе си ще изчезне. По никакъв друг начин войната не може да се избегне.

Всички хора се борят за свободата си. Те имат свобода, но не могат да я пазят. Защо? – Мъдрост нямат. Само Мъдростта е в състояние да пази свободата на хората. Човек носи Свободата в себе си, а при това роб става. Той носи Силата в себе си, а се моли на слабите. Той носи Светлината в себе си, а при това в мрак ходи. Той носи Доброто в себе си, но не

му вярва. Човек има и Свобода, и Сила, и Светлина, и Добро в себе си, но не ги е проявил. Като се затрудни материално, той отива да моли този-онзи да му услужат с пари, а не се моли на Господа да го изпрати в дома на някой милионер, чиято дъщеря е на смъртно легло, и да ѝ помогне. Със знанието, с което разполага, той ще излекува дъщерята на милионера и от благодарност ще получи колкото пари иска. Като се обръща за помощ към Бога, ще му се представи случай да срещне на пътя си богат човек, който по невнимание е паднал и е счупил крака си. Той веднага ще му се притече на помощ, ще намести счупения му крак, ще го придружи до дома му и за услугата си ще получи голямо възнаграждение. Каква по-добра проповед от тази можете да очаквате? Щом помогнете на човека в критически момент на живота му, вие имате възможност да направите връзка с него, да станете добри приятели. Знанието, което човек има, говори за самия него. Знанието, което помага на хората, самc проповядва.

Много примери могат да се изнесат от живота, но тия примери все ще засегнат някого и ще го обидят. Съвременните хора се обиждат много лесно. Говорите ли на хората, трябва да бъдете много внимателни в думите си. Каквото и да кажете на човека, той ще се обиди и ще каже, че не може да угоди на хората. Няма защо да угаждате на хората. Стремете се да угодите на Бога. Щом угодите на Бога, ще угодите и на хората. С какво можете да угодите на Бога? Казано е в Писанието, че с вяра може да се угоди на Бога. Според мене нито само с вяра, нито със сила, нито с богатство само може да се угоди на Бога. Когато човек съедини вярата, надеждата и любовта в едно, той може да угоди на Бога.

Мнозина искат да станат богати, да правят добрини, за да угодят на Бога. Не, човек е в състояние да угоди на Бога само с Любов. Прав е стремежът на човека към богатство, но той трябва да бъде богат във всяко отношение: богат със свобода, със сила, със светлина и с доброта, богат с добродетели, със здраве. Човек трябва да бъде надарен от Природата с хубав глас, да пее и да весели хората. Това, което обикновеният работник не може да изкара за цяла година с усилен

труд, добрият певец може да го изкара за една вечер. Който пее с любов, той разтваря сърцата на хората, прави ги щедри. Когато човек се отнася към Природата с любов, тя му разкрива своите тайни, с което прави живота му лек, приятен. Който се отнася към Природата с недоверие, освен че нищо няма да му даде, но тя ще му вземе и това, което има.

Съвременните хора не успяват в живота си, защото имат някои неестествени желания. Например младата мома иска да се ожени за млад, красив, богат момък, да бъде щастлива. Момъкът иска да се ожени за млада, красива, богата мома, да има красиви деца, да живее добре. Това са неестествени желания. Според мене момата трябва да търси добър, здрав, умен и справедлив момък. И момъкът също трябва да търси такава мома. Само при това положение те могат да бъдат щастливи. Каквито и да са желанията на хората, все са добри. Няма лоши желания, но има естествени и неестествени желания. „Добре ли е човек да се жени?“ – При днешните условия на живота по-добро нещо от женитбата няма. „Защо?“ – Като се ожени, човек ще се освободи от всички илюзии на живота и ще помни какво значи женитба. Когато се ожени, човек влиза в реалността на живота. Като се наяде, тогава само човек разбира какво нещо представлява яденето.

Днес навсякъде се проповядва въздържание, но външно само. Ако отидете в някой манастир, веднага ще гледат да не пушите, да не пиете, да не ядете месо. Има манастири, в които не допускат даже влизането на женско животно, куче или котка. Лесно се спазва това в манастирите, в религиозните и въздържателни общества, но какво да се прави с широкия земен манастир, в който има от всички видове съблазни и изкушения? За този голям манастир именно са необходими знания. Как да се справи човек с различните болести в този манастир? При това забелязано е, че човек заболява не от изобилие на живота, но от недоимък. Човек заболява не от изобилие на любов, но от недоимък. Когато Любовта посети човека, тя го обновява. Всеки човек търси Любовта, за да се обнови, да се подмлади.

Съвременната медицина прави особени операции на човешкия организъм, изкуствено присажда известни жлези, за да го подмлади. Това може да стане по естествен начин – чрез Любовта. Когато Любовта проникне в сърцето на човека, тя засилва неговите жлези и той се подмладява. Докато човек обича хората, жлезите му са активни и той има условия да се подмладява. Престане ли да обича, жлезите започват постепенно да се атрофират. Обичайте хората, растенията, животните – и радвайте се на онези, които се обичат. Не съдете хората! В който дом влезете, пожелайте доброто на мъжа, на жената, на децата. Светът, в който живеете, представлява хлъзгав път. Трябва ли тогава да съдите този или онзи, че се е подхлъзнал и е паднал? Хората се подхлъзват, правят грешки от незнание, от неразбиране на нещата. Обаче Природата използва всичко. Тя не позволява енергиите ѝ да се изразходват напразно. Когато види, че някой човек има енергия в изобилие, тя веднага го впряга на работа. Тя е поумна от нас и знае как да постъпва. Като срещне човек, който пилее енергията си неразумно, тя взема капитала му заедно с лихвите. Дойдете ли до Природата, вие трябва да бъдете много внимателни с нея. Тя не позволява абсолютно никаква лъжа. Пред нея вие трябва да бъдете отворени книги. За да проявите своето чистосърдечие, не допускайте никаква тъмнина в ума си и никакво безлюбие в сърцето си. Обикнете ли някого, знайте, че без да иска, той ще ви постави на изпит. В първо време той нищо няма да ви иска, но убеди ли се, че го обичате, ще започне да иска много нещо от вас. При това положение вие трябва да бъдете готови да го задоволите. Любовта подразбира правилна обмяна между душите. Когато единият иска нещо, другият трябва да дава. После вторият ще иска, първият ще дава. Любовта не позволява единият само да иска, а другият само да дава. Дватама ще дават и дватама ще вземат. Даването е качество на Бога.

И тъй, дръжте в ума си идеята, че вие сте даровити и можете да постигнете всичко, което желаете. Кога? – Още днес. Не отлагайте нещата за друг живот, за друго прераждане. Отлагането изопачава човешкия характер. Човек всеки

ден се преражда. Вечер, като легне да спи, той заминава за другия свят. Сутрин, като стане, той се връща от другия свят. Следователно ако човек не може да свърши една работа днес, в сегашния си живот, ще я свърши утре, в бъдещия си живот. Ако човек всеки ден не се преражда, животът му на Земята няма смисъл. Като не разбират закона за прераждането, хората внасят в него криви тълкувания и се успокояват, че ако в сегашния си живот не могат да постигнат нещо, ще го постигнат в бъдещия. Така те отлагат нещата и не работят. Не, прераждането е закон за подобряване на живота. Прераждането подразбира прогресиране: всеки ден човек да подобрява условията на своя живот. Той трябва днес да свърши една работа, утре – друга работа. Това значи прераждане. Прераждането подразбира денят на човешкия живот, когато човек работи съзнателно, активно. Смъртта е нощта на човешкия живот, когато той почива. Следователно, когато се ражда, човек трябва да работи, да се повдига; като умира, той ще почива.

За да подобри живота си, човек се нуждае от ред практически правила. При мене са идвали млади моми и момци, за да ми разправят болките си. Една млада мома ми каза: „Аз обичам едно, но той не ме обича. Можеш ли да направиш и той да ме обикне?“ – „Това не мога да направя. Аз мога да накарам друг някой да те обикне, но този, когото ти обичаш, не мога да го накарам да те обикне.“ – „Защо?“ – „Защото той обича друга някоя. Това, което Бог е наредил и предвидил, аз не мога да го развалям. По никой начин аз не мога да развалям обичта между хората.“ – „Ама тя не заслужава неговата любов.“ – „Това не е моя работа. За мен е много лесно да намеря човек, който още не е обикнал някоя мома, и да го накарам да те обикне. Това е правата, Божествена мисъл.“

Божествената мисъл оказва влияние върху хората. Как? – Срецам едно младо момиче, но бедно – никой не му обръща внимание. Аз се спирам пред него, разговаряме се, питам го какво е положението му и си заминавам. С вниманието, което му оказвам, аз отправям към него своите добри Божествени мисли. Щом се отдалеча, кой как мине покрай него, спира се и го заговаря. Всеки има желание да му послужи, да му даде

нещо от себе си. То е на голямо внимание вече, като царска дъщеря. Тъй щото достатъчно е да се свържете с Божествения принцип в живота, за да се ползвате от вниманието на всички хора. Знайте, че Бог устройва домове, но такива, които за основа имат Любовта. Когато двама души се влюбят, това е от Бога. Когато се разлюбят, това е от дявола. Бог не се лъже. Той никога не може да приеме безлюбието за любов. Двама души имат условия да се обичат, защото и двамата имат живот, мъдрост и свобода в себе си. Свободата включва закона за преливането между душите. Обичайте хората, за да имате знание и свобода. Ако ученикът не обича учителя си, той не може да се ползва от неговото знание. Ако не обичате живота, той не може да мине през вас.

Христос е дошъл на Земята именно затова – да научи хората как да живеят, как да изпълняват Волята Божия. Бог изисква от нас да имаме правилни отношения към всички живи същества: хора, животни и растения. Когато се приближаваме към някое дърво, камъче, насекомо или към някой извор, ние трябва да ценим в тях онова, което Бог е вложил първоначално. Като оценяваме и най-малките неща, ние се свързваме с Този, Който ги е създал. Като не разбират това, хората поглеждат на малките същества – насекоми, цветенца, като на същества без никакво съдържание, и по този начин сами се отдалечават от Първопричината на нещата. И след всичко това те казват: „Господи, дай ни мъдрост.“ – Бог дава мъдрост, светлина и знание на онези, които Го обичат, които Го виждат навсякъде. Любовта любов произвежда. Ако не обичаш, и тебе няма да обичат. Следователно, като обичаме Бога, ние даваме възможност Той да се прояви. Знаете ли какво нещо е Бог? Някои мислят, че като се съберат мъж и жена на едно място и почнат да се разговарят, Бог непременно ще се яви между тях. Не е така. Бог присъства между хората само тогава, когато техните мисли, чувства и постъпки са проникнати с Любов. Когато мъжът хване ръката на една жена, тя трябва да почувства в него онова, на което може да разчита. Същото се отнася и за жената. Любовта не извира от човека, но от специален източник, и минава през човека. Забележете ли, че тази Любов минава през вас, пазете я да

не се изгуби. Ако можете правилно да я използвате, тя ще внесе живот във вас. Христос казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго, Истиннаго Бога.“

Сега, като говоря по този начин, аз нямам предвид вашия живот, нито как сте живели досега. Как сте живели досега – оставете този въпрос настрана. Какво сте мислили за Любовта – и това оставете настрана. За вас е важно, когато обичате някого, да знаете защо го обичате: за тялото, за душата, за духа, за ума или за сърцето му. При това следете има ли нещо користолюбиво във вашата любов. Користолюбието не е добродетел. То принадлежи към особен свят.

Съвременните хора се нуждаят от знание, което може да възстанови доброто в техните сърца. От време на време човек трябва да измерва пулса на сърцето си, за да види ритмичен ли е, или не. Ако пулсът му не е ритмичен, това показва, че има нещо криво в неговите чувства. Ако храносмилането на човека не става правилно, в пищеварителната му система има някакво разстройство. Ако след като човек мисли, работите му не се нареждат добре, това показва, че в мисълта му има нещо криво. Изобщо всяко криво нещо в човека произвежда неправилни резултати. В Божествения свят обаче нещата стават така, както са предвидени. Те се нареждат по-добре, отколкото са били замислени. Не търсете Бога и възможностите за реализиране на вашите желания отвън, но възложете упованието си на вашия ум, на вашето сърце, на вашата душа и на вашия дух, които работят според законите на възвишения свят. Когато се обичат, хората имат общи интереси. Тогава работите им вървят добре. Щом не се обичат, техните интереси се разединяват, вследствие на което се харчи повече енергия с по-малко постижения. Всеки ден човек трябва да има по една малка придобивка. Ако е вярващ, всеки ден трябва да се забелязва в лицето, в сърцето му и в ума му по една малка промяна. Не се ли забелязват никакви промени, той не е вярващ човек. Като дойде до 50-60-годишна възраст, човек започва да мисли, че животът му се е свършил, че нищо вече не може да придобива. Не, и на 120 години да е, сърцето на човека е всякога младо. Душата, духът, умът и сърцето на човека не остаряват. Тялото

на човека остарява, но душата му – никога. Тя е от съвсем друга еволюция, а не от тази, от която е тялото. Обаче по внушение, когато тялото на човека започва да остарява, той мисли, че и душата, и сърцето му остаряват.

Човек е дошъл на Земята да научи методите за обновяване, за подмладяване на тялото. Той трябва да работи върху себе си, да изправя линиите и чертите на лицето си, на всички удове върху него. Например носът, ушите, устата, челото му трябва да отговарят на известни мерки. Ако са извън нормалната мярка, човек е изложен на опасност. Ако устните са много дебели или много тънки, човек е изложен на опасност; ако носът е много широк или много тесен, или ако е много къс или много дълъг, човек е изложен на ред опасности; ако челото му е много ниско или много високо, човек пак е изложен на опасности. Съвременният християнин трябва да знае методите, чрез които да работи върху себе си, за да изправи своите дефекти. Искан ли човек да има червени устни, той трябва да работи с червения цвят на светлината, вътрешно да го възприема. Някои моми скубят космите на веждите си, за да станат по-тънки. Дебелите вежди говорят за голяма наблюдателност, но същевременно те показват отсъствие на интуиция. Човек с дебели вежди трябва да мине през големи опитности, да вложи в ума си светли, възвишени мисли, за да разбере, че освен обективния, конкретен свят, съществува и друг, по-възвишен от него.

Искате ли да се подмладите, направете следния опит. Ако сте човек на 50-60-годишна възраст, всяка вечер, като си лягате, кажете в себе си, че утре ще бъдете с пет години по-млад, отколкото сте днес. Правете този опит цяла седмица. Ако сте успели да вложите тази мисъл в подсъзнанието си, в края на седмицата наистина ще бъдете с пет години по-млади. Така правете няколко седмици наред, докато толкова се подмладите, че стигнете до 25-годишна възраст. „Възможно ли е това?“ – „За онзи, който вярва, възможно е; за онзи, който не вярва, не е възможно.“ – „Ама аз не вярвам.“ – „Щом не вярваш в това, направи нещо друго, в което вярваш.“ Някой не вярва в Бога, но вярва в някаква сила. Човек трябва да пази своята вяра, каквато и да е тя и в каквото и да е. Човек

трябва да пази своя вътрешен мир, от нищо да не се дразни. Че изгубил нещо, че му казали една обидна дума – той не трябва да се смуцава. Вътрешният мир на човека струва повече от всички външни материални загуби.

Един свещеник разправяше една своя опитност: „Цели 50 години вече как служа на Господа и се моля, но изведнъж нещо ми пошепва отвътре да престана да се моля. Казва ми: „Какво си придобил от това молене?“ Спрях се – казва той – в себе си и взех да мисля: какво трябва да правя, като престана да се моля?“ Казвам на този свещеник: „Ти не трябва да преставаши да се молиш, но да внесеш нещо ново в съзнанието си. Ти трябва да съзнаеш, че досега си се молил по задължение, по служба, а сега ще се молиш от Любов към Бога. Като се молиш, застани пред Бога като дете и кажи: „Господи, благослови ме! Благодаря Ти за всичко, което Си ми дал! Помогни ми да се увеличи свободата на моята душа, силата на моя дух, светлината на моя ум и доброто на моето сърце.“

Ако дойдеш в положение да мислиш, че знаеш много, излез вън, когато небето е осеяно с безброй звезди, посочи една от тях и се запитай: „Коя е тази звезда?“ Кажи на какво разстояние се намира тя от Земята. Не можеш ли да си отговориш, ще признаеш в себе си, че малко знаеш. Има неща, които човек знае, но и много неща не знае. Има моменти, когато музикантът свири много добре, но има моменти, когато и обикновените работи не му се поддават. Музикалността в човека е дарба, която не се проявява всякога еднакво. За да се прояви тази дарба, човек трябва да влезе в съзнателна връзка с видимия и с невидимия музикален свят. Дръжте връзката си с Невидимия свят и не се поддавайте на лошото влияние на хората. „Всичко изпитвайте и доброто дръжте“ – е казано в Писанието.

Съвременните хора се свързват с Духовния свят и вместо да се поучават, те повече се заблуждават. Защо? – Който им проговори, те мислят, че Бог им говори. Присъствието на Бога в човека или посещението Му се придружава със следното: човек става извънредно внимателен и предупредителен към всичко. Ако види на пътя малко камъче, ще му се зарадва;

ако види едно цветенце, ще го полее; ако види една мравка, път ще ѝ стори да мине. Щом Бог не е в него, той не е внимателен – минава покрай треви, насекоми, и всичко тъпче, не вижда къде върви. Бъдете всякога внимателни, защото не знаете в кой момент Бог ще ви посети. Всякога бъдете готови да Го посрещнете. Изслушвайте всички хора внимателно. Както Бог ви изслушва, така и вие изслушвайте всеки човек, който е дошъл при вас. Когато дойде някой човек при вас, той все иска нещо: да изкаже тъгата или радостта си, да поговори с вас. Ако изнесе някаква своя погрешка и търси начин да се оправдае, кажете му, че по-добре е да изправи погрешката си, отколкото да се оправдава. Насърчавайте се помежду си, кажете си няколко благи думи. Какво ви коства да кажете на човека няколко добри, насърчителни думи?

Сега, като говоря за погрешките ви, аз съм готов да ги взема върху себе си, а вие да се заемете с изправянето им. Всички хора грешат в едно отношение: всички бързат много – бързо режат. Ние трябва да оправдаем благата на днешния ден. Нека всички заедно отправим по една светла мисъл, по едно светло чувство и по една красива постъпка към всички хора и от душа да пожелаем идването на Царството Божие на Земята. Да пожелаем възстановяване на мира между всички хора и всички народи. Да станем проводници на Божия Дух, да се всели Той в нас. За да постигнем това, ние се нуждаем от светла, положителна мисъл.

Съвременните хора се нуждаят от чиста, безкористна Любов.

Съвременните хора се нуждаят от такава Мъдрост и от такова знание, които да им помагат във всички случаи на техния живот.

Съвременните хора се нуждаят от тази Истина, в която няма абсолютно никаква лъжа.

Сега и на вас пожелавам да бъдете млади като Любовта, възрастни като Мъдростта и чисти като Истината.

22 август, 10 ч.
София – Изгрев

ТРИТЕ УХАНИЯ

Има въпроси в живота, които от хиляди години насам са занимавали човешкия ум, но въпреки това и досега още не са разрешени. Всеки човек има поне по един неразрешен въпрос. Всеки човек се стреми към нещо. Всеки търси някакво благо, но не може да го придобие. Стремещт на човека към придобиване на известно благо е подобен на стремеша на болния, който търси чист въздух. Човек трябва да прави поне 15-20 вдишвания в минута. Когато някой човек заболява, дишането му се ускорява. Това се забелязва главно в слабогърдите. Като се затрудни дишането им, те съзнателно го ускоряват, като мислят, че по този начин ще си помогнат. Не само че не си помагат, но положението им се влошава още повече. Това показва, че за да бъде дишането на човека нормално, то трябва да отговаря на естествения ритъм в Природата. Този ритъм е здравословен. Бързото неправилно дишане на хората показва, че те бързат във всичко. Те бързат час по-скоро да станат добри, учени, богати и силни. Това е неразбиране на нещата. Бързането не разрешава въпросите.

Казано е в Писанието: „Наближило е идването на Царството Божие.“ Само идването на Царството Божие на Земята, както и във всеки човек поотделно, може да реши всички въпроси в човешкия живот. Докато Царството Божие не дойде на Земята, противоречията в живота неизбежно ще съществуват. „Нали се проповядва на хората, защо не могат да разрешат противоречията си?“ – С проповеди само въпросите не се разрешават. Колко пъти сте казвали на човека, който ви дължи, да изплати дълга си, но въпреки това той не се издължава. „Защо?“ – С казване само работите не се нареждат. „Защо постъпва така?“ – Другояче не може да постъпи. Да задавате такъв въпрос, то е все едно да питате защо човек трябва да яде. Човек трябва да яде, защото така е създаден. „Защо съществува злото в света?“ – Другояче не

може. Ако вие можете да създадете свят, в който да няма зло, дайте своя проект. Щом вашият проект се окаже по-добър, той непременно ще се приложи. „Защо еди-кой си човек постъпва толкова лошо?“ – Дайте образец на този човек как трябва да постъпва. Ако бяхте искрени към себе си, щяхте да видите, че и вие не постъпвате, както трябва. Как трябва да постъпи човек, когато срещне мечка в гората? Този човек непременно ще трепне. Той не може да бъде спокоен пред вида на мечката. Теоретически той може да разсъждава, че Бог живее в мечката, но срещне ли я, всякаква теория пропада. Чрез тази мечка Бог ще му даде такъв урок, че той ще го помни завинаги.

Това са обяснения, които имат отношение към общия живот на човека. Често хората са недоволни, без да си дават отчет за своето недоволство. Те са недоволни едни от други и не търсят причината на това недоволство. Когато една игла се забие дълбоко в крака на човека, трябва ли да го питат защо е недоволен от нея и защо не я обича? Иглата е превишила правата си. Тя е станала много интимна с този човек и той иска на всяка цена да я изхвърли вън от крака си. Следователно не играйте ролята на игла нито за себе си, нито за своите ближни. „Може ли без игли в живота?“ – При сегашните условия на живота иглата е необходима. Например иглата е нужна за шиене на дрехи, обуца и т.н. Обаче не е позволено да се забива в човешкото тяло игла, от какъвто характер и да е тя.

Съвременните хора грешат, натъкват се на противоречия, защото не разрешават въпроси, които имат близко отношение към тях, но се занимават с въпроси, към които нямат пряко отношение. Например ще дойде някой да ме пита какво мисля за Господа, как вярвам в Него, и т.н. Първо той трябва да запита себе си как вярва в Бога, а после другите. „Ами колко е голямо Слънцето?“ – Нямам представа за големината на Слънцето. Туй, което аз зная за големината на Слънцето, и той може да го знае, но това още не е разрешение на въпроса. Ние вземаме Земята като единица мярка и по отношение на тази мярка казваме, че Слънцето е един

милион и петстотин хиляди пъти по-голямо от Земята. Значи ние вземаме Земята като единица мярка, но и за големината на тази мярка нямаме ясна представа. Тъй щото въпросът за големината на Слънцето е въпрос, за който нямаме ясна представа в съзнанието си. Обаче този и ред още въпроси са напълно изяснени в съзнанието на възвишените същества. Има същества, които обхващат в съзнанието си Земята като малка топка и я разглеждат от всички страни. Както астрономите наблюдават с телескоп небето и изучават небесните тела, така и възвишените същества от Невидимия свят наблюдават Земята с телескоп и я виждат като малка топка.

Друг въпрос, който интересува съвременните хора е, че те искат да знаят произхода на нещата. Ако слушат някой учен да говори по известен въпрос, те се питат откъде черпи той тези знания. Ако слушат някой пророк, те веднага се запитват от Бога ли е изпратен, или не. Как проверявате верни ли са думите на пророка, или не? Христос казва: „Аз дойдох да им дам живот.“ Значи който иде от Бога, той дава живот. Който не иде от Бога, той взема живот. Отивате в дома на едно добро семейство: мъжът е добър домакин, отглежда кокошки, патици, свине. Жената е добра, грижлива домакиня, поддържа реда и порядъка на къщата: чисти, мие, пере и от време на време туря в престилката си царевица и хвърля на кокошките. Те ходят подир нея, доволни са от храната и казват, че господарите им са щедри хора. Вечерта обаче, когато всички кокошки се приберат, домакинът влиза в курника, избира една от най-угоените кокошки и я изнася вън. Туря я на прага на вратата, удря я с остър нож и главата ѝ отхвърква настрана. След това се явява добрата и благородна господарка, взема кокошката, попарва я с вряла вода и я оскубва. Като добра познавачка на хирургията тя взема нож, разрязва кокошката, изчиства я и изхвърля непотребните и нечисти работи навън. Като я изчисти, туря я в тенджерата да се готви. На обед всички сядат пред трапезата, радостни и доволни, че кокошката е вкусно приготвена. При това положение и домакинът, и домакинята, и децата са добри – всички ядат сладко. От човешко гледище това е

добро, но влезте в положението на кокошката и кажете добро ли е това. При това разбиране на нещата могат ли работите да стават по друг начин? – Не могат. Каквото е разбирането на хората, такива са и работите им.

Сега може да се отиде още по-нататък. Влизате в друг дом, дето също отглеждат кокошки, но като вегетарианци те ядат само яйцата на кокошките, а не и самите кокошки. В това отношение те мязат на свраките. Когато някоя сврака види, че кокошка се е притаила някъде между храстите и се готви да снася, тя започва отдалече да я дебне и веднага се спуща към яйцето: чукне го с клюна си и го изпие. Не прави ли същото и господарката с малкото господарче, детето си? Като чуе, че кокошката кудкудяка, господарката хваща детето си за ръка и отива към курника, за да вземе яйцето от полага. Още топличко, прясно, тя го счупва и го опържва в малко масло за закуска на детето си.

Може да се отиде още по-нататък. Влизате в дом, дето хората не ядат нито кокошки, нито яйцата им, но се хранят с плодове – те имат плодни дървета в градината си, които отглеждат заради вкусните им плодове. „Не могат ли да не ядат плодовете?“ – Не могат. Щом живеят на Земята, те все трябва да се хранят с нещо. След като Паганини дал един хубав концерт, публиката го попитала може ли да свири на три струни. Той излязъл на сцената и свирил на три струни. „На две струни може ли да се свири?“ – Той излязъл на сцената и свирил на две струни. „Ами на една струна?“ – И на една струна свирил. „Без струни може ли да се свири?“ – На този въпрос Паганини нищо не отговорил, но повече не се явил на сцената. Тъй щото, когато запитвате човека може ли да живее без месо, без яйца, а най-после и без плодове, той няма да излезе на сцената. Той не може да бъде вече жител на Земята.

Като говоря върху тия неща, вие можете да си обясните защо се явяват противоречия в живота на хората. Вие не можете да заставите месоядеца да стане вегетарианец, нито вегетарианеца да се храни изключително с плодове. Насилите ли положението за единия или за другия, вие непременно ще

се натъкнете на ред противоречия. Ето, четете по вестниците какви съобщения се дават за войната в Далечния Изток между китайци и японци – те водят ожесточена война помежду си. Цели градове горят в пламъци. Милиони и милиарди левове се харчат, но войната продължава. Не може ли тази война да спре? – Не може. Пророкът казва: “Още веднъж ще събера народите Си, ще излея гнева Си върху тях и повече няма да се повтори.” Днес ние се намираме пред тази епоха именно, когато Бог слиза на Земята да излее гнева Си върху непокорното човечество, за да изправи всички народи, всички хора по лицето на Земята. Защо стават войните? Защо се развиват такива страшни събития на Земята? – Тия събития трябва да се развиват, войните трябва да стават, но като вътрешни процеси. Събитията, които днес стават по света, показват, че Бог слиза на Земята да оправи човечеството. Освен Бога никой друг не е в състояние да оправи света. Войната става не само вън от човека, но и вътре в него. Всеки човек воюва в себе си. Между две противоположни чувства и две противоположни мисли всякога се заражда война, която трябва да се разреши в полза на Божественото в човека.

Какво ще кажете за Троянската война¹⁰, която избухнала между гърци и троянци поради открадването на красивата Елена? Парис открадна красивата Елена. За да не беше станала тази кражба, Елена не трябваше да остава сама с Парис. Тази война има мистичен характер. Тя представлява война, която се води в самия човек.

В един анекдот се разправя за открадването на една патка. Един българин отишъл в дома на свои познати. Това било преди обед. Домакинята приготвяла обед: в една тенджера имало голяма, добре изчистена патка, която трябвало да се тури на огъня да се вари. Като видяла неочаквания гост, домакинята захлупила тенджерата с капака и я занесла в другата стая. Гостът останал на обяд. Домакинята сложила на трапезата лук и хляб, като се извинила, че нямала друго нещо, приготвено за ядене. Като се наобядвали и се поразговорили, той останал да спи у тях под предлог, че има да свърши някаква работа в града. Като легнал да спи, той видял

тенджерата с патката в стаята, дето го поканили да ношува, и се усмихнал. Рано сутринта той станал, отворил тенджерата, извадил патката и я турил в торбата си. След това тихо сложил капака на тенджерата и влязъл при домакините да се сбогува. „Защо бързаш?“ – „Докато Патаран царуваше, работите вървяха добре. Откак Патаран слезе от трона, работите се усложняват.“ Те помислили, че гостът говори нещо за своите работи, и не го задържали повече. Като минало доста време от неговото заминаване, домакинята влязла в стаята да вземе тенджерата и да сготви патката, но намерила тенджерата празна. Едва сега разбрали те за какъв цар Патаран говори гостът, но късно било вече, не струвало да го гонят. За да се избегне една кражба, не трябва да оставяте патката сама в стаята на госта. За избягването на Троянската война Елена трябваше да се остави в средата между Парис и домакина – едното положение. Второто положение е Парис да бъде в средата между Елена и домакина.

Сега, като дойде някой гост в дома ви, ще бъдете внимателни. Първо ще изпразните джобовете си и после ще го поканите. Гостът трябва да носи нещо със себе си, а не да взема. Щом взема, без да дава, той не е добър човек. Погрешката на този гост се заключава в това, че той е взел чуждо нещо. Характерът на госта, който ви посещава, се познава по това, как вие го приемате и изпращате. Гост, когото посрещате с радост, а изпращате със скръб, не е от добрите хора. Погрешката, която гостът е направил, говори за състояния, през които човешката душа минава. В живота на хората стават различни погрешки. Един човек по отношение на друг може да направи някаква погрешка; той пък може да сгреша по отношение на трети; най-после и двамата заедно могат да сгрешат към третия. В един дом първо майката може да прави погрешки, после бащата може да прави погрешки, след това децата могат да правят погрешки. При известен случай и майката, и бащата, и децата могат едновременно да грешат. Обаче жената не може да прави погрешките на мъжа, мъжът не може да прави погрешките на жената, детето не може да прави погрешките нито на майка си, нито на баща си,

майката и бащата заедно не могат да правят погрешките на детето. Значи доброто или злото, което даден човек върши, е специфично негово.

Най-малката погрешка, която човек може да направи, е в неточността на думите, с които той предава фактите. Върви някой срещу вас и вие го питате какво е състоянието му. – „Добре съм.“ – Той не казва вярно. Всъщност той не е добре. Срещате друг, питате го: „Студено ли ти е?“ – „Не, топло ми е.“ И той не предава състоянието си вярно. Тези хора не искат да лъжат, но считат, че не е нужно да изнасят истинското положение, в което се намират. Ако пък искате да дадете мнението си за даден човек, вие трябва да го наблюдавате, когато е с друг някой. Ако искате да знаете нещо за една жена, вие трябва да видите каква е тя, когато е насаме с някой мъж. По обходата помежду им ще познаете и жената, и мъжа. Съдете за честността на човека, когато го видите сам в някоя плодна градина, застанал под круша, увиснала от зрели едри плодове. Тъй както е сам в градината, без никакъв външен стражар, без никакъв закон, ще познаете честен ли е той, или не е. Ако при това положение не си позволи да откъсне нито един плод, това показва, че той носи стражаря, т.е. закона, вътре в себе си. Човек носи в себе си и доброто, и злото, вследствие на което е приятен или неприятен за хората. Дойде някой при вас – неприятен ви е. Защо и за какво, не се питате. Дойде друг – приятен ви е. Срещате едного, който е гладувал цели три дена, и във вас веднага се явява желание да го нахраните. Срещате друг, който също така не е ял три дена, но не изпитвате никакво разположение да го нахраните. Като вижда готовността ви да нахраните първия, той се обижда и веднага започва да протестира защо на онзи давате хляб, а на него не давате. Вместо да протестира, той трябваше да бъде съобразителен, да донесе хляб за себе си и за вас, та по този начин да изглади неприязненото чувство, което събужда в хората. Не обвинявайте никого защо е постъпил така или иначе. Бог е дал свобода на всички хора и ги опитва доколко те ще използват свободата си за свое добро и за доброто на своите ближни.

Човек може правилно да използва свободата си само при изпълнение Волята Божия. Без изпълнение на Волята Божия никаква свобода не съществува, никакъв прогрес не може да се очаква. Искате ли да изпълните Волята Божия, не обвинявайте никого и не съдете никого. Ако имате право да съдите някого – това сте вие сами. Съдете себе си, но не и ближните си. Който съди другите, той е монархист. В старо време, когато се е разглеждало някакво престъпление, делото се е изнасяло от един съдия. Той го е разглеждал, той се е произнасял и той е прилагал присъдата. В днешно време обаче, за да осъдят един човек, най-първо делото се изнася пред следователя, после се викат свидетели, защита от адвокати. След това се произнасят прокурорът, съдиите, и най-после се издава присъда, резолюция на делото.

Ние живеем в епоха, когато за разглеждане на едно дело е нужен пълен състав от свидетели, адвокати, съдии, прокурор, които съвместно да дадат гласа си за правилното разрешаване на въпроса. Ако влезете между болни, ще имате едно разрешение на въпроса; ако влезете между здрави, ще имате друго разрешение. Докато е болен, човек се нуждае от услугата на здрави. При това, колкото е по-болен, толкова по-големи услуги му се правят. Оздравее ли, той веднага излиза от болницата. Ако още продължават да му услужват, той се сърди, гневи се, недоволен е от положението си. Здравият не се нуждае от услуги. Има религиозни хора, които постъпват със здравите като с болни – дават им различни рецепти как да живеят, как да вярват, и т.н. Здравият не се нуждае от такива рецепти. Той живее по-добре от онзи, който му дава рецептите. Вярата му е по-силна от неговата.

Какви са признаците, по които се познава здравият човек? – Когато човек е здрав по тяло, по сърце и по ум, от него излизат три ухания. Здравото тяло издава особено приятно ухание. Възвишените чувства издават друг вид ухание. Светлите мисли издават трети вид ухание. Щом едно от трите ухания отсъства, човек е болен в известно отношение. Когато тялото на човека заболее, той може да се лекува с Истината. Докато не обича Истината, човек никога не може

да бъде физически здрав. Щом обикне Истината, той възстановява здравето си и тялото му придобива съответно ухание. Ако дълбоко в душата си човек реши да обича Истината и ако абсолютно изключи лъжата от себе си, от каквато болест и да страда, той може да се излекува. За здравето на сърцето се препоръчва Любов. Ако сърцето на човека заболее или чувствата му се разколебаят, за да възстанови изгубеното ухание, той трябва да обича хората. Любовта е единствената сила, която може да уравни състоянието на сърцето. Когато изгуби умственото си равновесие, човек изгубва съответното ухание. За да го възстанови, като метод той трябва да приложи Мъдростта.

Следователно, когато тялото страда, човек трябва да приложи в живота си Божията Истина. Когато сърцето страда, той трябва да приложи в живота си Божията Любов. Когато умът страда, той трябва да приложи в живота си Божията Мъдрост. Възстанови ли равновесието на силите в своето тяло, в своето сърце и в своя ум, едновременно с това човек придобива трите ухаения. Без тези ухаения той не може да бъде благоугоден на Бога. Когато дойде пред олтара на моето тяло, Бог трябва да почувства ухаението, което излиза от него, и да остане доволен. Когато дойде пред свещения олтар на моето сърце, Той трябва да почувства ухаението, което излиза от него, и да остане доволен. Когато дойде пред великия олтар на моя ум, Той трябва да почувства ухаението, което излиза от него, и да остане доволен. Бог може да бъде доволен от човека само тогава, когато Истината е жрица в олтара на неговото тяло, Любовта – жрица в олтара на неговото сърце, и Мъдростта – жрица в олтара на неговия ум. Казано е в Писанието: „Вие сте храм Божий.“ Това се отнася до тялото, но само тогава, когато то служи на Истината.

Следователно когато Истината действа в човешкото тяло, Любовта – в сърцето му, и Мъдростта – в неговия ум, само тогава човек има възможност да следва пътя на Новото учение на Любовта. Когато среща един човек, аз веднага познавам живее ли Истината в тялото му, Любовта – в сърцето му, и Мъдростта – в ума му. Щом той е дал място на

тия велики принципи в себе си, Господ живее в него. Позная ли това в човека, колкото лошо и да ми говорят за него, не вярвам в тия думи. Ако тези принципи живеят в една жена или в един мъж, те не са способни за лошото, за злото в света. „Ама еди-коя си жена целунала един мъж.“ – Ако Бог живее в тази жена, нейната целувка е свещена. Тя е в състояние да излекува и прокажения. Светлината, въздухът, водата и храната не ни ли целуват? И в Писанието е казано: „Целунете се със свето целуване.“ Каква по-чиста, по-красива целувка познавате от тази на Слънцето? Всеки ден Слънцето ни целува отдалече, като ни изпраща своето велико благословение. Понякога ние почерняваме от неговите целувки, но благословени са тия целувки, те лекуват човека.

„Целунете се със свето целуване.“ Аз пък казвам: обичайте се едни други. Когато един обича някого, той пък трябва да обича друг. Последният трябва да обича трети и т.н. По този начин вие трябва да образувате верига на Любовта, верига от скачени съдове, между които да няма никакво прекъсване. Не търсете любовта на този, когото обичате. В това няма никакво разрешаване. Не давайте подарък на онзи, който ви е дарил. Това не разрешава въпросите. Да се обичат двама по двама, без да предават любовта си по-нататък – това значи да прекъснат веригата на Любовта. Ще обичате всички хора, както обичате всички букви на азбуката. Ако човек обича само една буква и с нея само пише, той нищо няма да напише. Ако искате да напишете или да изговорите нещо, което да бъде разбрано от всички, вие трябва да пишете и да изговаряте всички букви – всяка на своето време и място. „Можем ли да обичаме всички хора?“ – Ако не обичате всички хора, вие нищо не можете да постигнете. Ако не обичате всички букви и не си служите с тях, като ги нареждате по законите и правилата на граматиката, вие писател не можете да станете. Щом е дошъл на Земята, човек трябва да живее правилно, да поставя всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка на местата им. На човека е дадена свобода да се проявява, както иска, но не знае ли законите и правилата на Великия живот, от които трябва да се ръководи,

той ще постъпи като Парис: ще отиде в Гърция, ще открадне красивата Елена и ще предизвика война против себе си. Бог мълчи, но ще ви постави в положение да преживеете това, което сте направили на другите. Момък влиза в един дом и открадва дъщерята. Бащата и майката страдат, но изпиват горчивата чаша и мълчат. Ще дойде ден, когато този момък ще преживее същото. Неговата дъщеря ще бъде открадната. Той ще страда, но ще мълчи. Ще види, че това, което някога е направил, не е добро.

Тъй щото търсите ли доброто, правете и вие добро. Доброто се връща при онзи, който го е направил. Ако доброто ви се върне при вас, но не сте доволни от него, това показва, че не сте го направили, както трябва. Щом не сте доволни, коригирайте се. Доволни ли сте от него, направили сте го, както трябва. Бъдете доволни и от недоволството си, но постоянно се коригирайте. Недоволството ви е научило и ви учи на такива неща, на които по никой друг начин не можете да се научите. То разкрива вашето вътрешно съдържание. Бъдете доволни от онова, което имате в даден момент. Не очаквайте да ви определят специално място и специални блага. Като не разбират смисъла на недоволството, хората постоянно се оплакват едни от други: учениците от учителите си, и учителите – от учениците си; мъжете от жените и жените от мъжете, майките от децата си и децата от майките си. Хората не подозират, че положението, в което се намират, именно то ги прави учени. Кое прави учителя учител? – Учениците му. Кой създава майката? – Децата. Кой създава мъжа? – Жената. Кой създава жената? – Мъжът. Ако нямаше ученици, нямаше да има и учители. Ако нямаше деца, майката никога не би разбрала майчинството. Ако нямаше жени, мъжът не би разбрал себе си. Ако нямаше мъже, жената не би се познала, не би разбрала какво представлява като жена. Щом е така, благодарете за всички положения, през които минавате, и разумно ги използвайте.

Помнете следното правило и го прилагайте в живота си: благодарете на Бога за живота, който ви е даден, с всички негови противоречия. След време ще разберете, че всичко,

което става във вашето сърце, във вашия ум и във вашето тяло, е за добро. Няма да мине много време, и вие ще се убедите в това. То е 101 процента вярно. Бог е приготвил за всеки човек, за всяка душа такива блага, каквито те не подозират.

Тази е новата философия, която трябва да приложите, за да влезете в Царството Божие. Царството Божие е там, където Любовта царува. Царството Божие е там, където Мъдростта царува. Царството Божие е там, където Истината царува. Любовта царува в сърцето, Мъдростта – в ума, а Истината – в човешкото тяло, т.е. в човешкия живот. Да дойде Царството Божие на Земята – това значи да дойде Бог на Земята с Любовта, с Мъдростта и с Истината и чрез тях да примири всички противоречия. Това значи да изтрие Бог сълзите от очите на хората и да ги направи радостни и щастливи.

Желая и на вас да дойде Царството Божие във вашите сърца, умове и души и да ви направи радостни и щастливи.

Христос е Човекът на изобилната сила.

Христос е Човекът на изобилната вяра.

Христос е Човекът на изобилната Любов.

*23 август, 5 ч.,
София – Изгрев*

ПЪТ ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ

Съвременните музиканти говорят върху музиката, произнасят се за произведенията на велики гении в тази област, изнасят техните мнения. Каквито и да са мненията на тия музиканти за музиката, те са повече теоретически, не отговарят на същността на музиката. Какво всъщност представляват сопранът, басът, алтът, тенорът, досега никой музикант не се е произнесъл. Според мене сопранът представлява жена, басът – мъж, тенорът – син, алтът – дъщеря. В това отношение четирите главни гласа в пеенето представляват семейство, състоящо се от майка, баща, син и дъщеря. Когато някой много говори за тенора, това показва, че е жена – обича мъжете. Когато някой много говори за алта, това показва, че е мъж – обича жените. Който обича баса, той мисли да се жени, интересува се от материалното положение на бащата. В съвременната музика тонът *do* се взема за основен тон. Според мене тонът *sol*, макар и да не е основен, има по-голяма тежест, понеже всякога се връща към мястото, отдето е излязъл. В Природата тонът *sol* представлява узрял плод, който отново се посажда в земята, израства и пак дава плод.

Това се отнася до музиката. На ония, които се интересуват от музика, ще им бъде приятно да четат и да говорят по тия въпроси. Религиозният обича да говори върху духовни въпроси. Младият момък се интересува от красивата мома. Той иска да знае къде ходи тя, какво учи, как се облича, с кого дружи. Старият 120-годишен дядо не се интересува от младите моми. Той казва: „Пропаднах, изгубих всичката си стока по тия млади моми. Не искам вече да мисля за тях.“ Ако слушате младия и стария да говорят за младата мома, вие ще извадите две заключения за нея, но нито едното е право, нито другото. Младата мома не е това, което младият и старият говорят за нея. Какво всъщност представлява младата мома? – Тя представлява живота. Тъй щото, когато

младият момък се интересува от младата мома, той се интересува от живота. Докато е жив, човек неизбежно трябва да търси момата, т.е. живота, и да го изучава във всички негови прояви. Не го ли изучава, както трябва, главата му ще страда. Момата, момъкът, майката и бащата са външни форми на живота. Чрез тия външни форми човек трябва да изучава вътрешната страна на живота. Всяка външна форма в Природата представлява частица от Целокупния живот. Искате ли да изучите Целокупния живот, човек трябва да се интересува от всички форми на живота, колкото малки и да са те.

Като ученици вие трябва да изучавате живота по нов начин. Хората са недоволни от живота, понеже го изучават по стар начин. Те казват: „Нищо не получихме от живота.“ Защо? – По стар начин са го изучавали. Щом са недоволни от живота, те са недоволни и от Онзи, Който е създал Живота. Каквото и да говорите на този човек, той все ще го отрича. Ако му кажете нещо за Любовта, за Мъдростта или за Истината, той ще ви каже: „Не ми говори за тия неща. Ако те съществуваха, работите ми щяха да вървят добре.“ Този човек иска работите му да вървят гладко, без никаква сянка, без никаква грапавина. Идете при един фотограф и го запитайте може ли да снее някакъв образ без сенки. Той ще ви каже, че е невъзможно да се снимат образи на предмети без сенки. Сянката именно очертава образа. Без сенки вие щяхте да имате само светлина, която не би могла да даде някакъв образ. Както не може без сянка, така не може и без светлина. Ако искате да гледате образи без сянка, ще видите само светлина. Искате ли да гледате образи без светлина, ще видите само сенки, само тъмнина. При това положение на нещата ще имате два вида картини: едната ще бъде съвършено тъмна, а другата – съвършено бяла. Обаче и в бялата, и в тъмната картина ще липсва същественото – реалността на нещата. Картина без сенки, това значи живот без страдания. Който търси такъв живот, той ще бъде лишен от предмети за изучаване. Няма ли какво да изучава, той няма да има никакви разбирания. Какъв живот е този, който е лишен от предмети за изучаване? Какво ще бъде положението ви, ако

срещате човек, който ви говори, а вие не го виждате? Говори ви една мома, чувате гласа А, но не я виждате. Защо? – В тъмнина е тя. Вие чувате гласа А отнякъде, но не можете да видите очите, челото, носа, устата А. При това положение вие нямате никаква връзка с нея и се чувствате нещастен.

Следователно дойде ли до живота, човек трябва да има правилни разбирания. Не е достатъчно само човек да каже, че е чел някоя книга. Той трябва да я е чел, разбрал и приложил. Като прочетете Библията, вие бързате да си кажете мнението за тия, които са писали в нея. Казвате: „Отлично е писал Исая, или Мойсей.“ – Да, Исая се отличава с красивия си език. Мойсей пък е създал такива закони, които и до днес още не са изгубили цената си. Като четете за Авраам, вие се учудвате на неговата вяра и послушание. Бог каза на Авраам да напусне бащиния си дом, да отиде между езичниците. Той изпълнил Волята Божия, но като влязъл между хората, възприел техния страх и в душата му се явило малко смущение. От страх да не го убият заради Сара, която била красива, Авраам скрил истината, представил я за своя сестра, а не за своя жена. Всъщност Авраам искал да изнесе идеята, че Сара не е негова жена, не е негова собственост, но негова другарка. Когато някой казва за другарката си „моята жена“, той я счита за своя собственост. Никаква собственост не е жената. Някой се оженил за дъщерята на някого и я нарича своя собственост. Жената пък счита мъжа си за своя собственост и го нарича „мой мъж“. Колкото жената е собственост на мъжа, толкова и мъжът – на жената. Казвате: „Това са мои дървета.“ – И дърветата не могат да бъдат ваша собственост. „Моята идея.“ – Идеята не може да бъде собственост на човека. През колко глави е минала тази идея, докато дойде в своята глава! „Моето разбиране.“ – И разбирането не може да бъде собственост на човека. През колко умове е минало това разбиране, докато стане твоето!

В желанието си да притежават нещата, хората се намират в положението на първия кон, който бил изпратен от професора си в житейския университет да се учи. Като влязъл в университета, първата задача, която му дали, била изучаване

свойствата на елипсата. Щом видял елипсата, той пхнал главата си в нея и забелязал, че тежестта му се увеличила. Същевременно след него почнало да се движи нещо – кола. Като се върнал при професора си, той казал: „Страшно нещо е елипсата! Докато главата ми беше вън от елипсата, тежестта на тялото ми беше по-малка. Откак влязох в елипсата, тежестта ми се увеличи много.“ Професорът му отговорил: „Такова е свойството на елипсата.“ Елипсата представлява желанията на хората. Когато се стреми към постигане на известно желание, човек пхна главата си в елипсата. Щом пхне главата си в елипсата, той усеща вече, че тежестта на тялото му се увеличава много и започва да се оплаква от живота си.

Следователно, когато се поддаде на едно неестествено желание, човек изпада в положение, от което мъчно може да излезе. Такова било положението на селяните от едно турско село, които били посетени от пашата. Като им дошъл на гости, макар и бедни, те го приели много сърдечно: нагостили го и го напоили добре. Като тръгнал да си отива, пашата им казал: „Понеже съм много доволен от вашия прием, ще ви подаря един слон.“ Селяните не знаели какво нещо е слонът и му благодарили за подаръка, който ще им направи. Щом пристигнал в града, дето живеел, пашата веднага им изпратил обещания слон, като им казал, че трябва да го хранят с ориз. Селяните получили подаръка си – слона, и размишлявали дали ще могат да го впрегнат на работа. Оказало се, че слонът не може да им помага. Решили най-после, че слонът ще им бъде за развлечение. Обаче за това развлечение те трябвало да доставят всеки ден по 70 кг ориз. Като употребявали всеки ден по 70 кг ориз за слона, те започнали да протестират в себе си, но нямало какво да правят, трябвало да мълчат. Един ден пашата срещнал един от селяните на същото село и го запитал: „Доволни ли сте от слона?“ – „Доволни сме.“ – „Тогава да ви изпратя още един слон.“ – „Достатъчно ни е един слон. Питайте в съседните села, може би те да имат нужда от слон.“ Приятно било на пашата да прави подаръци на селяните, но за тях било нещастие да изразходват на ден по 70 кг ориз за един слон.

Съвременните хора не се нуждаят от желания, които ядат много като слоновете. Такива желания опропастват човека, но не могат да го повдигнат. В духовно отношение човек се нуждае от такива знания, които да го ползват в живота му. За човека е важно да знае на какви основи почива неговият живот, как трябва да живее, за да бъде здрав. Едно от условията, върху които животът почива, е свободата. Човек трябва да бъде свободен като дете. И в детската, и в юношеската, и в зрялата си възраст той трябва да бъде свободен. Не е ли свободен, той ще преживее големи горчивини. Какво се ползва той от живот, пълен с горчивини? Значи човек трябва да дава ход на естествените желания в себе си, а не на ония, които никога не може да насити. Той трябва да се стреми към ония знания, които могат да го повдигнат.

Щом сте дошли на Земята, вие трябва да работите върху себе си, да развивате вложеното във вас, за да разберете, че всеки човек е ценност, която никой не може да замести. Не само човекът, но и най-малката буболечица и тревица, поставени на своето място, са незаменими. Водната капчица, слънчевият лъч също така са незаменими. Всяка буква от азбуката е незаменима. Коя буква би могла да замести буквите а, б, в и т.н.? Едно може само да се каже, а именно: и детето, и възрастният се нуждаят от едни и същи елементи, само че детето ще употреби едни форми за тия елементи, а възрастният – други. Пък и всеки човек поотделно ще си послужи с такива форми, които отговарят на неговите изисквания. Като живее, човек трябва постоянно да подновява формите, с които си служи. Не ги ли подновява, той е осъден на преждевременно остаряване. Често вие се натъквате на светски и на религиозни хора, които се страхуват да се проявят, за да не направят някакъв грях. Те считат за грях това, което не е грях. Например слушате някой да казва: „Прейдох днес, грях направих.“ Друг казва: „Днес изхарчих много пари, грях направих.“ Някой влязъл в една градина, откъснал един плод, изял го и счита, че е направил някакъв грях. И Жан Валжан¹¹ пострадал, защото откраднал един хляб. Хората считат за грях това, което в действителност не е грях, а истинския грях

не виждат. Грехът произтича от отклоняването на човека от правия път. Това отклоняване е причина за неправилните му отношения към Първата Причина на нещата.

Сегашните хора искат да излязат от кривия път, в който са изпаднали, и търсят спасението си в науката. Религиозните и духовните хора пък търсят спасението си в религията и в окултната наука. Много от тях изучават слънчевата система, но по стар начин. Те считат планетата Меркурий за секретар на другите планети и казват, че за да бъде умен, човек трябва да се учи при Меркурий. Венера наричат богиня на любовта, която учи човека на красиви отношения. Тя го учи да пише любовни писма, да изказва чувствата си. Марс пък назначават за адютант на боговете, които разполагат със сила, с енергия. Той е готов за всякаква борба. За Луната се произнасят, че тя развива въображението на човека. Който иска да се занимава с велики, с невъзможни, нереализуеми работи, той трябва да се учи в нейната школа. Юпитер развива благородството, достойнството в човека. Който иска да стане цар, той трябва да се намира под влиянието на Юпитер, да има високо мнение за себе си, да се държи с достойнство. Мъж, който не се намира под влиянието на Юпитер, не може да задоволи жената. Тя казва: „Мъж ли е това? Свил се е като баба, на нищо не прилича.“ Когато жената не е доволна от мъжа си, тя трябва да го изпрати в училището на Юпитер. Като дойдат до Сатурн, учените го наричат философ. По характер той е строг, недоверчив.

Всички планети представляват университети, през които човек непременно трябва да мине, за да се развие във всяко отношение. Според старите учени съществуват седем такива университета, а според новите засега са известни десет университета, но те имат предвид още два, които днес не са добре изучени. В пътя на своето развитие човек минава последователно през всички планети, и като свърши курса на учението си при дадена планета, дава му се диплом. Който разбира езика на тия дипломи, той може да чете написаното в тях. Например тънките или дебелите устни на човека показват през какъв университет е минал и как се е учил. Ако уст-

ните на човека са много тънки, това показва, че не е минал още през школата на Венера. Щом придобие много знания от нея, устните му стават по-дебели. Освен устните Венера изработва и кривините на човешкия нос. Сплеснатият нос показва, че дихателната система на човека е слабо развита. Широкият нос показва добре развита дихателна система и кръвообращение. Когато Луната даде на човека свидетелство за завършен курс, тя пише на челото му. Челото на този човек е широко, с красива линия. Този човек има развито въображение в себе си, вследствие на което има богати идеи. Той е поетична натура. Слънцето пък се счита носител на живота. Тъй щото човек неизбежно се намира под силното или слабо влияние на различните планети, които се разглеждат като разумни същества. Тия разумни същества се управляват от още по-разумни, както капитанът управлява своя параход. Като знае това нещо, човек трябва да се интересува от всичко, което го заобикаля, било от външния видим свят, или от вътрешния – невидимия.

Следователно, говорите ли за Венера, вие веднага я свързвате с Любовта, без да разбирате същината на Любовта. Под думата *любов* ние разбираме първата сила в света, която е работила върху човека, за да го направи свободен. Любовта е направила човека свободен. Преди да заработи Любовта в човека, той се е намирал в потенциално състояние, не е познавал нито радостта, нито скръбта, не е правил нито добрини, нито злини и грешки. Щом се намерил под влиянието на Любовта, той излязъл от Бога и отишъл в света да работи. Тук той се натъкнал на големи противоречия, от които придобил знания, но същевременно правил и големи погрешки. Какво по-голямо противоречие може да съществува за човека от това, когато при най-лекото си докосване до някои същества той произвежда експлозия? Тези същества имат свойството на барута. Доближите ли огън до тях, те веднага избухват и причиняват големи пакости. Това избухване ние наричаме „влюбване“.

Сега, за да не предизвиквате избухване в човека, дръжте огъня си далече от барута. С други думи казано: ако имате

барут в себе си, не се приближавайте към същества, които имат висока температура. Ако непременно трябва да се приближите, предварително залейте барута им с вода и така пристъпвайте. Както виждате, човек има много да учи, да придобива истински познания, за да знае правилно да живее. Според мене експлозиите, които стават тук-там в живота, ни най-малко не създават противоречия. За ученика те представляват уроци, предметно учение. Ако хората не се месеха едни други в работите си, всички неща щяха да се нареждат добре, без никакви експлозии и катастрофи. Днес хората искат едни други да се възпитават: родителите искат да възпитават децата си, учителите – учениците си; мъжете искат да възпитават жените си, жените – мъжете си, и т.н. В края на краищата, вместо да подобрят живота си, те го влошават. Ако хората бяха оставени сами на себе си, т.е. на доброто, на Божественото начало в тях, те щяха да бъдат по-добри, отколкото са днес.

И тъй, не съжелявайте за ония естествени желания, които се крият в душата ви. Дайте път на тия желания да минат през сърцето ви и да се изявят навън. Има желания в човека, на които не трябва да се дава ход. Те са тъй наречените неестествени желания, които вместо да повдигат, спъват човека. Разумният човек прави подбор в желанията си и едни от тях допуска до сърцето си, а други спира. Той е пощаджия на желанията си. На ден може да получи петстотин писма, но той сядна на едно място и започва да чете адресите: своите писма задържа за себе си, тия на своите познати туря в чантата и тръгва да ги раздава, а чуждите оставя настрана, като непотребни.

Бъдете внимателни към себе си, бъдете внимателни и към хората. Изучавайте се едни други, без да се спирате върху отрицателните си качества. Отрицателното, кривото в човека не представлява нещо реално. Изучавайте реалното в човека, т.е. онова, което не се изменя. Като срещнете един човек, първо изучете реалното, Божественото в него, а после нереалното, променчивото. Само така човек може да познае себе си и да избегне правенето на погрешки. Не познава ли

себе си, той никога не може да познава хората. Не познава ли хората, той никога няма да познава и себе си. Всяка среща с човека е благо, придобиване на нещо ценно. Например да срещнете човек с добре развито въображение, това значи да влезете в един широк свят – в света на идеите. Това, което човек с ума си не може да предвиди, с въображението си ще го види. Бъдещият живот се чертае от хора със силно развито въображение. Те предвиждат това, което другите не могат даже да си представят.

Човек трябва да работи върху себе си, да развива всички свои дарби и способности. Човек трябва да се развива все-странны, а не само в едно отношение. За да постигне това, той трябва да работи без страх. Благото, което е вложено в човека, трябва да се тури в действие, макар и да стават някакви погрешки. И да греши, човек трябва да прави опити, да прилага своите сили. Колкото повече подпушва силите си, толкова повече той се разстройва. Неврастенията, от която страдат съвременните хора, се дължи именно на такова подпушване. По-добре е човек да сгреши някога, но да научи нещо, отколкото да минава за праведник и нищо да не научи. Докато не влезе в лабораторията си да прави опити, химикът нищо няма да научи. Влезе ли в лабораторията си, той прави опити, макар и да греши. Много химици са излизали от лабораторията си с изпогорели лица и ръце, но поне са научили нещо. След всеки несполучлив опит вниманието на химика се увеличава, знанието му се удвоява и той знае вече свойствата на елементите и методите, чрез които може да работи с всеки от тях. Чрез несполучливите си опити той придобива голямо внимание и будност на съзнанието си.

За да стане учителят добър, той трябва да прави ред опити в метода на преподаването си, докато най-после избере такъв метод, при който учениците му да го разбират. Ако преподава и учениците му не го разбират, той не е дошъл още до онзи метод, чрез който трябва да работи. За да може да въздейства на учениците си, учителят трябва да ги изучава, да ги познава както във френологическо, така и във физиогномическо отношение. Той трябва да наблюдава

челата им, да познава тяхната разумност. Като изучава носа и устата на учениците си, учителят навлиза в техния чувствен свят – в света на сърцето им. Щом дойде до брадата им, той изучава техния физически свят. Значи челото се отнася до умствения свят на човека, носът – до сърдечния му свят, а брадата – до физическия. Учителят трябва да познава състоянието на ученика си в трите свята, за да го разбира добре и да му помага. Само при това положение може да се създаде истинска връзка между учител и ученик. Съществува ли тази връзка, ученикът винаги ще отправя към учителя си мил поглед, а не както някои ученици гледат на учителите си като на врагове. Отворете широко сърцата си за своя учител и не се страхувайте. Отправяйте към него мил поглед, за да може той да ви помага. Такива трябва да бъдат и отношенията на ученика в Божествената школа. Щом приеме Божественото учение, което му се преподава, пътят на живота му се оправя и той става радостен и весел.

„И призова дванадесетте Свои ученици, та им даде власт над нечистите духове, да ги изпъждат, и да изцеляват всяка болест и всяка немощ.“ Числото 12 показва, че 12 неща съществуват в света, които човек трябва да изучава. Дванадесетте апостоли представляват 12 качества, които човек трябва да притежава. Например Йоан е ученик на Любовта. Искате ли да изучавате Любовта, четете Йоан. И апостол Павел е писал за Любовта, но Йоан разглежда вътрешната страна на Любовта. В това отношение той е голям мистик. Като четете Йоан, вие ще се доберете до вътрешната, до мистичната страна на Любовта. Любовта е сила, която освобождава човека. Всяка друга сила, която не може да освободи човека, не е любов. Като освобождава човека от ограниченията му, Любовта внася в него топлина. Колкото повече се увеличава топлината, толкова по-свободен става човек. Щом топлината му се намалява, той отново започва да се ограничава. Колкото повече се увеличава мекотата на човека, толкова по-свободен става. Намалява ли се мекотата му, той става по-ограничен. Значи топлината и мекотата, които Любовта внася в човека, го правят свободен. Отнемането на

тази топлина и мекота ограничават човека. Това са две правила за живота, които трябва да знаете. Стрежете се да придобивате Любовта, защото само чрез нея ще познаете Бога като свой Баща. Той разкрива във вас ония богатства, които първоначално са били вложени в душите ви, и ви ги предлага като ценни подаръци. Той дава подаръци на тия, които Го обичат. За Неговата Любов към нас няма какво да се говори. Той пръв ни е обикнал. Сега на нас предстои да Го обичаме. С Любовта Си към нас Бог е извоювал нашата свобода. Сега ние трябва да Го обичаме, да извоюваме Неговата свобода.

Какво разбирате под думите “извоюване на Божията свобода”? – Да извоюваме Божията свобода, това значи да не ограничаваме Божия Дух в себе си. Вие не давате свобода на Бога в себе си. Вие не давате ход на Божествените мисли и чувства в себе си. Щом дойде някоя Божествена мисъл в ума ви, вие я спирате, не ѝ давате възможност да се прояви. Ако Бог ви каже да отидете при някой прокажен, вие ще се уплашите и няма да извършите възложената ви работа. Христос излекува много прокажени, защото имаше Любов в Себе Си. Той не се страхуваше от зараза. Ето, на Ананий¹² се каза да отиде при Савел, да отвори очите му. Ананий изпълни Волята Божия. Той отиде при Савел, положи ръцете си върху главата му и Савел прогледа. След отваряне на очите му Савел отиде да проповядва. Ананий не се уплаши от това, че трябва да отиде при Савел, един от върлите гонители на Христа.

Христос каза на дванадесетте Си ученици къде да ходят и какво да правят. Той им каза, че болни трябва да изцеляват, гладни да хранят, мъртви да възкресяват и навсякъде да разправят, че е наближило идването на Царството Божие на Земята. Сега, ако ви се каже да направите нещо за Господа, готови ли сте? Бъдете готови всякога да изпълнявате Волята Божия, защото ще слушате Гласа Му не само сега, но и в бъдеще. На този или на онзи свят, вие всякога ще бъдете с Него. Никой не може да се освободи от погледа на Бога. Той следи живота на всеки човек и му отдава заслуженото. Не търсете разрешаването на въпросите само в сегашния си живот. Да търсите разрешаването на въпросите в сегаш-

ния си живот само – това значи да търсите разрешаване на въпроса за ябълката само в нейната външна форма. Не, искате ли да разрешите въпроса за ябълката, вие трябва да я посадите в земята, да чакате да израсте, да цъфне, да върже плод и плодът ѝ да узрее. Щом знаете всички процеси, през които ябълката е минала, като я вкусите, вие ще знаете вече какъв е нейният характер, какво тя представлява. Също така и характерът на човека се познава от неговите плодове.

Сега, за да имате успех в живота си, пазете следните няколко правила: искате ли хората да ви почитат, първо вие ги почитайте. Не разчитайте на справедливостта на хората, преди да бъдете вие справедливи. Разчитайте първо на вашата сила, а после на силата на другите хора. За да бъдете силни, какво ви е нужно? Учениците Христови казаха на Учителя си: „Придай ни вяра.“ И вие ли ще искате вяра? – Вие не се нуждаете от вяра, защото вярвате даже и в това, в което не трябва да вярвате. Например някой вярва, че е слаб. Да вярва човек в слабостта си, това показва, че той иска да стане физически силен. За да станете силни, вие трябва да обичате Истината. За да станете умни, да придобиете повече светлина и знание, вие трябва да обичате Мъдростта. Ако искате да бъдете щастливи, вие трябва да обичате хората. Който люби, той става свободен. Любовта освобождава човека. Като ни люби, Бог ни освобождава. Ако любим ближните си, ние ги освобождаваме. Както Бог ни освобождава чрез Любовта Си, така и ние трябва да любим ближните си, за да ги освободим. Любовта е път за освобождаване. Тя дава възможност на човека да превърне леда във вода и водата в пара. Само при тези условия растенията могат да растат и да се развиват. Обаче към когото и да е отправена любовта ви, тя трябва да бъде скрита от погледа на хората. Любовта е нежна фиданка, която бурите и ураганите могат да осакатят.

Истинската Любов произвежда върху човека следните неща: първо, тя усилва неговата температура; второ, тя увеличава неговата мекота, и трето, тя укрепва неговата вяра. Човек трябва да вярва в това, което е, а не в това, което не е. И да вярвате в това, което не е, то няма да стане. Някой

казва: „Аз вярвам, че еди-кой си може да ме обича.“ – Щом вярваш, че тя може да те обича, твоята работа е свършена. Ти трябва да вярваш, че тя те обича. По същия начин мнозина казват: „Ние вярваме, че Бог може да ни обича.“ – Бог всякога ви е обичал. Не е било време, когато Бог да не е обичал човека. Той го е обичал в миналото, обича го сега, ще го обича и в бъдеще. Културата, която сега имаме, се дължи именно на Любовта. Като не знаят това, хората прилагат в живота си свободата, а не любовта си, вследствие на което правят много погрешки, чрез които огорчават Духа Божий в себе си. Затова е казано в Писанието: „Не огорчавайте Духа в себе си!“

Съвременните хора не успяват в живота си, защото се ръководят от евангелия, писани от самите тях, а не от Божието Евангелие, от Словото на Духа. В който дом влезете, навсякъде ще видите отворени старите евангелия на мъжа и на жената. В евангелието си към жената мъжът пише: „Ще седиш повече вкъщи. Ако излезеш вън от дома, няма да гледаш чуждите мъже.“ И жената пише евангелие за мъжа си: „Ще гледаш работата си добре. Пред чужди жени няма да се спираш.“ Казвам: затворете старото евангелие и напишете ново, което да се отнася еднакво и за мъжа, и за жената, и за децата. Новото Евангелие съдържа следното правило: ходи там, дето Бог те праща.

И тъй, правете това, за което сте изпратени на Земята. Вие сте изпратени на Земята да се укрепите във вярата си, да придобиете Светлина и да се освободите. Щом придобиете това за себе си, ще работите и за ближните си: да укрепите вярата им, да им дадете светлина и да ги освободите. Това можете да постигнете по пътя на Любовта, Мъдростта и Истината. Възлюбете тия сили и вие ще бъдете свободни. Когато видите, че ближният ви греша, не го критикувайте. Почакайте малко, докато замине. Щом замине, спрете се на мястото, дето е сгрешил, извадете семката, която е причина за погрешката му, и вместо нея посадете една от своите семки. Семка, която причинява грешки, е достояние на дявола. Заместете тази семка със семка от Божественото Слово и продължете пътя си.

Съществената мисъл, която трябва да задържите в ума си, е следната: имайте свещени мисли и чувства към Бога и благодарете за всичко, което ви сполетява. Простудите ли се, не се лекувайте по стар начин, със студени компреси. Туряйте горещи компреси на болното място. Потопете парче памук във вряла вода и бързо го поставете на болното място – да стои една-две минути. После пак го турете във вряла вода – и оттам на болното място. Като направите този компрес десетина пъти, болката ще мине. Когато някой казва, че човек не трябва да прави добро, това означава предпочитане на студения компрес пред горещия. Компресите на Доброто струват повече от компресите на злото. „Нали човек трябва да бъде хладнокръвен?“ – Не, човек трябва да има самообладание, но никога не трябва да бъде хладнокръвен или безчувствен. Една мравка се дави – помогнете ѝ, турете във водата една сламка да се спаси.

Като държите съзнанието си будно – да помагате на всички, които се нуждаят от вашата помощ – вие ще развиете в себе си благородни чувства. Като постъпвате по този начин, ще дойдете до убеждението, че всичко, което се случва в живота на отделния човек, както и в живота на народите, е за добро. Така ще проверите, че Бог е в състояние да превърне и най-големите противоречия и злини в добро за онези, които Го любят. Като се ражда човек и като умира, това е все за добро. Дали ще бъде здрав, или болен, пак е за добро. Каквито разочарования да преживява човек, все е за добро. Девет момци са любили една мома и всички са я напуснали – за нейно добро е това. За когото от тях и да беше се оженила, все щеше да я напусне. Най-после ще дойде десетият, който ѝ носи истинско очарование. Пред едно очарование лесно се забравят девет разочарования. Ако в живота ви дойдат първо деветте момци, които ще ви напуснат, имайте кураж да ги приемете, да ги изпратите, но с надежда, че ще дойде десетият, вашият възлюбен, който ще ви донесе истинското очарование. Ако в началото на живота ви дойде вашият възлюбен, приемете го и не го изпускайте, за да чакате другите девет. Дойдат ли деветте след него, те ще ви напуснат и вие завинаги ще останете с разочаровани-

ето си. Ако в началото сте разочаровани, накрая ще се очаровате. Ако в началото сте очаровани, бъдете будни, за да не изгубите очарованието си и да свършите с разочарование. Винаги очаквайте вашия възлюбен, за да го приемете. Дали пръв ще дойде той, или последен, това не е важно. За вас е важно да дойде възлюбеният ви и да го приемете.

Ако в началото на живота ви Бог излее благодтта Си към вас, приемете Го. Ако пък в началото на живота си имате изпитания, чакайте търпеливо до края на живота си – да получите благодтта, която ще ви освободи. Някои хора са приели Божията благодт в началото, а други – в края. Тия, които са приели Божията благодт в началото, нека дадат половината от нея на други, които още не са я получили. Ония пък, които ще я получат в края, нека дадат половината на първите, които са я приели в началото. Всички очаквайте Господа и бъдете готови да приемете Божието благо по всяко време. Ако гледате към Бога и към ближния си с мил поглед, а не като към свои врагове, съдбата ви ще се подобри.

Помнете, че Бог работи във вас. Като знаете това, стремете се всичко да правите за Слава Божия.

Христос е Човекът на изобилната сила.

Христос е Човекът на изобилната вяра.

Христос е Човекът на изобилната Любов.

*24 август, 5 ч.
София – Изгрев*

ЗАКОН ЗА ВЕЧНАТА МЛАДОСТ

Движението на човека се определя главно от две течения: от течението на Слънцето и от течението на Земята. Вън от тези течения човек се намира под влиянието на много течения още, с които трябва да се справя. Покрай всички тия влияния той търси Бога, но не знае къде да Го намери. Човек, на когото съзнанието е пробудено и мисли, той приема Бога като сила, която работи в света и която е създала всичко. Ония пък, в които сърцето е добре развито, чувстват, че съществува някаква сила в света, която ръководи и управлява всичко, но каква е тази сила, не могат да си отговорят. Двете противоположни течения в човека – на Слънцето и на Земята, създават две противоположни движения. Такива противоположни движения се зараждат в човека под влиянието на неговите мисли и чувства. Чувствата винаги събират нещата на едно място, т.е. съгъстяват ги, а мислите разреждат, разширяват нещата. Значи това, което разрежда и разширява нещата, се отнася към областта на ума, а това, което съгъстява, се отнася към областта на сърцето.

Днес, 22 септември, е денят на есенното равноденствие. Слънцето отива към южното полушарие, което представлява живота на сърцето. Северното полушарие пък представлява живота на ума. От движението на Земята около Слънцето се образуват четирите годишни времена: пролет, лято, есен и зима. Пролет е това, което лети; лято е това, което налива; есен е това, което дава; зима е това, което отнема. През пролетта човек хвърка, през лятото налива, пълни нещата, през есента раздава, а през зимата отнема. Сега вие сте в първия ден на есента, когато ви се дава нещо. Три месеца наред все ще ви се дава. След това ще влезете в зимата, когато нещата се отнемат.

Докато е в пролетта и лятото на живота си, човек не говори и не пита за смисъла на живота. Влезе ли в есента и

в зимата на живота, той започва да се интересува от смисъла на живота. Смисълът на живота седи в придобиване на Истината. Що е Истина? – Това, което свързва всички неща в едно цяло и ги осмисля, наричаме Истина. Зад Истината седи един неопределен, неорганизиран свят, в който човешки крак не може да стъпи. Какъв е този свят, никой не може да си представи. Рече ли човек да си представи този свят, той съвсем ще се обърка. Без да има представа за този свят, човек често изпада в него. Например достатъчно е човек да си зададе въпроса обича ли го някой, или не го обича, за да изпадне в света зад Истината. Какво значи да ви обичат или да не ви обичат? Онзи, който ви обича, дава ли ви нещо? Вие мислите, че ви дава нещо, но всъщност не знаете дава ли ви нещо, или не. Това е все едно да говорите за Любовта, без да я разбирате. Знаете, че любовта е нещо реално, но какво всъщност представлява тя, не можете да определите. Виждате една книга, пипате я, отваряте я, намирате, че е нещо реално, но какво всъщност е книгата, не можете да определите. Тя е нещо съвсем друго от това, което вие схващате. Когато държите в ума си мисълта за един човек, той не е нищо друго, освен сянка на реалността. Сам за себе си човек също представлява сянка на реалността. Ако има реална представа за себе си, човек никога не би се изменял. Човек някога се радва и вярва във всичко, а някога скърби и се съмнява. Къде е реалността: когато е радостен и вярва във всичко, или когато е скръбен и се съмнява? Често и скръбта, и радостта почиват на фалшива основа. Къде е тогава реалността? Някой скърби, че приятелят му е взел от него 20 000 лева и ги е употребил за себе си. След десет години той се научава, че приятелят му е турил тия 20 000 лева в една банка на негово име. Щом чуе това, той веднага започва да се радва.

Скръбта и радостта са две състояния в човешкия живот, които постоянно се сменят. В скръбта човек се учи да събира, а в радостта – да дава. Човек не може да дава, докато не е събирал. Ако нищо не е събирал, какво ще дава? Първо човек трябва да събира, а после – да дава. Като не разбират този закон, хората искат да се радват, т.е. искат радостта да пред-

шества скръбта. Когато е допуснал страданията и скърбите в живота, Бог е имал нещо предвид. Обаче коя е причината за влизането на скръбта в света, вие не знаете и не искате да знаете. Едно искате вие: да бъдете щастливи. Защо и за какво искате да бъдете щастливи, не се запитвате. Вие знаете само, че искате да бъдете щастливи, а въпреки това ставате нещастни. Някога не искате да бъдете радостни, а въпреки това ставате радостни. Значи щастието и нещатието не зависят от вас. Радостта и скръбта също не зависят от вас. Обичате някого – щастлив сте, но понякога този човек ви носи нещастия. Докато детето е при майката, тя е щастлива. Щом замине детето ѝ за другия свят, тя става нещастна.

Съвременните хора искат да бъдат щастливи, а при това отричат Бога. Те трябва да знаят, че вън от Бога никакво щастие не съществува. Щом се отдели от Първата Причина, човек се излага на страдания и нещастия. Излизането на човека от влиянието на Първата Причина се придружава със скръб. Видимо той е свободен от нейното влияние, но става нещастен, скръбен. Връщането на човека към Първата Причина се придружава с радост. Видимо той е ограничен от нейното влияние, но става радостен и щастлив. Това виждаме и във всекидневния живот на хората. Някой иска да учи. Записва се като ученик в гимназията или като студент в университета. Той е доволен, радва се, че ще придобие знания, но същевременно се ограничава, подчинява се на известен ред, на известна програма. Той не може да прави, каквото иска, и да мисли, както иска. Ако не иска да се подчинява на реда в гимназията или в университета, ще го изпъдят вън – да прави, каквото иска.

Мнозина мислят, че като отидат при Бога, ще бъдат абсолютно свободни. За да бъде абсолютно свободен, човек трябва напълно да се слее с Бога и да престане да мисли за себе си. Докато мисли още за себе си, той не може да бъде свободен. При това положение ние имаме две личности: Бог и човек. Тия две отделни личности подразбират две воли. Ако две воли действат едновременно, какво съгласие може да има между тях? Когато в един дом се роди дете, първоначално то

отстъпва, подчинява се на майка си и на баща си. Като види, че всички негови желания се задоволяват, детето започва да се налага на родителите си. Първите две-три години те му отстъпват, но щом порасне и стане на четири-пет години, майката взема тояжката, т.е. закона, и налага с нея детето, като му казва: „Ти трябва да се научиш да чувстваш добре.“ Като не слуша пак, бащата взема закона, налага го малко и му казва: „Ти трябва да се научиш да мислиш право.“ Детето започва да пее на миньорен глас и да се пита защо е дошло при тази майка и при този баща.

Каквото и да правят хората, каквито методи и да прилагат, те не могат да оправят света. Светът ще си върви в своя път. Обаче ако човек добре разбира нещата и живее според разумните закони на Природата, има вероятност да дойде до относителната реалност в света. Каквото и да прави, човек не може да има неограничени постижения. Преди да се роди детето, майката и бащата са определили какво дете искат да родят: да бъде голям философ, музикант, художник или поет. Ако човек мисли, че сам по себе си представлява нещо, той се лъже. Каквито са майката и бащата, такова ще бъде и детето. Детето не може да има други качества и способности, вън от тия, които майката и бащата са притежавали. Смешни са хората, когато мислят, че могат да бъдат по-умни от майка си и баща си. Още по-смешни са, когато мислят, че могат да бъдат по-умни от Бога. По-глупави могат да бъдат, но по-умни – никога! След всичко това те се запитват защо светът е създаден по този, а не по друг начин. Каквото обяснение и да ви се даде на този въпрос, то няма да има никакво приложение. Какво ще се ползва малкото дете от дрехите на своя голям брат? Като облече тия дрехи, те ще се влачат по земята и ще го спъват.

Както малкото дете се спъва в дрехите на големия си брат, така и хората се спъват във въпроса за Любовта. Каква трябва да бъде любовта на човека? В любовта на човека изобщо изпъкват две положения: господар и слуга. Когато иска да го обичат, човек се налага, поставя се на мястото на господаря, заставя хората да го обичат. Когато иска да обича,

той заема мястото на слуга. Ако хората не го обичат, те не го признават за господар. И ако не обича, той не може да бъде слуга. Обаче в Любовта съществува следният закон: тя не обича нито да ѝ господаруват, нито да ѝ служат. Отидете ли при нея като господар или като слуга, тя ще ви отхвърли от себе си. Тя казва: „В моето училище не позволявам да стъпи кракът нито на господаря, нито на слугата.“ Тя не се нуждае от хора, които вдигат скандали.

Светът страда от господари и от слуги. Светът страда от майки и от бащи. Светът страда от синове и от дъщери. Квадратът представлява семейството. Всеки прав ъгъл в квадрата представлява противоречието, което създават майката, бащата, дъщерята или синът. Противоречието, което всеки поотделно създава, се дължи на факта, че всеки иска да бъде глава. Имате един дом с четири глави. Как ще примирилите тия четири глави? При това положение противоречието не може да изчезне, вследствие на което между четирите члена на дома съществува вътрешна борба. Когато тази борба съществува в човека, той се намира в един квадрат. Щом четирите члена на семейството се видят затворени в квадрата, те започват да роптаят против реда и порядъка на света и се запитват защо светът е създаден по този начин. Не можеше ли другояче да бъде създаден? – Да се говори така, това означава неразбиране на живота, неразбиране на Любовта. Любовта е велик закон, който дава възможност на всеки зародиш в Божествения свят да се прояви. Като намери някакво семе, тя го заравя в пръстта и си заминава. Семето започва да се оплаква, че майка му – Любовта, го е напуснала и не се грижи за него. В помощ на семето иде бащата – Мъдростта, и започва да го съветва да направи усилие, да излезе над почвата, да се изложи на преките слънчеви лъчи. Той не маха пръстта, но му съдейства да се покаже над земята. След дълго увещаване бащата успява да застави семето, своя син или своята дъщеря, да пробият почвата. Тогава семенцето се показва над земята във вид на малко стръкче. И бащата не му помага изцяло, защото главичката му остава в земята. При това положение то започва да разсъждава кой от два-

мата е по-добър: майката ли, която чрез корените го държи в земята, или бащата, който го тегли нагоре, към Слънцето? Кога ще се освободи това растение напълно? – Когато дойде Истината. Истината примирява всички противоречия. Тя може да извади растението от почвата, от гъстата материя, и да го направи абсолютно свободно.

Следователно докато главата на човека, като в растенията, се намира в гъстата материя, а клоните на живота му – в рядката материя, той живее само в Любовта и в Мъдростта, но не и в Истината. Щом излезе от гъстата материя, тогава само той става истински човек. Истината освобождава човека, като същевременно му показва пътя към Любовта и Мъдростта.

Хората постоянно се натъкват на противоречия. Защо? – Защото не разбират нито Любовта, нито Мъдростта. Любовта не търпи нито слуги, нито господари, а Мъдростта не търпи хора, които мислят, че много знаят. Някой отива при Бога и започва да философства пред Него как бил създаден светът. Не ставайте смешни пред Бога и пред себе си. Който е създал света, Той не се нуждае от вашите обяснения. Какво ще говорите на хората за създаването на света, когато сами не го познавате? Какво ще говорите на хората за живота на ангелите и на светиите, когато никога не сте били между тях? Младата мома седи и си въобразява как ще живее, като се ожени. Тя си представя как ще си нареди къщата, как възлюбеният ѝ ще я обича. Как може да си въобразява тия неща, когато никога не е била женена? Щом се ожени и види, че нищо не се сбъдва от това, което е рисувала във въображението си, тя се разочарова и казва: „Не струва човек да се жени!“ – Да, по този начин, без да се разбира още закона на Любовта и на Мъдростта, човек не трябва да се жени. Истинската женитба подразбира освобождаване. Женитбата се предизвиква от желанието на човека да се освободи от всичко онова, което любовта е създала в него, като го е заровила в пръстта. Хората мислят, че като се оженят, ще бъдат щастливи. Не, женитбата не носи щастие. Който мисли, че като се ожени, ще бъде щастлив, той не е разбрал закона на

Любовта. Бялата булчинска рокля, венците около главата на невестата представляват външната страна на нещата. Една книга може да бъде външно красива, с хубава подвързия, добре напечатана и с дълбоко съдържание, но тя трябва да се чете, да се разбере и да се приложи в живота.

Какъв е смисълът на Любовта? – Да научи човека правилно да живее. Ако в Любовта човек не може да разбере елементарните работи – скърбите и радостите, той не може правилно да се развива. Радостта и скръбта са два пътя, чрез които Любовта се проявява. Докато не разбере смисъла на радостта и на страданието, човек не може да разбере живота. Щом не може да разбере радостта и скръбта, човек неизбежно се натъква на доброто и на злото, които му създават ред противоречия. В края на краищата човек трябва да примири противоречията в живота си.

Съвременните хора, светски и религиозни, търсят начин за изправяне на света. Учените казват, че знанието ще оправи света; религиозните казват, че вярата ще оправи света. Наистина, съществено нещо е вярата, но ако само тя можеше да оправи света, той трябваше досега да бъде оправен. Никога в света не е имало толкова вярващи, колкото днес, но въпреки това светът не е оправен. Религиозните казват още, че трябва да обичаме Бога. Как трябва да Го обичаме? Обичали ли сте Бога така, че да сте готови да пожертвате живота си за Него? Ще кажете, че като дойде Христос, ще ви научи как да обичате. Обаче кога ще дойде Христос: днес, след сто или след хиляда години? Какво ще правите, докато Христос дойде на Земята? – Ще чакате, както младата мома чака възлюбения си. Тя взема портрета му, поглежда го и го скрива. Това е особено верую – идолопоклонство. Това е сянка на реалността. Щом се намери пред самата реалност, момата се разочарова от своя възлюбен и казва, че не може да го търпи. Като го гледа на портрет, тя казва, че е ангел, че не може да живее без него. Щом дойде при нея, не го харесва вече. Човек изпада в същото положение и по отношение на идеите си. Докато държи една идея в главата си, той е радостен и весел. Рече ли да реализира идеята си, той намира, че си е създал големи неприятности с нея.

Истината ще ви направи свободни. Всички хора се стремят към Истината, за да станат свободни. Човек не е свободен, понеже живее в света на чувствата, в гъстата материя, която го е оплела. За да излезе от тези трудни условия, човек се стреми към Истината. Той се стреми към Любовта, за да му даде живот. Той се стреми към Мъдростта, за да му даде светлина и знание. Следователно слизането на човека на Земята се осмисля само тогава, когато той има живот, светлина и свобода. Като разбере смисъла на живота, човек ще се убеди, че и лошият, и добрият живот са еднакво ценни. Всъщност хората делят живота на добър и лош. Сам по себе си животът е неделим. Когато придобие Любовта, човек ще разбере, че земният живот, който е пълен със страдания, е толкова ценен, колкото и Божественият, в който има само радост и веселие. Който не разбира това, той постоянно се спъва, понеже търси живот без страдания. Страданието и радостта имат смисъл в живота само тогава, когато са на място поставени. Например буквите, които образуват думата *любов*, имат смисъл, когато са поставени в реда, в който ги виждаме написани. Разместят ли се, те нищо не изразяват. Тъй щото, искате ли да осмислите нещата, поставете ги на определените им места. Поставете радостта и страданието на определените им места и те ще придобият смисъл. Поставете доброто и злото на техните места и те ще придобият смисъл. Всяко нещо е полезно, когато е на мястото си.

Това, което сега ви говоря, не засяга всички еднакво. Едни от вас сте стари, а други – млади. Едни са жадни, други – гладни. Нуждите ви не са еднакви. Обаче ако още този момент всеки от вас получи по един чек от няколко хиляди английски лири, веднага ще се зарадвате и ще забравите скърбите си. Нима всеки от вас няма поне по един чек не само от няколко хиляди английски лири, но от много повече? Животът, който ви е даден, не е ли един чек? Знанието и светлината, които имате в себе си, не са ли един чек? Свободата, с която се ползвате, не е ли един чек?

Мнозина си задават въпроса защо са дошли на Земята. На този въпрос човек може да си отговори по следния начин:

„Аз дойдох на Земята да изучавам как Любовта заравя семето в пръстта. Аз дойдох да изучавам как Мъдростта изтегля половината от растението вън от земята и го отправя към Слънцето. Аз дойдох да изучавам как Истината ще освободи напълно растението. Като изуча тия неща, учен човек ще стана.“ Който не знае тия работи, той не може да получи никакъв кредит от Божествената банка. Ако някой се осмели да иска пари от тази банка, веднага ще го запитат: „Ти изучавал ли си как Любовта заравя семето в земята?“ – „Не съм изучавал.“ – „Върви си тогава.“ „Изучавал ли си как Мъдростта заставя растението да израсте, да насочи едната си половина към Слънцето?“ – „Не съм изучавал.“ – „Върви си тогава.“ „Изучавал ли си как Истината напълно освобождава растенията?“ – „Не съм изучавал.“ – „Върви си тогава. В това положение ти не заслужаваш никакъв кредит от Божествената банка.“

И тъй, ако не можете да носите страданията и радостите на Любовта, ако не можете да издържате светлината и топлината на Мъдростта и ако не можете да издържате на ограниченията, които Свободата налага, вие не можете да бъдете кредитирани. Свободата заставя хората да се жертват. Жертвоприношението е закон на Истината. Който не е готов да се жертва, той не е познал Истината. Христос се самопожертва, понеже познаваше Истината. Когато се пожертва, Той се освободи от всички ограничения на живота. Следователно, докато не се самопожертва, човек не може да се освободи от ограниченията, в които се намира. Докато се държи здраво за тялото си, човек не е разбрал още вътрешния смисъл на живота. Обаче, колкото и да се държи човек за тялото си, един ден все ще трябва да го напусне. Дали ще бъде след 10, 20 или 120 години, това не е важно. Къде ще отиде човек, след като напусне тялото си?

Първото тяло, с което човек се е облякъл, е тялото на Любовта. С това тяло той ще бъде заровен в пръстта, в гъстата материя. Второто тяло, с което човек ще се облече, ще бъде от по-рядка, от по-ефирна материя, и с него той ще бъде потопен във въздуха. Това тяло е на Мъдростта. И най-после

човек ще бъде облечен в тялото на Истината, с което ще се пожертва за другите. Щом той се жертва, и другите ще се жертват за него. Ако човек не е готов да се жертва за другите, и те не могат да се жертват за него. Ако той не обича другите, и те не могат да го обичат. Ако той не мисли за другите, и те не могат да мислят за него. Ако той не действа свободно за другите, и те не могат да действат свободно за него.

Това, което днес ви говоря, е познато на всички, но вие имате известни съображения, поради които не го прилагате. Седи един човек край брега на една река, облечен с хубави нови дрехи. Той иска да премине на другия бряг на реката, но не знае как – мост няма. Да я прегази – това значи да намокри новите си дрехи, а той не иска да се мокри. Да съблече дрехите си и да преплува реката – и това не иска да направи. Отдалече някъде той вижда, че се задават крадци. Той вече не мисли – хвърля се в реката, преплува я и се спасява. Сега не му остава нищо друго, освен да благодари за благополучното спасение. Дрехите, които хората така грижливо пазят от вода, от прах, да не се намокрят, да не се напращат – това са техните унаследени възгледи за морала. Човек ще мине през хиляди костюми, докато най-после облече един такъв костюм, т.е. такова тяло, което има предимство над всички предиущи. В това тяло ще бъде написан Божият закон. Казано е в Писанието: “Ще напиша закона Си в сърцето им, и ще Ме познават от малък до голям.”

Истината ще ви направи свободни. Да придобие човек Свободата – това значи да влезе във вечната младост на Живота. Докато не влезе във вечната младост на живота, човек не може да познае Истината. Който е познал закона на Любовта, той е разбрал само една трета от реалността. Който е познал закона на Мъдростта, той е разбрал две трети от реалността. Който е познал закона на вечната младост, той е разбрал Любовта, Мъдростта и Истината.

Тази година трябва да работите усилено върху себе си, за да познаете Любовта и да придобиете Живота. Работете усилено върху себе си, за да познаете Мъдростта и да придобиете Светлина и Знание. Работете усилено върху себе си,

за да познаете закона на вечната младост и да придобиете Свободата. Придобие ли всичко това, човек става маг, господар на условията. Каквото пожелае, с един замах може да го постигне. Достатъчно е да вземе магическата пръчица в ръката си, за да разреши всички въпроси, всички мъчности в живота си. Към това се стреми всеки човек. Обаче това не може да се постигне в един ден. Някои хора са в първата фаза на живота си – в Любовта. Други са във втората фаза – в Мъдростта. Едва сега една малка част от хората отправят погледа си към Истината. В Истината е смисълът на живота.

Казано е в Писанието:

Истината ще ви направи свободни.

Дето е Духът, там е истината.

Сега пожелавам ви, като отивате към южното полушарие, да развивате в себе си добродетелта. Напролет, когато отивате към северното полушарие, да развивате в себе си справедливостта. Когато стигнете до равноденствието, при което Слънцето е на най-високата си точка, да разберете в какво седи вечната младост. Докато не разбере вечната младост, човек не може да бъде свободен. Човек трябва постоянно да се ражда и преражда. Прераждането е закон за изучаване на вечната младост. Английските богослови наричат вечната младост “The eternal generation” – вечно, постоянно произвеждане, т.е. вечно подмладяване. Смисълът на човешкия живот седи във вечното подмладяване. Като се подмладява, човек се освобождава от своите стари възгледи, от неразбирането на нещата. Когато не разбира законите на Любовта, Мъдростта и Истината, човек страда. Щом разбере Любовта, животът в него ще потече. Щом разбере Мъдростта, той ще придобие знание и светлина. Щом разбере Истината, той ще се освободи. Като е дошъл на Земята, човек се нуждае от живот, от знание и от свобода. Животът минава през Любовта. Знанието минава през Мъдростта. Свободата минава през Истината.

Сега, за да придобиете живот, знание и свобода, всеки ден правете опити да се справяте с мъчнотиите си, да тран-

сформирате своите лоши състояния. Някой страда, измъчва се, че няма пари. Ако работи съзнателно върху себе си, той ще знае как да придобива пари. Парите могат да се увеличават и намаляват според нуждите на човека. Човек трябва да знае закона, по който парите могат да растат. Осъждат един милионер на смърт. Царят обаче отменя смъртната присъда на милионера с условие той да раздаде всичкото си богатство на бедните. В първия момент милионерът се ужасява от това условие, но постепенно отстъпва. Най-напред дава половината си богатство, но съдът не се съгласява. После дава три четвърти от богатството си. Съдът пак не се съгласява. Най-после дава всичкото си богатство. Животът на човека е скъп, с никакви пари не може да се откупи.

Днес за всички хора е издадена по една смъртна присъда. Как ще откупят живота си? – Като дадат всичко, каквото имат. Този е начинът, по който човек може да се освободи от смъртта. И Христос дойде на Земята да даде всичко, каквото имаше. Той се пожертва за хората, даде живота Си за тях, в замяна на което получи свободата Си и възкръсна. Да се пожертва човек – това не става чрез насилие, но по свобода, доброволно. В този момент вие сте свободни, още не сте осъдени. Какво ще кажете, ако трябва да пожертвате всичко за Господа? Мъжът ще каже, че трябва да пита жена си. Синът ще пита дъщерята. Възлюбеният ще пита възлюбената си, и т.н. „Защо са нужни пари на Господа?“ – Парите са равноценни на чувствата на човека. Който не е готов да жертва материалното, по никакъв начин той не може да жертва духовното. Когато жертва парите си, човек се мобилизира, готви се за война, в която излага своите чувства. Както във време на война се мобилизира всичко – хора, животни, пари, така и при служенето на Бога човек трябва да мобилизира в себе си всичко, каквото има на разположение – пари, чувства, мисли, идеи – целия си живот. Мнозина искат да служат на Бога без никакви жертви. Това е невъзможно.

Христос казва: „Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих.“ И вие трябва да кажете: „Както Бог е възлюбил Христа и както Христос е възлюбил нас, така и ние трябва да възлюбим своите ближни.“ Какво даде човечеството на

Христа заради Любовта, която Той имаше към него? Каквото даде на Христа, това ще даде и на вас, но не се плашете от противоречията на живота.

Хората се плашат от мъчнотиите и от противоречията в живота си. Не се плашете от мъчнотиите. Благодарете, че имате мъчнотии, за да познаете характера си, да познаете силата на своите убеждения. Ако за Любовта, за Мъдростта и за Истината човек не може да пожертва всичко, каквото има, неговата работа е свършена. Положението на човека се определя от жертвата, която може да направи за Любовта, за Мъдростта и за Истината. „Мъчна работа е тази.“ – Аз говоря за изпълнението на мъчни работи. Мъчните работи са приятни, но рядко се срещат в живота. Някой си купил един лотариен билет и иска да спечели. Всичките билети са на брой 100 000. Каква е вероятността да спечели? – Вероятността е 1:100 000. Значи колелото трябва да се завърти 100 000 пъти, за да спечелиш един път. Ти можеш да спечелиш още при първото завъртане на колелото, а можеш да спечелиш и при последното.

Следователно човек може да придобие богатата или в началото на живота си, или в края. Ако богатата дойдат в края на живота, човек придобива знания. Ако богатата дойдат в началото на живота, човек придобива нещо за сърцето си. В началото на живота си човек придобива блага за сърцето си, а в края на живота си придобива блага за ума си. Разумното начало в човека придобива всичко изведнъж. И тъй, изучавайте закона на жертвата, която Любовта, Мъдростта и Истината изискват.

Христос е Човекът на изобилната сила.

Христос е Човекът на изобилната вяра.

Христос е Човекът на изобилната Любов.

22 септември, 5 ч.

София – Изгрев

ДВИГАТЕЛИ В ЖИВОТА

**Беседи,
държани на Седемте рилски езера**

1938

12 юли – 22 септември

ДВИГАТЕЛИ В ЖИВОТА

Матей, 12. глава

В живота на човека съществуват три важни неща: обличане, хранене и прилагане. Обличането представлява първата стъпка в човешкия живот. Да се облече човек, това значи да се въплъти. Въплътяването пък представлява външна страна на живота. Следователно, когато казваме, че една идея трябва да се въплъти, подразбираме да се облече в някаква външна форма. Втората стъпка в човешкия живот е храненето. Да се нахрани човек, това значи да вложи в себе си някакво съдържание. Следователно храненето представлява съдържанието на живота. Третата стъпка в човешкия живот е прилагането.

И тъй, обличането, храненето и прилагането представляват три фази на човешкия живот. Съвременните хора – мъже, жени и деца, са научили най-добре изкуството да се обличат. В обличането те са дошли до висока степен на развитие. В това отношение те подражават на пеперудите, на птиците, които се обличат в царски премени. Що се отнася до храненето, хората едва сега изучават това изкуство. Велика наука, велико изкуство е да може човек съзнателно да се храни. В духовно отношение хората не знаят още как да се хранят и каква храна да употребяват. Стане ли въпрос за прилагането, ние виждаме, че хората едва сега започват да го изучават. Когато се научат правилно да прилагат това, което знаят, Царството Божие ще дойде на Земята. Сега, като говорим за обличането, за храненето и за прилагането като за три важни стъпки в живота, ние имаме предвид не само външната страна на тия процеси, но и вътрешната им страна. След като е изучил изкуството външно да се облича добре, човек трябва да си изработи и вътрешна дреха от своите красиви и светли мисли, чувства и постъпки. Тази е най-красивата дреха, с която човек може да се облече. Да се храни човек с чиста, доброкачествена храна, това е втората стъпка в живота

му. Обаче като се храни външно с такава храна, едновременно с това той трябва да се храни и със Словото Божие. Храни ли се с това Слово, той никога няма да гладува и жадува. Най-последно, третата стъпка в човешкия живот представлява прилагането на Любовта. Да любиш, това значи да прилагаш. Без любов никакво приложение не съществува. Затова е казано в Писанието, че Царството Божие няма да дойде на Земята чрез обличане и хранене, но главно чрез прилагане на Любовта.

Следователно същественото в живота е обличането, храненето и прилагането. Между тези процеси съществува пълна зависимост. Колкото повече човек яде, толкова повече трябва да прилага. Торбите на всички съвременни хора са вече пълни. Те трябва да прилагат, за да ги изпразнят, да отворят място за нов, пресен хляб. Не прилагат ли, хлябът им ще се втвърди. Всяка сутрин вадете по малко хляб от торбата си, както земеделецът вади жито от хамбара си и го посява на нивата. Всяко житно зрънце, посадено от вас с любов, до вечерта още може да узрее и да го ожънете. Преди да е залязло Слънцето, вие можете да опитате плода на своя труд.

Тази сутрин времето ви благоприятстваше да се качите на върха, да слушате Словото. Сега сте на брой около 72 души. Числото 72 представлява броя на Христовите ученици, които Го напуснаха и се пръснаха по света, за да си поживеят. Днес тези ученици се обръщат отново към Христа, за да завършат Учението и да приложат Любовта в живота си. Всички сте минали вече през положението на дванадесетте Христови ученици, и сега минавате през положението на седемдесет и двамата ученици, които били пръснати по света. Между дванадесетте ученици на Христа съществувало желанието да заемат първи места в живота. Това желание се изрази чрез майката на Заведеевите синове, която дойде при Христа да Го моли един от синовете ѝ да седне от дясната Му страна, а другият – от лявата. Наистина, всички съвременни хора се стремят да наредят работите си по същия начин – чрез заемане първи места в живота. Отлична идея е тази, но за това

се изисква известна подготовка. Как може телето да заеме първо място, щом е родено от майка крава? Как може мухата да заеме първо място, когато не се е издигнала по-високо от положението на муха?

Следователно, иска ли заслужено да заеме първо място в живота, човек трябва да е роден от Бога. Тъй щото, който иска да седне отдысно или отляво на Христа, той трябва да бъде роден от Божия Дух. Само Божият Дух е в състояние да постави човека на определеното за него място. Остане ли на хората сами да определят местата си, те нищо няма да постигнат. Само Бог е в сила да повдига хората. Казано е в Писанието: „Роденият от Бога грях не прави.“ Роденият от Бога расте, развива се, зрее, без да се спъва. Това, което спъва хората, не е вън от тях, но вътре в тях. Каквито външни противоречия и да срещне човек, те не могат да го спънат в пътя му. Той ще мине край тях и ще замине, без да му причинят никаква вреда. Вътрешните противоречия спъват човека. Като знае това, човек трябва да изучава законите на живота, да се справя с противоречията си, защото отговорността за тях лежи върху самия него. Конникът отива на бойното поле със своя кон, но отговорността за всички несгоди и лоши последствия лежи върху него, а не върху коня. Много неща върши човек, но всичко това той не прави по добра воля. И конят тегли кола, но не доброволно. Той отива на война с господаря си, но по принуждение. Следователно в живота си човек прави много неща по неволя, както конете, но трябва да дойде някой да го освободи, да свали седлото и юздите от него, да го удари с камшик и да му каже: „Хайде, иди в гората и бъди свободен!“

Съвременните хора нямат ясна представа за своя живот, нито за Целокупния живот, вследствие на което изпадат в големи заблуждения и противоречия. Те мислят, че животът им произлиза от самите тях и могат да разполагат с него, както искат. Не, животът на хората произтича от Божия Дух. Като знаете това, разчитайте на Божия Дух, Който твори и създава нещата. Следвайте Духа, Който работи във вас, и не разваляйте това, което Той създава. Развалите ли това, което

Той съгражда, положението ви ще бъде безизходно. Човек не може да изправи погрешките си, които е направил по отношение на Духа. Затова е казано в Писанието: „Не огорчавайте Духа!“

Какво представляват погрешките на хората? Погрешките на хората са яйца, които се счупват върху тях и по този начин ги оцапват. Тия яйца могат да бъдат пресни, но могат да бъдат и развалени, вмирисани. Страшно е положението на човека, когато го ударят с развалено, вмирисано яйце. Страшно е положението на човек, който се движи в собствените си грехове и престъпления. Той е цял вмирисан. Дето и да ходи, тази миризма го преследва. Който иска да се освободи от греховете си, той трябва да избягва всички ония положения, които могат да станат причина да го замерват с яйца. Който не разбира тия положения, той изпада в противоречия и търси причината за тях въвн от себе си. Не, искате ли да бъдете свободни от противоречията на живота, не минавайте близо край хора, които могат да хвърлят върху вас развалени яйца. Отбягвате ли тия хора, никакви яйца няма да се стоварват върху гърба ви. Работата на продавачите на яйца е да викат, да обръщат внимание на пътниците. Спрете ли пред тези продавачи да питате колко струва яйцето или дали е прясно, веднага ще ви сполети нещастие. Едно или две от тия яйца веднага ще се стоварят върху гърба ви. Колкото яйца пипнете, с толкова ще ви замерят. Будно съзнание се иска от човека, за да се избави от продавачите на развалени яйца. От хиляди години насам човечеството страда от ударите на развалените яйца, но и до днес още не е научило урока си. И до днес още хората се спират пред продавачите на яйца и запитват кое яйце е здраво и прясно.

Яйцата, с които замерват човека, могат да се уподобят на физически и психически бомби, с които хората си служат. Отива някой на война и неприятелят го замерва с някоя бомба, която го поваля мъртъв на земята. Или срещате някой човек, който е неразположен към вас и ви казва някаква обидна дума. Всяка лоша дума или мисъл, отправена към вас, не е нищо друго, освен психическа бомба,

която избухва във вас и предизвиква известно разрушаване. За да не стават физически или психически разрушавания в човека, вие трябва да държите в ума и в сърцето си добри мисли, чувства и желания както за себе си, така и за своите ближни. Христос е изказал тази идея в притчата за сеяча. В тази притча се казва, че само три семена паднали на добра почва и дали добри резултати. Днес човечеството минава в нова фаза на живот – поникване на доброто семе, което е паднало в почвата на човешката душа, дето има условия да израсте, да се развие и плод да даде. И тъй, искате ли да дадете условия на доброто семе в себе си, вярвайте в единството на Любовта и не правете усилия да я делите. Който се е опитал да раздели Любовта в себе си, той се е натъквал на големи изпитания. Единственото нещо в света, което не се дели, това е Любовта. Който мисли, че може да задържи Любовта само за себе си или да я раздели, той се е натъкнал на големи заблуждения. Обаче каквито изпитания, противоречия или заблуждения да преживява човек, в края на краищата всичко се обръща на добро. Разумният използва всички сили на Природата за добро. Той впряга водата за каране на локомотиви, за поливане на градини, за миене и чистене, за пиене и т.н. Неразумният обаче не знае как да я използва и я оставя свободно да тече, вследствие на което, дето мине, тя всичко превръща на кал. Оттук виждаме, че едно и също нещо може да предизвика два различни резултата.

Мнозина се запитват как трябва да постигнат своите идеали. За да дойдете до известно постижение, преди всичко се иска приготвление, работа. Имайте предвид следните две положения: за да постигне нещо, човек трябва дълго време да се приготвя. Всяко непостигнато нещо показва, че човек още не е дошъл до пълното му приготвление. Щом всичко се приготви, той е пред прага на постижението. Всяко постижение подразбира изявяване на Бога. Както приготвянето, така и постижението на нещата представляват за човека условия за учене, за познаване на начините, чрез които Бог се изявява на човека. Приготвление, постижение и изявление са непрерывни процеси в човешкия живот. Човек непре-

къснато се приготвя, докато постигне своите идеали. Щом ги постигне, в тях той вижда изявяването на Бога. Значи всяко непостигнато нещо подразбира приготвяне за постигането му. Всяко постигнато нещо подразбира изявяване на Божественото в човека. Чрез постигане на своите идеали човек познава доколко е дал път на Божественото в себе си. Който не се приготвя, той нищо не може да постигне. Радвайте се на приготвленията, които водят към постижения. Докато се приготвя, човек не може още да се учи. Обаче щом постигне нещо и Бог му се изяви, той започва да учи. Не е достатъчно само да види човек една книга отдалече или да я носи в ръката си, за да каже за себе си, че учи. Той трябва да отвори тази книга, да запали свещта си и да започне да я изучава лист по лист.

12 юли, 5 ч.

ВИДОВЕ ХРАНИ

Йоан 14:1-10

Една от големите спънки в човешкия живот е въпросът за облеклото. То е форма, необходима за развитието на човека. Някои казват, че сегашният начин на обличане е остарял и трябва да се замести с нов. Да, старите форми трябва да се заместят с нови. Да заместват едно облекло с друго, това значи да сменяте цвета. Обикновените хора нямат възможност да сменят облеклото си по няколко пъти на ден, но ония, които заемат високо обществено положение, имат такава възможност. Например царската дъщеря има възможност да сменя облеклото си най-малко по три пъти на ден. Не го ли сменя, тя ще бъде изложена на критиката на общественото мнение. Тя ще бъде критикувана не само поради това, че не сменя облеклото си, но и поради това, че смяната не отговаря на времето. От сутрин до обяд тя трябва да бъде облечена с червена рокля, от обяд до вечерта – със синя, а вечер – с жълта. Ако размени цветовете така, че да не съответстват на времето, тя пак ще бъде критикувана. Като изучавате промените, които стават в Природата, ще видите, че всяка промяна се определя от времето. Между смените в Природата и времето има пълна зависимост.

Като говорим за царската дъщеря, ние имаме предвид проявите на Любовта във физическия свят. От това гледище ние уподобяваме смените на проявите в любовта със смяна в цветовете и вкусовете на хората. Между цвета и вкуса на нещата съществува известно съответствие. Например червеният цвят съответства на сладкия вкус, синият – на киселия, а жълтият – на горчивия. Следователно сутрин човек трябва да бъде сладък, на обяд – кисел, а вечер – горчив. В какво седи сладчината на човека? – В червения цвят. Киселостта му? – В синия цвят. А горчивината? – В жълтия цвят. Размести ли

човек тия цветове в себе си, заедно с тях той изменя и своите вътрешни качества. Тази е причината, поради която някой човек сутрин е горчив, на обяд – кисел, а вечер – сладък. Не, сутрин човек трябва да бъде сладък, а вечер – горчив. Когато плодът зрее, вкусът се изменя точно обратно: в първо време е горчив, после е кисел, а когато напълно узрее – сладък. Тук се явява едно противоречие, което трябва да се обясни. Сега, ако остане на хората да разрешат този въпрос, как биха желали да започнат: със сладкия или с горчивия вкус? Ако предпочетат сладкия вкус на първо място, те ще угодят на децата; ако предпочетат киселия вкус, ще угодят на възрастните; ако предпочетат горчивия вкус, ще угодят на старите. Старите хора обичат горчивия вкус. Те се чувстват щастливи, когато им казват горчиви думи. Защо? – Те могат да обработват горчивото в себе си и да го превръщат в сладко. Това правят обаче не обикновените стари хора, които постоянно се оплакват от живота си, но ония стари, които са станали мъдреци. Само мъдрият е в състояние да превръща горчивия вкус в сладък. Възрастният трябва да разбира свойствата на киселия вкус и разумно да го използва. Детето пък трябва да разбира свойствата на сладкия вкус и разумно да се ползва от него. От това гледище, който иска да се подмлади, той трябва да носи в себе си червения цвят и да обича и разбира сладкото. Който иска да възмъжее, той трябва да носи синия цвят в себе си и да разбира и обича киселото. Който иска да стане мъдър, той трябва да носи жълтия цвят в себе си и да разбира и обича горчивото.

И тъй, щом човек разбере и обикне всеки цвят и вкус на определеното за него време, никакво противоречие не би съществувало в живота. Днес хората се натъкват на противоречия, защото са разместили цветовете и вкусовете си, вследствие на което детето се храни с горчива или кисела храна, възрастният – с горчива, а старият – със сладка. Не, детето трябва да се храни изключително със сладка храна, възрастният – с кисела, а старият – с горчива. Храни ли се със съответна на времето храна, човек правилно се развива и естествено минава от детинство във възмъжалост и в зряла

възраст, без никакви противоречия. При това положение човек не би казал, че съществува зло в света. Зло съществува само за неразумния човек, но за разумния, за добрия, за святия човек никакво зло не съществува. Това, което хората считат за зло в света, за Бога е приятност, удоволствие. Той примирява всички противоречия. Така постъпва и мъдрецът, т.е. истински старият човек. Каквато горчивина да му се представи в живота, той я превръща в сладчина. Ето защо поне през няколко хиляди години трябва да дохожда по един стар мъдър човек на Земята, за да превръща горчивото в сладко. Не дохождат ли от време на време стари мъдри хора на Земята, които да превръщат горчивото в сладко, децата и възрастните ще бъдат подложени на големи страдания.

Следователно, иска ли човек да се примири с противоречията в живота си, той трябва да влезе във фазата на стария, на мъдрия човек, да приеме горчивото и да го обработи в себе си. Човек неизбежно ще мине и през горчивото. Какви лекарства дават на болния: сладки или горчиви? Болният се лекува с горчиви церове. Треската например се лекува с пелин или с хинин. В това отношение треската представлява стар, учен човек, който разумно използва горчивото. Като се нахрани достатъчно, треската си заминава. И тъй, сладкото е за децата, киселото – за възрастните, а горчивото – за старите. Сдруги думи казано: Любовта е за децата, Мъдростта – за възрастните, а Истината – за старите. Който е разбрал сладкия вкус на нещата, той е дошъл до познаване на Любовта. Който е разбрал киселия вкус, той познава вече Мъдростта. Който е разбрал горчивия вкус, той познава Истината в живота. Това е великата философия на живота, с която всички хора трябва да се примирят. Дойдат ли до тази философия, те могат лесно да се справят със своите стари навици. Когато минава от сладка към кисела храна, в първо време детето се натъква на известни страдания и противоречия. Докато се освободи от навика си да се храни със сладки храни, то ще страда. Щом се освободи от този стар навик, човек минава във фазата на киселата храна и възмъжава. Когато минава във фазата на горчивата храна, човек пак страда. Щом над-

расне това положение, той става мъдър, учен човек. Сладката храна придава мекота на характера, киселата придава активност, енергия. Киселата храна усилва волята на човека. Значи човек минава през червения цвят, през сладката храна, за да придобие мекота на характера си. После минава през синия цвят, през киселата храна, за да придобие активност. Най-после той минава през жълтия цвят, през горчивата храна, за да придобие Истината, която ще го направи свободен. Ако детето се храни с горчива храна, това показва, че преждевременно е дошло до края на живота, вследствие на което минава през големи страдания. Всяка възраст се нуждае от съответна храна и съответен цвят. Не се ли спазва това, човек се натъква на неестествени условия на живота.

Сладката, киселата, горчивата храна, с които хората изобщо се хранят, представляват символи, които трябва да се преведат. Казваме, че детето трябва да употребява сладка храна, възрастният – кисела, а старият – горчива. В буквален смисъл тази идея е права, но тя има свой дълбок вътрешен смисъл. Докато е дете, човек трябва да употребява сладка храна, но това не значи, че през целия си живот той трябва да употребява все сладка храна. Излезе ли от детинството си, без да иска, той ще употребява кисела и горчива храна. Сам по себе си животът е сладък, кисел и горчив. В детинството животът на човека е сладък; когато възмъжее, животът на човека става кисел, а когато дойде до зряла възраст, животът му става горчив. Докато не е поумнял, старият все се оплаква от живота си. Когато срещне, той казва: „Горчив е животът.“ Този човек не е разбрал смисъла на горчивия елемент в живота. Ако беше го разбрал, той щеше да го приложи като лекарство. Недъзите на хората се лекуват с горчиви хапове.

Съвременните хора остаряват преждевременно, понеже не са разбрали живота с неговите сладки, кисели и горчиви елементи. Те са употребявали тези елементи безразборно, ненавреме, вследствие на което сами са си причинили ред пакости. Дървото за познаване на доброто и на злото било определено само за стария човек, но Адам и Ева ядоха от него преждевременно, вследствие на което сгрешиха и се

натъкнаха на големи противоречия. Когато били в рая, първите човеци се намирали във фазата на своето детинство, затова трябвало да се хранят само със сладки храни, главно с плодове. Бог им казал да ядат от всички плодове, с изключение на плодовете от Дървото за познаване на доброто и на злото. Те трябвало да запазят своето детинство, за да останат в Царството Божие. Понеже не го запазили, те излезли вън – да се скитат по света, да опитат последствията на своето непослушание. Казано е в Писанието: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие.“ Следователно, докато сте деца, яжте само сладки храни, за да не излезете преждевременно от рая. Като остарееете, като станете мъдри, учени, яжте горчиви храни. Мъдрият може да асимилира горчивата храна, да я превръща в сладка. Ако детето вкуси малко от храната на мъдреца, цял ден ще се оплаква от горчивина.

Сладкото, киселото и горчивото могат да се уподобят на мъчноотиите, на изпитанията, които се дават на хората. Стариият, мъдрецът, може да носи голям, тежък товар. Дадат ли същия товар на детето, ще го осакатят. Мнозина искат да станат силни, учени, мъдри, без да носят товара на стария човек, на мъдреца. Който иска да стане мъдър, той трябва да носи тежкия товар на мъдреца. Не може ли да носи този товар, той ще си остане дете и ще се храни със сладка храна. Колко години трябва да се храни човек със сладки храни? – Колкото иска, не е точно определено. Обаче пожелае ли да стане силен и мъдър, веднага ще му предложат горчива храна. Не може ли да трансформира тази храна в себе си, той неизбежно се натъква на страдания. Следователно, натъкне ли се човек на страдания, които не може да носи, ще знае, че преждевременно е влязъл в несъответни за него условия. Срещнете ли човек, който се оплаква от противоречията на своя живот, знайте, че поради своето тщеславие и гордост той преждевременно е пожелал да стане учен, мъдър човек, и е започнал да яде горчива храна, която не е могъл да асимилира. Когато се развива естествено, човек е доволен от живота си, знае защо е дошъл и как трябва да живее. Когато

Адам яде от забранения плод, т.е. от горчивия плод на забраненото дърво, той видя, че е гол, и не посмя да се яви пред Бога. Това показва, че той преждевременно е съблякъл червената си дреха, т.е. преждевременно е напуснал фазата на своето детинство. Понеже преждевременно е съблякъл червената си дреха, той не е могъл да се облече нито със синята дреха на възрастния, нито с жълтата дреха на стария, вследствие на което е останал гол.

Това са обяснения, с които можете да схванете състоянията на вашия вътрешен живот. Без тези знания човек не би могъл да разбере причините на страданията, на противоречията в живота си, и би се чувствал крайно нещастен. Когато срещнете днес, веднага ще чуете, че животът няма смисъл, че хората са лоши, че никакво приятелство не съществува в света, и т.н. Тази е причината, поради която хората не са доволни нито от родителите си, нито от братята и сестрите си, нито от приятелите си. Искате ли да бъдете доволни от живота си, не яжте преждевременно горчиви храни. Всяка храна изисква съответна възраст.

Сега, като ученици на окултна школа, вие трябва да работите съзнателно върху себе си, да се самовъзпитавате. Да се самовъзпитава човек, това значи да се освобождава от своите стари навици. Да критикуваш хората, да виждаш погрешките им – това е един стар, лош навик. Щом критикуваш хората за техните погрешки, това показва, че и ти си правил същите погрешки. Невъзможно е човек да вижда и разбира погрешките на хората, без той сам да е правил същите погрешки. Всеки човек разбира и познава това, през което той сам е минал някога. Следователно, като осъждаш другите хора за погрешките им, ти сам себе си съдиш. Когато виждаш доброто в хората, това показва, че и ти си добър човек. Няма човек в света, който да не познава злото и доброто в себе си. Човек е минал и през доброто, и през злото. Като знаете това, стремете се да не критикувате, да не осъждате. Когато съди другите хора, човек съди себе си. Щом съди себе си, той съди Бога, Който живее в него. Като съди себе си, човек намира, че Бог не го е създал, както трябва. Не, Бог няма

желание да храни хората с горчиви и кисели плодове. Раят е бил пълен със зрели сладки плодове, създадени именно за първия човек, който се е намирал в детинството на своя живот. Понеже пожелал да опита храната на стария, на мъдреца, трябвало е той да напусне рая и да отиде в света да се учи. Хората и до днес още се намират във фазата на своето детинство и трябва да се хранят със сладки плодове. Вкусят ли от горчивите плодове, те се натъкват на противоречия, които не могат да асимилират, и казват, че животът е лош. Сегашният човек няма право да се ползва от храната на ангелите. Той не е дошъл още до развитието, в което те се намират. Ангелът не се съблазнява от нищо. За него нито мъжът, нито жената, нито парите са съблазън. Човек обаче се съблазнява от всичко. Парите го съблазняват, защото той мисли, че с тях може да подобри живота си. Ако знае, че парите носят нещастие, човек никога не би се стремил към тях. Човек се стреми към красота, защото мисли, че тя ще го направи щастлив. Ако знае, че красотата ще го направи нещастен, той не би се стремил към нея. Изобщо човек се стреми към всичко онова, което може да му донесе щастие. Убеди ли се, че това нещо не може да го направи щастлив, той престава да се стреми към него.

За да се справя лесно с противоречията си, човек трябва да дойде до положението да счита, че всичко, което Бог е създал, е добро. И обратно: всичко, което човек е създал, е зло. Следователно всички добри работи в света са Божии, а всички лоши работи са човешки. Това не значи, че човек съзнателно върши лоши работи. Без да съзнава нещата, той често върши лоши работи. Добрите работи, които човек върши, са резултат на Божественото в него. Понякога, при най-доброто си желание, човек може да направи нещо лошо. Например той поканва приятеля си на угощение у дома си и по този начин става причина да се разстрои стомахът му. От обич вие можете да стиснете ръката на приятеля си и да му причините болка. Често една мисъл, едно чувство или една постъпка може да причинят голяма вреда на човека. Разумният човек знае това и се стреми към правилна обхода

с хората и със себе си. Той е внимателен в мислите, чувствата и постъпките си, стреми се да не причини с тях някаква вреда на ближните си, нито на себе си. Има желания в човека, които могат да убиват, да причиняват пакости. Например желанието на човека да има много мъже или много жени е опасно за самия него. В миналите епохи на човешкото развитие е съществувало многоженството, но днес всички се опълчват против него. Хората се обявяват против многоженството по външна форма, но имат много желания, много мисли и чувства, на които искат да дадат път, за да се проявят и реализират. Това не е ли пак многоженство? Когато едно семейство има много деца, това не е ли многоженство? Многото деца представляват много желания. Правилно е едно семейство да роди най-много две деца – момче и момиче. Правилно е също две семейства да родят две деца: ако едното семейство роди момче, другото семейство да роди момиче.

Съвременните хора се възмушават от порядъка, който съществува в света, и казват, че Бог не е създал света, както трябва. Не, светът е създаден, както трябва, но в него се е вмъкнал и човешкият порядък. Тъй щото това, което не се харесва на хората, е човешкият порядък на нещата. За да се освободят от този порядък, хората трябва да приемат Учението на Любовта, да станат Божествени деца, да се хранят със сладки плодове. Като Божествено дете човек ще се облича с дрехи в червен цвят. От детската възраст човек трябва да мине във фазата на възрастния, да се облича с дрехи, които имат син цвят, и да се храни с кисели плодове. Щом възмъжее достатъчно, човек минава във фазата на стария, който се облича с дрехи на Мъдростта, които имат жълт цвят, и се храни с горчиви плодове. Следователно ще дойде ден, когато човек ще съедини в себе си трите фази на живота – фазата на детето, на възрастния и на стария. Тогава той ще употребява и сладка, и кисела, и горчива храна.

Като ученици ви трябва да изучавате Природата, да разберете законите, които регулират живота. Като изучавате законите на Природата, ще разберете, че всички храни, всички цветове имат дълбок смисъл. Например зад горчивото, кисе-

лото и сладкото всякога се крие нещо красиво. Зад горчивото се крие Истината, зад киселото – Мъдростта, а зад сладкото – Любовта. Който не разбира смисъла на горчивото, той не може да разбере Истината. Горчивото е граница, през която човек трябва да мине, за да влезе в царството на Истината. Киселото е граница за минаване в царството на Мъдростта. Сладкото е граница за минаване в царството на Любовта. Който не разбира смисъла на киселото и на сладкото, той не може да се домогне до Мъдростта и до Любовта.

Това е новото знание, което трябва да придобиете, за да се справяте с противоречията на своя живот. Въпреки желанието на хората да приложат новото знание, те и досега още живеят по стар начин. Като видят, че някой проявява нещо детско, те казват: „Глупав е този човек, цяло дете е той.“ Като видят някой възрастен, те казват: „Насилник, грубиян е този човек.“ Като видят някой стар, те казват: „Изветрял е този човек, главата му е празна.“ Питам: как трябва да се проявява човек, ако детинството, възмъжалостта и старостта крият в себе си нещо лошо? Добре е човек да се проявява и като дете, и като възрастен, и като стар, но на своето място и време. Преждевременно човек не трябва да се проявява нито като дете, нито като възрастен, нито като стар. Добре е човек да минава и през трите състояния на живота, но той трябва да знае как да употребява съответната храна. Днес хората остаряват преждевременно, което показва, че са се хранили с горчива храна. За да не изпаднат в такова положение, те трябва да влязат в царството на трите цвята – червения, синия и жълтия, т.е. да се хранят едновременно със сладка, кисела и горчива храна.

Сега ще ви дам задача да направите опит през целия ден да не критикувате. Ако видите, че някой направи една погрешка, не го критикувайте, но поставете се в неговото положение и вижте не бихте ли направили и вие същата погрешка. Ако не сгрешите, вие ще му послужите като образец. Със своя добър живот вие ще му покажете как трябва да постъпва. Стариият обучен вол не трябва да критикува младия, че не може да носи товар. Той трябва да се впрегне в колата и да покаже на

младия как се носи товар. Погрешките на хората не трябва да се критикуват, но трябва да се изправят. Не се обиждайте, че някой не ви е погледнал и поздравил. Преди да се сърдите и обиждате, потърсете причината защо този човек не е оказал известно внимание към вас. На главата на този човек огън гори. Очите му са се зачервили от дим, той нищо не вижда, а вие искате да ви поздравя, да бъде внимателен към вас. Не, бъдете доволни от живота си, от света, който Бог е създал, и никога не критикувайте. Критикувате ли себе си, както и своите близни, вие преждевременно ще опитате горчивото в живота. Когато видите, че някой ученик не е решил задачата си правилно, не го осъждайте, но покажете му как да я реши. Не се критикувайте, но работете върху себе си, за да се освободите от своите криви възгледи.

Какво представляват кривите възгледи на хората? Те представляват тор, който трябва да се изхвърли навън. Като се освободи от своите стари криви възгледи, човек дохожда до положение да разбира дълбокия смисъл на сладкото, на киселото и на горчивото, да разбира дълбокия смисъл и предназначение на различните възрасти в живота. Засега хората разбират най-добре сладките храни. Понеже те употребяват доста киселини в живота си – оцет, лимон, кисели плодове, виждаме, че са навлезли вече в областта на възрастния. Сега им остава да разберат и горчивите храни, да влязат в областта на мъдреца. Като разберете значението на сладките, киселите и горчивите храни в живота, ще дойдете до тяхното значение в духовно отношение. Има мисли, чувства и желания в човека, които в духовния му живот се отразяват като киселини. Като знае въздействието им в духовния живот, човек може да намери начин как да се справя с тях, да ги преработва и асимилира. Съвременните хора са дошли до положение да се хранят само със сладки и кисели храни. Те не са дошли още до горчивите храни. Горчивите храни ще останат за далечното бъдеще. С други думи казано: съвременните хора са дошли до положение да се обличат само с червени и сини дрехи. Жълтият цвят обаче остава за бъдеще.

Ако мислите и постъпвате по този начин, всичко, каквото се случва в живота ви, ще се превърне на добро.

Сега вие сте дошли на планината да се учите. Това, което научите на планината, другаде не можете да го научите. Ако ви накарат да носите 40-50 кг камъни на гърба си, вие ще се вкиснете. Вкисването е резултат на недоволството. Това вкисване се предизвиква от камъните. Значи камъните са кисели. За да се справя с тях, човек трябва да бъде силен, мъжествен. Недоволството е храна за възрастните. Когато човек е недоволен, това показва, че е натоварен с много камъни. За да се справи с недоволството си, той трябва да сваля от гърба си част от тия камъни и да остави само толкова, колкото му е приятно да носи.

И тъй, за да облекчите живота си, учете изкуството да смесвате сладкото с киселото. Ако животът ви е много сладък, прибавете му малко киселина. Ако е много кисел, прибавете малко сладка храна. Да смесвате сладките работи с кисели и киселите със сладки, това значи да размесвате вашите мисли и чувства дотогава, докато изпитвате известна приятност. Да подобрите живота си по този начин, това значи да вложите Любовта, Мъдростта и Знанието като мощна сила в живота си. Любовта ще урегулира сладките храни, а Мъдростта – киселите. За да може правилно да прилага Любовта и Мъдростта в живота си, човек трябва да разполага със знание. Няма ли нужното знание, и сладките, и киселите храни могат да му причинят голяма вреда.

Сега, като говоря за Любовта, аз имам предвид онази Любов, която осмисля живота. Като говоря за Мъдростта, аз имам предвид онази Мъдрост, която внася светлина и знание в ума на човека и го прави силен. Силата внася киселина в човека. За да се обработи тази киселина в организма, човек се нуждае от знание. „Колко знание е нужно на човека?“ – Колкото да послужи за храна на неговата душа. „Колко любов е нужна на човека?“ – Колкото да урегулира неговите чувства и да го подмлади. Човек трябва да бъде едновременно млад и възрастен. Младият трябва постоянно да се подмладява, а старият – да се усилва. Христос казва: „Аз

и Отец Ми едно сме.“ Учениците казваха на Христа: „Покажи ни Отца.“ – Който не е познал Любовта и Мъдростта, той не може да познае Бога. Който е познал Любовта и Мъдростта, той е познал Бога и е разбрал смисъла на думите: „Аз и Отец едно сме.“

Желая ви сега да започнете с Любовта, но без критика. Желая ви да бъдете и сладки, и кисели, но както трябва. Има киселини, които изгарят, рушат, но има киселини, които действат благотворно върху човека и го правят силен. Същото може да се каже и за сладчината: има сладки неща в човешкия живот, които са опасни и пагубни. Има сладки неща, които са приятни за човека и го подмладяват. Да изучавате сладките и киселите храни – това значи да изучавате живота във всички негови прояви и да придобивате знание. Сладките и киселите храни, с които си служите, трябва да се обелят, да се отстранят люспите им, за да могат правилно да се използват.

13 юли, 5 ч.

ВЪТРЕШНА ПРОСВЕТА

Йоан 10:1–10

Размишление

Една българска поговорка казва: „Повторението е майка на знанието.“ Какво знание се придобива, ако някой певец пее по десет пъти на ден една и съща песен? Какво ще придобие ученикът, ако постоянно повтаря, че не разбира урока си? Колкото и да повтаря това изречение, той нищо няма да разбере. Когато се намери пред някоя трудна задача, ученикът трябва да каже: „Аз искам да разбера задачата си и да я реша правилно.“ Не е достатъчно той да желае да реши задачата си, но трябва да пристъпи към решаването ѝ. Да желаеш само да решиш задачата си, без да пристъпиш към решаването ѝ, това значи да удриш по клавишите на пианото, без да чуваш никакъв звук. На пианото, с което ние си служим, това е невъзможно, обаче на духовното пиано е възможно. Духовните пиана са всякога отворени. И детето може да удри на клавишите им, но никакъв звук не се чува. За да се произведе някакъв звук, трябва да се натискат специални бутони. Всеки клавиш е свързан със специален бутон. Щом натиснете клавиша, едновременно трябва да докоснете бутона, който е свързан с него, и след това ще чуете съответен звук. Тези пиана имат около 25 000 клавиша. Следователно за всеки тон имате по няколко хиляди клавиша. Тази е причината, поради която малцина могат да свирят на тия пиана. Ако един певец от Земята влезе в Духовния свят, ще се види в чудо. Той едва разполага с две октави, а там ще искат да разполага с един регистър от три хиляди октави. Като се намери между певци от Духовния свят, едва тогава той ще разбере колко има да учи. Той ще види, че пеенето на Земята се намира в своето детинско състояние. Първите хиляда октави имат отноше-

ние към физическия свят, вторите – към духовния, а третите – към Божествения. Значи добър певец на физическия свят е онзи, който разполага поне с хиляда октави.

Това, което ви говоря, е неразбрано за вас. Но неразбраните работи един ден ще станат разбрани. Неразбраното представлява подтик за вас. Като вървите от неразбраното към разбраното, вие се приготвяте. Значи всяка неразбрана работа води човека към разбирането А. Той се приготвя да я разбере. Докато не разбере дадена работа, човек не трябва да мръдне нито крачка напред. Щом я разбере, той навлиза в друга, пак неразбрана работа, и започва да се приготвя да я разбере. Какво правят ония хора, които не обичат да работят? Като дойдат до нещо, което не разбират, те го прескачат и вървят напред. После пак спират пред нещо неразбрано – и него прескачат. В края на краищата те дохождат до едно място, отдето не могат да мръднат нито крачка напред, и се обезсърчават. При това положение нищо друго не им остава, освен да се върнат назад и да се приготвят да разберат всичко.

Окултните ученици често изпадат в неразбиране на нещата, вследствие на което, като им се говори едно, те отговарят друго. Някой човек им говори за любовта, а те казват, че не живеят добре. В този разговор няма никакво съдържание. Човек не може да казва, че не живее добре, докато животът не е дошъл още до него. Можете ли да кажете, че едно яйце не живее добре, преди да се е измътило? Когато яйцето се измъти и от него излезе пиле, вие можете вече да се произнасяте какво е пилето, как живее и т.н. Вие не можете да говорите за живота, преди да се е проявил той. Следователно вие не можете да кажете за някой човек, че живее или не живее добре, преди да се е проявил животът в него. Когато казваме, че някой човек не живее добре, ние имаме предвид положението, че той не оценява благата, които Бог му е дал.

Един млад момък, роден някъде във Варненско, се отличавал със своето голямо юначество. Не само в родното му село, но и в съседните села го познавали като здрав и

силен момък. Той имал един голям недостатък – обичал да пие. Майка му често го съветвала: „Синко, не пий, ще заболяеш, ще загубиш здравето си.“ – „Майко, защо ми е това голо здраве? Без него ще ми бъде по-леко. С това здраве и с тази сила и момите се страхуват от мене.“ Случило се, че той заболял сериозно и лежал цели три години. Болестта го изтощила толкова много, че нищо не останало от него. Като видял, че изгубил силата, здравето си, той се обърнал към майка си с думите: „Майко, да ми помогне Бог да оздравея, да ми се върне здравето и силата, готов съм камъни да нося на гърба си. Готов съм на всякакъв труд, само да оздравея. Сега разбирам какво значи здравето за човека.“ Следователно здрав човек е само онзи, който оценява благата, които му са дадени, и разумно ги използва.

И тъй, когато говорим за любовта в човека, ние подразбираме присъствието на Бога, Който му е дал всички условия да се развива. Влезе ли Любовта в човека, той има всичко на разположение. Чувате ли някой да се оплаква, че пари няма, здраве няма, приятели няма, ще знаете, че Любовта не го е посетила още. Посети ли го Любовта, той всичко има: и здраве, и приятели, и пари. Искате ли Любовта да ви посети поне за един ден, станете слепи за погрешките на хората. Кой какво прави – не се интересувайте от това. Че хората били лоши, че зло съществувало в света – и това да не ви интересува. Злото е храна за герои, за мъдреци, а не за деца. Злото в света може да се употреби за градеж, както камъните, от които правят величествени сгради. Камъните могат да причинят големи пакости на хората, но същевременно те влизат в строежа на красиви здания, на хубави статуи и паметници. На същото основание казвам, че и лошите мисли и чувства стават причина за съграждане на красиви, величествени здания и постройки в човека. Оставете тия мисли и чувства в ръцете на Любовта и не мислете повече за тях. Тя ще постави всяка лоша мисъл на съответното за нея място. Дайте на Любовта най-малката лоша мисъл и вижте къде ще я тури. Тя ще я постави за корниз на някой прозорец. Докато се туря този корниз, вие трябва да стоите далече от него, за

да не падне върху главата ви. Щом се закрепил здраво за мястото си, вие можете да се спрете и да му се любувате.

Съвременните хора се нуждаят от правилно разбиране на живота. Ще дойде ден, когато всичко, което хората имат, ще им се вземе. Като имат правилно разбиране за законите, които управляват живота и Природата, те няма да страдат от това, че са изгубили всичко, но ще знаят, че на мястото на изгубеното ще им се даде нещо ново. Закон е: когато се отнема нещо на човека, в замяна на отнетото му се дава друго нещо. Ако той е оценил това, което му е било дадено, новото, което получава, ще бъде по-добро от старото. Ако не го е оценил, новото ще бъде по-просто, от по-долно качество. Този закон се отнася и до храната, и до облеклото, и до знанието. При това той се прилага еднакво за всички хора. Следователно, ако човек не е оценил храната, облеклото и знанието, които са му били дадени, отнемат му тия неща и му дават по-лоши. Оценил ли е всичко, което му е било дадено, отнемат му се тия неща и му дават нови, по-доброкачествени от старите. Същевременно спазва се и следното положение: на когото много се дава, от него много се иска; на когото малко се дава, от него малко се иска. Ако човек не е оценил малкото, което му е дадено, как ще оцени голямото? Например човек има десет пръста на ръцете си и не знае защо му е даден всеки един от тия пръсти, а се занимава с големи работи. Когато сте неразположени, направете един опит с палеца си, за да видите какви сили се крият в него. Погладете горната част на палеца си, като започнете от третата фаланга и вървите към нокътя. После погладете палеца си от долната страна, по венерината област, и наблюдавайте дали неразположението ви ще изчезне. Същевременно следете каква мисъл и какво чувство ще минат през ума и сърцето ви. Ако при първото гладене на палеца неразположението ви не изчезне, погладете го още няколко пъти. Това е научен опит, който ще ви доведе до известни познания.

Мнозина правят научни опити, но предварително искат да разберат какво значение има даден опит и какво ще им донесе. Те трябва да направят опита, а после да чакат знани-

ето. Знанието иде отпосле. Да искате предварително да знаете защо се прави известен опит, това значи да имате желание първо да разберете какво нещо е тонът *до*, а после да го чуете. Не, първо ще чуете тона *до*, а после ще разберете значението му и неговия вътрешен смисъл. Всеки ден употребявайте по няколко минути за пеене. Изпейте няколко пъти наред тона *до* по различен начин – високо, ниско, меко, грубо, и наблюдавайте как ще ви се отрази този тон, изпят при различни състояния. Както от ларинкса, така и чрез езика на човека излизат различни тонове и думи, които оказват различно влияние върху ближните му. Ето защо човек трябва да възпитава своя ларинкс, своя език, за да излизат от него меки, нежни звуци и тонове. При самовъзпитанието голямо участие взема молитвата. Иска ли да си въздейства, човек трябва да се обърне към Бога със следната кратка молитва: „Господи, благослови езика ми, за да излизат от него сладки, силни и красиви думи.“ Сладките думи имат отношение към живота, силните – към човешкия ум, а красивите – към човешкия дух и към човешката душа. Сладките, силни и красиви думи представляват материал, чрез който човек гради великото и мощното в своя живот. Човек не може да бъде красив, ако от езика му не излизат сладки, силни и красиви думи.

Следователно като ученици вие трябва да бъдете като скулпторите: да вземете един неодялан камък и с чука си да го обработите, да извадете от него отлична статуя. За тази цел вие трябва да знаете да чукате. Скулпторът знае къде и как да удари. Във вас има много неодялани камъни, които трябва да обработите. Когато работите съзнателно върху себе си, вие сами се дялате. Не работите ли, роптаете ли против живота си, Невидимият свят ще изпрати някой ангел да ви дяла, да обработи неодяланите камъни на вашето естество. При това положение вие викате, кряскате, оплаквате се, че имате големи страдания. Мнозина мислят, че са търпеливи. В какво седи търпението им? Някой казва за себе си, че бил търпелив, защото му извадили няколко зъба и той не охкал. Това е търпение по неволя. Често болката от зъба е по-голяма, отколкото самото вадене на зъба. Не е важно, че по

неволя търпите, но въпрос е какъв смисъл има ваденето на зъбите. Като си извадите един или два зъба, вие оставате без тях. В последно време зъболекарите са дошли до положение да турят изкуствени зъби. И това е известно постижение, но в Духовния свят не си служат с изкуствени зъби. Извадят ли на някого зъб, вместо него турят нов, здрав, естествен зъб. Ако окото на някой човек пострада, веднага лекарите го изваждат и вместо него турят стъклено око, с което той нищо не вижда. И след това казват, че този човек е оздравял. Не, това не е никаква наука, никакво изкуство. В Духовния свят не прилагат това изкуство. Там на мястото на изваденото око поставят здраво, с което човек вижда два пъти повече, отколкото по-рано.

Като говоря за знанието в Духовния свят, искам да обърна вниманието ви върху онзи голям простор, който се открива пред вашия поглед. Само по този начин вие ще оценявате всички възможности, които са вложени в душата ви, и ще работите върху тях, за да ги развиете. Мислете върху всички блага, които ви са дадени. Мислете за предназначението на всички ваши удове. Например какво е предназначението на човешката уста? Ще кажете, че устата е създадена за ядене и говорене. Чрез устата, чрез Словото Бог създаде света. Следователно чрез устата човек създава бъдещето си. Ако говорите разумно, вие си приготвяте светло бъдеще. Ако не говорите разумно, вие си приготвяте лошо бъдеще. Чрез устата човек изявява своите мисли и чувства. Казват за някого, че езикът му е сладък. Чрез сладките думи се изявява физическият свят, чрез силните думи се изявява Духовният свят, а чрез красивите – Божественият свят. Чрез силата си човек помага на по-слабите от него същества. Чрез красотата той се импулсира към велики работи. Когато е доволен от човека, Бог го прави красив. Не е ли доволен от него, Той го лишава от красотата. Ако в Духовния свят човек се проявява добре, Бог му дава сила. Не се ли проявява добре в духовно отношение, човек става безсилен. И най-после, ако Бог е доволен от проявите на човека във физическия свят, дава му се сладчина. За такъв човек се казва, че е сладък. Не се ли проявява добре на

физическия свят, човек става горчив. Значи красотата има отношение към човешката душа, силата – към човешкия дух, а сладчината – към човешкото сърце. Ако не се храни със сладки работи, сърцето на човека огрубява.

Като слушате тия работи, някои от вас се обезсърчават, мислят, че нищо не са постигнали. Колкото и каквото и да сте постигнали, много работа още ви предстои. Например, като дойдат до Любовта, мнозина считат, че Любовта е някаква илюзия. Други считат Любовта като израз на чувства. Не, Любовта е нещо реално. Тя не е нито чувство, нито илюзия. Любовта не се губи, нито се променя. Каква реалност има в чувствата? – Днес обичате един човек, но утре чувството ви се изменя, превръща се в омраза, в ненавист. Докато чувствата на човека се променят, това показва, че той живее в нереален свят. Той живее в един непознат, променлив свят, между чужди, неизвестни за него същества. Тези същества постъпват с вас така, както вие с рибите, с кокошките, с агнетата и овцете, с воловете и т.н. Като се домогнете до някоя риба или до някоя кокошка, вие започвате да мислите какво да правите с нея, но рибата избягва от ръката ви и ви оставя с мечтите ви. Понякога успявате да я задържите в себе си, да ѝ се порадвате малко. След това я пущате във водата, свободно да си живее. По същия начин вие ту изпущате благата, които ви са дадени, ту ги задържате. Успеете ли да ги задържите, вие ще се ползвате от тях и ще благодарите на Онзи, Който ги е дал.

Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето. Който Ме яде, той ще има живот в себе си.“ При това положение и Христос живее, и който Го яде, също живее. Хората мислят, че като изядат една риба, те живеят, а рибата умира. Не, и рибата живее в човека. Тъй както днес хората се хранят, рибата продължава да живее в тях, а те умират. Това обаче не е правилно хранене. Разумно, истинско хранене е това, при което и човек живее, и рибата в него живее. При това положение човек е доволен и разположен. Ако човек яде и е доволен от яденето си, това показва, че храната, която е приел, му дава условия да живее и да се радва на благата, които му са дадени.

И тъй, за да разбирате всички прояви на живота, от вас се иска вътрешна просвета. Вие трябва да започнете с елементарните неща и постепенно да вървите към сложните. По този начин вие ще се домогнете до такова знание, което ще ви послужи не само днес, но и в бъдеще. Стремете се към придобиване на знания, които са живи и могат да се прилагат. Мнозина се запитват защо им е нужно знание. Без знание човек е изложен на големи терзания. Знанието прави човека щастлив. Който не разбира смисъла на знанието, той не разбира смисъла на живота. Щом си дошъл на Земята, ще учиш, ще пееш, ще свириш. „За кого ще пея?“ – За себе си. Най-добрият слушател сте вие. Ще пеете, ще благодарите, че ви е дадена възможност да отваряте и да затваряте устата си. Чрез устата човек изразява Любовта в себе си. Казвате: „Който пее, той зло не мисли.“ Когато Любовта чуе, че пеете, тя ви посещава. Не пеете ли, тя започва да търси причината за това и се стреми да създаде у вас подтик, импулс за пеене. Щом има уста, човек трябва да говори, да пее. Ама животът ви бил тежък! От вас зависи да го направите лек. Пейте, сами си съчинявайте песни, за да превърнете недоволството си в доволство. Всеки може да стане певец – от него зависи. Като пее с любов, той ще трансформира всичките си отрицателни състояния в положителни.

Какво представлява недоволството? – То е тинята на живота. Тази тиня прави живота тежък, непоносим. Как може да се пречисти животът от тази тиня? Както нечистата вода се пречиства от примесените към нея частици, така и животът може да се освободи от недоволството. Ще вземете два-три филтъра и ще прекарате водата през тях, докато се пречисти съвършено и стане годна за пиене. По същия начин човек може да филтрира всяко нещо. По-добри филтри от човешкия ум и от човешкото сърце не съществуват. Филтрирането показва, че хората разполагат с известен род знания.

И тъй, музиката е метод за трансформиране на човешките състояния. Има състояния, които без музика по никой начин не могат да се сменят. Музиката е средство, което трябва да обхване мислите и чувствата на човека. Следователно първо човек трябва да мисли за музиката, после да я

чувства, и след това ще се изяви на физическия свят. Същото се отнася и до словото. Първо човек мисли какво ще говори, после чувства това, което ще каже, и най-после трябва да се изяви. Това значи: всяко слово трябва да има мекота, съдържание и красота. Ако не съдържа тези качества, словото не може да постигне своята цел. Докато е на физическия свят, човек все е недоволен. Защо? – Все му липсва нещо. Пее ли, говори ли – липсва му нещо. Говорът му е груб, пеенето – нечисто, вследствие на което винаги остава недоволен. За да бъде доволен, той трябва да влезе в Духовния свят, който се отличава с голямо изобилие. Там обаче не се позволява никакво пресищане. Ако яде, човек трябва да изяде най-много тридесет и две хапки. Изяде ли тридесет и три, той се намира вън, в грубия физически свят. Искате ли да живеете добре на физическия свят, никога не пресилвайте нещата. Смисълът на живота не е в многото, но в разбирането на нещата. Малкото, но разбрано, струва повече, отколкото много, но неразбрано. Духовният свят е място на абсолютна отмереност, законност и чистота. Там не се допуска нищо нечисто. Тази е причината, поради която никакви животни не се допускат в Духовния свят. И физическият живот, като част от целокупния живот, трябва да бъде абсолютно чист. Дето и да влезете, трябва да пазите чистота.

Сега, като сте дошли на планината, вие трябва да живеете добре, да не опетнявате Природата, която е част от цялото Битие. От всички се искат чисти мисли и чувства, за да не нарушавате хармонията на Природата. Най-малкото нарушаване води след себе си голямо наказание. Всяка нечистота, всяко недоволство, всяко роптание и оплакване се отразява болезнено върху съществата от Духовния свят. В тях всичко е красиво, хармонично, пълно с любов. Днес Духовният свят е пълен с оплакванията на хората. Всички се оплакват, че нямат пари, имоти, къщи, дрехи, добри условия и т.н. Обаче на тия оплаквания не се дава никакъв отговор и внимание. Човек има право да се оплаче само един път в живота си, и то след като е живял 120 години. Това се отнася до ония, на които съзнанието е пробудено. За обикновените хора се позволява по едно оплакване на година. Понеже хората се

оплакват много често, почти всеки ден, оплакванията им не се приемат.

Новият живот изключва всякакви оплаквания. Ама животът бил груб! Грубото в живота е материал, който всеки човек трябва да обработва. Напредналите същества работят усилено за превръщане на грубата материя във фина, мека материя. Следователно и вие трябва да работите, за да облагородите тази материя. За да превърнете неблагородната материя в благородна, грубата – във фина, вие трябва да си служите с Божествени методи, а не с човешки, изкуствени методи, които не дават никакви резултати. Искате ли да помагате на недоволния, дайте му възможност да влезе в градини, пълни със зрели плодове, и да си откъсне, колкото иска. Заведете го после всред Природата, при красиви, чисти извори, за да пие от тяхната вода. Нека диша чистия планински въздух, за да се проникне от великото в света. При това положение недоволството му естествено ще се превърне в доволство.

Казвам: заслужава човек да мине през всички мъчности на живота, за да дойде до мястото на Божието благословение. Зад всяко страдание се крие едно Божие благо. Затова е казано, че каквито страдания и да мине човек, те не могат да се сравнят с благата, които Бог му дава. Благодарете за хубавото топло време, което имате тази година. Благодарете за всички блага и работете за превръщане на недоволството в доволство. Недоволството е духовна нечистота, която запушва порите на човешкото тяло. Чистете се от него, както водата чисти тялото ви, отваря всички седем милиона пори, чрез които дишате. Очистете се от духовната кал, за да можете свободно да дишате чрез сърцето, чрез ума и чрез душата си. Започне ли човек да диша така, недоволството му се превръща в доволство.

Нека всеки от вас си състави една песен за доволството със следното съдържание: „Колко съм доволен, че мога да гледам Слънцето, което озарява душата ми! Колко съм доволен!“

15 юли, 5 ч.

КАЧЕСТВА НА ЕЗИКА

Йоан 12:1-12

Размишление

Съвременните хора не успяват в работите си, защото нямат търпение. Защо трябва да търпят? – За да не дойде неволята. Който търпи, той носи един килограм тежест на гърба си. Който не търпи, той носи сто килограма тежест. Тъй щото, искате ли да не ви товарят много, трябва да търпите.

Едно време дяволът бил поставен на голям огън. Така прекарал той цели хиляда години. Като издържал с търпение този изпит, той си казал: „И аз съм силен като Бога, не ме е страх от огъня.“ Обаче като го поставили на глад, той едва издържал хиляда години и казал: „Не мога повече да търпя, по-слаб съм от Господа.“ Следователно, що се отнася до огъня, всички хора минават за търпеливи като дявола, издържат. Но дойде ли до глада, там търпението им се свършва, не могат да издържат. Защо хората издържат на огъня, а на глада не издържат? – Защото, докато са в огъня, те все приемат нещо, но щом се подложат на глад, те започват да дават от себе си, без да приемат нещо отвън. Наистина, докато човек получава нещо отвън, работите му вървят добре. Щом започне да раздава, работите му се объркват. Сегашните хора са изучавали и изучават търпението при условия на вземане. Всеки човек иска да бъде богат, учен, силен, да придобие нещо. Докато се надява, че ще придобие нещо, той има търпение да работи, да се труди, и казва, че светът е красив, че животът има смисъл, и т.н. Започне ли да раздава от себе си, без да получава нещо, той става нетърпелив и работите му постепенно се объркват. Всъщност объркването на работите води към оправяне. Когато човек придобие търпение, всичките му работи се оправят.

Един мисионер отишъл в Мадагаскар да проповядва на езичниците Христовото учение. Той проповядвал цели 20 години, но нямал никакъв резултат. Често се молил на Господа да му покаже коя е причината за неуспеха му. Най-после в ума му дошла идеята, че не само на теория трябва да проповядва, но да приложи учението на практика. За тази цел той събрал своите слушатели и започнал да им проповядва, като казал, че досега той проповядвал Христовото учение на теория, но отсега нататък иска да го приложи тъй, както е писано. Например Христос е казал: „Който има две ризи, да даде едната на ближния си. Който иска да бъде Мой ученик и да Ме следва, той трябва да продаде всичкото си имане и да го раздаде на сиромасите.“ Като чули тази проповед, езичниците започнали да се трупат пред къщата му и всеки от тях да иска нещо: кой дреха, кой маса, кой стол и т.н. Каквото му поисквали, той всичко раздавал, докато един ден се намерил в празна къща, с една риза на гърба си. След това проповедникът се обърнал към Бога с думите: „Господи, още какво трябва да направя, за да предам Истината на хората?“ Какво се случило после? – Езичниците останали доволни от проповедта на мисионера, но в тях започнала да работи мисълта, че обрали този човек като последни разбойници. Те си казали: „От 20 години насам този човек работи между нас без пари, правил ни е много добрини, а в замяна на това ние го обрахме. Трябва да върнем всичко, каквото сме взели от него.“ Един по един те започнали да връщат взетите от него неща и в скоро време той дошъл до първото си положение.

Това, което се е случило с този мисионер, се случва и с вас. Като проповядвате Истината на хората, казвате, че са ви обрали. Не, никой не ви е обрал. Ако вие наистина проповядвате правото учение, никой не може да ви обере. Привидно можете да изгубите всичко, каквото имате, но в скоро време положението ви ще се възстанови. Като работите и помагате на хората, те трябва да ви обичат. Същевременно вие трябва да знаете защо ви обичат. Ако ви обичат за красотата, за силата, за знанието или за богатството ви, ще знаете, че

те не ви обичат за самите вас. Човек трябва да бъде обичан за самия него, а не за това, което всеки момент може да изгуби. Вие трябва да обичате, както Бог обича. Той обича човека за самия него, а не за богатството, силата, знанието, красотата или добротата му. Как може Бог да ви обича за богатството ви, когато не сте богати, или за силата ви, когато не сте силни, или за знанието ви, когато не сте учени, или за доброто, когато не проявявате онази вътрешна, непреривна доброта?

Какво е доброто на сегашните хора? Те правят добро, но искат да им се плати за доброто. Истинското добро не се нуждае от никакво възмездие. Доброто има предвид една цел – да се бори със злото и да го победи. Следователно добро е само това, което се бори със злото. Добро, което не се бори със злото, не е добро. Някой казва, че иска да бъде добър. Това е най-лесното. Всеки човек може да бъде добър. Кога? – Когато се бори със злото. Добър човек е онзи, който се бори със злото. Ако се бори с доброто, той е лош човек. Доброто може да направи човека лош. Кога? – Когато той се бори с него. Ако се бори със злото, човек става добър. Значи от човека зависи да бъде добър или лош. Като казвам, че трябва да се борите със злото, това не значи, че вие сами трябва да се борите, но доброто у вас трябва да се бори. Турете доброто на фронта, да се бори със злото, а вие му бъдете тил и му помагайте. Това подразбира добър човек. Обаче ако сте тил на злото и му помагате в борбата с доброто, вие сте лош човек. Човек трябва да знае на кого помага: на Доброто или на злото. Взема ли страната на злото, той минава за лош, за зъл човек. Взема ли страната на доброто, той минава за добър човек.

Всички хора искат да бъдат обичани и да обичат, т.е. да придобият Любовта. За да придобият Любовта, те трябва да А помагат в борбата, която тя води в света. „С кого се бори Любовта?“ – С омразата. Колкото слаби да сте, вие можете да помагате на всички, които воюват с отрицателните сили в Природата. Ще кажете, че не можете да вземете участие в неравните борби на живота. Наистина, Доброто и злото,

Любовта и омразата, са неравни сили по количество, но успехът на една страна не се определя само от количеството на воюващите. От голямо значение е и качеството на тия, които воюват. Обикновено срещу един добър човек се опълчват хиляда лоши. Като се види сам срещу хиляда лоши хора, добрият ще се уплаши, но лесно ще се справи с тях. Качествено неговата сила е равна на силата на хилядата души. В края на краищата тия сили ще се уравновесят. Доброто е умно, знае как да се справя със злото. Като срещне лошите хора, добрият ги раздвоява. Щом се раздвоят, те отслабват. По този начин добрият се бие с отделни части на лошите хора, които постепенно удрят на бяг. Като се види отново сам, добрият човек казва, както някога е казал пророк Илия: „Господи, останах сам в живота си, могат да ме убият.“ Господ му отговорил: „Не се страхувай, защото в Израил има още седем хиляди като тебе, които не са се поклонили пред Ваала.“ Силата на тия седем хиляди е равна на силата на един велик мощен дух. При това положение тия седем хиляди стават седем милиона. Това вече не са обикновени хора, но седем милиона войници, готови за бой, екипирани по модерен начин, с всички бойни оръжия. Ако силата на един добър човек е равна на силата на хиляда лоши, на колко ще бъде равна силата на един ангел? – Силата на един ангел се уравновесява със силата на 150 000 лоши хора.

И тъй, знайте, че силата на всяка добра мисъл, на всяко добро чувство и на всяка добра постъпка е равна на хиляда лоши мисли, чувства и постъпки. Значи една добра мисъл е в състояние да се бори с хиляда лоши мисли. Едно добро чувство се уравновесява с хиляда лоши чувства. Една добра постъпка може да победи около хиляда лоши постъпки. Доброто е в състояние да превърне злото в пух и прах. Види ли доброто срещу себе си, злото удря в бяг. Всяка добра мисъл е Божий посланик. Зад нея се крие великият Божествен свят, който воюва заради хората и всякога им помага. Като говорят за силата на Доброто, мнозина се съмняват в това. Фактът, че всеки се стреми към доброто, показва, че думите ми са истинни. Обаче не е достатъчно само човек да се стреми към

доброто, но той трябва да знае как да го прилага. Знае ли да го прилага, той ще знае истината по отношение на него.

Едно малко дете видяло в избата една кошница с яйца. То запитало майка си: „Мамо, отде дойдоха тези яйца?“ – „Кокошката ги снесе.“ – „За какво се употребяват?“ – „За ядене. Те се варят, пържат, пекат.“ След тези обяснения майката забелязала, че яйцата започнали да намаляват, докато един ден кошницата съвсем се изпразнила. Къде отишли яйцата? – Детето всеки ден си вземало по едно яйце, докато в кошницата нищо не останало. Докато детето не знаело нищо за службата на яйцата, кошницата била пълна с яйца. Щом научило тяхната служба, в скоро време кошницата се изпразнила. Какво показва това? – Това показва, че детето се е домогнало до известна истина, но не я приложило, както трябва. Щом детето е пожелало да опита тази истина, трябвало е да се обърне към майка си, тя да му даде яйца и да му покаже как да ги приготви.

Всеки се стреми към красивите работи, но трябва да знае как да ги приложи. Всеки иска да бъде красноречив, сладкодумен, но трябва да придобие ония качества, които могат да го направят такъв. Какви качества трябва да притежава човешкият език? – Езикът трябва да бъде твърд като камъка, подвижен като водата, услужлив като вятъра и благотворен като светлината. Това са четирите качества на езика. Твърдостта подразбира устойчивост. За да разбирате тия качества, вие трябва да изучавате свойствата на твърдата, на течната, на въздухообразната и на светлинната материя. Значи от езика на човека трябва да изтичат четири струи. Като казвам, че езикът на човека трябва да бъде твърд като камъка и подвижен като водата, имам предвид човешките убеждения. В убежденията си човек трябва да бъде твърд, устойчив, непоколебим като камъка, но и подвижен като водата. Водата минава през пусти и населени места, през чисти и нечисти места, но дето мине, тя всичко чисти. Човек трябва да има свойствата на въздуха и на светлината. В която къща влезе, въздухът веднага внася проветряване: нечистото изкарва навън, а чистото внася вътре. Същото прави и светлината. Тя

не чака да я канят. Щом намери отворен прозорец, тя влиза вътре и носи Божиите благословения на хората.

Съвременните учени говорят за светлината, но трябва да знаят, че слънчевата светлина, която ние приемаме на Земята, е получена по отражение. Ние приемаме светлината в дадения момент, но кога е излязла тази светлина от Слънцето, какво е претърпяла, не знаем. Същото се отнася и до светлината на звездите. Чрез очите си ние възприемаме светлината на някоя звезда, но преди колко години е излязла тя от звездата, какви пречупвания и промени е претърпяла, докато стигне до нас, не ни е известно. За да възприемат светлината на някоя звезда, астрономите си служат с различни телескопи. Що се отнася до обикновените хора, които гледат звездите направо с очите си, без никакви телескопи, те нищо не могат да възприемат от тяхната светлина. Същите тия хора искат да се домогнат до Божествената Светлина, до Божествената Мъдрост. Те не могат да възприемат физическата светлина на звездите, а искат да възприемат Божествената. Не, светлината на Божествената Мъдрост не е достъпна още за човешките умове. Единственото нещо, което е достъпно за сегашния човек, това е топлината на Любовта. Щом възприеме топлината на Любовта, човек ще се домогне и до светлината ѝ. С други думи казано: първо човек трябва да чувства нещата, а после да дойде до мисълта. Възвишените чувства са подготовка за красиви и светли мисли. Ето защо усилията на Невидимия свят са отправени към сърцето. Човешкото сърце още не е готово да възприеме Божията Любов в нейния дълбок вътрешен смисъл. Какво представлява Любовта? – Любовта е онази неразбрана сила в света, която е достъпна за всички същества, от най-малки до най-големи. За да дойдете до разбиране на Любовта, вие трябва да изучавате най-елементарните ѝ прояви, и постепенно да отивате към великите ѝ прояви. Не разберете ли елементарните прояви на Любовта, по никой начин не можете да разберете великите ѝ прояви.

И тъй, в каквата форма и да ви посети Любовта, благодарете, защото тя иде да изчисти всичко нечисто, което срещне

на пътя си. Благодарете на водата, която тече, защото измива пътя, по който вървите. Ще кажете, че тази вода носи кал със себе си. Благодарете и за калта. На някои места водата каля, но на други чисти. Водата, която тече, се предпочита повече от замръзналата, т.е. от леда. Ледът не причинява толкова пакости, колкото течащата вода, но последната донася такива блага, каквито ледът не може да донесе. Страданието може да се уподоби на течаща вода, която е в постоянно движение. Каквито пакости и нещастия да носи страданието в себе си, едновременно с това то носи и ред благословения. Пакостите ще се изправят, нечистото ще се изчисти и ще остане само чиста, благородна материя.

Днес всички хора говорят за Любовта, всички искат да бъдат обичани и те сами да обичат. Това е естествено. Желанието на човека да бъде обичан и да го обичат е Божествено. Въпреки това хората едни други се месят в работите си и се критикуват защо еди-кой си обичал някого. Да питате защо един човек обича друг, то е все едно да питате пощаджията защо носи писма на даден човек. Пощаджията ще ви отговори: „Да нося писма на този или на онзи, това е моя длъжност.“ – „Защо не носиш на други хора?“ – „Това не зависи от мене. Аз съм длъжен да занеса любовното писмо на онзи, за когото е предназначено. Някой е писал любовно писмо на някого, аз трябва да му го занеса.“ Да обичате някого, това значи да му занесете любовното писмо, изпратено от неговия ближен. Какво е съдържанието на това писмо, вие не знаете. Всеки пощаджия, който се осмели да разпечата любовното писмо на някого, изпратено от Невидимия свят, подлежи на отговорност. Само получателят на писмото има право да отвори плика и да прочете от писмото си два-три реда от най-красивите. На кого? – На когото той пожелае.

Сега и аз мога да ви прочета няколко реда от беседите „Крадец и пастир“. От вас ще искам да посочите една страница, която да бъде одобрена от всички. Коя страница искате?

Реплика: 14.

Числото 14 е число на жертва.

Реплика: *Тогава 67.*

Числото 67 показва, че ще ви бият за сухите клечки, които си позволявате да събирате в събота. Това е значението на числото 67, но според Мойсеевия закон.

Реплика: *12 ?*

Ще станете роб на един мъж.

Реплика: *15 ?*

Каквото имате, ще го изгубите.

Реплика: *90 ?*

Цял живот ще слугувате, без да ви плащат. Като казвам, че ще станете роб на един мъж, имам предвид отрицателното значение на това число – ще станете роб на един изопачен ум, който не може да управлява добре. Добрият ум повдига човека.

Реплика: *95 ?*

На 95-а страница е заглавието на беседата „Духът Господен“. Желая ви Духът Господен да дойде върху вас, за да благовестват на сиромасите. Да благовестват на сиромасите, това значи да благовестват на вашите мисли, чувства и постъпки.

Дето е Духът Господен, там е животът. Дето Духът отсъства, там е смъртта. Докога човек ще умира? – Докато смъртта е по-силна от него. Щом стане по-силен от смъртта, той няма да умира. Днес всички хора се борят със смъртта, и при всяка борба те придобиват нещо, каляват се. „Защо се бори човек със смъртта?“ – Да я победи. – „Кога ще стане това?“ – Още днес. От човека зависи да може по-скоро да победи смъртта. Достатъчно е човек да възприеме Бога в душата си с любов и да чувства тази любов, за да победи смъртта. Достатъчно е човек да служи на доброто и на разумността в живота, за да победи смъртта. Усъмни ли се той в Любовта, смъртта взема надмощие над него и той умира. Следователно, искате ли да живеете, не трябва да се съмнявате в Любовта, в Бога.

Днес всички хора говорят за любов, но въпреки това се запитват коя е истинската Любов. Любовта е една и неделима. Тя не може да се сравнява с нищо. Дойде ли Любовта

при вас, заедно с нея идат Мъдростта и Истината. С Любовта иде и цялото Небе. Любовта носи всичко със себе си. Тя е носителка на блага и радости в живота. Ако не искате да страдате, избягвайте единичната любов. Който люби одного само, той неизбежно е изложен на страдания. За да не страда, той не трябва да дели Любовта. Обичайте всичко, което Бог е създал. Някой казва, че не може да обича еди-кого си, че не му е симпатичен, не може да го търпи. Чудно нещо! Същият човек обича кучета, милва ги, радва им се. Ако той може да обича и да се радва на едно куче, което често е по-лошо от най-лошия човек, защо да не обича човека? Човек седи много по-високо от кучето. Ако едно куче може да ви бъде обично, колко повече човек заслужава да бъде обичан. Ако ученият посвещава десетки години за изследване на микробите, той прави това от любов. Благодарение на любовта си към изследването на низшите същества, т.е. микробите, той е открил нещо ново от техния живот. Благодарение на новото, което е открил, той е спасил човечеството от явна смърт. Ще кажете, че това е задача на учения. Не, той прави тези нови открития, изучава живота им благодарение на любовта, която има към тях. След усилена работа в областта на микробите този учен дава начини на хората как да се пазят от бацилите на туберкулозата, на чумата, на холерата и т.н. Искате ли да се освободите от вредните влияния на тия бацили, пречистете кръвта си. Ако кръвта ви е нечиста, бацилите на различните болести намират условия във вас, за да се размножават и растат. Чиста ли е кръвта ви, те умират. Чистата кръв е бич за бацилите на болестите. Пречистването на кръвта става с чисти мисли, чувства и постъпки. Нечистите мисли, чувства и постъпки правят кръвта нечиста и създават условия за разни болести в човешкия организъм.

Следователно, искате ли да победите смъртта, вие трябва да дойдете до правата мисъл, до правите разбирания и чувства. Срещнете ли един човек, потърсете красивото в него. Той е подобен на орех, и за да го разберете и познаете, вие трябва да снемете горните му черупки, да дойдете до сладкото в него. Кой яде ореха със зелената му обвивка? Дават

ли ви такъв орех, вие веднага го обелвате, хвърляте зелената му обвивка. После го чукате, за да счупите горната твърда черупка. Дойдете ли до ядката, първо я очиствате от нежната ципица върху нея, и най-после пристъпвате към чистата сладка ядка. Тъй щото, за да имате представа за човека, вие трябва да го очистите от външните му обвивки и да опитате ядката му. От ядката ще познаете неговия вкус, т.е. истинското му естество. Привилегия е за човека да опита своя ближен. Достойнството на черешата се заключава в нейния вкус. Вие ядете черешата, защото я обичате. Щом ядете една храна, вие я обичате. Не я ли ядете, не я обичате. Следователно, искате ли хората да ви обичат, трябва да бъдете готови да ви ядат. Христос казва: „Който яде плътта Ми и пие кръвта Ми, той има живот в себе си.“ Същото се отнася и до вас. Обичаш ли някого, ти трябва да го изядеш. Обича ли те някой, той ще те изяде.

Съвременните хора обаче искат да бъдат обичани, без да ги ядат. Щом обичат, те считат за нужно да изядат своя възлюбен. Не, както едното е неизбежно, така е неизбежно и другото. Чрез любовта хората изучават закона на яденето като благословение в живота. Яденето е на място, когато във всяка хапка човек чувства присъствието на Бога. Ако в храната, във водата, във въздуха, в светлината, които приема в себе си, човек чувства Божието присъствие, той е разбрал смисъла на тия неща и се ползва от благословенията, които те крият в себе си. Ако в процеса на мисълта и на чувстването човек вижда Божието присъствие, той може разумно да се ползва от благословенията, които те носят в себе си. Това е велика наука, която, съзнателно или несъзнателно, сте изучавали досега. Още хиляди години ще изучавате тази наука, докато се домогнете до нейния вътрешен смисъл.

Сега желая ви да станете красиви, всички хора да ви обичат. Като отворите устата си и проговорите, всички да останат учудени от сладките думи на езика ви. И змията си отваря устата, но от езика ѝ излиза отрова, а не сладка дума. Кога отваря змията устата си? – Когато я настъпят. Щом я настъпи някой, тя отваря устата си и хапе. Докато някой не я

е настъпил, тя не хапе. Когато настъпите змията, тя разбира, че не я обичате. Не я ли настъпвате, вие я обичате. Същото се отнася и до човека. Когато обичате някой човек, вие не го настъпвате. Щом не го обичате, настъпвате го. Като ви настъпят, непременно ще хапете. Като настъпите, непременно ще ви хапят. Като знаете това, бъдете внимателни, за да не настъпвате нито хората, нито змиите. Спазвате ли това правило, никой няма да ви хапе. Обичайте се едни други, за да не се настъпвате и да не се хапете. Защо трябва да се обичате? – Заради присъствието на Бога във вас. Защо обичате огъня? – Заради топлината, която носи в себе си. Защо обичате Слънцето? – Заради светлината, която ви изпраща. Защо обичате цветята? – Заради благоуханието, което излиза от тях. Защо обичате водата? – Заради благата, които носи, както и за жертвата, на която ви учи.

Желая ви да бъдете твърди и устойчиви като камъка, подвижни като водата, услужливи като въздуха и благотворителни като светлината. Желая ви да придобиете твърдостта и лъчепречупването на диаманта, подвижността и чистотата на водата от планинските извори, чистотата и свежестта на въздуха по високите места и благотворителността на светлината, която слиза от небесните пространства.

17 юли, 5 ч.

ОТ ПРЪСТИТЕ НА РЪЦЕТЕ

Сега е десет часа. Всички сте се събрали тук, за да ви се говори, без да държите сметка, че това време и този час не благоприятстват. Слънцето грее силно и пече върху главите ви, вследствие на което някой може да слънчаса. Да слушате беседа при това горещо време, туй значи да натоварите някой човек с 50 кг тежест на гърба му и да го заставите да играе. За вас слънцето е силно, но за цветята е добре. Те растат на това слънце и се радват, че могат да се ползват от благотворните му лъчи. Че някой може да слънчаса, това не ги интересува. Това показва, че щастието на някои същества се гради върху нещастията на други.

Като ученици вие се нуждаете от практически правила за живота. За вас е важно например да можете да координирате органите си. Вие трябва да знаете как да слушате, да виждате, да отваряте и затваряте устата си, и т.н. Съвременните хора имат очи и уши, но не знаят как да ги направляват, за да могат правилно да възприемат впечатленията от външния свят. Те имат уста, но не знаят кога колко да я отварят и затварят, вследствие на което при дъвчене на храната си често прехапват езика или устните си. Те имат крака, но като не познават законите на правилното ходене, често изкълчват единия или другия си крак. Една от причините за падането на човека и за изкълчването на ръката или на крака му се крие в отсъствие на координация между мислите и чувствата му. Много нещастия и страдания на човека се предизвикват именно от липса на координация в мислите и чувствата му. Съвременните хора не разбират закона за координиране на силите, вследствие на което седят и критикуват света. Те казват, че Бог не е създал света, както трябва, и търсят начин да го изправят. За да им даде добър урок, за да ги научи да не критикуват Великото, Невидимият свят ги заставя да се оженят. Като им се родят няколко деца, той им

казва: „Хайде сега, приложете вашето знание. Опитайте се да координирате децата си, да си създадете такъв дом, какъвто искате.“ Вашият дом представлява един малък свят, който ви е даден като задача да го създадете, както намирате за добре. Като се намерят в семействата си, в своя малък свят, критиците започват да се оплакват, че не могат да го оправят. Едното дете вика на една страна, второто – на друга, жената – на трета, и светът им остава неуреден. Защо? – Всеки говори на непознат език, никой не може да го разбере и да му помогне.

Едно двегодишно дете искало нещо от майка си. Няколко часа наред то казвало: „Мамо, искам маро.“ Майката се чудила какво значи думата *маро*. В това време в къщата влязла една циганка и почнала да се разговаря с домакинята. Последната се обърнала към циганката с думите: „Не зная какво иска това дете от мене. От няколко часа ми говори нещо, но не го разбирам. Казва ми, че иска някакво *маро*.“ Като чула тази дума, циганката се засмяла и казала: „Хляб иска детето.“ Значи детето искало хляб от майка си на цигански. Често децата говорят на майките си на непознат език. Те искат от тях *маро*, но майките не разбират езика им. Трябва да дойде някоя циганка в дома им, за да каже, че децата им искат хляб. Сега, щом сте дошли на Земята, вие трябва да се ползвате от благата, които ви са дадени. Природата е сложила богата трапеза пред всеки човек, пред всяко живо същество, но на никого не казва какво трябва да яде и как да яде. Всеки сам трябва да си избира съответна храна. Някои храни са общи за всички хора, но има храни, които са специални. Всеки човек трябва да знае коя храна е определена специално за него. Яде ли храна, която не е за него, той се натъква на страдания. Всяка храна, която не съответства на даден човек, предизвиква разстройство в неговия организъм.

Като говорим за благата, които Природата предлага на човека, ние не разбираме само ония блага, които поддържат неговия организъм, но имаме предвид всички блага, които му помагат да върви напред в пътя си. Някой човек върви по полето измъчен, обезсърчен, не може да реши задачата

си. По едно време той вижда пред себе си едно жълто цвете и се чуди защо се е изпречило на пътя му. Много просто. Жълтото цвете иска да му каже, че той може да реши задачата си с мисъл. Като мисли право, лесно ще реши задачата си. По-нагоре вижда едно синьо цвете. Още по-нагоре – червено цвете. Синьото цвете му казва, че за да реши задачата си правилно, той трябва да има вяра. Червеното цвете му казва, че той се нуждае не само от мисъл и вяра, но и от любов. Дребни, малки величини са цветята, но вие не трябва да ги пренебрегвате. Те представляват езика на Природата, който трябва да изучавате. Колкото и да сте учени, не пренебрегвайте малките величини. Някой може да е завършил два факултета, но пак не може да се назначи за учител в гимназия. Какво трябва да прави този учен човек? – Ако някой богат го покани да се занимава с неговото петгодишно дете, той не трябва да отхвърля това предложение. Ако пък срещне на пътя си човек, на когото кракът е счупен, също не трябва да го пренебрегва. Нека се спре при него, да го дигне на гърба си, да го занесе у дома му. Болният ще му благодари. Ако е богат, той щедро ще го възнагради. Провидението е поставило този човек на пътя му за изпитание. Чрез него той ще разреши мъчнотията по отношение на своя икономически въпрос. Никога не пропускайте случаите да помагате на хората. Каквато работа и да имате, вие пак можете да услужите. Вие сте дошли на планината да разрешите някоя задача. Както търкаляте камъните, така трябва да търколите мъчнотията, която седи на пътя ви, и да се освободите от нея. Искате ли да знаете как ще търколите мъчнотията си, нека всеки от вас търколи по десет камъка, за да видите какво ще стане. Не е лесно да търколите десет големи камъка, които седят на пътя ви.

В древността един окултен учител дал на един от мързеливите си ученици задача да търколи от някой планински връх десет камъка. Понеже работите на този ученик не вървели добре, той си казал: „Ще изпълня задачата, която учителят ми дава, дано ми провърви.“ Той се качил на един планински връх и започнал да търкаля камъни. В това време

именно един богат човек се качвал на същия връх. За да не падне някой камък върху него и да го удари, той погледнал към младото момче и му казал: „Момче, не търкаляй камъните. Почакай да стигна до върха и после продължи работата си.“ Момчето послушало богаташа и престанало да търкаля камъни. Щом богатият стигнал на върха, младото момче продължило работата си. След това богаташът му казал: „Виждам, че си бедно момче, и понеже ме послуша, поемам издръжката ти през целия ти живот.“ Какво показва това? – Че зад всяко противоречие се крие някакво благо. В голямо противоречие изпаднал ученикът, когато учителят му дал задачата да търколи десет камъка, но той я изпълнил добре. Следователно който изпълнява Божия закон навреме и на място, той осмисля живота си. Всичко в Природата е на място. Цветята, изворите, камъните представляват писма, по които всеки може да чете. Ако разбирате написаното по тях, вие ще създадете цяла поема. Който разбира музиката в нейните естествени прояви, от търкалянето на камъните той може да създаде цяла симфония.

Като ученици вие трябва да учите, да работите съзнателно, за да се ползвате от силите, които се крият в Живата Природа. Например в пръстите на ръцете ви се крият ред енергии, които можете да използвате навреме. Ако ви липсва благородство, погладете показалеца си, за да се свържете с енергиите, които текат през него. Чрез този пръст вие ще възприемете енергии, които идат от Юпитер. Ако ви липсва справедливост, свържете се с енергиите на средния пръст. Ако не сте разположени, погладете малко безименния си пръст. Няма да мине много време, и вие ще усетите, че ставате весел, разположен по дух. Достатъчно е да сложите няколко пъти средния си пръст, добре измит, в чиста вода, за да приеме водата енергиите, които изтичат от него. Ако изпиете тази вода, разположението ви ще се повдигне. Това са особен род лекарства, които се крият в самия човек.

Днес всички хора искат да бъдат щастливи, без да подозират, че щастието се крие в техните мисли, чувства и постъпки. Щастието на човека се крие в ума, в сърцето и във волята му.

За да придобият това щастие, всички хора трябва да се научат да мислят, да чувстват и да постъпват право. За да дойдат до това положение, те трябва да се самовъзпитават. Не е лесно човек да се самовъзпита. За да се самовъзпита човек, изисква се много време. Както скулпторът дълго време работи върху една статуя, докато я извае, така и човек дълго време трябва да работи върху ума, сърцето и волята си, докато изработи нещо хубаво в себе си. Красивите, великите работи изискват дълго време и постоянство. Човек може да разчита само на своя възпитан ум, на своето възпитано сърце и на своята възпитана воля. При това положение човек може да разчита и на тялото си като на резултат на неговите мисли, чувства и постъпки. Върху съзнателната работа на отделния човек се гради неговото лично щастие, както и щастието на семействата, на обществата, на народите и на цялото човечество.

И тъй, в задачата на самовъзпитанието на човека седи и задачата за координиране на неговите органи, както и координирането на природните сили. Например човек трябва да знае как да координира топлината и светлината в себе си. Когато светлината в човека се намалява, топлината му трябва да се увеличава. Когато топлината му се намалява, светлината му трябва да се увеличава. Чрез мисълта си човек координира енергиите на светлината, чрез сърцето си – енергиите на топлината, а чрез волята – резултатите, получени от светлината и топлината. Това е неразбрано за вас, защото е теория. То трябва да се приложи на практика, за да ви стане ясно. Учениците не са в състояние да разберат как водородът и кислородът могат да образуват вода, докато учителят не направи опита пред тях. За да станеш учен или музикант, ти трябва да употребиш най-малко 20-30 години в усилена дейност. За да постигне своя идеал, човек трябва да употреби много време. Като работи за постигане на своя идеал, той се подмладява. Който не работи за постигане на идеала си, той преждевременно остарява.

Стремете се да постигнете всичко онова, което е възвишено и благородно. Стремете се да постигнете Любовта, Мъдростта и Истината. Не е въпрос да разберете Любовта, но

да я постигнете. Постигнете ли я, тя ще ви учи през цялата Вечност. Колкото време и да ви учи, вие никога няма да се отегчите от нея. Това означава стихът в Писанието: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила.“ Същото може да се каже и за човека. Човек може да се обича за неговия ум, за неговото сърце, за неговата воля и за неговото тяло. Тялото на човека е направено по образ и подобие на Божествения свят. Следователно разчитайте на това, което е вложено във вас. Бъдете доволни от тялото си и не казвайте, че не се харесвате. Мнозина боядисват лицата си, главно жените, за да изглеждат красиви. Боядисвайте лицето си, но с боята на Любовта.

Сега желая ви напълно да се боядисате с Любовта. По-безопасна боя от Любовта не съществува. Човек трябва не само външно да се боядиса от Любовта, но да я остави да проникне в цялото му тяло. Всеки организъм, създаден по законите на Любовта, се отличава с голяма устойчивост. Умът, сърцето и волята на такъв човек функционират правилно. Няма по-велика сила в света от Любовта, която твори, организира и пресъздава нещата. Когато Любовта посети човека, умът, сърцето и волята му проявяват разумна дейност. Дето умът, сърцето и волята на човека не работят разумно, там никаква любов не съществува. Това, което хората наричат любов, не е никаква любов. Глава, която се изпразва от любовта, е далече от Любовта. В празната глава на човека можете да грухате жито, да чукате сол, да биете масло, но нищо повече не може да излезе от нея.

17 юли, 10 ч.

ОСНОВИ НА ЗДРАВЕТО

Йоан, 12. глава

Размишление

Съвременните хора не разбират живота в неговия дълбок вътрешен смисъл, защото нямат ясна представа за отношенията, които съществуват между техните мисли, чувства и постъпки. За да работи съзнателно върху себе си, човек трябва да разбира тия отношения. Мисълта има отношение към Божествения свят, чувството – към духовния, а постъпката – към физическия. Следователно каквото е отношението между тези три свята, такова трябва да бъде отношението между мислите, чувствата и постъпките на човека. Сега, като седите на този връх и наблюдавате небето, виждате, че облаците са под вас. Ако бяха над вас, вие щяхте да се интересувате какво има над тия облаци. Сега свободно гледате над тях. За ония хора пък, които са долу, облаците са над тях. Те не виждат какво има над облаците. Облаците са под нас, понеже преобладаващите енергии на земята и на небето са положителни. Вследствие на това в атмосферата има голямо налягане. Облаците служат като граница между двата свята: горния и долния. Горният свят оказва голямо налягане върху долния, но и долният от своя страна му противодейства. Тази е причината, поради която при толкова наситени облаци не може да вали дъжд.

Това, което става в Природата, става и в самия човек. Често между горния и долния свят в човека се ражда известно противоречие, вследствие на което той изпада в мрачни, тежки състояния. При това положение казваме, че светът в човека е разделен. За да излезе от това състояние, човек трябва да подобри положението на стомаха си. Стомахът представлява физическия свят в човека. Ако човек

не разбира законите на своя стомах, на храносмилането и на твърдата материя, с която е в известно съприкосновение, физическият свят ще бъде недостъпен за него и той не може да го използва. Дойдете ли до Духовния свят, ще разберете, че негов представител са дробовите, т.е. дихателната система на човека. Който разбира законите на дишането, той разбира законите на Духовния свят. Когато живеете на равни места, дишането ви е спокойно, леко, защото сте се приспособили към тия условия. Обаче сега вие дишате мъчно, запъхтявате се. Защо? – Планинският въздух е по-лек и по-рядък. Дробовите ви сега вършат усилена работа. Движението по високите планини подобрява състоянието на дихателната система. Ето защо, който иска да подобри положението на дробовите си, той трябва да се качва по високи места. Щом подобри състоянието на дихателната си система, едновременно с това той придобива по-големи възможности за духовен живот. Ето защо, от древни времена досега, всички хора, които са работили и работят духовно, всякога са посещавали високи планински върхове.

Който разбира законите на Духовния свят, те използват разумно високите върхове. Който не разбира тия закони, ще бъдат като овчарите: щом времето се развали, ще бързат по-скоро да слязат в долината. В това отношение планината е строга. Тя интернира всеки, който не зачита законите на Природата. Планината търпи само ония хора, които живеят хармонично. Не живеят ли те хармонично, тя изпраща дъжд, вятър, гръм, светкавици, и ги заставя да слязат долу. Планината не търпи никакво недоволство. Недоволен е само онзи, който не разбира Божиите пътища. Човек може да бъде недоволен по две причини: или от недоимък, или от излишък в живота си. Някой е недоволен, че няма достатъчно средства да преживее. Друг пък е недоволен, че са турили сто килограма злато на гърба му, които трябва да носи. Значи златото е потребно на човека дотолкова, доколкото може да го внесе в кръвта си и да го тури в обръщение в своите мисли, чувства и постъпки. Само органическото злато, проникнало в кръвта на човека, е в състояние да подобри неговия живот. Това

злато е проводник на жизнена сила, тъй наречената жизнена прана в Природата. Тъй щото, колкото по-малко органическо злато има човек в кръвта си, толкова страданията му са по-големи. От количеството на това злато зависи и моралният живот на човека. За това злато е говорил и Христос. Той е изразил тази идея чрез стиха: „Събирайте си съкровища на небето, които нито ръжда ги руши, нито молец ги изяжда.“

И тъй, човек не може да разбере Божествения свят, докато не пренесе своето злато в главата си. Човек е дошъл на Земята, за да изучи законите на Божествения свят. Едно време той е имал някаква представа за този свят, но тази представа днес не го задоволява. Разбиранията на хората се менят в зависимост от времето. Според Мойсеевия закон който си позволи в съботен ден да събира клечки, той ще бъде осъден на смърт. Ако този закон има сила днес, колцина от вас биха останали живи? Откак сте дошли на планината, вие всеки ден събирате и горите сухи клечки. По Мойсеевия закон нито един от вас не би останал жив. Ако този закон се приложи буквално, той води към механическо разбиране на нещата. Вътрешният смисъл на закона е друг. Под думите *сухи клечки* Мойсей е разбирал нечистите мисли, чувства и постъпки на човека. Следователно всеки човек, който дава място на своите нечисти мисли, чувства и постъпки, сам се осъжда на смърт. Като не разбирали вътрешния смисъл на този закон, евреите се спрели върху външната му страна. И тъй, първо човек се нуждае от чиста мисъл, която освобождава мозъка от всички утайки и внася повече светлина. Който има чиста мисъл, той никога не страда от главоболие. Когато човек има чисти мисли, на каквито противоречия и смущения да се натъкне, вътрешно той не се разколебава.

Второто нещо, необходимо за човека, е да има чисти чувства и желания. Чувствата и желанията се отразяват върху дробовите. Ако чувствата и желанията на човека са чисти, дробовите му ще бъдат в пълна изправност. Никакви смущения, никакъв задух, никаква туберкулоза няма да го плашат. Туберкулозата не е органическа болест. Тя се дължи на неестествени чувства и желания в човека. Туберкулозният обик-

новено е подозрителен, завистлив. Той не може да търпи хората около себе си. Всяко отрицателно чувство – завист, подозрение, се отразява върху дробовите на човека. Защо трябва човек да завижда на другите хора? Всички растения, животни, хора са създадени да живеят. Както ти живееш, така и те имат право да живеят. Ама ти сега си болен. Нищо от това, радвай се на здравето на другите хора. Какво се ползва човек, ако всички хора изчезнат и той остане сам на Земята? Какво се ползва човек, ако остане да живее само с един крак или с една ръка? – Не, всички хора имат право да живеят, да бъдат здрави и да се радват на благата, които им са дадени.

Сега да се върнем пак към облаците, които започват постепенно да се повдигат. Повдигането на облаците показва, че между долната и горната камара на двата свята настава примирение. Долната камара изпраща делегати да поднесат нейните предложения в горната камара за взаимно съгласие. Въз основа на същия закон, ако между долната и горната камара във всеки човек не стане известен преврат, който да води към примирение, никакво повдигане не може да се очаква. Следователно между физическия и Духовния свят също така трябва да съществува пълно съгласие. Всеки човек трябва да бъде в съгласие с Духовния свят. Всяко стълкновение на човека с Духовния свят се отразява болезнено върху дробовите му. Ако човек е в стълкновение с физическия свят, ще има болки в корема си. Ако е в стълкновение с Божествения свят, ще страда от главоболие. Като знаете това, вие можете сами да се лекувате. Щом ви заболи глава, ще се стремите да изправите отношенията си към Божествения свят. Ако страдате от гръдобол, ще изправите отношенията си към Духовния свят. Ако страдате от корем, ще изправите отношенията си към физическия свят. Всяко заболяване на човека има свои дълбоки причини. То не е произволно. Съвременната наука и медицината не търсят вътрешните причини на нещата. Те разглеждат всички явления в Природата и живота в тяхната външна, материална страна.

На какво се дължат например бодежите по известни части на тялото? – Те се дължат на свиване на капилярните съдове в организма. Известно е, че капилярните съдове служат при кръвообращението. Те разнасят кръвта по всички части на тялото. Когато капилярните съдове на гръдната област се свиват, електричеството в организма, което носи светлината, не може да функционира правилно по целия организъм, вследствие на което то се натрупва повече в известни области, както водната пара – в парния котел, и предизвиква бодежи на тия места. На научен език ние наричаме тия бодежи електрически пълнежи. Често атмосферното електричество се съединява с електричеството в човешкия организъм и се образува малък взрив, който човек усеща като болка. Горният свят е взел електричество от долния, и ако не знае това, човек казва, че има бодежи в сърцето, в кръста, в бъбреците и т.н. Какво трябва да правите, за да се освободите от бодежите? – Внесете повече топлина в организма си. Да внесете повече топлина в организма си, това значи да измените състоянието на чувствата си. Като измените чувствата си, вие изпращате повече кръв към онази част от тялото си, в която усещате бодежи. Щом тази част се стопли, бодежите изчезват. Значи човек може да се лекува със силна мисъл, с положителни и възвишени чувства, а също и с гореща вода.

Сега, като обяснявам причината за болезнените състояния на хората, аз нямам предвид техните погрешки. Погрешките на хората не представляват нещо съществено. Ако днес човек сгреши, утре ще се изправи. Когато художникът рисува една картина и не постави някои линии на мястото им, това не е грешка. Предметът, който рисува, не е бил добре осветен, поради което художникът не го е видял, както трябва. Щом предметът се освети добре, художникът изправя линиите, които не е поставил на място. Често външните условия стават причина за известни погрешки на хората. Изменят ли се тия условия, и погрешките се изправят.

Като знаете това, и вие трябва да проверявате своите мисли и чувства, за да видите дали са съгласни с формите,

чрез които се изразяват. Например някой казва, че много обича приятеля си. Какво разбирате под думите *много обичам* или *много ме обичат*? Да обичате някого много, това значи да му давате много. Всъщност давате ли много на този, когото обичате? Тъй щото всяка мисъл или всяко чувство, изразени от човека, трябва да отговарят на съдържанието, което те включват в себе си. Освен това, когато казвате, че много обичате някого и много му давате, и той трябва да дава. Казвате, че Бог много ви обича, но вие нищо не давате. Какво следва от такава любов? Какво прави държавата, когато гражданите не плащат редовно данъците си? – Съдебният пристав иде с изпълнителен лист, разпродава всичко, каквото намери в къщите им, и насила взема това, което дължат на държавата.

И тъй, стремете се да бъдете в хармония с Божествения свят. Как можете да постигнете това? – Като избягвате всякакво стълкновение между своите мисли, чувства и постъпки. Съществата, които живеят в Божествения свят, не правят никакви погрешки. Между тях съществува пълна хармония. Там няма условия за погрешки. Щом знаете това, нека тия същества ви служат като мярка за добър живот. Хората на Земята спорят, карат се за нищо и никакво. Кога се карат двама души? – Когато и двамата станат положителни. При това положение и двамата имат еднакви желания. Например двамата се карат за една крава, искат да я задържат за себе си. Всеки има право да желае кравата, защото се ползва от нея, но те трябва да разделят богатата, които тя дава. Ако кравата дава десет килограма мляко, и двамата ще вземат по пет килограма. Що се отнася до разходите по тази крава, двамата трябва да ги разделят по равно. Ако дневните разходи на кравата възлизат на 30 лева, и двамата трябва да платят по 15 лева. Най-после има и друго разрешение на въпроса: единият може да се ползва от кравата първите шест месеца, а другият – вторите шест месеца. Остане ли да решават въпроса по механически начин, чрез насилие, те няма да дойдат до никакви резултати. Който е по-силен, той ще обсеби кравата. Обаче случва се, че противникът става по-силен. Тогава той ще обсеби кравата. Не, насилието не разрешава въпросите.

Следователно искате ли да се разбирате, вие трябва да прилагате закона за трансформиране на състоянията. Ако двама души едновременно са положителни, те непременно ще се отблъснат. За да не става това, единият трябва да бъде положителен, а другият – отрицателен. С други думи казано: хората не се разбират, когато между тях не съществува една вътрешна физическа, духовна и Божествена връзка. Тогава те се намират в отношения, в каквито са светлината и тъмнината, вследствие на което се отблъскват. Щом имат по една допирна точка на физическия, Духовния и Божествения свят, те напълно се разбират. Любовта между тях е силна. Каквато работа започнат, добре ще я свършат. Ако връзката между двама души е само на физическия и Духовния свят, любовта им е по-слаба. И най-после, ако те имат само една допирна точка – на физическия свят, любовта им е още по-слаба. Тъй щото желая ви да имате помежду си по три допирни точки, да сте свързани в трите свята.

Казвате: „Как ще направим тази връзка и как ще намерим Божествения и Духовния свят?“ – Много лесно. Ще намерите такъв човек, който знае пътя към тия светове, и ще вървите след него. Да питате за онова, което не знаете, това е в реда на нещата. И ученият пита за неща, които не знае. Ако някой професор попадне в една планина и не може да се ориентира, не знае коя посока да вземе, той ще се обърне към първия овчар, когото срещне, и ще го помоли да му посочи пътя. На планината овчарят е професор, а професорът – ученик. Когато овчарят слезе от планината и отиде в университета, там ролите се разменят: овчарят става ученик, а професорът го учи. Следователно, като ученици на Великата Школа, вие трябва да се изслушвате. Кой каквото ви говори, изслушайте го добре, с търпение. „Ама ние знаем това, което ни говори той.“ – Не, като говори, всеки човек внася нещо ново в това, което разправя. Ако десет души разказват една и съща приказка, всеки ще внесе нещо ново, което е свойствено на самия него и на разбиранията му. В една и съща приказка могат да се изменят обектите, а щом се измени обектът, с това заедно се изменя и характерът А. В една и съща приказка някой раз-

правя за кравата, а друг – за коня. Ако се говори за крава, приказката има физически характер. Ако се говори за кон, приказката има умствен характер. В умствено отношение конят седи по-високо от кравата. Днес всички доят кравата, за да се научи да дава. По естество кравата не е щедра. Като я доят по физически начин, учат я на щедрост. Рита ли, насила я учат да дава.

Следователно, когато обират някого, това показва, че той не е бил щедър. Днес чрез насилие го заставят да дава. Кражбата съществува по причина на това, че хората не са щедри. Ако хората бяха щедри, никакви кражби нямаше да съществуват. Могат ли да стават кражби при изворите? Когато имате само едно шише вода, кражба може да става. Имате ли обаче един извор пред себе си, никаква кражба не може да стане. Дето стават кражби, там съществува недоимък. Недоимъкът заставя хората да крадат, вследствие на което те спорят кой се е осмелил да излее водата от тяхното шише. Спорът, недоволството между хората, са процеси на физическия свят. Не мислете, че ако имате големи богатства, знания и голяма сила, вие ще бъдете доволни. И при това положение хората пак ще бъдат недоволни. Човек може да бъде доволен само тогава, когато е свързан с Божествения свят, когато има чисти мисли и чувства. Няма по-велико нещо за човека от това, да се свърже с Божествения свят. В това се крие силата, богатството, знанието и здравето на човека.

Сега, като говоря за основните положения на здравето, искам да се ползвате от тях, за да можете сами да се лекувате. Всяка болест представлява едно опитно училище за човека. Чрез болестите се изпитва силата на човешката мисъл. Ако с мисълта си човек не може да се освободи от главоболието си, силна ли е тази мисъл? Или каква любов е тази, ако с нея човек не може да подобри състоянието на своите дробове? Ако любовта ви към човечеството, за която говорите, не е в състояние да се справи със стомашното или коремното ви разстройство, тази любов не е силна. Любещият носи болестите си с радост. Като го заболи глава или корем, той пее. Правете същото и вие. Като ви заболи коремът, започнете да

му пеете. Нека всеки от вас съчини по една песен за болката в корема си и да я пее. Щом изпее тази песен два-три пъти, болката му ще изчезне. Не пеете ли на болката си, с часове ще се въртите на леглото си и ще страдате. Който не се лекува чрез мисъл, чрез музика и песен, той е изгубил най-голямото богатство. Като се лекува по този начин, той изучава себе си, а същевременно изучава и другите хора.

За да се оправдаят, хората казват, че заболяват от храните, от маслата, които употребяват за готвене. Днес се употребява дървено, слънчогледово, краве масло и т.н. Мнозина се оплакват от слънчогледовото масло. То се приготвя и пречиства по различни начини, но и аз ще ви дам един начин за пречистването му. Налейте два килограма вода в една тенджера. В тази вода сипете един килограм слънчогледово масло. Турете тенджерата на огъня, да ври от 5 до 15 минути. След това прибавете 50 гр оцет и оставете тенджерата настрани, докато непотребните вещества – киселини и соли – се утаят на дъното ѝ. Най-после внимателно отлейте маслото и го турете настрани. Така ще получите чисто, безвредно масло. Освен в този вид, вие може да си служите със слънчогледови семена или орехи. Ще счукате орехи или стотина грама слънчогледови семена и ще ги турите в яденето. Така използвано, маслото е безвредно. Приготвят ли го изкуствено, чрез разни киселини, то се отразява вредно върху човешкия организъм. В Духовния свят не съществуват такива масла. Там няма бакалници, както на Земята. Там всеки човек вади масло от своите мисли, чувства и постъпки. Не може ли да си послужи с това масло, неговите мисли, чувства и постъпки са безпредметни.

Духовният свят, за който говоря, не е далече от вас. От живота ви зависи дали ще се движите в грубия, физически свят, или в духовния, в Любовта на ангелите. Ако със своите мисли, чувства и постъпки вие се движите между ангелите, те ще се грижат за вас, ще предвиждат нуждите ви и ще ги задоволяват. И тогава, ако сте на планината и се нуждаете от храна и дрехи, те ще намерят някой добър човек на Земята и чрез него ще ви изпратят всичко, което ви е необходимо.

Съвременните хора искат да ги обичат, без те да обичат. Това е невъзможно. Отношенията между хората са правилни само когато са поставени на взаимна любов. Когато любовта между хората не е взаимна, отношенията между тях не са правилни. Щом любовта между хората не се проявява правилно, явяват се различни болести: главоболие, гръдобол, запек и т.н. Запекът се дължи на недоимък на вода в кръвта. Гръдоболът – на недоимък на топлина в чувствата. Тогава човек става топъл отвън, а студен отвътре. Всъщност той трябва да бъде вътрешно топъл, в чувствата си, а външно студен. Когато чувствата на човека са топли, краката, ръцете и цялото му тяло са топли, вследствие на което той се чувства разположен.

И тъй, това са новите положения, които трябва да знаете. Като приложите Любовта в живота си, тя ще регулира топлината и светлината във вашия вътрешен живот. Любовта е в състояние да регулира и силите, които действат в човешкия организъм. Щом регулира силите на човека, тя му помага при решаване въпроса за храненето. Любовта разрешава всички въпроси. Тя е в състояние да оправи времето: ако е много влажно, да го изсуши; ако е много сухо и прашно, да го овлажни, да пречисти въздуха. Като сте дошли на планината, вие трябва да благодарите за всичко. Дали страдате от главоболие, гръдобол или коремобол – всичко е дадено на място. Главоболието показва, че мисълта ви е слаба. Като усилите мисълта си, главоболието изчезва. Като увеличите топлината на чувствата си, гръдоболът изчезва. Като почнете съзнателно да работите, коремоболът ще изчезне. Христос казва: „Пребъдете в Мене, както Аз пребъдвам в Отца Си.“ Под думите *в Отца Си* ние разбираме Божията Любов. Понеже Христос пребъдваше в Божията Любов, затова можа да понесе болките и страданията на хората. Герой беше Христос. Страданията, през които мина, колкото големи и да бяха, Той ги понесе с радост.

Всички хора говорят за Любов, търсят я, но не могат да я намерят. Защо? – Понеже те искат да я задържат за себе си, да я обсебят. Те изпадат в единичната любов. Като седят

дълго време гладни, те започват да се молят на Бога да им изпрати по някакъв начин хляб. Бог намира един човек и чрез него изпраща хляб. Като хванете ръката на този човек, вие я целувате, благодарите за хляба, който е донесла, влюбвате се в нея и искате да я задържите за себе си. Ръката не представлява самия човек. Тя е носителка само на известно благо. Къде е човекът? Чрез тази ръка вие можете да предадете своята благодарност, своята мисъл, в по-горните светове, но по никой начин нямате право да я задържите за себе си. В дадения случай ръката е предавателна станция. Ако не си послужите с нея, послужете си направо с вашия мозък. Мозъкът е най-богатата предавателна станция, чрез която можете да предавате вашата любов, вашето милосърдие, човеколюбие и т.н.

Работете върху себе си, да развивате своите центрове, за да дойдете до положение да считате, че всичко става за добро. Ако двама души се карат, считайте, че това е за добро. Невидимият свят не казва, че те се карат, но казва, че говорят високо, зада се разберат. Високия говор те наричат неразбрана любов. Упражнявайте мисълта, чувствата и постъпките си, за да дойдете до разбраната любов. Ако не обичате никого, вие трябва да си дадете отчет защо не го обичате. Като си отговорите на въпроса, ще видите, че причината за това се крие в един от двамата: или той не иска да дава, или ти не искаш да вземаш. И обратно: или ти не искаш да даваш, или той не иска да взема. Правилно е когато той дава, ти да вземаш; когато той взема, ти да даваш. Красива е любовта между двама, когато и даването, и вземането са на място. Когато и даването, и вземането не са на място, любовта между хората не е правилна. За да бъде любовта ви правилна, научете се да се качвате на най-високия връх в себе си, на своята глава, и оттам изпращайте благодарността си към Бога за всички блага, които от хиляди години ви е изпращал, за грижите и ръководството, които е проявил към вас.

Христос казва: „Ако Ме любите, ще опазите Моите заповеди. Обичайте се един друг, както Аз ви възлюбих.“ Любовта е сила, която разрешава всички противоречия. Сле-

дователно, натъкне ли се човек на някакво противоречие, това показва, че той не е приложил Любовта. Прилагайте Любовта в живота си, както я разбирате. Ако не сте я приложили, както трябва, вие сами ще се коригирате, както художникът коригира своите картини. Противоречията, на които хората се натъкват, се дължат на техните криви мисли, чувства и постъпки.

И тъй, искате ли да бъдете здрави, да не страдате от главоболие, дръжте в ума си чисти мисли. Искате ли да подобрите състоянието на дробовете си, изправете отношенията си към Духовния свят, а също така изправете и чувствата си. Искате ли да имате нормална стомашна система, да не страдате от стомах и корем, изправете отношенията си към физическия свят, а също така постъпвайте добре с окръжаващите. Следователно, подобри ли се състоянието на главата, на дробовете и на стомаха, човек ще подобри и живота си. Като изправи отношенията си към физическия, Духовния и Божествения свят, човек придобива известен капитал, с който може да живее в Невидимия свят, колкото време желае. Ако някой влезе в Невидимия свят без капитал, скоро ще го върнат на Земята. Така щото, искате ли да придобиете по-голям капитал, приложете Любовта в живота си като средство за повдигане на своите мисли, чувства и постъпки.

20 юли, 5 ч.

КЪСИЯТ И ДЪЛГИЯТ ПЪТ

Матей 8:8-20

Всички хора говорят за младост и за старост, но това говорене има смисъл, когато е на място. Да говориш на стария за младостта, не е на място. Какъв смисъл има да говориш на 120-годишния дядо за младостта? Каквото и да му говориш, той казва: „Синко, краката ми вече не държат. Минаха красивите години на младостта, но не ги оцених!“ Ако на младия или на детето говориш за старостта, те нищо няма да разберат. Този разговор не е на място. Детето не знае какво нещо е старостта. Стариият знае какво нещо е младостта, но младият не познава старостта. Следователно, когато не знаете някои неща, вие сте млади; когато знаете някои неща, вие сте стари. Мнозина искат да знаят всичко. Значи те искат да бъдат стари. Радвайте се, че не знаете всичко. Това, което не знаете, ще ви послужи като стимул в живота. Човек се стреми към онова, което не знае. Казват за някого, че е невежа. Кой знае какво представлява невежеството? – Стариият. Стариият знае какво нещо е невежеството и знанието, а младият не знае. Стариият може да оцени младостта, а младият не я оценява.

Сега вие сте дошли на Земята да се учите. Каква специалност ще си изберете? Всички хора нямат еднакъв стремеж, вследствие на което всеки си е избрал специален предмет за изучаване. Например от детинството си още някои хора се стремят към богатство. Те работят изключително с определената цел да станат богати. Богатството е свързано с голяма отговорност. Богатството е грамадно предприятие. Ако работите на това предприятие свършват добре, печалбите са големи. Обаче ако работите не вървят добре, загубите са големи. Младите не знаят това, но старите го знаят. Младите, които не знаят какво представлява богатството, искат да бъдат богати. Те мислят, че като станат богати, ще имат

много пари на разположение и ще ги употребяват, както искат. Младите, които не разбират какво представлява знанието, искат да бъдат учени. Знанието, науката е също така голямо предприятие. Който се наеме с това предприятие, той трябва да го приложи в живота си. Младите, които не знаят какво представлява Любовта, искат да придобият Божията Любов. Знаете ли какво велико предприятие е Любовта? Който е придобил Любовта, той се нагърбва със задачата да събужда заспали и да възкресява умрели. Който е придобил Любовта, той трябва да ходи по планини и гори, да съживява изсъхнали дървета, да чисти пресъхнали извори и отново да възвръща водата им. Мнозина мислят, че като придобият Любовта, ще станат щастливи. Не, дето мине Любовта, всичко трябва да оживее и възкръсне. Любовта носи живот. Всички мъртви чувства, мисли и постъпки оживяват от Любовта. Любов, която не може да оживи и възкреси умрелите мисли, чувства и постъпки в човека, не е истинска любов.

Какво още знаят старите, което младите не знаят? – Старите знаят да спорят, да се карат. Аз наричам спора, карането произвеждане на мед. От човешко гледище хората се карат, а от Божествено – мед тече от устата им. Обаче никой не иска този мед. Като наблюдавам спора, аз предлагам да купя този мед: все ще му намеря място, ще го туря на работа. Стариият знае какво представлява медът, но младият не знае. Той не е употребявал такъв мед, не знае вкуса му. Колкото и да се карат хората, колкото мед и да произвеждат, те пак не се разбират. Има нещо в живота, което с каране, със спор не се нарежда. Не е достатъчно да говориш, да пееш или да свириш на хората, но с говора, с пеенето или свиренето ти трябва да направиш нещо. Същото се отнася и до Любовта. Много може да говорите за любовта, но ако любовта не е в състояние да съживи умрелия или да събуди заспалия, никаква любов, никаква песен не е това. Умрелите хора, изсъхналите дървета и листа, пресъхналите извори са ноти; несполуките и мъчнотиите в живота са ноти, горчивите и обидни думи също са ноти. Дойде ли Любовта в живота, тя превръща всички тия ноти в живи музикални тонове. От

тия тонове тя създава великата Божествена симфония. Само Любовта е в състояние да направи това. Тя превръща горчивото в сладко. Тя съживява мъртвите неща. И мастилото е горчиво, но с него се пишат сладки, красиви думи. Младите изразяват любовта си с горчивото мастило, но думите, с които любовта си служи, са сладки.

Следователно, според новото определение за Любовта, ще знаете следното: любов е това, което превръща горчивото в сладко, омразата в благодетел, сиромашията в богатство, невежеството в знание, греха в добродетел, неправдата в правда, грешника в светия. Мнозина искат да станат светии. Приемете Любовта в себе си и тя ще ви помогне да станете светии. Обаче докато живеете със старите си разбирания и се страхувате да се приближите до грешника, Любовта ще бъде далече от вас. Докато праведният се пази от грешника, за да не се опетни, той никога няма да стане светия. Който живее с такива разбирания, той сам ще опита последствията на старото. При това положение и Любовта няма да се приближи при него. Любовта е огън, който изгаря всичко нечисто. Тя е като кибритената клечка. Като я запалите и я турите на кожата си, веднага отскачате настрана. Следователно, дойде ли Любовта при вас, тя ще стои на известно разстояние. Речете ли да я приближите при себе си, тя непременно ще ви изгори. За неразумните тя е огън, който свети и изгаря; за разумните тя е благословение. Като видят светлина, мушиците отиват към нея, но плащат с живота си.

Това, което хората наричат нещастия и неуспех в живота, не е нищо друго, освен мрежи за предпазването им от огъня на любовта. Огънят не представлява любовта, но лабораторията, в която любовта се произвежда. Та когато страдате, ще знаете, че ви предпазват да не попаднете в огъня на любовта. Без страдания положението ви щеше да бъде още по-лошо. Сиромашията, невежеството също така са предпазни мрежи, които ограждат човека от огъня на любовта. Като ви говоря за този огън, вие не трябва да се страхувате, но мислете какво трябва да правите и към какво да се стремите. Ако сте ученик, вие ще се стремите към знание. Това, което може да

ви задоволи в училището, не са нито дрехите, с които сте облечени, нито столовете, масите и книгите, нито красивата обстановка, но това, което учителят ви преподава. Най-интересното за ученика е знанието, което учителят му дава. Кое прави Слънцето интересно за нас? – Светлината и топлината му. Ако Слънцето не изпущаше никаква светлина и топлина, ние нямаше да се радваме на всеки негов изгрев. Кое е най-важното в Любовта? – Животът. Казано е, че Любовта ражда живота. Кое е най-важното в живота? – Страданието. Кое е най-важното в страданието? – Поуката. Кое е най-важното в поуката? – Вниманието. Наистина, след като придобие известна опитност, човек става внимателен. Той не се страхува, но внимателно изучава нещата.

Като ученици вие трябва да бъдете внимателни, да имате будно съзнание. Като отидете при някой извор, не трябва веднага да пиете вода, но поседете малко и след това внимателно пристъпете към извора. Налейте вода в чаша и пийте бавно, глътка по глътка. Ако сте сгорещени, изпотени, все едно, че пожар става в организма ви. Следователно водата гаси вътрешния пожар в човека. Всяка болка показва, че пожар има във вас – гори нещо в организма ви. При пиене на вода съзнанието ви трябва да е будно, за да може всяка глътка да отиде на болното място, а не в стомаха. Така постъпвайте и с Любовта. Като влезе в организма, отправете я към болното място, да раздвижи кръвта и да го съживи. Искате ли да се лекувате с Любовта, спрете вниманието си върху нейните най-малки прояви. Най-малките прояви на Любовта, но добре използвани, дават по-големи резултати от големите прояви. Големите прояви на Любовта представляват големи кутии по обем, но с малко съдържание. Малките величини съдържат голяма сила, големи възможности. Например за една година житното зърно свършва повече работа, отколкото човекът. Работата, която житното зърно свършва за една година: поклъване, растене, цъфтене и връзване, човек може да свърши за сто години.

Най-важното, което сега мога да ви кажа, е да имате отношения към Бога. Когато помислите за Бога, вие трябва

да станете тих и спокоен, да се освободите от всички противоречия и да застанете в положението на дете, което очаква да получи от майка си прясна питка, намазана с масло и мед, и да благодари за нея. Хлябът представлява Словото Божие, което се дава на всеки човек. Искате ли да приемете Словото вътрешно, вие трябва да бъдете чисти като детето, когато отива при майка си. Човек трябва да има свещено чувство към Бога. Отива ли при Бога със свещено чувство, скърбите и страданията му моментално ще изчезнат и той ще преживее дълбока вътрешна радост, вътрешен мир. При това положение човек се чувства силен, смел, всичко може да направи. Отдалечи ли се от Бога, пак става слаб.

Следователно при всяко отслабване човек трябва да отива при Бога, както правят английските учени със своя речник. Някой виден английски писател пише върху някакъв важен въпрос, но щом дойде до известна дума, в правописа на която не е сигурен, отваря речника и се справя. После затваря речника и продължава да пише. Като дойде до друга непозната дума, пак отваря речника. Като отваря и затваря речника, най-после написва работата си. Правете същото и вие. Като дойдете до някоя дума, на която не знаете правописа, отворете голямата книга, т.е. речника на Живота, и вижте как се пише и произнася тази дума. Например как се пише и произнася правилно думата *любов*? Няма човек в света, който пише и произнася правилно думата *любов*.

И тъй, не се стеснявайте от това, че не можете да пишете и произнасяте правилно думата *любов*. Като не знаете точното ѝ произношение и правопис, ще отворите големия речник на Живота и ще се научите. Сега аз говоря за онази Любов, която възкресява хората и ги прави богати, здрави, силни, учени. Любовта дава всичко. Казвате, че Любовта е разнообразна. Наистина, любовта на детето към майката не е като тази на слугата към господаря, нито като тази на ученика към учителя, нито като тази на брата към сестрата. Човек може да обича и камък, и цвете, и животно, но всички видове любов се различават една от друга. Във всички видове любов има нещо специфично, което говори именно за разно-

образието в Любовта. Любовта на човека към дадена книга, например Библията, е съвършено различна от тази, която той има към хляба. Като дойде хлябът при вас, вие веднага отваряте устата си и му казвате: „Заповядайте!“ – каните го на гости у вас. Като дойде книгата на гости в дома ви, вие я отваряте и затваряте и казвате: „Не мога бързо да ям. Всичко, каквото ни давате, ще го вземем, но на гости не ни дохождайте, защото още не сме готови за вас.“ Мислите ли, че ако изядете книгата, ще научите нещо? Тази книга е отровна, тя е написана с горчиво мастило.

И тъй, каже ли ви някой една обидна дума, не я изговаряйте, защото тя е написана с горчиво мастило, което може да ви отрови. Турете тази дума далече от себе си. Каже ли ви някой, че сте лош човек, не го слушайте. Оставете тази дума вън от себе си. Кой човек е лош? – Който отвън показва, че люби Бога, а отвътре люби себе си. Буквата *Л* означава Любов към Бога, а буквата *Ш* – любов към себе си. Лошият човек е поставил Бога напред, постоянно говори за Него, а всичко върши за себе си. Буквата *Ш* разваля всички работи. В какво седи лошавината на хората? – В тяхната лакомия. Има хора, които ядат извънредно много. Разправят за одного, че изяждал наведнъж закуската на седемдесет деца. За друг човек разправят, че изяждал наведнъж едно агне от 12 кг, и веднага след това – едно кило халва с един голям хляб. Тази лакомия към яденето говори за лакомията в човека изобщо. Любовта изключва всякаква лакомия. Малко ще ядеш, но сладко, със съзнание.

Като ученици вие трябва да се научите да правите превод на всичко, което се случва в живота ви. Вървиш бързо и се удариш в камък. Не се сърди, не търси виновник за това, но спри се пред камъка, помисли малко и благодари му, че само си се спънал. Камъкът иска да ти обърне внимание да не бързаш много. Камъкът иска да ти каже: „Имай търпение, не бързай много. Къде си тръгнал толкова рано? Слънцето още не е изгряло. Дето отиваш, там още е тъмно, затова се удари.“ Когато Слънцето изгрее, навсякъде е светло и човек не се спъва. Кажат ли ви една обидна дума, не се обиждайте,

но вижте какво се крие в нея. Някой ви каже, че не сте добър човек. Не се сърдете, но помислете какъв път е Доброто: на възлизане или на слизане. Доброто е път на слизане. Само добрият човек слиза до положението на бедния, на слабия да му помага. Лошият стои на висотата на положението си и оттам дава заповеди. Мнозина искат да бъдат добри, но стоят на висотата на положението си и оттам говорят и заповядват. Това не е доброта, това е кряскане. Говориш ли отвисоко на хората, това не е добро. Щом всички хора чуят и разберат какво правиш, това не е истинско добро. Когато правите добро, говорете така, че никой да не ви чуе. Когато правите добро, само Един трябва да знае какво правите. Вторият, който ще знае, това сте вие. Трето лице не трябва да знае какво правите. Знае ли трето лице, това вече не е добро: вие не сте в пътя на Доброто, т.е. не сте в правия път.

Следователно срещнете ли човек, който само заповядва, а не работи, той не е добър човек. Един ден генерал Вашингтон¹³ се разхождал в околността на един град и видял в двора на една казарма как няколко войници се мъчат да дигнат на раменете си една голяма тежка гредата. Той веднага отишъл при тях и наблюдавал какво става. Взоводният стоял при тях и командвал. Войниците пъшкали, мъчили се, но не могли да дигнат гредата. Генералът се обърнал към взоводния с думите: „Защо не помогнеш на войниците?“ – „Аз съм взоводен.“ Генералът турил рамото си под гредата и помогнал на войниците да я дигнат и пренесат. След това дал визитната си картичка на взоводния и си отишъл.

Какво правят съвременните хора? – Те стоят около войниците си и като взоводни само заповядват. Когато дойде на Земята, Христос не заповядваше, но тури рамото Си под гредата и я повдигна. Днес всички проповедници, свещеници, учители искат само да заповядват. Не, турете рамото си под гредата, както е направил генералът, и помогнете на тридесетте войници да я преместят. Докато генералът не постави рамото си под гредата, никаква работа не може да стане. В новата култура генералите ще работят заедно с войниците, а взоводните ще заповядват. Какъв ще бъде резултатът? – Гене-

ралите ще се повишават, ще вървят напред, а взводните ще остават на едно и също място. Който туря рамото си под гредата, той става генерал. Какъв искате да бъдете – взводен или генерал? На колко души най-много заповядва един взводен? – На тридесет души. А генералът? – На хиляди души. Какво представлява генералът в света? – Генералът е Доброто, което слиза долу да помага. Доброто туря рамото си под гредата и я повдига. Който се стреми към добър живот, той е ученик: отива да се учи, да знае как да туря рамото си под гредата. Знанието е гредата, която трябва да се дигне и премести. Знанието не може да се придобие, ако не дойде Любовта и не тури рамото си под гредата. Нищо в света не може да се постигне без Любов. Без Любов никаква команда, никаква заповед не помага. „Ама взводен съм.“ – Къде е писано, че взводният не трябва да помага?

Като ученици вие трябва да се справяте с всички положения в живота. Обиди ли ви някой, започнете да мислите, а не да се сърдите. Вие трябва да бъдете умни, да предвиждате, че даден човек ще ви обиди. Като знаете това, или няма да се изпречвате на пътя му, или ще се разговаряте с него така, че да не го предизвиквате. Като минавам през някое село, аз предвиждам, че кучета ще ме лаят, и всякога нося в джоба си парче хляб да им дам. Щом ме залае някое куче, аз започвам да му говоря, дам му парче хляб и заминавам. Ще кажете, че е обидно за човека да се разговаря с кучета. Кой създаде кучето? – Онзи, Който тури хляба в джоба ми, Той създаде и кучето със Словото Си. Тъй щото, лае ли ви някое куче, не го замервайте с камъни, но му хвърлете парче хляб. Като го замерваш с камъни, то ще бяга, но повече ще лае. Обиди ли те някой, не хвърляй камъни зад него, но дай му парче хляб. Хлябът представлява Живото Слово. Всяка дума, колкото и да е обидна, излиза от най-свещеното място на човека – от устата. Тя е скъпоценен камък, но нешлифован. Вземи я, шлифовай я и я тури на съответно за нея място.

Великото учение казва, че всичко, каквото се случва в живота на човека, е предметно учение, дадено от Господа. Камъните на планината, водата, Слънцето, вятърът, който

сега духа, са предмети за изучаване. Червеният цвят на изгряващото Слънце показва, че се явява животът, с всички свои противоречия. Вятърът, който духа от запад към изток, показва, че трябва да вървите напред. Противоречията в живота са фон на една идейна, величествена картина. Ако някога в живота си можете да видите Божественото Слънце, всички противоречия са били на мястото си. Ако след всички страдания дойде Любовта във вас, те са на място. Страданията са пътища, по които Божественото иде в живота.

Следователно радвайте се за противоречията, за страданията, за несгодите в живота си, защото чрез тях идат Божиите блага. Те са пътища, по които Божественото иде в човека. Страданието е опаковка, в която се крие нещо хубаво. За лошо ли пострада Христос? За лошо ли идат изпитанията на народите? След големите мъчения Христос възкръсна. След големи изпитания народите се повдигат. Когато страда, майката очаква някакво благо. Който иска да съкрати пътя на своето развитие, той трябва да приеме страданията с благодарност. Чрез страдания работите стават за една година, а без страдания – за хиляди години. Ще приемеш страданията за една година, за да свършиш работата си бързо, като житото. И пясъкът страда, но докато свърши работата на житото, нужни му са милиони години.

И тъй, страданието е съкратен път, по който Великото се изявява на човека. Искате ли да се развивате без страдания, ще изберете дългия път. Сега желая ви да се движите по късия път. Желая ви да следвате пътя на Доброто. Желая ви да подражавате на генерала – да туряте рамото си под гредата. Желая ви да дойдете до онова знание, с което да превръщате горчивите неща в сладки. Желая ви лесно да се справяте с всяко куче, което ви лае, и да му кажете: „Бог те създаде със Словото Си, а мене направи с ръцете Си.“

22 юли, 5 ч.

АЗБУКА НА РАЗБИРАНЕТО

Йоан, 15. глава

Като прочетете 15-а глава от Евангелието на Йоан, ще видите, че тя представлява кратки извадки от една дълга реч, която Христос е държал преди две хиляди години. Христос казва: „Аз съм истинната лоза, и Отец Ми е земеделецът.“ И тъй, за да разберете какво е говорил Христос, вие трябва да разбирате отношението на разумността към живота. Една от причините за погрешките на хората се дължи на това, че те не оценяват живота, както трябва. Учени и прости, духовни и светски, не оценяват живота. Ученият иска да стане по-учен, отколкото е, вследствие на което злоупотребява с живота. Духовният иска да стане по-добър, по-чист, вследствие на което и той злоупотребява с живота. Пътят, по който хората вървят, е двояк: път на инволюция и път на еволюция. Висшите разумни същества следват инволюционния път. Те съзнателно слизат в нисшия свят, за да помагат на хората. Те слизат все по-надолу, ограничават се съзнателно, докато дойдат до една точка, дето инволюцията им спира. Щом дойдат до тази точка, те казват: „Постигнахме целта си. По-надолу вече не можем да вървим.“ Те искат да се върнат назад, но не могат да се върнат по същия път, по който са дошли. За да се върнат назад, в помощ им идват човешките души. Те им показват пътя на възлизане, наречен еволюция. По този начин те взаимно си услужват.

И тъй, хората, които поемат пътя нагоре, са овчари и козари, които по цели дни пасат овцете и козите си – желанията си. По цели дни говорят за своите овце и кози: тук се изгубила една овца или коза, там вълк изял една овца, и т.н. Когато овцете и козите ви една след друга започват да умират, вие страдате и казвате: „Защо трябваше да умре моята овца или коза?“ Овцата може да умре от собствена смърт,

но могат да я заколят и принесат в жертва. Ако не знаете къде е овцата или не знаете какво е станало с нея, казвате: „Къде отиде овцата ми?“ – Много просто, отишла е някъде да се учи. Това са иносказания, които трябва правилно да превеждате. Сега, като говорим за Разумността в живота, имаме предвид отношението на светлината към живота. Животът е благо, за проявата и развитието на което са нужни три цвята: червен, жълт и син. Разумността специално произтича от жълтия цвят. Жълтият цвят има отношение към знанието, към опитностите на човека. Червеният цвят не може да се прояви, ако жълтият не му дойде на помощ. Значи човек не може да оцени благата на живота, докато не е разумен.

Като не могат да се справят със страданията си, мнозина се запитват не може ли без страдания в света. Може и без страдания. Страданието може да бъде разбрано, а може да бъде и неразбрано. Неразбраното страдание е мъчение, а разбраното – глупост. Какво разбирате под думата *глупост* в дадения случай? Например мома и момък се влюбват, страдат, не могат да живеят един без друг. Докато не са се оженили, те се мъчат, страдат, без да разбират защо страдат. Като се оженят и им се родят деца, те не се разбират вече, гледат се накриво, не са доволни един от друг. Сега вече разбират грешката, която са направили. Те пак страдат, но разбират вече, че са направили най-голямата глупост в света. Сега те виждат, че не могат да живеят заедно, и казват: „Не е ли глупост това, което направихме?“ Следователно всяко разбрано страдание или всяко разбрано желание е глупост. Наистина, като разбере, че не може да живее само с едно желание, човек вижда, че това е глупост. Също така не може да се живее само с един човек. Да мислите, че можете да живеете само с един човек, това е все едно да мислите, че можете да ходите само с един крак или да работите само с една ръка.

Сега, както и да разбирате или да не разбирате страданията, не се смущавайте. Всяко смущение е в ущърб на знанието, което човек има. Не се смущавайте, но различавайте нещата. Ще кажете, че някой човек има по-големи знания

от друг. Знанието не се определя по количество. Някой човек например знае как да се облича, да вчесва косите си, да се отнася добре с хората, да кара велосипед, автомобил, да продава и купува евтина стока, и т.н. Обаче предназначението на човека не е в това знание. И това знание е на място, но има едно вътрешно знание, от което човек разумно се ползва. Например ако този, който се стреми да бъде с добре пригладена коса, знае значението на космите, той всякога ще се вслушва в това, което приема чрез тях. Космите на човешката глава представляват антени, чрез които човек приема знания от висшите светове. Като разчесва косите си, човек поставя всяка антена на мястото А. Ако космите на главата ви не са добре вчесани, възприемането се нарушава. Щом приемането на вълни от една станция е нарушено, това показва, че инсталацията не е добра. Следователно, искате ли да живеете добре, бъдете внимателни към косата си. Вчесвайте добре космите на главата си и ги дръжте в порядък, за да може Божествената енергия да прониква в мозъка ви.

И тъй, приема ли правилно Божествената енергия в мозъка си, човек дохожда до правилни разбирания за живота. Например мнозина искат да постигнат желанията си изведнъж. Това е невъзможно. Наблюдавайте Природата и ще видите как се извършват процесите в нея. Плодът изведнъж ли се развива, или постепенно? Къде се развива семката или костилката на плода? – Тя първо се посажда в земята, отдето чрез дълъг процес на еволюция вие отново я виждате в плода на дървото. Искате ли да заживее отново, семето трябва да потъне в земята. Пътят на семето е от земята към клоните на дървото. Това наричат хората еволюция. Тъй щото, искате ли правилно да се развивате, ще започнете от земята и постепенно ще вървите към клоните. Искате ли да се развивате само на дървото, без да слизате в земята, вие ще имате само една опитност, само една възможност. Искате ли да познаете пътя на последователното развитие, вие ще слезете в земята и оттам ще се качвате, докато стигнете до върха.

Една мома се влюбва в един момък и се оженва за него. Момъкът, когото е видяла за пръв път, представлява плода

на дървото. Като се ожени за него, този плод пада на земята, дето се посажда. Тя казва: „Чудно нещо! Какъв беше моят възлюбен едно време, а какъв стана сега. По-рано беше облечен в червена царска премяна, на вкус сладък, а сега е толкова горчив.“ – Много естествено. Този човек минава през страдания, но ще дойде ден, когато ще даде по-вкусни, по-добри плодове. Когато се развива правилно, човек неизбежно минава през страдания, които ще го доведат към истинската радост. Не се ли развива правилно, човек пак ще страда, но ще се мъчи. Който се развива правилно, той приема страданията с радост. Който не се развива правилно, той се мъчи. Истинското страдание изключва всякакво мъчение. В него няма никаква корист. Щом страданието е придружено с мъчение, в него има нещо користо. Божествената Любов изключва всякаква корист.

Две млади моми от високо произхождение обичат един млад княз. Той се намира в трудно положение, не знае как да разреши въпроса. Момата, която първа се е влюбила в него, е духовна, а втората е материалистка. Втората иска непременно да се ожени за него. Тя казва: „Аз гледам реално на нещата. Обичам го и искам да се ожения за него.“ Първата мома отстъпва. Тя казва: „За мене не е важно да се ожения за него. Аз го обичам и мога да му се радвам отдалече. Наистина, едно благо е за мене да го виждам от време на време, но радостта ми, че не го ограничавам, е по-голяма от скръбта ми.“ Следователно тази мома има духовна връзка с момъка. Ще питате коя постъпка е права. – От свое гледище всяка мома постъпва право. Като духовно издигната, първата мома е разрешила въпроса правилно. Като материалистка, и втората мома е постъпила право. В този случай не може да става въпрос за някаква погрешка. Ако някъде става погрешка, и това не е лошо. Защо? – Защото всяка погрешка води към придобиване на по-голяма светлина. Човек греши, защото светлината, в която се е движил, не е била достатъчна. Щом започне да изправя погрешката си, светлината му се увеличава. Затова казвам, че всеки, който прави погрешки, е силен човек. Който изправя погрешките си, е два пъти по-силен.

Изправянето на погрешките представлява изправяне на изкълчения крак или на изкълчената ръка. Докато изправяте крака или ръката на някой човек, той вика, плаче, сърди се, счита ви за свой неприятел. Защо? – Малко светлина има, не вижда доброто, което му правите. Когато кракът или ръката му се намести, тогава той разбира, че вие сте му били приятел, и се радва за доброто, което сте му направили. Той се радва, че е пострадал, за да може да се запознае с такъв добър човек. Като знаете това, благодарете за страданията и противоречията, които имате в живота си, защото всяко страдание или противоречие крие в себе си едно велико благо.

Затова и псалмопевецът казва: „Господи, добре ми стана, че се наскърбих.“ Който не разбира Божиите пътища, той всякога роптае против съдбата си, против Бога, че му е дал страдания, сиромашия, мъчнотии, а другите е облагодетелствал. Не, всички изпитания в живота на човека са предметно учение. Богатството, радостите са пак предметно учение. Всичко, което се случва в живота на човека, е за добро, но той трябва да се учи. Мнозина искат да бъдат богати, учени, силни, красиви, но не могат да запазят тия блага. В това отношение те мязат на нощните пеперуди, които обикалят около светлината на някоя лампа, блъскат се в нея, докато най-после платят с живота си. Какво остава от тяхната красива дреха? – Нищо не остава. Те нямат нужната разумност. Те трябва да се пазят – да не отиват там, дето не им е мястото. Много пеперуди са научили урока си. Те бягат от светлината, но бягат и от хората. Те знаят, че много от техните сестри са пострадали от любовта на хората. Някои учени, за да задоволят своята любознателност и любовта си към пеперудите, хващат ги с хвърчила, забождат ги на игли и ги препарират. Не правят ли хората същото и със своите желания? Те хванат някое свое желание, забодат го с игла и го продават.

Следователно, изяви ли се някое ваше желание навън, не бързайте да го забождате на игла и да го продавате, но проникнете дълбоко в него, за да разберете вътрешния му смисъл и съдържание. Как ще познаете какво се крие в едно желание? – По два начина: или като го изядете, или като го

посадите в земята. Като вземете костилката на един плод, вие можете да я счупите и да изядете съдържанието А, но можете и да я посадите в земята, дето има всички условия да израсте, да цъфне и нов плод да даде. Тъй щото, изядете ли желанието си, ще изпитате някакво удоволствие, но ще имате само едно разбиране за него. Посадите ли го в земята, вие ще имате съвсем друго разбиране. Така ще познаете целия път на неговото развитие. Ако ядете череша, вие ще знаете какво нещо е черешата. Обаче ако посадите костилките на черешите, вие ще имате възможност да услужвате и на други хора, да се запознаете с тях и да създадете красиви връзки и отношения помежду си. Има една любов в света, при която човек се занимава само със себе си. Но има и друга Любов, при която човек се занимава и със своите близки, като им помага и създава красиви връзки с тях. Чрез тази Любов човек дохожда до познаване на себе си, на своя ближен и на Бога. Смисълът на живота се заключава именно в това – да дойдем до познаване на Бога.

Да познаваме Бога – това значи да познаваме Любовта. За да дойде до познаване на Любовта, човек трябва да познава себе си, да познава и своя ближен. Всеки човек е буква на Божествената азбука. Колкото са хората на Земята, толкова букви има тази азбука. Не изучите ли отделните букви на тази азбука, вие не можете да образувате срички. Щом не можете да образувате срички, вие сте лишени от възможността да съставяте цели думи, с които да се разбирате. Само чрез Божествения език човек може да изучава Великото, което осмисля живота му. Вие можете да познаете човека, когато познаете всички хора, т.е. когато разберете съдържанието, което се крие в него. Отделният човек съдържа в себе си всички хора, животни и растения. Той съдържа в себе си и цялата Природа. Затова именно човек е наречен „малка вселена“, или микрокосмос.

Следователно сам по себе си човек представлява някаква буква на Божествената азбука. Когато казваме, че някой човек върви по мъжка, а друг – по женска линия, имаме предвид силите в него, които го организират. Каквито букви и да

сте, всички вие сте овчари, само че вълната на вашите овце е различна: на едни е червена, а на други – жълта. Обаче и едната, и другата вълна се продава. Като съединят червената и жълтата вълна в едно, образува се вълна с оранжев цвят. Това показва, че положението ви се е подобрило, станало е известно индивидуализиране. Добре е понякога човек да се отдели от Цялото, от Божествения организъм, за да разбере каква е неговата служба. Да се индивидуализира човек, това не значи, че иска да представи Цялото, но че иска да се познае като част от Цялото, да разбере своя дълг към Него.

Всеки човек е фабрикант, който изработва в себе си червени или жълти платове. Който върви по мъжка линия, той се нуждае от червени платове. Който върви по женска линия, той се нуждае от жълти платове. Значи отношенията между хората имат за цел да стане правилна обмяна между стоката, която те изработват. Колкото по-правилна е обмяната между хората, толкова по-силни са техните връзки. Онези, които вървят по мъжка линия, изработват в себе си жълтия цвят. Онези, които вървят по женска линия, изработват червения цвят. Когато казваме, че никой не живее за себе си, имаме предвид, че човек не трябва да се задоволява с това, което той сам е изработил. Той непременно трябва да влезе в отношение с онези хора, които изработват цвят, противоположен на неговия. Да остане човек сам в живота си, със своя цвят, това значи да бъде семе, паднало на пътя между тръните или на камък. За това семе Христос казва: „Едно семе паднало на пътя, но птиците го иззобали. Друго паднало между тръните, но те го заглушили. Трето паднало между камъните, но като не могло да хване корен, изсъхнало.“ Следователно, за да се развива добре, човек трябва да си създаде правилни отношения с хората. Жълтият цвят представлява доброто семе, което паднало на добра почва – в червения цвят – и дало плодове: едно 30, друго 60, а трето 100.

Така трябва да разбира човек живота, за да се ползва от добрите му условия. Не разбира ли живота в неговия дълбок вътрешен смисъл, човек ще се намери в положението на търговец, който е изгубил всичкия си капитал и се връща у дома

си без пет пари. Няма по-страшно нещо за човека от това, да се връща у дома си, при децата и жена си, без пара в джоба си. Децата го посрещат отдалече и казват: „Татко, хляб!“ Жена му поглежда към празните му ръце и въздъхва. Обаче носи ли той нещо в ръцете си, целият дом е радостен. В първия случай мъжът се чуди как да се оправдае. Той или не е работил усърдно, или е ходил с приятели да пие, да се весели. Като се намери пред действителността, той започва да лъже, че е услужил на приятели или че е загубил всичко, което е спечелил. Не, смисълът на живота не седи в удоволстването на човека с приятели. Като е дошъл на Земята, човек трябва да работи, да се труди, за да бъде полезен и за себе си, и за своите близки. Един ден, като се върне у дома си, човек или ще бъде добре посрещнат от приятелите и близките си, или никой няма да го посрещне – от него зависи. Всеки човек се връща от света и отива към дома на своя Баща, дето го очакват истинските му приятели. Докато човек живее само за себе си, никой не може да го обича. Щом е дошъл между хората, той трябва да живее освен за себе си, още и за цялото човечество. Само по този начин той ще се ползва от любовта на всички хора.

И тъй, влезете ли в света между хората, вие трябва да хвърлите вашите светийски мантии, с които някога сте ходили по горите, и да се впрегнете на работа. Кой колкото капитал носи, трябва да го вложи в работа. Казва се за Христа, че вложил всичкия Си капитал между хората, за да им покаже правия път – пътя на Любовта. Днес всички хора обичат Христа. Защо? – Защото се пожертва за тях, за да им покаже пътя на Любовта. Христос не дойде на Земята за удоволствие, но да покаже на хората как трябва да се живее. Мнозина не успяват в живота си, понеже не проявяват доброто, което е вложено в тях. Други пък страдат от голяма добрина. Например някоя майка страда, че не може да храни детето си, колкото пъти то заплаче. Не, давайте на детето си само толкова храна, колкото да задоволи глада си, но не и да се пресити. Трябва ли човек да желае да бъде по-добър, отколкото е всъщност? За да има добри резултати в

живота си, човек трябва да бъде естествен, да прави всичко непринудено. Речете ли да пресилвате нещата, вие ще имате обратни резултати. Ще поканите един ваш приятел у дома си и ще се чудите как да го нагостите. На другия ден ще го поканят на друго място, и без да иска, той ще прави сравнение между двата обеда и ще каже, че на второто място е бил по-добре приет. Това не значи, че той е непризнателен, но сравнява нещата. Искате ли доброто ви да е на място, направете го по отношение на такъв човек, когото никой не иска да нагости. Той може да е последният сиромас в света, но ще оцени доброто, което му правите, и ще ви благодари. Докато мислите само за приятелите си и за вашите близни, вие сте още в кръчмата на живота, в мястото на удоволствията.

Тъй щото, искате ли да дойдете до съвършенството, за което Христос говори, вие трябва да разбирате и себе си, и своя ближен. Като дойде приятелят ви във вашия дом да намести изкълчения ви крак, благодарете му за услугата, която ви е направил. Че ви е причинил болка, това нищо не значи. За вас е важно, че той е наместил добре крака ви. Случи ли се да ви оберат, пак не роптайте. Знайте, че и в това се крие нещо велико. Изобщо на всеки човек се дават такива изпитания, които го водят към познаване на Бога. Да познаете Бога – това е най-великото благо, което може да ви се даде. Заслужава човек да пожертва всичко, за да познае Бога.

Като ученици вие трябва да знаете, че всичко, което се случва в живота ви, е за добро. По-добре е за човека да изгуби богатството си, но да познае Бога, отколкото да запази богатството си и да не Го познае. За предпочитане е човек да не реализира някои свои желания, но да познае Бога, отколкото да ги реализира, да придобие някакви временни блага, и да не познае Бога. Ако е въпрос какво трябва да жертва човек, за да придобие едно Божие благо, за предпочитане е да жертва временното, а не вечното. Човек трябва да различава благата, които получава от хората, от тия, които получава от Бога. Изобщо човек трябва да дойде до закона на различаването: да отделя Доброто от злото, човешкото от

Божественото, греховното от онова, което не е грях. Грехът внася заблуждение в човешкия ум, а Доброто го просветлява. Мнозина считат някои добри постъпки за погрешки. Това значи, че те са попаднали в неразбраното добро. Докато доброто не се разбере, мнозина го считат за грях. Затова казваме, че неразбраното добро е грях, а разбраното – добродетел. От Божествено гледище обаче всичко, което се случва в живота на човека, е добро, защото внася в ума му светлина. Чрез тази светлина той придобива Божиите блага – крайната цел на човешкия живот.

Съвременните хора искат да имат големи придобивки: знание, богатство, сила, щастие и т.н. Това е невъзможно. Докато е на Земята, човек може да има само опитности. Истинските придобивки идат от друго място. Придобивките са резултати, а резултатите се виждат в другия свят. Знайте, че това, което става на Земята, е определено от другия свят. Нещата не стават по желанието на хората. „Не може ли нещо да не стане?“ – Не може. Щом нещо става, колкото и да е нежелателно за хората, то не може да се отмени. Искате ли да нарисувате една картина, ще я нарисувате с всичките ѝ подробности. „Не може ли да се нарисува в общи черти?“ – Може и в общи черти да се нарисува, но тя още не е завършена. Всяка картина има смисъл, когато е напълно завършена. Само тогава може да се говори за нея.

Като не разбират смисъла на живота, хората постоянно се оплакват. Някой казва, че къщата му била малка. Той трябва да благодари за малката къща. Ако къщата му беше голяма, той съвсем щеше да обърка работите си. „Ама пари нямам.“ – Ако имаше много пари, ти щеше да потънеш в океана. Като нямаш пари, и да паднеш в океана, ще изплуваш и знание ще придобиеш. „Знание нямам.“ – Благодари, че нямаш знание. Ако имаше знание, ти щеше да направиш големи дългове. Вълкът, лисицата имат особен род знания, но плащат с живота си.

Един ден една лисица влязла в курника на един богат селянин от село Николаевка, Варненско, и удушила дванадесет кокошки. Тя закачила кокошките на крака си и

в момента, когато се готвела да излезе навън, предните ѝ крака попаднали в един капан. Понеже кокошките на този селянин често били нападани от лисици, той се принудил да тури капан в курника. Лисицата започнала да се оглежда отде може да излезе, как да освободи краката си от капана. От време на време поглеждала към кокошките, но те не я интересували вече. Тя мислела как да се освободи. Като дошла до курника и видяла лисицата, стопанката си казала: „Сега вече няма спасение, ще платиш с кожата си.“ Друга лисица влязла в един курник, задушила няколко кокошки и спокойно излязла вън. На пътя обаче я срещнал един овчар. В тъмнината той не могъл да види какво е това, което върви срещу него. Той забелязал само, че нещо косматото пристъпва бавно, страхливо. Той дигнал тоягата си и я стоварил няколко пъти върху косматото същество. Оказало се, че това, което се търколило мъртво на земята, била същата лисица, която задушила кокошките на селянина.

Днес много хора се намират в положението на тия лисици. Те влизат в курника на своите съседы, обират ги и си излизат, без да подозират, че на вратата е поставен капан или че някой овчар ще ги срещне и с тоягата си ще ги повали на земята. Какво ще стане с тях? – Те ще станат за смях на хората. Защо? – Защото не играят никаква оригинална роля, но подражават на ролята, която лисицата играе. В това отношение те са актьори, които могат само да декламират, да повтарят това, което другите са създали. Те могат да пресилват, да преувеличават нещата, но сами нищо не могат да създадат.

Кое е по-добро за вас: актьор ли да бъдете, или овчар; музикант ли да бъдете, или художник; оратор ли да бъдете, или човек, който посочва пътя на заблудените пътници? Това са ред професии, които хората извършват в света. За предпочитане е човек да запали свещта си и да излезе вечер на кръстопътищата, за да търси заблудени хора и да им посочва пътя. После той може да стане актьор, да играе чужди роли на сцената. Чрез запалената си свещ, т.е. чрез своя ум, човек намира ония хора, които са объркали пътя си.

Той им помага, за да създаде с тях трайни, красиви връзки. Със Своята запалена свещ Бог излиза вечер да търси ония души, които са объркали пътя си, и да ги въведе в пътя на Спасението. Какво представлява нощта? – Нощта е времето, часовете на страданията, когато човек е сам, когато освен Бог никой друг не може да му помогне. Види ли свещта на Бога, чуе ли Неговия глас, човек излиза от нощта на живота и за него настанва светъл, ясен ден. Той знае, че има кой да мисли за него, има кой да му помага. Казано е в Писанието: „Използвайте деня, защото иде нощ, когато никой не може да ви помогне.“ Днес Бог е запалил свещта си, за да отидем при Него. Хората се страхуват от Бога да не ги съди за греховете им. Не, Бог никого не съди. Като отидете при Него, Той само ще ви попита какво сте научили на Земята. Колкото и да сте падали, колкото и да сте се каляли, за Бога е важно да сте придобили знания.

Следователно да разберете отношението на Разумността към Живота, това значи да разберете Великата Любов, от която произлиза Животът. Разбирате ли Любовта, вие ще можете правилно да използвате живота. Като разберете живота, вие ще можете да се ползвате както от положителните, така и от отрицателните му прояви. Казвам, че не трябва да се критикувате. Защо? – Защото като не знаете как да се критикувате, вие взаимно си причинявате вреда. Ако сте майстори в критиката, свободно можете да се критикувате. Като се критикувате, все ще научите нещо. Ама някой накуцвал малко. Нищо от това. Той е навехнал крака си, затова понакуцва. Ще дойде лекар и ще оправи крака му. Еди-кой си пък недочувал добре. Нищо от това. Той е оглушал малко. Ще дойде ден, когато ще прочуе. Какво лошо има в това, че някой не знае да пее, да свири или да рисува? Какво лошо има в това, че някой не знае никакви езици? Това е въпрос на време. Ще дойде ден, когато човек ще научи всичко, което днес не знае. Сега, като казвам да не се критикувате, имам предвид вашето време. Вие имате важна работа, която трябва да свършите навреме. Не я ли свършите навреме, ще страдате. Мислите ли, че като се занимавате с

погрешките на хората, ще ги изправите? – Първо свършете своята работа, а после изправяйте чуждите погрешки. Не е лошо да критикува човек, но майстор трябва да бъде в критиката си. Добре е да разтриваш болната ръка на ближния си, но трябва да знаеш как да разтриваш. Майстор трябва да бъдеш. Ако си майстор, болният ще каже: „Много ме боля ръката, но благодаря, че ме разтри, оздравях.“ Не оздравее ли ръката след разтривката, болният ще каже: „Съжалявам, че ти дадох да разтриеш ръката ми. Вместо да ми помогнеш, ти ме осакати.“

Тъй щото не е въпрос да отричаме критиката и одумването, но който практикува това изкуство, той трябва да бъде майстор. Не е ли майстор, той ще одумва, но и него ще одумват, и в края на краищата никой никого няма да изправи. Често съм слушал как двама души се разправят. Единият казва: „Не искам ум да ми даваш.“ Другият казва: „И аз не искам ум от тебе.“ Като ги слушам, аз пък казвам на първия: „Ти имаш много ум, но не знаеш как трябва да постъпваш.“ На другия казвам: „И ти имаш много ум, но не можеш да отстъпваш.“ Да постъпваш добре, това значи да знаеш в даден случай колко и кога да се отстраниш. Да отстъпваш, това значи да предвиждаш кога да се отдалечиш от известна опасност. Преди да е дошъл стражарят при тебе, ти трябва да се отдалечиш от мястото си. Не чакай стражарят да дойде при тебе, за да ти каже да отидеш на другата страна. Още преди да е дошъл стражарят, ти трябва да изправиш погрешката си. Тури ума си на работа да се развива.

И тъй, искате ли да изправите някоя ваша погрешка, записвайте всичко в едно тефтерче и вечер, преди да си легнете, направете една равностметка какво сте казали по адрес на някого, и вижте след това дали казаното е вярно. Ако е вярно, радвайте се, че сте казали истината. Ако не е вярно, изправете погрешката си. Правете това всеки ден, за да коригирате всичките си погрешки. Човек не трябва да задържа в себе си нищо криво, нищо нечисто. Той трябва да пречисти своя ум и своето сърце от всички утайки и примеси, за да дойде до онова първично естество, което граничи с идеалното, с красивото в света.

Законът на Любовта изисква от човека да говори Истината. Зло или добро говорите за човека, стремете се да бъде истинно. Любовта изисква от човека, каквото прави, да е за Слава Божия, за негово добро, както и за доброто на неговия ближен. Това значи разумно отношение на жълтия цвят към червения.

24 юли, 5 ч.

РЕЗУЛТАТИ И ПОСЛЕДСТВИЯ

Съвременните хора са научили изкуството да ядат, но не знаят още как да придобиват храната си. Хлябът, най-необходимата и свещена храна за тях, не допринася тази полза, каквато се очаква. Защо? – Понеже е приготвен с ругатни, с недоволство, с караници и т.н. Още като оре земята си, орачът вика, ругае воловете, мушка ги. Като сее житото, като го мели на воденицата, той е все недоволен и сърдит. Когато меси хляба, фурнаджията е също така недоволен, сърди се на слугите си, кара се, вика. В края на краищата ние получаваме хляб, изработен само с караници и недоволство. При това положение житото изгубва голяма част от мазнините си, които изобщо трябва да съдържа. Преди всичко този хляб е изгубил естествената си чистота.

Същото се отнася и до живота. От най-ранната до най-късната си възраст човек все мърмори, недоволен е от живота си. При най-малката мъчнотия човек пак мърмори. Може ли да се нарече този живот щастлив? Ще кажете, че все има щастливи хора на Земята. Колко души са щастливи днес? Ако на хиляда души само десет са щастливи, какъв живот е този? Щастлив живот е онзи, при който на хиляда щастливи се срещат десет души нещастни. В първия случай се проявява човешкият, личният морал, а при втория – Божественият. Това, което е добро за индивида, не е всякога добро и за обществото. Например ако някой член от дадено общество урежда само своите интереси, цялото общество страда. Значи личният и общественят морал не съвпадат. Също така и общественят и Божественият морал не съвпадат. Бог изисква едно, а хората и обществото – друго. Както и да мисли, каквото и да прави, човек не може да бъде абсолютно щастлив, докато окръжаващите не са щастливи.

На какво се дължи щастието на човека? Щастието на човека зависи от чистия въздух, от чистата вода, от чистата

светлина и от чистата храна. Няма ли нужната чистота в тия четири елемента, никакво щастие не може да се очаква. Човек може да бъде щастлив, ако тия елементи са пълни с Любов. Щастieto на човека зависи и от правилните му отношения към хората. Ако Любовта цари между хората, те ще бъдат щастливи. Може ли земеделецът да сее жито на пясъчлива почва и да очаква резултати? – Не може. На същото основание невъзможно е Божественото да прониква в едно жестоко, твърдо сърце. Мекото разумно сърце е добрата почва, върху която Божественото семе трябва да падне и да даде едно 30, друго 60, и трето – сто зърна.

За да бъде щастлив, човек трябва да се справи с недоволството. Той трябва да знае, че недоволството не е негово. То не е присъщо на човешкото естество. Човек приема недоволството от нисшите същества и го носи в себе си, отхранва го като свое. Например често човек изпада в отрицателни състояния, и като дойде до равнина на някое животно, той приема неговото недоволство и започва да роптае: „Все мене ли ще преследват, мене ли ще онеправдават, на мене ли ще отмъщават?“ Това състояние не е негово. Той е изпаднал в положението на вълка, възприел е неговите несгоди и започва да се оплаква от живота си. И вълкът даже няма причини да се оплаква. И той може да живее, както овцата. Достатъчно е да измени своя живот, за да престанат изпитанията му, от които се оплаква. Трябва ли човек да е недоволен от живота си? За него се грижат родителите му, за него работи цялата Природа. Но човек не оценява това, което му е дадено. Той не оценява какво са направили родителите му за него, през какви изпитания са минали. За да оцени това, Невидимият свят го поставя да мине през същите изпитания. Като мине през тези изпитания, той или запазва спомен за тях, или съвършено ги заличава от съзнанието си. Ако ги забрави, поставят го при условия отново да ги преживее.

Следователно, за да бъдете доволни, дръжте в ума си мисълта, че за създаването на красивия свят, в който живеем, безброй същества са станали жертва, в смисъл – безброй същества са пожертвали своето лично благо. С други

думи казано: безброй същества са внесли своите капитали за общото благо, без да очакват никакви лихви. Те са направили грамадни жертви с единственото желание бъдещото поколение да се радва на живота. Ако съвременните хора не са щастливи, причината е в тях. Тъй както хората търсят лично щастие, никъде не могат да го намерят. Личното щастие се придобива само тогава, когато човек оценява въздуха, светлината, водата и храната и знае как да ги употребява. Човек не може да бъде щастлив, ако не е обичан. За да бъде обичан, той трябва да е направил нещо освен за себе си, още и за своя ближен. Вие обичате една книга само тогава, когато съдържанието ѝ е красиво, когато има нещо ценно написано в нея. Няма ли нещо ценно в нея, тя нищо не струва.

И тъй, ако книгата се обича заради написаното в нея, колко повече човек може да бъде обичан заради онова, което Бог е написал в неговия ум, в неговото сърце, в неговата душа и в неговия дух. Щом написаното във вас е чисто, четливо, който ви чете, той непременно ще ви обича. Той ще чете от вас и ще се поучава. Ако сте заличили написаното, вие ще бъдете проста хартия. Всички ще минават и заминават край вас, без да се спират. Камъните сега са проста хартия, върху която няма нищо написано. Днес се пише и върху тях, но написаното ще се чете в далечното бъдеще. Сега, като сте дошли тук, аз ви считам за добри хора. Защо? – Вие сте оставили удобствата си, нарушили сте всекидневното си спокойствие и сте дошли тук да ви вали дъжд, да ви брули вятър и т.н. Мнозина могат да мислят за вас, че сте глупави, дето се излагате на такива трудни условия. Други пък ви съжаляват. Благодарете и на едните, и на другите. Нека мислят, както искат, а вие бъдете доволни и радостни, че се ползвате от богатата, които планината ви предлага със своя чист въздух, чиста вода и с красиви величествени изгледи.

Помнете едно нещо: планината, високите места не търпят лоши мисли, чувства и желания. Атмосферата, както и всички условия на планината, са толкова чувствителни, че не могат да понасят никаква дисхармония. Най-малката погрешка, най-малкото престъпление се отразява върху нея.

Ако същата грешка направите в долината на живота, там тя може да мине незабелязано, но тук не се прощава. Най-малката погрешка, направена на планината, е в състояние да предизвика ред експлозии, каквито бомбите произвеждат. Дойдат ли лоши условия на планината – бури, гръмотевици – ще знаете, че те са резултат на лошия живот, на погрешките на хората, които се намират там. Силните гръмотевици, които стават на планината, са предметно учение. Те показват какво нещо е Истината. Силно нещо е Истината! С нея не може да се играе. Истината изисква от човека абсолютно чист живот.

Днес всички хора се стремят към щастие, искат да бъдат щастливи. Това зависи от самия човек. Ако учи добре, той ще бъде щастлив. Ако ученикът учи добре и заучава материала от всеки клас, той ще върви напред и щастлив ще бъде. Не заучава ли добре материала, който му се преподава, той не може да напредва, но все повече ще се затвърдява и нещастен ще бъде. Това не значи, че той трябва да се страхува. Не, страхът не е морал за човека. Страхът е морал за животните. Мисълта е морал за човека. Човек трябва да мисли право. Като мисли право, той ще филтрира мислите, чувствата и желанията, които минават през ума и сърцето му. Има мисли и желания, които са остатъци от миналото и днес не могат и не трябва да се реализират. Те могат да останат само в архива на миналото като старини, като стари монети, които днес не вървят. Това, което в далечното минало е било добродетел, днес не се приема. Днес е време за новото, за онова, което носи в себе си велик морал. Всеки ден носи в себе си нещо ново, което трябва да се приеме и приложи. Новото носи щастието на човека. Като не знаят това, хората се мъчат да уредят живота си. Животът на всички хора е уреден и осигурен, но те не знаят това. Те ходят като просяци от къща на къща, без да подозират, че баща им е оставил голямо наследство. Като научат това, веднага положението им се изменя.

Едно семейство в Америка изпаднало толкова много, че всички негови членове се принудили да просят. Каквато покъщнина имали, всичко разпродали. Останала им само

една стара цигулка, която подмятали от едно място на друго – мислели, че нищо не струва. Като дошло ред и нея да продават, оказало се, че тя била цигулка „Страдивариус“. Те я продали много скъпо. Значи тази стара ненужна цигулка спасила положението им. Какво показва това? – Това показва, че Бог се грижи за всички живи същества и ги е осигурил. Като не знаят това, те бързат да се осигуряват и се отклоняват от истинското си предназначение. Там е голямата им погрешка. Осигуреният няма защо да се осигурява. Следователно, има ли живот в себе си, човек е осигурен. Животът е почва, която носи всички условия в себе си. Щом има условията, човек трябва само да работи. Като работи съзнателно, той ще бъде доволен, при каквито и условия на живота да се намира. В каквито и мъчности да се намира, човек трябва да предпочита живота пред смъртта. Някой не може да понася условията, в които е поставен, и казва, че иска да умре. Не, и най-лошият живот е по-добър от смъртта. Сам по себе си животът не може да бъде лош. Под думите *лош живот* разбираме живот, който носи със себе си утайки, наслоявания от миналото. Щом утайките и наслояванията се махнат, животът остава чист, какъвто е излязъл от Бога. Като разбере Истината, човек ще погледне на живота си като на велико благо, дадено му от Бога. Той ще го приеме в неговата абсолютна чистота, каквато първоначално е имал. За това не се иска много. Достатъчно е човек да се върне една стъпка назад и да поеме онзи път, от който някога се е отклонил. Тогава той ще прогледа и ще види ясно, че е заобиколен с богатства, които днес не вижда. Много от върховете, които сега ви заобикалят, крият големи богатства и съкровища. Понякога тия богатства са близо до вас, но вие не можете да ги откриете. Защо? – Не ви е дадено. Те са определени само за ония хора, които вършат Волята Божия. Сега вие ходите по върхове и поляни, спирате вниманието си тук-там, но нищо ценно не намирате. Около вас има ценни растения с магическа сила, но не ги виждате. Защо? – Не ви е дадено да ги видите.

Сега, като казвам, че ценните неща не са дадени за вас, някои се обиждат. Те са честолюбиви и се засягат. Не е лошо

човек да бъде честолюбив. Не е лошо да бъде човек и горд. Като кажат на някого, че е честолюбив или горд, той не е доволен, счита, че това е лошо нещо. Обаче, тъй както се пишат тия думи в българския език, те крият нещо добро в себе си. Честолюбив човек е този, който сам се уважава. Ако човек сам не се уважава, окръжаващите най-малко ще го уважават. Ако човек сам не се обича, окръжаващите най-малко ще го обичат. Докато изворът не напълни първо своето корито, той никога не може да потече надолу. Да обича човек себе си или своя ближен, това значи да обича Божественото в човека. Казано е в Писанието: „И възлюби Бог истината в човека.“ Истината – това е Божественото начало. Като живее на Земята, човек трябва да се събуди за Божественото в себе си и в своя ближен. Щом види Божественото в себе си и в своя ближен, той трябва да го цени.

Следователно обичайте себе си, както и ближния си, заради Божественото начало, което се крие във вас. Щом познаете Божественото в себе си, вие ще познаете и Бога като ваш баща. Днес познавате само баща си, който ви е родил на Земята, но не познавате Баща си, Който ви е създал. Щом направите някаква грешка, вие се страхувате от Бога, да не ви накаже. Не, Той е толкова благ и милостив, че никого не съди. Достатъчно е човек да се обърне в страданията си към Бога, за да получи великото благословение на живота. Той ще заповяда да заколят за него най-тлъстото теле, да го облекат с чисти и нови дрехи. Най-после Той сам ще му тури пръстен на ръката и ще го целуне. Малцина са дошли до това благословение, защото все още не им е дотегнал животът по чужди господари. Мнозина ядат рошкови, но все още не искат да се върнат при своя Баща, да Му служат. Съвременните хора се оплакват от страданията си, но все още не искат да тръгнат в правия път. Защо? – Защото сегашните им страдания представляват празни снаряди. Те пукат, гърмят около тях, но не ги плашат, не причиняват никаква вреда. Дойде ли им някакво страдание, което като пълнен снаряд да изгърми в тях, нищо няма да остане наоколо им, пък и тях ще задигнат. Невидимият свят ги пази, не допуска още да ги

бомбардират с пълни снаряди. Много опасни места има на физическия свят, но въпреки това за всеки човек има специални грижи. Всеки човек е заобиколен с разумни същества, които го пазят. В света никой не е сам. Човек е заобиколен от същества, които се грижат за него и за всяка негова права или крива постъпка му нашепват: „Не постъпи добре.“ Или: „Добре постъпи.“ Той трябва да се вслушва в този глас и да изправя погрешките си, защото отговорността лежи върху него. Волът на някой селянин влязъл в градината на съседа му и опасъл всичко. Какво става? – Веднага викат господаря на вола под съд. Волът греша – господарят плаща. Някое куче ухапало едно дете. Веднага дават под съд господаря на кучето. Значи кучето хапе – господарят отговаря. Тъй щото, ако иска да не страда за своите волове и кучета, човек трябва да ги възпитава.

Искате ли да се развивате правилно, работете в червения цвят – в почвата на живота. Орете и разработвайте тази почва. Работете с жълтия цвят, с разумността, за да научите пътищата, които водят към подмладяване. Казано е в Писанието, че онези, които очакват Господа, ще се обновят. Думите *ще се обновят* означават *ще се подмладят*. Следователно онези, които не очакват Господа, ще остарееят. Като живее, човек трябва да се стреми към подмладяване. Кое е отличителното качество на младия? – Служенето. Младият трябва да служи. Който служи на ближния си от любов, той има инициатива да прави опити. Като прави опити, той се учи и придобива знания.

Сега, като сте дошли на планината, стремете се да създадете помежду си красиви отношения. Всяка правилна или неправилна обхода се пише. Каквото правите на Земята, пише се на Небето. Живейте добре, за да бъде животът ви написан със светли букви на Небето. Живейте добре на Небето, за да бъде написано това на Земята. Както се нуждаете от добри приятели на Земята, също така имате нужда от добри приятели и на Небето. Горко на онзи, който няма приятели на Небето! Тежък е животът на Земята за всеки, който няма приятели в Невидимия свят. Добре е да имате

приятели и на Небето, и на Земята, за да бъде животът ви лек и красив.

Благодарете за днешния ден, за всичко, което ви е дадено. Благодарете за сърцето, за ума, за тялото, които ви са дадени като пособия за работа. Щом благодарите за всичко, което ви е дадено и което ви се дава, и денят ще бъде за вас радостен и весел.

24 юли, 10 ч.

ЦЕННОСТИ НА ЛЮБОВТА

Матей, 12. глава

Размишление

Човек дава цена на следните три неща: на живота, който има, на знанието, което придобива, и на свободата, която му е дадена. Човек едва сега започва да оценява живота, който има. Да оценяваш живота – това значи да го разработваш. Животът представлява материал, който всеки човек трябва да разработи, както домакинята изработва вълната. Тя я изпира, изприда, тъче я и после шиє от нея различни дрехи. Не я ли обработва, тя няма с какво да се облече. Съвременните хора се обличат, понеже заедно работят и си помагат едни на други. Обаче в духовно отношение човек сам трябва да обработи вълната, сам да я изпреди и изтъче, сам да си ушиє дрехата.

Днес голяма част от хората се намират в първата фаза на живота си – мислят само за ядене и пиене и казват: „Човек трябва да си поживее. Това ще му остане.“ Какво разбирате под думите „да си поживее човек“? Ако си поживее и изгуби здравето си, какъв смисъл има този живот? По какво се отличава болният от здравия? – Болният всякога има нужда от помощта на близките си, здравият не се нуждає от тяхната помощ. Болният иска да му помагат, здравият иска да помага. Болният е слаб като детето, което всякога се нуждає от помощта на майка си. Ако не знає как да кърми детето си, тя всякога ще го излага на страдания. Ако през време на бременността си майката се тревожи, това ще се отрази вредно върху живота на малкото дете.

Ще кажете, че това се отнася само за бременната майка. Не, това се отнася за всеки човек. Всички хора са бременни с новия, с Божествения живот. Ако постоянно се тревожат,

те внасят дисхармония в новия живот, с който са бременни. Да се тревожи човек, това не значи, че е лош, но той още не е организиран силите на своя организъм. Каква е разликата между лошия и добрия човек? Някой мисли, че е много добър, а друг мисли, че е лош човек. Лошият човек е мързелив, хитър. Той гледа да мине с най-малко мъчности и разходи. Той обича да използва труда на другите хора. Добрият човек е работлив, не се ползва от чуждия труд, нито пък си служи с насилие. Той не нарушава великите закони на Природата и на Битието.

Понеже съществуват два вида хора в света, добри и лоши, различаваме и два възгледа върху живота. Едни хора поддържат възгледа, че без насилие не може да се живее. Да прилага човек насилието, това не значи, че той е силен. Силен човек е само онзи, който прилага законите на живота, на знанието и на свободата. Силният човек работи с мисълта си. Без никакви оръжия той може да се справи с най-добре и модерно въоръжен войник. Достатъчно е да концентрира мисълта си към този войник, за да може да стопи пушката му и куршумите му да изгърмят, без да причинят някаква вреда. Силна е човешката мисъл! Тя може да действа на хиляди километри разстояние, когато куршумите достигат на един-два километра. Като знае силата на своята мисъл, човек трябва да я упражнява в живота си. При това от човека зависи дали ще прилага мисълта си за добро, или за зло. Ако с мисълта си човек воюва със злото, с греха, той е на прав път. Не е достатъчно човек само да се произнася кой как живее, добре или лошо, но той трябва да изправя своите погрешки и слабости главно със силата на своята мисъл. Не бързайте да се произнасяте, че някой човек е крадец или престъпник, но първо мислете върху кражбата и престъпленията на хората и тогава кажете мнението си. Може ли да се нарече крадец онзи, които къса плодове от собствената си градина? А кой може да нарече собствени дървета тия, за растенето на които светлината, топлината, влагата, въздухът и почвата са взели голямо участие?

Един цар решил да изпита министрите си, за да види с каква разумност и с какво сърце разполагат. За тази цел той разделил царството си на десет големи области и на всеки министър дал по една област да управлява, а той сам заминал за странство. Няколко години след това той се върнал в царството си, но преоблечен във вид на беден, окъсан просяк, и посетил всички свои министри. Като влязъл в една от градините на своите министри да си откъсне един плод, веднага дошли слугите на министъра и го изпъдили на улицата под предлог, че крадец е влязъл вътре. И десетте министри се отнесли към него по същия начин. Те го нарекли крадец, престъпник и му подписали присъдата – да бъде изпъден вън от пределите на царството им.

Като изучава Природата, човек се натъква на два порядъка: човешки и Божествен. В човешкия порядък има падане и ставане, скърби и радости. Той е порядък на вечни промени. В този порядък нещата постоянно се рушат и съграждат. Божественият порядък обаче е порядък на вечна хармония и единство. Там няма резки промени. Дойде ли до този порядък, човек правилно се развива. Там процесите се извършват, както в Природата. Там работи Висша разумност. Посадите ли семето в земята, то покълва, расте, цъфти и плод дава. Тези процеси се извършват правилно, без никакви спънки и противодействия, вследствие на което всичко е красиво и хармонично. Следователно, когато работите на човека не вървят добре, той живее в човешкия порядък. Вървят ли работите му добре, той живее в Божествения порядък, в света на Вечната хармония и красота. Като съзнава това, човек трябва да воюва за възстановяване на Божествения порядък в света.

Щом е дошъл на Земята, човек все трябва да воюва с някого. С кого ще воюва? – Със злото. За да воюва със злото, човек трябва да разбира естеството му, да знае как да се бори с него. Едно от свойствата на злото е това, че като се допре човек до него, губи част от живота си, както топлото тяло губи част от топлината си, като се допре до някое студено тяло. Следователно, както студеното тяло взема от топлото,

без да дава нещо от себе си, така и злото всякога взема, без да дава. И личният живот на човека се отличава със същото свойство: взема, но не дава. Наистина, човек, който живее изключително за своята личност, казва: „Аз да взема, че каквото ще да става.“ Дойде ли до този живот, човек трябва да работи върху себе си, за да подчини личността си на Божественото. Не я ли подчини, злото ще се вмъкне в него и ще го разруши.

Синът на една вдовица се оженил за една млада красива мома. Свекървата не обичала снаха си и постоянно търсела случаи да ѝ напакости. Да я бие не се решавала, защото снахата била силна, здрава жена. Свекървата често си говорила: „Защо родих и отгледах този син, да го дам в ръцете на тази чужда жена да му заповядва?“ Един ден тя намислила да отрови снаха си, за да се освободи от нея. За тази цел тя омесила прясна питка със сирене, турила в нея малко отрова и я опекла добре. Тя занесла питката на снаха си и ѝ казала: „Дъще, омесих една прясна питка със сирене. Хапни си от нея, да придобиеш сила. Днес много работи, трябва да се подкрепиш.“ Понеже снахата имала още малко работа, взела питката и я турила настрана. В това време един просяк похлопал на вратата и поискал малко хляб. Снахата веднага излязла и дала питката на просяка, като си помислила: „Ще дам питката на този беден човек. Аз всякога мога да си направя такава питка, а той не може.“ Просякът турил питката в торбата и продължил пътя си. На пътя някъде го срещнал един пътник, който умираше от глад, понеже идвал от далечен път. Той спрял просяка и го запитал: „Можеш ли да ми дадеш парче хляб? Умирам от глад.“ Просякът веднага извадил питката от торбата си и му казал: „Заповядай, хапни си сладко и бъди благодарен!“ Пътникът изял питката, но с това заедно намерил смъртта си. Какво излязло накрая? – Пътникът не бил друг някой, освен синът на лошата свекърва. Значи иска ли човек да направи зло на някого, той го прави на себе си.

Сега, като знаете свойствата на греха и на злото, не се плашете от тях, но ги изучавайте. Не е достатъчно да знаете

само едно от свойствата на греха и на злото, но трябва да знаете всичките им свойства. Чрез злото и греха човек се отдалечава от своя идеал, от Бога. В първо време злото се стреми да го убеди, че той може да направи всичко, че той е всемоуш, докато помрачи ума му. Щом умът на човека се помрачи, лесно е вече да се отдалечи от Бога. Като го върже добре, злото отива при човека и му казва: „Познаваш ли кой съм? Знай, че ти не си никаква сила. Аз съм твоят Бог, на когото трябва да се подчиняваш. Каквото ти заповядвам, ще ме слушаш.“ Като се види в това положение, човек казва: „Няма какво да се прави, заповед е това. Ще изпълнявам всичко, каквото ми се казва.“

Съвременните хора често изпадат в ноктите на злото и на греха и се чудят защо е допуснато злото в света. Те се натъкват на противоречието как може злото да се промъкне в света, щом всичко е създадено от Бога. Наистина, всеки подтик е от Бога, но начинът на реализирането му не е Божествен. Подтиктът в човека да яде иде от Бога, но каква храна да употребява и как да се храни, това човек решава. Човек сам се е заел да отглежда кокошки, агнета, и като пожелае да си хапне кокоше или агнешко месо, изважда ножа и ги коли. После ги готви по различни начини, с различни приправки. Кой е научил човека да коли домашните птици и овце и да ги готви? – Той сам е дошъл до това изкуство. Бог никога не е учил човека как да коли и как да готви. Човек не трябва да търси начини да се оправдава, но той трябва да има ясна представа за нещата, за произхода им, за причините, които ги предизвикват. Какво представлява грехът? – Грехът е едно верую, през което е минало цялото човечество. Грехът е създаден от разумни същества, които са живели в далечното минало. Те са оставили своето влияние на следващите поколения, вследствие на което ние виждаме греха и в нашите времена. Днес всички хора грешат. Ние казваме, че човек греша по атавизъм. Да, не е лесно човек да се бори със своите атавистични склонности.

Един виден мисионер християнин отишъл на един остров във Великия океан, между човекоядци, да им проповядва

Христовото учение, да ги обърне към Христа. След няколко-годишна усилена дейност той успял да обърне много от тях към Христа – в правия път. Случило се по това време, че една от новите християнки, 80-годишна жена, заболяла сериозно. Като помислила, че няма да живее повече, тя извикала един свещеник у дома си да я изповяда. Обаче тя не се изповядала, но му казала: „Отче, ще те моля да ми доставиш една малка ръчичка на някое дете. Мисля, че като изям тази ръчичка, съвършено ще се излекувам.“ Какво показва това? – Това показва, че макар и обърната към Христа, тя не може да се откаже от детската ръчица, т.е. от канибализма. Не само тази канибалка се е върнала към своето минало верую, но и всеки човек, въпреки убеждението си, че е християнин и не яде месо, все пак ще прояви своето старо верую. Щом се види в някакво затруднение, той казва: „Ако се намери отнякъде една детска ръчица, аз непременно ще оздравея и работите ми ще се наредят.“

И тъй, да се връщате към канибализма, това не е никакъв морал, никакво ново учение. Истински морал е този, който издържа през всички епохи. Например ако днес някой мъж се осмели да обича и друга жена, освен своята, считат го за неморален човек. Какво ще кажете, когато един брат обича четирите си сестри? И те са жени! Има ли право този човек да обича тия четири моми? Чий закон е Любовта: на Бога или на човека? Казано е в Писанието, че двоеумният човек е непостоянен в своите пътища. Тогава може да се каже, че и двусърдечният човек е двоеумен в постъпките си. Когато говорим за мъже и жени, ние разбираме двата принципа: мъжки и женски. Следователно, когато се казва, че човек не трябва да има две жени или двама мъже, разбираме, че не трябва да има два ума и две сърца. Работите на всеки човек, който има два ума или две сърца, са винаги объркани. Всеки човек, който има два ума или две сърца, се раздвоява. Раздвои ли се, той се отдалечава от Бога, защото умът му се помрачава, а сърцето му се разколебава.

Мнозина се стесняват да говорят за Любовта. Няма защо да се стесняват. В Любовта няма никакъв грях. Казано е в Писа-

нието: „Бог е Любов.“ Любовта е от Бога. Всяка Любов, която повдига човека, иде от Бога. Любовта се проявява в даване и във вземане. Когато в любовта си човек дава и в даването си се повдига, тази Любов е Божествена. Ако някой е обичан от някого и е заставен да взема, и тази Любов е Божествена, но ако и двамата се повдигат. Има случаи в живота, когато човек може да бъде спасен не само от ближния си, но и от дърво, от камък, от животно. В дадения случай той взема нещо от камъка или от дървото, както и от човека.

Двама млади американци отишли да видят Ниагарския водопад. Те влезли в един хотел да си починат, дето пийнали повече, отколкото трябва. Като се развеселили, те се качили на една лодка да се поразходят по горното течение на водопада. По невнимание те закарали лодката доста близо до падащата вода и незабелязано се спуснали по течението ѝ. От силната вода лодката им се разбила, но те могли щастливо да се спасят: единият от тях стъпил върху една от дъските на лодката и се оставил на водата да го отнесе на спасителния бряг. Вторият обаче скочил върху една голяма канара и останал там, докато му дойде помощ отвън. Хората, които били в хотела и около водопада, се събрали на съвет да обмислят как да им помогнат. Значи първият получил нещо от дъската, а вторият – от канарата.

Тъй щото, когато говорите за живота, за любовта, разглеждайте ги принципиално. Разглеждате ли нещата от лично становище, вие сте в областта на временното. Разглеждате ли ги принципиално, вие сте в областта на вечното. Ако един светия дойде в дома ви и обикне дъщеря ви, мислите ли, че той ще ѝ напакости? – Не, той ще я повдигне, ще внесе в ума ѝ нова мисъл, ново разбиране. Добрият, светият човек не може да причинява пакости на хората. Той може само да раздвижи съзнанието на човека, да го пробуди, за да види ясно, че е попаднал в крив път. Понякога човек се срамува от себе си. Защо? – Срещнал е на пътя си някой светия, който със свещта си е осветил живота му. От този момент той вижда ясно, че не живее добре, и се срамува от постъпките си. Ако светията дойде със свещта си и посочи

погрешките на дадена култура, престъпление ли върши той? Някой художник си въобразява, че е гениален. Той излага картината си на изложба и мисли, че всички хора ще се възхитят. Обаче един прост човек гледа картината и казва на художника: „Има нещо, което дразни окото ми. Не ми се харесва нещо в картината.“ Ако художникът е разумен, ще се вслуша в забележката на простия човек и ще види, че той наистина е бил прав. Човек трябва да носи велик морал в себе си, да бъде снисходителен към всички хора, както е снисходителен към себе си. И ученият, и простият имат право да дават мнението си. Разумният ще ги изслуша и ще отдаде правото на единия от тях.

Като ученици вие трябва да бъдете снисходителни едни към други, да не се съдите. Някой върви по планината и се удари в един камък. Трябва ли да го съдите за това? Погрешката не е в камъка, нито в този, който се е ударил. Камъкът е на мястото си, а този, който върви по планината, той трябва да внимава къде стъпва. Като види някой камък, той трябва да повдигне малко крака си, да прескочи камъка или да го заобиколи. Когато някои хора от източните народи отиват на Запад, силно тропат с краката си – отдалече се чуват. Защо вървят толкова шумно? – Защото техните улици не са павирани. Когато западните хора отиват на Изток, спъват се на много места. Защо? – Понеже не са привикнали да вървят по непавирани улици. Тъй щото, ако търсите някаква погрешка в самите хора, вие няма да я намерите. Погрешката е в павираните и непавираните улици, а не в самите хора. В далечното минало улиците не са били павирани, както са днес.

Съвременните хора се натъкват на противоречия, вследствие на което често се спъват в живота си. В това отношение противоречията им не са нищо друго, освен камъни по улиците на техния минал живот. Значи те се блъскат в камъните, т.е. във възгледите на своето минало. Срещате един човек с добро, с широко сърце. Когато срещне на пътя си мъж или жена, той се усмихва, но веднага се натъква на своите стари възгледи и започва да свива устата си, да приема строго изражение. Защо? – Много е дал на хората и се страхува да не

го обвинят в нещо лошо. Какво лошо има в това, че някой извор е дал много вода? Щом водата е чиста, нека тече, колкото може повече. Ако изворът има малко вода, малко дава; ако има много вода, много дава. Има ли някакво престъпление в това?

И тъй, що се отнася до Любовта, бъдете искрени в нея. Любовта изисква от човека искреност и чистота. Тя не търпи никакви примеси, никакви петна върху себе си. Не петнете Любовта. Видите ли, че някой млад човек говори с жената на своя познат, приятел или брат, не хвърляйте никакво петно върху тях. Ама той я погледнал особено мило. Накриво ли трябва да я гледа? Знаете ли, че всяка постъпка, всеки поглед на човека, се фотографира от Невидимия свят? Там държат сметка за всеки крив поглед на човека. Дали човек е отворил много очите си, или ги е затворил, там се държи сметка и за това. Срещате вечер някой човек със силна светлина. Вие веднага затваряте очите си. Защо? – Силна е светлината на този човек. Срещате друг някой с малка свещица, а вън е тъмно. Какво ще направите? – Ще отворите очите си широко. Няма нищо престъпно в това, че някой много е отворил или затворил очите си. Понякога казват на човека да отваря очите си на четири. Значи той трябва да бъде внимателен, да се предпазва.

Всички трябва да знаете, че в Любовта няма престъпление. Любовта повдига хората. Това, което ги съсипва и унищожава, е безлюбието. Дето съществува безлюбие, там всякакви престъпления стават. Дето е Любовта, там цари радост и веселие. Виждате как някой грижливо чисти, глади, храни коня си. Защо? – Защото го обича. Ще кажете, че този човек обича коня си и се грижи за него, а не се грижи за децата и за жена си. Не, щом обича коня си, той непременно обича и децата си, и жена си. Щом храни коня си добре, той ще храни и децата си добре. И обратно: щом обича децата си и ги храни добре, той ще се грижи и за коня си и ще го обича. Прави ли човек разлика в любовта си, той не изявява истинската Любов. Истинската Любов не прави разлика между съществата. Кое застави Христа да слезе на Земята, да вземе

греховете на хората върху Себе Си и да ги спаси? – Любовта, която живееше в Него. Христос трябваше да се нагърби с велико търпение, за да освободи хората от греховете им, в които бяха потънали.

Каква е задачата на съвременния човек? – Да помогне на себе си, да се издигне, а по този начин да помогне и на цялото човечество. Като издига себе си, човек помага и на ближните си. И обратно: като помага на ближния си, човек повдига и себе си. Видите ли, че някой човек помага на бедни семейства, не му пречете. „Ама той е женен, има деца и жена – за тях трябва да се грижи.“ – Нищо от това. Грижи ли се за чуждите деца, той непременно се грижи и за своя дом. „Ама те не заслужават.“ – Не, всеки човек има право да се ползва от Божиите блага. Какво ще кажете за себе си? Вие заслужавате ли да ви грее Слънцето на планината? Заслужавате ли да се радвате на красотата около вас? Щом сте дошли тук, вие заслужавате това благо, но и другите хора го заслужават. Бог не прави разлика между душите. Мнозина се стремят към придобиване на богатства като блага на живота. Не, богатството не е благо, но условие. Човек може да бъде убит за богатството си. Богатството не е благо, но и сиромашията не е нещастие. Те са условия. За предпочитане е някога човек да бъде сиромаш, а не богат. Като сиромаш той ще бъде без раница на гърба си и свободно ще се движи по всички планински върхове. Сиромашът се оплаква, че няма скъпи дрехи като богатия. Какво ще кажат тогава птиците и животните, които през целия си живот носят само една дреха? Едно трябва да знаете: истинска дреха е онази, която е изтъкана от красиви и светли мисли и чувства. Всеки човек трябва да си изтъче такава дреха именно и с нея да се облече.

Един баща изпратил сина си в странство да учи. Които хора се връщали от чужбина, отивали при баща му и казвали: „Твоят син не учи, живее разпуснато.“ – „Ще се оправи, всичко е до време.“ – „Ама той краде, лъже.“ – „Ще се оправи, всичко е до време.“ В писмата до сина си обаче той пишел: „Синко, кой как дойде от странство, все те препоръчва. Аз вярвам, че човек ще станеш. Гледай да оправдаеш вярата ми,

човек да станеш.“ Като краде и лъже, човек се учи да мисли. Чрез кражбата и лъжата човек развива мисълта си, но този метод на работа е отживял времето си, заради което днес се преследва. Днес кражбата и лъжата се считат за големи престъпления.

Някога живял един голям лъжец. Един ден султанът го извикал при себе си и му казал: „Кажи ми една лъжа.“ – „Вече не се занимавам с лъжи, но като искаш, не мога да ти откажа. Обаче за да те излъжа, трябва ми такъми, инструменти, които струват триста лири. Ако ми дадеш триста лири, ще отида да търся тия такъми и ще се върна да ти кажа една лъжа.“ Султанът му дал триста лири да купи такъми за лъжата. Лъжецът взел парите и заминал за Цариград. След известно време той се върнал при султана и му казал: „Не можах да намеря никакви такъми.“ Султанът го погледнал с недоверие. Тогава човекът казал: „Тази е последната лъжа, с която си послужих.“ Не, лъжата не се нуждае от никакви такъми.

Съвременните хора искат да се освободят от лъжата и от кражбата, за да заживеят добре. За да живеят добре, те се нуждаят от знание. Като алхимици те трябва да превърнат лъжата в Истина, кражбата в благодеяние. Всички престъпления, които човек е извършил в миналото си, днес трябва да ги изправи. Ако някога е бил крадец, днес трябва да дава; ако някога си е служил с лъжата, днес трябва да говори изключително истината. Ако е говорил лошо за хората, днес ще говори добро. Тъй щото не се осъждайте, но изправяйте погрешките си. Като видя, че някой човек греши, аз не го обвинявам, но казвам: „Ти си добър художник, но си направил една погрешка в картината си, която непременно трябва да изправиш.“ Един виден гръцки художник нарисувал един хубав портрет, в естествена големина. Един обущар посетил изложбата, за да види този портрет именно и намерил една малка погрешка, главно в обущата. Той обърнал внимание на художника за направената от него погрешка. Художникът веднага взел четката и изправил погрешката си. Обущарят се насърчил от това и започнал да прави бележки на худож-

ника върху устата, носа, веждите на портрета. Обаче художникът му казал: „Тези забележки нямат място. Що се отнася до забележката върху обувката, ти имаше право, понеже си добър обувар, но други бележки не можеш да правиш.“

Като ученици поставете си за задача да създадете в себе си права мисъл. Върху какъвто въпрос и да разсъждавате, винаги съпоставяйте нещата. Поставете пред себе си и доброто, и злото, и тогава се произнасяйте. Вие искате да решавате въпросите без оглед на злото. Не, в сегашния порядък на света доброто и злото са преплетени. Те не могат едно без друго. Отхвърлите ли злото, доброто не може да се прояви. Злото е огънят в живота. В 1875 г. в Чикаго една крава ритнала една запалена свещ, от която се запалил целият град. Голямо зло е причинил този пожар. След това Чикаго бил отново построен, обаче по-красив, отколкото е бил по-рано. Във време на пожара един богаташ срещнал един работник и му казал: „Давам ти 250 000 лева, ако влезеш в къщата ми и извадиш навън касата ми.“ Работникът погледнал към огнените вълни, които обхващали къщата на богаташа, и казал: „И по-голяма сума не може да ме накара да вляза в къщата ти.“ „Защо не искал да влезе в къщата? – Голямо зло е огънят. Има обаче случаи, когато огънят е полезен.

Същото може да се каже и за злото. Злото е сила, която, употребена на място, носи голямо благо за човека. Не знае ли той как да я употреби, тя е нещастие. Който не може разумно да използва злото, той казва: „Злото трябва да се махне.“ – Не, ще туриш злото на работа. Дойде ли злото при тебе, ще го туриш на гърба на доброто. Ще дадеш гемове в ръцете на доброто, ще възседнеш злото и ще тръгнеш на работа. Ако не туриш върху коня си седлото и гемове на доброто, той ще те понесе, дето не желаш. Едно време хората мислеха, че като започнат да хвърчат из въздуха, светът ще се оправи. Като започнаха да хвърчат, те видяха, че не излезе, както са очаквали. Светът не само че не се оправи, но с хвъркането заедно дойде и злото. Днес те се чудят как да се избавят от това зло. Едно трябва да знаят хората: само Любовта може да оправи света. Следователно без Любов светът не може да

се оправи. Без Мъдрост знание не може да се придобие. Без Истина свобода не може да се реализира.

И тъй, когато ви посетят някоя мисъл, някое чувство или някакво желание, не бързайте да ги реализирате. Чакайте известно време, за да чуете гласа на доброто в себе си. Този глас ще ви каже какво да правите. В човешкия живот има две течения: едното течение е на Доброто, на Истината, а второто – на злото, на лъжата. Съществата, които са свързани с първото течение, всякога говорят Истината. Човек трябва да се вслушва в думите и съветите на тия същества. Второто течение е свързано със същества, които всякога си служат с лъжата. Не се свързвайте с второто течение, за да не страдате. Едно време Бог изпращаше пророци до израилските царе да им кажат, че това, което вършат, не е право. Като изпълняваха Волята Божия, пророците излагаха живота си на смърт. Въпреки това те изпълняваха Волята Божия. Тъй щото, каже ли ви Бог да отидете някъде, вие трябва да изпълните Волята Му. Не ви ли праща Господ, не отивайте нито при царете, нито при обикновените хора да им говорите.

Сега да се върнем към основната мисъл. Когато искате да съдите някого, съдете го, но за основа на съдбата поставете Любовта, знанието и свободата. Правда и Любов са двете начала на живота. Казано е в Писанието: „Не съдете, за да не бъдете съдени.“ Значи който съди другите, той съди себе си. Да съдиш другите – това значи да изправяш себе си. Само Бог има право да съди, защото Той съди с любов.

„И Слово Господне биде към Йона и рече: Стани, иди в големия град Ниневия и проповядвай против него, защото нечестият им възлезе към Мене.“ И стана Йона, та побягна от Лицето на Господа в Тарсис. Но Господ повдигна голям вятър и стана голяма буря в морето. Корабът бедстваше да се разруши. Пътниците се уплашиха и викнаха всеки към своя Бог. Те рекоха: „Да хвърлим жребие помежду си, да познаем кой е причина за това зло.“ Хвърлиха жребие и жребиято падна върху Йона. „Какво да направим, за да се успокои морето?“ – „Хвърлете ме в морето и бурята ще престане.“ Бог беше определил една голяма риба да погълне Йона и да прекара в корема ѝ три дни и три нощи. Моли се той три дни и

три нощи, докато заповяда Господ на рибата да го изхвърли на брега. Стана Йона и отиде в Ниневия да проповядва Словото Господне. Всички повярваха в Бога, облякоха се във вретиче, разкаяха се и се отказаха от лошия си живот. Като видя това, Бог отмени думата Си и ги помилва. Наскърби се душата на Йона и каза: „Затова, Господи, бягах в Тарсис. Зная, че си милостив, дълготърпелив, и ще се смилиш над грешниците, но аз ще стана за смях пред тях.“ Излезе Йона от града и отиде накрая някъде, дето си направи колибка. Там си посади той една тиква, да му прави сянка, да го пази от силното слънце. Скоро израсна тази тиква и го пазеше от слънцето. Една сутрин той видя тиквата изсъхнала – червей беше я поразил. И започна пак да негодува против Господа. Тогава Бог му проговори: „Ти пожали тиквата, за която не си се трудил. Аз не трябваше ли да пожалья големия град Ниневия, в който има хиляди хора, които не различават десницата от левицата си?“

„Не съдете, за да не бъдете съдени.“ С други думи казано: съдете, както Бог съди. Носете страданията си, както Христос носеше Своите. Христос можеше да измоли Господа да изпрати легион ангели да Му помогнат, но Той понесе Своя кръст с велико търпение. По-голям герой е онзи, който търпи, отколкото онзи, който заповядва и си служи с насилие. Христос Си каза: „По-добре Аз да умра, но хиляди други да се спасят, отколкото Аз да живея, а хиляди души да страдат.“ Той избра най-добрия метод. По-добре е хиляди да благуват, а един да страда, отколкото хиляди да страдат, а един да благува. Турете в ума си мисълта: по-добре е хиляди добри мисли да се реализират, отколкото една лоша.

Като казвам, че не трябва да се съдите, нито да се критикувате, имам предвид да превърнете това изкуство в художество. Щом виждате погрешките, кривото в човека, вие сте добри художници. Следователно кажете ли, че очите на някого са свити, пожелайте му да придобие повече светлина, за да се отворят. Кажете ли за някого, че е тесногръд, вие трябва да му помогнете да се разшири. Кажете ли за някого, че е песимист, безверник, помогнете му да изправи носа си. Каквито дефекти да имате, не се смущавайте. „Ама от мене

нищо няма да излезе.“ – Ако носиш този ум, наистина от тебе нищо няма да излезе, но ако измениш мисълта си, от тебе човек ще стане. Ти си дошъл на Земята да се учиш, човек да станеш.

Като наблюдавам съвременните хора, виждам, че те са добри художници, но грешката им седи само в едно: те коригират чуждите картини, а със своите не се занимават. Не, поправяйте първо своите картини, а после чуждите. Ще дойде някой да ви се оплаква, че няма пари, че три дена не е ял. Трябва ли да го морализирате, че няма хляб в торбата си, защото е мързелив и не работи? – Не, не го морализирайте, но му кажете да благодари на Бога за това, понеже ще изтънее, линия ще придобие. Днес хората много се страхуват от затлъстяване. Двама германци, добри приятели, се срещнали в Америка след 20-годишна раздяла. Те пожелали да се целунат, но не могли да се приближат един до друг – коремите им пречели. За да се освободи от тлъстините си, човек трябва да има естествени мисли, чувства и желания. Всичко пресилено, всичко неестествено води към затлъстяване.

Искате ли да дойдете до естествения живот, дръжте в ума си само добри мисли. Като срещнете някой човек, колкото и да е лош, намерете в него една добра черта и постоянно я дръжте в ума си. Мнозина искат да им се покажат отрицателните черти и погрешките им. Ако е за погрешки, всеки знае къде и кога греша. Той ги знае по-добре от всички. Пък и съседите знаят погрешките му.

Ако питате мене, аз бих посочил добрите ви черти и ще ви кажа как да работите, за да ги развивате. Правете същото и със себе си. Всеки ден намирайте по една добра черта в себе си и работете върху нея. „Колко по-добър е човек от овцата!“

Добър човек е онзи, който се ръководи от Божията Любов. Добър човек е онзи, който се ръководи от Божията Мъдрост. Добър човек е онзи, който се ръководи от Божията Истина. „Колко по-добър е човек от овцата!“

27 юли, 5 ч.

ПЪРВО И ПОСЛЕДНО МЯСТО

Лука 8:8

Всички учени, писатели, философи говорят и пишат върху въпроса що е човекът. Всеки мисли, че е човек, а като човек не познава Бога, своя Създател. Всеки казва, че има само един Бог, а въпреки това покрай Единния Бог съществуват още много богове. Ако отидете между индусите, ще видите, че те имат милиони богове. Не само индусите, но всички европейски народи – англичани, французи, германци, италианци, също така имат милиони богове. И българите имат много богове. За да познае Единния Бог, човек трябва да придобие Истината. Като придобие Истината, той ще придобие и свободата си.

Казано е в Писанието: „Истината ще ви направи свободни.“ Коя истина? – Която носи живот в себе си. Съвременните хора се бият, воюват помежду си, но въпреки това не придобиват свободата си. Един народ е свободен, докато е победител. Щом го победят, той изгубва свободата си. Щом губи свободата си, човек не е дошъл до дълбоко вътрешно познаване на Истината. Когато народите губят и придобиват свободата си, това показва, че те не се стремят толкова за придобиване на свобода, колкото за придобиване на първенство, на надмощие. Всеки човек, всеки народ иска да заеме първо място. За да заеме първо място, какъв трябва да бъде човек: голям или малък? Какво забелязвате на планината? Кои камъни заемат първо място: големите или малките? Камъните на планината са наредени по особени закони, а не произволно. Те могат да се нареждат или по механически, или по органически закони. Когато нещата се нареждат механически, там взема участие и човешката воля. Обаче нареждат ли се органически, човешката воля не взема участие. Ако влезете в една фабрика и разглеждате машините, ще видите,

че в една машина вземат участие и големи, и малки колела. Мястото на всяко колело е определено от службата, която извършва. Колкото по-деликатна и тънка е работата на едно колело, толкова по-близо до центъра се намира то. Изобщо големите колела се намират по-далече от центъра, а малките – по-близо. Големите колела карат машината. Остане ли на малките колела, машината неизбежно ще спре. Големите колела движат малките. Когато колелото е поставено на мястото си, машината върши работата си добре.

Сега да се върнем към мисълта що е човекът. Който не е мислил по този въпрос, той лесно се произнася. Той казва: „Това, което говори, мисли, чувства и се движи, е човек.“ Какъв човек обаче е този, който днес мисли едно, а утре – друго? Какъв човек е този, който днес чувства едно, а на другия ден – друго? Какъв човек е този, който по цели нощи не може да спи и търси лекари да му дадат някакво лекарство за сън? Какъв човек е този, който ходи от едно министерство на друго да му дадат някаква служба? И след всичко това чувате този човек да казва за себе си, че е господар на положението си. Утре този господар го уволняват. Следователно това, което всеки момент се мени, не е реално. Реалността никога не се мени. Значи истинският човек е извън това, което се мени в него. Като се мени, човек не губи цената си. Дали заема високо, или долно обществено положение, човек не губи нищо от себе си. Ако поставите една порцеланова чиния на най-високата полица в един шкаф, тя не става по-ценна от друга порцеланова чиния, която е на долната полица. И двете чинии са от един и същ материал, от едно качество. На същото основание казваме, че качества, добродетелите на човека не зависят от мястото, на което са поставени. Не мисли ли така, човек постоянно ще се натъква на противоречия и страдания.

И тъй, страданията и нещастията на хората се дължат именно на това, че те търсят своето щастие във външни, в преходни неща. Те искат да бъдат богати, учени, силни, красиви, и не мислят, че всеки ден могат да изгубят тия неща. Кой богат, силен, красив или учен човек е останал завинаги

такъв? Какво е допринесло външното злато на човека? Какво са допринесли скъпоценните камъни на човека? Мнозина носят пръстени със скъпоценни камъни под предлог, че тия камъни ги пазят от различни злини и бедствия. Как е възможно едно разумно същество да има нужда от неразумното? Може ли камъкът да пази човека? Като казваме, че скъпоценните камъни са пазители на човека, това показва, че има някаква сила в тях, която влияе върху човека, независимо от това, дали той знае, или не знае нещо за тази сила. В пътя на своето развитие човек търси начини да си помогне, да се справи с мъчнотиите си. Тази е причината, поради която хората търсят щастие по какъвто и да е начин – чрез наука, изкуство, богатство, сила, красота.

Като търсят щастието си, хората дохождат до въпроса за възпитанието и самовъзпитанието. Хиляди учени пишат върху този въпрос, хиляди педагози прилагат ред методи за възпитание на младото поколение, но не дохождат до никакви резултати. Защо? – Защото между техните методи, закони и правила, и тия на Природата, има някакво несъответствие. Докато хората не дойдат в пълно съгласие с Природата, последната всякога ще разваля плановете им. Например направете следния опит: наредете камъните на някой връх по ваше разбиране и вижте как ще ги намерите следната година. Догодина, като дойдете на този връх, ще видите, че Природата е разместила камъните, наредила ги е по свой начин. Както и колкото пъти да нареждате камъните на планината, Природата все ще ги размества. Тя ще покаже на хората, които не разбират законите ѝ, че техният ред и порядък всякога ще бъде нарушен. Ако става въпрос за ред и порядък, ние можем да го намерим само в Живата Разумна Природа. Вън от Природата навсякъде владее пълен безпорядък. Цигулката е в пълен порядък, когато струните ѝ са нагласени според основните тонове, които всички цигулари познават. Измените ли този порядък, цигулката ще издава звукове, но в тия звукове няма да има никаква хармония и мелодия.

Следователно, като е дошъл на Земята, човек трябва да изучава онзи неизменен порядък на нещата, който същест-

вува в Природата, и по него да живее. В този порядък на нещата главата на човека е турена на най-високото място. Сърцето и дробовете са турени в средата на тялото, а стомахът – в долната част. Според мястото на удовете в човешкото тяло се определя и тяхната служба. Почетно е мястото на главата, но и отговорността ѝ е голяма. Главата страда най-много, защото е заела най-високото място. Тъй щото, срещнете ли човек, който страда много, ще знаете, че той е заел високо място. Искате ли да не страда, той трябва да слезе по-надолу, дето страданието ще мине покрай него, без да го засегне. Наистина бурите, ветровете, светкавиците върлуват главно по високите места.

Като не разбират Божествения порядък на нещата, хората си позволяват да критикуват света. Слушате някой да казва, че светът не е създаден, както трябва. Казвам: „Ти, който намиращ недостатък в Божествения порядък, дай свой план, по който светът трябва да бъде създаден.“ Всеки, който се осмелява да критикува нещо, показва, че той има по-възвишен план от този, който критикува. Някой върви по улицата, но се спъва в един камък и удря крака си. Той веднага започва да протестира защо са оставили този камък сред пътя, да удря краката си. Минава втори, трети – всички се спъват в този камък и започват да протестират кой е оставил камъка сред пътя, но никой не се сеща да го отмести настрана, за да не се спъват другите хора, които идат след него. По същия начин хората се спъват в една своя мисъл, в едно свое чувство или в някоя своя постъпка и не се сещат да ги отстранят, но питат кой ги е поставил на пътя им. Защо не питат себе си кой ги е поставил на пътя им, но търсят виновници вън от себе си?

Като ученици вие трябва да се изучавате, да познавате всички свои прояви. Като познавате себе си, ще познавате и своите ближни. Чудите се защо някой човек говори много високо. Запитайте първо себе си кога говорите високо. Ще кажете, че говорите високо, когато човекът, с когото се разговаряте, е далече от вас. Щом е близо, вие говорите тихо. Това, което се отнася до вас, се отнася и до вашите ближни. „Ама защо двама души се карат?“ – Защото се обичат. Когато

двама души имат отношения помежду си и се обичат, те често се карат. Така е в човешката любов. Какво представлява спорът, разправията между двама души, които се обичат? – Спорът, това е най-красивият, най-поетичният език, с който хората понякога си служат. В този разговор има дикция, израз, ритъм, граматика и т.н. Които не разбират смисъла на този език, казват, че това е аномалия, зло в света, и се чудят защо Господ го е допуснал. Преди всичко тия хора не знаят, че в света, създаден от Бога, не съществува никаква аномалия, никакво зло. Освен това те не виждат Бога, не вярват в Него, а се запитват защо Той е допуснал злото в света. Тези хора не си служат с точен език. Преди всичко те трябва да си обяснят кои неща се допускат. Според мене само слабият може да допуска едно или друго нещо. Щом Бог е допуснал злото, предполага се, че Той е по-слаб от него.

Не, Бог не допуска нещата, но те стават по силата на своето естество. Водата тече, защото естеството ѝ е такова. Слънцето изгрява и залязва, защото работата му е такова. Бог не заповядва на Слънцето да изгрява и залязва, понеже то е въвн от Него. Всъщност Слънцето нито изгрява, нито залязва. Нам се струва, че Слънцето изгрява и залязва, поради обстановката, в която се намираме. Излезем ли въвн от тази обстановка, от този порядък на нещата, Слънцето нито изгрява, нито залязва. Когато страда, човек също така се намира в особен порядък на нещата. Когато се радва, той пак се намира в особен порядък на нещата. Оттук виждаме, че имаме порядък на страданието, на радостите и т.н. Какво представлява страданието? – Страданието е най-голямото благо, което Природата може да даде на човека. То представлява особен род работа, която човек непременно трябва да свърши. Да преживее човек едно страдание – това значи да опере, да изпреде известно количество вълна, и най-после да я изтъче. Докато обработва вълната, той трябва да се облече със старите си дрехи, за да не се изцапа. Като пере вълната, той ще изпитва неприятни чувства: водата ще бъде нечиста, миризлива. Като я преде, пръстите ще го болят. Като тъче вълната, краката му ще се уморяват. Но като си ушие нова,

чиста дреха от тази вълна, той ще бъде доволен, че е научил нещо.

Следователно всяко страдание представлява суров материал, който трябва да се обработи, за да влезе в употреба. Страданието има за цел да обработи нещата и да ги постави на съответните им места. Така постъпва и Природата: чрез вятъра, дъжда тя пренася нещата от едно място на друго, докато ги постави при условия да се развиват и обработват. Рече ли човек да се намеси в порядъка на Природата, тя ще му даде добър урок. В средната част на Съединените щати американците изсичали горите си, за да ги превърнат в плодни дървета и градини. Наистина, те ги обработвали и насаждали с цветя, с плодни дървета и зеленчуци, вследствие на което скоро забогатявали, но налитали на голямо зло. Вятърът свободно се ширел по тия незалесени места и нанасял големи слоеве пясък и прах. Количеството на пясъка и на праха станало толкова голямо, че тези области се превръщали в пустини. Едва сега американците разбрали какво зло са си причинявали с изсичане на горите.

За да не влиза в стълкновение с Природата, човек трябва да има знание. Обаче като придобие известно знание, той не иска да живее при условията, при които по-рано е живял, вследствие на което става нещастен. Има право човек да желае по-добри условия от тези, в които е бил по-рано, но в никой случай той няма право да влиза в разрез с природните закони. Влезе ли в разрез с тях, между него и Природата се заражда борба, която не води към добър резултат. Защо се бори човек с Природата? – Защото не иска да ѝ се подчини. Казано е в Писанието, че всички ще бъдем научени от Бога. Следователно, докато хората едни други се учат, никакво примиряване между тях не може да стане. Учат ли се от Бога, те ще бъдат щастливи. Ще каже някой, че иска да ви научи как да ядете. Когато пиленцето излезе от черупката на яйцето, как гълта зрънцата? Трябва ли отвън да го учат как да яде? – Не, то само се учи. Трябва ли да учите българина, французина или англичанина как да говорят? Българинът например казва: „Аз обичам“, или само „обичам“. Англичанинът обаче

казва: „Аз обичам.“ В този случай българинът има две форми на израз, а англичанинът – само една. Това показва, че в дадения случай англичанинът е по-беден на форми от българина. Българинът пък казва, че има две форми, с които може да живее. Той казва: „И с много, и с малко мога да живея.“

Следователно както естествено човек се учи да говори, така естествено ще дойде и новата култура в света. Ако хората сами искат до пресъздадат света, отсега нататък да станат добри, те нищо не могат да постигнат. Как може един човек да изправи окръжаващите, когато и той има същите недостатъци като тях? Може ли пчелата да учи хората колко трябва да ядат? Или може ли човек да учи пчелата колко трябва да яде? Какво ще стане с човека, ако започне да яде колкото една пчела? Какво ще стане с пчелата, ако започне да яде като човека? Докато е в човешка форма, човек ще яде толкова, колкото ядат подобните му. Докато е във формата на пчела, и пчелата ще яде, колкото А е определено като пчела. Какво показва това? – Че всяко нещо в живота е точно определено. Казвате например, че даден човек е добър, а друг – лош. Но това са относителни понятия. Кой човек е лош? Каменарят, който удря канарата с чук, лош човек ли е? Ако вместо канарата той удари с чука си върху ръката на някой човек, непременно ще мине за лош човек. Обаче като удря върху канарата, последната се радва. Колкото по-силно удря, толкова по-голяма е радостта А. Като откъртва парчета от нея, тя се радва, че се е освободила от робството, в което с години е живяла. Същото се отнася и за човека. Колкото повече го удрят с чук, толкова повече той се освобождава от робството. Чукът представлява страданието. Който не разбира предназначението на този чук, той се счита нещастен, че го чукат. Във физическия, в органическият и в психическият живот чукът е на място.

Представете си, че вие имате мисли и чувства, които са подобни на канарата. Как ще се справите с тия мисли: с перо или с чук? Ако някои идеи имат естеството на леда, как ще се справите с тях? Можете ли с мек език да ги стопите? За ледените идеи е нужен огън. Ако нямате огън, слънчевите

лъчи ще ви дойдат на помощ. „Ама ледът ще измени формата си.“ – Формата, състоянието му ще се измени, от твърдо състояние ще се превърне в течено, но все вода ще остане. Има преходни форми и състояния, но има и постоянни. Както и да изменяте една форма, в края на краищата Природата ще я превърне в постоянната А форма. Коя форма е постоянна за човека: детската, формата на възрастния или тази на стария? – Нито една. И трите форми се изменят, понеже те представляват условия за учене. Като минава от една форма в друга, човек се учи. Коя е истинската, реална форма на човека? – Тази, която никога не се изменя. Ако е въпрос за една мисъл, лесно може да се каже коя мисъл не се изменя. Всяка мисъл, която има толкова висока температура, че не се стопява и не изгаря даже в атмосферата на Слънцето, е постоянна, неизменна, реална. Всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка, които не издържат при това условие, са нереални. Обидата например е нещо нереално.

Съвременните хора лесно се обиждат. Достатъчно е да кажете на вярващия, че е безверник, или на безверника, че е вярващ, за да се обидят и двамата. Обаче кажете ли на безверника, че е безверник, и на вярващия, че вярва в Бога, и двамата ще бъдат радостни. Какво нещо е обидата? – Тя е особен род енергия, която раздвижва въздуха и дохожда до ухото на човека. Тия вълни се възприемат от мозъка и предизвикват цяла пертурбация в човека. Но обидата не е реално нещо, защото от една и съща дума един човек се обижда, а друг не се обижда. Кое е правото положение: да вярва човек или да не вярва? Ако един вярва само външно, а друг и външно не вярва, и двамата са на крив път.

Мнозина мислят, че вярата се предава по външен начин. Учениците на Христа казваха: „Придай ни повече вяра!“ – Не, вярата не иде отвън, нито се предава външно. Вярата съществува в човека като принцип, като чувство. Ще кажете, че човек вярва в Бога. Ами Бог в кого вярва? Бог вярва в Себе Си и в хората. Преди Бога никой не е съществувал, Той е първият. Щом Той е първият, в кого може да вярва? Всички хора се стремят да заемат първи места. Смътно е тяхното жела-

ние. Първо място е това, на което никой не е седял преди тебе. Щом някой друг е бил преди тебе, това място вече не е първо. В този смисъл първо място не съществува. Въпреки това хората се мъчат да разрешат именно тази задача – как да заемат първите места. Тази задача е неразрешима. Досега никой не я е разрешил и няма да я реши.

Като види, че не може да заеме първото място, човек се обръща назад, за да вземе последното място. И това е невъзможно. След него все има друг някой. Следователно човек не може да бъде нито пръв, нито последен. Кажете ли някой, че са му дали последно място, той се заблуждава. Той не може да вземе последното място, защото след него винаги има хора. Кажете ли някой, че са му дали първо място, и той се заблуждава, защото преди него има други. Първото и последното място са граници на Битието. Кой заема първото място? – Любовта. Кой заема последното място? – Истината. Щом Любовта заема първото място, тя изисква много неща. Любовта е много възискателна. От Любовта произтича Животът. Последното място пък заема Истината, която дава Свобода. Тя дава свобода и на живота да се прояви. Цената на живота се определя от свободата. Като дойде свободата, човек започва съзнателно да работи. Стреми ли се към първото място, човек трябва да обича. Не обича ли, никакво място не може да заеме. Стреми ли се към последното място, човек трябва да бъде носител на Истината, на свободата.

И тъй, искате ли правилно да решите въпроса за първото и за последното място, ще знаете, че този въпрос е неразрешим. Никой не може да седне на първото или на последното място. Никой не може да ви даде тези места. Искате ли първо място, ти трябва да работиш с Любовта и за нея, но първото място никога не можеш да заемеш. Искате ли последното място, ти трябва да работиш за Истината, но мястото ѝ никога няма да заемеш. Бог разполага с първото и с последното място. Само Той може да ти даде едно от тия места. Да ти даде Бог първото място, това значи да любиш, да обичаш като Него. Речеш ли физически да заемеш първо място и да не се поместиш от него, ти си в голямо заблуж-

дение. Статическото първо място причинява големи пакости и противоречия на човека. Ако под думите *първо място* разбирате Любовта, а под *последно място* разбирате Истината, каквито противоречия и да имате, вие ще ги разрешите правилно. Имате ли смущения и противоречия, които не можете да разрешите, вие не сте разбрали нито Любовта, нито Истината. Единственият, Който разполага с първото и с последното място, е Бог. Хората разпореждат с останалите места – между първото и последното. Като изпрати сиромашията или невежеството при някой човек, Бог го поставя на последно място – да учи. Като изпрати богатството или знанието при човека, Бог го поставя на първо място. Той му дава нови условия да учи.

Какво разбирате под думата *невеж*, *прост* човек? Какво лошо се крие в тази дума, заради която човек може да се обиди? Прост, невежа е този, който не знае ония неща, които учените знаят. Той не може да направи онова, което учените могат да направят. Ученият може да направи много добри работи, но същевременно той може да причини и големи пакости и злини, големи разрушения. Следователно радвай се, че си прост, невежа, че не можеш да направиш такива злини и пакости, каквито ученият може да направи. Тъй щото като разумни хора не се стремете да изправите окръжаващите. Дали някой е прост или учен, добър или лош, праведен или грешен, оставете всеки сам да се изправи. Представете си, че левият ви крак всякога излиза пред десния. Как ще го изправите? Ако всеки момент го удряте с пръчка, за да го заставите да се прибере вътре, кой страда: вие или кракът ви? – Вие страдате, а не кракът. Като се ударите няколко пъти и пострадате, ще кажете: „Оставям крака си сам да се изправи.“ Наистина, оставите ли крака си на свобода, той сам ще се изправи. Оставите ли ума си свободно да мисли, без да му давате известни правила, той сам ще свърши работата си по-добре от вас. Оставите ли сърцето си свободно да чувства, без никакви външни ограничения и правила, то ще свърши работата си по-добре, отколкото предполагате.

Сега аз смело мога да кажа на съвременните хора да оставят свободно своите умове и сърца да свършат сами работата си, която им е дадена. Ако всеки ум мисли така, както е създаден, и ако всяко сърце чувства така, както е създадено, светът би се изправил моментално. Животът на съвременните хора все повече се усложнява, понеже те си служат с насилие – не само едни върху други, но насилват и собствените си умове и сърца. Умът на съвременния човек не мисли така, както той дълбоко в себе си разбира нещата. Съвременният човек не чувства нещата така, както неговото сърце дълбоко в себе си му подсказва как трябва да чувства. Умът и сърцето на съвременния човек се движат по предписания, които му се диктуват отвън. Обаче каквито усилия и да се правят, златото никога не може да стане желязо. Колкото и да се мъчите да го окислите, златото не се окислява при условията, при които неблагородните метали се окисляват.

На какво може да се уподоби окисляването? – Окисляването е подобно на човешката алчност. Който желае да вземе нещо отвън, по насилствен начин, той се окислява. Разумният човек, който разбира Божиите закони, не се окислява. Обаче той разполага с магическа сила в себе си: каквото хване, облагородява го. В неговите ръце желязото се превръща на злато. Това подразбира следното: разумният човек може да превръща отрицателните състояния в положителни, нисшето във висше, неблагородното в благородно.

Мнозина се оплакват, че откак са дошли новите идеи в света, съвсем са се объркали. Защо са се объркали? – Защото торбите им се изпразвали. Другите пък, на които торбите се пълнят, се радват. Кое е за предпочитане: да имате пълна или празна торба? Въпросът се разрешава другояче. Искан ли човек да раздава от своя хляб на другите, за да не остане торбата му празна, той трябва да има на разположение още един хляб. Следователно всяка идея, която не може да роди друга, подобна на себе си, остава в торбата. Родил ли друга идея, тя може да излезе навън. Значи старите идеи излизат, а новите, младите, остават в торбата. Същото може да се каже и за водата. Тази вода, която изтича, е стара. Тази, която в момента

иззира, е нова. Старото излиза, новото остава. На този закон е основан животът на пчелите. Когато някой кошер се рои, старите пчели излизат, а новите, младите, остават в кошера. Между хората законът е точно обратен: старите остават на мястото си, а младите отиват в нова къща.

Съвременните хора не са доволни от живота, от обществения строй, вследствие на което искат да го изменят. Това е невъзможно. Защо? – Защото сегашният живот е резултат на редица опити, които Природата е правила в течение на хиляди години. Ако речете да измените този живот за един ден, това значи да предизвикате цяла катастрофа. Следователно както за създаването на живота са употребени усилията и опитите на вековете, така и за изменението му са нужни векове и хилядолетия. Като не разбират този закон, религиозните хора искат изведнъж да станат светии. Това е невъзможно. Да стане човек изведнъж светия – това значи преждевременно да изсъхне и пожълтее. Сухият човек е тънък конец, а дебелият – дебело въже. С тънкия конец може да се шият дрехи, а дебелото въже може да влезе на работа в парахода. Обаче смените ли местата им, те са безпредметни: нито дебелото въже е удобно за шиене на дрехи, нито тънкият конец влиза в употребление при параходите. Нещастията на хората се дължат на неправилното употребление на тънките конци и на дебелите въжета. Светът ще се оправи, когато дебелото въже се употребява в парахода, а тънкият конец – за шиене на дрехи. Дръжте в ума си мисълта, че светът е оправен, но в разбирането на хората трябва да стане преврат. Външно, механически светът няма да се оправи, нито пък се нуждае от оправяне. Оправянето на света е вътрешен процес. Щом стане преврат в човешките умове, сам по себе си светът вече е оправен. Щом в умовете и в разбиранията на хората стане промяна, заедно с това се променя и външният свят.

И тъй, за да се измени светът, от всички хора се иска съзнателна вътрешна работа. Никакъв закон не може да измени света. Христос знаеше това и дойде в света да покаже на хората пътя, по който животът може да се оправи. Само Любовта е в състояние да оправи света и да примири всички

противоречия в живота. Ако всички хора приложат Любовта в живота си, неуредените неща моментално ще се оправят. В общността си светът е добър, но в частност има неща, които не са добри. Същото може да се каже и за човека. По естество, по душа човек е добър и чист, вследствие на което злото не може да проникне в душата му. В частност обаче има нещо лошо във всеки човек. Лошото, нечистото в човека представлява материал за горене. Този материал може да изгори само в огъня на Любовта. Като знаете това, стремете се да придобиете Любовта, да се пречистите. Любовта се придобива, но не се обсебва. Който изпълнява Волята Божия, той може да придобие Любовта.

Следователно да придобие човек Любовта, това значи да вземе първото място. Кое е първото място? Сиромашията например представлява първото място. Само сиромашът може да седне на първо място. Последното място представлява богатството в света. Значи богатият има право да седне на последното място. Като седи на последното място, той постепенно се домогва до Истината. Само при това обяснение сиромашията и богатството се осмислят. Сиромашията е добрата почва за Любовта, а богатството – добрата почва за Истината. Докато не осиромашее, човек никога не може да намери Любовта. Докато не забогатее, човек никога не може да намери Истината. Щом намери Любовта и Истината, човек ще намери знанието, а оттам и Божията Мъдрост. Без Любовта и Истината животът остава неразбран.

Сега, като се натъквате на противоречия, приложете новия метод за разрешаването им. Кой е новият метод? – Методът на Любовта и на Истината. Как ще приложите Любовта? – Когато дадете всичко, каквото имате в себе си, когато станете сиромаш. Как ще приложите Истината? – Като слезете от положението на богат в положението на последен сиромаш. Сиромашът да даде сиромашията си със съзнание, че тя е велико благо в живота, а богатият да раздаде богатството си без никакво съжаление, че губи някакво благо.

Това е новият метод за разрешаване на противоречията, това е правият път за отиване при Бога. Сиромашията

и богатството представляват истинска разменна монета за отиване към Бога. Сиромашията е разменна монета за придобиване на Любовта. Богатството е разменна монета за придобиване на Истината. Ще кажете на Господа: „Господи, давам Ти всичката си сиромашия.“ Щом пожертвате сиромашията си, в замяна на това ще получите Любовта. После ще принесете богатството си в жертва на Господа, заради което ще получите Истината. Колкото малко и да дадете на Господа, в замяна на това ще получите от Него много и ще бъдете щастливи. Ако не искате да Му дадете и малкото, което имате, вие нищо няма да получите.

Сега вземете раниците си и идете при Господа да Му дадете сиромашията и богатството си, в замяна на което ще получите Любовта и Истината.

31 юли, 5 ч.

ВЪЗМОЖНИ УСЛОВИЯ

Съвременните хора говорят за младост и старост, без да разбират дълбокия им смисъл. Човек трябва да бъде млад, т.е. всякога да се подмладява. Защо? – Защото само младият е готов да учи. Искате ли да накарате стария да учи, вие ще се намерите в чудо. Той може да ви даде различни съвети, но не можете да го заставите да учи. Искате ли съвет от младия, той ще ви причини ред пакости и неприятности, от които с години не можете да се освободите. Младият може само да учи, но не и съвети да дава.

За да бъде всякога млад, човек трябва да даде път на Божественото в себе си, т.е. на Любовта. Обаче за да се прояви Божественото в човека, нужни са съответни условия. Докато не му се дадат тия условия, то не може да се прояви. Хиляди години могат да минат, но Божественото ще чака онзи момент, когато човек му създаде благоприятни условия, за да се прояви. Прояви ли се веднъж, Божественото започва вече своята работа. Как познаваме, че Божественото работи в човека? – Човек започва постепенно да се повдига и придобива онова, към което се е стремил. Той придобива наука, любов, щастие. От ден на ден той става по-здрав и готов за работа. Не даде ли път на Божественото в себе си, човек е изложен на големи противоречия. Това се отнася не само за отделния човек, но и за обществата, за народите, както и за цялото човечество.

Като не разбират закона на щастието, хората преждевременно искат да бъдат щастливи, богати, силни, учени, красиви. Това е невъзможно. За да придобие щастие, човек трябва да е приложил Любовта в живота си. Без Любов никакво щастие не съществува. Хората искат да бъдат здрави, никога да не боледуват. И това е невъзможно. Единственият, Който никога не боледува, това е Бог. Докато е бил в Бога, човек не е боледувал. Щом е излязъл от Него и се е обосо-

бил като отделна единица, болестите започнали да го следват. Болестите са човешко изобретение. Единственото нещо, което от хиляди години насам човекът е могъл да създаде, това са болестите. Големи усилия е употребил той, докато ги създаде. Следователно дойде ли ви някаква болест, не се оплаквайте, не търсете виновници вън от себе си, но почнете да се разговаряте с нея. Погалете я малко, поразгледайте я и кажете: „Добре дошла при мене. Какви усилия съм употребил, докато те създам. Моля те, като се нахраниш добре, иди някъде да се разходиш!“ Като ви посети някоя болест, не се плашете, но изучавайте характера ѝ. Има болести с груб характер. Дойде ли такава болест у човека, тя го заставя да вика, да се сърди, да удря и т.н. Има музикални болести. Такава болест заставя човека да пее. Той се обръща ту на едната, ту на другата си страна, и пее. Като заболее някой човек, той става мек, внимателен. Това показва, че болестта, която го е посетила, има мек характер. Той се обръща към близките си с мек глас: „Моля, ако обичате, услужете ми, дайте ми малко водица или супица.“

„Какво представлява болестта?“ – Неорганизирана материя. – „Какво представлява здравето?“ – Организирана материя. – „Какво е болестта?“ – Неорганизирана сила. – „Здравето?“ – Организирана сила. – „Що е болестта?“ – Неорганизирана мисъл. – „Здравето?“ – Организирана мисъл. – „Коя мисъл е организирана?“ – Която има основен тон. Вземете ли основния тон на дадена мисъл, тя става разбрана, ясна и приемлива. Мисъл, на която не можете да вземете основния тон, е неорганизирана. Такава мисъл всеки момент може да избухне и да причини експлозия, както парният котел. Запушлите ли парния котел, да не излиза парата навън, той непременно ще се пръсне.

Като не разбират своя вътрешен живот, мнозина казват, че ще се пръснат от мисъл. Не, човек може да се пръсне от желания, които наклаждат силен огън под неговия парен котел, но не от мисъл. Когато неестествените желания на човека се изявят във форма на мисли, те причиняват големи нещастия. Например желанието на човека да бъде богат е

добро, но това желание може да му причини ред нещастия. Защо? – Защото всички хора искат да бъдат богати. Станете ли богат, без да искате вие се явявате като препятствие в техния живот. Всеки, който ви срещне на пътя си като препятствие, търси начин да се освободи от вас. Има смисъл да бъде човек богат, но когато богатството иде в живота му като резултат на разумна деятелност и правилен живот, а не като резултат на някаква амбиция в човека да бъде богат, да бъде знатен. Богатства, пари, злато в света има повече, отколкото хората предполагат. Който е заслужил богатство, той ще го придобие по честен път. Който не го е заслужил, и той може да го придобие по някакъв начин, но ще плати с живота си. И апашът забогатява, но може да изгуби и свободата си, и живота си. Какво богатство е това, което се изкупува с живот?

Съвременните народи се стремят към богатство, към придобиване на земи, но в края на краищата скъпо плащат. Те се разговарят помежду си с бомби, с куршуми, и вместо да получат нещо добро от този разговор, връщат се по домовете си куци, слепи, осакатени. Когато хората се бият помежду си, Невидимият свят наблюдава какво правят. Войните на хората са представления за тях. Когато умира някой, съществата от Невидимия свят казват, че един от актьорите на земната сцена се е преоблякъл, т.е. свалил е една дреха, за да облече друга. Не правят ли същото и актьорите в представленията? Виждате един актьор в първото действие с една дреха, а във второто – с друга. Като поседи известно време в Невидимия свят, отново го пращат да слезе на Земята. Той започва да търси нови майка и баща, които да го облекат в нова чиста дреха. Колкото повече човек слиза на Земята, толкова повече условията му се подобряват. Той намира все по-добри майки и бащи, братя и сестри, които му създават добри условия за растене и за развиване.

Съвременните хора трябва да изменят своята мисъл, да станат хора на новите идеи. Днес светът се нуждае от нови хора. Няма по-опасно нещо за човека от това, да мисли по един и същ начин за нещата и никога да не измени мисълта

си. Този човек е лишен от движение на своята мисъл, вследствие на което е изложен на катастрофа. Работа се изисква от човека и в умствено, и в духовно, и във физическо отношение. Всеки човек трябва да знае поне два езика, за да може да влезе във връзка с другите народи, да се запознае с техния живот и култура.

Като ученици вие трябва да разглеждате всичко, което ви заобикаля, да го изучавате в неговия естествен вид. Например, като гледате местностите, които ви заобикалят, виждат ви се разхвърляни, без никакъв порядък. Причината за тази разхвърляност се дължи на факта, че вие ги гледате отблизо. За да имате истинска представа за тия места, вие трябва да ги гледате от Невидимия свят. Там Рила е микроскопическа в сравнение с тукашната, но е много красива. Там можете цяла да я обхванете с погледа си. На физическия свят всички неща са увеличени и разхвърляни. Тази е причината, поради която хората често изпадат в противоречия. Стане ли въпрос за Любовта, те си я представят като нещо грамадно, което обхваща само големите неща. Не, Любовта работи с най-малките величини. Ако проникнете в атома, и там ще видите Любовта. Като разберете Любовта, вие ще разберете и Бога. Като познаете Бога, вие ще имате правилни отношения към Него и ще знаете какво да искате. Някой иска милиони, за да забогатее. Ако разбира смисъла на голямото и на малкото, човек би предпочел да има едно житно зърно, отколкото няколко милиона лева. Житното зърно, посадено в добра почва, след години може да изхрани целия свят. Милионите обаче могат лесно да изчезнат. Те не съдържат в себе си онези условия за живот, каквито житното зърно съдържа. Милионите представляват материалната страна на живота, а материалните, механическите работи не разрешават въпросите. За да се разрешат въпросите, нужно е нещо съществено. Съществените неща крият в себе си условия за растене и развитие. Механическите неща не растат и не се развиват, а органическите растат, развиват се и плод дават.

Съвременните хора се нуждаят от ново разбиране на нещата, с което да преустроят мозъка, дробовете, стомаха,

както и мускулната си система. Докато не преустрои своите удове, човек не може да възприема правилно светлината, която иде от Слънцето. Дали вярвате в това, или не вярвате, то е друг въпрос. Как ще вярвате, че в една стая има хубава библиотека, инструменти и красиви мебели, ако не е осветена? Обаче като отворите ключа на лампата, вие ще проверите дали това, което ви казвам, е вярно. Да вярва човек в нещо, което не е опитал, това значи да живее в тъмнина. Да вярва в това, което е опитал, това значи да живее в светлина. Значи вярва без опит има отношение към тъмнината, вярва с опит има отношение към светлината, към знанието.

Сега, като разглеждате белите камъни на планината, ще знаете, че те ви учат на безкористие. Светът ще се оправи, когато хората станат напълно безкористни. Черните камъни говорят за голямото користолюбие на хората. Писанието казва, че човек трябва да се научи да дава. Като се научи да дава, и на него ще дават. Ако взема само, и от него ще вземат. Даването и вземането са два велики процеса в живота. Досега хората са вземали повече, но отсега нататък трябва да се научат да дават. Как разбирате стиха от Евангелието, в който Христос казва, че човек трябва да раздаде всичко? – Да раздаде човек всичко, това може да се уподоби на водата, която дава от себе си само парата, излизаща от нагорещения котел, но не и самата вода в котела. Сегашните хора са щедри, но на скъсаното, на непотребното, на нечистото. Що се отнася до ценните неща в живота им, те едва сега започват да се учат на щедрост. Ако е въпрос за старото, за непотребното, за скъсаните ви дрехи, аз съм готов да ги купя, но след няколко години ще ви ги върна нови. Аз имам способност да превръщам обикновените камъни в скъпоценни. На същото основание аз мога да превръщам старите и скъсани дрехи на хората в здрави, нови и чисти, които струват много повече от първите. Като казвам, че аз имам тази способност, подразбирам Онзи, Който седи зад мене. В това отношение всеки човек представлява посланик на Бога, както всяка държава изпраща свой посланик в чуждите държави. Зад всеки посланик стои държавата, която го изпраща. Той върши това,

което държавата му заповядва. Следователно, в готовността си да изпълнява Волята Божия, човек трябва да слуша какво Господ му казва и да изпълнява. Той трябва да се въоръжи с търпение и да чака момента, когато Божието благословение ще го посети.

Сега, като от ученици, от вас се иска права мисъл. Да мисли човек право, това значи да превръща лошото в добро, отрицателното в положително. Ако се намери между десет души, които говорят лоши неща, той трябва да ги превърне в добри и тогава да ги отправи към ушите си. Кои неща наричаме лоши и кои – добри? Лоши неща са тия, които са близо до нас, вследствие на което дразнят нашия слух. Добри неща са тия, които са далече от нас. Слънцето например се намира на разстояние 92 милиона мили от нас, поради което ни изпраща своята приятна светлина и топлина. Ако по някакъв начин Слънцето дойде до нас на разстояние няколко пъти по-близо, отколкото е днес, органическият живот на Земята коренно би се изменил.

Следователно, рече ли човек да се приближи до някои тела повече, отколкото Природата го е поставила, той се натъква на страдания и противоречия. Ако турите една златна монета близо до очите си, вие нищо няма да виждате пред себе си. Макар и малка, тази монета закрива всичко пред вас. Турите ли я далече от очите си, светът ще се разкрие пред вас. В този смисъл ние наричаме зло всяко нещо, което човек е приближил до очите си. То закрива неговия простор и му пречи да мисли право. Искан ли да мисли свободно, човек трябва да отдалечи от себе си всички неща, които е турил много близо до очите си. Например да мисли и да се тревожи човек за утрешния ден – това значи да е турил мисълта за себе си близо до своя ум. Трябва ли човек да се безпокои за утрешния ден? Той е пътник на Земята, тръгнал е от някое пристанище и пътува за друго. Кой откъде е дошъл и къде отива, не се знае. Обаче капитанът на парахода, в който сте се качили, има грижа за всички свои пътници. Той е написал имената им, отде идат и накъде отиват, и когато стигнат на определеното пристанище, той ще ги предаде там, дето

трябва, заедно с документите им. Всички пътници пътуват безплатно в парахода, въпреки това всеки се бори за своето място, иска да го обсеби, да го направи частна собственост. Достатъчно е, че за всеки има определена каюта и легло в парахода. Какво повече му е нужно? – „Ама искам това легло и тази каюта да бъдат собствени мои, никой друг да не влиза там.“ – Докато няма частна собственост, хората се движат свободно от едно владение в друго. Обявят ли нещата за собствени, веднага поставят телени мрежи между тях и започват сами да се спъват. Частната собственост носи нещастие за човечеството.

Какво представлява страданието и нещастieto за човека? Какво представлява радостта? – Страданието и радостта представляват пробен камък за човека. Чрез тях се изпитва любовта, устойчивостта на човека. В Америка, когато направят една машина, първо я изпитват как работи, колко е устойчива, и тогава я пушат в търговията за продаване. Ако пуснат някоя машина в работа, без да са я опитали, тя може да причини някаква пакост. Машините, с които работят, се опитват почти всяка година. Същият закон се отнася и до човека. Човек се изпитва чрез страданията и радостите. Когато намерят, че е готов за работа, пушат го в света. Не е ли изпитан, има опасност да причини ред пакости. Не само един път се изпитва човек, но почти всяка година. Страданията и радостите са реални величини, чрез които разумните същества работят. Чрез тях те изпитват, изучават човека, за да видят какво му липсва, за да има добър, правилен живот. Щом видят, че условията на живота на някой човек не благоприятстват за изправянето му, те веднага се притичват на помощ. Не е лесно да се изправи животът на човека, не е лесно той да придобие богатство, знание, сила, доброта. Човек не може да стане богат, учен, силен, добър, красив, ако не го обичат добрите хора, ангелите и Бог. Без обич, без любов човек не може да бъде щастлив. Ако има нещо, с което човек може да се похвали, това е Любовта. С плътта си човек не може да се похвали. Ако с плътта си може да се хвалите, тогава най-високите и най-едри хора първи трябва да се

похвалят. Не, ръстът не определя добродетелите на човека. Водите ли се по ръста, непременно ще изпадате в грешки.

Трима американци се разхождали из лондонските улици и случайно прочели едно обявление, в което се съобщавало, че някой англичанин ще държи сказка за американците. Те се заинтересували от тази сказка и отишли да чуят какво ще говори сказчикът за американеца. Като излязъл на трибуната, сказчикът започнал да описва характерните черти на американците и между другото казал нещо за техния ръст. Той казал, че американците са ниски, дребни, нервни хора. В това време един от тримата американци, висок 1.95 м, излязъл пред публиката и казал: „Господа, аз съм американец.“ След него излязъл вторият, който бил два метра висок, и казал: „Господа, и аз съм американец.“ Най-после излязъл и третият, който бил над два метра висок. Всички присъстващи започнали да се смеят и сказчикът се принудил да напусне залата. Значи тримата американци опровергали сказката на англичанина. Често теориите на учените се опровергават само с явяването на двама-трима души пред публиката.

Следователно, за да не изпада в положението на този сказчик, човек трябва добре да познава свойствата на предмета, върху който говори. Например съвременните хора се произнасят лесно върху сиромашията и богатството, без да ги познават. Те казват, че сиромашията е нещастие за човека, а богатството – благо. Според мене неразбраното богатство е толкова голямо нещастие за човека, колкото и неразбраната сиромашия. Обаче разберат ли се, и сиромашията, и богатството представляват велики блага за човека. Който познава сиромашията и я обича, той открива в нея знание, сила, благородство. Тя е готова да го учи. Не я ли обича човек, тя се отказва да го учи. Външно сиромашията е облечена със скъсани дрехи, а лицето ѝ е грозно. Обаче тя е маскирана. Махне ли маската от лицето си и скъсаните си дрехи, тя се явява като млада красива мома, облечена в коприна. На главата и на ръцете ѝ светят диаманти. Това показва, че зад сиромашията се крие голямо богатство. Тя разкрива богатството си на онзи, който я обича и познава.

Същото може да се каже и за злото. Зад злото се крие голямо богатство. Тъй щото човек може да се ползва от богатството на сиромашията и на злото само когато ги познава. Те са пробен камък, чрез който Провидението изпитва човека. Един персийски светия имал много последователи – млади и стари. Един ден той решил да ги постави на изпит, да види каква е вярата и любовта им към Аллах. За тази цел той им казал: „Аллах е решил да ви заколи. Утре в 11 часа елате всички пред къщата ми, дето един след друг ще бъдете пренесени в жертва.“ На определения час всички били събрани пред къщата на светията, разговаряли помежду си какво означава тази жертва, защо е нужна, но никой не се решавал да влезе вътре. Двама млади, момък и мома, които се обичали и мислели да се женят, казали: „Хайде да се пожертваме двамата. Вместо да се женим, нека се предадем на Аллах.“ След решението им да се пожертват и двамата влезли при светията, но треперели от страх. „Къде са другите? – запитал светията. – Само вие ли се решихте да се принесете в жертва на Аллах?“ Те мълчали и чакали момента, когато светията ще ги заколи. Той взел един нож и вместо да посегне към тях, забил ножа в един овен, който лежал на земята пред краката им. Кръвта от овена потекла навън. Последователите на светията, които чакали отвън да видят какво ще стане с двамата млади, видели кръвта и веднага избягали. Младите, които останали при светията, получили неговото благословение. Той им казал: „Идете сега по домовете си и живейте. Вие сте достойни ученици на Аллах. Той ще ви благослови.“

Сега желая ви да получите Божието благословение, да отидете в света като двамата последователи на светията, за да живеете и да работите в името на Любовта. Ако остане нещо, което сами не можете да свършите, Бог ще ви помогне. Всички ваши напреднали братя ще ви помогнат в доброто, което искате да направите. Малкото добро, направено с любов, винаги се умножава. Идете в света да работите, да изучавате себе си, ближните си и Бога. Ще кажете, че ония, които са се предали в жертва, са били двама и са се обичали, а вие не сте в същото положение. Всеки човек може да намери

един, когото да обича, с когото да се разбира и заедно да се принесат в жертва. Да се принесат в жертва – това значи да приемат с радост страданието. Приемат ли страданието с радост, те ще получат Божието благословение.

В любовта между хората, между растенията, между животните има нещо свещено. Разбере ли човек свещената проява на Любовта, той е разбрал смисъла на живота. Любовта зло не прави. В Любовта хората живеят. Любовта носи живот, а не смърт. Като се обичат двама души, те ще се съединят с други двама. Четиримата ще се съединят с други четирима и ще станат осем. Осемте ще се съединят с други осем и т.н. Така съединени, хората заживяват в Божията Любов, в която именно човешката душа расте и се разширява.

Цялото човечество върви към тази Любов. То се намира на границата между тъмния и светлия век, между старото и новото време. Земята се движи към пристанището на Любовта. Тя влиза в нова област, дето действат други сили. Влязат ли хората в тази област, всички спорове, недоразумения и борби престават. Сега е краят на века. Свърши ли се този век, хората ще вдигнат бели знамена, ще дойдат до границата на Царството Божие и ще кажат: „Да живее Любовта! Да живее Мъдростта! Да живее Истината!“ Всички хора ще си подадат ръка и ще заживеят в мир и любов, в братство и свобода.

Божията Любов носи великото благо на живота.

31 юли, 10 ч.

КОЙТО ИМА УШИ, НЕКА СЛУША

Лука 8:8

В живота има съществени и несъществени неща. Несъществените неща са сянка на съществените. Всички разочарования идат все от несъществените неща, все от сенките на нещата. Понякога сянката е толкова реална, че хората я приемат за съществено нещо, но в края на краищата се разочароват. Понякога на небето се явяват две слънца: едното е истинското Слънце, а другото – негово отражение. Като се вгледате внимателно в тия слънца, веднага намирате разлика между тях.

Казвате: „Съществено нещо ли е науката?“ – Сама по себе си науката е резултат, а процесът на ученето е същественото. Човек трябва да знае как да учи. Не знае ли как да учи, той дохожда до пресищане. Значи както в храненето има пресищане, така и в ученето. Като яде много неща, човек се пресища и мисли, че с дни няма да търси никаква храна. Обаче като минат десетина часа, той отново огладнява и започва да мисли за ядене. Като огладнее отново, човек дохожда до своето нормално състояние. Дойде ли човек до положение да не приема никаква храна в стомаха си, той получава диплом за завършен курс на училището. Той взема диплома си в ръка и заминава за другия свят, в друго училище. Когато някой се оплаква, че животът му е дотегнал, това показва, че той не иска повече да се храни, т.е. не иска да се учи. Като замине за другия свят, човек отива в друго училище, по-горно или по-долно от това, което е следвал на Земята. Всяка душа, която напуска Земята, отива някъде, но къде – никой не знае. Тя не пише на никого писма, затова никой не знае на коя улица живее, в коя къща, и кой е номерът на къщата ѝ. При този неточен адрес можете ли да намерите някоя душа?

Един неграмотен турчин отишъл при ходжата да му напише едно писмо. Турчинът диктувал, а ходжата писал. Като свършил писмото, ходжата запитал: „Какъв е адресът на писмото?“ – „Ето адресът: град Призрен. В този град има една улица, на улицата – къща, на къщата – врата, на вратата – халка. Ще хванеш халката, ще почукаш на вратата. От къщата ще излезе един човек с бяла брада. Този човек е баща ми. На него ще се предаде писмото.“ Точен ли е този адрес? – В Призрен има много улици, а не само една. И на всяка улица има много къщи.

Следователно всяко знание трябва да бъде точно определено. Знаеш ли нещо, знанието ти трябва да бъде определено. Ако рисувате портрета на някой човек, чертите на лицето му трябва да отговарят на действителността. Ако носът на този човек е дълъг четири сантиметра, а вие го нарисувате шест сантиметра, той не отговаря на истинския образ. Нарисувате ли носа, устата, веждите на този човек по-дълги, отколкото са в действителност, вие давате представа за друг човек, а не за този, когото сте рисували. Като рисувате образа на някой човек, вие трябва да предадете дължината на линиите му в абсолютна точност, нито с милиметър по-дълги или по-къси. Всички хора страдат от лъжливи образи. Те си въобразяват това, което не става. Някой си въобразява, че ще стане висок, снажен, ще обръща внимание на хората. Каква височина най-много може да достигне? – Най-много 2-2,5 м. Колкото и висок да стане човек, това има значение само на физическия свят. Важно е човек да расте в умствено и в духовно отношение. Да се развива човек добре в умствено и в духовно отношение, това значи да възпитава своите удове, за да се ползва от тях правилно.

Който има уши да слуша, нека слуша. Значи човек има уши, за да слуша и възприема звуковете правилно. Той има очи, за да гледа и възприема красивите образи и да се ползва от тях. Той има уста, за да приема чиста храна чрез нея и да предава Великото Слово на Бога. За да изпълнят своята задача, както трябва, ушите, очите, устата на човека трябва да бъдат възпитани. Когато слуша, човек трябва да знае как

да постави ушите си. Не ги ли постави, както трябва, той започва да се дразни. Дразни ли се от светлината, човек не е поставил очите си, както трябва. Дразните ли хората с вашето говорене, вие не сте отправили думите си към тях, както трябва. Следователно разумен човек е онзи, който може правилно да слуша, да гледа, да говори и т.н.

Днес всички хора говорят за Любовта, без да си дават отчет как обичат, как проявяват чувствата си. Коя е първата проява на Любовта? – Като обичаш някого или като те обича някой, ти се радваш. Щом видиш човека, когото обичаш, ти веднага се зарадваш. Радостта е първата проява на Любовта. Когато видят круши на дървото, децата започват да се радват и от очите им излиза светлина. Когато в дома ви дойде един обикновен гост, вие запалвате една свещ. Дойде ли в дома ви онзи, когото обичате, вие палите две, три и повече свещи. Тъй щото обича ли ви някой, той се радва. Обичате ли някого, вие се радвате. Вън от радостта всичко друго е второстепенно нещо, на последен план.

Какво ще кажете за похвалата? Може ли тя да се счита за проява на Любовта? – Не, да хвалиш човека, това не значи да го обичаш. Има смисъл да похвалите някого, но ако е необходимо. Например вие можете да хвалите един художник за картината, която е нарисувал. Вие можете да хвалите скулптора за статуята, която е изваял. Ученият се хвали за придобивките му в науката, поетът – за поезията му, проповедникът – за силната и красива проповед. Няма ли човек нещо, за което заслужава да бъде хвален, трябва или да мълчите, или да го критикувате. Какво придобива човек от похвалата? – Като хвалят някого, той се радва, изпитва някаква приятност. Приятността, която човек изпитва при похвалата, е подобна на онази, която жадният усеща, когато задоволи жаждата си. Прекалената похвала не е на място. Тя крие в себе си нещо користолюбиво.

Следователно всичко, с което човек прекалява, не допринася никаква полза. Някои обичат да говорят много – те прекаляват в говоренето. Други говорят малко – те прекаляват в мълчанието. И едните, и другите дотягат и не допринасят

никаква полза нито на себе си, нито на окръжаващите. Какъв смисъл има да говориш на човека с часове, че го обичаш? После той ще ти отговори, че те обича. Какво се придобива от тези обяснения? – Нищо не се придобива. Така постъпват и децата. Като видят една ябълка, натегнала от плодове, едно след друго те се изреждат пред нея, откъсват си по една ябълка и заминават. Като откъснат и последната ябълка от дървото, те не се явяват вече. Защо? – Няма какво да вземат от нея. Докато ябълката имаше плодове, те я обикаляха, казваха ѝ, че я обичат. Значи когато хората казват, че ви обичат, дървото ви е пълно с плодове. Престанат ли да ви говорят за любов, плодовете на вашето дърво са обрани. Не се сърдете на хората, когато говорят лоши неща за вас, нито пък се поддавайте на техните похвали, но проверявайте нещата, за да видите доколко думите им са истинни. Трябва ли художникът да се сърди, ако някой му каже, че устата или веждите на портрета, който рисува, са по-големи и не отговарят на действителността? – Няма защо да се сърди. Той трябва да измери точно дължината на веждите и устата на човека, когото рисува, и да види отговаря ли на образа, който е сложен на платното.

Като ученици вие трябва да работите съзнателно върху себе си, да се усъвършенствате. Дали рисувате, пеете или свирите, вие трябва да задоволите първо себе си, а после другите. Ако певецът очаква от публиката одобрение, той не е пял добре. Най-добрият слушател и ценител на изкуството, което даден човек проявява, е той самият. Щом той е доволен от своето пеене, свирене или рисуване, и публиката ще бъде доволна. Най-добрият учител за човека е той самият. Вътрешният учител на човека всеки момент му нашепва дали е постъпил добре, дали е разрешил задачата си правилно.

Който има уши да слуша, нека слуша. В този стих Христос не говори за външните уши на човека, но за неговото разбиране. Истинско разбиране е това, което укрепява човека и го води към подмладяване. Каква наука, какво разбиране е това, при което човек се обезсърчава, отслабва и остарява? Много окултни ученици, които изучават духовните и

окултни науки, вместо да се подмладяват, все повече остаряват. Защо? – Защото не могат да се откажат от своите стари разбирания. Като дойдат до нещо красиво, възвишено, те казват: „Това е детинска работа, това е заблуждение.“ По този начин те преждевременно остаряват. Смисълът на живота не е в остаряването, а в подмладяването. Затова и в Писанието е казано: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие.“ За да влезе в Царството Божие, човек трябва да стане като детето. Такъв е законът на Духовния свят. Според този закон никой художник не може да рисува живи светли образи, докато не се подготви за тях. Започне ли да рисува един от тях, образът моментално се изгубва. По това може да се познае дали даден художник е велик. Някой човек приема една светла мисъл в ума си, но скоро след това я изгубва. Той сам се чуди какво е станало с него, че тъй лесно я е забравил. Всяка мисъл, за реализирането на която човек не е готов, лесно се заличава от паметта му. Той не може да изнесе тази мисъл навън, защото лесно я забравя.

Следователно човек трябва да се занимава само с такива неща, които изпъкват ясно в съзнанието му. Един човек може да изпъкне ясно в съзнанието ви, когато го обичате. Вие разбирате човека тогава, когато имате знание и можете да хвърлите светлина върху него. Вие можете да разбирате едно същество, когато го оставите свободно да се проявява. А при какви условия можете да създадете приятелски отношения с един човек? – За да си създадеш приятелски отношения с един човек, първо ти трябва да го обичаш. Второ, ти трябва да мислиш за него добре. Дръж всякога в ума си мисълта, че той е умен човек. И най-после, ти трябва да му дадеш свобода, никога да не го ограничаваш. Не можеш ли да приложиш тия правила към даден човек, ти не можеш да създадеш приятелски отношения с него, нито той може да ти бъде приятел.

Същият закон се отнася и към Бога. Човек не може да си създаде връзка с Бога, докато не Го обича, докато не мисли, че е всемъдър и желае свободата на всички същества. При каквито условия и да изпадне, човек трябва да знае, че Бог

освобождава хората от всичките им противоречия, мъчности, страдания. Той воюва за свободата на човека. Желанието на човека да бъде свободен е Божествено. Затова именно, като изгуби свободата си, човек става недоволен. Придобие ли я отново, той става вътрешно доволен. Не само хората, но и животните се стремят към свободата и я ценят. Едно магаре било впрегнато в една каменовъглена рудница някъде в Америка, за да пренася въглища от една галерия в друга. Там то работило цели четири години, лишено от свобода, без да види ясен слънчев ден. Един ден решили да пуснат магарето на свобода за няколко часа. Като се видяло свободно, без никакъв товар, магарето започнало да гледа към Слънцето, да се търкаля на земята с очи, отправени нагоре, и с рев, който изразявал голяма радост, че може леко, спокойно да диша чистия въздух. Така магарето е приело нещо ново.

Когато придобият свободата си, и човекът, и животното приемат нещо ново. Ще кажете, че магарето е животно, че не разбира нещата като човека. Това не е право мислене. Магарето е животно, но има нещо разумно в него. Формата на животното може да се уподоби на простата работническа дреха на човека. Животното е работник, облечен с всекидневната си дреха. Когато видите аероплан на небето, можете ли да кажете, че аеропланът е птица? Аеропланът е машина, която авиаторът движи. Авиаторът е разумното, което движи машината. Човекът е разумното същество в аероплана. Следователно конят, волът, магарето са аероплани, машини, с които се движи едно разумно същество. Сама по себе си машината не е разумна, но е разумно направена. Много има да се работи върху животното, за да дойде в положението на човека. Като реве, магарето иска да каже, че не е дошло още до своята съвършена форма. То сега се учи да пее. Магарето реве всеки час. По неговия рев вие можете приблизително да определяте разстоянието от един час до друг. Макар и животно, магарето има добри черти, които заслужават подражаване. Например магарето всякога пие чиста вода. Искате ли да знаете къде има чиста вода, следвайте магарето. Пийте от водата, от която то пие. В това отношение то е специа-

лист. Освен това магарето никога не се обезсърчава. Каквото и да е положението му, то всякога върви напред и води камилите и овцете. Магарето носи товара на господаря си, но пак върви напред като генерал.

Тъй щото който иска да води хората, да бъде техен водител, той трябва да върви напред, но и товара им да носи. Не иска ли да носи товара на хората, той трябва да остане назад, на опашката. Първоначално животните, главно млекопитаещите, се отличавали с голямо спокойствие. Животът им се заключавал в ядене и спане. Те били будни само докато се нахранят. Щом се нахранвали, те заспивали. За да не останат в това лениво състояние, мухите им дошли на помощ. Те постоянно ги хапели, за да ги изкарват от голямата леност и пасивност в живота. Заспи ли някое животно, мухите го хапели силно, за да проверят будно ли е и колко дълбоко спи. Като дойде някоя муха при него, то започва да върти опашката си, да удря, за да не го безпокои тя. Позволи ли си мухата да настоява повече, животното скача от мястото си и бяга. За него хапливите мухи не са нищо друго, освен лоши мисли, които минават покрай човека и го безпокоят. Как трябва да се пази човек от тях? – С мисълта си. Какво прави той? – Вместо да се пази от лошите мисли, той отива да разправя на близките си, че никакви лоши мисли са го нападнали. Лошите мисли са като учените хора, които ходят от едно място на друго да правят научни изследвания.

Отличително качество на лошите мисли е користолюбивостта. Всяка лоша мисъл е користолюбива, вследствие на което внася в човека страх, неприятност. Когато човек намисли да заколи една кокошка, тази мисъл е лоша за кокошката, но на човека му е приятно, че ще опита нейното месо. Какво трябва да прави кокошката, като разбере, че ще я колят? Трябва ли да чака спокойно ножа? – Щом има крила, кокошката трябва да хвъркне и да избегне опасността, която ѝ се готви. Хвърченето е подобно на мисленето. Следователно, когато някоя лоша мисъл нападне човека, той трябва да мисли. Когато някоя скръб го налети, той също трябва да мисли. Някои хора плачат във време на скръб. Има скърби,

които се махат с плач, но има скърби, които с плач не се уреждат. Там трябва мисъл, работа. Ако в крака на някой човек влезе трън, плачът ще му помогне ли? – Колкото и да плаче, болката и страданието си остават. Тук само щипците помагат. Ще вземеш щипците, ще изтеглиш тръна, ще дезинфектираш мястото, ще го намажеш с дървено масло и болката ще престане.

И тъй, като знаете характера на лошите мисли, пазете се от тях. Как ще се пазите? – Като работите върху себе си, за да станете неуязвими за тях, както златото е неуязвимо за кислорода. Благодарение на свойството на златото да не се окислява всички го търсят. Златото се цени повече от желязото и от останалите неблагородни метали. Като срещнете човек, който мисли и чувства правилно, който знае как да яде и пие, вие го наричате благороден, уподобявате го на златото. Срещнете ли човек, който няма тия качества, уподобявате го на желязото, което лесно се окислява, лесно ръждясва. Когато иска да познае дали даден човек е злато, или желязо, Невидимият свят го поставя на ред изпитания, за да види какви свойства има. Ако се окисли и изгуби металния си блясък, той е желязо. Не се ли окисли, той е злато. Хората обичат лесния път, вследствие на което очакват всичко от Бога. Те искат да им се дадат дарби, с които да подобрят положението си. Те не подозират, че във всеки човек се крият дарби и способности, които чакат условия да се развият. Мъчнотиите и трудностите са условия за развиване на човешките дарби. Например един човек отива в гората и среща на пътя си една река, широка около метър и половина. Той дойде до реката и веднага отстъпва, връща се назад. Защо? – Не се решава да прескочи. Обаче ако същият човек е преследван от разбойници, като дойде до някоя река, и по-широка да е от първата, той я прескача и бяга напред. Значи мъчнотиите в живота заставят човека да реши задачата си по-лесно, отколкото при спокойни, добри условия.

Един български свещеник, на възраст около 85 години, разправяше една своя опитност. Като стигнал до тази възраст, той се почувствал вече доста стар, немощен. На всеки

две-три стъпки трябвало да почива и все си казвал: „Остаря вече, дядо попе!“ Какво се случило по-нататък? Когато русите бомбардирали Варна, една бомба паднала до църквата и разтърсила околните къщи. Както седял у дома си, свещеникът също се разтърсил и моментално решил да бяга. Огледал се набързо в стаята, сграбчил нещо и хукнал да бяга. Като видял, че е вън от града, успокоил се и седнал да си почине. Каква била изненадата му, когато разбрал, че се намира на два километра разстояние вън от града. Не само това, но в ръката си държал една тиква. Значи страхът, който преживял, събудил в него скрити сили, които му дали възможност не само да върви на далечен път, но да тича и да носи тиква в ръката си. Той сам се чудел защо му е трябвала тази тиква. Значи мъчнотиите, страданията имат за цел да поставят човека в прогресивно състояние, да събудят в него всички скрити сили за живот, за работа.

Същественото в живота на човека е да пази Любовта, която има в сърцето си. Чрез Любовта човек може да запази ония нормални състояния, с които Природата го е надарила. Например една от нормалните прояви в Природата е вечното обновяване, т.е. вечното подмладяване. Дето Любовта цари, там има вечен, постоянен прилив на енергия. Само Любовта е в състояние да подмлади човека. Тя внася в него живот, енергия. Щом Любовта напусне човека, и животът му се прекратява. И тъй, дайте широк път на Любовта в себе си. Не затваряйте прозорците на вашия ум за Божествената светлина. Обичайте светлината, понеже тя се влияе от Любовта. Обичайте светлината, за да ви бъде приятна и да се ползвате от нея разумно. Който обича знанието, той може да го използва. Човек може да придобие нещо от науката само ако я обича. Като ученици пазете светлината на ума си, пазете любовта в сърцето си, пазете и свободата, която ви е дадена. Помнете, че Божественото се проявява и при най-лошите и тежки условия на живота. Когато човек има вяра и упование в Божественото, той може и мечка да срещне на пътя си, без тя да го закачи. Това показва, че Божественото се проявява и в мечката. Щом вярва в Божественото, човек може да го види навсякъде.

Един каракачанин често ходел из Стара планина да събира дърва и да ги носи в близките села за продаване. Пътят, по който влизал в гората, бил една тясна пътека, през която само един човек можел да минава. Един ден, като отивал в гората, тръгнал по същата пътека, но останал малко изненадан, като видял, че срещу него върви една мечка. Той запазил присъствие на духа си и спрял за малко, за да помисли какво да прави. В същото време и мечката спряла. След това тя се изправила на задните си крака, а с предните се закрепила за камъните. По този начин тя дала възможност на селянина да мине през пътеката. Той минал спокойно край мечката, след което и тя продължила пътя си. Като се разминали, селянинът се обърнал към мечката, за да види какво ще прави. И мечката от своя страна се спряла да го гледа.

Следователно ще знаете, че всяка мъчнотия, която се изпречва на пътя ви, не е нищо друго, освен мечка, с която лесно можете да се справите. Това показва, че и в мъчнотиите има разумност. С други думи казано: зад всяка мъчнотия се крие известна разумност. Така трябва да гледате на мъчнотиите, за да можете лесно да се справяте с тях. Не гледате ли така на мъчнотиите, вие ще се страхувате, ще се обезсърчавате и нищо няма да придобиете. Едно малко момче често ходело да носи храна на баща си, който работел на нивата. За да отиде до нивата, детето минавало през една гора. Един ден, като се връщало у дома си, то пак минало през същата гора, но срещу него се задала една мечка. Пътеката, през която трябвало да мине момчето, била много тясна. Като видяло мечката пред себе си, то нямало накъде да бяга и се спряло – не знаело какво да прави. В този момент мечката дигнала на ръце детето, завъртяла се и го оставила от другата страна на пътеката – свободно да продължи пътя си. Без никакъв страх детето продължило пътя си. И тъй, срещнете ли някаква мъчнотия на пътя си, приемоте я спокойно, с пълна вяра в Божествения Промисъл. Мъчнотиите ще ви дигне на ръце, ще се извърти и ще ви остави на пътя свободно да се движите. Помнете, че при всяка мъчнотия, която срещате в живота си, ще имате помощта на всички, които ви

обичат. Никой човек не е сам. Обаче губи ли вярата си, той се чувства сам, от всички изоставен. Всъщност не е така, но като изгуби вярата си, човек изпуска от ръката си въжето, за което се държи. Хване ли се отново за това въже, той се насърчава и тръгва напред.

Мнозина казват, че са остарели, че краката им не държат вече. Те са остарели, без да са поумнели. Според мене само онзи има право да остарява, който е поумнял. Който не е поумнял, той няма право да остарява. Остарее ли, без да поумнее, човек е изложен на голям бой. Срещнете ли човек, който се оплаква, че го бият, ще знаете, че той е остарял, без да поумнее. Той казва: „Едно време бях млад, силен, никой не можеше да ме пипне, но като остарях, всички се подиграват с мене. Станах посмешище на младите.“ – Бият те, защото преждевременно си остарял. Ако беше умен, каквото страдание и да ти дойде, щеше да се радваш. Който разбира страданията и радостите, той разбира смисъла на живота.

Какво нещо е животът? – Най-великото изкуство на Земята. Да може човек правилно да живее – това значи да владее най-великото изкуство в света. Всичко в живота е създадено за човека. Пред него стои Вечността. Той трябва да учи, да дойде до познаване на Бога, на цялата Вселена. В Писанието е казано: „Нито око е видяло, нито ухо е чуло това, което Бог е приготвил за човека.“ Когато Любовта дойде в човека, тя ще отвори очите му – да вижда всичко, което е приготвено за него. Без любов човек е слеп. Слепият, като срещне своя ближен, не намира никакво съдържание в него. Обаче като прогледа, той вижда красиви неща в човека. Не е достатъчно само човек да има очи, но той трябва да знае да гледа. И в най-грозния човек художникът намира нещо, за което си заслужава да го рисува. И като го нарисува, той става знаменит. В грозното художникът намира красиви черти, поради което грозотата се отваря за него и го прави велик. Когато рисува нещо красиво, красотата също се отваря за него и му казва: „Понеже ти вярваш, че можеш да ме нарисуваш, и аз ще те направя велик.“ Следователно който има окото на художника – да вижда великото и в гро-

зотата, и в красотата – той ще стане велик. Грозотата и красотата еднакво прославят човека.

В заключение на това казвам: който разбира смисъла на големите скърби и на големите радости, той велик ще стане. Който разбира смисъла на грозотата и на красотата, той велика душа ще стане. Който разбира смисъла на ограниченията и противоречията в живота, той свободен ще стане.

Преди години полицията в Лондон успяла да залови един от големите апаши, когото дълго време търсела. Вързали ръцете и краката му с дебело здраво въже и така го затворили в участъка, докато излезе присъдата му. Стражарят, който надзиравал апашите и престъпниците, влязъл в стаята на този апаш със запалена свещ в ръка, за да му остави хляб и вода. В бързината си обаче той забравил свещта. Като се видял сам, апашът започнал да мисли как да се освободи. Изведнъж му дошла мисълта да дигне краката си на свещта и да прегори въжето, с което били завързани. Както намислил, така и направил. После поставил и ръцете си до пламъка на свещта. Щом освободил ръцете и краката си от въжетата, той започнал да мисли как да избяга. На земята вместо легло имало един здрав чаршаф. Разкъсал чаршафа на тесни парчета, които завързал едно за друго, и направил едно въже, с което се спуснал от прозореца. Ще кажете: „Имал ли е право този апаш да постъпва така?“ – Аз вземам този пример като символ, от който можете да извадите следното заключение: когато дяволът върже ръцете и краката ви и ви затвори, но по невнимание забрави свещта си, бъдете умни да използвате запалената свещ, за да прегорите превръзките си и да излезете вън, на свобода. Свободата на човека стои над всичко.

Казано е: „Истината ще ви направи свободни.“ Когато Истината дойде в човека, той се освобождава. Естествен е стремежът на човека към свобода. Тъй щото, отнемат ли свободата му, той има абсолютно право да воюва за нея, за да я придобие. Ако си ограничен, имаш право да се освободиш. Ако срещнеш някой ограничен човек, помогни му да се освободи. Видиш ли, че някой е вързан за дърво, отрежи въжето и му кажи да пази свободата си. Каже ли някой, че животът

няма смисъл, насърчи го, докажи му по някакъв начин, че има смисъл да се живее. Оплаква ли ти се някой, че е неспособен, че не е даровит, намери най-малката дарба в него и му я посочи, за да се насърчи. Накарай го да рисува. Започне ли да рисува, той ще се окуражи. „Ама не съм учил.“ – „Вземи четка и почни.“ Когато мисълта на човека се насочи в прав път, все ще се роди някаква идея в него. Колкото малка и да е тази идея, той трябва да ѝ даде ход. Тя ще роди нещо добро от себе си.

Който има уши да слуша, нека слуша. Който се вслушва в Божественото в себе си, той може велик да стане. Той може да стане учен, поет, философ, оратор, художник и т.н. Работете върху себе си, за да развивате своята интуиция. Правете опити да познавате времето интуитивно. Спирайте се върху своето вътрешно разположение и наблюдавайте има ли някаква връзка между него и времето отвън. По този начин ще придобиете изкуството да гадаете дали времето ще бъде добро, или лошо. Когато преживявате голяма скръб, знайте, че животът ви е на оправяне. Когато преживявате голяма радост, животът ви е изложен на голяма опасност. Значи след всяка радост иде скръб и след всяка скръб иде радост. Радостта представлява години на изобилие, на плодородие в човека, а скръбта – гладни, мършави години. Разумният събира от плодородните години, за да издържи, когато дойдат гладни времена. Като знаете това, приемайте с радост скръбите в живота си, защото след тях иде някакво велико благо.

Като ученици на Велика Школа, благодарете и за радостите, и за скръбите. Благодарете за всички предмети, които ви се преподават в Школата. От тях вие изучавате земята, камъните, растенията, животните. За разумния ученик цветята представляват методи за примиряване на човека с мъчнотиите, негодите и противоречията в живота му. Синьото цвете казва на човека, че вяра му е нужна; жълтото цвете му казва, че трябва да мисли; червеното цвете му казва, че трябва да има любов в сърцето си, да обича хората. Всички цветя говорят с хората, казват им какво трябва да

развиват в себе си. Всички цветя, от най-малкото до най-голямото, имат своето велико предназначение. Всичко, което Бог е създал, има велико предназначение. Цялата Природа представлява сбор от същества, които са живели в съгласие с Божиите закони. Днес те се проявяват в различни форми и раздават от изобилието, в което живеят, на всички нуждаещи се. Кой каквото няма, да го търси в Природата. Вслушвайте се в гласа, в езика на цветята, на тревите, на дърветата, на птиците и на животните. Вслушвайте се най-последно и във вътрешния глас на Духа, който ви ръководи към красивото и великото, към всичко онова, което Бог е създал.

Който има уши да слуша, нека слуша. Блажени сте, че имате уши да слушате за всичко онова, което Великият е създал. Блажени сте, че имате възможност да се ползвате от благата, които днес ви се дават, както и от тия, които в бъдеще ще ви се дадат.

3 август, 5 ч.

ТРУДНИ ЗАДАЧИ

Лука 20:20-42

Всички съвременни хора, духовни или светски, се намират пред въпроси, трудни за решаване. И на Христа са задавали трудни въпроси. Например някои са Го питали: „Право ли е да даваме дан кесарю, или не?“ Някои от садукееите¹⁴, които отричали възкресението, Го запитали: „Учителю, Мойсей написа нам: Ако умре безчаден на някого брат му, който има жена, да вземе брат му жената на брата си. А имаше седмина братя: и първият взе жена и умря безчаден. И взе вторият жената, но умря и той безчаден. И третият я взе; също така и седмината, и не оставиха чада и умряха. А подир всичките умря и жената. И тъй, във възкресението на кого от тях ще бъде тя жена?“ На този въпрос може да се отговори по следния начин: седем гъсеници били на едно дърво. Като се превърнали на пеперуди, на коя от тях принадлежи дървото? Докато са гъсеници, те се нуждаят от листата на дървото, но щом се превърнат в пеперуди, те не се нуждаят вече от листа – друга храна е нужна за тях. Като пеперуди те няма да лазят по дървото и да ядат листа, но ще хвъркат по широкия свят. Тъй щото ще знаете, че мъчните въпроси за гъсениците не са мъчни за пеперудите. При сегашния живот на хората кой мъж или коя жена биха желали във възкресението да имат същата жена или същия мъж? С други думи казано: кой би желал във възкресението да облече същите дрехи, които цял живот са го стягали?

Съвременните хора трябва да си зададат следните въпроси: Живеят ли, както трябва? Учени ли са, както ги разбират? Имат ли свобода, каквато търсят? Освен тези въпроси има още редица материални въпроси, на които не само трябва да се отговори, но трябва и да се разрешат. Материалните въпроси, които имат временен характер, създават

най-големи безпокойствия и противоречия на човека. Освен от материални въпроси, човек се интересува още от духовни и от Божествени. Значи има въпроси, които са от значение за отношенията на човека към самия себе си, към ближните му, към Природата и към Бога. За човека е важно отношението му към светлината, към въздуха, към водата и към храната. С очите си той приема светлината, с ушите си – трептенията на звука, с устата си – водата, въздуха и храната. Той приема въздуха главно чрез носа си. С носа си човек приема и миризмите, били те приятни или неприятни. Обаче не е достатъчно човек само да гледа, да чува, да мирише, да се храни, да пие вода и да диша, но той трябва да знае как да извършва тия процеси и какво да възприема.

Сегашните хора гледат, чуват, миришат, дишат, хранят се, но са изгубили способността си да извършват тия процеси правилно. Вместо да гледат красиви образи, те често се натъкват на грозни, неприятни образи и картини, вследствие на което изгубват навика си да гледат и възприемат само красивото в света. Като срещнат някой здрав, жизнерадостен човек, те се радват. Не се минава много време, те срещат някой болен, измъчен човек, и се наскърбяват. Здравият произвежда приятно впечатление на човека, а болният – неприятно. Святият, чистият човек произвежда приятно впечатление, а грешникът, нечистият – неприятно. Ако седите зимно време около огъня, вие сте доволни, усещате една приятност. Ако лятно време, при голяма горещина, се приближите при същия огън, вие изпитвате неприятно чувство и бягате далече от него.

Като говорим за здрав и болен човек, за умен и глупав, за добър и лош, явява се въпрос по какво се различава здравият от болния, умният от глупавия, добрият от лошия. Здрав човек е този, който работи, без да се уморява. Умен човек е този, който мисли право. Добър човек е този, който чувства нещата. Когато срещне, той влиза в положението му, за всичко му съчувства. Като чувства и своите, и чуждите болки и страдания, човек се облагородява и избягва да причинява страдания както на себе си, така и на своите близни.

Достатъчно е един път човек да мине бос през нива, обрасла с цигански тръни, за да не помисли втори път за същото място. Като е минал през чувства, които причиняват болки, подобни на циганските тръни, човек се стреми по какъвто и да е начин да се освободи от тях. Ако мъжът минава през нива, обрасла с цигански тръни, и набоде краката си, трябва ли да се оплаква на жена си, на приятелите си, че е пострадал от тръните? Какво ще му кажат те? – Всички ще започнат да го учат какво да прави. Всички ще се чудят как е допуснал да се нарани толкова много. Те ще кажат: „Как е възможно възрастен човек да не предвиди какво го очаква?“ За него е важно в дадения момент да извади тръните от краката си, да намаже болното си място с дървено масло и втори път да не отива бос в такава нива. Ще дойде някой да го убеждава, че циганските тръни помагали против ревматизъм. Наистина, те съдържат известна лечебна сила, но достатъчни са само два-три тръна. Влязат ли стотина тръна в краката на човека, това е извънредно много. Ако две пчели ужилят човека, те ще му помогнат против ревматизма, но ако сто пчели го ужилат, те могат да го умъртвят.

Сега, като влизате в новите условия на живота, вие трябва да мислите по нов начин. Днес сиромашът мисли по един начин, а богатият – по друг. Мислите ли право, и като сиромаш, и като богат вие трябва да мислите по един начин. Когато осиромашее, човек започва да обикаля пазарите на стари, на евтини дрехи. Като забогатее, той обикаля най-модерните и богати магазини. Той иска да си купи хубава модерна дреха, а колко струва, това не го интересува. Като се разочароват от някоя религия, хората тръгват от едно религиозно общество в друго – да изучават тяхното верую, дано по-лесно, т.е. по-евтино да го купят. Те казват: „Трябва да се върнем към старото.“ Питам: трябва ли възрастният човек да си спомня със съжаление за своето детство, когато са го возили в количка, и да иска да се върне към него? – Не, веднъж минал през една фаза на живота, човек трябва да върви напред. Някои религиозни хора се придържат строго към Писанието. Те казват, че само това е вярно, което е писано в Евангелието.

Те са прави, но едно трябва да имат предвид: човек може да се ползва от Словото дотолкова, доколкото Духът го осветява. Всеки ден Духът изяснява Словото и внася в него нови елементи.

Сега да се върнем към въпроса, който зададох на Христа: „Трябва ли да се дава данък на кесаря?“ Този въпрос може да се представи в друга форма: трябва ли синът да дава данък на баща си? Трябва ли дъщерята да дава данък на майка си? Следователно, преди да отговори на зададения въпрос, Христос зададе друг, приблизително в следната форма: „От кого вземат царете данък – от синовете си или от чуждите?“ – От чуждите, разбира се. Но за да не се съблазнят, Христос каза на Петър да хвърли мрежата си във водата, дето ще улови една риба, която в устата си има една златна монета. Като извади монетата, нека я даде като данък за себе си и за Него. Питам: какъв данък трябва да платите за уроците, за проповедите, които някой ви държи? По колко плащате на някой учител по музика? – Различно. Има уроци по музика от 20 до 10 000 лева – зависи от учителя. Един млад момък, любител на музиката, отишъл при един виден учител да взема уроци. Като взел един урок, учителят го запитал: „Искаш ли още един урок?“ – Не, достатъчно ми е един, всичко научих. Учителят му взел толкова много пари, че ученикът не могъл да помисли за втори урок. Ако за един урок по музика се плаща толкова скъпо, можете да си представите колко трябва да платите за един урок по Божията Любов.

Днес е опасно да се говори за вярата, за Любовта. Ако някой те пита вярваш ли в Бога и отговориш, че вярваш, веднага ще ти зададе друг въпрос: „Като вярваш, защо не вървиш в стъпките Му?“ – „Обичаш ли мъжа си?“ – „Обичам го.“ – „Като го обичаш, защо му причиняваш толкова много безпокойства и страдания?“ Наистина, защо, след като се обичат, хората си създават мъчнотии и страдания? Като се съберат двама души, които се обичат, те изпадат в положението на певци или на музиканти: всеки иска да изпее или да изсвири нещо, а другият да слуша. И вторият обаче иска да свири или да пее и да бъде изслушан. Понеже всеки иска

да се чуе неговият глас, между тях се заражда недоволство, неразположение. Щом се обичат, хората трябва да си отстъпват: един ден ще свири единият, на другия ден – вторият. Така именно и двамата ще бъдат доволни.

Както светските хора обичат да се хвалят, да имат предимство един над друг, същото обичат и религиозните. Като се съберат няколко религиозни заедно, те започват да се хвалят. Един от тях казва, че преди години съвсем западнал материално, но като се помолил на Бога, в скоро време положението му се подобрило. Друг разправя, че говедата му измрели от някаква болест, но като се помолил, всичко дошло в първото си положение. Трети разказва, че бил млад, но самотен момък. Като се помолил, скоро срещнал добра знатна мома и се оженил за нея. Колкото и да се хвалят, това са пресилени работи. Женитбата не подразбира щастие, както мнозина мислят. Да се ожениш – това значи да минеш през посвещение. Жената, децата ти ще те опитват по различни начини, за да видят колко си добър. Мъжът пък ще опитва жена си. Голям курс, голяма наука е женитбата.

Сиромашията и богатството също така са условия за посвещение. Човек минава през сиромашията и богатството, през знанието и невежеството, за да се опита какво може да направи с тях. Когато завърши гимназия и университет, човек се поставя на изпит – да се провери каква работа може да му се даде. Животът на Земята е велико училище, в което ученикът постоянно се подлага на изпити. Като се поставя на ред изпитания, човек постепенно развива надеждата, вярата и любовта си. Без надежда той не може да разбере човешкото сърце. Без вяра той не може да разбере ангелите. Без Любов той не може да разбере Божествения свят, т.е. Духът Божий. Казано е в Писанието, че Любовта е плод на Духа. Който се храни с плода на Духа, той може да се запознае с Божествения свят. Като обича, човек сам се храни, а щом се храни, той прави добро първо на себе си, а после на ближните си. Любовта се извява в две направления: в даване и във вземане. Всеки дава от себе си най-хубавото. Ако музикант ви обича, той ще ви изсвири най-любимото си парче.

Ако градинар ви обича, той ще ви даде от най-хубавите си плодове. Ако шивач ви обича, той ще ви скрои и ушие дреха по всички правила на изкуството си.

Сега, като изучавам хората от Божествено гледище, виждам, че те представляват музикални парчета. Трябва да дойде някой велик музикант в света, който да чете написаното върху тях и да свири по него. Само при това положение човек може да познае истинската си стойност. Докато не изсвирите това, което е писано върху човека, вие не можете да го познаете. Сегашните хора се срещат, но нито се познават, нито се разбират. Защо? – Защото не могат да четат какво е написано върху тях. Има хора, които внасят в ума ви някаква идея, в сърцето ви – приятно чувство или радост, а във волята ви – подтик за една добра постъпка. Значи всички добри разположения, които придобивате, се дължат на срещата ви с хората. Тази е причината, поради която трябва да обичате хората. Всеки човек е носител на известно благо в себе си. За да получите това благо, вие трябва да знаете да свирите написаното върху човека.

Същият закон има значение и при познаване на Бога. Човек не може да познае Бога, докато не дойде до положение да чете и да свири всичко онова, което Той е създал. За да разбере красотата на Божия свят, човек трябва да знае да чете, да свири и да пее. Яденето, от своя страна, е особен род музика, в която има такт, ритъм и темпо. Да ядеш музикално, това значи да не бързаш. Животните ядат много бързо, вследствие на което са лишени от музика. Когато волът преживя храната си, и това представлява до известна степен музика. Добре е, когато човек се храни, да слуша музика. Във време на ядене човек се нуждае от весела, но не от игрива музика. Игривата и тъжната музика еднакво нарушават ритъма на яденето.

Като е дошъл на Земята, човек трябва да изучава живота, да го разглежда като музика. Всяка дума, всяко движение крие в себе си особен род музика. Коя е първата дума, с която посрещате някой ваш гост? – Вие му казвате *добър ден* или *добре дошъл*. С каква дума ще ви посрещнат, като отидете на

онзи свят? Вие говорите за раждане и прераждане. Като сте заминавали за онзи свят, спомнете си как са ви посрещали и какво са ви казвали. Вижда се, че нищо не помните! Какъв е първият звук, с който новороденото дете заплаква? Лесно можете да имитирате този звук, защото не е сложен. Щом детето излезе на бял свят, ангелът му стои близо до него и му дава тон. Детето чува този тон и го произвежда. Щом чуят този тон, всички окръжаващи се радват, че се е родил човек на света. Не само при раждането си човек се нуждае от основен тон, но и през целия си живот. Когато човек намисли да направи някое добро дело, ангелът на Доброто веднага му дава основния тон. Не вземе ли правилно този тон, доброто дело не излиза, както трябва. Обикне ли човек някого, ангелът на Любовта му дава основния тон. Не вземе ли правилно основния тон на Любовта, човек изгубва любовта си и не може да пее, както трябва. Не е лесно човек да обича, т.е. не е лесно да попадне в основния тон на Любовта. Всички добродетели – Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Доброто, имат свои основни тонове, които не се ли вземат правилно, и добродетелите не се изявяват правилно.

Като ученици на Велика Школа, вие се намирате пред велики задачи. За решаването на тия задачи се иска голямо смирение и чистота. Един способен американски студент по богословие решил да прекара лятото в чифлика на един богат земевладелец, да работи и да проповядва Словото. Той прекарал лятото в усилена физическа и духовна работа и като тръгнал за дома си, земевладелецът му дал само половин долар. Ще кажете, че това е несправедливо. Колко плащате вие за работата на една пчела? Не само че нищо не ѝ плащате, но вземате всичкия ѝ мед. Понякога една дума, казана на място, струва хиляди левове. И ако не могат да ви платят за труда с пари, за предпочитане е да получите едно добро пожелание. Някой беден човек не може да възнагради труда ви, но казва: „Бог да ви благослови вместо мене.“ Божието благословение струва хиляди и милиони пъти повече от благо, което хората могат да ви дадат. Няма по-голямо благо за човека от това, да има за приятел някой цар или Бога. С каквато молба

да се обърне към приятеля си, той ще му услужи във всичко. В ръцете на Бога е изобилието на света. Рече ли човек да се оплаква от сиромашия, от невежество, това показва, че той няма такъв приятел, който да му помогне в онази липса, от която се оплаква.

Бедният трябва да има за приятел поне един богат човек. Богатият трябва да има за приятел поне един беден човек. Ученият трябва да има за приятел поне един невежа, а невежият трябва да има за приятел поне един учен човек. Следователно, ако човек не може да събере на едно място в себе си бедния и богатия, невежата и учения, той нищо не може да постигне. Бедният представлява човешкото сърце, а богатият – човешкия ум. Работата на ума е лесна, но работата на сърцето е мъчна. Човек страда от сърцето си, а не от ума си. Бедният, т.е. сърцето, страда, когато няма един богат ум. Богатият, т.е. умът, страда, когато няма едно бедно сърце. Бедното сърце представлява поле, върху което умът работи. Ако богатият ум не е свързан с едно бедно сърце, той няма къде да вложи капитала си. Бедният няма на разположение материални неща, но той е способен, умен, може да се учи. Следователно богатият използва богатството си само когато има един беден приятел. Като дойде при богатия, бедният носи хубави книги за четене. Щом прочете книгата, той започва да пее и да свири. Мощна сила се крие в книги, писани под диктовката на Духа. Такива са Свещените книги и Евангелието. Евангелието съдържа цял за всички болести, за всички накърнени чувства, за безверието, за обезнадеждаването, за безлюбието и т.н. Евангелието дава цял за примиряването на хората. Обаче човек трябва да знае как да употребява тия церове. Може ли музикантът или певецът да свири или да пее, след като се е нахранил добре? – Трябва да мине най-малко половин час след яденето, за да може човек да пее или да свири.

И тъй, за да разбира Божиите пътища, човек трябва да е смлял материалните работи в сърцето си. Той трябва да е разрешил материалните въпроси. Това не значи, че той трябва да се откаже от физическия живот, но не трябва да се

товари с работи, които не са по неговите сили. Ако вие живеете при приятел, когото обичате и който ви обича, трябва ли да се смущавате за утрешния ден? – Щом е богат, той има грижа за вас. Ако баща ви е богат и е решил да ви издържа да учите в странство, трябва ли да се безпокоите за материалното си положение? Всяко безпокойство и смущение има за основа нещо материално. Трябва ли да се смущавате, щом живеете в свят, създаден от Бога? „Ама как ще прекарам живота си?“ – Баща ви е богат, няма защо да се тревожите. Той ще ви поддържа да завършите гимназия, университет, и ще вземете добра служба. „Не зная как да се моля на баща си.“ – Това е друг въпрос. Добрият син знае как да се моли на баща си. Щом е отишъл в странство, между чужди хора, той знае как и какво да пише. Той ще вземе перо и мастило и ще пише: „Татко, свърших първия семестър успешно. Сега ми трябва пари за такси, за наем, за храна и облекло. Животът стана по-скъп. Прати ми по-голяма сума от тази, която досега ми пращаше. Благодаря за грижите, които имаш към мене. Моята длъжност е да уча, да работя, да оправдая всичко, което правиш за мене. Добре съм, доволен съм от лекциите на професорите.“

Рече ли да се оплаква на баща си, той не го познава. Болният има право да се оплаква, но здравият – никога. Здравият трябва само да благодари на баща си за грижите, които полага за него. Като се върне от странство, той трябва да покаже на родителите си каква наука или какво изкуство е придобил – да познаят те, че синът им е учил добре и е оправдал техните грижи и средства. Ако е художник, той трябва да вземе четката и набързо да нарисува портрета на баща си, на майка си, на братята и на сестрите си, за да видят, че той наистина е учил и е придобил нещо. Гледам: някой художник взема молив и лист, туря черни точки по хартията – изведнъж виждам, че е нарисувал нещо: вода, която тече, или сняг. Това са сенки на водата и на снега, но дават ясна представа за тях. Всеки човек може да бъде художник, да рисува живи картини. Например как бихте нарисували картината на Любовта? Как бихте нарисували картината на

вярващия и на безверника? Изобщо човек може да рисува всичко, каквото преживява.

Следователно както храната се отразява върху човека, така и неговите мисли и чувства хвърлят известен отпечатък върху лицето му. Колкото по-чиста и здрава храна употребява човек, толкова по-чиста е неговата кръв. Чистата кръв пък е първото условие за здравето. Много хора, особено българите, ядат люти чушки. Лютите чушки помагат против треска, но за здрав човек те не се препоръчват. Също така не се препоръчват и много кисели и сладки храни. Ако човек прекара целия си живот в охолност и безгрижие, той ще придобие голяма мекота, която не е на място. Това е мекота без пластичност. Такава мекота разваля човека. Ако пък употребява много кисели храни, човек придобива повече енергия, отколкото му трябва, вследствие на което става много остър. Всяка храна трябва да се употребява в такова количество, каквото е нужно за организма. Всеки трябва да познава организма си и да го храни със съответна храна както във физическо, така и в психическо отношение.

Добрата психическа храна подразбира добри чувства и мисли към всички хора. Говори ли ви някой човек, изслушайте го внимателно. Той има предвид нещо добро. „Ама много силно говори.“ – Силният говор показва, че в този човек има голям напор на енергия. Той е подобен на водопад. За да го слушате спокойно, отдалечете се малко, идете настрана, да не ви засяга водата. Щом сте далече от него, говорът му ще ви бъде приятен. Срещнете ли един човек, намерете в него една добра черта, която всякога да държите в ума си. Мислете добре за човека. Който мисли добре за другите, той мисли добре и за себе си. Всяка лоша мисъл по отношение на когото и да е се връща към този, който я е изпратил вън от себе си. Какво изисква Любовта от човека? – Да обича всички, без те да знаят. Да вярва във всички, без те да подозират. Кажете ли на човека, че го обичате, вие искате да ви плати нещо за това. И тази любов е добра, но за предпочитане е човек да обича, без да знае някой за неговата любов. Щом обичате някого, само Бог и вие трябва да

знаете това. Докато сте на Земята, никой не трябва да знае за вашата любов. Щом напуснете Земята, хората могат вече да знаят каква е била любовта ви. Знаят ли преди това, вие се излагате на големи спънки и изпитания.

Запитаха Христа: „Трябва ли да плащаме данък на кесаря?“ Христос отговори: „Отдайте кесаревото на кесаря, а Божието на Бога.“ Подобното трябва да отиде при подобното си. Човешката любов носи страдания, а Божествената – радост. Когато любовта ви към даден човек произвежда радост, тя е правилна. Не произвежда ли радост, тя не е правилна. Божията Любов произвежда в човека вътрешна радост, вътрешен мир и вътрешно веселие. Това е резултат на Божия глас, който говори: „Не губи вяра в ближните си и в своите приятели. Не си създавай ненужни страдания.“ Бог работи във всички хора и ги подтиква към Любов, вяра, знание и свобода. Той ще изкара всичко на добър край. Той ще победи.

Следователно на каквито изпитания и страдания да се натъквате, благодарете на Бога. Дойде ли сиромашията в дома ви, попейте А малко. Дойде ли ви някаква болест, пейте и на нея. Сгрешите ли някъде, веднага изправете погрешката си. Някои ваши погрешки се дължат на това, че сте се приближили или отдалечили от някой човек повече, отколкото трябва. От вас зависи да грешите или да не грешите. „Ама отдалече не чувам.“ – „Приближи се тогава до човека, когото искаш да слушаш.“ – „Отблизо много силно говори.“ – „Отдалечи се от него.“ – „Не зная кое е същественото в живота и него да търся.“ – Същественото за всеки човек е да бъде естествен и да изявява Божията Любов. Кой не желае да слуша такъв човек? Когато музикантът свири естествено, чисто, както е написано в нотите, всеки е готов да го слуша. Ако той е доволен от себе си, и критиката е доволна от него. Защо? – Защото е правилно предадено от него и правилно е възприето от другите. Не е ли предадено и прието нещо добре, това показва, че и на този, който предава, и на този, който приема, им липсва нещо. Съвременните хора не предават и не приемат добре Божията Любов, защото им липсва

нещо. Някой казва, че човек не трябва да обича. Друг казва, че човек не трябва да бъде обичан. Какво е нужно за човека, ако не трябва да обича и не трябва да го обичат? – Не, като е дошъл на Земята, човек и ще обича, и ще го обичат. Като го обичат и като обича, той ще бъде по-учен, по-силен, по-свободен, по-здрав. Кой е Този, Който обича? – Бог обича. Кого обичат в човека? – Бога обичат. Следователно обичайте Бога в себе си и в ближния си и желайте да обичат Бога във вас.

Сега, като ученици, научете се не само да четете нотите, но и да свирите добре. Научете се да изявявате Любовта, без да говорите за нея. Що се отнася до любовта, всички сте специалисти по нея. Че сте специалисти по любовта, това значи, че вие разбирате любовта в другите хора по-добре, отколкото в себе си. И хората разбират любовта във вас по-добре, отколкото вие в себе си. Следователно човек има ясна представа за любовта само тогава, когато разбира както своята любов, така и любовта на своите близки. Ако вие разбирате Любовта по-добре от мене, вие сте в мене. И ако аз разбирам Любовта по-добре от вас, аз съм във вас.

Сега желая вие да разбирате Любовта по-добре от мене в едно отношение. Желая и аз да разбирам Любовта по-добре от вас в друго отношение. С други думи казано: Бог да бъде във вас и в мене.

5 август, 5 ч.

НОВИ ПЪТИЩА

Матей 21-21

Ще прочета 21-ви стих от 21-ва глава от Евангелието на Матей:

*Истина ви казвам:
ако имате вяра и не се усъмните,
не само делото на смоковницата ще направите,
но и на тази гора ако речете:
Дигни се и хвърли се в морето,
ще бъде.*

Съвременните хора се нуждаят от правилно разбиране на нещата. За да има правилно разбиране, човек се нуждае от ред условия. Например човек трябва да има очи, с които да вижда, правилно да възприема светлината. Не е достатъчно само това. Човек трябва да знае как са устроени очите му и как да манипулира с тях. Тъй щото не е достатъчно само човек да има очи, но трябва да знае как да гледа с очите си. Често човек вижда неща, които не само че не го ползват, но му причиняват ред пакости. Чрез очите си човек трябва да се запознае с онова, което Великият е създал. Светлината разкрива за човека целия физически свят, който е отражение на още по-велик от него – Божествения.

Човек се нуждае от още едно важно условие – от уши, чрез които да възприема трептенията на въздуха. Като стигат до мозъка, тия трептения се възприемат като звук и ние казваме, че човек чува. Като слуша, човек трябва да знае как да нагоди ухото си, за да възприема правилно звуковете. Чрез ухото си човек възприема не само физически звукове и говор, но и ония звукове, които идат от висшите светове.

Третото условие, от което човек се нуждае, е уста с две устни – горна и долна, и от един език – главен инспектор в живота му. Всяка дума, която излиза от устата на човека,

е войник, който чака заповедите на своя генерал – езика. Езикът определя посоката на нейното движение и службата, която тя трябва да извърши. Най-после, човек се нуждае от нос, с който да възприема уханията в Природата, и от ръце, с които да пипа, да усеща различните състояния – топло и студено, твърдо и меко и т.н.

И тъй, за да има правилни разбирания за живота, още от най-ранната си възраст човек трябва да упражнява своите сетива, да се ползва разумно от тях така, че и като остарее, да му служат, както в младини. Не си ли е служил правилно с тях, в старини те постепенно го напущат. Такъв човек става за смях на окръжаващите: не вижда ясно, не чува добре, не усеща миризмите правилно, и т.н. Всички казват: „Стар човек е този, изветрял е вече, оставете го настрана, не се интересувайте от него.“ Какво представлява старият човек? Ще кажете, че старият е немошен, глупав, изветрял човек. Не, това, което виждате отвън, съвсем не може да се нарече стар човек. Старият човек се отличава с мъдрост. Това, което вие наричате стар човек, представлява само едно облекло на човека, но ни най-малко не е истинският човек. Преди всичко човек още не е дошъл до положението на стария.

Съвременните хора едва сега минават от детинство към юношество. Те едва са на 12-годишна възраст, завършили са курса на основното училище и влизат в първи прогимназиален клас. Като ученици в прогимназията те ще започнат да учат, да мислят, да говорят, да чувстват и да постъпват правилно. Това е наука, за изучаването на която са нужни хиляди години. Тя не се придобива изведнъж. Не е лесно да се научи човек да говори правилно. Който е придобил това изкуство, той би могъл с една дума само да спре вятъра. Сега вие казвате на вятъра да спре, говорите му по различни начини, но вместо да спре, духането му все повече се усилва. Който знае добре да говори, той би се разговарял приятелски със сиромашията. Като не могат да я приемат добре и като не я разбират, хората роптаят, оплакват се от сиромашията, искат да се освободят от нея. Като стане въпрос за богатство, всички се стремят към него. За богатството те имат добро

мнение, а за сиромашията – лошо мнение. Както детето се страхува от лекарите, така и хората бягат от сиромашията. Опитайте се да заведете на болница някое дете, което е яло горчивите хапове на лекаря, за да видите колко силно ще се противопостави на вашето желание. Детето ще ви каже, че е опитало горчивите хапове на лекаря и втори път не отива при него.

Сегашните хора страдат по единствената причина, че не могат да говорят на болестите си, на сиромашията, на невежеството, на слабостите си и т.н. Лесно е да се справи човек с болестта си, но ако знае как да ѝ говори. Достатъчно е само да раздвижи малко въздуха около себе си, за да застави болестта да излезе вън от него. Днес всички хора говорят, но малцина знаят изкуството на говоренето. Например някой момък отива в дома на своята възлюбена, която го угощава с някакво ядене, добре приготвено, обаче пресолено. За да не я обиди, момъкът яде от яденето и мълчи, но щом излезе от дома ѝ, веднага започва да се оплаква от разстройство на стомаха и търси начин да облекчи положението си. В дадения случай момъкът не разбира нито изкуството на мълчание, нито изкуството на говорене.

Един млад момък завел приятеля си на гости при своята годеница, за да види какви ценни качества и добродетели има тя. Годеницата ги поканила любезно, разговаряла се с тях и добре ги угостила. След закуската тя направила кафе и ги почерпила. В бързината си, вместо да вземе кутията със захар, тя взела кутията със солта и направила кафе със сол, вместо със захар. Тя запитала годеника си дали кафето е сладко. „Много е сладко“ – казал той. Щом излезли от дома на годеницата, приятелят му казал: „Какво беше това кафе? Никога в живота си не бях пил солено кафе, но днес пих.“ – „Да, приятелю, кафето беше солено за тебе, защото любовта ти е малка. Ако любовта ти беше по-голяма, кафето щеше да ти се види сладко.“ Значи любовта може да превърне соленото в сладко.

Много неща в живота на човека са солени, но и те имат своето предназначение. Хората осоляват някои неща, за да

ги предпазят от гниене. Същевременно солта дава почивка на човека. Солта, за която ви говоря, се отличава коренно от солта, с която хората си служат. Солта на земята е дете на духовната сол, за която Христос казва, че ако солта обезсолее, трябва да се хвърли навън. Като дете на духовната сол готварската сол прави големи пакости в зависимост от това, как и в какво количество се употребява.

Съвременните хора се нуждаят от нови възгледи, от нови разбирания за живота. Като не го разбират, те казват: „Животът е лош.“ Само онзи може да каже, че животът е лош, на когото вкусът е развален. Каквото ядене дадете на болния от треска, в края на краищата той ще каже, че яденето е горчиво. Защо? – Защото в устата му е горчиво. Каквото и да кажете или да дадете на болния, той все ще намери нещо лошо в него. За болния всичко в света е дисхармонично. Тази дисхармония се дължи само на неговото болезнено състояние. Този човек страда, боли го окото, ухото, гърлото, главата или стомахът. Благодарение на своята болка той не може да оценява нещата, не може да определи истинската им стойност.

Днес от всички хора се изисква да оценяват това, което им е дадено. Те имат очи, уши, нос, уста, които струват милиони и милиарди, но не ги оценяват. Не само че не ги оценяват, но те още не могат да си служат с тях, както трябва. В Америка приготвят един телескоп, широк пет метра в диаметър. С него ще може да се вижда това, което с досегашните телескопи не могат да виждат. Хората не познават още какво се крие в техните сетива. В очите си човек има един по-сложен апарат от този телескоп. Той е широк не само пет метра в диаметър, но много повече. Обаче сегашните хора не са развили още този апарат, нито са го инсталирали. Пък и да го инсталират, те не биха могли да си служат с него. Те не могат още да си служат с обикновените очи, а колко повече – с вътрешните, в които се намира този телескоп. Голямо богатство представлява този телескоп, но само за онзи, който може да се ползва от него. Само човекът на Любовта може да се ползва от този телескоп.

Какво представлява Любовта? – Любовта не е нещо материално, както хората я разбират. Казано е: „Бог е Любов.“ Какво нещо е Бог? – Създателят на цялата Вселена, на органическия и на неорганическите светове, на всичко, което ни заобикаля. Той се грижи за всичко, което е създал, и приготвя условия за растене и развиване на всичко живо – от най-малкото до най-голямото. Той се вслушва и в най-тихия зов, изпратен към Него, и му отговаря. Като видите, че някой човек се е разгневил, вие казвате: „Защо се е разгневил този? Какво иска?“ Обаче Бог с приятност се вслушва и в гласа на гневния. За Него гневният човек представлява водопад, чиято вода слиза отвисоко и с голям шум. Друг някой се е разгневил и окръжаващите му са недоволни, че в гнева си е ударил някого и му е пукнал главата. Кой е виновен за това? – Вината е в онзи, който стои на пътя на разгневения. Гневният не е нищо друго, освен камък, който се търкаля от някой висок планински връх, и каквото срещне на пътя си, удря го и го завлича. Камъкът е доволен, че се е освободил от известно ограничение, а вие сте недоволни, че дигал шум, че ударил главата или крака на някой пътник.

Следователно, когато някой човек ви направи една пакост, ще знаете, че вината е у вас, понеже сте застанали на пътя му и пречите на неговите научни изследвания. Той е учен човек, прави своите научни изследвания, а вие сте недоволни от него. Кой е виновен, че струните на цигулката се късат? – Цигуларят. Той свири силно, мощно, радва се, че може да изрази своето скръбно или радостно състояние. Струните вземат участие в неговото състояние и започват да скачат. Това скачане наричаме късане на струните. Тъй щото, научете се да прониквате във вътрешния смисъл на нещата, за да се ползвате от тях. Радвайте се, когато струната на вашата скръб се скъса, за да престане тя да свири. Радвайте се, че струната на вашата сиромашия се е скъсала, за да престане тя да ви тормози. Някой студент се оплаква, че са го скъсали на изпит. Значи и неговата струна се е скъсала. Той трябва да се радва, че струната му е скъсана, защото ще повтори материала още няколко пъти и ще го научи по-добре.

Следователно страданията и нещастията носят нещо добро за човека. Те го правят мек, добър, отзивчив и внимателен към чуждите радости и страдания. Колкото повече страда човек, толкова по-добре изучава езика на страданието и лесно се справя с него. Той може да се разговаря със своите и с чуждите болести и по този начин да помага както на себе си, така и на другите. В страданията си човек изучава много езици – на сиромашията, на болестите, на невежеството и т.н. Добре е човек да знае много езици. Колкото повече езици знае, толкова по-големи възможности се откриват пред него. Ако някой от вас знае само български език, той ще се разбира само с българите. Срещне ли някой чужденец, няма да го разбере.

Сега, като ви говоря за езика на страданието, вие мислите, че това е някаква приказка или сюжет от някакъв роман. Всички сте чели и четете романи и се интересувате какво ще стане накрая с героя и с героинята. Обикновено героят и героинята представляват момък и млада мома. Около тях се движат майките им, бащите им, братята и сестрите им. Без тези действащи лица не може. Те са главните фактори, около които действията се развиват. Без тях е невъзможно. Защо? – Защото всеки човек е носител на специфична енергия. През даден човек минава такава Божествена енергия, каквато през друг човек по никой начин не може да мине. Тази природна енергия, която минава през момата, по никой начин не може да мине през момъка. И обратно: енергията, която минава през момъка, не може да мине нито през момата, нито през майката, през бащата, братът или сестрата. В този смисъл майката, бащата, братът или сестрата са проводници на специфични природни енергии. Тази е причината, поради която всяка форма в Природата, колкото и малка или голяма да е тя, е важна и необходима. През слугата минава една енергия, през господаря – друга; през учителя минава една енергия, през ученика – друга.

Иска ли да се ползва от тия енергии, човек трябва да се свърже с Първата Причина на нещата, в която всички природни енергии се втичат и изтичат. Който се свърже с Бога,

той ще се ползва от знанието, което тия сили крият в себе си. Казват за някого, че се е влюбил. Благодарете, че се е влюбил. Като се е влюбил, той има възможност да живее. Който люби, той живее. Не люби ли, човек е осъден на смърт. В кого трябва да се влюби човек? – Детето трябва да се влюби в майка си и в баща си, за да му дадат живот. Майката и бащата трябва да се влюбят в детето си. Майка, която не е влюбена в детето си, не може да стане майка. Баща, който не е влюбен в детето си, не може да стане баща. Детето трябва да се роди, за да подпише, че майката е майка и бащата – баща. Ако не роди дете, майката не може да се нарече майка. И ако бащата не стане причина за раждането на детето, той не е баща.

Сега, като сте дошли на планината, вие трябва да се сближите по душа и по дух, да не мислите, че сте чужди. Вие сте излезли от едно и също Начало, но сте се пръснали по разни части на света. Днес трябва отново да се запознавате. Тук имате възможност да създадете добри отношения помежду си и взаимно да си помагате. Ако някой от вас заболяе, другите трябва да му се притичат на помощ. Като помагате на другите, и на вас ще помагат. Когато сте сами, ще се научите да не очаквате външна помощ. Представете си, че ви заболи стомах или корем. Какво трябва да правите? – Започнете да пеете на корема си. Можете ли да го излекувате с песен, вие можете да се отнасяте добре с всички хора. Ако заболяят гърдите ви и ги излекувате с песен, вие ще знаете как да се отнасяте с ангелите. Ако страдате от главоболие и можете да се излекувате с песен, вие ще имате правилни отношения към Бога и ще се разговаряте с Него. За да се разговаряте с Бога, вие трябва да станете като децата. Казано е в Писанието, че ако не станете като децата, няма да влезете в Царството Божие, т.е. няма да влезете в царството на Любовта.

Едно трябва да знаете: в царството на Любовта може да влезе само онзи, който знае да пее. Днес повечето певци се движат от две до три и половина октави. Едва ли има певци, чиито гласове вземат четири октави. Такива певци не могат да бъдат бедни хора. Голямо благословение е за певеца, ако

може да взема пет-шест октави. Който знае да пее, както трябва, той може да лекува и себе си, и ближните си. Има музикални парчета, с които се лекуват различни болести: главоболие, гръдобол, ревматизъм и т.н. За всяка болест е нужно специално парче. Музиката може да се използва като метод за лекуване. Старите обаче казват, че музиката не е за тях, че само младите могат да пеят. Според тях излиза, че младите са артисти, които играят различни роли на сцената, а старите са слушатели. И това е добре, но всеки за себе си, млад или стар, трябва да пее. Цялата Природа пее: вятърът, водата, птичките, цветята, животните – всички по свой начин. В Природата няма стари и млади – всички пеят. Пейте и не се критикувайте. Защо трябва да се произнасяте, че този пее лошо, а онзи – добре? Защо трябва да се критикувате кой как бил облечен? Щом Бог е пратил човека на Земята, Той му е дал свобода да се облича, както иска. Ама черните дрехи били модерни! – Това е човешка мода, но не и мода на Природата. В човешката мода всякога има нещо неестествено. Ако черният цвят трябва да се предпочита, тогава в Природата трябваше да има само нощ. А сега има нощ и ден. През деня, когато Слънцето грее, всички същества трябва да бъдат облечени с бели, светли дрехи. Вижте пеперудите, птиците – колко са разноцветни. Пеперудата е облечена с пъстра, разноцветна дреха и по цели дни хвърчи, радва се на Божия свят. Някои хора се обличат със светли, а други – с тъмни дрехи. Белият цвят означава щедрост. Добре е скъперниците да се обличат с бели дрехи, за да станат щедри. Анемичният трябва да се облича с червени дрехи. Той трябва да вземе червения цвят от цветята, а не червената боя, с която бояджиите си служат. Най-красивите краски ще намерите в растенията. Растенията представляват най-великата художествена изложба. Те представляват страници от великата Божествена книга.

Като ученици вие трябва да знаете, че всяко цвете има свое велико предназначение. Щом е така, не късайте цветята безразборно. Късате ли ги, мачкате ли ги, и вие ще пострадате в известно отношение. Например ако откъснете един

син цвят и го захвърлите, непременно ще изгубите нещо във вярата си. Ако постъпите небрежно с някой жълт цвят, ще изгубите нещо в умствено отношение. Ако смачкате някой червен цвят, животът ви ще се намали. Искате ли да се закичите с някое цвете, да му се порадвате, не го късайте, но турете го в една малка саксийка и постоянно го гледайте. Откъснете ли един цвят и го дадете на своята любима или на своя любим, вие му давате любов, която скоро ще увехне. Радвайте се на хората, обичайте ги, без да им доказвате любовта си с откъснати цветя. Срещнете ли някой човек, радвайте се, че виждате Бога в него. И той трябва да вижда Бога във вас. Видите ли нещо лошо в характера на човека, не го съдете, но помогнете му по някакъв начин да се изправи. Ама обущата му били нечисти! – Не го съди, но вземи една кърпа, и без да те забележи, изчисти ги. Днес хората се съдят, критикуват се, но не могат да си помогнат. Те виждат кое е право и кое не, но не могат да се изправят. В това отношение те мязат на цигулари, които знаят да свирят, но не могат да настройват цигулките си, вследствие на което свирят неправилно.

И тъй, работете съзнателно върху себе си, за да приемете новата култура. Новата култура изисква от човека едно – да обича Бога. Къде ще намерите Бога? – Във всеки човек. Какъвто човек срещнете – добър или лош, прост или учен, той носи някакво благо. Като знаете това, не е нужно да се препоръчвате едни други, да казвате, че този е добър, а онзи – лош. Всеки човек, който носи в себе си сърце, ум, сила, душа и дух, е добър. Той иде от Бога. Трябва ли да ви разправят кой човек е от високо произхождение и кой – от ниско? Всички хора са пътници в един и същи параход, който има строго определена цел – да ги заведе на пристанището. Ще кажете сега, че параходът ви е родил. Не, вие пътувате с парахода, но нито сте се родили в него, нито той ви е родил. Ще кажете, че баща ви и майка ви са ви родили. Те са ви дали само условие да се родите – чрез тях да познаете Бога. Не познаете ли Бога, вие не познавате нито баща си, нито майка си. За да ги познаете, трябва да ги слушате. Също трябва да слушате и по-големите си братя и сестри. Изобщо вие трябва да изуча-

вате закона на послушанието. Като изучавате този закон, ще можете да изпълнявате Волята Божия.

Като ученици от вас се иска да пазите хармонията в Божествения свят. На каквито и противоречия да се натъквате, стремете се правилно да ги решавате. От вас зависи да бъдете в корените или в клоните на живота. Ако живеете във физическия свят, вие ще бъдете в корените. Живеете ли по Божествен начин, ще бъдете в клоните. Ако живеете само физически, вие ще бъдете в листата на дървото. Ако живеете в Божествения свят, ще бъдете в плодовете на дървото. Който живее и в двата свята, той съзнателно се движи между хората и им помага. Като влезе в някой дом, дето има болни, той не им казва, че трябва да бъдат весели, да търпят, но изважда цигулката си и започва да свири. Като изсвири едно-две парчета, болните оздравяват и стават от леглата си. Целият дом се радва и благодари на този цигулар, че им е направил добро.

Следователно знайте, че няма по-велико нещо в света от Любовта. Тя съживява, подмладява хората и ги прави весели и свободни. Който има Любовта в себе си, той има разположение към всички: към камъните, към растенията и към животните. Той знае, че Бог е създал със Словото Си всичко. Като види някое животно, той му се радва, милва го. Като види някое цвете, той се спира да го помирише; ако е изсъхнало, ще го полее, ще го разкопае наоколо и ще си замине. Той знае, че във всяко живо същество се крие Божията Мъдрост. Като знае и разбира това, той обиква Бога в себе си, както и във всички живи същества. Обикне ли Бога, всичките му работи се оправят.

Сега и на вас казвам: възлюбете Господа с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила, за да се освободите от болести, несгоди и противоречия в живота си. Да обикнете Господа – това значи да повдигнете своите мисли и чувства. Това не значи, че трябва да искате много. Искайте малко, само за деня. Какво иска гладният? – Само едно ядене, един обяд, но да бъде Божествен, т.е. пълен с любов. Ядете ли от този обяд, вие ще приемете от

любовта, която е в него. При това положение нито стомах, нито глава ще ви болят. Който има Любов, той не може да боледува. Искате ли да се освободите от болестите си, трябва да обичате всички хора и да сте готови на всякаква услуга. Някой се оплаква от болки в стомаха, в корема си. Щом обикне хората, стомахът и коремът му ще оздравеят. Болят ли го гърдите, той трябва да обикне ангелите. Обикне ли ги, гърдите му ще се подобрят. Който страда от главоболие, той трябва да изправи отношенията си към Бога, към Божествения свят. Значи всяка болест е причинена от нарушаване на законите на физическия, на Духовния или на Божествения свят. Хората са проводници на такива природни енергии, които регулират стомаха и цялата пищеварителна система на човека. Ангелите са проводници на такива природни енергии, които регулират дихателната система на човека. Чрез Божествения свят пък се прокарват такива енергии, които регулират цялата нервна система на човека. Тъй щото обичайте хората, ангелите и Бога, за да бъдат стомашната, дихателната и нервната ви системи в пълна изправност.

Казано е в Писанието: „Ще разруша човешкия търбух.“ Под думата *търбух* се разбира лошият живот на човека, но не и неговия стомах. В търбуха се крият всички низши желания на човека. Стомахът обаче не може и не трябва да се разруши. Искате ли да бъдете съвършен човек, обичайте хората и им помагайте, обичайте ангелите, обичайте и Бога. Това е идеалният човек. В него функционират правилно трите важни системи: стомашна, дихателна и нервна.

И тъй, за да бъдете като ангелите, вие трябва да имате тяхната вяра и знание. Вие не вярвате в това и казвате, че хиляди години ви са нужни, за да станете като ангелите. Със знание и с вяра нещата лесно се постигат. Без знание и без вяра нищо не се постига. А Исус рече: „Истина ви казвам: Ако имате вяра и не се усъмните, не само делото на смоковницата ще направите, но и на тази гора ако речете: Дигни се и се хвърли в морето, ще бъде.“ В Божествения свят по всяко време можете да намирате плодове на дърветата. Всяко дърво трябва да има поне дванадесет плода – за всеки месец през

годината по един плод. Като не разбират този закон, хората искат отсега нататък да станат добри. Те са добри и по всяко време могат да бъдат добри, но трябва да проявяват своята доброта. Те са богати, но трябва да проявяват своето богатство. Те са деца, но не проявяват своето детско състояние. Те са майки и бащи, но не проявяват своето майчинство и бащинство. Кое е отличителното качество на майката и на бащата? – Любовта им. Любовта на майката възприема, повдига и запазва нещата, а любовта на бащата се изразява в даване. Бащата дава капитала, майката го запазва, а детето го разработва и го туря в обръщение. Значи Бог дава, а човек възприема и разработва даденото. Щом сте дошли на Земята, ще знаете, че сте се учили в училището на баща си и на майка си и трябва да приложите това, което сте приели и научили от тях. Давайте на хората от благата на вашата майка и на вашия баща. Само така ще познаете, че Бог живее във вас. Не изисквайте само от другите хора да бъдат добри и да проявяват Божията Любов.

Съвременните хора постоянно говорят за страданията си и се запитват не може ли да живеят без страдания. Без страдания не може. Страданието е пробният камък на Любовта. Чрез страданието се опитва любовта на човека. Колкото повече човек страда и колкото по-разумно носи страданията си, толкова и любовта му е по-голяма. Без страдание Любовта не може да се прояви. Страданието е сянка на Любовта. Тази сянка е необходима за проява на величествената картина на Любовта. Без сенки в света нещата остават невидими. Дето няма сенки, там владее пълно еднообразие. Когато се отегчи от живота между хората, човек отива в погорен свят, но остава сам, заобиколен със светлина, в която не различава нищо. Като се отегчи и от този живот, той започва постепенно да слиза все по-надолу – между ангелите, между хората, животните и растенията. Като се намери между подобните си, той се радва, че е дошъл на Земята да живее. Отегчи ли се отново, пак напуска Земята. Дето и да отиде, човек трябва да знае, че страданията неизбежно ще го следват. Колкото по-голяма е любовта на човека, толкова

и страданията му ще бъдат по-големи, но по-разбрани. Колкото по-разбрани са страданията, толкова по-лесно се носят. Щом човек носи страданията си леко, с радост, той е дошъл вече до великата Любов в живота.

Хората говорят за Любовта и се питат: „Обича ли ни Бог?“ – Колкото и вие Го обичате. Ако отидете при Него с малка чаша, и Той ще ви даде малко. Ако отидете с голяма чаша, много ще ви даде. Колко Любов ще ви даде, това зависи от вашата чаша, т.е. от вашето сърце. Искате ли да бъдете обичани, и вие трябва да обичате. Обичайте Бога, за да ви даде и Той от Своята Любов. Обичайте, за да ви обичат.

Всеки човек е актьор, който играе някаква роля във великата драма на живота. От него се иска едно: да изучи ролята си и да я играе добре. Дали е цар, или слуга, той еднакво трябва да заляга за ролята си, да я изучава и да играе с любов. От ролята на човека не може да се съди дали той е добър, или лош. Някой може да играе ролята на крадец, на пресъпник, без да е лош човек. Някога, в миналото, в Цариград са давали за пръв път пиесата „Отело“ от Шекспир¹⁵. Един турчин гледал тази пиеса и се възмутил от подлата роля на Яго. Като го видял на другия ден в града, той го спрял и гневно му казал: „Защо забърка тази каша снощи?“ Турчинът се ядосал толкова много от ролята на Яго, че не могъл да я отдели от самия човек.

Човек е изпратен на Земята да изиграе някаква роля, от която трябва да научи нещо. Играйте добре ролите си, без да роптаете. „Ами защо трябваше да се родя жена?“ – Благодарни на Бога, че си жена. Като жена ти ще бъдеш проводник на такава любов, каквато чрез мъжа не може да се предаде. Всеки човек – мъж, жена или дете, стар или млад, е проводник на особен род Божествена енергия. В каквото положение и да се намираш, каквато роля и да играеш, ти си проводник на специфична енергия. Чрез камъните, чрез растенията, чрез животните също така се предават специфични енергии. Чрез всяка проява на човека, права или крива, се предава особен род енергия. Благодарете за всичко, което се случва в живота ви. Някой ви е обидил, че сте направили

някаква погрешка – благодарете за всичко: все ще научите нещо ново. Художникът рисува не само с прави, но и с криви линии. Съберете всички обидни думи, всички погрешки, и ги турете на местата им. Турите ли ги на съответните им места, вие ще нарисувате една картина, която всички ще харесват. Каквото предприятие да поемете, свършете го добре, с благодарност.

Сега, за да извършите добре своите предприятия, знайте, че не сте сами, но имате помощници. Ако направите някаква погрешка, вие можете да я изправите. С изправянето на погрешката си вие я заличавате така, както ученикът и учителят заличават написаното на дъската, за да могат отново да пишат върху нея. Следователно знайте, че заради доброто у вас ви се дават всички условия да растете и да се развивате. Вие имате добри сърца, добри умове, но трябва да работите, за да проявите тия богатства. Казано е в Писанието: „Колко по-добър е човек от овцата.“ Наистина, колко по-добър, по-умен е човек от всяко животно. Колко по-красиво и свършено е тялото на човека от всяко животно.

Благодарете за всичко, което ви е дадено. Благодарете за мястото, което ви е дадено във високата стълба на Живота. Мислете за Любовта на Бога към вас и приемоте тази Любов в себе си. Знайте, че тази Любов се проявява във всеки човек. Когато мома и момък се обичат, между тях действа Божията Любов. Ако се вслушват в гласа на тази Любов, те никога няма да я изгубят. Дето е Бог, дето Любовта присъства, там никакво престъпление не може да се извърши. Понеже Бог е между нас и в нас, нека всички отворим сърцата си за Него и Го възлюбим. Като слушате някой човек да ви говори, дайте внимание на думите му. Когато някое куче лае, вслушвайте се в звука му, за да разберете какво иска да каже. Когато кон цвили, вслушвайте се в цвиленето му, за да разберете от какво се нуждае. Както човек не говори всякога еднакво, така и кучето не лае всякога еднакво, и конят не цвили всякога еднакво. В проявите на всяко живо същество човек трябва да вижда прояви на Божественото. Стремете се

към придобиване на свободата си, но пазете свободата и на своите близки.

Христос казва: „Аз съм пътят, истината и животът.“ Пътят представлява бащата, Истината – майката, а Животът – това сме ние, хората, които са изявление на Пътя и на Истината. Значи Пътят е нашият баща, Истината – нашата майка, а Животът – това сме ние, децата на Пътя и на Истината.

Желая ви сега всички да станете, да оживеете и да възкръснете! Като възкръснете, радвайте се и скачайте като телци!

7 август, 5 ч.

ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БОЛЕЗНЕНИ СЪСТОЯНИЯ

Лука 12:12

В човешкия живот се забелязват две състояния: здравословно и болезнено. По-голямата част от човечеството се намира в болезнено състояние на живота. Тази е причината, поради която, когото срещнете днес, все за болестта си говори. Рядко ще срещнете хора, които говорят за своето здраве. Ако срещнете някой човек, който не говори за някаква болест, непременно ще ви говори за свои погрешки. Следователно и погрешките на хората представляват болезнени състояния на живота, през които човешката душа минава. Те са временни състояния, но неизбежни. Докато минава през болезнените състояния на живота, човек не може да се домогне до истинското знание. Какво се ползвате от това, че знаете кой колко прах е дигнал, кой колко пъти се е разгневил или кой колко болести има? Това са относителни знания, които нищо не допринасят на човека. Разумният обаче се учи и от отрицателните прояви на живота.

В древността един млад ученик отишъл при един от великите Учители на Индия, за да му покаже правия път на живота. Учителят не му казал нищо, но му дал следната задача: „Ще отидеш при един военен, при един брамин¹⁶, при един адепт, и ще им удариш по една плесница. След това ще дойдеш при мене да ми кажеш какво си научил. Ученикът пристъпил към приложение на задачата. Той срещнал на пътя си един военен и му ударил една плесница. Военният веднага се обърнал към ученика, ударил му две силни плесници, търколил го на земята и си заминал. Ученикът станал, изгърсил праха от дрехите си и продължил пътя си. По-нататък той срещнал един брамин, който се молел. Ученикът му ударил една плесница и продължил пътя си. Браминът дигнал ръката си, направил движение да го удари, но

веднага свалил ръката си и продължил молитвата. Най-после той срещнал един адепт, който бил дълбоко вгълбен в себе си. Ученикът се приближил до адепта и му ударил една плесница. Силно вгълбен в своите размишления, адептът не обърнал никакво внимание на постъпката на ученика.

Като изпълнил задачата добре, ученикът се върнал при Учителя си и му разказал всичко, което видял и научил. Тогава Учителят му отговорил: „Военният, на когото удари една плесница, а получи две, представлява хората, които се движат в своите болезнени състояния. Само такива хора се разправят с плесници. На една плесница те отговарят с две. Наистина, плесницата е велико благословение за човека, но когато излиза от онзи, който го обича. Когато майката удря плесници на детето си, тя го благославя. Браминът, който е дигнал ръката си и я е свалил, представлява човек, който отчасти живее физически, външен живот, а отчасти – духовен, т.е. вътрешен живот. Ти като си му ударил плесница, той е дигнал ръка да отговори със същото, по стар навик, но веднага е осъзнал, че по-добре е да не се занимава с разправии, да не разваля своето молитвено разположение. Адептът представлява човек, който е надрасъл обикновения живот, вследствие на което не е обърнал никакво внимание на плесницата, не се е засегнал от нея и е останал в своето дълбоко размишление.“

Сега пренесете тия положения по отношение на вашия умствен живот. Има мисли, които се натрапват на човека, както плесниците. Той веднага скача, удря с ръце, маха, иска да се освободи от тях. Той е недоволен, на всички разправя, че са го нападнали лоши мисли. Така се разправя с лошите мисли всеки човек, който живее само физически. Ония, които се стремят към духовен живот, работят върху себе си, за да не се поддават на влиянието на лошите мисли. Това са така наречените брамини. И най-после истински духовните хора, адептите, чрез своята висша мисъл са оградени от влияния. Лошите мисли ги обикалят, нападат ги, но адептите остават чужди за тяхното влияние. Адептът разбира смисъла на лошите мисли и желания в човека, не се бори с тях, не

ги пъди, но ги оставя свободно да минават покрай него и да си вземат, каквото им е нужно. Когато детето тегли майка си за роклята, за главата, за косата, тя веднага се вслушва в желанието му и го задоволява. Щом задоволи желанието му, детето я оставя на спокойствие. Защо не гледате и вие по същия начин на ония мисли и желания, които ви безпокоят? И те са ваши деца, които искат да им дадете нещо. Ученикът трябва да се спира върху мислите и желанията си и да ги възпитава.

Лошите мисли и желания представляват локви на пътя, които могат да опръскаат и окалят всеки пътник. Минавате ли край тия локви, вървете далече от тях, на разстояние най-малко 15-20 м, за да не се окаляте. Чуete ли, че мъж и жена се карат, не отивайте да ги примирявате. Те се разговарят любовно помежду си и сами ще се споразумеят. Отидете ли да ги помирявате, ще се оплескате. Не се месете в семейни работи. Ако чуete, че някое дете плаче, че иска нещо от майка си, не отивайте да морализирате майката, да я съветвате как да укроти детето си. Майката знае това по-добре от вас. Детето плаче, защото майка му му е дала едно орехче, а на брат му – две. Братът е два пъти по-голям от него, затова майката му е дала две орехчета, а на по-малкото – едно. Видите ли, че някой човек се моли на Бога, не отивайте при него да го учите как да се моли. Нека всеки се моли, както разбира.

Един прост овчар живеел на един уединен остров. Той всякога се молел на Бога, но по свой начин: слагал тоягата си на земята и я прескачал. Като я прескачал от едната страна, той казвал: „Господи, това правя заради Тебе.“ Прескачал я от другата страна и казвал същото. Това била неговата свещена молитва. По едно време един руски параход спрял случайно на острова. Един руски архиепископ слязъл от парахода да разбере защо този човек прескача тоягата ту от едната, ту от другата страна. – „Какво правиш, Божи човече?“ – „Моля се на Бога.“ – „Така не трябва да се моли човек. Ето, аз ще те науча една молитва.“ Започнал той да го учи молитвата „Отче наш“. Архиепископът чете, овчарят повтаря след него. Като се убедил, че овчарят научил вече молитвата, архие-

пископът се отправил към парахода, който скоро отпътувал. Щом останал сам, овчарят започнал да чете молитвата, но останал огорчен, като видял, че я е забравил. Моментално той съблякъл кожуха си, турил го на водата, седнал на него и заплувал по направление към парахода, за да го стигне. Архиепископът видял, че овчарят стигнал парахода и търсел някого с поглед, устремен към хората. – „Какво искаш, Божи човече?“ – „Отче свети, забравих молитвата, искам да ме научиш.“ – „Върни се на острова и бъди доволен от твоята молитва. Това, което ти можеш да направиш, аз не мога да го направя.“

Съвременните хора не успяват в живота си, понеже са много нетърпеливи. Понякога те търпят, но това е търпение по неволя, а не съзнателен процес. Когато началникът се кара на някой свой чиновник, последният мълчи, търпи, макар и да намира, че забележката на началника е несправедлива. Той търпи, защото се намира пред по-силен от себе си. Намери ли се пред по-слаб, той започва да му се кара, да го хока. Не, изкуство е човек да бъде търпелив и пред силния, и пред слабия. Намериш ли се пред някой силен и несправедлив човек, направи бележка за погрешката му, но с любов. Човек трябва да говори с любов и на силния, и на слабия.

На времето си еврейският цар Давид направил едно престъпление, което и до днес се споменава. Бог изпратил при него пророк Натан да му обърне внимание, че е постъпил крайно несправедливо. Пророкът не му казал направо за извършеното от него престъпление, но по косвен път: „Царю, голяма несправедливост е извършена в царството ти.“ – „Какво е станало?“ – „На един богат човек, който разполагал с хиляди овце и говеда, му дошъл гост от странство, негов добър приятел. Богатият решил да угости приятеля си. Той заповядал на слугата си да заколи единствената овца на своя беден съсед, за да нагости с нея приятеля си.“ – „Смърт за този човек!“ – извикал царят. – „Този човек си ти“ – казал спокойно пророкът. Царят признал погрешката си и се разкаял, след което написал Псалом 51, един от най-хубавите псалми.

Казвате, че престъплението на Давид било голямо. Колко голямо е било престъплението на Давид, никой не знае, но имайте предвид, че за греховете и престъпленията на хората се съди по техните последствия. Важно е защо хората грешат. Първият човек е създаден праведен. Коя е вътрешната причина за първия грях? Казвате, че причината за грехопадението се крие в Ева, понеже яла от забранения плод. Коя е била подбудителната причина, поради която Ева е яла от забранения плод? И да знаете вътрешната причина, вие няма да се ползвате. Има смисъл да знаете нещата само тогава, когато се ползвате от това знание. Какво ще се ползвате, ако знаете кой е убиецът на дадено лице? Мислите ли, че в случая можете да помогнете с нещо? На убийтия не можете да помогнете с нищо, но и на убиеца не можете да помогнете. Веднъж направено ли е едно престъпление, мъчно можете да го изправите. Сам човек не може да изправи погрешката си. Защо? – Не знае начина и закона, по който може да я изправи. Начините и законите за изправяне на погрешките са в Бога. Следователно само Бог може да ви покаже начин за изправяне на погрешките ви. Като не може сам да изправи погрешките си, човек се обезсърчава и казва: „Има нещо непоправимо в мене.“ – Не, всичко е поправимо, но човек трябва да работи в съгласие с Божествения Дух. Докато работи сам, докато е в противоречия, човек всякога ще се блъска в своите погрешки, в своите болезнени състояния.

Следователно, искате ли да бъдете здрави, с чист, ясен поглед, с мек характер и с дълбок вътрешен мир, дайте път на Божественото в себе си. Напусне ли ви Божественото, болестите, страданията и мъчнотиите започват да ви следват. Като не разбирате защо идат страданията в живота, вие започвате да роптаете против Бога, против съдбата си. Държите ли в ума си мисълта, че само вие страдате, че сте голям грешник, вие не сте на прав път. От една страна казвате, че всичко иде от Бога, добро и зло, а от друга страна роптаете против злото. Това е неразбиране на живота. Хората са нещастни по единствената причина, че търсят щастието, както и смисъла на живота, вън от себе си. Щастието и сми-

сълът на живота са в човека вътре, а вън от него са само условията на живота. Виждате, че някой човек греши, и искате да го изправите. Налагате му ред наказания, но той не се изправя. Външно човек не може да се изправи. Изправянето на човека е вътрешен процес, а не външен. Виждате един вълк с верига, лишен от възможността да яде овце. Като го развържете, ще видите отказал ли се е да яде овце. При първа възможност той ще се нахвърли върху овцата и ще я задуши. Значи изправянето на човека подразбира изправяне на човешкото естество.

И тъй, искате ли да се изправите, да постигнете своите желания, турете Любовта за основа на живота си. Любовта е в човека вътре, а не вън от него. Докато Любовта е във вас, не търсете човека вън от себе си – да го обичате и да ви обича. Външните отношения на хората се дължат на Любовта, която те носят в себе си. Това, че майката целува, милва и прегръща детето си, още не показва силата на нейната любов. Силата на любовта в човека се определя от Любовта му към Бога. Виждате, че някоя майка обича детето си много, но ако се случи нещастие с детето ѝ, тя веднага упреква Бога. Тя казва: „Защо Бог ми даде това дете и защо го взема?“ Тази майка мисли криво. Бог, най-съвършеният в света, не благоволява в страданията и в смъртта на човека. Причината за страданията се дължи на самия човек. Следователно, когато се произнасяте за нещо, първо трябва да мислите, да разглеждате нещата добре, и тогава да кажете мнението си.

Като ученици вие не трябва да се спирате само върху външната страна на живота, но да се вглеждате и във вътрешната му страна. Вътрешното е същественото. В него се крие смисълът на живота. Някой казва, че е Син Божий. Да съзнаваш, че си Син Божий – това подразбира външната страна на живота. Да любиш Бога, да любиш ближния си – това е вътрешната страна на живота. Ако при това положение обичате някого, той ще живее във вас, и вие – в него. Има ли нужда да убеждавате този човек, че го обичате? Ако той не живее във вас, а вие го обичате, трябва да го убедите в това по някакъв външен начин: чрез подаръци, чрез нежности и

т.н. Обаче външните неща са условия, които днес съществуват, а утре ги няма, изчезват. Животът, който е осмислен от истинската Любов, никога не се мени. Всички блага и условия, които този живот дава на човека, са постоянни и неизменни. Който е влязъл в Божествения живот, той постоянно се подмладява.

Следователно, каже ли някой, че е остарял, ще знаете, че той живее в света на промените, във външните условия на живота. Като не различавате външния от вътрешния живот на хората, вие се огорчавате, че някой не ви погледнал, както трябва, не ви обърнал внимание. Няма защо да се сърдите – толкова разбира човекът. „Ама еди-кой си прави различни движения с мускулите на лицето си.“ – Какво лошо има в това? Той ви дава възможност да правите фотографии, да развивате своята наблюдателност. Наистина, тия образи ще бъдат окарикатурени, но ще се упражнявате. Мнозина се възхищават от някой карикатурист. Да бъдеш карикатурист, това не е голямо изкуство. Децата са големи карикатуристи. С няколко черти те дават образ за известен предмет. Без да искат, хората често представляват карикатурни образи. Защо? – Защото още не са придобили самообладание. Каквото им кажете, лицето им веднага приема израз на недоволство, на огорчение, на обида и т.н. Лице, което не може да запази черти, изразяващи вътрешен мир, любов и разположение на духа, е окарикатурено.

Съвременните хора не са дошли още до онова дълбоко вътрешно самообладание, при което да запазят естествените черти на лицето си. Вие виждате как един криви лицето си, друг се почесва по главата, трети маха с ръце, четвърти тропат с крака, и т.н. Това са ред неправилни, неестествени движения, които нарушават красотата на човешкото лице. Сегашният човек е изгубил своята първична красота, която трябва да възстанови. Казано е за човека, че е създаден по образ и подобие Божие. Въпреки това всеки съзнава, че е изгубил този образ, и се стреми отново да го придобие. Колкото по-съзнателно работи човек върху себе си и изправя погрешките си, толкова по-лесно ще се върне към своя първичен образ.

За да придобиете този образ, от всички се изисква самообладание, справедливост, милосърдие. Това са условия, необходими за здравословното състояние на човека.

Дух Святий ще ви научи в истия час що трябва да речете. В какво седи истинското знание: в научаване на погрешките или на добродетелите на човека? – В изучаване на човешките добродетели. Само силният може да изучава погрешките на хората. Ако слабият ги изучава, ще се намери пред опасността да направи същите погрешки, каквито хората правят. Това не значи, че човек трябва да бъде сляп за погрешките на хората, но като се вглежда в тях, погледът му трябва да бъде насочен навътре, а не към външния свят. Гледате ли само към външния свят, вие ще изпадате в ред погрешки и противоречия. Например, като срещнете някой богат човек, ще мислите, че той е щастлив. Това е криво разбиране. Ако една река е голяма, това още не значи, че тя може да бъде плавателна. Тази река може да се пресуши и нищо да не остане от нея. Колко пъти цели континенти са се снишавали и въздигали! Защо стават такива промени в Природата и учените не знаят за тях. Такива промени на повдигане и на понижаване на състоянията стават и във всеки човек. Днес сте весели, разположени, обичате всички хора, а на другия ден състоянието ви се сменя – никого не обичате, на никого нищо не давате.

В какво се крие силата на човека? – Във вътрешната му връзка с Бога. Докато е свързан с Бога, човек може да учи, да работи, да обича. Прекъсне ли се тази връзка, той всичко изгубва. И тогава, колкото повече животът му се разширява и развива, толкова повече той разбира Божиите пътища и блага и се ползва от тях. Който не разбира Божиите пътища, той иска да стане голям човек, министър на една държава. Този човек не знае, че ако завърши училището, в което Бог го е изпратил, не само министър ще стане, но ще му дадат да управлява цяла планета. Пък и днес човек управлява повече хора, отколкото би управлявал като министър. Само в главата си човек има около два милиарда и 600 милиона жители – мозъчните клетки, а в цялото тяло – около триста милиарда

жители. Много от тия поданици са учени, големи капацитети. Вие не се познавате с тях, не можете да ги подчините на себе си, а искате да управлявате хората отвън. Някой казва: „Да стана веднъж министър, ще накажа този-онзи, ще туря ред и порядък в страната.“ Той мисли, че светът се оправя с наказания. То е все едно да счита, че като унищожи своите мисли и желания и остане без тях, ще се оправя. Не е лошо човек да има много мисли и желания, но те трябва да бъдат на местата си. Дадено желание е добро за едно, а лошо за друго. За човека топлата храна е добра, но за пчелите не е добра – тази храна може да ги умори. И ако човек се храни изключително със сладкия сок, който пчелите ядат, няма да се чувства добре.

Някои мислят, че ако се хранят само със сладка храна, ще бъдат по-добри, по-духовни. Пчелата, която се храни със сладък сок, добра ли е? Достатъчно е да ви ужили един път, за да опитате нейната отрова. Как се образува тази отрова, щом тя се храни изключително със сладък сок? Значи не само външно сладките сокове, но и светлите и благородни човешки мисли, чувства и постъпки, представляват неговата сладка храна. Добрите мисли, чувства и постъпки представляват условия за здравословно състояние на човека. Като е здрав, човек има условия да расте и да се развива, да принесе плод. Само здравият човек може да влезе в Царството Божие. Казано е в Писанието: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие.“ Значи детето, в широк смисъл на думата, е здрав човек. Следователно докато мисли, че е дете на Бога, човек е на прав път. Докато мисли, че е учен, силен, добър, той е на крив път. С какво може човек да привлече вниманието на Бога: с учеността, с добротата или със силата си? – Единственото нещо, с което човек може да привлече вниманието на Бога, това е Любовта му към Него. Как трябва да изявявате Любовта си към Бога, това сами знаете. Питате ли ме как аз проявявам Любовта си, ще ви кажа да дойдете при мене и да гледате какво правя. Правете това, което и аз правя. Какви ще бъдат резултатите? Като тия при военния, при брамина или при адепта?

Сега, като ученици, приложете Любовта в живота си. Радвайте се на придобивките на всеки човек, за да се радват и на вашите придобивки. Ако срещнете някой здрав, учен, силен човек, радвайте се за доброто, което му е дадено. Като срещнете някой човек, намерете доброто в него, а не погрешките му. Не бутайте човек, който носи оръжие. Не бутайте човек, който е пълен с избухливи вещества. Дойдете ли до въоръжения или до човека с избухливите вещества, стойте далече от него. Приближавайте се към доброто на човека, но се отдалечавайте от неговото зло. Затова е казано в Писанието: „Не противи се на злото!“ С други думи казано: не се бори със своите лоши мисли, чувства и постъпки. Защо? – Те представляват болезнени състояния в човека. Дръж се за своите добри мисли, чувства и постъпки, както и за тия в другите хора. Те представляват здравословни състояния в живота.

10 август, 5 ч.

МИЛОСЪРДИЕ

Матей 12:1-10

В живота на човека има важни и съществени неща, но има и много несъществени. Едно от важните неща за човека е въпросът за здравето му. Всеки човек трябва да бъде здрав. Обаче здравето на човека зависи от следните четири неща: от силата на неговия дух, от добротата на неговата душа, от светлината на неговия ум и от мекотата на неговото сърце. За да придобие тия неща, човек трябва да има знания. Всеки може да разглежда цигулката на Страдивариус, да я пипа, да обтяга лъка ѝ, даже и да си я купи. Но всеки не може да свири на нея. За да свири на цигулка, човек трябва да е работил, с години да се е упражнявал. Следователно всеки има дух, душа, ум и сърце, но всеки не е могъл да развие такива качества в себе си, които да го направят здрав. Всеки се стреми да се домогне до здравето, но това още не значи, че той го е придобил. „Ама близо съм до него.“ – Близостта на нещата още не показва, че те са постигнати. Слънцето е далече от нас, неговата светлина и топлина ни докосват, но самото Слънце не сме постигнали. То стои далече от нас и ни осветява. Свещите са близо до нас, но те не светят така, както Слънцето. Слънцето осветява големи пространства, а свещите – малки.

Тъй щото, когато някои неща не са ясни за човека, това показва, че са слабо осветени. Щом нещата са ясни, те са силно осветени. Слънцето осветява най-силно нещата. Когато Слънцето грее, всички работи се нареждат добре: цветята и тревите никнат и цъфтят, плодовете зреят. Слънцето е причина за приготвянето на много блага, но то самото не ги използва. И Земята от своя страна дава много блага на човека, но и тя не ги използва за себе си. Човекът се ползва от благата, които Земята и Слънцето дават. Ако той не използва тия

блага, те ще гният, ще се развалят. Също така в човешкия ум са вложени светли, красиви мисли, а в човешкото сърце – благородни и възвишени чувства, които той непременно трябва да използва. Не ги ли използва, те ще се развалят. В благата на живота трябва да има постоянно движение. Какво става с човека, ако не яде? Или какво става с него, ако яде? – Ако човек не яде никак, или ако яде чрезмерно, това са две крайности на живота. Ако не яде никак, той ще умре. Ако яде много, той ще задлъжнее. Човек трябва да яде умерено, колкото да поддържа функциите на своя организъм.

Които не разбират законите на храненето, казват, че смисълът на човешкия живот се заключава в яденето и пиенето. Други пък казват, че смисълът на живота е в ученето. Както при яденето, така и при ученето, трябва да се спазват известни правила и закони, за да могат процесите в човека да стават правилно. За да може да учи, човек първо трябва да познава добре своя език. Щом познава езика си добре, той може да върви напред, да учи всички предмети, които го интересуват. Следователно, за да разбира смисъла на живота, първо човек трябва да познава неговите елементи, да ги съчетава, да ги съпоставя, да образува от тях срички, думи и изречения, и така да чете и да го изучава. Първите елементи, с които детето се запознава, това са неговите майка и баща. Дете, което не е кърмено от майка си и което не е чувало гласа на баща си, е лишено от най-благоприятните условия на живота. Майката предава мекота на сърцето, а бащата – светлина на ума и сила на волята. Без майка детето би било твърдо като камък, а без баща то би се намирало в положението на лист, носен от вятъра по всички посоки. Има ли баща, детето ще бъде лист, който се държи здраво за дървото и се ползва от неговите блага. Мекото и милостиво сърце на човека се дължи на майката, а знанието и светлината на ума – на бащата. Аз вземам думите *баща* и *майка* в техния широк смисъл.

Христос казва: „Ако бяхте знаели що е „милост искам, а не жертва“, не бихте осъдили невинните.“ Значи милостта стои по-горе от жертвата. Жертвата е външна страна на нещата.

Какво може да жертва човек? – Той ще пожертва една овца, една кокошка, плодове и т.н. Човек жертва нещо, което е вън от него, а в милостта и милосърдието той дава от себе си онова, което е научил и опитал. Като жертва кокошка, овца или агне, човек не взема под внимание страданията, които причинява на тия същества. Като проявява милостта и милосърдието си, човек опитва нещата, и ако намери, че са добри, ще ги даде и на другите; не са ли добри за него, той не ги дава на никого. Милосърдието има отношение към човешкия дух и към човешката душа, а жертвоприношението – към човешкия ум и към човешкото сърце. В този смисъл човекът на жертвата не означава високо издигнат човек. Какъв човек е този, който дава неща, които са вън от него? Има смисъл човек да дава само онова, което е вътре в него. И в Писанието е казано, че Бог не иска жертвоприношения, но сърце чисто и светъл ум. Сърце чисто и светъл ум – те трябва да бъдат олтар за служене на Бога. Бог не се нуждае от ръкотворни храмове. Той се нуждае от светлите човешки умове и от техните чисти сърца.

Какво представлява чистото сърце? – Чисто сърце е това, което не ражда никакви отрицателни чувства, нито ги допуска да влизат в него. Чистото сърце е всякога тихо и спокойно, не се вълнува. То е подобно на дълбока вода, която не се размътва. Сърце, което се размътва, е плитка вода. Дъното на това сърце е покрито с кал. Човешкото сърце се размътва лесно, а Божественото – никога. Казано е в Писанието: „Ще им отнема каменното сърце и ще им дам сърце чисто, на което ще напиша закона на Своята любов.“ Чистото сърце подразбира разумното сърце на човека.

Като ученици вие трябва да се стремите към разумен живот, в който всяко нещо става на своето време и място. Когато иде на своето време, дъждът носи благословение за човека. Закъснее ли да дойде на времето си, човек се лишава от това благословение. В Писанието е казано: „Ще им дам ранен и късен дъжд навреме.“ Когато добрите мисли и чувства идат навреме, те носят своето благословение за човека. Бъдете будни да не изпуснете времето, когато тия мисли и

чувства ви посещават. Който губи добрите случаи в живота, той се ожесточава и започва да спори с ближните си, да се сърди за нищо и никакво. Днес всички хора спорят за първото място, кой да бъде глава. Този въпрос лесно се разрешава. Първ е онзи, който прилага милосърдието в живота си. Последен е онзи, който жертва. Някой жертва големи суми и мисли, че заради тези благодеяния трябва да заема първо място в обществото. Преди всичко той не жертва нещо от себе си. Златото, с което разполага, не е негово. То принадлежи на Природата. Някои хора бягат от такова богатство. Те знаят, че чуждото всякога чуждо остава.

В древността някога на една планина живели двама светии. В подножието на тази планина се намирал един град. Те често слизали в града да продават плетени кошници, които сами изработвали за собствената си прехрана. Един ден, като се движел по пътеките на гората, единият от светиите видял една голяма дупка, отворена от проливните дъждове. Като погледнал в дупката, той се уплашил от нещо и хукнал да бяга. Какво го уплашило? – В дупката имало едно голямо гърне, пълно със злато. Значи златото със своя блясък уплашило светията и го заставило да бяга. Като видял, че другарят му подскочил като ужилен от нещо и ударил на бяг, вторият светия отишъл да види коя е причината за това. Той се приближил до дупката – и що да види? – Гърне, пълно със злато. Той си казал: „Чудно нещо, защо трябва да бяга човек от златото? То може да се употреби за полезни работи.“ Той се навел, извадил гърнето със златото и слязъл с него в града, за да помисли как и за какво да го употреби. Тук той предприел направата на училища, на болници, на църкви. Като употребил всичкото злато изключително за благотворителни цели, той се върнал на планината при своя другар и започнал усилено да се моли на Бога да му отговори дали е постъпил добре. Една вечер му се явил един ангел насън и му казал: „Всичките благотворителни дела, които направи, не струват колкото побягването на другаря ти от гърнето със злато.“

Следователно много от човешките благотворителни дела са по-малко ценни от отказването на хората от някакво земно благо. Защо? – Защото тия дела са лишени от милосърдие. С други думи казано: всяко добро, в което милосърдието отсъства, не е истинско добро. Милосърдието е една от красивите страни на Любовта. Казано е, че Бог е милосърден и дълготърпелив. Велико нещо е милосърдието на Бога! Той търпи хората по причина на това Свое качество. Милосърдието е приложение на Любовта в живота. Милосърдието е лишено от всякакво користолюбие. И най-малките неща, проникнати от милосърдие, стават велики. Вижте например колко малко изглежда Слънцето. Въпреки това то изпраща грамадни количества светлинна и топлинна енергия, чрез които осветява и отоплява цялата Земя.

Сега аз ви навеждам на мисълта за милосърдието и за Слънцето, за да не се смущавате, че не разбирате някои неща. Причината за неразбирането на нещата е двояка: или тия неща са много далече от вас, или са много близо. Ако поставите близо до очите си една златна монета, тя ще закрие всичко пред вас, вследствие на което нищо няма да виждате. Отдалечите ли монетата от очите си, просторът на вашия поглед веднага се разширява. Обратно, ако много отдалечите един предмет от очите си, вие можете да го виждате само с телескоп. Следователно искате ли да виждате някой предмет ясно, турете го на такова разстояние от себе си, че да бъде добре осветен от всички страни. Това се отнася за физическите предмети, но има значение и за мислите и чувствата на човека. Искате ли да развивате своите мисли и чувства, дръжте ги на такова разстояние от своя ум и от своето сърце, че светлината на мислите ви да не помрачава светлината на вашия ум, нито топлината на чувствата ви да намалява топлината на вашето сърце.

Като се натъкват на някои неразбрани неща, хората се запитват кои неща са реални и кои – нереални. Реално е само това, което носи живот. Всяка мисъл, която внася светлина в човешкия ум, разширява неговите възгледи и помага за растенето му, е реална. Всяко чувство, което внася топлина и

мекота в човешкото сърце, е реално. Всяка постъпка, която усилва човешката воля, е реална. Реалните мисли, чувства и постъпки наричаме Божествени. Тъй щото, искате ли да знаете дали мислите, чувствата и постъпките ви са Божествени, ще ги опитвате по следния начин: мислите ще познавате по светлината, която носят, чувствата – по топлината, а постъпките – по силата. Това е положителното знание на живота, което се придобива от външния свят чрез външните сетива, а от вътрешния – чрез вътрешните сетива. Ако очите ви са здрави и силни, вие схващате ясно очертанията на предметите. Очите на човека са в услуга на неговия ум. Докато умът му функционира правилно, и очите му ще бъдат здрави. Започне ли умът да отслабва, и физическите очи на човека постепенно отслабват. Значи между очите и ума на човека има известна зависимост. По-точно определено: човек, в когото милосърдието работи, винаги има здрави очи и уши. Когато човек не вижда и не чува добре, това показва, че в мислите, в чувствата и в постъпките му има кал, нечистотии, които му пречат. Какво трябва да направи, за да вижда и да чува ясно? – Той трябва да вземе чиста вода и да измие прозорците на своя ум и на своето сърце. „Мих ги, но пак не виждам.“ – Мил си ги с вода, която не може да изчисти калта. Вземи от Божествената вода и с нея измий прозорците си. Всички мисли, чувства и постъпки, които не могат да измиват калта на вашите прозорци, са човешки. Всички мисли, чувства и постъпки, които измиват калта на вашите прозорци, са Божествени. Те представляват онази Божествена вода, която мие, чисти всичко, каквото срещне на пътя си.

Как постъпи Христос с жената, хваната в прелюбодеяние? Доведоха тази жена при Христа и казаха: „Учителю, според закона на Мойсей такива трябва да се убиват с камъни, защото развалят дома и обществото. Ти какво ще кажеш?“ Наведе се Христос на земята и пишеше с пръст. След това дигна главата Си и отговори: „Който се счита праведен, нека той пръв хвърли камък върху нея.“ С други думи казано: ако праведният хвърли камък върху тази грешница, и тя ще стане пра-

ведна. Обаче ако грешникът хвърли камък върху нея, тя ще стане още по-голяма грешница. След тези думи на Христа един по един всички се разотидоха. Христос погледна към жената и я запита: „Никой ли не те осъди, жено?“ – „Никой, Господи.“ – „Нито Аз те осъждам. Иди дома си и не греши повече. Иди да служиш на Бога. Не прави повече престъпления за прехраната си.“ Човек може да изкарва прехраната си по честен начин, а не чрез престъпление. Човек греши понякога, защото търси лесен начин за живеене. Не, много начини има за изкарване на прехраната. Много изкуства и занаяти са дадени на хората за прехрана. Има ли желание и любов към труда и към работата, човек всякога ще бъде облечен и нахранен.

Като ученици вие трябва да влизате в положението на страдащите и да ги облекчавате. Един ден Настрадин Ходжа се качил на къщата си да я покрива с керемиди. Той стъпил на една керемида несполучливо, паднал на земята и счупил крака си. Всеки, който чул за нещастieto на Настрадин Ходжа, отишъл да го посети и го запитвал: „Как падна, че счупи крака си? Не можа ли да бъдеш по-внимателен?“ Той разправял цялата случка на един, на втори, на трети, и най-после се отегчил да разправя. Като продължавали още да го питат за случилото се, Настрадин Ходжа казал: „Не се ли намери досега един човек да е паднал като мене, че да знае как се пада?“ Следователно, като срещнеш една страдаща душа, не я питай как е паднала, не я морализирай, но влез в положението ѝ и я облекчи. Добре е човек да има един учител, за да го учи, но този учител трябва да бъде майстор, да се е учил от Божествената книга на живота. Ако не намерите такъв учител, потърсете книгата, от която той се е учил. Там ще се запознаете с буквите, с правилата и законите на тази книга. Като научите добре буквите, ще ги нареждате в срички. От сричките ще образувате думи, а от думите – цели изречения.

Като казвам, че човек може и без учител да учи, имам предвид онази жива Божествена граматика на живота, по която са учили всички Велики Учители. Онзи, който е учил

буквите от тази книга, той може вече свободно да чете. Който е научил и познал Божията Любов, той знае буквите и може да чете. За него всичко е възможно и постижимо. Който е придобил само човешката любов, той живее в относителната възможност на нещата. Който е придобил Божията Любов, той живее в абсолютната възможност на нещата. Наистина, който люби Бога, той има помощта на всички добри хора, на всички светии и на Бога. Който люби Бога, той има помощта на Слънцето и на дъжда. Неговата работа е само да довърши това, което Слънцето и дъждът са започнали. Бог повелява на Слънцето да грее и да възраства нещата, на дъжда – да полива и съживява израсналото, на почвата – да го храни, а на човека – да довърши започнатата от тях работа. Може ли да не успява в работите си онзи, на когото и земята, и небето са в услуга и в помощ? Този човек се ползва от благословието на всички добри сили на небето и на земята. Те започват работата, а човек я довършва.

Днес всички хора са изпратени на Земята да довършат онази работа, която Слънцето и дъждът не могат сами да свършат. Има една работа, която принадлежи изключително на човека. Коя е тази работа? – Да обича баща си и майка си така, както никога досега не е обичал. Да обича брат си и сестра си, приятеля си, слугата си, господаря си, учителя си, ученика си така, както никога досега не е обичал.

12 август, 5 ч.

АЗБУКА НА БОЖЕСТВЕНИЯ ЕЗИК

Матей, 10. глава

Съвременните хора разглеждат живота от различни становища. Гладният мисли за хляба, как по-лесно и бързо да го осигури; жадният се интересува за водата; сиромахът – за парите, чрез тях да подобри живота си; невежият – за придобиване на знания; слабият – за усилване на организма си. Ако не може да задоволи нуждите си, човек е недоволен. Недоволството се дължи на факта, че човек не е определил отношенията си към Първата Причина, вследствие на което се проявява неправилно. Всяко недоволство на физическия свят произвежда в Невидимия свят такава буря, каквато имате сега на планината.

Каква е разликата между физическия, Духовния и Божествения светове? Животът на човека и в трите свята се състои в неговите мисли и чувства, които обаче се различават по нещо. Например силата на мисълта във физическия свят се заключава в нейната тежест, в Духовния свят – в нейното напрежение, а в Божествения – в разширяването ѝ. Ако живее само на физическото поле, човек мисли за материалните си нужди, да се наяде и напие. Това са мисли, които имат определена тежест. Като влезе в Духовния свят, на каквато и длъжност да се намира, човек започва да мисли как да изрази любовта си към своя дом, общество и народ. Вследствие на това, каквато работа и да заеме, той се стреми да бъде полезен не само на себе си, но и на ближните си. Ние казваме, че в мисълта на този човек има напрежение. Най-после, като влезе в Божествения свят, човек започва да мисли как да служи на Бога, вследствие на което мисълта му се разширява.

Първото нещо, което се изисква от хората, е да определят отношенията си към Бога. Под думата *отношения* разбирам

възстановяване на надеждата, вярата и Любовта в човека. Надеждата има отношение към физическия свят, вярата – към духовния, а Любовта – към Божествения. Хората едва сега започват да изучават Любовта. На теория те знаят какво нещо е любовта, но дойдат ли до приложението ѝ, правят ред погрешки. Не е все едно да познаваш теоретически условията на Северния полюс, или да отидеш там, да се стълкновеши с тия условия. В опитите си да отидат на Северния полюс хората видяха, че теорията им не се съвпада с действителността. Влезе ли в света на надеждата, човек трябва да бъде здрав, богат и добре облечен и обут. В който дом влезе, той трябва да носи ухание на цъфнал пролетен цвят. Влезе ли в света на вярата, човек трябва да бъде облечен с дреха, изтъкана от красиви, възвишени чувства. Там не се допуска никакво недоволство, никакво горчиво чувство. Влезе ли в Божествения свят, човек трябва да бъде облечен в дрехата на Любовта, да има правилни отношения към Бога.

Един ден, когато дойде свършекът на света, хората ще се пръснат из пространството, както камъните са разхвърляни на планината. Само ония хора ще бъдат запазени, които са облечени с дрехите на надеждата, на вярата и на Любовта. Според дрехите си те ще бъдат отделени едни от други, за да може всеки да заеме своето определено място. Обаче и при това определяне на местата пак ще има по-високи и по-ниски места. И в надеждата, и във вярата, и в Любовта има степени. Останалите хора, които не са облечени с дрехите на добродетелите, ще чакат векове и хилядолетия да дойде някой да им помогне. Казано е в Писанието, че за всяка празна дума човек ще отговаря. Значи дошло е време вече, когато хората трябва да се откажат от стария си живот, да забравят всички обиди и огорчения, да тръгнат напред. Новият живот изисква хора, надрасли старото. Всякакво недоволство и мърморене трябва да се забравят.

Искате ли да влезете в новия живот, вие трябва да приемете страданията с благодарност. Христос е страдал, и вие ще страдате. Не страдате ли като Христа, вие нямате дял с Него. Ако Христос, Синът Божий, беше подложен на тежки стра-

дания, колко повече вие ще бъдете изложени на страдания. Мислите ли, че можете да минете без страдания, вие сте на крив път. Който не е страдал, той не може да пристъпи прага на Духовния свят. Да живееш без страдания, това значи да отиваш на училище и да се връщаш, без да си научил една буква. Кой баща би се радвал на своя син, който се връща от странство добре облечен, но без никакво знание? Какво ще каже бащата на сина си? – Той ще поклати главата си и ще дигне ръце от него.

По същия начин постъпват и в Невидимия свят. Видят ли, че пристига такъв син, който нищо не е учил, веднага го изпращат назад. Там не държат недоволни, мърморковци. Успее ли някой мърморко да се промъкне там незаконно, веднага го намират, дават му билет и с експрес го пращат на Земята да учи. В един анекдот се разправя за влизането на един еврейин адвокат в рая, без позволение на тамошните власти. Той успял с хитрина да се промъкне там, но в скоро време станал невъзможен за жителите на рая. Каквото виждал, все го критикувал и го разглеждал според законите на Земята. Той казвал: „По еди-кой си член от закона за съдопроизводството това не е справедливо, това не е на мястото си.“ Всички започнали да мислят как да се освободят от него. На одного дошла в ума мисълта да го примамят с някое богато дело на Земята. Той казал: „На Земята се разглежда едно голямо дело, за което ще се заплати скъпо, но няма адвокат, който да го защитава.“ Като чул това, еврейинът веднага излязъл от рая и слязъл на Земята. Така раят се освободил от един мърморко, който влязъл вътре по незаконен път.

Като ученици вие трябва да се справите с недоволството, с мърморенето. И пророк Йона се опита да роптае против Бога, но се намери в утробата на кита, дето лежа цели три дни. Знайте едно нещо: за Бога трябва да имате една мисъл и едно чувство. Никакво съмнение, никакво колебание не се позволява по отношение на Бога. Няма по-велик, по-силен, по-могъщ от Него. Достатъчно е да проектира мисълта Си към дадено същество, малко или голямо, за да се уредят

работите му моментално. Мощна е Божията мисъл! Тя всичко твори и пресъздава. Тази мисъл слиза и до най-нискостоящите същества – камъните и растенията. Приемат ли я, и те започват да растат и да се повдигат.

Като не разбират закона на страданията, хората постоянно роптаят против Господа. Трябва ли калният, нечистият да роптае, че не го обличат с чисти дрехи и не го поставят на първо място? Колкото да роптае, докато е външно и вътрешно нечист, той всякога ще цапа дрехите си. За да го облекат в нови, в чисти дрехи, първо трябва да го заведат на баня, да го окъпят добре. Ама водата била гореща, кожата му се охлузила от търкане! Това още нищо не значи. В пътя на чистенето, на растенето си, човек неизбежно минава през страдания. Страданията са метод за чистене. На Земята човек дохожда гол и после го обличат. Малкото, новородено дете е голо, а после го обличат. При това майка му го облича в дрехи, които не са по желанието му. Първите дрехи на детето са пелени, които го стягат, здраво държат ръцете и краката му. Колкото повече расте, пелените се сменят с леки, свободни дрехи.

Като слиза от Невидимия свят, човек има високо мнение за себе си, мисли, че е Син Божий. Обаче щом слезе на Земята, веднага го поставят на известна дисциплина, за да се смири. И Христос е Син Божий, но като дойде на Земята, трябваше да се учи на смирение. Той казваше за Себе Си: „Син Человечески няма къде глава да подслони.“ Като влезе в Йерусалим, Христос нямаше кон, на който да се качи, но трябваше от съседното село да доведат една ослица, която да възседне. Мислите ли, че вие ще влезете в Йерусалим по друг начин? – И вие ще влезете с ослица. Ослицата представлява закон на четвъртото посвещение. Щом дойде до това посвещение, човек ще възседне ослица и така ще влезе в Йерусалим. Като се качи на ослицата и мине през това посвещение, човек ще бъде готов да говори Истината.

Следователно който е придобил вярата, Любовта и Истината, той трябва свободно да говори. Вярата, Любовта и Истината са огънят в човека, който непременно трябва да

излезе навън. Може ли нагорещената печка да не изкаже мнението си? – Не може. Огън има в нея, който по някакъв начин трябва да се изяви навън. Тъй щото и без да говорите на хората, идеите, които имате в себе си, ще се изявят навън. Говорът не е единственият метод за разбиране между хората. Някой момък може да се влюби в някоя мома, без да изкаже чувствата си. Тя ще го разбере, без той да ѝ говори за любовта си към нея. Това показва, че мислите и чувствата се предават от един човек на друг без всякакъв говор. Ако хората не казват, че те обичат, това не значи, че нямат любов към тебе. Преди да те е обичал някой на Земята, пръв Бог те е обичал, заради което те е пратил да се учиш. После баща ти и майка ти са те обичали и са станали врата, през която да влезеш в широкия свят. И най-после учителите, които са те учили, също са те обичали. Ако не са те обичали, те нямаше да имат дух и разположение да те учат.

Сега знаете вече, че всеки човек е обичан и му са дадени условия да живее, да расте, да се учи и развива. Трябва ли след всичко това човек да бъде недоволен? Често срещате недоволни хора, които роптаят против този-онзи, не могат да ги търпят, не ги обичат. Какво показва това? Тия хора не познават нито своята цена, нито цената на другите. Всеки човек, добър или лош, е буква от Божествената азбука. Щом не обичате някои хора, вие не обичате известни букви от тази азбука. Какво ще постигне ученикът, който обича само десет букви от азбуката на своя език, а останалите двадесет не обича? Наистина, и от десет букви може да се образуват думи, но нищо повече. От тия няколко думи не могат да се образуват цели изречения. Пълна реч е онази, която е съставена не само от срички и думи, но и от цели изречения. Следователно вие трябва да обичате всички хора, защото всеки човек, лош или добър, е необходим за съставяне на цели изречения, чрез които да изказвате своите мисли и чувства. Влезете ли в Божествения свят, вие трябва да обичате всички хора, за да си служите с Божествения език. Не можете ли да приложите този език, никой няма да ви разбере и вие ще се принудите да се върнете назад. Ще кажете, че не е нужно

да обичате всички хора. И така можете да живеете, но ще бъдете невежи. Искате ли да бъдете учени хора, вие трябва да обичате всички.

Запомнете следното правило: искаш ли да бъдеш учен, да се домогнеш до Божествената наука, ти трябва да обичаш всички хора; искаш ли да се домогнеш до духовната наука, ти трябва да вярваш във всички хора; искаш ли да се домогнеш до науката на Земята, ти трябва да се надяваш на всички хора. Като прилагате това правило в живота си, вие ще се домогнете до всичко, което душата ви желае, и ще имате вътрешен мир. Бъдете доволни от живота, който ви е даден, от мислите и чувствата, които ви посещават, от промените във вас, на които всеки момент се натъквате. Сам по себе си животът е съвкупност от безброй промени. Няма по-красиво нещо в живота на човека от това, да бъде вътрешно доволен, да носи в себе си разположението на едно добро, разумно дете.

Желая на всички да бъдете добри, разумни деца. Христос казва: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие.“ Под думата *дете* се разбира доброто разположение на сърцето, на ума, на душата и на духа. Колкото и да желаете това, неразположението все ще ви посети. Независимо от вас, неразположението ще дойде отвън някъде, но трябва да знаете, че то не е ваше. Недоволството, неразположението се дължат на същества извън нашия свят, които са изостанали в развитието си. Техните състояния ви се налагат често, но вие трябва да ги различавате, да ги отделяте от себе си, от своя личен живот. Ако влезете в дом, дето е имало покойник, вие веднага ще станете скръбен. Ако влезете в дом, дето е имало сватба, вие веднага ще се развеселите. В тези случаи нито скръбта е ваша, нито радостта. Човек взема участие в скърбите и в радостите на своите близки, без той сам да е скръбен или радостен. Това е неизбежен закон. Ако иска да се ползва от радостите на хората, той трябва да взема участие и в скърбите им. Не взема ли дял от скърбите на хората, той ще се лиши и от радостите им. Същото може да се каже и за певеца. За да задоволи себе си, както и публи-

ката, певецът трябва да взема и мажорни, и миньорни тонове. Тоновите ще се сменят един след друг, за да създадат цяла песен, в която ще има хармония и мелодия. Не е важно от какви тонове ще бъде съставена песента – важно е да бъде изпята чисто, меко и със съответна сила.

Какво представлява човешкият живот? – Нищо друго, освен песен за ангелите. Ако живеете добре, песента ви ще бъде приятна и за хората, и за ангелите. Не живеете ли добре, и песента ви ще бъде неприятна. Като благоволи към добрия живот на хората, Бог им праша Своето благословение. Без Божието благословение нищо не може да се постигне. Лошият живот на човека не води към нищо друго, освен към освиркване. „Да умра веднъж, че да се освободя.“ – Не, и в смъртта няма спасение. Смъртта представлява слизване от сцената на живота. Като слезеш от сцената, пак не си спасен. Вестниците ще започнат да пишат, че еди-кой си е пял или свирил, но нищо не е излязло от неговия концерт. Като умре, човек се скрива в някоя дупка, за да не вижда и да не чува какво се говори за него. След известно време, като се забрави името му, той отново се насърчава и започва да мисли за втори концерт. Щом замине човек за другия свят, майка му и баща му го посрещат и започват да го питат защо концертът му е излязъл несполучлив. Трябва ли той да се оправдава с публиката или с други външни причини? За неуспеха на хората има, наистина, и външни причини, но главната причина е в самите тях. Христос казва: „Който се отрече от Мене, и Аз ще се отрека от него. Който не се отрече от Мене, и Аз няма да се отрека от него.“ С други думи казано: „Който живее за Мене, и Аз ще живея за него. Който мисли за Мене и Ме обича, и Аз ще мисля за него и ще го обичам.“ Това е закон. Когато обичаш, и той ще те обича. Когато не обичаш, и той няма да те обича. Хората искат да бъдат обичани, без те сами да обичат. Такъв закон не съществува. Когато клиентът влезе в някой дюкян, търговецът веднага ще му предложи нещо от стоката си. В замяна на това клиентът ще заплати известна сума. При това колкото стоката е по-добра, толкова повече се плаща за нея.

За да познае цената на своите мисли, чувства и постъпки, човек ще бъде подложен на ред изпитания. Животът на Земята е велико училище, в което се предават различни предмети. От предметите, които се предават на човека, вън и вътре в него, той се учи. Например вятърът, който имате днес, дъждът, мъглата, облаците, са външни предметни учения, а недоволството, огорченията, противоречията са вътрешни предметни учения. Всички неща, които стават в Природата, носят известно благословение за човека. Като изучавате историята на религиите, виждате, че всички религии, всички вярващи, са минали през големи изпитания. Всички хора, млади и стари, учени и прости, са минали през изпитания. Няма човек в света, който да не е минал през изпитания. Изпитанията, страданията са благословение за човечеството. Казано е в Писанието, че когото обичат, него изпитват. Който се учи добре, него благославят.

И тъй, пожелавам ви Духът Божий да присъства във вашите домове.

Пожелавам ви Мирът Божий да царува в умовете, в сърцата, в душите ви и във вашия дух.

Пожелавам Божието благословение да се излее върху вас.

14 август, 5 ч.

ВСЯКО РАСТЕНИЕ

Матей 15:12-39

Христос казва: „Всяко растение, което не е насадил Отец Мой небесни, ще се изкорени.“

Днес във всички хора се корени нещо. Когато види, че нещо се корени в него, човек надава вик и пита защо коренят това. Много естествено! Христос казва, че всяко растение, което Бог не е насадил в човека, ще се изкорени, защото, остане ли в него, никакъв плод няма да принесе. Който искрено желае да учи, това го очаква. Съвременните хора страдат от еднообразие. Дето е еднообразието, там съществува голяма тъмнина. Дето има тъмнина, там са най-големите противоречия. Наистина, нощта носи големите противоречия в живота. Който не разбира някои работи, той е в тъмнина. Който е неразположен по дух, той е пак в тъмнина. Обаче не смесвайте тъмнината със злото. Светлината и тъмнината са две неизбежни явления в Битието, както злото и доброто. Да ходи човек в тъмнината, това не значи, че е грешен. И праведният ходи в тъмнина. Разликата се заключава само в това, че праведният ходи в тъмнината със светлина, а грешният – без светлина. Например, като се говори за чистота, праведният, чистият разбира въпроса добре, а обикновеният изпада в противоречие. Защо? – Защото той мисли за себе си, че е чист, и се чуди каква чистота се иска от него.

Има няколко вида чистота: физическа, духовна и Божествена. И една свещ свети, но ако имате две, три, четири и повече свещи, светлината е по-силна. Да мисли човек, че като има една свещ, повече не му са нужни, той е на крив път. Че сте познали Бога отчасти, че четете Библията и Евангелието, това не е още всичкото знание. Да четеш Библията – това не значи, че си спасен. В Библията са изнесени опит-

ностите на хиляди хора. Минали ли сте през техните опитности? Придобили ли сте тяхното знание? И това, което е писано в Свещената книга, не представлява всичкото знание в света. Много още има човек да учи, докато завърши своето развитие на Земята. Като се обезсърчават, някои казват, че няма да излезе човек от тях. Ако не излезе човек, какво друго може да излезе? Как могат да твърдят това, когато не знаят какво всъщност е човекът? Като говори така, човек трябва да знае какво може и какво не може да излезе от него. Казвам тогава, че ако не излезе пате, ще излезе пиленце; ако не излезе агне, ще излезе козле. Каква е разликата между овцата и козата? Понеже пасе само трева, овцата не причинява пакости на горите. Козата обаче гризе корите и листата на младите дръвчета, вследствие на което причинява пакости на горите. Козата е много самостоятелна, а овцата не е. Когато срещнат някой самостоятелен, упорит човек, наричат го коза. Значи като коза този човек прави някакви пакости. На кого? – На себе си.

Сегашният човек, без да иска, без да съзнава, сам си пакости. Например днес си каже, че от него човек няма да стане – и се връзва с едно въже; на другия ден пак си каже същото – връзва се с второ въже; на третия ден пак каже същото – връзва се с трето въже. Ден след ден той се връзва с въжета, докато един ден цял се види обвързан – от главата до краката. При това положение какъв човек очаквате да излезе от него? Исква да отиде на училище, но не може, защото е вързан. Исква да яде хляб, пак не може – вързан е. И очите, и ушите на този човек са вързани. Какво може да излезе от човек, който не вижда и не чува? Той ще каже, че всичко чува. Какво чува? – Лошите думи, които някой е казал за него, вследствие на което губи разположението си. Той е чул, че някой е казал една лоша дума за него, а не е чул десетте добри думи. Който чува само лошите думи, които се говорят за него или за ближните му, той не е музикален човек, няма добър слух. Който възприема само лошите слухове, лошите картини, лошите миризми, лошите храни, той има слабо развити сетива. В този смисъл истински красно-

речив човек е онзи, който говори само хубави, добри работи. Който само обещава, без да изпълнява, и той не е красноречив човек. Какво красноречие има в това, че някой обещава следната година да ви донесе плодове, дрехи, обувка? От тия обещания едва ли едно на стоте ще се сбъдне. Сладко, красноречиво говорене е това: каквото кажеш и обещаеш, веднага да го изпълниш. Малко давай, но навреме, отколкото много, но без определено време. Сегашните хора дават много, но не навреме. Докато дойде обещаното, човек може да умре от глад.

Съвременните хора търсят щастие, но без да искат, си приготвят нещастieto. Защо? – Защото постоянно говорят или за своето минало, или за бъдещето си – какво ги очаква. Ако говорят за някакво светло бъдеще, добре правят, но те рисуват бъдещето си в тъмни, мрачни краски. Значи хората говорят за миналото, духовете – за бъдещето, а Бог – за настоящето. Тъй щото, докато очаква на бъдещето само, човек се движи в света на духовете. Докато живее с миналото, той е в човешкия свят. Обаче живее ли в настоящето, той е в Божествения свят, дето нещата стават моментално. Човек е господар на миналото, духовете са господари на бъдещето, а Бог – на настоящето. Наистина, човек знае само онова, което е минал – добро или лошо. Що се отнася до бъдещето, той нищо не знае. Има хора, които предсказват някои неща, но това знание не е тяхно. Те декламираат това, което им се казва, както децата декламираат стихотворенията на някой велик поет. Детската глава не е създала тия стихотворения. И грамофонните плочи могат да пеят, да свирят, да държат речи, но само такива, които са написани вече върху тях. Накарайте една грамофонна плоча да ви изпее или изсвири нещо ново, тя се отказва да изпълни желанието ви. Следователно, каже ли човек за себе си, че от него нищо няма да стане, той е грамофонна плоча, която пее една и съща песен. Каже ли, че от него човек ще стане, той е пак грамофонна плоча. И в първия, и във втория случай той предполага нещата, не ги знае положително. Когато кажеш, че от тебе човек няма да стане, ти си прав едно на хиляда. Кажеш ли, че от тебе

човек ще стане, ти си по-близо до истината. В първия случай ти поставяш нещата вън от себе си и мислиш, че хората трябва да работят за тебе. Във втория случай ти поставяш нещата вътре в себе си и мислиш, че сам трябва да работиш. В този случай ти си по-близо до истината, защото, каквито и условия да ти се дават отвън, ти трябва да бъдеш готов да ги използваш. Учителят може да ви даде книги, учебници, но вие трябва да ги отворите, да четете и да размишлявате върху прочетеното.

Мнозина очакват да получат блага наготово, без да работят. Те изживяват различни състояния и се страхуват да не ги изкорени Господ. Не, Бог корени само заблужденията и кривите разбирания на хората. Вие мислите за Бога, за себе си, за окръжаващите това, което не е. Вие нямате ясна представа за нещата, вследствие на което си създавате цяла каша от умувания и чувствания. Кажете ли на някого, че е много добър, той ви гледа изпитателно: не вярва истината ли му говорите, или го подигравате. Той мисли за себе си, че е добър, но че е много добър – това не знае. На друг някой казват, че не е добър. И той се чуди – вярно ли е това. За да разбере истината, последният се нуждае само от една запетая. Като му каже някой: „Не си добър“, той трябва да тури след частицата *не* запетая, и тогава ще излезе: „Не, ти си добър.“ Ако между думите *не си добър* не поставиш запетая и ги свържеш в едно, от тях се ражда нещо неестествено. Такова нещо е катърът. Катърът се ражда от кобила и магаре. Той е нещо средно между двете. Катърът е човешко произведение, вследствие на което е безплоден. Той не е създаден от Природата. Всяко неестествено проявление в човека е катър, който не може нищо да роди.

Едно дете намерило една кошница с ябълки и извадило от нея една, две, три, десет ябълки. То не може да изяде една ябълка, а взема десет. Защо му са толкова много ябълки? – Това показва, че желанията му са много. И възрастните хора като децата имат много желания, които не могат да реализират, вследствие на което страдат. Те раждат много желания, но нямат храна да ги отгледат. Щом не можете да отхранвате

желанията си, ще се намерят хора, които ще ги вземат за себе си. После ще страдате от това, че някой е взел едно ваше желание без позволение. Какво ще кажете за себе си, когато късате плодове от чуждите градини без позволение? Кой ви даде това право? Някой си е насадил една череша, грижил се е за нея, и когато роди, той не може да се радва на своя труд. Преди него други са опитали плодовете на черешата му. Искате ли една череша, вземете позволение от господаря на черешата. Не искате ли позволение, и вие грешите, и околните грешат. Като късате плодовете от някоя череша без позволение, вие внасяте заблуждение и в самата череша. Тя мисли, че господарят ѝ я бере. „Не съм ли свободен да постъпвам, както искам?“ – „Не си свободен.“ – „Не съм ли чадо Божие?“ – „Ако си истинско чадо Божие, ти ще признаваш Баща си и за всяко нещо ще искаш позволение от Него, като от създател на цялата Вселена.“ Благодарение на своите криви разбирания и криворазбрана свобода, хората мислят, че са свободни там, дето всъщност не са свободни. Те са свободни да отидат при господаря на дървото и да го помолят да им откъсне няколко плода, но без позволение не са свободни да късат плодове.

Като не могат да реализират желанията си, хората се смущават и обезсърчават. Смущенията произтичат от сърцето, а радостите – от ума. Животът на сърцето е живот на тъмнина. Значи сърцето носи скърбите и страданията в живота, а умът – радостите. Казано е в Писанието: „Сине Мой, дай Ми сърцето си.“ Като вземе сърцето на човека, Бог внася в него нужната светлина. Само Той е в състояние да освободи човека от всички скърби и страдания, които идат на всяко време. Сърцето страда и с време, и без време. Запали ли се Божественият огън в човешкото сърце, страданията изчезват.

„Всяко растение, което Отец Мой небесни не е насадил, ще се изкорени.“ Щом лошото се изкорени, доброто трябва да го замести. Радвайте се, когато Бог корени, защото на мястото на изкорененото Той посажда Своите мисли и чувства. Следователно щом скърбите, вие трябва да изпращате сърцето си при Господа, Той да го възпитава. Като го възпитава,

Той внася светлина в него. Когато радости идат в живота ви, пак се радвайте, защото живеете в Светлина. Благодарете на Бога и за тъмнината, и за светлината, в които живеете. Уповавайте на ума си, който Бог ви е дал, защото чрез него пътят ви се осветява и можете да вървите напред.

7 август, 5 ч.

СИЛЕН И СЛАБ

Йоан, 8. глава

Един философ върви по улиците и среща едно малко момченце, което плаче. – „Защо плачеш?“ – „Сираче съм, нямам майка и баща и не съм ял 24 часа.“ – „Ела с мене!“ По-нататък той среща друго дете, което плаче, защото майка му е болна и няма пари да ѝ купи лекарства, за да ѝ се помогне. – „Не плачи, ела с мене!“ След това среща трето дете, също така разплакано. – „Защо плачеш?“ – „Носех един хляб за дома си, но едно голямо момче ме срещна, наби ме и взе хляба от ръцете ми.“ – „Ела с мене!“ Къде ще заведе философът тия деца? – Той ще ги заведе у дома си, ще им даде по нещо, за да ги утеши. Кой е този философ? – Човешкият ум, който може да успокоява човешкото сърце. Значи умът е силният, а сърцето – слабият.

Казано е в Писанието: „Да се не смуцава сърцето ви.“ Сърцето на всички съвременни хора е смутено: ученикът се смуцава, че няма средства за книги или че не е издържал изпитите си; младата мома се смуцава, че годините минават, а тя не се е оженила; чиновникът се смуцава за службата си – да не го уволнят; майката се смуцава за сина си, който е на бойното поле – да не го убият. Ако пък е убит, тя плаче, страда за него. Как ще се утешат тия хора? Как ще утешите майката, която е изгубила сина си? – Ще ѝ кажете, че като душа той е излязъл от Бога и трябва да се върне при Него. – „Ама защо толкова млад?“ – Той е повикан горе, там да държи изпитите си. Условията на Земята са по-трудни от тия на онзи свят. Там ще учи, ще следва университет и ще държи изпити. За да ги завърши успешно, никой от Земята не трябва да го смуцава и безпокои. – „Защо моят син трябваше да бъде убит? Аз се молих много за него. Защо не са чули молитвата ми?“ – Там е въпросът. Много майки са се молили за синовете си,

но на едни от тях молитвите са приети, а на други – не. Защо е така, никой не знае. Това не е наша работа.

Нашата работа се заключава в обединението. Днес всички хора трябва да се обединят, да работят в единство. Днес всеки човек мисли само за себе си. Всяка майка се моли само за своя син. Ако всички майки в света концентрират мисълта си в едно направление и отправят една обща молитва към Бога, никаква война нямаше да има. Щом няма войни, и синовете им ще бъдат живи. Днес всеки се грижи за себе си, всеки мисли за себе си – как да стане чист, свят, учен. След всичко това хората се запитват защо светът не може да се оправи. Светът може да се оправи само тогава, когато всички хора се обединят. При това положение всеки човек трябва да мисли не само за себе си, но и за своите ближни. Това, което е благо за него, да бъде благо и за ближните му. Как ще се постигне това единство? – Много лесно. Вместо да носите по една-две чаши вода, да задоволите жаждата на няколко души само, пуснете крана на вашата чешма, да могат всички хора да пият и да се задоволят. С други думи казано: пуснете Любовта в себе си, за да напълни вашето корито. Като се напълни коритото ви, водата ще почне да изтича навън и ще задоволи жаждата на всички живи същества.

Като се говори за Любовта, мнозина мислят, че тя е залъгалка за младите. Не, истинската Любов ни най-малко не подразбира залъгване. Да любиш – това значи да отправиш погледа си към Бога. Какво по-голямо благо за младия и стария, за учения и простия, за бедния и богатия, от това – да отправят погледа си нагоре? Виждате един просяк – с часове седи спокойно по ъглите на улиците и чака, моли се, дано пуснат нещо в чинийката му. Какво ще му пуснат? – По един-два лева. И след това той ще се прехрани с тях! Каква по-голяма залъгалка можете да очаквате от тази? – Не, просякът трябва да стъпи на краката си, да отправи погледа си към Бога и да започне да учи. „Ама ще го считат за смахнат.“ – Да, всеки момък, който спира погледа си само върху една мома, а не върху всички, е смахнат. За предпочитане е да гледаш на едно лице, а не на две и на повече. Кое е това

лице, на което всички хора трябва да гледат? – Божието. В турско време още при един съдия се явили двама тъжители с желание да разрешат един спорен въпрос помежду си. Един от тъжителите влязъл при съдията и му дал една турска лира, като му казал: „Моля те да гледаш моето лице.“ След него влязъл вторият тъжител и дал на съдията две лири, за да разреши въпроса в негова полза. Като започнало делото, първият тъжител се приближил при съдията и му пришепнал: „Господин съдия, гледай лицето ми.“ – „Синко, какво да правя с онзи с двете лица?“

Съвременните хора често изпадат в заблуждения, и за да излязат от тях, казват, че има само едно научно разрешение на тия заблуждения. Кое е научното разрешение? – То може да бъде механическо, а може да бъде и органическо. Двама цигулари свирят на цигулка: единият свири механически, туря пръстите си по строго определени места на цигулката, вследствие на което тоновете му не са чисти. Вторият цигулар е майстор, той свири органически, вследствие на което определя местата на тоновете чрез своя тънък слух, а не по механическото им разпределение. Той свири с голяма точност и чистота. И първият, и вторият цигулар свири според научното разпределение на тоновете, но всички се възхищават от втория. Същото може да се каже и за Любовта. Мнозина говорят за нея, но неправилно я произнасят.

Какво виждаме в живота на съвременните хора? – Навсякъде неправилности, дисхармония. Тази дисхармония е причина за всички слабости и недъзи на хората. Например не пее ли правилно, човек разваля гърлото си. Не мисли ли правилно, той разваля челото си. Ако не чувства правилно, той разваля сърцето си. Ако не постъпва правилно, той разваля брадата си. Ако това не се отрази още на този живот на човека, ще се отрази в бъдещото поколение. Изобщо няма мисъл, чувство или постъпка, които да не се отразяват върху човешкото лице.

И тъй, когато човек се поддаде на своите лоши състояния, съзнанието му се помрачава, той потъва в мъгла, с каквато днес сме заобиколени. Само мисълта на човека е в

сила да махне тази мъгла, да даде възможност на Слънцето да проникне в неговия ум. Мисълта на човека е подобна на вятъра в Природата. Духне ли той, мъглите се разпръсват. Велико нещо е човешката мисъл. Тя определя човека. По мисълта, по погледа, по усмивката на човека ще познаете онова неизменно, велико начало в него. Това се отнася за онази мисъл, която движи човека напред, за онзи поглед, в който няма никакво раздвояване, никакво колебание, и за онази усмивка, която стопля сърцето на всеки страдащ. Само онзи човек може да даде такава усмивка, в сърцето на когото Бог се проявява.

Днес всички хора искат да видят Лицето на Бога. Когато дойде на Земята, Бог ще се изяви не само за хората, но за всички живи същества. Това значи, че е дошло спасението на света. Как ще Го посрещнат животните? – Чрез бягане. Спасението на животните е в бягането. Как ще Го посрещнат хората? – Като мислят. Спасението на хората е в мисълта. Като мисли право, човек едновременно люби. Като мисли и люби, човек има всичко на разположение. Реалността на живота е в Любовта. Като има Любов, дето и да се намира, човек разчита на нея. Любовта дава ценност на всички неща. Тя съдържа в себе си всички възможности. В това отношение тя е подобна на костилката в плода. Любовта се намира и в плода, и в костилката, но възможностите на любовта са в костилката. Достатъчно е да посадите костилката в земята, за да видите всичките възможности, които се крият в нея. От една костилка се ражда само един плод. Това показва, че в проявите на Любовта съществува голямо разнообразие. Костилката на любовта се отличава от костилките на останалите плодове по това, че от нея произлиза не само един плод, но всички плодове в цялото Битие. Живееш ли в Любовта, за какъвто плод мислиш, такъв ще имаш: ако мислиш да станеш музикант, музикант ще станеш; ако мислиш да станеш философ, поет, учен, такъв ще станеш; ако искаш красив да станеш, и красота ще придобиеш. Какъвто пожелаеш да станеш, непременно ще успееш. Това е магията на Любовта.

Много време трябва да работи човек върху себе си, за да придобие костилката на Любовта. Той не е готов още за тази костилка. Ако днес му се даде, той ще я използва за несъществени работи и в скоро време ще я изгуби. Слушайте някой момък да казва на момата, че я обича с всичкото си сърце. Този момък не е намерил костилката на Любовта. Той се залъгва с външната, с месестата част на плода. Той ще изяде плода, а костилката ще хвърли. Едно трябва да знаете: само Бога можете да обичате с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила. Ближния си ще обичате като себе си. Пазете се от заблужденията на влюбването. Влюбване, в което няма Любов, носи със себе си всички заблуждения и разочарования. Каква любов може да очаквате между един лунен и един сатурнов тип? Момъкът е лунен тип, а момата – сатурнов. Той се мени като Луната и живее във въображението си, а тя критикува всичко в него. Не минава много време – на сцената се явява още една луна. Какво ще прави това паднало божество с две луни?

Велика, мощна сила е Любовта, но когато има предвид изпълнението на Волята Божия. Тази Любов повдига всички живи същества. Няма ли предвид изпълнението на Волята Божия, тя внася дисхармония в света. Ще дойде някой да ме пита какво мисля за Любовта и в коя любов вярвам. Аз вярвам само в онази Любов, чиято светлина никога не загасва. В светлината на свещта не вярвам. Тази светлина трае няколко часа. При това, за да светне свещта, кибрит е нужен. Аз не вярвам в светлина, за която е нужен кибрит. Донякъде само вярвам в светлината на Слънцето. Ще дойде ден, когато и Слънцето ще загасне. Следователно аз не мога да вложа всичката си вяра в тела, светлината на които не е вечна. Обаче има едно Слънце, което никога не загасва. То осветява по-малките слънца. Този закон се отнася и до душите. Има малки, млади души, които се осветяват от по-големите. Последните пък се осветяват от още по-големи и т.н. Бог пък осветява всички души. Човек трябва да знае отде иде светлината на неговата душа. Някоя млада мома казва, че някой момък я осветява, т.е. я вдъхновява. Не се минава

много време, момата казва, че вдъхновението ѝ е изчезнало, нямала вече светлина в себе си. Защо? – Момъкът я е напуснал. Човек не трябва да разчита на светлина, която ту се явява, ту се губи. Човешката душа се нуждае от непреривна светлина. Дойдете ли до Любовта, вие трябва да знаете следния закон: човек не може да бъде обичан, докато той сам не е обичал. Детето е привързано към майка си и я обича, защото първо тя го е обичала.

Христос казва: „Аз съм виделината на света.“ Значи, като е дошъл на Земята, Христос е станал отражение на Божествената Светлина. На същото основание казвам, че всеки човек на Земята, който ви обича, е проводник или отражение на Любовта на някое близко на вас същество от Невидимия свят. В тази Любов няма никаква сянка, никаква тъмнина. Яви ли се най-малката сянка в Любовта, това показва, че някое тъмно същество проявява своето неразположение към вас. Значи един и същи човек може в един случай да прояви любов към вас, а в друг случай – омраза или неразположение. В истинската Любов няма никаква тъмнина, никакво обезсърчаване, никакво обезверяване. Там животът тече непрекъснато. Искате ли да придобиете този живот в себе си, вие трябва да се калите, да издържате на мъчнотии, несподи, страдания, злини и т.н. Кажете ли ви някой, че обича само един човек, ще знаете, че той е слаб. Той може да носи само един килограм тежест. Силният човек може да носи Земята на гърба си. Това значи, че той може да обича всички хора. Да обичаш всички хора – това значи да ги събереш на едно място и от тях да образуваш един човек. В този човек трябва да виждаш красивото лице на Единия. Както Слънцето огрява едновременно всички същества, така и човек трябва да обича всички. „Слаб съм, не мога да обичам така.“ – Слаб си, защото не проявяваш Доброто в себе си. Доброто прави човека силен. Искате ли да проявите добродетелите си, човек трябва да приложи в живота си закона на Любовта. Любовта не търпи никаква дисхармония. Най-малката дисхармония вън или вътре в човека отнема възможността му да прояви любовта си.

Днес Слънцето грее силно, денят е ясен, небето – чисто. Когато мислите, чувствата и постъпките на човека са добри, и неговото слънце ще грее ясно, и неговият ден ще бъде добър.

Желая ви сега да бъдете силни в Доброто, слаби в злото, силни в Любовта, слаби в безлюбието, силни във Вярата, слаби в безверието, силни в Надеждата, слаби в обезсърчението.

19 август, 5 ч.

СТЕПЕНИ НА СЪЗНАНИЕТО

Лука, 12. глава

Много неща са дадени на човека, но всички не са еднакво ценни. Най-ценното нещо за човека – това е животът. Не само човекът, но всички живи същества ценят живота по свой начин и се стремят да го запазят. Изгуби ли живота си, човек изгубва всичко и става нещастен. Въпреки това всички хора, учени или прости, могат да задържат живота си най-много до 120 години. Дойде ли до тия години, с човека става нещо особено и въпреки желанието си той изгубва своя живот. Къде отива животът му, и той не знае. Животът на човека се топи като снежна топка. Докато мисли, че се е осигурил и го държи в ръката си, сам не забелязва как животът постепенно се топи и изчезва някъде в пространството.

Двама братя живеели добре помежду си, но единият от тях решил да се посвети в служене на Бога. За тази цел той отишъл на една планина да прекара живота си в пост и молитва, в пълно уединение, далече от греха и съблазните. Така прекарал той цели 20 години в чистота и святост. Един ден той решил да слезе в града при брат си, който останал да работи между хората, да се учи от тях. За да изкарва прехраната си, той станал обушар. Цели 20 години той правил обуща на хората и станал виден обушар. При него дохождали най-знатните хора от града да си поръчват обуща. Като слязъл в града да види брат си, светията взел в ръката си една топка сняг, за да му покаже, че снегът не се топи от топлината му. С това той искал да подчертае своята чистота и святост. Както се разговаряли, в магазина на брат му влязла една красива знатна мома, за да си поръча обуща. Младата мома събула обувката си, за да вземе обушарят мярка. Като видял крака на младата мома, красиво изваян, светията се загледал в него и започнал да си мисли, че и в света, дето

брат му живее, има красиви неща, които заслужават внимание. Унесен в красивия крак и в размишленията, на които той го навел, светията не забелязал, че снегът в ръката му започнал да се топи. „Братко, снегът ти се топи“ – казал обущарят и продължил работата си.

Коя е причината за топенето на снега в ръката на светията? Когато българинът иска да произведе огън, той взема парче кремък и го удря с парче стомана. От това удряне се образува искра, огън, който запалва праханта. Следователно, като наблюдавал крака на младата мома и размишлявал върху красивите неща в света, в сърцето на светията се образувал огън, който стопил снега в ръката му. Ще кажете, че светията се е съблазнил. Не, никаква съблазън не е това, но мислите му са минали от едно състояние в друго, както съзнанието минава през различни фази.

Съвременните хора признават главно живота на самосъзнанието, в който се движат. Обаче в живота на съзнанието различаваме четири степени: подсъзнание, съзнание, самосъзнание и свръхсъзнание. В подсъзнанието влиза целият неорганически свят; в съзнанието – целият органически свят, от най-малките до най-големите същества – растения и животни; в самосъзнанието влиза човекът, а в свръхсъзнанието – ангелите. Ако влезе в подсъзнанието, човек ще се натъкне на неорганическия свят, в който съществува голямо противоречие. Щом влезе в съзнанието, в него се заражда голяма борба, след която той започва да работи. Щом се качи в самосъзнанието си, той започва да се измъчва защо нещата не стават, както трябва, защо хората не мислят и не чувстват правилно. Най-после, като влезе в свръхсъзнанието, човек попада в блаженството на живота, към който всички хора се стремят. Къде се намират местата на тия съзнания? – За определяне местата на четирите вида съзнания можем да дадем приблизителна, а не абсолютна диспозиция. Съзнанието на човека се намира в сърцето му, а самосъзнанието – в неговия ум. Значи в сърцето на човека живеят растенията и животните, в ума – хората, а в подсъзнанието му – неорганизираните същества.

Страшно е да живеете между неорганизиранни същества. Човешкият организъм е съставен приблизително от 30 милиарда клетки, разпределени в човешките удове: в мозъка, в дробовите, в стомаха, в сърцето, в очите, в ушите, в устата, в мускулите, в костите, в космите и т.н. Всички тия клетки се различават помежду си по степен на развитие и строеж. За да образуват човешкото тяло, те се подчиняват на една велика, мощна сила, която ги управлява и държи в единство. Сами по себе си те са неорганизиранни, и ако не съществуваше тази сила, никакъв човек не би съществувал. Къде е човекът? – Човек се намира в онази първична клетка, наречена монада, която управлява всички останали клетки и им дава различни заповеди и направления. Що се отнася до човека, всички хора имат смътна представа за това. Те казват, че човек е същество, което се ражда и умира. На пръв поглед те са прави, но какво означава раждането и какво – смъртта? Всяко нещо, което умира, се отдалечава от центъра. Значи то върви към периферията. Всяко нещо, което се ражда, върви от периферията към центъра. Тези процеси се превеждат с думите „минаване от смърт в живот и от живот в смърт“. Хората не желаят смъртта, защото губят ония условия, с които са привикнали. Представете си, че някой човек е живял 30 години в затвор. Колкото и да е тежък животът му в затвора, той е свикнал с тамошните условия и мисли, че вън от затвора не може да се живее. Обаче дохожда ден, когато трябва да напусне затвора. Предлагат му да излезе, но той не се решава, страхува се да отиде в широкия свят. Като не иска доброволно да излезе от затвора, насила ще го заставят. Като влезе в широкия свят и се окопити, човек вижда, че вън от затвора животът е по-красив и смислен от този в затвора. В този смисъл човешкото тяло представлява затвор, с условията на който човек свиква и не иска да го напусне. Каквито и блага да му предлагат, той не иска да напусне затвора. Защо? – Защото не знае къде ще отиде и какви условия го чакат там. Той не познава нито Небето, нито ада.

Следователно човек се страхува от смъртта, защото не познава условията зад нея. Докато е на Земята, между

хората, той счита, че е осигурен. Щом се отдалечи от хората, от близките си, той се страхува. Докато ножът, сабята висят на тялото на военния, той е осигурен, има на какво да разчита. Отнемат ли му ножа и сабята, той изгубва вярата си. Докато ученият има на масата си перо и хартия, той е спокоен, има на какво да разчита. Отнемат ли му тия пособия, той се обезсърчава. Какво ще бъде положението на военния, на когото ръцете са парализирани? Той иска да посегне към ножа, да го пипне, но не може. Какво ще бъде положението на учения, на когото мисълта е парализирана и нищо не може да роди? Значи зад силата на военния, зад мисълта на учения, зад чувствата на всеки човек се крие велика реалност, за която хората нямат никакво понятие. Коя е тази реалност? – Любовта. Младите ще кажат, че познават любовта. Старите пък ще кажат, че любовта е нещо променчиво: докато е млад, човек може да люби; като остарее, любовта го напуща. Значи старият отрича любовта, както болният отрича здравето. Колкото е вярно твърдението на стария, че стар човек не може да люби, толкова е вярно твърдението на болния, че няма здраве за него.

Какво нещо е Любовта? – Каквито определения да се дават за Любовта, тя всякога ще остане неразбрана. Когато човек мине през любовта на подсъзнанието, на съзнанието, на самосъзнанието и на свръхсъзнанието, тогава само може да има ясна представа за Любовта. Любовта на свръхсъзнанието крие в себе си магическа сила. Тя може да изкара мъртвия от гроба, както семенцата никнат от земята. Тя организира частиците му и го връща към живот. Това, което възвръща човека към живота, който той е изгубил, е Любовта. Обратно: това, което става причина човек да изгуби ценното – своя живот, е безлюбието. Това, което прави хората щастливи, е Любовта. Това, което ги прави нещастни, е безлюбието. Коя е причината, която кара хората да живеят? – Любовта. Коя е причината, която ги заставя да умират? – Безлюбието. Значи един трябва да живее, а друг – да умре. Защо трябва да страда и да умира човек? – Законът е такъв. При сегашните условия на живота не може другояче. „Ние искаме да живеем брат-

ски.“ – Знаете ли какво изисква братският живот в широк смисъл на думата? Да живееш братски с всички същества – това значи на никого да не причиниш и най-малкото страдание. Какво ще правиш тогава без жито, без мляко, без яйца, без плодове, без кокошки, без агънца? Като живее, човек все ще смели няколко житни зърна, все ще изяде няколко плода, няколко яйца и т.н. Живее ли по този начин, той е нарушил вече принципа на великия братски живот. След всичко това хората търсят живот без страдания. Това е невъзможно. Ако някой мисли, че има такава възможност, нека даде свой модел за създаване на нов свят.

Само онзи може да не страда, който свързва всички неща в едно цяло. Бог може да направи това. Той живее във всички форми, които съществуват в Природата. Той се жертва заради нас, за да живеем и да Го познаем. Затова е казано в Писанието: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето. Който Ме яде, той ще има живот в себе си.“ На Бога е приятно да Го ядат, да се жертва, на хората обаче не е приятно да се жертват. Това е положителната, опитна философия на живота, между фактите на която съществува пълна последователност. В тази философия нещата растат и се осмислят, без да губят своята красота. Това става с всеки човек, който живее правилно. Първоначално той е дете, постепенно става юноша, възрастен и най-после – стар човек, без да губи своята красота. Стар човек не подразбира човек с бяла коса. Бялата коса, т.е. белият цвят, е символ на щедрост, на даване. Значи старият човек е щедър, всичко дава. От стария човек изтича Божествена енергия. Млад човек не е само този, който има черна коса. Човекът с черна коса е касиер, който постоянно взема. Старият дава, младият взема. Старият празни хамбара си, а младият го пълни. Когато искат да кажат за някого, че е стар, българите казват, че е празна глава. Празната глава подразбира бяла глава, а бялата глава винаги дава. Пълната глава подразбира млад човек, косата на когото е още черна. За да уравни своите енергии, Природата си служи с точни везни. Тя поставя младия на високи планински върхове – там да складира богатствата си. Ако започне преждевременно да

раздава, и той ще побелее. Тя поставя стария в долината на живота, за да раздава от своите блага. Щом раздаде всичко, старият започва отново да събира, докато главата му почернее. Кой е по-добър: старият или младият? – И двамата са добри. Дали косата на човека е черна, или бяла, това е все един човек – една идея в различни форми.

Древният окултизъм изобразява жената с черна коса, а мъжа – с бяла. Жената била носителка на тъмнина, а мъжът – на светлина. Тъмнината представлява първичната материя, от която светът е произлязъл. Светлината подразбира проявления, организирания свят. Първичната материя не е била организирана. Тя хвърляла сянка върху нещата, вследствие на което изглеждала тъмна. От светлината пък се създават новите светове. Значи тъмнината е склад, от който Бог вади нещата, за да създаде света на Светлината. Светлината излиза от тъмнината. Тъй щото, когато казвате, че някой е лош, знайте, че в него има нещо добро. Тигърът, едно от свирепите животни, може да бъде нежен, добър. За кого? – За своите малки тигърчета. Ако стоите на пътя на този тигър, вие непременно ще пострадате. За да не пострадате, трябва да стоите далече от неговия път. Искате ли да избегнете противоречията на живота, водете се по разумните закони на Битието. Който знае закона за смаляването и увеличаването, той лесно ще се справя със своите мъчнотии. Много хора днес страдат, защото са научили само изкуството да се увеличават. Те трябва да изучават закона на смаляването, да се смирят. Малкият, смиреният човек може да мине отвсякъде. Големият обаче се спъва и от най-малкото препятствие.

Съвременните хора се стремят към външни неща: към външна сила, външно богатство и знание. Те не се спират да пресметнат какви грамадни богатства се крият във всеки човек. Всеки носи в себе си музикално чувство, което може да разработи и да се осигури за цял живот. Човек може да стане гениален музикант и певец – от него зависи. „Възможно ли е това?“ – Възможно е. Ако преди 50-60 години някой би се осмелил да каже, че ще дойде ден, когато хората ще хвърчат с машини из въздуха или ще могат да слушат какво става и

в най-отдалечените страни на света, щяха да го нарекат луд. Днес обаче всичко това се реализира. В бъдеще се очакват още по-големи открития. Ще дойде ден, когато хората ще се съобщават със своите близки, заминали на другия свят. Те ще знаят последните новини от онзи свят. Засега съобщенията с онзи свят не са усъвършенствани, вследствие на което тамошните жители мълчат.

Христос казва: „Търсете първо Царството Божие.“ Превеждам този стих: „Търсете първо онова, което е ценно за вас – живота.“ Христос дава правила и закони, по които може да се живее, т.е. да се запази животът. Човек едновременно носи в себе си и тъмнина, и светлина, вследствие на което неизбежно е изложен и на страдания, и на радости. Страданията произлизат от неорганизираната материя на тъмнината, а радостите – от организираната материя на Светлината, която твори и създава нещата. Когато Любовта дойде, тя ще примири тъмнината със светлината. С други думи казано: животът ще примири човека със страданията. Когато човек се убеди, че страданието е обвивка на радостта, неужеството – на знанието, безсилието – на силата, неговият живот ще се изпълни с радост и щастие. Влезе ли човек в Любовта на свръхсъзнанието, щастieto ще го последва. Като не разбират това, хората търсят Бога вън от себе си. Не, Бог е в Любовта. Кой дава живот на човека? Кой го утешава? Кой освобождава народите от робството, в което се намират?

Следователно познайте Бога, познайте Любовта във всички форми, в които се проявява. Търсете Го в силния и в слабия, в учения и в простия, в богатия и в бедния, във всяко растение и животно. Търсете Го в музиката, в поезията, в изкуството, в науката. И най-слабите същества са силни, щом Бог присъства в тях. Погледнете мъховете, които растат върху канарите. С години те живеят по камъните, извличат някаква храна от тях и по този начин ги облагородяват. Като ги наблюдавате, вие трябва да вземате поука от тях. Те не чакат да дойде щастieto им отвън някъде. Те работят, прилагат силите, които са вложени в тях, и сами се осигуряват. Защо? – Живот имат в себе си – най-ценното в света.

Търсете първо Царството Божие. Търсете Божията Любов, Мъдрост и Истина. Любовта ще внесе във вас ценната топлина, Мъдростта – ценното знание и светлина, Истината – ценната свобода – необходимите условия за живота на Земята.

21 август, 5 ч.

ВЕЛИКИЯТ ПОДТИК

Йоан, 10. глава

Кое е великото в живота? Много отговори, много мнения могат да се дадат на този въпрос, но кой е най-прав, не може да се каже. Защо? – Защото всички пътища, по които човек търси Истината, са прави. Важна е подбудителната причина в човека – да намери Истината. Детето, което за пръв път взема четка и бои, има същия подтик, какъвто и великият художник, макар че детето едва започва да рисува. И двамата имат един и същ подтик. Великият музикант не може да се сравни с детето, което за пръв път взема цигулка, но подтиктът им е един и същ. След време детето, което рисува и свири, ще стане велик художник и велик музикант. Не е въпрос за погрешките, които човек прави. Който търси погрешките в себе си и в своите близки, той не може да се учи. Държете ли погрешките си в своя ум, вие ще се опетните. Някой мисли, че е голям грешник. Друг пък мисли, че е свят човек. Нито едното е вярно, нито другото. Затова не си приписвайте качества, които нямате. Грехът, както и светостта, са незавършени процеси. Следователно не говорете за незавършените процеси. Ние не делим хората на грешни и на святи, но на способни и неспособни, в смисъл на способни да учат и на неспособни да учат.

Казано е в *Битие*: „В начало Бог създаде небето и земята.“ Небето представлява велик организиран свят, а земята – непроявен свят, който продължава да се устройва. Казано е: „А земята беше неустроена и пуста.“ Бог сътвори света в шест дена. Той даде първите условия за проява на Живота. В шестия ден Бог направи човека и го прати в Божественото училище да учи. За тази цел Той му създаде различни предметни учения да учи, да се развива. Животните бяха предметно учение за него. Първият човек трябвало да даде имена

на всички животни. Растенията, дърветата са били също така предметно учение за него. Големи блага са били дадени на Адам, но той не е могъл да ги запази. Казват, че той изгубил щастието си. Не, щастието не се губи. Това, което човек е изгубил, не е било реално. Реалното никога не се губи. Да изгуби човек дрехите, обувката, шапката, парите си – това не представлява никаква реалност.

Съвременните хора се делят на благородни и на прости по произхождение. Това деление не е нещо реално, защото човек може да изгуби положението си. И царят умира, и последният просяк умира. В Природата и двамата минават под един закон. Като умрат, и двамата ще се превърнат на пръст, защото са направени от пръст. Обаче има нещо в човека, което не е земно и не може да се превърне на пръст. То е Божественото начало в човека. Ще кажете, че знаете тия работи. Много неща знаете, но още много има да учите. Какво знание е това, което почива на видяно и чуто? Ще каже някой, че видял гори, полета, планини, реки и морета. Това и някои ясновидци виждат, но каквото видят, изгубват го. Защо? – Сцената се е сменила, ново действие се дава. Това, което минава и заминава, не е реално.

И тъй, реално е това, което остава в ума, в сърцето, в душата и в духа на човека. Какво именно остава в сърцето, в ума, в душата и в духа? В сърцето остава тъмнината, в ума – светлината, в душата – Истината, а в духа – Любовта. Под думата *тъмнина* ние разбираме непроявената реалност, т.е. реалност без сенки. За невежия тъмнината е страшна, но за просветения тя предоставя велики възможности за творческия принцип, който работи в света. Бог е и в тъмнината, и в светлината. Ако не можете да намерите Бога в светлината, ще Го намерите в тъмнината, в големите страдания. В тъмнината човек може да научи това, което в светлината по никой начин не може да научи. Ако се отнеме тъмнината от човешкия живот, с нея заедно се отнема и щастието му. Същото се отнася и до светлината. Тъмнината е млада мома, а светлината – млад момък, които се женят един за друг. Светлина за светлина и тъмнина за тъмнина никога не се женят. Женитбата пък дава възможност на човека да се прояви.

Сегашните хора още не разбират смисъла на тъмнината, вследствие на което страдат. Като се прояви тъмнината в тях, те страдат, недоволни са от нея. Щом се прояви светлината, те се радват. Голямо благословение е тъмнината в света. Като настъпи нощ, всички хора си почиват, за да се освежат за следния ден, за деня на Светлината. „Не може ли без страдания?“ – И без страдания може, но ще се намерите в живот без сенки, дето владее голямо еднообразие.

Запитали един ден Паганини след един от концертите му: „На три струни можеш ли да свириш?“ – „Мога.“ Той излязъл на сцената и свирил на три струни. „На две струни можеш ли да свириш?“ – „Мога.“ Той свирил на две струни. „На една струна?“ – „И на една мога.“ – „Ами без струни?“ На този въпрос Паганини нищо не отговорил, но не се явил на сцената. Този е отговорът на въпроса може ли без страдания? Имате ли една струна, тя представлява тъмнината, двете струни представляват светлината, трите – Истината, а четирите – Любовта. Мъдростта пък е в цигуларя, който свири. Истината подразбира отношенията на човека към Природата и към всичко живо, създадено от Бога. Който не може да мисли, да чувства и да постъпва правилно, той не може да се домогне до Истината. Що се отнася до Любовта, човек трябва да се роди и да умре в нея. Какво означава това? Докато е в утробата на майка си, детето живее във временно тяло, но като се роди, това тяло умира. След раждането си детето започва да живее в друго тяло, докато един ден и това тяло умре. При това положение, и като умира, и като живее, човек се движи все в Любовта.

Какво представлява раждането и какво – смъртта? – Раждането е свързано с бременността на човека. Само онзи може да роди, който е бил бременен. Толстой разправя за един свой сън, в който се видал бременен. Цяла нощ той се мъчил да роди нещо. Гледал около себе си – никакво дете не видал. Като се събудил сутринта, той си спомнил този сън и го изтъквал в преносен смисъл. Той разбрал, че наистина е бременен със своето учение. Много хора са бременни като Толстой и се мъчат да родят, но не могат. Щом насън

не могат да родят, това показва, че ще минат през големи мъчнотии и страдания. Хората се страхуват от мъчнотии. За онзи, който разбира, страшно нещо е мъчнотията, но и похубаво нещо от нея няма. Същото се отнася и до добродетелите. Страшен е животът без Любовта, но велик е животът с Любовта. Страшен е животът без Мъдростта и без Истината. Велик е животът с Мъдростта и с Истината. Какво ще кажем за светлината и тъмнината? – Страшен е животът без светлина и тъмнина. Велик е животът със светлина и тъмнина. Какво страшно има в тъмнината? – Тя представлява един неорганизиран свят, който очаква своите бъдещи условия да се развие и прояви. Светлината е организиран свят, който е почнал вече да се проявява.

Красива е тъмнината, когато можете да виждате безбройните звезди на небето. Добре е да изучавате звездите на небето. Някои гледат Зорницата и Вечерницата и ги считат за две различни звезди. Всъщност те са една и съща звезда. Зорницата е млада мома, а Вечерницата – омъжена мома, която е придобила опитности и се връща у дома си. Женитбата не означава само свързване на двама млади, но свързване с всяка работа. Когато ученикът постъпва в училище, той се годява за учението, а като завърши училището, той се жени за него. Като учи, ученикът се запознава с числата от 1 до 12. Дето системата на оценки е шестобална, ученикът извървява само половин кръг – полукръга на деня. Дето системата на преценки е дванадесетобална, ученикът извървява целия кръг – кръга на дванадесетте зодии – на деня и на нощта. Какво означава шесторката? – Семе, посадено в земята, за да изникне. Семето трябва да се пукне, да мине през известни страдания, и тогава да поникне и израсте.

Има известна аналогия между поникването на семето и явяването или раждането на една идея. За да се роди известна идея, тя първо трябва да се посади в почвата – човешкия мозък, дето претърпява ред страдания: поклъване, растене, цъфтене, връзване, узряване. Докато мине през тези процеси, ние казваме, че семето е минало ред мъчнотии и препятствия. Най-големите мъчнотии за семето се заключават в

живота му в земята, дето набъбва, изгнива, разпуква се и след време покълва. През каквито изпитания и да мине, семето трябва или да преодолее тия условия, или да ги използва. Когато двама млади се обичат, те си казват, че ако единият от тях измени, другият ще умре. Какво е смъртта? – Посаждане на семето в земята. Като се посади, то се разпуква в земята и отново изниква. Значи тия млади ще се посадят в земята, дето ще се разпукнат и отново ще изникнат. Тогава вече ще се разберат. Не, това не е любов. Любовта носи живот на хората, а не смърт. Хората имат криво разбиране за Любовта. Те мислят, че любовта се изразява чрез целувки и прегръдки. Те мислят, че като обичаш някого, трябва да го обсипеши с подаръци, с украшения, със злато. Не, това не е любов. Можеш да обсипеши човека с всичкото богатство и знание на света, но и това не е любов. Днес хората се стремят повече към придобиване на блага в живота, отколкото към Любовта. За да придобият тия блага, те трябва да се освободят от своите стари възгледи. Иначе няма къде да сипят тия блага. За да налеее чиста вода в една чаша, тя трябва да бъде празна. Пълна ли е със стари възгледи за любов, за щастие, нищо не можете да сипете в нея. А старото нищо не струва, не може да се разчита на него.

Двама млади селяни, мома и момък, се обичали. Един ден отишли в близката гора да се разходят. Момъкът започнал да говори на момата за любовта си. Той ѝ казвал: „Калинке, герой съм аз. Като мене юнак няма да намериш. Каквото и да ти се случи в живота, разчитай на мене и на моя револвер.“ В това време срещу тях се задала една мечка. И двамата изтръпнали от страх. Момъкът веднага се качил на една круша, а момата, като не могла да го последва, бързо легнала на земята и се престорила на мъртва. Като дошла до нея, мечката започнала да я мирише. Помирисала я оттук-оттам и си заминала. След това момъкът слязъл от дървото и я запитал: „Калинке, какво ти каза мечката?“ – „Да не дружа повече с човека, който се е качил на крушата, за да се спаси.“

И тъй, какво можете да кажете за онзи човек, който при най-малката мъчнотия се качва на крушата, за да се освободи

от нея, а оставя сърцето си на произвола на съдбата? Като слезе от крушата и отиде при сърцето си, което е минало през големи страдания, сърцето ще му каже: „Аз се отказвам от дружбата си с такъв човек, който при най-малката мъчнотия бяга.“ – Не, умът всякога трябва да подкрепя сърцето, а сърцето всякога трябва да подкрепя ума. С други думи казано: мъжът трябва да подкрепя жената, а жената трябва да подкрепя мъжа. Днес всеки мисли за себе си: да се качи по някакъв начин на крушата, да се спаси. Тази е причината, поради която жената е недоволна от положението си, че се е родила жена, но и мъжът често е недоволен от положението си – иска да бъде жена. И едното, и другото е неразбиране на живота.

Да си недоволен от формата, с която си дошъл на Земята, това значи да роптаеш против Онзи, Който те е създал. Мъжът иска да бъде жена, за да не отива на бойното поле да воюва. Щом е дошъл на Земята, човек, бил той мъж или жена, трябва да воюва, но разумно. Има смисъл да отидеш на бойното поле, но да воюваш разумно, без да те ранят или да раняваш, без да плащаш контрибуция. Има смисъл да ходиш на училище да се учиш, но да проявиш всичкото си прилежание и всичките си дарби. Обаче да ходиш на училище, за да получаващ двойки, в това няма никакъв смисъл. „Ами ако правим погрешки?“ – На прилежния и способен ученик много от погрешките му се прощават, но на неспособния, на мързеливия, и добродетелите се намаляват. Щом е дошъл на Земята, човек неизбежно ще греши, но като греши и изправя погрешките си, той има условия да се усъвършенства. Човек трябва да мине през огън, в който грехът и погрешките да изгорят. Без огън човек не може да се пречисти. Даже и при нормални условия човек непрекъснато е изложен на слабо горене. Тялото му има постоянна температура от 36-37°. В случай на заболяване температурата му се увеличава от 37-41°. Дойде ли до 41°, организмът не може да издържа повече. Когато човек не може да издържа над 41° температура, това показва, че не разбира Божиите пътища. Който разбира великите закони на Битието, той може да издържа и най-висока

температура. „Ама работите ми не вървят добре.“ – Има ли нещо страшно в това, че някоя част от вашия локомотив ще спре за известно време? Тя пак ще се поправи. Може би тренът да е спрял на някоя станция да слязат част от пътниците. Щом пътниците слязат, тренът отново ще продължи своя път. Понякога и Земята спира движението си за 1/300 000 част от секундата, и после пак продължава движението си. Като спре движението си, някои пътници слизат на различни станции. Нови пътници се качват и започват да се движат заедно със Земята.

Като ученици вие сте дошли на Земята да учите и да бъдете изпитвани. Ще ви изпитват по различни предмети: по търпение, по любов, по обхода, по деликатност, по вяра и т.н. Какви са вашите бележки по тия предмети? Ще каже някой, че умира от любов. Какво означава тази дума? Като турите след буквата *у* запетая, ще излезе *у, мира*. Значи този човек отива в света – там да търси Любовта. Когато човек не е доволен от любовта, която му се дава, той отива да я търси в света. Някой умира за вярата си. Значи и този човек отива в света да търси вяра. Вярващият не умира за вярата си, но работи за нея. Той дава от себе си. Безверникът умира, за да вземе нещо от другите. Учениците Христови казваха на Учителя си: „Придай ни вяра!“ Който дава, вярата му се увеличава, който взема, вярата му се отнема. Днес повечето хора са безверници, всеки иска да вземе нещо. Човек се ражда безверник и дълго време майка му трябва да му дава от своето живо мляко, за да го научи да вярва. Детето казва на майка си: „Аз дойдох при тебе безверник, за да ми покажеш своята вяра и да ме научиш да вярвам.“ Като го кърми и го обръща ту от едната, ту от другата си страна, майката казва: „Чадо, искам да бъдеш топъл, както е топло моето сърце, и светъл като моя ум.“ Като кърми детето от лявата си страна, майката го подхранва с ония топли, благородни чувства, които му са необходими за живота. Като го кърми от дясната си страна, майката го подхранва със светли и възвишени мисли. Сърцето е син на ума, а умът – син на душата. В тази мисъл се крие нещо отвлечено, нещо мистично, което се нуждае от

дълбоко разбиране. От всичко казано досега запомнете следните четири неща: в духа ви да владее Любовта, в душата ви – Истината, в ума ви – Светлината, а в сърцето ви – тъмнината. Светлината подразбира знание и мъдрост, а тъмнината – почивка. Представете си, че гонят някого за някаква погрешка или престъпление. Кой ще го спаси: нощта или денят, тъмнината или светлината? – Тъмнината, т.е. нощта, спасява онзи, когото преследват, а светлината и денят го предават. Вечер човек почива, а денем работи. Ако човек има светлина – да вижда всичко, косата му би побеляла от страх.

През една тъмна нощ един пиян човек се връщал у дома си. В тъмнината той не виждал къде върви, вследствие на което бил спокоен. Дето краката му го водели, там стъпвал. По едно време трябвало да мине през една греда. Без да я забележи, той минал по нея благополучно. Сутринта, като минавал по същия път, той дошъл до гредата, но се ужасил. Тя била поставена над една грамадна пропаст. Като си помыслил само как е минал през нея, той изтръпнал от страх. В един момент косата му побеляла от ужаса, който изживял. Като ученици на Новото учение вие трябва да знаете, че всичко, което става в личния, в семейния, в обществения, в народния живот, както и в живота на цялото човечество, е строго определено. Нищо в света не е произволно и случайно. Който разбира това, само той ще се ползва. Който не го разбира, той постоянно ще се лута.

Христос казва: „Аз съм вратата на овцете.“ Всички хора са минали вече през тази врата. Когато Христос дойде на Земята, ще гледа какви са бележките на хората по различните предмети. Не е въпрос колко е страдал човек, но важно е какви са разбиранията и постъпките му. Човек трябва да бъде благороден във всяко отношение: в проявите на ума, на сърцето, на душата и на духа си. Дойде ли до сърцето си, там човек трябва да намери Бога, Който го избавя от страданията. Псалмопевецът казва: „Добре ми стана, че се наскърбих.“ С други думи казано: „Добре ми стана, че минах през тъмнината, за да позная Божиите пътища.“ Всичко, което се случва

в живота ви, представлява ръката на вашия Велик Баща, Който ви дава възможност да Го намерите и познаете.

Казано е в Писанието: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила.“ Това значи да възлюбиш Господа при всичките условия на живота си: когато си в тъмнина, когато си в светлина, когато си в душата си и когато си в духа си. Да възлюбиш всичко онова, което Бог е вложил в твоето сърце, в твоя ум, в твоята душа и в твоя дух.

Желая ви сега да възлюбите Господа така, както Той ви е възлюбил в началото.

Великият Божий Дух носи всичките блага на живота.

*26 август, 5 ч.
София – Изгрев*

ПОД СЛЪНЧЕВИТЕ ЛЪЧИ

Лука, 10. глава

Размишление

В живота на човека има два пътя, по които той може да върви: път на светлината и път на тъмнината. В пътя на тъмнината човек събира опитности, минава през преживявания, през радости и страдания. С една дума казано – в пътя на тъмнината човек се учи. В пътя на светлината човек се освобождава, т.е. придобива свобода. Обаче светлината и тъмнината имат както външно, или обективно проявление, така и вътрешно, или субективно. Тази е причината, поради която всички хора на Земята се движат във външната светлина, но всички не са свободни. Значи външната светлина е само едно от условията за развиване на човека, но тя не е в състояние да го освободи. Въз основа на същия закон виждаме, че всички хора – праведни и грешни, учени и прости, се движат във външната тъмнина, но всички хора не са ограничени. Външната тъмнина е само едно от условията за почивка. Вътрешната тъмнина обаче ограничава човека.

Като се говори за светлина и тъмнина, явява се въпрос коя е причината за противоречията и спънките, които вярващите срещат в разбиранията си. Преди всичко вярата е закон на човешкия ум, на човешката мисъл, а надеждата – закон на човешкото сърце, т.е. на човешките чувства. Който не работи със закона на надеждата, той не може да развива нормално чувствата си. Надеждата в човека трае от изгряването до залязването на Слънцето. Тази е мярката, с която надеждата определя, т.е. мери нещата. От сутрин до вечер човек приема благата, които Слънцето му дава, като се ползва от условията за развиване на своите чувства: индивидуални, обществени, общочовешки и морални. Какво представляват моралните

чувства? – Отношения на човека към неговия ближен, подобен на него, и отношенията му към по-долните от него – растенията и животните. Човек не може да вземе от хората, от животните и от растенията нещо, ако няма правилни отношения към тях. Да има човек правилни отношения към всички живи същества, това значи да знае как да дава и как да взема. В това отношение Природата е крайно възискателна. Тя има една книга, в която са написани имената на всички хора. Срещу всяко име тя е поставила две графи, отгоре на които пише колко е дала и колко има да взема. Този закон се вижда ясно в притчата за талантите¹⁷. Природата знае на кого колко таланта да даде. На едного е дала един талант, но като не го е използвал разумно, тя го е взела обратно и го е дала на онзи, който е имал пет таланта. На втория е дала два таланта, а на третия – пет. Тя дава на всеки човек заслуженото.

Днес по целия свят се проповядват две учения: материализъм и спиритуализъм¹⁸. Според материализма всичко в света е материя. Следователно човек е изключително материално същество, което се явява и изчезва. След смъртта на човека всякакъв живот престава да съществува. Вярно е, че зад смъртта няма живот, но трябва да се обясни кой живот именно престава. Зад смъртта престава физическият живот, но продължава духовният. Що се отнася до духовния живот, тук спиритуалистите имат думата. Значи духовният живот на човека продължава и зад физическия, т.е. след смъртта на материалния човек.

Какво представлява смъртта? – Най-голямото ограничение и най-голямата свобода. Мнозина мислят, че като умрат, ще бъдат свободни. Само онзи ще бъде свободен, който знае законите да излиза и влиза свободно в тялото си. Който не знае тия закони, той е вързан за тялото си. Такъв човек и след смъртта си не е свободен. Той се намира в големи ограничения. Защо? – Той сам се е вързал с хиляди нишки, за скъсването на които се иска съзнателна, разумна работа. Бог обаче е вързал човека само с една нишка – с Любовта. Докато е в света, благодарение на връзките, с които сам се е обвър-

зал, човек се стреми към центъра на Земята. Като помисли нещо за центъра на Слънцето, той усеща, че земните нишки силно го теглят надолу. Тази е причината, поради която стремлението на човека към Земята е по-голямо от това към Слънцето. Да бъде човек духовен – това подразбира да има силен стремеж към Бога, към Слънцето на живота. Ако този стремеж в него е естествен, чрез съзнателна и упорита работа върху себе си той може постепенно да къса една след друга връзките, които го държат за Земята, и да остане само с връзката си към Бога – с връзката на Любовта. Само този човек след смъртта си може да бъде абсолютно свободен. Той ще бъде свободен и на Земята, и на Небето. Той може да отива на Слънцето и да се връща, когато пожелае. Ще дойде ден, когато хората ще се съобщават направо със Слънцето, ще знаят всичко, каквото става там. Дали вярвате в това, или не, то е друг въпрос. Слънцето изгрява и за вярващия, и за невярващия, но последният малко ще се ползва от него, а първият ще се ползва от всички блага, които слизат отгоре. Някой казва, че докато живее, и Слънцето изгрява, и Бог съществува. Щом умре, всичко се свършва за него. И Настрадаин Ходжа разсъждавал така. Той казвал: „Ако умре жена ми, половината свят се свършва. Ако умра аз, целият свят се свършва.“ Значи докато човек живее, има някаква реалност. Щом умре, и реалността изчезва.

И тъй, хората свързват реалността на нещата със своя личен живот. Щом те не съществуват, никаква реалност не съществува. Според мене нереалният живот е живот на страдания. Дето има страдания, там стават големи промени. А реалността никога не се мени. Реалният живот се заключава в ония блага, които постоянно слизат от Бога към всички живи същества. Тези блага именно поддържат живота. Като не оценяват тия блага, хората не се спират върху тях, не ги използват разумно, но търсят външно щастие. Те не знаят, че не е време за щастие. Те не могат още да бъдат щастливи. Какво щастие може да им се даде, когато те не могат нито да дишат, нито да се хранят правилно? Като не знае да се храни правилно, човек изгубва и най-доброто си разположение.

Който не дъвче храната си добре, той лесно разваля стомаха си, а с това заедно губи и разположението си. Богатият пък не може да бъде щастлив, защото се страхува за живота си, да не го убие някой за богатството му. На Земята човек е изложен на ред опасности: както върви, може да падне на улицата, да счупи крака си, главата си и т.н. Някой, както върви, пада на улицата и умира. После започват да разискват къде е отишъл този човек. Питайте спиритистите. Те знаят тия неща. Спиритистите гледат и на физическия, и на духовния живот с отворени очи. Те признават и будния, и сънния живот на човека. Мнозина не гледат сериозно на сънищата. Какво ще кажете за съня на Йосиф, на когото се яви Ангел Господен насън и му каза: „Вземи майката и детето и бягай в Египет!“ За мнозина сънят представлява благоприятно условие за предаване на Божиите мисли, за разбиране на Божиите пътища.

На Земята човек има условия да придобие вяра, надежда, Любов, но въпреки това той пак се чувства нещастен. Защо е нещастен? – Защото хората не го разбират. За да ви разбират хората, първо ви трябва да познавате Онзи, Който ви е създал, понеже всички пребъдват в Него и Той пребъдва във всички. Следователно, каквито са отношенията на човека към Бога, такива ще бъдат и отношенията на хората към него. Човек получава от Бога изобилно, а дава оскъдно. За да го научи как да дава, Природата държи сметка за всичко онова, което и на него е дадено. Един ден, когато му се отнеме всичко, човек трябва да знае, че причината за това е той сам. Когато му се е давало изобилно, той е задържал всичко само за себе си. Но и при това положение, като му отнемат всичко, Бог пак не го оставя съвсем сиромаш. В замяна на отнетото му дава нещо ново. Човек трябва да се откаже от лихварството. Невидимият свят държи сметка за всяка напразно изразходвана енергия. Тъй щото, мисли ли човек само да живее, той трябва да знае, че ще го държат отговорен за всички негови действия. За всяка празна дума човек ще дава ответ. Каже ли на някого, че го обича или мрази, ще отговаря за думите си. Не е позволено на човека да изразходва напразно Божествената енергия. И като обича, и като мрази, човек внася нещо

в живота си. Като обича, той увеличава щастието си; като мрази, той руши щастието си. Значи омразата е обратната страна на Любовта. Някой казва за някого: „Изяде ме този човек.“ – Щом те изяжда, той те обича. Човек яде това, което обича.

Защо трябва човек да обича? – За да живее. Като обича, човек живее в топлината на живота. Като мрази, той живее в студа на живота. Трябва ли човек да мрази? – Да се задава такъв въпрос, това е все едно да се пита може ли без студ в живота. През лятото, при хубаво време, децата играят по цели дни на двора, забравят да се приберат при майка си и баща си. Обаче зимно време, при големите студове, дето и да отидат, те бързат да се върнат у дома си при майка си и баща си. Значи благодарение на студа, т.е. на омразата в живота, децата се връщат при майка си и при баща си. При щастливия живот на Земята хората забравят Бога. Дойде ли нещастният живот, те започват да си спомнят за Него. Според една източна легенда един от индуските богове пожелал да слезе на Земята, за да види как живеят хората. Позволили му да слезе най-много за четири-пет години и след това да се върне, за да продължи работата си на Небето. Като слязъл на Земята, той решил да се въплъти в животинска форма – оттам да изучава живота. Като видял едно прасе, харесала му тази форма и влязъл в нея. С тази форма заедно той приел и качествата на свинята. Той расъл, удоволствал се в живота и станал голям шопар. После се оженил, родили му се няколко прасенца и се радвал на щастието си. Така изминали десетина години, но той не помислил да се върне на Небето, дето го чакали да продължи работата си. Като видели, че доброволно няма да се върне, взели всичките му прасенца. Той пожалил малко, но си казал: „Щом другарката ми е жива, можем да минем и без прасенцата.“ За да го накарат да се върне, взели и другарката му. Той потъгувал и за другарката си, понеже останал самотен, но като се утешил, видял, че може и сам да живее. Най-после взели и неговия живот. Като се видял на Небето, между своите другари, той се засмял на себе си и разбрал колко безсмислено е прекарал живота си на Земята.

Такова е положението на всеки човек, който мисли само за ядене и пиене и не намира никакъв смисъл в живота. Не, животът има дълбок вътрешен смисъл, но човек трябва да намери този смисъл. Ако е въпрос да се удоволства, човек може да си позволи и това, но само според закона на Любовта. Като е дошъл на Земята, той не трябва само да обича живота, но същевременно трябва и да го разбира. Животните, които живеят повече в стадно състояние, и те обичат живота и са готови да се борят за него до смърт. Опитайте се да хванете една свиня, за да видите какво ще стане. Тя ще нададе страшен вик, на който ще се отзоват всички свине от стадото и могат да ви разкъсат. Кой не се бори и не плаче за живота си? Хората плачат, като изгубят свой близък. Те плачат, защото не знаят къде е отишъл. Чрез тях плаче онзи, който е заминал. Почти всички хора умират преждевременно. На всеки човек е определено да живее на Земята около 100-120 години. Всеки, който заминава преждевременно, прекарва много години между Небето и Земята при един неопределен живот. Онзи и този свят са едно и също нещо. Достатъчно е да погледнете с окоето на ясновидеца, за да видите колко много същества от Невидимия свят ни заобикалят. Много от вашите скръбни и радостни състояния се дължат на тях.

Като не знаят причината за своите страдания, хората са готови да я отдадат на Бога. Той не създава страданията на хората, но употребява всички Свои усилия да ги освободи от ненужните им страдания. За да се запази от тези страдания, човек трябва да държи връзката си с Любовта. Само чрез Любовта той може да приема Божествените блага. Прекъсне ли се тази връзка, страданията идат. Щом дойдат страданията, това показва, че връзката между човешката душа и Бога е прекъсната, че кредитът му е отнет, а заедно с това и задълженията му остават неплатени. Христос казва: „Син Човечески не дойде да Му служат, но да служи.“ Същото се отнася и до вас. Човек е дошъл на Земята да служи, а не да му служат. Истинско служене е служене от Любов. Това значи да направи човек такива връзки, които да отнесе със себе си. Ако човек не прояви любовта си, с какво може да се похвали?

Кои са отличителните качества на човека? – Човек се отличава по три неща: по любовта, която може да отправя към всички живи същества; по знанието и светлината, които разнася по света, и по свободата, която дава както на себе си, така и на своите близни. Чрез любовта той внася радост и веселие в човешките души, чрез знанието и светлината той помага при разрешаване на задачите им, а чрез свободата той ги въвежда в света на красотата. Всеки човек иска да бъде щастлив, но той трябва да знае, че щастието му зависи от една страна от любовта, която има към близните си, а също и от тяхната любов към него, а от друга страна – от Любовта му към Бога и от Божията Любов към него. Без тази Любов човек не може да има външно и вътрешно щастие. Чрез Любовта човек примирява всички противоречия. За любещия, за святия човек и смъртта е благословение.

Някой си дядо Драган, от Варненско някъде, 85-годишен старец, извикал техния свещеник да поговори с него. В това време дядо Драган поискал да му приготвят някакво вкусно ядене, да си хапне. Свещеникът си помислил, че дядо Драган е болен, затова набързо взел причастието и кадилницата си и тръгнал за дядо Драгановия дом. Влязъл в стаята при него, но останал учуден, като го видял, че седи на леглото си здрав, разположен и сладко яде. – „Защо ме викаш, дядо Драгане?“ – „Искам да ми прочетеш една молитва, да ме причестиш, защото съм пътник.“ – „Не се шегувай. Както виждам, ти ще изкараш до 120 години. Хайде, сбогом! Пък втори път не си играй с мене, да ме караш да напускам работата си.“ Свещеникът взел шапката си и излязъл. Едва стигнал до пътната врата, когато чул плачове в стаята на дядо Драган. Веднага се върнал назад и заварил дядо Драган в агония. Както виждате, дядо Драган, без да е боледувал, знаел часа на своето заминаване. Свят човек е бил той.

Човек трябва да знае не само часа на своето заминаване, но и всичко друго, което се отнася до неговия живот. Например той трябва да знае местата, дето се проявяват неговата мисъл, неговите чувства и неговата воля. Днес мисълта се проявява чрез мозъка, чувствата – чрез симпатичната нервна

система, в тъй наречения слънчев възел – *plexus solaris*, който неправилно наричат сърце; волята се проявява чрез ръцете и краката. Сърцето има свой представител в главата, а главата има свой представител в сърцето. Когато някой човек ви обича, той помага на сърцето ви; когато някой мисли добре за вас, той помага на мозъка ви, т.е. на главата ви; когато някой желае свободата ви, той помага на ръцете и на краката ви.

И тъй, за да се проявява човек правилно, всичките му удове трябва да бъдат свободни, без никакъв дефект. Всяка болка в очите показва, че в свободата липсва нещо. Ако болката на човека е в ушите, в знанието му липсва нещо. Ако носят го боли, в интелигентността му липсва нещо. Ако в устата си има някакъв дефект, в любовта му липсва нещо. Ако ръцете го болят, той е нарушил Божията Правда. Ако краката го болят, той е нарушил някаква добродетел. Който служи на Истината, очите му ще бъдат здрави; който служи на Мъдростта, ушите му ще бъдат здрави; който служи на Любовта, устата му ще бъде здрава. С други думи казано: служите ли на добродетелите, всички удове в организма ви ще бъдат в изправно положение. И тъй, дайте път на всички добродетели в себе си, за да бъдете здрави. Любете без страх, за да бъдете здрави. Обичайте, за да ви обичат. Давайте, за да ви дават. Любов, която дава и взема, е чиста, безкористна. В тази любов става правилна обмяна: когато единият дава, другият взема. Като се говори за любов, някои се страхуват от нея да не изгорят. Добре и правилно изявената любов не изгаря – тя носи щастие за човешката душа; зле проявената любов изгаря човешкия живот. Добре приложеното знание усилва човешкия мозък, зле приложеното знание го разрушава.

Как можете да познаете дали някой човек ви обича? Който ви обича, той може да ви вдигне от леглото, ако сте болен. При Любовта болният оживява, а мъртвият възкръсва. Една от главните причини за болестите се крие в недоимък на Любов, на светлина и на свобода. Ако влезете в една стая, херметически затворена, в скоро време ще почнете да се задушавате. Защо? – Въздухът се е свършил. Ако в ума си човек не внася всеки ден по една нова мисъл, той ще се задуши. Ако

и в любовта си не внася всеки ден по нещо ново, той ще се подпуши. Любовта е закон на велико разнообразие. Обичате ли някое дете, днес ще му дадете една ябълка, утре – една круша, после слива, череша и т.н. Всяка проява на Любовта е на място, ако внася живот, светлина и свобода в човешката душа. Искате ли да проявите любовта, знанието и свободата си, човек трябва да се прояви такъв, какъвто е, без никакви външни предубеждения и ограничения. Само тази Любов изключва страданията. Само това знание изключва невежеството и тъмнината. Само тази свобода изключва ограниченията. Това значи да даде човек възможност на Бога в себе си да се прояви.

Не ограничавайте Божествения Дух в себе си, за да влезете в Царството на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Днес, както и да се говори на съвременните хора, все ще се намери нещо, което не им се харесва. Защо? – Защото не отговаря на техните разбирания. Момата ще каже на момъка, че за да покаже любовта си към нея, той трябва да се отрече от майка си и от баща си. И момъкът ще каже на момата същото. За потвърждение на своята мисъл те ще цитират стиха от Евангелието, дето Христос е казал, че който не се отрече от майка си и от баща си, той не може да бъде Негов ученик. Този стих се отнася до онези майки и бащи, които са се отклонили от пътя на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Ако не се откаже от кривата любов, от фалшивото знание и от изопачената свобода, човек не може да бъде ученик на Христа.

Христос признава само един Баща и една Майка. Той признава само една Любов, една Мъдрост и една Истина. Истинската Любов е сляпа за погрешките на хората. И да вижда погрешките им, тя не ги отнася към душата, но към неустойчивото човешко естество. Душата, която е излязла от Бога и се стреми към Него, не греши. Който люби, той преценява и най-малката проява на Любовта. Любовта закриля и най-малките същества.

Един свещеник пътувал от едно село в друго. Като се уморил от пътя, той седнал под една круша да си почине и задрямал. Щом се събудил, той усетил, че под кожухчето му мръднало нещо. Погледнал вътре и какво да види? – Една

малка чучулига го гледала плахо. За да разбере защо се е скрила под кожухчето му, той започнал да гледа нагоре, за да види каква опасност я е накарала да се приюти под кожухчето му. Високо над главата му се виел един сокол. Значи соколът гонел чучулигата. Какво означава думата *свещеник*, или както някои го наричат – поп? *Поп* или *papa* означава баща. За да избяга от ноктите на сокола, птичката се скрила под кожухчето на баща си. Тъй щото, намерите ли се пред някаква опасност, скрийте се под кожухчето на вашия баща.

Всички хора са дошли на Земята да се учат. Искате ли да вървят работите ви добре, всяка сутрин, като ставате от сън, турете ръцете си на горната част на главата и кажете в себе си: „Господи, искам да Ти служа с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичкия си дух.“ Щастieto на човека е в горната част на главата му. Дайте ход на Божественото в себе си, на своите красиви и възвишени мисли, чувства и постъпки, и не мислете за миналото. Какво ви ползват те, ако чрез тях не можете да подобрите живота си? – „Ама беден съм.“ – Това не е вярно. – „Болен съм.“ – И това не е вярно. – „Не мога да живея добре.“ – И това не е вярно. Вие сте били богати, здрави, живели сте добре, но не сте вършили Волята Божия, вследствие на което сте изпратени на Земята да се учите. По стар навик вие искате други да ви служат. Първо вие ще служите, после на вас ще служат. Първо вие ще обичате, после ще ви обичат. Първо вие ще цените живота на ближните си, а после ще оценяват вашия. Нека всеки от вас се опита да утеши и повдигне духа на някой нещастник, за да опита любовта си. Условия за това ви са дадени. Ако успеете да направите това, и на вас ще помогнат.

Христос казва: „Нова заповед ви давам – любете се едни други.“ Този закон трябва да се изгълни. Без Любов, без Мъдрост, без Истина никой не може да пристъпи в Божествения свят. И децата познават кой ги обича и кой не ги обича. Ако не ги обичате, децата не се поддават на вашите ласки. Те не позволяват даже да се докоснете до тях. Обичате ли ги, те позволяват да ги милвате. И те от своя страна ви милват и

прегръщат. Ще кажете, че децата нямат разбиранията на възрастните. Кой човек е възрастен? – Възрастен е този, който люби, който носи Мъдростта и Истината в себе си. Същото може да се каже и за младия. Млад е онзи, който люби, който носи знанието и свободата в себе си.

Христос казва: „Ако не се роди изново, човек не може да влезе в Царството Божие.“ Значи само онзи ще влезе в Царството Божие, който може да се подмлади, да стане млад. В този смисъл млад е онзи, който дава; стар е онзи, който взема. Истинският живот се изразява чрез даване. Давайте без страх. Едно от качествата на Любовта е даването. Колкото малко и да ви дава някой, щом е от любов, оценявайте го. Като цените любовта на човека, вие цените Бога, Който се проявява в него. Какъвто плод и да ви се даде, ценете го, защото той е резултат на Любовта. Като от ученици на Велика Школа от вас се изисква Абсолютна Любов, Мъдрост и Истина. Любов, която при всички условия остава една и съща, е абсолютна. Мъдрост, която при всички условия остава една и съща, е абсолютна. Истина, която при всички условия остава една и съща, е абсолютна. Вашата любов, вашето знание и вашата свобода са на място, но почвата им трябва да се подобри.

Човек трябва да знае каква почва е нужна за всяка негова мисъл, за всяко негово чувство и за всяка негова постъпка. Като знаете това, радвайте се, че имената ви са записани на Небето, а не за това, че духовете ви се подчиняват. Радвайте се, че пред вас се разкрива велико бъдеще. Казано е в Писанието: „Всички няма да умрем, но всички ще се изменим.“ Да се измени човек – това значи да се облече с новата Любов, с новото Знание, с новата Свобода.

Желая Божието благословение да бъде върху вас.

Великият Божий Дух носи всичките блага на живота.

27 август, 5 ч.

ПРОЯВА И ПОСТИЖЕНИЕ НА ЛЮБОВТА

Йоан, 12. глава

Размишление

Съвременните хора казват, че някои неща разбират, а други не разбират. Защо? – Защото в разбирането на нещата има степени. Ако турите една семка в джоба си и от време на време я погледате, вие ще имате едно разбиране за нея. Ако я изядете, ще имате друго разбиране. Обаче ако я посадите в земята и чакате да израсте, да цъфне и плод да даде, вие ще имате трето и пълно разбиране за семката. Става ли дума за духовни въпроси, мнозина не ги разбират. За разбиране на духовните въпроси са нужни образи. Без образи те мъчно се разбират. Като не ги разбират, хората започват да страдат. Разбират ли ги, страданията изчезват. Наистина, няма по-велико нещо за човека от това – да разбира Любовта, Мъдростта и Истината. Който разбира Любовта, той придобива живота. Който разбира Мъдростта, той придобива знанието. Който разбира Истината, той придобива свободата. Какво по-голямо благо може да очаква човек от това, ако е придобил живот, знание и свобода?

Ние говорим за свободата в широк смисъл на думата, а не в този ограничен смисъл, както днес се разбира. Някой мисли, че е свободен, а въпреки това страда, умира, осиромашава, боледува и т.н. За него това са ред ограничения, от които той не може да се освободи. Това е относителна свобода, а не абсолютна. При тази свобода чувате някой да казва, че е господар на себе си. Само онзи е господар на себе си, който разбира Любовта и я прилага. Любовта е единствената реалност, чрез която Духът се проявява в цялото Битие. Когато Любовта се прояви, ние имаме пред себе си Живота. Коя е причината за разрушителното действие на гранатите?

– Енергията, импулсът, който им е даден. Ако всяка граната се пръсне на определено място и убие десетки и стотици хора, войната свършва скоро. Значи Любовта е импулсът на живота. Без Любов животът не би могъл да се прояви. Ако всеки импулс, т.е. ако всяка най-малка проява на Любовта произвежда живот, човек лесно свършва работите си. Няма ли го този импулс, и работите му не се уреждат. Когато казваме, че езикът на Любовта е сладък, красноречив, ние имаме предвид думите, с които тя си служи. Думите на Любовта са подобни на куршумите, на шрапнелите, с които военните си служат във време на война. Когато обичате някого, тия куршуми и шрапнели удрят напразно във въздуха – само да го поздравят. Не го ли обичате, те удрят на здраво месо и го разкъсват. Тъй щото ако с думите си поздравявате някого, вие го обичате. Ако го хапете, вие го мразите.

Като изучавате живота, ще видите, че той се изявява в две противоположни посоки: нагоре и надолу, надясно и наляво. Затова именно навсякъде в живота срещате два вида хора: материалисти, които живеят в долините, и идеалисти, духовни, които живеят по високите върхове. Какво има в долините? – Всичките блага на живота са в долините. Тия, които живеят в долините, са лишени от чист въздух, от чиста вода, от красиви картини и простор. На високите места пък се явяват големи бури и ветрове, които могат да свалят човека долу. Като се качват по високи планински върхове, духовните хора мислят, че лесно могат да стигнат и на най-високия връх в света – Монт Еверест. От години насам англичаните правят усилия да стигнат този връх, но въпреки големите им жертви те са далече още от него. И духовните хора не могат лесно да постигнат духовния връх Еверест. Хиляди години още трябва да работят върху себе си, за да стигнат този връх.

Като слушат да се говори така, мнозина се обезсърчават. Те мислят, че малко им трябва, за да стигнат върха Еверест. По-добре е човек да се обезсърчи, но да знае истината, отколкото да се насърчи и да бъде в заблуждение. По-добре е човек да знае, че не го обичат, отколкото да живее в заблуждение,

че е обичан. По-добре е да се обезсърчи, че не го обичат, а всъщност да го обичат. Днес много хора казват, че обичат, а всъщност не обичат. Други пък казват, че не обичат, а всъщност обичат. Който казва, че не обича, а всъщност обича, той е страхлив човек. Той крие любовта си, защото се страхува от хората. Който свободно изказва любовта си, той се намира при благоприятни условия на живота, вследствие на което свободно рекламира чувствата си. Дойдат ли до Любовта, всички хора изпадат в заблуждения, понеже всеки излиза от лично гледище. Хората имат високо мнение за своята любов. Каквото мнение и да имат, любовта им е човешка: днес се очароват, на другия ден се разочароват. Не само хората обичат, но и растенията, и животните, и птиците, и насекомите. Всяко живо същество изказва любовта си по особен начин, чрез специален език и специални отношения. В човешките езици коренът на думата *любов* е един и същ.

Какво представлява Любовта? – Стремение на човека към една нова, непозната област, която го води към освобождаване. Значи Любовта е стремение към освобождаване. Който живее в тъмнина, той се стреми да вземе посока към светлината. Който живее в смъртта, той се стреми към посоката на живота. Това са все прояви на Любовта. След големи усилия човечеството е дошло до посоката на светлината. Причината за излизането му от областта на тъмнината и влизането му в областта на светлината е Любовта. Следователно, с други думи казано: Любовта представлява усилената дейтелност не само на хората, но и на всички напреднали същества, а главно на Бога. Чрез Своя подтик, т.е. чрез Любовта Си, Бог е създал Небето и Земята, всички светила, растения и животни, а най-после и човека. Чрез Любовта Бог е създал света.

Казано е в *Битие*, че човек е създаден по образ и подобие на Бога. Къде е този човек днес? Ако го срещнете някъде, ще видите, че той коренно се различава от всички хора на Земята. Той има светло лице, чист поглед, чисти мисли и чувства. Животът му е осмислен. Той има една идея в живота си – да служи на Бога. Който е изгубил първоначалния си образ, той живее с идеята за своето минало величие. Той иска

Бог да мисли само за него. Прави са тази идея и това желание на човека. Бог мисли за човека, но ако и човек мисли за Него. Обаче ако човек мисли за Бога и Го вижда само в отделни лица, т.е. само в частите Му, той не е прав. Мислете за Бога като за нещо цяло. Мислете за всички части на Цялото, а не само за няколко. Бог се проявява и в най-малките същества, като части от Него, но същевременно Той се проявява и в Цялото, което наричаме закон за единство, или велик закон на Любовта. Като мисли за Цялото, човек трябва да обхваща в себе си всички Негови части. Дойде ли до това положение, човек е дошъл до постигането на Любовта. Той трябва да започне с проявата на Любовта и да свърши с постигането ѝ.

Казано е, че Бог е Любов. Ние виждаме тази Любов, проявена на Земята. Питаме тогава: кое е накарало Любовта да дойде на Земята? За човешкото съзнание този въпрос е неразрешим. Новороденото дете знае ли защо и как майка му го е родила? Цели девет месеца детето прекарва в спящо, в подсъзнателно състояние в утробата на майка си, но нито един човек досега не е описал състоянието си и фазите, през които е минал там. Също така човек е прекарал хиляди години в утробата на своята Велика Майка – Любовта, но никой нищо не помни за това време. След като Бог е вдъхнал през ноздрите на човека и го е одухотворил, човек е започнал да живее самостоятелно, да диша и да мисли. Като не помни своето минало, т.е. времето, когато е бил в утробата на Любовта, човек признава за майка и баща ония, които вижда около себе си. То е все едно да познавате само външната Природа. Ако изучавате само външната Природа, вие ще имате едно разбиране за нея. Каква представа ще имате за картината на някой художник, ако вместо очи, вежди, нос и уста той е турил няколко прави линии? Искате ли да имате ясна представа за целия човек, на мястото на тези линии турете две очи, две вежди, нос, уста, със съответните им размери и форми.

Като изучавате човешкото лице, виждате, че между всички негови удове има определени математически и геометрически съотношения. Например веждите на човека

трябва да бъдат толкова дълги, колкото е дълг носът. Устата му трябва да е толкова голяма, колкото са дълги веждите. Такава трябва да бъде и дължината на ушите. Това са мерки, взети от Природата. При това всички линии на човешкото тяло, които се образуват от действието на мисълта, обикновено биват прави. Линии, които се образуват от действието на чувствата, биват криви. Какво представлява правата линия и какво – кривата? – По този въпрос са дадени различни определения. Някой ще каже, че правата линия представлява най-късото разстояние между две точки. Друг ще каже, че права линия е тази, която не може да стане крива. Крива линия е тази, която не може да стане права. Трети пък ще започне да разглежда смисъла на правата и на кривата линия в духовно отношение. Като мисли по един или по друг начин върху този въпрос, човек може да дойде до забъркване на ума. Защо? – Защото е вложил своя малък ум в голямо предприятие. Затова именно не влагайте малкия си ум, т.е. малкия си капитал, при разрешаване на големи, велики въпроси или предприятия. Вложите ли го там, целият ви капитал ще пропадне.

Едно от великите предприятия в човешкия живот е въпросът за Бога. Всички се запитват какво нещо е Бог. Преди да отговорите на този въпрос, отговорете на въпроса какво представлява човекът. Лесно може да се отговори на този въпрос. Човекът е същество, което мисли. А какво представлява мисълта? – Мисълта е област на Светлината. Значи човекът е същество, което живее в светлината. Някога човекът е живял в тъмнина, но като се е стремил към ново положение, той е изменил посоката на своето движение и е влязъл в областта на Светлината. Всяко същество, което се движи от тъмнина към светлина, е човек. Всяко същество, което се движи от светлина към тъмнина, не е човек. Всяко нещо, което е посадено в земята и отива в тъмнината, е семе. Всяко нещо, което излиза от земята и отива към светлината, е растение. Всички недоволни хора отиват от светлината в тъмнината, за да разберат какво нещо е свободата. Които умират, също така отиват в тъмнина, за да разберат какво

представлява животът. Недоволният, безверникът, сиромашът, богатият, малодушният, болният, са все кандидати за светлината. Като влизат в тъмнината, те ще научат урока си. За да излезе човек от тъмнината, от ограничението, в помощ трябва да му дойде Бог. Само великата, мощна сила на Бога е в състояние да освободи човека от тъмнината, от робството, в което е попаднал. Той е употребил велика творческа сила, за да разбие този мрак, да освободи заробените от него същества и да им даде условия за нов живот – живот на светлина и свобода. Не е лесно да се създаде един такъв свят. Не е лесно да се освободи животът от оковите на ограничението и мрака. Човешкият ум не може да си представи каква мощна, гигантска сила, какъв свръхгениален ум е работил при създаването на света. С човешкия език нещата стават лесно. Бог казал да бъде виделина и се явила виделина. Какви усилия се искат, докато дойде тази виделина!

Съвременните хора търсят лесния път. Те искат, като кажат нещо, да стане, както са казали. Те искат да станат красиви, но нека се опитат да придобият красотата, за да видят лесно ли се придобива тя; те искат да бъдат силни, учени, здрави, но усилие е нужно, за да се постигне това. Каквото пожелаете, можете да го постигнете, но знание се иска. На всяко действие има и противодействие. Следователно, пожелает ли човек да постигне нещо красиво, той ще срещне на пътя си големи противодействия. За да се справи с тия противодействия, той трябва да разполага с голяма сила. Ако не може да преодолее тия препятствия, човек се лишава от благата, които му се падат. Казано е в Писанието: „Който победи докрай, той спасен ще бъде.“ Оттук вадим заключението: който не победи, той роб ще бъде.

Тъй както ви говоря сега, вижда се, че вие сте големи ученици, а не деца от първо отделение. На децата от първо отделение се преподават само буквите: а, б, в, г, д и т.н. Някои от тия букви са взети от египетските йероглифи. Буквата а означава натоварена камила, т.е. семе, което е още в хамбара. Буквата б означава посятото семе. Буквата в – разпукване на семето, от което се образуват стъбълце и коренчета. Тази

буква може да се напише във вид на котвичка. Буквата *г* е закон на безконечността. Тя показва, че с единия си край растението се е закачило за Слънцето, отдето приема енергия, която предава на Земята. Тълкуванията на буквите не се предават на деца от първо отделение. На вас обаче могат да се дадат. За да се развивате добре, вие трябва да знаете значението на буквите. Като знаете вътрешния им смисъл, вие ще ги пишете правилно и по този начин ще се ползвате от тях. Като пишете буквата *г* красиво и със съзнание, вие се свързвате с енергиите, които се съдържат в тази буква. Същото се отнася до всички останали букви. Упражнявайте се в писане на буквите, за да изправите характера си. Красивият почерк се отразява върху характера на човека.

Като ученици, за да дойдете до вътрешното познаване на нещата, вие трябва да развивате интуицията си, да си служите с нея. За да дойдете до вътрешно познаване на нещата, вие трябва да съгласувате мислите и чувствата си. За да реализирате своите мисли и чувства, волята ви трябва да бъде възпитана. Искате ли човек да успява в живота си, любовта му трябва да бъде съвършена, без никакви ограничения. Като обича, човек не трябва да мисли, че неговата любов е по-голяма от любовта на другите. Любовта по количество не се мери. Ако някой носи една кофа вода, а друг – една чаша, това още не значи, че първият има по-голяма любов. По форма той е по-голям от втория, затова и съдържанието му е по-голямо. По качество обаче водата в чашата и в кофата са еднакви. Чашата, в която се налива вода, представлява човешкото сърце, което постоянно се пълни и празни. Сам, по своя воля, човек не може да пълни и да празни сърцето си. Друг е, Който пълни и празни сърцето на човека. Каквото и да правите, вие никога не можете да подкупите Любовта. Любовта е неподкупна. Тя не се интересува нито от богати, нито от сиромаси. Тя не се интересува и от учени и прости. Никой не може да я застави насила да отиде при някого. Любовта се интересува само от едно нещо: разбират ли я хората и могат ли да я приложат. И като я приложат, важно е да подобрят живота си. И като го подобрят, важно е да

бъдат доволни от него. Любовта крие в себе си магическата тояжка, която окултните ученици и в миналото, и сега още търсят.

Магическата тояжка не е нищо друго, освен силата на Любовта. Тя няма определена форма и големина, но въпреки това с нея се измерват всички неща в света. Който притежава тази тояжка, той може всичко да направи. Ако е гладен, ще тропне с магическата пръчица и пред него ще се яви трапеза с всякакви ястия и плодове. Щом се нахрани, пак ще тропне с пръчицата си – и трапезата се скрива. Ако е в пустинята, където няма капка вода, той пак ще тропне с пръчицата си и пред него се открива извор с чиста, кристална вода. Мойсей разполагаше с магическата тояжка. Той направи с нея ред чудеса пред фараона и пред еврейския народ в пустинята. Докато не беше придобил тази тояжка, той минаваше за обикновен човек. Щом я придоби, той стана силен, велик. Тогава той се натовари с мисията да освободи израилския народ от египетското робство и да го изведе през пустинята.

Някога, в далечното минало, всички хора са притежавали магическата тояжка. Днес е останало от нея само едно бледо копие. Това копие е човешкият език. Ако знае как да огъва езика си, колко трептения да произвежда при всяка дума, човек би направил чудеса с тази магическа тояжка. При изговаряне всяка дума произвежда известен брой трептения. Ако езикът може да възприема и предава тези трептения правилно, думата би предизвикала в човека красиви и възвишени мисли и чувства. В този смисъл всеки език, на който хората днес говорят, ще бъде красив. Само красивият език произвежда нужното въздействие върху човека. За да говори добре един език, човек трябва да има светъл ум. Всички хора не са еднакво способни за изучаване на езици. Хора, на които очите са изпъкнали, лесно учат езици. Същевременно те имат дарба да говорят добре – красноречиво. Ония пък, които не са способни към изучаване на езици, имат вдлъбнати очи. Вдлъбването на очите се дължи на голямо безпокойство. Жизнерадостните хора обикновено имат изпъкнали очи. Като говоря за изпъкнали и за вдлъбнати очи, имам предвид

известна мярка. Има изпъкнали очи, които са приятни, красиви. Има изпъкнали очи, които са неприятни за гледане. Същото се отнася и за вдлъбнатите очи. Изобщо вдлъбнатите очи приемат по-малко, дават повече, а изпъкналите – обратно: приемат повече, дават по-малко. Хора с изпъкнали очи са щедри, сприхави, но с добро сърце.

И тъй, магическата тояжка в човека е неговият език. Учете, работете върху себе си, за да владеете тази тояжка. Молете се на Бога да благослови езика ви, че всяка дума, която излиза от него, да бъде балсам за страдащите души. Човешкият език може да превърне всеки метал в злато, а всеки обикновен камък – в скъпоценен. Както в езика на човека се крие силата на магическата тояжка, така и в душата му се крие Божествена сила. При един богат banker в Америка се явила една комисия от няколко възрастни почтени дами, за да иска помощ за някакво благотворително дружество. Като ги изслушал, той извадил от касата си сто долара и казал: „Заповядайте, вземете тази сума. Повече не мога да дам.“ Те излезли от кантората му недоволни, с общо впечатление, че е голям скъперник. Една млада красива мома от същото дружество решила да посети този banker, за да види колко може да пожертва той от себе си. Тя влязла в кантората му, вежливо се поклонила, усмихнала се и свободно, с отворено сърце и душа, разказала какво иска. Като я погледнал, bankerът моментално отворил сърцето си за нея, и без да я изслуша докрай, предложил ѝ голяма сума. На излизане от кантората му bankerът я поканил и втори път да го посети. Той ѝ казал, че е готов да ѝ послужи, че по всяко време е на нейно разположение. Като останал сам в кантората си, той въздъхнал дълбоко и си казал: „Дано пак ме посети!“

Следователно, когато хората въздъхват след вас и пожелават пак да ги посетите, ще знаете, че вие сте влезли вече в реалния живот. Кажат ли след вас: „Дано пак дойде!“ – знайте, че Бог е във вас. Само Великото, Божественото Начало в човека е в състояние да раздвижи заспалите умове и затворените сърца. Само тогава човек става мощен, готов на всякаква жертва, на всякаква милост. Когато дадете път

на Божественото в себе си, вие няма да бъдете облечени с черни дрехи, но ще се облечете с дреха, съставена от седемте цвята на спектъра. Червеният цвят е проява на живота, оранжевият означава индивидуализиране на живота, зеленият – стремеж към растене, жълтият – проява на интелигентността в живота, яносиният – проява на вярата, тъмносиният – придобивка в живота, виолетовият – проява на силата в живота. Цветовете на спектъра, събрани заедно, показват, че всички спорове и недоразумения между хората изчезват. Белият цвят на светлината показва, че човек трябва да бъде готов да служи на Господа с всичката си душа, без никакви външни правила и методи. Всеки трябва да служи на Бога, както разбира по вътрешен път, като децата. Красивото в децата е това, че определят отношенията си към хората по вътрешното си разположение. Днес хората се страхуват едни от други, изгубили са доверието си. Едни други се убеждават в нещо, но не си вярват. Когато иска да сподели убежденията си с хората, човек трябва да каже само това, което знае, което е опитал и в което вярва.

Сега благодарете за всичко, което ви е дадено. Благодарете и за богатството, и за сиромашията, в които живеете. За предпочитане е човек да бъде сиромас, но да знае защо живее, отколкото да бъде богат и да не знае защо живее. И като богат, и като сиромас, човек трябва да знае защо живее. Сиромашията и богатството са две състояния в човешкия живот, които се сменят. Сиромашията може да се уподоби на изгряващото Слънце, при което човек става от сън и отива на нивата да работи. Богатството е подобно на залязващото Слънце, при което човек се е прибрал от нивата и отива да спи, да почине от дневната работа. И като работи, и като почива, човек непременно трябва да благодари.

Сега ще ви дам няколко напътвания за работа върху себе си, за да се свържете с разумните сили в Природата. Всяка сутрин прекарвайте показалеца си по дължината на носа, от горе до долу, и мислено си кажете: „Господи, понеже в началото Ти вдъхна живо дихание през носа ми, благослови пътя, през който животът влезе.“ После прекарайте пръста

си над веждите и кажете: „Господи, дай ми светлина да разбирам границата между физическия и Духовния свят и да мога правилно да минавам от единия в другия.“ Веждите са граница между тия два свята. След това със същия пръст обиколете ухото си и кажете: „Господи, дай ми възможност да чувам ясно Твоите думи, да Те разбирам правилно, пък и аз да бъда разбран.“ Като прекарвате пръста си по дължината на ухото, вие събуждате в себе си чувството на честност и на справедливост. От време на време допирайте двата си пръста до меката част на ухото, за да придобиете нежност и мекота. Ако майката знае как да хване ухото на детето си, тя би му подействала благоприятно. Това може да се приложи като добър метод при възпитанието на детето. Обаче дърпането на уши, както някои майки и учители правят, не дава добри резултати. Най-после, при леко докосване на пръстите до устата си, кажете: „Господи, вложи Любовта Си в сърцето ми, за да говоря меко и сладко да изразя Твоята Любов.“

Същевременно вие трябва да изучавате и ръката си. Тя е свидетелството на човека. Благородството на човека се крие в първия пръст, в показалеца; справедливостта – в средния пръст; стремежът към красивото, великото, изящното – в безименния пръст; практичността – в малкия пръст. В палеца е вложен Божественият принцип в човека. Той управлява човешката воля. Следователно, ако волята на човека по известни причини отслабне, от време на време той трябва да гладя палеца си, като се обръща с мисълта си към Бога – да му даде сила и светлина, за да разбира Волята Му и да я прилага. Когато палецът пострада, с него заедно и волята се парализира. В далечното минало, когато са искали да накажат някой престъпник, отрязвали са палците на ръцете му. По този начин той загубвал волята си, ставал безвреден. На палеца е написана цялата история на създаването на света: на горната мека част е написано как е създаден светът, на средната е написано как е организиран, а на долната – материалното положение на света, т.е. какъв е материалният, или физическият свят.

Радвайте се на лицето си, на главата си и на всички техни удове. Радвайте се на краката и на ръцете си и на службата, която те извършват. Радвайте се на вашия ум, на вашето сърце, на вашата воля, на вашата душа и на вашия дух. Радвайте се и благодарете за всичко, което ви е дадено. Слушайте гласа на вашия небесен Баща, Който ви е пратил на Земята да учите и Който всеки ден ви говори!

Великият Божии Дух носи всичките блага на живота.

*28 август, 5 ч.
София – Изгрев*

ЖЕЛАНИЯТ МИР

Днес повече от всеки друг път съвременният свят се нуждае от мир. Защо? – Защото мирът осигурява най-големите придобивки на културата. Бялата раса е на път да осигури мира. Днес повече отколкото във всяко друго време има разумни хора, които са дошли до съзнанието, че първото условие за нормално развитие на човечеството е мирът. Ето защо днес всички съзнателни и разумни хора работят за придобиване на мира. В миналите времена и раси водителите на човечеството са мислели, че светът може да се оправи само чрез война. Впоследствие всички водители на човечеството са се убедили в погрешността на това разбиране. Бялата раса, носителката на мира, воюва за него, за да стане майка на шестата раса – расата на братството между народите. Шестата раса е носителка на Любовта между всички хора, както и между всички народи. Тогава всички народи ще живеят едни за други: големите народи ще бъдат големите братя в семейството, а малките народи – малките братчета. И едните, и другите ще живеят в мир и съгласие помежду си. Това е волята на Бога, Създателя на света. Кога ще дойде това време? – В близкото бъдеще.

Съвременното човечество се намира в преддверието на новата епоха, понеже Слънчевата система е влязла вече в областта на Божественото зазоряване. Дойде ли това време, за лошите хора няма да има условия за живот. Един след друг те ще измрат и Земята ще се освободи от тях. Новите условия, които идат, не търпят зло. Те сами ще го разрушат. Тъмнината ще вдигне своите завеси и ще отиде на друго място. Злото ще вдигне своите капитали и ще отиде на друго място, дето ще основе свои банки и кантори. Достатъчно е да четете свещените книги, за да се убедите сами, че бъдещата епоха не е далече от вас. От всички хора днес се иска разумна, съзнателна вяра. Как ще познаете идването на новата епоха?

– Както познавате изгряването на Слънцето. Трябва ли да се доказва на човека, че след пукването на зората настъпва изгряването на Слънцето? Когато зората на новия живот започне да се пропуква, Слънцето изгрява вече. В Писанието е казано, че когато тази епоха настане на Земята, Слънцето ще започне да потъмнява и Луната ще изгуби своята светлина. Тогава Син Человечески ще яви Своето знание на Земята. Под думите „Слънцето ще потъмнее“ разбираме времето, когато хората ще престанат да мислят, че един народ може да се наложи на друг със силата си. Под думите „Луната ще изгуби светлината си“ разбираме времето, когато религиите и религиозните системи ще престанат да мислят, че могат да оправят света.

И тъй, когато всички народи, всички религии, всички държави престанат да мислят, че са в сила да оправят света, тогава Син Человечески ще се яви на Земята със Своето знание. Без да му се доказва това, човекът сам ще Го види. Как ще докажете на човека, че Слънцето изгрява? – Изгряването на Слънцето не се нуждае от никакво доказателство. Достатъчно е човек да погледне през прозореца или да излезе вън, за да види и да се убеди сам, че наистина Слънцето изгрява. Човек трябва да даде път на новото сърце в себе си, което е изтъкано от мека материя, а не от камък, каквото е сегашното. Мекото сърце е изтъкано от материята на милосърдието. Следователно онзи, на когото сърцето е милостиво, е кандидат за новата раса. Мекотата на сърцето е един от признаците на хората от шестата раса. Казано е в Писанието: „Ще им отнема каменното сърце и ще им дам ново.“ Коравите каменни сърца на хората ще се употребят за павиране на улиците, а меките сърца ще останат да трептят, да изнасят пред света великото и красивото в Божествения живот. За този ден именно е казано в Писанието, че Бог ще вложи Духа Си в меките сърца на хората – и ще Го познае мало и голямо. Съзнанието на хората постепенно се пробужда, както пъпките на цветята се пукат напролет, за да цъфнат и да завържат плод.

Великото в живота на хората се заключава в пробуждането на съзнанието им и в освобождаването им от несгодите

и мъчнотиите, в които се намират. В живота на човека има хиляди неща, които могат да го смутят, но има и хиляди неща, които могат да го радват. Който разбира великите Божии закони, той трябва да се радва, че е срещнал един добър, умен, учен човек; той трябва да се радва, че е срещнал един поет, писател, музикант, художник, земеделец, каменар и т.н. Радвайте се, когато срещнете човек, който работи за повдигане на човечеството. Като не разбирате какво представлява човекът, вие се отнасяте с пренебрежение към него и казвате: „Земеделец, каменар е този човек.“ Който облагородява почвата, той е земеделец; който облагородява камъните, той е каменар; който облагородява човешките лица, той е художник; който изправя погрешките на хората, той е скулптор. Изобщо всеки човек, който създава нещо ценно, с което облагородява, повдига и весели хората, той е на мястото си.

Мощна сила се крие в словото на всички писатели, поети, учени, философи. Мощно нещо е Словото! Един млад момък се отчаял от живота и решил да се самоубие. Той взел един револвер в джоба си и тръгнал към една гора да изпълни решението си. Без да подозира това, една млада мома го последвала. В момента, когато пристъпил към самоубийството, младата мома се приближила до ухото му и тихо му казала една дума. Като чул тази дума, момъкът веднага хвърлил револвера настрана и казал: „Няма да се самоубия. Ще живея за себе си, за ближните си, за цялото човечество.“ Животът има смисъл, заслужава човек да живее! Коя е думата, която момата е казала на момъка? – Вие я знаете, няма защо да ви я казвам. Има случаи, когато една дума само е достатъчна, за да освободи човека от тежкото състояние, в което се намира. Не е нужно много да се говори на човека. Достатъчно е една дума да му се каже, но тя трябва да е Божествена. И каквото се каже, трябва да стане. Бог каза: „Да бъде виделина!“ – и стана виделина. През шестте дни, когато е създавал света, Бог е казвал само по една дума, но тия думи са били мощни, понеже са думи на Божествения език. Каквото Бог е казал, всичко е станало. На седмия ден Той не е казал нищо, защото е почивал. Време е вече всички хора да се обединят по ум, по

сърце и по воля, за да работят заедно за въдворяване на мира. Всички хора, вярващи и светски, трябва да се проникнат от тази идея. Казано е в Писанието: „Който изтърпи докрай, той спасен ще бъде.“ С други думи казано: „Който спечели войната за мира, той спасен ще бъде.“

Сегашните вярващи говорят за Любовта, но не я прилагат. Който има Любовта в себе си, той трябва да вдига и сваля температурата си до колкото градуса иска и когато пожелае. Кой може да се противи на човек с десет хиляди градуса? Каквото препятствие и да срещне на пътя си, той моментално ще го отстрани. По този начин той ще покаже на хората какво представлява Божията Любов. Дето мине, пътят му ще бъде отворен. Човекът на Любовта може да увеличи не само топлината, но и светлината си – да стане тя хиляда пъти по-силна от слънчевата. Тази светлина е в състояние да ослепи и най-многобройната и силна армия. Човек не може да си представи светлина, която е хиляда пъти по-силна от слънчевата. С тази светлина всичко може да се постигне. Всеки, който има топлина, равна на десет хиляди градуса, и светлина, хиляда пъти по-силна от слънчевата, той може да стопи касите на всички банкери, да стопли всички замръзнали сърца, да махне всички прегради, които човешкият егоизъм е поставил на пътя си.

Голяма топлина и светлина идат в света. Те са Божествена сила, която ще стопи и просветли човешките сърца и умове. Когато светлината и топлината на Любовта дойдат в света, те ще стопят, ще изгорят всички лоши, престъпни хора – и ще останат да живеят само праведните и добрите, за да се разбере, че с Любовта не се играе. Не е позволено на човека да си играе с Любовта. Днес хората се ужасяват от мисълта, че могат да бъдат подложени на десет хиляди градуса температура, а какво ще бъде положението им, когато Христос дойде на Земята? – Тогава температурата ще бъде много по-голяма от десет хиляди градуса. Христос казва: „Моят мир ви оставям.“ Значи и Христос е за мира. Той е за онзи мир, който е основан на Любовта, на братството между всички народи, общества и хора по лицето на Земята. Братската и сестринската любов не са нищо друго, освен кло-

ните на бъдещата култура. Тази любов стои по-високо от майчината. Колкото и да е велика майчината любов, в нея все още има малко егоизъм. Например вземете любовта на тигрицата към нейните малки. Заради любовта си към тях тя всеки момент е готова да отнеме живота на всяко живо същество, което се изпречи на пътя ѝ. В този смисъл майчината любов представлява корените на живота, а братската и сестринската – клоните.

Божествената Любов представлява плодовете на Дървото на живота. От корените на майчината любов, от клоните на братската и на сестринската любов произлизат плодовете на Божествената Любов. От тези плодове именно бъдещите хора ще се хранят и ще придобият безсмъртие. Тези плодове ще бъдат носители на новия живот. Дето и да отидете по света, навсякъде ще срещнете хора на новия живот. Тези хора се отличават по меката и приятна светлина, която излиза от очите им. Ние наричаме новите хора „братя и сестри на човечеството“, носители на Божественото начало в себе си. Христос е от новите хора. Той казва: „Не дойдох да изпълня Своята воля, но волята на Онзи, Който Ме е изпратил. Аз дойдох да донеса мир на света.“ До идването на Христа еврейският народ се придържаше в буквата на Мойсеевия закон. До това време евреите колежа агнета, овце, волове и принасяха жертва на Бога. С идването на Христа обаче животът им коренно се измени. С един замах Христос унищожи стария живот. Евреите дойдоха до съзнанието, че истинската жертва се заключава в добрите мисли, чувства и постъпки.

В какво се заключава новата религия? Първият член на новата религия гласи: Аз вярвам, че любовта на майка ми и на баща ми са корени на Дървото на великия живот – животът на Любовта. Вторият член гласи: Аз вярвам, че любовта на сестра ми и на брат ми са клони на Дървото на великия живот – животът на Любовта. Третият член гласи: Аз вярвам, че Божествената Любов е плод на Дървото на великия живот. Всичко, което излиза от моя ум и от моето сърце, се превръща в плодове на Любовта. Който яде от тези плодове, той придобива безсмъртие. Христос казва: „Който яде плътта Ми и пие кръвта Ми, той има живот в себе си.“

Значи който яде от Дървото на живота, т.е. от майчината и бащината любов, както и от братската и сестринската любов, той има живот в себе си.

Сега, като знаете в какво се заключава новото верую, бъдете смели и решителни, за да приложите това верую. Мнозина чакат нещо ново. Новото се заключава в примиряването на хората. Новото примирява всички противоречия. Как ще стане примиряването между хората? – Много лесно. Който има да взема, да прости дълга на брата си. Който има да дава, да бъде готов да си плати дълга. Като отиде при своя кредитор да плаща, последният да му каже, че в името на братството той прощава дълговете му и го признава за свой брат. Когато двама души се признаят за братя, дълговете им сами по себе си падат, споровете се прекратяват и недоразуменията изчезват. Аз бих желал хората да спорят, но само за едно: кой повече да даде и да помогне на брата си. Когато някой забележи, че брат му е много уморен и не може повече да вдига и да слага мотиката, нека той я вземе от ръката му и да извърши работата вместо него. Когато види, че брат му изнемогва под тежестта на своя товар, нека снесе товара от гърба му, да го тури на своя гръб – и двамата да продължат пътя си и братски да се разговарят. Когато срещне брата си на улицата и разбере, че е гладен, че три дена не е ял, нека го покани у дома си, да го нагости добре и да му каже, че когато пожелае, може да го посети пак. Това са братски отношения.

Днес хората очакват Христа втори път да дойде на Земята, за да оправи света. Не, по външен път светът не може да се оправи. Христос трябва да дойде вътре във всеки човек. Само по този начин светът ще се оправи. Ако поставите милиони железни стърготини една до друга, те няма да се сплотят и да образуват едно цяло. Поставите ли ги обаче под известна температура, те ще се стопят, ще се слеят една с друга и ще образуват течна маса. В случая огънят представлява онази вътрешна сила, която споява железните стърготини и ги превръща в едно цяло. Следователно Христос трябва да дойде в сърцата и в умовете на хората като вътрешна сила, която ще ги обедини в едно цяло. Тази вътрешна сила е Любовта, която носи живот за човешките души. Само чрез Любовта хората

могат да работят в единство. Които не разбират Любовта, те са готови да я критикуват.

Сега, като говоря за Любовта, аз зная какво можете да приложите. Изобщо аз зная кои неща са приложими за сегашния човек и кои са неприложими. Например колкото и да се говори на човека за Слънцето, за възможностите му да го посети, днешният човек не може да направи това. Защо? – Условиата на Слънцето са съвсем различни от тия на Земята. Човек по никой начин не може да отиде на Слънцето със сегашното си тяло. Ако някой човек тежи 60 kg, като отиде на Слънцето, тялото му ще тежи милиони килограми. Как може той да се движи на Слънцето с такава грамадна маса на себе си? Красив е животът на Слънцето, но той още не е достъпен за хората на Земята. Мислено човек може да отиде на Слънцето, но не и в действителност. Знаете ли как живеят съществата на Слънцето? Знаете ли какъв е техният език? За нас е достатъчно, че имаме възможност да се ползваме от слънчевите лъчи. Когато искате да се лекувате, излагайте гърба си на ранните слънчеви лъчи. Когато искате да придобиете вътрешен мир, излагайте гърба си на залязващото Слънце, а лицето си отправете към изток. При това положение вие ще изпитате дълбок вътрешен мир и ще разберете, че не трябва да се тревожите за нищо и за никакво. Жителите на Слънцето живеят в голямо изобилие, вследствие на което не се тревожат за нищо. Тяхната задача е да изпращат блага по цялата Слънчева система. Те определят бюджета на всички същества, на всички хора, на всички държави и народи, на цялото човечество, на всички планети.

Като говоря за Слънцето, аз не искам непременно да ми вярвате. Дали вярвате, или не, това не ме интересува. Аз се интересувам само от едно: вярно ли е това, което говоря, или не е вярно. Вярвайте в това, което Бог е създал. Щом вярвате, че Бог е създал небето и Земята с всички светила, с всички живи същества, вярвайте и в техния Създател. Щом вярва в тия неща, човек трябва да изучава и небето, и Земята. Той трябва да изучава и Слънцето, и Луната, и всички звезди на небето, както астрономите и учените постъпват. За да разбере живота на Слънцето, човек първо трябва да намери своето

слънце. Всеки човек има в себе си едно малко слънце, което се намира в центъра на човешкия мозък. Големината на това слънце за всеки човек е различно, в зависимост от големината на планетите в него. Чрез това слънце именно душата придобива знания. Между външното Слънце и планетите на небето и вътрешното слънце и планетите в човека има нещо общо: в изгряването, в залязването им и т.н. Ако вътрешното слънце на човека престане да изгрява, и външното изгубва смисъл за него. Значи между външното и вътрешното слънце на човека има известна зависимост. Ако тази зависимост се прекъсне, човек няма да има никаква вътрешна светлина. Когато вътрешното и външното слънце едновременно светят, човек има условия да вижда. Ако вътрешното слънце загасне, човек ослепява. Той се лишава от условията да вижда, да възприема Божественото знание.

И тъй, Божественото знание, към което мнозина се стремят, има за цел да научи хората да ценят вътрешното слънце в себе си, чрез което тяхната душа се учи и развива. Когато някой казва, че е тъмно в душата му, това показва, че вътрешното слънце в този човек е престанало да свети. Докато вътрешното слънце в човека свети, той мисли и чувства правилно. Престане ли това слънце да свети, с него заедно и умът, и сърцето му се помрачават. Ето защо, за да не се помрачи това слънце, човек трябва да живее добре. Лошият живот, изразен в лоши мисли, чувства и постъпки, предизвиква големи изпитания, които помрачават небето, на което свети вътрешното слънце на човека.

Мнозина, учени и прости, не разбират какво грамадно влияние имат мислите и чувствата върху вътрешния живот на човека, а оттам и върху неговото здраве, вследствие на което търсят щастието си по неестествен път. Те искат да станат богати, да се оженят за красива жена, да придобият много знания, без да подозират, че по този начин те сами си приготвят своето нещастие. Не е лошо да придобие човек знание, сила, красота, богатство, но той трябва да знае как да се справя с тях. Турците казват: „Благословение е за човека да гледа красиви неща.“ Наистина, естествено е човек да се

стреми към красотата, да се вдъхновява от нея, но не и да я обсебва. В Природата и красотата, и грозотата имат свое място, както светлината и тъмнината. Светлината царува, докато Слънцето грее. Щом Слънцето залезе, тъмнината иде. Обаче без тъмнина звездите нямаше да светят. Значи в човешкия живот тъмнината е необходима, за да се проявят добродетелите – звездите.

Сега, като говоря за Божественото в света, някои се обезсърчават, мислят, че не могат да го постигнат. За да не се обезсърчават, Бог им е обещал да влезе вътре в тях. Бъдещото царство ще се създаде отвътре, а не отвън. Чрез Любовта на цялото човечество ще се реализират всички Божии планове. За да се постигне това, нужни са работници. Днес всички хора трябва да работят в това направление: да бъдат носители на Божествените идеи, че като влезе Бог в тяхното слънце, да се прояви навън. На всеки човек е дадена специална мисия: да бъде носител на Божията Любов, на Божията Мъдрост и Светлина, на Божията Истина и Свобода по свой специфичен начин. Само при това положение човек може да постигне всички свои желания. Всички несгоди, всички мъчности и страдания, които човек днес преживява, ще бъдат условия за познаване на Бога, на великото в света. Бог ще бъде с вас във всичките ви пътища. Тогава ще кажете: „Радваме се, че живеем в епоха, когато можем да опитаем и познаем Божията Любов, да станем работници на Неговата нива.“

Бъдете радостни и весели, за да постигнете идеалите на вашата душа. Кога ще ги постигнете, това зависи от вас. Още днес можете да ги постигнете. Един Божествен ден се равнява на хиляда години. Значи след хиляда години вие можете да постигнете това, което днес желаете. Съзнателна работа се изисква от човека! Божественото е вече пред прага на вашия дом. Отворете вратите на вашите сърца и умове, за да влезе в тях Божествената светлина и топлина.

*28 август, 10 ч.
София – Изгрев*

ОТЧЕ НАШ

Каква е разликата между хора, които работят, и тия, които не работят? – Като работи и като се труди, човек изразходва известно количество енергия, след което усеща нужда да си почине. Който цял ден се е трудил и е работил, той вечер благува: яде сладко, почива си с приятност и джобът му е пълен. Който през деня е почивал, той вечер се мъчи: няма какво да яде, няма пари, за да си купи нещо, вследствие на което и сънят му не е спокоен.

Днес ние празнуваме деня 22 септември, който наричаме ден на работата, на труда. Какво значение има този ден? – Астрономически този ден е свързан с движението на Слънцето, което отива към южното полушарие. Този ден Слънцето минава през нашата граница, вследствие на което ние го изпращаме тържествено. Като минава през нашата граница, Слънцето взема нещо от нас и го занася в южното полушарие. Значи на 22 март Слънцето иде при нас от северното полушарие и носи нещо, а на 22 септември взема нещо от нас и го занася в южното полушарие. Понеже на 22 март Слънцето иде при нас и ни носи нещо, ние го уподобяваме на млада мома. На 22 септември обаче Слънцето ни напуска. Тогава ние го уподобяваме на стар човек, който взема нещо от нас и го отнася със себе си. От 22 март тревите и цветята започват да никнат, да цъфтят, а птичките радостно цвъртят и пеят. Весела е пролетта! На 22 септември цялата растителност повяхва, листата на дърветата пожълтяват и окапват. Като погледнете градините, полетата и горите – всичко е посърнало и пожълтяло. Онази веселост, която пролетта носи, сега е изчезнала. Всички казват: „Тъжна е Природата. Есента е дошла.“

Отче наш. Докато казва в себе си *Отче наш*, човек ще има всичко на разположение: живот, храна, вода, въздух, мисъл, чувства. Забрави ли думите *Отче наш*, той всичко

губи: и живот, и храна, и въздух, и вода, и светлина. Докато *Отче наш* съществува, човек е богат, разполага с имоти, с къщи, с пари. Той е в пролетта на живота. Тогава няма бедни, няма нещастни хора по света. Можете ли да наречете беден човек онзи, който има тяло, очи, уши, нос, уста? Какво по-голямо богатство можете да очаквате от това? Щом има тяло, човек има къща, която никой не може да му отнеме. Как ще бъде облечен човек: с богати или с прости дрехи, с бели или с цветни – това е второстепенен въпрос. Дрехата е нещо променчиво, което зависи от модата. Обаче това, което човек носи със себе си – своите мисли и чувства – представлява неговото реално богатство, което той може да занесе със себе си и на другия свят.

Като е дошъл на Земята, човек трябва да се учи на търпение, в което да изучава себе си и своите ближни. Дойде някой при вас и с часове седи да ви разправя своите работи. Вие трябва да се приготвите да го изслушате с търпение. След това ще се изредят десетина души да хлопат на вратата ви. Вие трябва да понасяте тяхното хлопане с търпение. Така хлопат на вашия ум и на вашето сърце, за да ви заставят да мислите и да чувствате право. Който не мисли право, който няма светлина в ума си, той не може да бъде свободен. Който не чувства право, който няма топлина в сърцето си, той не може да бъде свободен. Също така не може да бъде свободен онзи, който не е здрав. Най-малката болка на ръцете, на краката, на очите, на ушите на човека разваля разположението му и го лишава от възможност да работи и да разбира добре нещата. Как ще ви разбере онзи, който има слабо развит слух? Като не дочува добре, вие ще му говорите едно, той ще разбира друго.

Един млад момък срещнал един познат от селото си и му казал: „Добър ден, дядо!“ Дядото отговорил: „Синко, ходих на пазар.“ – „Къде отиваш сега, дядо?“ – „Купих си нов калпак.“ – „Ела тук да си починем.“ – „Добър, лош – купих го вече, ще го нося.“ Защо тези хора не се разбират? Младият пита едно, старият отговаря друго. Старият не чува добре, вследствие на което дава криви отговори. И двамата мислят право, но

ушите на дядото са малко затъпели, поради което не може да отговаря правилно на зададените въпроси.

И тъй, иска ли да разбира добре нещата, да стане учен, религиозен, силен, човек трябва да изучава великата наука за Живота. За да има добри отношения към всички живи същества, човек трябва да възпитава чувствата си, да разполага с тях така, както добрият музикант разполага с тоновете, както ученият – с езика, на който предава мисълта си, както певецът – с гласа си. Докато не е постигнал това, човек ще се блъска от едно свое желание на друго, без да постигне нещо. Така и глупавият човек се блъска с години, докато реализира едно свое желание. Това, което глупавият постига за хиляда години, обикновеният го постига за сто години, талантливият – за десет години, а гениалният – само за една година. Това зависи от бързината на тяхното движение. Гениалният се движи най-бързо, талантливият – по-бавно, обикновеният – още по-бавно, а глупавият – извънредно бавно.

Отче наш. Добре е всеки да каже в себе си *Отче наш*, но да съзнава, че има Баща, Когото трябва да слуша и на Когото всякога да разчита. Добре е синът да каже на баща си *отче мой* и да се изпълни с благодарност и уважение към него. Приятно е на човека да го нарекат *отче наш*, но синът и дъщерята трябва да го обичат и почитат. Какъв отец е този, който не се ползва от обичта и уважението на своите синове и дъщери?

Виждам един щурец, който ту излиза от дупката си, ту се крие в нея. Подаде главата си навън, погледне към Слънцето, запее своята еднообразна песен и скоро пак се скрива в дупката си. Какво прави този щурец, като излиза и влиза в дупката си? Някой ще каже, че щурецът прави научни изследвания. Научните изследвания на щуреца са толкова големи и важни, колкото и тия на обикновения човек, който с един поглед иска да обхване цялата Вселена. Ще кажете, че с молитва всичко се постига. Ако това е вярно, защо, след като се молят, хората пак не успяват? Защо, след като слуша урока си, ученикът не го разбира? Две причини има за това: или ученикът не внимава и не може да разбира, или учителят не

обяснява добре. За да разберете къде е грешката, вие трябва да намерите повече от онзи, който греши. С микроскоп човек вижда нещата по-ясно, отколкото с просто око. Това показва, че при обикновени условия някои неща се разбират мъчно. При специални условия обаче същите неща стават лесно разбираеми. Например за обикновения певец или музикант богатият не отваря сърцето си. За великия певец и музикант същият богаташ широко отваря сърцето си и дава изобилно. Можете ли да наречете този богат човек скъперник? От вас зависи да получите от него повече или по-малко. Ако отидете при извора с шише от един килограм вместимост, ще получите само един килограм вода. Ако занесете голям съд, ще получите повече вода. От вас зависи да получите повече или по-малко вода.

Причината за нещастията в света се дължи 75% на самия човек, а 25% – на външни условия. Малката рекичка не може да кара воденица, но голямата река може. Ако от малката река искате много работа, погрешката е във вас. – „Ама тя трябва да намери отнякъде повече вода и да я остави на наше разположение.“ – Какво да прави, като няма отде да вземе вода? Който е поставил воденицата си на водата на тази рекичка, той трябва да се е съобразявал с големината ѝ. В Природата всеки момент е забележителен със специални условия. Пролетта носи едни условия и блага, лятото – други, есента – трети, а зимата – четвърти. Следователно искате ли да се ползвате от благата на пролетта, трябва да бъдете будни, да чакате времето, когато тези блага идат. Пропуснете ли това време, ще се ползвате от благата, които новите условия носят.

И тъй, искате ли да се ползвате от благата на съответното за тях време, вие трябва да бъдете умни. Това значи постепенно да увеличавате светлината си, за да виждате по-ясно. Ако имате една свещ, светлината ви няма да бъде достатъчна. Увеличете ли светлината си с две, с три, с четири и с повече свещи, вие ще имате по-ярка, по-силна светлина. При силната светлина ще виждате на далечно разстояние. Обикновеният човек си служи с една свещ, талантливият – с

две, гениалният – с три, светията – с четири, а божествата – с пет. При това свещите трябва да бъдат доброкачествени, да горят без дим. Умният вижда по-далече, защото има по-голяма светлина. Едно се иска от човека: каквото знае, да го осветява. Същото се иска и от певеца: каквото знае, да го прилага. Той знае, че тоновете *do* и *mi* образуват терца. Когато заболее, с тази терца той може да се лекува. Добрият, гениалният певец може да взема с гласа си едновременно по два, три, четири, пет и шест тона. Засега това не е възможно. Обаче гласните струни могат едновременно да се свиват и разпушат различно, да произвеждат няколко тона, както е постигнато вече с някои инструменти: пиано, цигулка. Това са постижения на бъдещето.

Днес, понеже хората, религиозни или светски, още не са постигнали това, към което се стремят, вие трябва да бъдете снизходителни към тях. Бъдете снизходителни не само към обикновените хора, но и към учените, към музикантите, поетите, певците. Всеки човек има възможност да греши. Детето греши, цапа се, но майката го чисти, изправя погрешките му, без да го съди. Старият, болният правят погрешки, но близките им не ги съдят. Тъй щото не бързайте и вие да критикувате, но помагайте, дето имате възможност. Влизам в кантората на един познат адвокат и намирам там един проповедник. Адвокатът пише нещо, а проповедникът седи, чака да види какво ще излезе от написаното. „Какво правите?“ – „Пиша едно заявление. Един млад човек ни изигра, искаме да го дадем под съд, за да получи един добър урок. Той взе от проповедника 20 лв. назаем, срещу които обеща да му донесе жито. От мене взе 100 лева и обеща да ми донесе брашно. Много време мина оттогава, но нито житото се получи, нито брашното.“ – „Слушайте, скъсайте заявлението, аз дължа на този човек 120 лева. Ето, вземете 20 лева вместо него.“ Давам 20 лева на проповедника. После се обръщам към адвоката и предлагам на него 100 лева. – „Не искам нищо. Нека мине от мене.“ Той скъса заявлението и въпросът се разреши. Всъщност аз нищо не дължах на младия човек, но приложих това като метод за изправяне погрешката на своя ближен. Всички

хора четат *Отче наш*. Значи този човек е наш брат. Не трябва ли брат на брата си да плати дълга? Младият човек искал да се жени, имал нужда от пари и взел отгук-оттам назаем. Като се оженил, нуждите му се увеличили и не могъл да плати задълженията си. Какво показва това? – Че като се жени, човек все ще направи погрешки.

Следователно в пътя на реализиране на желанията си човек неизбежно греши. Една млада мома се оженила, но постоянно искала от своя възлюбен да ѝ направи едно кюркче с лисича кожа на врата. Тя му се сърдила, карала се с него за това кюркче, но кюркчето не дохождало. Те живели 25 години заедно, но кюркчето още не се реализирало. Жената казвала: „С отворени очи ще отида на онзи свят за това кюркче.“ Най-после кюркчето дошло. Макар и късно, но желанието на жената се реализирало. Така постъпват всички хора. Като имат някакво желание, по цели дни се молят на Господа да изпълни желанието им, да им изпрати едно кюркче. Все-таки някой ден желанието ще се реализира. И като се реализира, те ще видят, че нищо особено не са придобили. Обаче има желания в човешката душа, за реализирането на които сам Бог се грижи. Реализирането им допринася много за тяхното растене и развиване.

Отче наш. Желая на всички да изпълнявате Волята Божия – всеки според разбирането си. Аз вярвам, че всеки човек знае как да изпълни Волята Божия, но отлага нещата. На физическия свят нещата могат да се отлагат, но Божественият свят не търпи никакво отлагане. На физическия свят има промени и измени, в Духовния свят има изявление на нещата, а в Божествения свят съществува абсолютно единство. Божественият свят е подобен на центъра на кръга, поради което в него не стават никакви промени. В този център е прекарана ос, която играе роля на радиус. При движението на радиуса около центъра се образува крива линия, наречена окръжност. Който се движи по периферията, по окръжността, той се намира в света на постоянните промени. Който не иска да се движи в света на промените, той трябва да живее в Центъра. Обаче за живота в Центъра се изисква велико разбиране.

И тъй, за да живее в Центъра, в Божествения свят, човек трябва да развива всички свои способности и чувства. Божественият свят е разнообразен. Той обединява всички способности и чувства на човека в едно цяло. Затова казваме, че в този живот владее пълно единство. Развива ли се в едно направление само, човек влиза в света на еднообразието. Не, като е дошъл на Земята, човек ще работи за развиване на всички свои чувства: на музикалното чувство, което се намира отстрани на челото; на милосърдието – отпред на главата; на вярата и висшите морални чувства – отгоре на главата; на надеждата, въображението и т.н. Човек има повече от четиридесет центъра на главата си, които еднакво трябва да развива. В това отношение човек представлява богат инструмент, който чака времето на своето развитие. След като притежава такова богатство, трябва ли той да бъде недоволен? Недоволството е резултат на личния живот на човека. За да излезе от това недоволство, човек трябва да работи, да се разширява, да влезе във висшите области на живота. Не мислете, че само едно нещо ви е нужно. Някой казва, че имал силна памет, но музикалното му чувство не било развито в него. Щом музикалното чувство в човека не е добре развито, той трябва да пее и да свири, за да го упражнява. Докато не е разработил всички свои центрове, чувства и способности, човек е едностранчиво развит, не е още пълен човек. При това развитие той е изложен на големи страдания и противоречия.

Много от страданията и противоречията на хората се дължат на недоверието, което имат един към друг. Например днес вие сте събрани тук, но нито доверие имате помежду си, нито се цените един друг. Мнозина не могат да се търпят, но един ден ще съжаляват. Когато Бог види, че хората в едно общество не живеят задружно, Той започва да ги разредява. Постоянно чувате, че този или онзи заминали за другия свят, за Небето. Радвайте се едни на други, докато сте заедно. Като се разделите, ще съжалявате, защото в тази форма, в която сте днес, никога повече няма да се срещнете. Всеки човек е на мястото си. Някой никого не може да махне и да замести.

Ако сте недоволни от някого, вие искате да го махнете. За предпочитане е този човек да остане на мястото си, каквито и да са недостатъците му, отколкото да отидат напразно всички разходи, направени за него от началото на живота му досега. Ако наистина трябва да се махне нещо от живота на човека, първо недоволството му трябва да се махне. Ще дойде ден, когато недоволството ще се замени с доволство. Няма нещо в живота на човека, което да не се задоволи. Щом той желае нещо, това желание все ще се реализира. Ако не се задоволи днес, утре ще се задоволи.

Отче наш. Това са две думи, които крият в себе си магията на Живота. При думите *Отче наш* всичко е възможно. Без тези думи нещата са непостижими. Дръжте в себе си тия думи като магическа пръчица, с която да разрешавате всичко. Кажете *Отче наш* и вярвайте във възможностите на Живота. И аз казвам *Отче наш* и ви желая да постигнете всичко, към което душата ви се стреми.

Отче наш.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго, Истиннаго Бога.

22 септември, 5 ч.
София – Изгрев

ПРИЛОЖЕНИЯ

РЕЧНИК НА ЧУЖДИ И ОСТАРЕЛИ ДУМИ

Брамин (санскр.) – член на висшата жреческа каста на браманизма в Индия

Вретище (ост.) – голяма торба, чувал

Гем (ост.) – юзда

Грухам – чукам жито, за да му паднат люспите

Замъждели – които светят слабо и неясно

Иждивявам (ост.) – изразходвам

Каракачанин (тур.) – планински скотовъдец на Балканския полуостров, който обикновено говори румънски или гръцки език

Кабриолет – лека конска кола с пружини

Контрибуция (лат.) – принудителни парични и натурални вземания от населението на победена страна, които победителят събира

Краски (рус.) – цветове

Крина – дървен цилиндричен съд, използван в миналото като мярка за зърнени храни (около 15 кг)

Курна (араб.) – каменно или циментово корито под чешма, където се събира вода за миене

Кюркче (тур.) – дълго кожухче или дълга горна дреха, подплатена с кожи; шуба

Меродавно – авторитетно, отговорно, достоверно

Мяза (ост.) – прилича

Непреривно (рус.) – непрекъснато

Ослица (ост.) – магарица

Остен – тънка тояга с остър железен връх, която служи за подкарване на едър рогат добитък

Охотливост (рус.) – желание

Пертурбация (лат.) – смущение, нарушение в установения ред или ход на нещата

Пищепровод (ост.) – хранопровод

Пищеварителна система (ост.) – храносмилателна система

Прахан – сухо вещество от дървесна гъба, което служи за запалване на огън от огниво

Приправки (ост.) – подправки

Рошкови – плодове, които се раждали в старо време в Средиземноморието и с които се хранели свинете и сиромасите

Такъми (тур.) – съвкупност, комплект от уреди, инструменти, принадлежности за извършване на определена работа

Трен (фр.) – влак

Уд (ост.) – крайник, орган на тяло

Шиник (гр.) – дървен цилиндричен съд, който служи за мярка на зърнени храни (8-10 кг)

Юлар (тур.), **оглавник** – въже или ремък, с които се връзва добичето през главата

„Ну, поцелуемся!“ – „Да се целунем!“

„Поцелуемся, но кушать надо!“ – „Да се целунем, но трябва и да ядем!“

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

¹ **Николо Паганини** (1782-1840 г.) – италиански композитор и гениален цигулар виртуоз. Прилага неподражаеми новаторски техники при изпълнението си и работи упорито за тяхното усъвършенстване, като свири по 15 часа на ден. Автор е на сонати, на шест концерта за цигулка, на струнни квартети и др. Концертната му дейност из цяла Европа е поредица от триумфи.

² **Фьодор Иванович Шаляпин** (1873-1938 г.) – руски оперен певец, световноизвестен бас, изпълнил блестящо най-известните оперни арии за бас, гастролирал успешно по всички музикални сцени. Неговите изпълнения остават класически пример в оперното изкуство.

³ **Антонио Страдивариус** (1644-1737 г.) – италиански лютниер и знаменит майстор на струнни инструменти. Създава цигулки, виолончела, арфи и др. Запазени са около 650 инструмента, изработени от него. Те се отличават с изящната си форма и с неповторимата си акустика. Тайната на изработката на инструментите му още не е открита, както и качеството на звука им още не е постигнато от друг лютниер.

⁴ Цитатът е от стихотворението на **Петко Рачев Славейков** „Песен на паричката ми“ (1861 г.). **Славейков** (1827-1895 г.) е български поет, публицист, преводач, фолклорист и политик. Основоположник е на българската литература за деца, като издава много детски вестници и списания, автор е на учебници. Развива важна културно-просветна дейност и събира хиляди народни песни, пословици и поговорки. Поканен е през 1864 г. в Истанбул да редактира българския превод на Библията на източно българско наречие. Става един от водачите на Либералната партия след Освобождението и е председател на Народното събрание (1880) и министър в няколко кабинета.

⁵ **Лев Николаевич Толстой** (1828-1910 г.) – руски граф, писател, религиозен реформатор, философ, есеист и публицист – убеден пацифист. Отказва се от частната собственост върху земята и имението си, от авторските си права, и работи земеделски труд. Става вегетарианец и пълен въздържател. Новия си религиозен светоглед претворява в романа „Възкресение“.

Признат е за един от най-великите писатели на всички времена. Световноизвестни са неговите романи „Война и мир“, „Ана Каренина“ и „Възкресение“. Той реформира теоретично християнството, което проповядва вяра в богочовека Христос, в Неговото възкресение и чудеса, а Толстой утвърждава християнската нравственост, изразена в проповедите на човека Христос. Създател е на религиозно-философско учение *толстоизъм* за несъпротивление на злото чрез насилие. На 82 години напуска имението си и планува пътуване за България, за да се срещне с Учителя, но умира на малката жп гара Астапово.

⁶ **Сократ** (469-399 г. пр.Хр.) – древногръцки философ, който чрез задаване на въпроси създава нов клон на философията, отнасящ се към морала, наречен *етика*. Противопоставя се на софистите, за които няма абсолютна истина и всичко може да се докаже чрез логически съждения. Затова срещу него е образуван процес и Сократ е осъден на смърт чрез отравяне, като сам изпива чашата с отровата.

⁷ **Франсоа Волтер** (1694-1778 г.) – френски писател и философ от епохата на Просвещението. Свободомислещ по дух, той се противопоставя както на абсолютизма в управлението на Луи XV, така и на религиозната доктрина на йезуитите, заради което е затварян в Бастилията, а част от живота си прекарва като емигрант в Англия. Бил е директор на Френската академия. Сред най-известните му творби са новелата „Кандид“ и трагедията „Едип“.

⁸ **Питагор** (582-496 г. пр.Хр.) – древногръцки математик и философ, създател на окултно-философската Питагорейска школа. Още като младеж се обучава при мемфиските жреци в Египет и във финикийските храмове в Тир и Вавилон. Основава своята школа в Кротон, Южна Италия, около 530 г. пр.Хр. Питагор приема числата като основа на нещата и изследва числовите отношения във всички области на човешкия живот, с тях обяснява и прераждането на душата. Открива т.нар. Питагорова теорема, която гласи, че в правоъгълния триъгълник сборът от квадратите на дължините на катетите е равен на квадрата на дължината на хипотенузата ($a^2 + b^2 = c^2$).

⁹ **Аделина Патъ** (1843-1919 г.) – италианска оперна певица, която властва по световните оперни сцени цели 56 години. Про-

изхожда от семейство на музиканти, което непрекъснато пътува с оперни театри. Родена е в Мадрид, но семейството ѝ рано се преселва в Америка. Аделина Пати дебютира като певица на 8-годишна възраст. Когато е на 18 години, изпълнението ѝ на сцената на „Ковънт Гардън“ в Лондон се превръща в сензация. После певицата прави истински триумф по европейските сцени. Създава 42 незабравими оперни роли. Тя е най-популярната и най-богата примадона в края на XIX и началото на XX в. Има изключителна музикална памет, а по характер е независима и ексцентрична.

¹⁰ **Троянската война** и героите в нея са описани в „Илиада“ – епическа поема от Омир. **Омир** (VIII–VII в. пр.Хр.) е легендарен древногръцки епически поет и рапсод, на когото се приписва авторството на поемите „Илиада“ и „Одисея“, на сборници с химни и други творби за Троянската война.

¹¹ **Жан Валжан** – герой от романа на Виктор Юго „Клетниците“. **Виктор Юго** (1802-1885 г.) е френски поет, есеист, писател и общественик от епохата на Романтизма, член на Френската академия. Автор е на световноизвестни романи като „Парижката Света Богородица“, „Клетниците“, „Човекът, който се смее“ и много други. Творчеството му е популярно и оценено високо от всички, но личният му и семеен живот е поредица от нещастия и страдания. След погрома на Априлското въстание застава в защита на жертвите и издига гласа си срещу насилията и жестокостта на турците, като написва редица статии в печата за България.

¹² **Ананий** отива при **Савел** да отвори очите му, за да повярва той в Исус Христос – „Деяния на светите апостоли“ – 9:3-22.

¹³ **Джордж Вашингтон** (1732-1799 г.) – американски политик и генерал, първият президент на Съединените щати – от 1789 до 1797 г. Вашингтон е бил главнокомандващ на Континенталната армия по време на Войната за независимост, както и председател на Конституционния конвент. Той създава основните принципи на президентската институция в САЩ. След края на конвента Вашингтон убеждава политиците да приемат Конституцията на САЩ. Той доброволно предава президентската власт, след като управлява два мандата. Посмъртно е наречен „баща на държавата“, често е смятан за най-значи-

мата фигура от „бащите основатели“ на държавата. Столицата на САЩ е наречена на негово име.

¹⁴ **Садукеи** – еврейска религиозна общност от времето на Христос, състояща се от свободомислещи мъдреци, противници на фарисеите, които признават само Светото Писание като единствен източник на еврейската вяра. Не приемат безсмъртието на душата, а смятат, че всичко зависи от волята и действието на човека. Имат строг живот и нрави и много от тях са членове на Синедриона.

¹⁵ **Уилям Шекспир** (1564–1616 г.) – знаменит английски драматург, актьор и поет от епохата на Ренесанса. Той е собственик на компания за театрални представления, позната и станала популярна под името „Мъжете на Царя“. Автор е на ненадминати по художествено майсторство сонети, трагедии и комедии. През 1599 г. е построен театър „Глобус“, в който Уилям Шекспир е акционер. За представленията си там той пише комедията „Дванадесета нощ“, трагедиите „Хамлет“, „Отело“, „Крал Лир“, „Макбет“, „Ромео и Жулиета“ и др.

¹⁶ **Брамин** – жрец на **Браманизма** – индийска обществено-религиозна система по името на Бог Брама, възникнала през X–IX в. пр.Хр., заменила ведизма. Свързана е с кастата на жреците (браман – жрец) и се основава на жертвоприношението и на свещените устни текстове. Впоследствие преминава в настоящата главна религия – индуизма.

¹⁷ **Притчата за талантите** – Евангелие от Матей, 25:14-30. **Талант** – антична мярка за тегло, използвана в Европа, Северна Африка и в Близкия Изток. В Римската империя 1 талант съответства на масата на водата, която се съдържа в една стандартна амфора (около 26 литра). В Древен Рим талант наричат теглото на 100 римски либри (1 либра = 327 грама или на 96 драхми). С таланти измервали и среброто и златото, които имали равностойност на определено количество златни или сребърни монети.

¹⁸ **Спиритуализъм** – течение, тясно свързано с религията, чиято главна идея е контактът с душите на умрелите с помощта на медиуми. Модерният спиритуализъм се заражда в средата на XIX век в САЩ. За целта се използват карти, ритуали, кълба, вещи на покойния и много други.

Учителя Петър Дънов

ЛЪЧИ НА ЖИВОТА

СЪБОРНО СЛОВО
1937–1938

Редактор
СПАСКА МИХОВСКА

Художник
ДАНИЕЛА ТОДОРОВА

Компютърен дизайн
ИВАН ДЖЕДЖЕВ

Печатни коли 33,5

Издателство
„БЯЛО БРАТСТВО“
02/ 9 634 313

izdatelstvo@bialobratstvo.info
www.bialobratstvo.info
www.beinsadouno.org

Цена 14 лв.